

MARUF21

RAPOR

MARMARA URBAN FORUM
MARMARA ULUSLARARASI
KENT FORUMU

MARUF21

RAPOR

MARMARA URBAN FORUM
MARMARA ULUSLARARASI
KENT FORUMU

**Yeniden Düşün
Birlikte Hareket Et**

MARMARA BELEDİYELER BİRLİĞİ KÜLTÜR YAYINLARI

Yayın No: 149

MARUF21 Marmara Urban Forum Raporu

Genel Koordinatör:

M. Cemil Arslan

Editörler:

Ezgi Küçük Çalışkan
Samet Keskin
Nazlıcan Akcı

Katkıda Bulunanlar:

Burcuhan Şener
Emrehan Furkan Düzgiden
Görsev Argın
Hatice Çetinlerden
Yunus Demiryürek
Büşra İnce
Büşra Yılmaz
Halnur Dönmez
İrem Kurtuluş
Merve Ağca
Özge Sivrikaya
Selim Pulcu
Damla Özden

Oturum Raportörleri:

Ali Egi
Aybike Açıkel
Ayça Doğaner
Ayça Üngör
Aydın Akpınar
Aysun Keçeli
Ayşe Engin
Beliz Çakır
Bengüsu Turan
Beyza Takta
Burcu Korkut
Candan Bayrı
Cansın Mercanoğlu
Dağlar Yaraşır
Deniz Özgül
Dilara Bozkurt
Duygu Kalkanlı
Ebru Hanna Balık
Efsun Toğrul
Ekrem Kıyıcı
Elif Hümeysra Şekerci
Eylem Mercimek
Fatma Belgin Gümrü
Feyza Yılmaztürk
Firdevs Büşra Kaluç
Gamze Kazancı Altınok
Gizem Ak

Hatice Kübra Baştuğ
Hatice Zeynep Şen
Hilal Uysal
İlayda Hanım Kılıç
Kahraman Eskidemir
Kemal Gürcan Bal
Kübra Kurt
Maryam Ekhtiari
Melek Ceren Yılmaz
Merve Betül Kıyıcı
Merve Güroğlu Ağdaş
Mervenur Demirdağ
Meryem Zişan Köker
Mine Fırat
Müberra Öz
Nazlı Güzin Özdil
Nazlı Songülen
Oğuzhan Manioğlu
Özge Çelik Yılmaz
Özge İrem Altunay
Rabia Gizem Şenoğlu
Rumeysanur Doğan
Sara Özge Küçük
Seher Kaya
Serpil Öztaş
Sezen Türkoğlu
Sonnur Baş
Şebnem Çebi

Mizanpaj Tasarımı & İllüstrasyonlar:

Deniz Yıldırım

Tasarım Uygulama & İnfografikler:

Erbil Algan

1. Baskı: Ağustos 2022 (1000 adet)

Matbaa Adı: Matsis Matbaa

Matbaa Sertifika No: 40421

ISBN: 978-625-8164-01-5

Yayıncı Sertifika No: 15668

Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları
Sarıdemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad. No: 10
Eminönü 34134 Fatih - İstanbul
Telefon: +90 (212) 402 19 00
Faks: +90 (212) 402 19 55
info@mbb.gov.tr
www.marmara.gov.tr
www.mbbkulturyayinlari.com

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	6
AÇILIŞ KONUŞMALARI	10
1. GİRİŞ: MARMARA URBAN FORUM / MARMARA ULUSLARARASI KENT FORUMU NEDİR?	22
1.1. NEDEN?	24
1.2. NASIL?	25
1.3. KİM?	25
1.4. NE ZAMAN?	25
1.5. NEREDE?	25
2. YENİDEN DÜŞÜN, BİRLİKTE HAREKET ET	26
2.1. MARUF19'DAN MARUF21'E	28
2.2. TEMATİK BAŞLIK	28
2.3. EKSENLER VE KONULAR	29
2.4. MARUF ON THE GO	38
2.5. DÜZENLEME EKİPLERİ	38
2.6. PARTNERLER	43
2.7. ÇEVİRİM İÇİ FORUM DENEYİMİ	46
3. KONUŞULANLAR & ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	54
3.1. OTURUMLAR	57

3.2.	TARTIŞMALAR	313
3.3.	DİYALOG MARMARA	323
3.4.	YARIŞMALAR	343
3.5.	EĞİTİMLER	355
3.6.	YAN ETKİNLİKLER	377
3.7.	YOUNDTABLE	389
3.8.	KAPANIŞ OTURUMU	395
4.	DEĞERLENDİRME	402
4.1.	İSTATİSTİKİ BİLGİLER	404
4.2.	ÇÖZÜM ÜRETEK KENTLER	407
4.3.	DEMOKRATİK FORUM	407
4.4.	ÖZGÜN FORUM	408
4.5.	ULUSLARARASI FORUM	410
4.6.	ANALİZ: KÜRESEL İLE YERELİ BULUŞTURAN FORUM	411
4.7.	GELİŞTİRİLMESİ GEREKENLER	414
	KAPANIŞ KONUŞMASI	416
	SON SÖZ (YA DA YENİDEN DÜŞÜNMEK, BİRLİKTE HAREKET ETMEK İÇİN İLK SÖZ)	421

ÖNSÖZ

Değerli MARUF Dostları,

Bu rapor birincisi 1-3 Ekim 2019'da İstanbul'da gerçekleştirilen Marmara Urban Forum'un (MARUF), 1-3 Ekim 2021'de yine İstanbul'da, bu sefer çevrim içi olarak gerçekleştirilen ikincisinin, MARUF21'in sonuç raporudur.

MARUF Ekibi 2021 yılında da ana toplantıları üç gün süren ancak öncesi ve sonrasında aylarca süren dolu dolu bir program hazırladı. MARUF ana toplantılarının gerçekleştiği tarihler (1-3 Ekim 2021) dışında MARUF etkinlikleri Eylül ayı ile birlikte çeşitli çalıştaylar, yarışmalar, teknik geziler, saha araştırmaları ve eğitim programları ile başlayarak sonrasına da uzanan oldukça geniş bir zaman dilimini kapsadı.

Kuşkusuz tüm MARUF etkinliklerini buraya sığdırma imkânımız yok. Yapmaya çalıştığımız şey temel bazı vurgularla öne çıkan konulara dikkat çekmek ve genel bir resim çizmekten ibarettir. Ayrıca öz eleştirel bir yöntemle gelişim alanlarına yoğunlaşmak da bir diğer amacımız.

Bu yıl COVID-19 pandemisi nedeniyle yüz yüze yapamadığımız, çevrim içi platformlara taşıdığımız MARUF için farklı ve yaratıcı yöntemler geliştirmeye çalıştık. Oturumların dışında MARUF'un kapsayıcı ve yaratıcı yönüne de önemli katkılar yapan eğitimler, çalıştaylar, networking toplantıları, İyi Uygulamalar Çarşısı, Doktora Çarşısı, çevrim içi sergiler, Şehir Konuşmaları, ciddi oyun yöntemiyle çözüm arama etkinlikleri, Diyalog Marmara toplantıları, yan etkinlikler, yarışmalar gibi etkinlikler yer aldı.

Sürekli mottosu "Çözüm Üreten Kentler" olan MARUF bu yılın tema başlığını, oldukça derinlikli tartışmalardan sonra "Re-Think, Co-Act / Yeniden Düşün, Birlikte Hareket Et" olarak belirledi. Ayrıca tüm kentsel tartışmalara temel oluşturmak üzere; Sağlıklı, Yaratıcı, Yenilikçi, Dayanıklı, Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Kent olmak üzere altı eksen belirledi.

Yeniden düşünme ve birlikte hareket etme çağrısı herkese yaptığımız bir çağrı. Daha iyi bir yaşamın herkes için mümkün ve gerekli olduğuna ilişkin ümit veren bir çağrı.

Kuşkusuz bildiklerimizi unutmamıza gerek yok. Onlar bize kılavuzluk etmeye devam edecekler. Yaşam, bir süreç ve birikimdir. Ancak ezberlerimiz, düşünce ve üretme-tüketme alışkanlıklarımız yeni duruma yanıt üretmekten uzak. Daha cesur, daha kapsamlı, daha işbirliğine dayalı çabalara ihtiyacımız var.

Takdir edersiniz ki, bu tür büyük organizasyonlar büyük çabalar, ciddi kararlar ve desteklerle başarılabilir. MARUF'un yapılması konusunda ilk günden itibaren bizi yüreklendiren ve her türlü desteği veren Marmara Belediyeler Birliği Başkanımız Doç. Dr. Tahir Büyükkakın'a, Encümen Üyelerimiz Alınur Aktaş, Yücel Yılmaz, Ekrem Yüce, Recep Gürkan, Lokman Çağırıcı, Dr. Hasan Akgün, Mustafa Özacar ve MBB Meclis Üyelerine çok teşekkür ederiz.

MARUF'un derinleşerek gelişmesine katkı yapmak için en az MARUF Ekibi kadar heyecan duyan Yürütme ve Danışma Kurulu Üyelerimize, paydaşlarımıza, destekçilerimize, heyecanımızın dozunu sürekli yüksek tutan MARUF dostlarına ne kadar teşekkür etsek azdır.

MARUF, fikirden uygulamaya, organizasyondan tasarıma kadar birlikte çalışmanın hazzına ve insanlık için üretmenin önemine inanmış bir ekibin ortak çabası. Başta MARUF Koordinatörlerimiz ve Kreatif Ekip olmak üzere MARUF Ekibine, sevgili arkadaşlarıma teşekkür borcumu ödeyebileceğimi sanmıyorum. Ayaklarına taş, yüreklerine hüznün değmesin.

Siz MARUF21 Raporu'nun sayfaları arasında gezinirken biz bir sonraki MARUF'u hazırlamaya başlıyoruz.

Saygılarımla...

Dr. M. Cemil Arslan
MBB Genel Sekreteri
MARUF Genel Koordinatörü

Doç. Dr. Tahir Büyükkakın

Marmara Belediyeler Birliği Başkanı

AÇILIŞ KONUŞMASI

1 Ekim 2021, Cuma

Yurt dışından ve Türkiye'den bizleri izleyen tüm katılımcılarımıza günaydın diyor, toplantımızın başarılı geçmesini diliyor, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Hepimizin iliklerimize kadar hissederek öğrendiğimiz gibi ilginç zamanlardan geçiyoruz. Hayatımızın her anını etkileyen COVID-19 salgını etkisini sürdürmeye devam ediyor. Bu süreç, dünyanın çeşitli yerlerinde herkesi etkilese de kalabalık kent yaşamı içindeki insanları daha yoğun etkilediği aşikâr. Şüphesiz COVID-19 sadece insanlığın sağlığı meselesi olarak kalmadı. Aynı zamanda ekonomik ve sosyal alanda derin sorunlara yol açtı. Yani bu boyutuyla sosyo-ekonomik ve sosyo-psikolojik çok sayıda etkileri de içerecek. Sağlıklı ve yeterli gıdaya erişim ve hizmet sektörü başta olmak üzere, ekonomik üretim sürecinin devam etmesi, işini kaybedenlerin yaşam kaygısı, kırılğan grupların daha riskli koşullara maruz kalması, kayıt dışı göçmen ve çalışanların özel durumu, merkezi hükümet ve yerel yönetimlerin artan sosyal harcamalarının sürdürülebilirliği, artan özel araç kullanımının kent trafiği ve hava kalitesi üzerindeki etkisi, uzaktan çalışmanın getirdiği yeni ilişki biçimleri, eve tıkmış insanın mekânla kurduğu yeni ilişki, kamusal mekânların artan önemi ve yalnızlığa maruz kalan insanların sosyalleşme arayışları gibi onlarca yeni mesele gündemimize geldi.

Öte yandan küresel ısınma ve iklim değişikliği, gelir dağılımı eşitsizliği, küresel çatışma ve kriz durumları da etkisini arttırarak yeni sonuçlar üretmeye devam ediyor. Doğanın korunmasıyla yaşam kalitesi yüksek sürdürülebilir bir kentsel ortamın birlikte sağlanması daha da önemli bir hâle gelmiş durumda. Kırılğan ve göçmen gruplar ise hem devletin ve yerel yönetimlerin sosyal hizmetlerdeki rollerinin yeniden tanımlanmasına hem de birlikte yaşama meselesinin önemsenmesi gerektiğine işaret etmektedir. Hiç olmadığı kadar cesurca düşünmeye, kararlar almaya, uygulamaya geçmeye ve birlikte hareket etmeye ihtiyacımız

var. Bu nedenle bu yılki MARUF'u "Yeniden Düşün, Birlikte Hareket Et" başlığı ile düzenliyoruz. Ayrıca tüm meseleleri sağlıklı, kapsayıcı, dirençli, yenilikçi, yaratıcı, sürdürülebilir kentler oluşturmak amacıyla altı ana eksenle tartışmayı istedik. Yeni durumda, yeniden düşünmeye ve birlikte hareket etmeye bir davet bu aslında. Bu davetimiz yerel ve ulusal ölçeklerle sınırlı değil. Büyük insanlık ailesinin her bireyinin yaşam kalitesinin yükseltilmesi, refahını ve mutluluğunu hedef alan küresel de bir çağrı. MARUF, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile de paralel olarak küresel ile yereli birlikte düşünmeye davet eden bir platform. Kentler bu küresel amaçların başarıya ulaşması ve hiç kimsenin geride kalmaması için ana aktörlerin başında gelmekte. Bu ise ancak 11. amaçta da belirtildiği gibi sürdürülebilir şehirler ve topluluklar inşa etmekle mümkün olur. Doğal veya insan faaliyetleri sonucu oluşan afetlere dayanıklı kentler oluşturmak, riskleri önceden yönetebilmenin yolunu bulmak zorundayız. Deprem, sel, yangın gibi afetlerin yanında artık pandemi, kuraklık, siber saldırı gibi zorluklarla da karşı karşıyayız. Çok büyük bedeller ödemededen bunlarla başa çıkmak ancak önceden yapılacak hazırlıklar ve yeni durumlara uygun refleksler geliştirebilen hızlı ve esnek yeni yönetim yapılarıyla, yani proaktif yaklaşımlarla mümkün. Kenti herkes için güvenli ve huzurlu bir mekân yapmak durumundayız. Bunun yollarından biri sağlık ve güvenlik standartlarının oluşturulması, diğeri ise ilgili herkesin karar süreçlerine katılımının artırılmasıdır. COVID-19 süreci yeterli ve nitelikli kamusal mekânın hem fiziksel hem de mental sağlık için ne kadar yaşamsal bir ihtiyaç olduğunu gösterdi. Tüm çabalara karşın endüstri çağının ihtiyaçlarına göre modellenen kentlerimizde yeterli ve nitelikli kamusal mekânların olduğunu söylememiz maalesef kolay değil.

2019 yılında yaptığımız MARUF'un kapanış konuşmasında farklı sektörlerle birlikte hareket etmenin öneminden bahsederek, disiplinler arası çalışmaların vurgusunu yaparak belki de daha fazla felsefe yapmaya, daha fazla teori üretmeye, daha fazla düşünmeye ihtiyacımız var demiştim. Şimdi COVID-19 sürecinden sonra buna daha güçlü bir şekilde inanıyor ve çok daha güçlü bir şekilde bu çağırımı yapıyorum. Yeniden düşünmeye ve birlikte hareket etmeye eskisinden olduğundan çok daha fazla ihtiyacımız var. Artık daha cesurca düşünmek daha kalıcı çözümler olanağı araştırmaya, tekrar tekrar yeniden düşünerek birlikte çalışmaya ihtiyacımız var.

Marmara Belediyeler Birliği son zamanlarda gerek Marmara Bölgesi Mekânsal Gelişme Stratejik Çerçeve Belgesi gerek Marmara Bölgesi Göç Raporu gerekse Marmara Denizi Eylem Planı konusunda farklı ölçekteki belediyeleri ve farklı kurumları bir araya getirerek diğer paydaşlarla işbirliği halinde ortak akılı harekete geçirme konusunda inisiyatif almakta çok önemli başarılar sergiledi. Çünkü biliyoruz ki artık kentler arasındaki ilişkiler dikkate alınmadan, etkileşim ve kaynak paylaşımları irdelenmeden yapılacak çalışmalar eksik kalacaktır. Böylece ulusal ve kentsel düzey arasında bölgesel düzeyi de esas alan yaklaşımların ortaya konması uzun vadede ulaşımdan turizme, su kaynaklarından çevrenin korunmasına kadar daha verimli ve sürdürülebilir çözümlere kapı aralayacaktır. Marmara Belediyeler Birliğinin bu çabası sadece Türkiye ölçeğinde değil, uluslararası ölçekte de havza düzeyinde yönetime farklı bir bakış açısı kazandıracak yeni ve proaktif bir çabadır. Bunun iyi bir örneğini Marmara Denizi'nin Korunmasına İlişkin Eylem Belgesi'nde de görmekteyiz. MARUF daha iyi bir kentsel yaşam için üretenlerin, sürdürülebilir kentlerde mutlu insanlar için çaba gösterenlerin, kendisi kadar başkasının hayatını dert edinenlerin, birlikte çaba göstererek daha iyi bir yaşamın mümkün ve gerekli olduğunu düşünenlerin uluslararası buluşma platformudur.

Bu muhteşem organizasyonu gerçekleştiren MARUF Ekibi'ne, MARUF'a destek veren, katkıda bulunan, takip eden herkese ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Yararlı, keyifli bir zaman geçirmenizi, en kısa zamanda yüz yüze buluşmayı diliyorum. COVID-19'un olmadığı, daha çok yeniden düşündüğümüz ve birlikte hareket ettiğimiz bir dünyada en kısa zamanda buluşmak dileğiyle, hepimize sağlık ve mutluluk diliyor, saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Murat Kurum

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı

VIDEO MESAJ KONUŞMASI

1 Ekim 2021, Cuma

Sayın UN-Habitat Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği Başkanımız, hanımefendiler, beyefendiler... Sizleri sevgi, saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Bugün Marmara Belediyeler Birliği tarafından düzenlenen Marmara Uluslararası Kent Forumu'na katılmaktan, sizlerle bir arada olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyorum.

"Çözüm Üreten Kentler: Yeniden Düşün, Birlikte Hareket Et" temasıyla ikincisi düzenlenen bu özel toplantımızın ülkemiz, milletimiz ve şehirlerimiz için hayırlar getirmesini diliyorum.

Kıymetli dostlar, bugün dünyamız ve ülkemiz, toplantımızın sloganında da yer aldığı üzere, yeniden düşünmenin ve birlikte hareket etmenin en kritik önem taşıdığı günlerden geçmektedir. Geçtiğimiz üç ayın Türkiye fotoğrafına baktığımızda; kuzeyimizde seller, heyelanlar; güneyimizde ise tarihte eşine benzerine rastlanmamış büyüklükte yangınlar görüyoruz. Peki bu gidişat duracak mı? BM raporları durmayacak, daha yaygın ve yoğun bir şekilde hissedeceğiz, diyor. Tüm ülkeler hep birlikte ortak mücadelemizi güçlendirmek ve işbirliğini en yüksek seviyeye çıkartmak zorundayız.

Malumunuz Paris İklim Anlaşması bu noktada çok kritik öneme haiz bir anlaşma oldu. Ülke olarak geçmişte yaşanan yükümlülüklerle ilgili adaletsizlikler sebebiyle Paris Anlaşması'na taraf olmamıştık. Ancak son yıllarda Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde yürüttüğümüz etkin ve verimli müzakereler, diplomatik ataklarla birlikte iyi niyetli adımların atıldığına da şahit olduk. İnsanlığın ve ulusal çıkarlarımızın örtüştüğü noktada Paris Anlaşması'na taraf olma kararı aldık. Ulusal katkı beyanımızda belirttiğimiz hususları ve eylemleri kararlılıkla hayata geçiriyorduk. Şimdi perspektifimizi bir adım daha ileriye taşıyarak 2053'te net sıfır emisyon hedefimizi dünyaya ilan ettik. İnsanlığın ve gelecek nesillerimizin selameti, ortak evimiz dünyamızın geleceği için attığımız bu büyük adım ve hedefimiz ülkemiz, milletimiz için hayırlı olsun.

Değerli dostlar, dünyamız her alanda başka bir düzene doğru evriliyor. Önümüzdeki dönemin ekonomi, üretim, tüketim, sürdürülebilirlik, planlama ve şehircilik gibi hayati paradigmaları kökten etkileyecek bir dönem olacağını öngörüyoruz. Şehircilik bağlamında modernitenin ortaya çıkışı, ulus devletin doğuşu, toplumsal ve ekonomik yapının dönüşümü ile yükselen klasik şehir planlama döneminin artık sona erdiğini görüyoruz.

Neden böyle düşünüyoruz? Çünkü bu eski planlama anlayışına baktığımızda, geleceğin öngörülebilir olduğuna inanılıyordu. Fakat COVID-19 sonrası yeni normal dönemde bir kent planında halktan gelen yerel ihtiyaçlar ve dinamiklerin söz sahibi olması, projelerin gelecekteki değişimlere açık ve esnek olması gerekmektedir.

Bakanlık olarak bu noktada hakikaten şehirlerimizin geleceği için tarihi bir adım atıyoruz. Türkiye Mekânsal Strateji Planımızı tamamlıyoruz. Yer seçimi doğru yapılmamış yatırımlara, yanlış arazi kullanımına, altyapı yetersizliklerine, estetik ve silueti bozan yapılara, şehrin kimliği ve kalitesini bozan yanlış uygulamalara mani olacak, eksiklikleri giderecek örnek bir proje olacaktır. Dahası ülkemizin ve şehirlerimizin yaşayacağı her türlü afet ve olağanüstü durumda esnekliği ve gücüyle hızlı tepki verecek bir planlamanın felsefesini bu çalışmada uygulamanın mutluluğunu, gururunu yaşıyoruz.

Planlama anlayışımızdaki bu değişikliğin yanında tüm sosyolojiyi, politikayı, insani münasebetleri, yaşamın tamamını adeta eve kapatan küresel COVID-19 salgınının bize öğrettiği başka bir şey daha var: Şehirciliğe dair paradigma değişiklikleri, şehirden beklentilerin değişimi. Rahatlıkla ifade edebiliriz ki, şehrin işlevlerini yeni baştan gözden geçirdiğimiz bir süreci hep birlikte idrak ediyoruz.

Değerli dostlar, bize göre yeni dönemin sloganlarından biri de “dayanıklı ve esnek şehir” olmalıdır. Çünkü şehirlerimiz birçok nedenden ötürü, özellikle de sağlıksız yapı stokundan dolayı artık daha kırılgan hale geliyor. Değişen şartlara ve yükselen toplumsal taleplere göre politika belirlemek, buna göre adım atmak bizler için bir tercihten öte zorunluluktur. Cumhurbaşkanımızın da ifade ettikleri gibi nasıl Türkiye dünkü Türkiye değilse şehirlerimiz de tamamen değişmelidir. Yeni bir anlayışla geliştirilmeli, belki bir kısmını yıkıp yeniden inşa etmeli, büyüme alanlarını tekrar değerlendirmeliyiz. Bu hedefle en güzel cevabı kentsel nüfus ve çevre problemleri, değişen planlama ve uygulama yaklaşımları ve gelişen teknoloji ile birlikte ortaya çıkan akıllı şehir uygulamaları verecektir.

Bakanlık olarak Türkiye'nin ilk, dünyanın dördüncü Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı'nı 2019 yılında açıklarak şehirlerimiz için adeta yeni bir dönemin startını verdik. Bu kapsamda Esenler'e ve bölge belediyelerimize hizmet verecek yeni yerleşim alanının dünyanın sıfırdan kurulan ilk akıllı şehir projesi olarak geleceğin şehirlerini inşa ediyoruz. Burada kuracağımız ihtisas merkezleriyle şehirlere yeni şehircilik trendleri öğretecek, adeta öğreten bir şehir modelini de milletimize kazandırmış olacağız. Allah'ın izniyle tüm bu projelerle, eserlerle, maziden âtiye yeni bir şehircilik köprüsü kuracağız. İstedığımız şehir: Medeniyetimizin kadim komşuluk, mahalle kültürü ve kent ahlakına sıkı sıkıya bağlı, sosyal, ekonomik ve mekânsal eşitsizliklerin olmadığı, dayanışmanın, kardeşliğin en güzel şekilde yaşandığı, hizmetleri herkes için erişilebilir kılınmış, kültürün ve sanatın en özgür düzeyde yaşandığı, insan için çözüm üreten, yenilikçi şehirler olmasıdır. Ve bu şehirleri hep birlikte el ele inşa edeceğiz. Sözlerime bir teşekkürle son vermek istiyorum. Marmara Belediyeler Birliğimize, Başkanımıza, tüm belediyelerimize, valilerimize, sivil toplum kuruluşlarımıza ve gönüllülerimize; Marmara Denizimizin müsilağdan temizlenmesi için yürütülen çalışmalarda gösterdikleri katkılardan dolayı teşekkür ediyorum. Bir kez daha toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum, sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Maimunah Mohd Sharif

UN-Habitat İcra Direktörü

VIDEO MESAJ KONUŞMASI

1 Ekim 2021, Cuma

Sayın bakanlar, değerli dostlar ve meslektaşlarımız, baylar ve bayanlar; Nairobi, Kenya'da bulunan UN-Habitat'tan hepinizi selamlamaktayım.

Marmara Uluslararası Kent Forumu'nda sizlere ikinci defa hitap ediyor olmaktan onur ve mutluluk duyuyorum. Sözlerime mihenk taşı niteliğindeki bu organizasyonu düzenlerken sarf ettikleri çabalar için Marmara Belediyeler Birliğine teşekkür ederek başlamak istiyorum. Bu yılın "Yeniden Düşün, Birlikte Hareket Et" teması, özellikle süregelen pandemi sürecinde büyük önem arz ediyor. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na olan bağlılığımızı yerine getirmek için yeniden düşünmeli ve birlikte hareket etmeliyiz.

Aynı zamanda, sorunlarla başa çıkma mekanizmalarımızı güçlendirmeli ve bireyler, şehirler arasında ve küresel anlamda dayanışmayı geliştirmeli; herkes için daha kapsayıcı, dayanıklı ve sürdürülebilir bir gelecek inşa etmeliyiz. Sizleri ayrıca sürdürülebilir kentleşmenin sunduğu fırsatlar konusunda bilinç oluşturma hedefiyle geliştirilmiş bir aylık etkinlikler dizisinden oluşan Urban October'a davet etmek istiyorum. Önümüzdeki pazartesi günü, karbonsuz bir dünya için kentsel eylemi hızlandırmaya odaklanarak Dünya Habitat Günü'nü kutlayacağız. Ekim ayının ilk günü ise, Dünya Şehirler Günü'nü şehirleri iklim değişikliğine dayanıklı hale getirme temasıyla kutlayacağız. Bu önemli olaylar iklim eylemlerimizi yeniden düşünmeyi ve birlikte hareket etmeyi gerektiriyor, hepinizi bu çabaya ortak olmaya teşvik ediyorum.

Türkiye, UN-Habitat'ın uzun yıllardır ortağı. 1996 yılında İstanbul'da düzenlenen Habitat II'de Birleşmiş Milletler sürdürülebilir kentleşme çağrısı yapmış ve Habitat gündemini belirlemiştir. Son 25 yıldır bu mirasın üzerine inşa etmeye çalışıyoruz. Bu yıl Haziran ayında Türkiye'deydim ve Sn. Emine Erdoğan Hanımefendi ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Sn. Murat Kurum gibi birçok önemli aydınla tanışmaktan ve ortaklığımızı nasıl bir sonraki seviyeye taşıyabileceğimizi tartışmaktan zevk duydum.

UN-Habitat'ın çalışmalarını Türkiye'de ve dünyada destekleme taahhütleri için minnettarım. Ayrıca, Türkiye'nin SKA'lara ulaşma ve Yeni Kentsel Gündem'i uygulamasını desteklemek adına daha aktif çabalar gösterileceğini duyurmaktan mutluluk duyuyorum. Sürdürülebilir kentleşmeyi teşvik etmek, Gündem 2030'u ve Yeni Kentsel Gündem'i iletmede Türkiye'deki belediyeleri desteklemek için Gençlik ve Spor Bakanlığının yanı sıra Türkiye Belediyeler Birliği ile bir mutabakat imzaladık. Bu çabalar, UN-Habitat'ın, Birleşik Krallık Dışişleri, Milletler Topluluğu ve Kalkınma Bakanlığı tarafından kurulan ve sürdürülebilir kentsel planlama ile hareketlilik konulu projelerin geliştirilmesine destek verdiği Küresel Geleceğin Şehirleri Programı'nın (Global Future Cities Programme) İstanbul, Bursa ve Ankara'da devam eden çalışmalarının devamı niteliğinde olacaktır.

Bu forumun resmi ortağı olarak UN-Habitat'tan bazı meslektaşlarımız çeşitli etkinliklerde yer alacaklar ve ben de bu tartışmalardan bilgi edinmek için sabırsızlanıyorum. Umarım bu bilgi birikimini Urban October etkinliklerine getirirsiniz ve küresel bir topluluk olarak herkes için daha iyi bir kentsel geleceği yeniden düşünmemize ve birlikte hareket etmemize yardımcı olursunuz. Teşekkür ederim.

re-
think

Rapor Hakkında

1-3 Ekim 2021 tarihlerinde çevrim içi olarak düzenlenen Marmara Urban Forum (MARUF) kapsamında, “Yeniden Düşün, Birlikte Hareket Et (Re-Think, Co-Act)” başlığı altında, kentlerin nasıl daha sürdürülebilir, kapsayıcı, dayanıklı, yaratıcı, yenilikçi ve sağlıklı hale getirilebileceği tartışılmıştır. Bu rapor, kısaca MARUF21 olarak isimlendirilen ikinci forum kapsamında ortaya çıkan sonuçlara dair bir çerçeve sunmaktadır. Rapor MARUF’un 5N1K şeklinde tanıtıldığı giriş bölümü ile başlıyor. Forumun tematik başlığı olan “Yeniden Düşün, Birlikte Hareket Et” şeklinde adlandırılan ikinci bölüm, MARUF21’in odaklandığı eksenleri ve konuları, forumun kurgusunu ve planlama sürecinden notları ortaya koyuyor. Üçüncü bölümde, 1-3 Ekim 2021 boyunca düzenlenen etkinliklerdeki konuşmaların özeti ve oturumlarda aktarılan çözüm önerilerine dair bir derleme yer almaktadır. “Değerlendirme” başlıklı dördüncü bölümde MARUF21’e dair istatistikler sunulmuştur. İçerik

yeniden
düşün

birlikte hareket et

ve katılımcılık anlamında, uluslararası networking ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) bağlamlarında değerlendirmeler ile başarılı konuların altı çizilmiştir. “Geliştirilmesi Gerekenler” başlığı altındaki son değerlendirme bölümünde katılımcı, şeffaf ve kapsayıcı olmasına özen gösterdiğimiz MARUF’un temel ilkelerine uygun olarak, MARUF21 katılımcıları ve düzenleme ekiplerinin geri bildirimleri ile MARUF23’te atlanmaması gereken konuların yer aldığı bir iç değerlendirme sunulmuştur. Dijital versiyona özel olarak bu raporun sonunda, MARUF21 kapsamında gerçekleştirilen iki özel etkinlik olan Marmara Bölgesini Haritalamak: Bir Ön Biyopsi ve Play Marmara “Denizi” raporları ayrı ekler şeklinde verilmiştir.

MARUF21 Raporu, forum boyunca programı takip eden oturum raportörlerinin kıymetli katkıları ve MARUF21 koordinatörleri ile yaratıcı ekibinin özenli çalışmalarıyla oluşturulmuştur. Bu, "çözüm üreten kentlerin" raporudur.

Editörler

co-
act

**GİRİŞ: MARMARA
URBAN FORUM
/ MARMARA
ULUSLARARASI
KENT FORUMU
(MARUF) NEDİR?**

Marmara Urban Forum (MARUF) ilk kez 2019 yılında olmak üzere iki yılda bir uluslararası düzeyde düzenlenen, Türkiye'nin ilk ve tek uluslararası kent forumudur. Marmara Belediyeler Birliğinin (MBB) etkin yerel yönetimler ve yaşam kalitesi yüksek sürdürülebilir kentler oluşturmak için küresel ölçekte fayda üreten öncü bir kurum olma vizyonu ile paralel olarak dünyanın farklı merkezlerinde devam eden kentleşme tartışmalarına, Türkiye'nin de yeni bir merkez olarak konumlandırması amacıyla hayata geçirilmiştir. MARUF, "Çözüm Üreten Kentler" mottosu ile düzenlenmektedir.

1.1. NEDEN?

MARUF hem Türkiye ölçeğinde hem de uluslararası bağlamda, kentler ve bölgeler arası ilişkileri güçlendirecek öncü, demokratik ve yaratıcı bir tartışma platformu ihtiyacını karşılamak amacıyla düzenlenmektedir.

Kentsel gelişmeler, hizmetler ve kent yönetimi konularında bilgi, deneyim ve olanak paylaşımını sağlamak ve kentsel meselelere çözüm önerileri oluşturma ihtiyacı doğrultusunda organize edilen MARUF'un amaçları aşağıdaki gibidir:

- Kentleşme sürecinin bireyler ve toplumların hayatında ve kentte yarattığı ekonomik, politik, sosyal, ekolojik değişim ve sorunları, çözüm yollarıyla birlikte yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeylerde dayanışma ve işbirliği içinde incelemek,
- Çeşitli nedenlerle yaşanan kriz ve insani hareketlilik durumlarında yerel yönetimlerin ve kentlerin rolünü güçlendirmek,
- Güvenli, kapsayıcı, dayanıklı ve sürdürülebilir kentleşme konusunda farkındalığın geliştirilmesini sağlamak,
- Daha yaşanabilir ve eşitlikçi bir kentler dünyasının oluşumuna katkıda bulunmak,
- Kentler ve kent-bölgeler arasında bilgi akışını sağlamak ve kentler arasındaki ilişki ağlarını desteklemektir.

1.2. NASIL?

MARUF çeşitli ülke ve kentlerden, farklı uzmanlıklardan, belediye başkanları, politika yapımcılar, akademisyenler, sanatçılar, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, özel sektör, meslek odaları ve merkezi yönetim temsilcileri gibi kentlerin tüm paydaşlarını forum öncesinde, forum esnasında veya sonrasında gerçekleştirilen çeşitli etkinliklerde bir araya getirmektedir.

1.3. KİM?

MARUF, Marmara Belediyeler Birliği tarafından düzenlenmektedir. MARUF, MBB bünyesinde çalışan MARUF Ekibi ile her forum döneminde tazelenen MARUF Yürütme Kurulu'nun aktif çalışmaları ve MBB Encümeni ile MARUF Danışma Kurulu'nun destekleriyle şekillenmektedir.

1.4. NE ZAMAN?

MARUF iki yılda bir Ekim ayının ilk haftası içinde düzenlenmektedir. 2019'da ve 2021'de 1-3 Ekim tarihlerin, 3 gün sürecek şekilde gerçekleştirilmiştir.

1.5. NEREDE?

MARUF bir megakent olan İstanbul'da düzenlenmektedir. 2019'da İstanbul Kongre Merkezi'nde fiziki olarak, 2021'de ise COVID-19 pandemisi nedeniyle yayın kontrol süreci yine İstanbul'da olmak üzere çevrim içi olarak düzenlenmiştir.

MARUF hakkında detaylı bilgi için:

www.marmaraurbanforum.org

**YENİDEN
DÜŞÜN,
BİRLİKTE
HAREKET ET**

2.1. MARUF19'DAN MARUF21'E

İlk kez 1-3 Ekim 2019'da İstanbul Kongre Merkezi'nde düzenlenen MARUF'un olumlu etkisi ile MARUF21 hazırlıkları etkin paydaşlarla başlatılmıştır. MARUF19'dan MARUF21'e geçen süreçte küresel ölçekte yaşanan COVID-19 pandemisi, iklim krizi ve beraberinde bölgesel ve yerel ölçekte karşılaşılan doğal ve ekonomik afetler neticesinde forumun yapılış formatı ve içeriği farklılaşmıştır.

Öncelikle forumun yapılış biçimi değiştirilmiş ve MARUF21'in çevrim içi olarak düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Forumun çevrim içi gerçekleştirilmesinin sağladığı bir avantaj olarak hem etkinlik sayısı ve çeşitliliği hem de paralel etkinlik sayısı artırılmıştır. MARUF19'da değinilemeyen konulara yer verilebilmiş, halihazırda değinilmiş konular ise daha detaylı şekilde ele alınabilmiştir. Şartlardan dolayı fiziksel bir forum deneyimi yaşanmamış olsa da zengin bir içerik ile foruma katkı ve katılım oranları artırılmıştır. Ayrıca MARUF19'un başarısının bir sonucu olarak da MARUF21'e UN-Habitat, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İPM, WWF, Energy Cities, Ohio State University, ARUP, Superpool, TÜBİTAK MAM, Gehl ve ISOCARP gibi partnerler dâhil olmuş ve aktif bir şekilde katkı sağlamıştır.

2.2. TEMATİK BAŞLIK

İklim krizinden pandemiye, ekolojik krizlerden ekonomik krizlere kentlerin yüzleşmek durumunda olduğu, art arda biriken pek çok mesele üzerine, geçmişten günümüze ve geleceğe uzanacak bir perspektif ile yeniden düşünmenin gerekliliği ortadadır. Yerel yönetimler başta olmak üzere kentsel hizmet üreten tüm paydaşların harekete geçerken birbirlerinden öğrenmeleri ve gerektiğinde birbirlerine destek olmaları, mevcutta iyi uygulama örneği olmuş çözümlere adapte olabilmeleri ya da kentin tüm paydaşları ile birlikte yeniden üretebilmeleri gerekmektedir. Dolayısıyla "Çözüm Üreten Kentler" ana sloganı ile yola devam eden MARUF21 "Yeniden Düşün, Birlikte Hareket Et" (İngilizce olarak "Re-Think, Co-Act") başlığı altında şekillendirilmiştir.

2.3. EKSENLER VE KONULAR

MARUF21 altı temel eksende kurgulanmıştır. Bu eksenler dayanıklılık, kapsayıcılık, sürdürülebilirlik, yaratıcılık, yenilikçilik ve sağlık olarak belirlenmiştir. Eksenlerin belirlenmesi sürecinde “nasıl?” sorusuna cevap verecek şekilde, güncel dinamikleri dikkate alan kavramsal bir çalışma yürütülmüştür. Çalışmanın sonucunda dayanıklı, kapsayıcı, sürdürülebilir, yaratıcı, yenilikçi ve sağlıklı bir kent için yeniden düşünme ve birlikte hareket etme vurgusu ile forum içeriği hazırlanmıştır.

Eksen #1: Dayanıklı

Doğal afetler, iklim krizi, savaşlar, biyoçeşitliliğin azalması, salgın hastalıklar, ekonomik krizler, zorunlu göçler, siber saldırılar, su ve gıda krizi gibi çoğu kez birbiriyle ilişkili küresel problemlerin etkileri, mevcut kentleşme pratiklerinin sonuçlarıyla birleştiğinde daha da derinleşmektedir. 21. yüzyılda karşı karşıya kaldığımız tüm bu küresel problemler, kentlerin ve toplumların geleceğine karar verme süreçlerinde, riskler karşısında dayanıklılığını koruyabilen, değişimlere adapte olabilen ve öngörülemeyen durumlara karşı esneklik kapasitesini geliştirebilen “dayanıklı kent” yaklaşımının odağa alınmasını gerekli kılmaktadır. Kentlerin karşı karşıya kaldığı radikal değişimlerin etkileri, mekânsal, toplumsal ve kurumsal düzeylerde farklı şekillerde kendini gösterir.

Kentsel dayanıklılık, toplumsal tehlikeler karşısındaki öğrenme süreçlerini, güçlü bir şekilde yeniden organize olabilmeyi sağlayan yönetim ağlarını ve kentsel sistemlerin gelecekteki olası risklere karşı planlanmasını sağlayan tüm aşamaları kapsar. Dayanıklı kentler, üretim ve tüketim ağları, nüfus ve demografi, kent ekosistemi, kurumsal organizasyonlar ve kentsel tasarım gibi kent ve toplum yaşayışına dair her bileşen ile kuvvetli etkileşim halindedir. “Dayanıklı kent” farklı boyutlardaki ve sürekli evrilen sorunlara çözümler üretirken

başta kırılgan gruplar olmak üzere toplumun her kesiminin yeni koşullara uyum sürecini, işbirliği ve etkili bir koordinasyon ile birlikte sağlamak anlamına gelir. Kentlerin hayatta kalma mücadelesini tartıştığımız “dayanıklı kent” eksenini, MARUF21’in diğer eksenleriyle ilişkili bir şekilde, farklı perspektif ve ölçeklerde ele alınmıştır.

Eksen #2: Kapsayıcı

Kentler, farklı birey ve toplulukların bir arada yaşadığı, dinamik yapılardır. Kökenlerini kente özgü farklılık ve çeşitliliklerden alan “kapsayıcı kent” kavramı ise, kaynaklardan adil olarak yararlanma hakkını sağlamanın yanı sıra tüm kent sakinlerinin yaşam kalitesini ve refahını önceleyen politikaları ve uygulamaları içerir. Günümüzde oldukça kritik boyutlara ulaşmış olan küresel krizler ve insani hareketlilik; işsizlik, temel sağlık hizmetlerine ve kent olanaklarına erişimin kısıtlılığı gibi farklı yıkıcı sonuçları da beraberinde getirmektedir. Bulduğumuz noktada etkili kapsayıcı politikalar ve stratejilerin uygulamaya geçirilmesi hayati önem taşımaktadır. Farklı topluluklar arasındaki sosyal, ekonomik ve mekânsal eşitsizliklerin giderilmesini hedefleyen etkili bir dayanışma süreci, öncelikle tüm farklı toplumsal gruplar için kent hizmetlerini erişilebilir kılmayı, yoksulluğu

azaltmayı ve geçim olanaklarını artırmayı amaçlamalıdır. MARUF21’de, günümüz kentlerinin en kritik meselelerinden olan sosyal eşitsizlik ve sosyal dışlanmaya karşı çözümler üretmek adına “kapsayıcı kent” konusu ana eksenlerinden biri olarak belirlenmiştir. Bu eksen ile farklı toplumsal gruplar

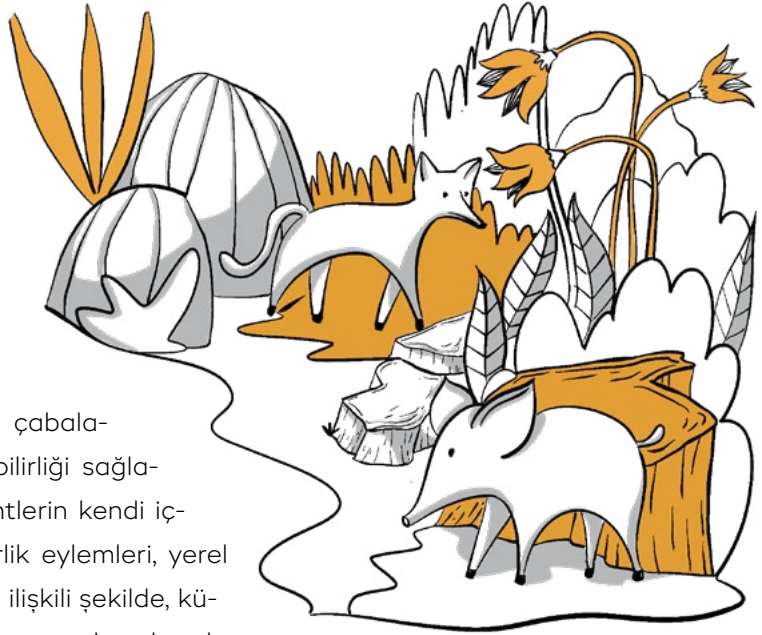
arasındaki sosyal, ekonomik ve mekânsal eşitsizliklerin giderilmesi için ihtiyaç duyduğumuz tartışma zeminini yaratmak amaçlanmıştır. Sosyal kapsayıcılık politikaları ve farklılıkların uyumlu birlikteliğini sağlama yolunda stratejiler üretmek, bu ekseninde yürütülecek çalışma dizisinin temel amacını oluşturmuştur.

Eksen #3: Sürdürülebilir

Yaşanabilirlik, kapsayıcılık ve dayanıklılık gibi temel yaklaşımlarla doğrudan ilişkili olan sürdürülebilirlik kavramı, ekolojinin korunmasını, sosyal adaletin sağlanmasını ve ekonomik gelişmeyi bir arada ele alır. Sürdürülebilir bir dünyanın varlığı, yereldeki eylemlerimize bağlı olsa da kentlerin bireysel çabaları tek başına, küresel sürdürülebilirliği sağlamakta yetersiz kalmaktadır. Kentlerin kendi içlerinde sağladıkları sürdürülebilirlik eylemleri, yerel boyutta kalmayıp diğer kentlerle ilişkili şekilde, küresel ölçekte sağlandığı takdirde gerçek anlamda

bir sürdürülebilirlikten bahsedilebilir. Mevcut kentleşme politikaları ve büyüme modelleri, günümüzün kent ve toplumlarını çevresel, ekonomik ve toplumsal anlamda büyük zorluklarla karşı karşıya getirmiş durumdadır. Özellikle ekolojik kaynakların başlıca tüketicisi ve çevresel tahribatın başlıca üreticisi konumundaki kentler, sürdürülebilirlik konusunun temel öznesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Kentlerde hâlihazırdaki üretim ve tüketim politikalarını, davranışlarını ve pratiklerini dönüştürerek doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı azaltmak, kentsel sürdürülebilirliğin sağlanması için oldukça önemlidir. Diğer yandan, sürdürülebilir bir kentsel gelişme, ekolojik boyutunun dışında, ekonomik ve sosyal boyutlardaki eylemleri de yakından ilgilendirmektedir. Dolayısıyla yerel ekonominin ve istihdamın güçlendirilmesi ve farklı topluluklar arasındaki eşitsizliğin giderilmesi, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasında büyük önem taşımaktadır. Kentlerin çevresel, ekonomik ve sosyal açılardan sürdürülebilirliğini konu alan “sürdürülebilir kent” eksenini, MARUF21’in temel eksenlerinden biri olarak ele alınmıştır. Bu eksenle bağlantılı olarak yürütülecek oturumlar, sürdürülebilir kentsel gelişmeyi besleyecek amaçların hâlihazırdaki kentsel ve toplumsal süreçlere entegrasyonu konusunda kapsamlı ve disiplinlerarası tartışmalara sahne olmuştur.

Eksen #4: Yaratıcı

Yaratıcı düşünce ve üretim, toplumsal ve bireysel potansiyelleri ortaya çıkarır, üretken çabaları değerlendirir ve gelişmeyi sağlar. Kültürel çeşitliliğin yoğun olduğu kentlerde özgür düşünce ortamı, hayal gücü ve ilham oluşturan etkileşimler sonucunda gerçekleşen üretim, hem toplumsal dayanışma pratiklerine hem de kentsel problemlerin çözümlerine dair alternatifler sunar. “Yaratıcı kent” yaklaşımı ise kentlerin, sahip oldukları değerleri, yaratıcı endüstrilerle birlikte hareket ederek özgün bir üretime dönüştürmesiyle ilgili süreçleri kapsar. Kent içerisindeki yaratıcı endüstrilerin çalışma şekillerine, kentin farklı aktörleri arasındaki işbirliklerine ve güçlü yerel ağlara odaklanan yaratıcı kent yaklaşımı, son yıllarda kentlerin yeniden yapılandırılma süreçlerinde önemli rol oynamaktadır. Geleceğin kentleri için politikalar üretirken küreselleşme sürecinin yarattığı sorunlardan edinilen derslerle beraber kentsel yeteneğin keşfi, kentin yaratıcı potansiyellerinin ortaya çıkarılması ve korunması, kent içinde mevcut yaratıcı en-

düstrilerin kapsamlı bir şekilde desteklenmesi gibi konular üzerine tartışılması gereken kilit alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Aynı zamanda kentler, yaratıcı potansiyellerini ortaya çıkarabilmek için işbirliği yapabilecekleri aktörler ve çalışma yürütecekleri çevresel, sosyal ve ekonomik bağlamlara dair yol haritasına ve desteğe ihtiyaç duymaktadır.

İnsanın “iyi” olma halinin sürdürülmesinde en etkili desteğin kültür ve sanatın iyileştirici gücünde saklı olduğunu yeniden hatırladığımız ve yaratıcı üretimin önemini ve birleştirici gücünü daha yoğun tecrübe ettiğimiz bu dönemde MARUF21, çözüm üreten kentlerin “yaratıcı kent” ekseninde irdelenmesi için tartışma alanları açmayı hedeflemiştir.

Eksen #5: Yenilikçi

Kent düzleminde yenilikçilik, kentsel sorunlar karşısında bilgi ve öğrenme odaklı süreçlerden geçerek oluşturulmuş fikirleri ve alternatif çözümleri uygulamaya dönüştüren süreçler olarak karşımıza çıkar. Kentsel yaşamın pek çok alanı ile yakından ilişkili olan ve akıllı kent yaklaşımını da kapsayan “yenilikçi kent” konsepti ise çok paydaşlı ve çok katmanlı bir süreci ifade eder. UN-Habitat’ın tanımına göre akıllı bir kent, refah, sürdürülebilirlik, esneklik, acil durum yönetimi veya etkili ve adaletli hizmet sunumu konusunda daha iyi karar alma süreçlerine rehberlik edebilir. Küresel ölçekte mutlak büyüklüğe ulaşan kentsel nüfus ve çevre problemleri, yeni planlama ve uygulama yaklaşımları doğrultusunda ve gelişen teknolojiyle birlikte bir kentleşme konsepti olan “akıllı şehir” kavramının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Yenilikçi bir yaklaşım olarak bilgi ve iletişim teknolojilerini kentsel yaşamın kalitesini artırmak için kullanmayı benimseyen “akıllı şehir” düşüncesi, kentlerde sürdürülebilir projeleri ve yöntemleri hayata geçirmeyi hedefler. Yaşamın dinamikliği, artan belirsizlikler ve krizler ile beraber yenilikçi kent yaklaşımları, kentle kurduğumuz yeni ilişkide oldukça kritik ve vazgeçilmez bir noktada yer alır. Gittikçe artan ve yaygınlaşan uzaktan çalışma pratiğini ve kentsel hizmetlere erişimi mümkün kılan inovatif sistemler, iletişim teknolojileri, bulut teknolojileri, e-ticaret sistemleri, elektronik ödeme sistemleri, elektronik sağlık hizmetleri gibi uygulamalar, kentsel uygulama süreçlerine teknolojinin entegrasyonu konusunda yeni bir dönem başlatmıştır. MARUF21 kapsamında “yenilikçi kent” eksenini ile kentlerin bu dijital devrimle geçireceği dönüşümler, yenilikçi uygulamaların kentsel sorunları çözme konusundaki potansiyeli gibi konular tartışmaya açılmış ve dünyadaki iyi uygulamalar ışığında mevcut problemlere çözüm aranmıştır.

Eksen #6: Sağlıklı

COVID-19 salgını, kentsel mekânın toplum sağlığı üzerindeki kuvvetli etkisini bir kez daha gözler önüne sermiştir. Bu ilişki, pandemi dönemi boyunca karşımıza çıkan eşitsizlikleri anlamak ve ortadan kaldırmak için de oldukça işlevseldir. Kent sakinlerinin sağlığı ve yaşam kalitesi; erişebildikleri sağlıklı özel ve kamusal alanlar, ulaşım imkânları, aktivite seçenekleri ve hatta sağlıklı gıda, su, hava gibi temel yaşam ihtiyaçlarına erişim olanakları ile doğrudan ilişkilidir. Sağlıklı bir kentin sunması gereken tüm bu imkânların erişilebilirliği ve niteliği konusundaki sorunlar ve çıkmazlardan en fazla etkilenen grupların yaşlılar, çocuklar, göçmenler ve engelliler gibi kırılgan gruplar olduğu ise aşikârdır. Kent sakinlerinin ve özellikle kırılgan grupların toplumun tamamına yönelik ve ihtiyaca göre

özelleştirilmiş kentsel hizmetlerden haberdar edilmesi; sağlıklı bilgi, hizmet ve imkânlara erişiminin sağlanması; salgın dönemlerinde uygulanan tedbirlerin olumsuz sonuçlarından

en az şekilde etkilenmesi için kentsel ve bölgesel ölçekte etkili politikaların geliştirilmesi oldukça

kritiktir. Tüm bunlar, toplumun fiziksel ve zihinsel sağlığı üzerinde belirleyici olan “sağlıklı kent” kavramını yeniden düşünmeyi ve bu eksen doğrultusunda bir öğrenme süreci

başlatma ihtiyacını beraberinde getirmiştir. MARUF21’in odaklandığı yeniden ve birlikte yaklaşımından hareketle, doğa

ve insanı ayrılmaz bir bütün olarak ele alan ve kent sakinleri için sağlıklı ve yaşanabilir bir çevre oluşturma düşüncesini ana eylem

olarak belirleyen “sağlıklı kent” konusu temel eksenlerden biri olmuştur.

olarak belirleyen “sağlıklı kent” konusu temel eksenlerden biri olmuştur.

olarak belirleyen “sağlıklı kent” konusu temel eksenlerden biri olmuştur.

olarak belirleyen “sağlıklı kent” konusu temel eksenlerden biri olmuştur.

olarak belirleyen “sağlıklı kent” konusu temel eksenlerden biri olmuştur.

Bu eksenlerde ele alınan konu sayısı 111 olup bu konular etiket (hashtag) mantığı ile forum sırasında gerçekleştirilen her bir etkinlik için ilişkili olarak tanımlanmıştır. Bu 111 etiket arasından #İşbirliği ile direkt olarak eksenlere de refere eden #Yenilikçilik, #Yaratıcılık ve #Sürdürülebilirlik 15 ve üzeri oturumda tekrar ederken, #Yönetişim, #YerelYönetim, #COVID19, #PolitikaOluşturma #İklimDeğişikliği, #KamusalMekan, #Veri ile yine kalan üç eksen de temsil eden #Sağlık, #Dayanıklılık ve #Kapsayıcılık sırasıyla 10-15 arası oturumun konuları arasında yer almıştır. #Gençlik, #İletişim, #YerelKalkınma, #MarmaraBölgesi, #Katılım, #KentselTasarım, #Kültür, #Göç, #KamuSağlığı, #KentTeknolojileri, #Mimarlık, #KentAğları, #Demokrasi, #İşgücü, #KamusalHayat, #SKAler, #Ulaşım ve #KentPlanlama 5 ile 10 arası oturumun konusu olmuştur.

AçıkVeri # Afet # AğKurma # AkıllıŞehir #
BirlikteYaşama # BisikletSürme # Biyoçeşitlilik # B
Çevre # ÇevreHakkı # Çocuklar # Dayanıklılık # De
Ekoloji # Ekosistem # Enerji # Eşitlik # Eşitsizlikle
Girişimcilik # Göç # Güven # Güvenlik # Hareketli
İklimKrizi # İletişim # İstihdam # İşbirliği # İşGücü # İş
KamusalMekan # KapasiteGeliştirme # Kapsa
KentForumları # KentHakkı # KentKimliği # k
Kentselİstatistikler # KentselKoruma # Kentsel
KentselTasarım # KentTeknolojileri # KırsalGelişim
Mahremiyet # MarmaraBölgesi # MarmaraDenizi #
Mülteciler # ÖdülTöreni # Pandemi # PolitikaOlu
Sağlık # Sanat # SKAler # SosyalEtki # SosyalU
Tarım # Tarih # TecrübeAktarımı # Topluluk # Ulaşım
YaşamKalitesi # Yaşlılık # Yaya # Yenilikçilik

Altyapı # AtıkYönetimi # BelediyeBaşkanları #
ölgePlanlama # CiddiOyun # COVID19 # Çeperler #
emokrasi # Dijitalleşme # Doğa # DöngüselEkonomi
er # Ev # Fonlama # Gayrimenkul # Gençlik # Gıda
ilik # Haritalama # HavaKalitesi # İklimDeğişikliği #
Güvenliği # Kadınlar # KamuSağlığı # KamusalHayat
yıcılık # Katılım # KentAğları # KentDiplomasisi
KentLiderliği # KentselEkonomi # KentselGelişme
elMiras # KentselMorfoloji # KentselPlanlama #
e # Konut # Kültür # KültürelMiras # Mahalle #
MekanOluşturma # MekansalGelişme # Mimarlık
ştırma # Raporlama # RiskÖnleme # RiskYönetimi
yum # StartUp # Su # Sürdürülebilirlik # Şantiye #
m # Üniversiteler # Veri # YabanHayat # Yaratıcılık
YerelKalkınma # YerelYönetim # Yönetişim

2.4. MARUF ON THE GO

Günümüzün kentsel sorunlarına köklü çözümler arayan MARUF21, üç gün süren oturum ve etkinliklerin yanı sıra “MARUF on the Go” programına da evsahipliği yapmıştır. MARUF21 öncesindeki iki aya ve MARUF21 sonrasına yayılan bir dizi dinamik öğrenme ve etkileşim sürecini içeren bu etkinlikler, bir yandan MARUF21'in zamana ve mekâna yayılmasını sağlarken diğer yandan forumun açacağı düşünme ve tartışma alanı için önemli konu ve sonuçlar üretmiştir. Atölye, çalıştay, eğitim programları, webcast ve podcast yayınları gibi çeşitli mecralarda gerçekleştirilen “MARUF on the Go” etkinlikleri aşağıdaki gibidir:

Atölyeler:

Marmara Bölgesi'ni Haritalamak: Bir Ön Biyopsi, 16 Ağustos-10 Eylül 2021 (bkz. EK-1)

Marmara'nın Gençleri, 1-30 Eylül 2021 (bkz. s. 366)

Çalıştaylar:

Afet ve Acil Durum Yönetiminde Erişilebilirlik, 25 Eylül 2021

20. Yüzyıl Mirası @Risk, 9-16 Eylül 2021 (bkz. s. 199)

Eğitim:

Yerel Yönetimler ve Göç Sertifika Programı, 6-10 Eylül 2021

Ideathon:

Marmarathon: Yaban için Kent, 28-29 Eylül 2021 (bkz. s. 348)

Webcast:

RESLOG Kazanımları: Göç Alan Kentlerde Yerel Yönetişim

Ciddi Oyun:

Play Marmara "Denizi", 20 Eylül - 21 Ekim 2021 (bkz. EK-2)

2.5. DÜZENLEME EKİPLERİ

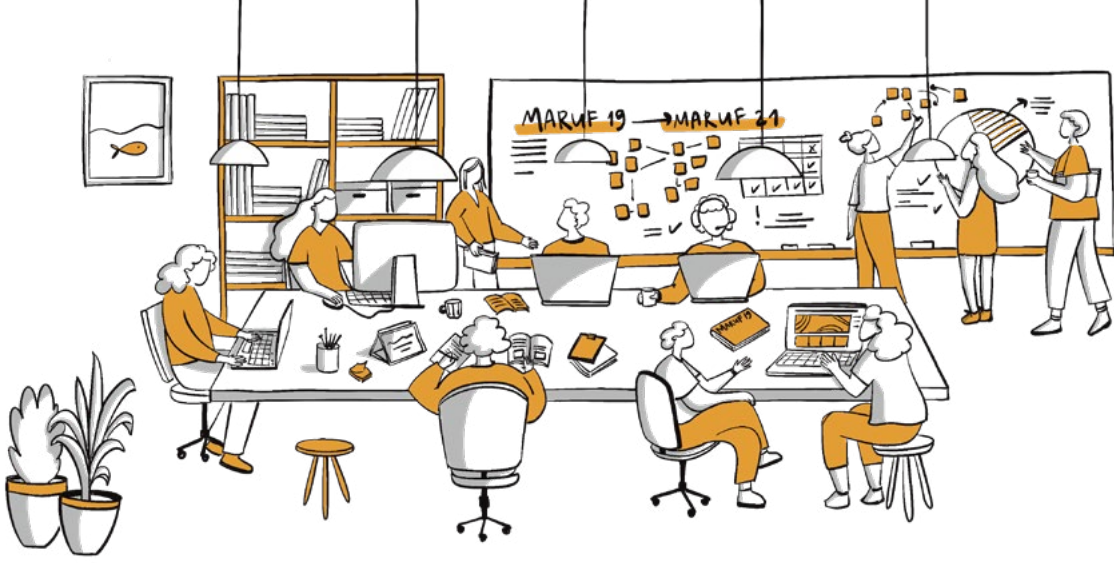
MARUF Marmara Belediyeler Birliği (MBB) tarafından düzenlenmektedir. Forumun planlanmasında MBB Encümeni ve Meclisi, MBB çalışanları, MARUF21 Ekibi, MARUF21 Yürütme ve Danışma Kurulu ve işbirliği yapılan partnerler rol almaktadır.

MBB ENCÜMENİ

- **Doç. Dr. Tahir Büyükkakın** MBB Başkanı (Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı)
- **Alinur Aktaş** MBB Encümen Üyesi (Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı)
- **Yücel Yılmaz** MBB Encümen Üyesi (Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı)
- **Ekrem Yüce** MBB Encümen Üyesi (Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı)
- **Recep Gürkan** MBB Encümen Üyesi (Edirne Belediye Başkanı)
- **Lokman Çağırıcı** MBB Encümen Üyesi (Bağcılar Belediye Başkanı)
- **Dr. Hasan Akgün** MBB Encümen Üyesi (Büyükçekmece Belediye Başkanı)
- **M. Mustafa Özacar** MBB Encümen Üyesi (Gelibolu Belediye Başkanı)

MARUF21 EKİBİ

- Genel Koordinatör
Dr. M. Cemil Arslan MBB Genel Sekreteri
- Program Koordinatörleri
Ezgi Küçük Çalışkan Planlama & İçerik
Burcuhan Şener Uluslararası İlişkiler & Partnerlikler
Görsev Argın Eğitimler & Çalıştaylar
- Kreatif Ekip
**Büşra İnce, Büşra Yılmaz, Halenur Dönmez, İrem Kurtuluş,
Merve Ağca, M. Selim Pulcu, Nazlıcan Akcı, Özge Sivrikaya,
Samet Keskin**
- İletişim
Hatice Çetinlerden, Emrehan Furkan Düzgiden, Damla Özden
- Bilgi Teknolojileri
Yunus Demiryürek, Kerem Ulusoy
- Mali İşler
Mustafa Kabil
- Katkı Sağlayanlar
Ahmet Cihat Kahraman, Sefa Şahin

MARUF21 DANIŞMA VE YÜRÜTME KURULU

MARUF21 Danışma ve Yürütme Kurulu, planlama süreçlerinin başından itibaren temaların belirlenmesi, oturum içeriklerinin oluşturulması, konuşmacı önerilerinin geliştirilmesi, partner kuruluşlarla işbirliği geliştirilmesi, iletişim çalışmalarına destek verilmesi, etkinliklerin çeşitlendirilmesi ve yürütülmesine kadar pek çok alanda katkı sağlamıştır. Danışma ve Yürütme Kurulu'nun farklı sektörlerden ve uzmanlık alanlarından gelen uygulamacılar, akademisyenler ve uzmanlardan oluşması MARUF21'in ortaya koyduğu çeşitliliğin ve kapsayıcı yaklaşımın başarısının başında gelmektedir. Danışma ve Yürütme Kurulu Üyeleri aşağıda yer almaktadır:

- **Ali Faruk Göksu** Kurucu Ortak, Kentsel Strateji
- **Alim Arlı** Doç. Dr., İnsan ve Toplum Bilimleri Öğretim Üyesi, İstanbul Teknik Üniversitesi
- **Aslı Ceylan Öner** Doç. Dr., Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi, Mimarlık Bölüm Başkanı, İzmir Ekonomi Üniversitesi
- **Ayhan Kaya** Prof. Dr., Uluslararası İlişkiler & Avrupa Enstitüsü Müdürü, İstanbul Bilgi Üniversitesi
- **Ayşe Sema Kubat** Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi & Başkan, TNUM
- **Barış Doğru** Genel Yayın Yönetmeni, EKOIQ
- **Cana Tülüş Türk** Araştırma ve İdari İşler Koordinatörü, İstanbul Politikaları Merkezi (İPM)

- **Eda Beyazıt İnce** Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi, İstanbul Teknik Üniversitesi
- **Eda Ünlü Yücesoy** Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi, İstanbul Teknik Üniversitesi
- **Emrah Engindeniz** Program Yönetimi Sorumlusu, UN-Habitat
- **Emre Kanaat** Dr., Yönetici Ortak, Radiant Yönetim Danışmanlığı
- **Erbay Arıkboğa** Prof. Dr., Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi, Marmara Üniversitesi
- **Ervin Sezgin** Dr., Marmara Bölgesi Yerel Yönetimler Danışmanı, RESLOG Türkiye Projesi
- **Fuat Keyman** Prof. Dr., İstanbul Politikalar Merkezi Direktörü, Sabancı Üniversitesi
- **Görgün Taner** Genel Müdür, İKSV
- **Güliden Erkut** Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi, İstanbul Teknik Üniversitesi
- **Güneş Cansız** Dr., Direktör, WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler
- **Halil İbrahim Düzenli** Dr., Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi, Samsun Üniversitesi
- **Hasan İskender** Genel Sekreter, Güney Marmara Kalkınma Ajansı (GMKA)
- **Hatice Ayataç** Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi, İstanbul Teknik Üniversitesi
- **İtir Akdoğan** Dr., Araştırma Direktörü, TESEV
- **İlhan Tekeli** Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Profesörü & Sosyal Bilimci, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- **İsmail Erkam Tüzgen** Dr., Genel Sekreter, İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)
- **İsmail Gerim** Genel Sekreter, Bursa Eskişehir Bilecek Kalkınma Ajansı (BEBKA)
- **Kaan Yıldızgöz** Kıdemli Direktör, Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği (UITP)

- **Kelmend Zajazi** İcra Direktörü, Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı (NALAS)
- **Kemal Kirişci** Prof. Dr., Kıdemli Araştırmacı, TÜSİAD & Türkiye Proje Direktörü, Brookings Enstitüsü
- **M. Murat Erdoğan** Prof. Dr., Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı, Göç ve Uyum Araştırmaları Merkezi-TAGU Müdürü, Türk Alman Üniversitesi
- **M. Onur Partal** Müdür, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi
- **Mahmut Şahin** Genel Sekreter, Trakya Kalkınma Ajansı (TRAKYAKA)
- **Merve Akı** Kentsel Hareketlilik Yöneticisi, WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler
- **Meryem Aslan** Türkiye Ülke Direktörü, Oxfam
- **Mikdat Kadioğlu** Prof. Dr., Meteoroloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi, İstanbul Teknik Üniversitesi
- **Murat Ar** Müdür, Sağlıklı Kentler Birliği
- **Murat Şentürk** Doç. Dr., Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi, İstanbul Üniversitesi
- **Mustafa Çöpoğlu** Doç. Dr., Genel Sekreter, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA)
- **Nihal Eminoğlu** Dr., Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- **Özlem Ece** İKSV Kültür Politikaları Çalışmaları Direktörü, İKSV
- **Selva Gürdoğan** Kurucu Ortak, SUPERPOOL
- **Taha Ayhan** Başkan, İslam İşbirliği Gençlik Forumu (ICYF)
- **Tarkan Oktay** Prof. Dr., Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- **Ulaş Akın** Dr., Kurucu Ortak, Urban EkoSystems Lab
- **Vural Çakır** Başkan, İnsani Gelişme Vakfı (İNGEV)
- **Yunus Uğur** Doç. Dr., Tarih Bölümü Öğretim Üyesi, Marmara Üniversitesi
- **Zeynep Günay** Doç. Dr., Genç Planlama Profesyonelleri Programı Direktörü, ISOCARP

2.6. PARTNERLER

MARUF21'in partnerleri forumun başarıya ulaşmasında önemli bir rol oynamıştır. 2019 yılında 66 partner kuruluşun desteğiyle düzenlenen MARUF'un partner sayısı 2021 yılında neredeyse iki katına çıkarak 113'e ulaşmıştır. MARUF21'in partnerlerinin 78'i Türkiye'deki kuruluşlardan, 35'i ise uluslararası kuruluşlardan oluşmaktadır. Sektörel dağılıma bakıldığında, 25 STK, 21 akademik kuruluş, 20 yerel yönetim, 17 uluslararası kuruluş (uluslararası STK ve hükümetler arası kuruluş), 9 özel sektör kuruluşu, 5 merkezi yönetim kuruluşu, 5 kalkınma ajansı, 3 oda, 2 mahalli idare birliği, 2 uluslararası kalkınma ajansı, 2 dış temsilcilik ve 2 medya kuruluşu partnerler arasında yer almaktadır. MARUF21 partnerleri, içerik, konuşmacı, planlama, organizasyon ve tanıtım desteği vererek oturumların şekillenmesi ve ilgililerine ulaşmasına katkı sağlamıştır. Kent forumlarının ulusal ve uluslararası ölçekte en önemli muhatapları olarak değerlendirilebilecek Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve UN-Habitat da MARUF21'in partnerleri arasındadır. Planlama ve hazırlık süreçleri, MARUF on the Go etkinlikleri, forum esnasındaki ve sonrasındaki süreçlerin tamamı, katılımcı bir yönetimle, paydaşların desteği ve katkılarıyla şekillenmiştir.

Ana Partnerler

Belediye Partnerleri

Akademik Partnerler

2.7. ÇEVİRİM İÇİ FORUM DENEYİMİ

Türkiye’de ilk vakanın görüldüğü 11 Mart 2020’de Dünya Sağlık Örgütü’nün pandemi olarak ilan ettiği COVID-19 hayatımızda ekonomik ve psikolojik etmenler başta olmak üzere birçok olumsuzluğa yol açmıştır. Bütün bu olumsuzluklar içinde yeni duruma adapte olunması, tüm dünyada enformasyon teknolojileri kullanılarak sağlanmıştır. Bu uyum sürecine geçişte teknoloji altyapısı yeterli ve güvenli olmayan, verilerini doğru şekilde kullanıp saklayamayan birçok kurum ve kuruluş pandeminin yıkıcı etkisi altında kalırken bilişim sektörü diğer sektörlerin lokomotifi konumunda yer almıştır. Kurumların nefes alıp vermeye devam etmesi için dijital dönüşüm konusunda önemli adımlar atmaları, atanların ise adımlarını sıklaştırması gerekliliği ortaya çıkmış ve hayatımıza “uzaktan”, “çevrim içi” gibi kavramlar girmiştir.

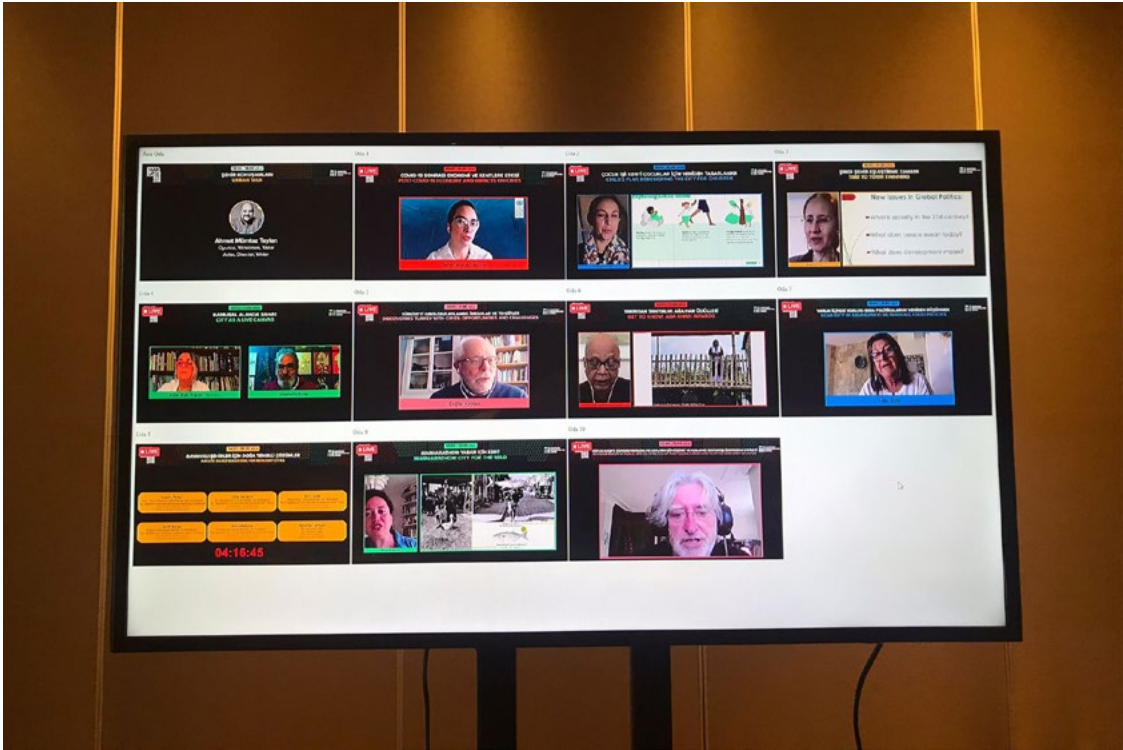
1-2-3 Ekim 2021’de gerçekleştirilen MARUF21 de tüm bu yaşanan gelişmeler ışığında planlanmıştır. Yoğun bir çalışma sonucunda belirlenen eksenler, konu ve konuşmacılar neticesinde 108 oturum planlanmış ve bu oturumların eş zamanlı olarak 10 farklı salonda 3 gün boyunca katılımcılarla buluşturulması kararlaştırılmıştır. Etkinlik tarihine kadar pandeminin etkisini yitireceği ancak varlığını da devam ettireceği öngörülerek katılım imkânını da artırmak adına ilk başta hibrit bir organizasyon süreci planlanıp tüm teknik hazırlıklara bu yönde başlansa da pandeminin etkisini yitirmesi bir yana kuvvetlendiği görülünce tamamen çevrim içi bir forum yapılmasına karar verilmiştir.

108 oturumun 3 günde 10 farklı salonda Türkçe ve İngilizce dil seçenekleriyle (bazı oturumlarda 3. dil seçeneği ile birlikte) yayınlanabilmesi için mekân olarak bir otelin 2 katına yayılan 11 odası kullanılmıştır. Her bir oda canlı yayın yapan bir TV stüdyosu gibi düşünülmüş ve kurulmuştur. Bu kapsamda her bir oda için yönetmen, ses uzmanı, grafik uzmanı, teknik kadro, tercüman ve tam teşekküllü rejî ekipmanları tahsis edilmiştir. Bu şekilde hazırlanan 10 odaya ek olarak kalan 1 oda da diğer tüm odaların akışını doğru bir şekilde yönetebilmek amacıyla kullanılmıştır.

Yaklaşık 3 gün süren kurulum sürecinden sonra stüdyo haline getirilen bu odalar birbirinden bağımsız sunucular ile yönetilerek yaşanabilecek olası kesinti riskinin daha büyük olabilecek sonuçları minimize edilmeye çalışılmıştır. Kesintisiz güç kaynağı ve yedekli internet hatları ve yetkin yazılım ekibi sayesinde anlık problemler hızlı bir şekilde bertaraf edilmiştir. Bununla birlikte karşılaşılabilecek tüm detaylar ve risk faktörleri göz önünde bulundurularak gerçekleştirilen provalar yoluyla kötü senaryolara yönelik uygun çözümler ve planlar geliştirilmiştir.

Bu noktada baş edilmesi en güç husus MARUF21'in ilk gününde açılış konuşmaları esnasında gerçekleştirilen siber saldırı olmuştur. İlgili problem yoğun bir emek sonucu kısa sürede bertaraf edilerek güvenlik önlemleri artırılmış ve paralel oturumlara sorunsuz bir şekilde geçilebilmiştir. Takip eden 3 gün boyunca, günlük senaryo, akış ve riskler oda görevlileri ile istişare edilerek gözden geçirilmiştir. Odalar, birimler, kişiler arası koordinasyon ve haberleşme etkin ve hızlı bir iletişimle karşılaşılan risk ve ihtimaller karşılaşılmadan veya büyük bir soruna dönüşmeden pasifize edilmiştir.

3 gün boyunca bu disiplinle ilerlenmiş ve büyük emeklerle hazırlanan MARUF21'in yoğun ve kapsamlı içeriği, 108 oturumun yer aldığı 10 paralel yayınla dijital bir platform aracılığıyla katılımcılara aktarılmıştır. Büyük emeklerle hazırlanan MARUF21'in yoğun ve kapsamlı içeriği katılımcılara dijital bir platform aracılığıyla buluşturulmuştur. Ve nihayetinde kapanış oturumunun son cümlelerinden sonra şöyle bir ses yankılanmıştır: "3-2-1 kestik!"

1 Ekim 2021 Cuma

	ANA ODA	ODA 1	ODA 2	ODA 3	ODA 4
10.30 -	Açılış Oturumu				
13.00 -					
14.00 -	Keynote				
14.30 -					
15.00 -			COVID-19 günlerinde bisikletli ulaşımı yeniden keşfetmek		Kenti ciddi oyunlarla keşfetmek
15.30 -		İklim adaleti için yeniden ve birlikte		Sürdürülebilir kentler için çözümler: Ankara, Bursa ve İstanbul'dan proje uygulamaları	
16.00 -			Göç yönetiminde aktif hemşehricilik		Sürdürülebilir şehir için yönetim
16.30 -					
17.00 -					
17.30 -		Döngüyü tamamlayalım: Nesiller arası adalet için döngüsel ekonomi		COVID-19 günlerinde Yeni Kentsel Gündem ve SKA 11 uygulamalarında işbirliğine dayalı yenilikçiliğin rolü	
18.00 -			Start-up dünyası: Fırsatlarla dolu bir ekosistem		Çesitliliğin küratörlüğünde kültürel alan
18.30 -					
19.00 -	YoundTable				
19.45 -					

FORUM

marurbanforum.org
/marmaraurban

ODA 5

ODA 6

ODA 7

ODA 8

ODA 9

ODA 10

ARA

Kent ağları: Sakin ol
ve dünyaya buluş

Kırsal insani
gelişmeyi yeniden
düşünmek

Kentine iyi bak:
Sağlıklı şehirler,
sağlıklı topluluklar

İklim Değişikliği için
Raporlama

Kentsel Problemlerin
Çözümünde Bölgesel
Yaklaşım: Marmara
Bölgesi Mekansal
Gelişme Stratejik
Çerçeve Belgesi

Kentsel Kalkınma
Girişimleri Olarak
Hizmet Kooperatifleri

Diyalog Marmara

Yan Etkinlik

Salgınlar ve kentler:
Tarih boşuna
yaşanmış bir
deney midir?

Eğitim

Hava Kalitesini
Ölçmek: AirBeam
Swap

Kamu-STK
işbirliğine dair iyi
uygulamalar

Mirası hak etmek:
Kentsel miras ve
koruma politikaları

Tartışma

Ulaşımın geleceğini
yeniden düşünmek:
Otonom ve
bütünleşik?

Kentlerin seyir defteri:
SKA yolculuğunda
Gönüllü Yerel
Raporlama

Eğitim

Kamusal Yaşam Verisi
Araçları I

Marmara'nın
Gençleri

Türkiye'de yerel
yönetimlerin
yararlanabileceği
fonlar

Eğitim

Diyalog Marmara

MARMARA URBAN FORUM

ÇÖZÜM ÜRETEN KENTLER

1-2-3 Ekim 2021

ONLINE

www.marmara

Yeniden Düşün, Birlikte Hareket Et

2 Ekim 2021 Cumartesi

	ANA ODA	ODA 1	ODA 2	ODA 3	ODA 4
10.00 -		Akıllı şehir tasarımında dijital dönüşüm yolculuğu	Yatırımcıların gözünden start-uplar	Salgınlara dirençli kentler: Emsalsiz zorluklara karşı durmak	Zamana değer katmak: Yaşlılar için kentsel politikalar
11.00 -					
11.30 -					
12.00 -		Şehirlerin dijitalleşmesinde iyi uygulama örnekleri	Paha biçilemez değer: Sürdürülebilir su yönetimi	Mültecilere kulak ver: Kamusal yaşama aktif katılım	Değişim için genç planlar
13.00 -					
13.15 -					
13.30 -					
14.00 -					
14.30 -	Keynote				
15.00 -		Yerel yönetimlerde entegre iyi yönetim yaklaşımı	Yerelin sesini yükselt: Türkiye'de kent konseptleri deneyimi	Kadın gibi yönet: Kadın Belediye Başkanları Forumu	En iyisini topluluk bilir: Mekan ve politika tasarımında yenilikçi yöntemler
15.30 -					
15.45 -					
16.00 -					
16.15 -					
16.30 -					
17.00 -			Yerel yeşil politikayı veriyile yeniden düşünmek		Özgün-şehir: Bir sembol nasıl oluştu
17.30 -					
17.45 -					
18.00 -		20. yüzyıl mirası risk altında		Altyapıyı yeniden düşünmek: Bütüncül ve döngüsel bakış	
18.30 -					Bir kentsel yönetim önerisi: Özgürleştirici Demokrasi
18.30 -					Tartışma
19.00 -	YoundTable				
19.45 -					

URBAN FORUM

marurbanforum.org
/marmaraurban

ODA 5

Ev ve ötesi:
COVID-19 sonrası
konutu yeniden
hayal etmek

İklim'e dirençli
kentler için enerji
dönüşümü:
Türkiye'den
belediye örnekleri

ODA 6

Potansiyeli serbest
bırakmak: Yerel
yönetimlerin
gençlik çalışmaları

Uluslararası deneyim
paylaşımı: Yenilikçi
planlamada iyi
örnekler

Mülteci girişimciler:
Kalkınma ve sosyal
uyumun öncüleri

Karşılaşmaların muhiti
olarak sokaklar

Suriyeliler
Barometresi

Tartışma

ODA 7

Hataya yer yok:
Afetlere dirençli
kentler

Kentlerdeki
gençlerin sağlık
eşitsizliklerinin
azaltılması:
Mobil sağlık
uygulamalarının
rolü

İslam İşbirliği
Gençlik Forumu
Belediye Gençlik
Meclisleri Birliği
Açılış Toplantısı

İklim eylemi için
kentsel kapasiteyi
geliştirmek

ODA 8

Bisikletli Ulaşım
Planlaması 101:
Altyapı,
Yol Güvenliği ve
İletişim

Eğitim

Oyun Kuruculuk 101:
Çocuk Oyununu
Yeniden Düşünmek

Eğitim

ODA 9

Play Marmara
"Denizi"

Diyalog Marmara

İyi Uygulama
Çarşısı

Başakşehir Living
Lab - Marmara
Urban Forum
Girişimci Günü 13

Yarışma

ODA 10

Başkanlar
Konuşuyor:
Marmara İçin
Yeniden ve "Birlik'te

Diyalog Marmara

Kente Eşitlik

Yan Etkinlik

Yeniliğin Genç Ruhu

Yan Etkinlik

Doktora Çarşısı

Yarışma

ARA

3 Ekim 2021 Pazar

	ANA ODA	ODA 1	ODA 2	ODA 3	ODA 4
10.00 -		COVID-19 sonrası ekonomi ve kentlere etkisi	Çocuk işi: Kenti çocuklar için yeniden tasarlamak	Şimdi şehir eşleştirme zamanı	Kamusal alan ve sanat
11.00 -					
11.30 -					
12.00 -		COVID-19 günlerinde dayanışmayı güçlendirmek	Habitatın önemi: Sürdürülebilir ekosistem için biyoçeşitliliği korumak	Verdiğimiz rahatsızlıktan dolayı özür dileriz: Şehir şantiyeciliği	Yaya öncelikli ulaşım ve kamu mekan
13.00 -	Şehir Konuşmaları				
14.00 -	Keynote				
14.30 -		Cöp devrimi: A(r)üksüz yaşam	Yakından tanıyalım: Yerel Yönetim Reformu Projesi III	Kültürlerarası şehirler: Farklılıklarımızla birlikte yaşamak	Ne ekersen on biçersin: Yerel sosyal politikalarla yeniden düşünme
15.30 -					
15.45 -					
16.00 -					
16.15 -					
16.30 -			Yeni Kentsel Gündem ve SKA 11 uygulamalarında üniversitelerin rolü		COVID-19 günlerinde birey sahipliği ulaşım işletmelerinin kurumsallaşması
17.00 -		COVID-19 günlerinde gayrimenkulün değişen dinamikleri		Kültürel miras için dijital imkanlar	
17.30 -					
17.45 -					
18.00 -	YoundTable				
18.45 -	Kapanış Oturumu				
20.15 -					

FORUM

marurbanforum.org
/marmaraurban

ODA 5

Türkiye'yi kentlerle anlamak: İmkanlar ve tehditler

Ekolojik dönüşüm için kültür ve sanat

ODA 6

Yakından tanışalım: Ağa Han Odülleri

Veril Veril Veril! Kil olmadan tuğla yapılmaz

Demografik kompozisyon ve kent istatistikleri

Kent forumları: Şehirlerin geleceği için buluşma noktaları

ODA 7

Varlık içinde yokluk: Gıda politikalarını yeniden düşünmek

İklim krizinde kimseyi geride bırakmamak

Kentlerin enerji formülünü yeniden yazmak

Yerel kalkınma ve göç: İstihdam piyasasında mülteciler

ODA 8

Dayanıklı Şehirler için Doğa Temelli Çözümler

Eğitim

Kamusal Yaşam Verisi Araçları II

Eğitim

ODA 9

Marmarathon: Yaban için kent

Yarışma

Bölgeye Alternatif Bakışlar

Diyalog Marmara

Çevresel Adalet ve Korumada İlişkilerin ve Güven İnşasının Rolü

Yan Etkinlik

ODA 10

Küreselleşme Sonrası Kamusal Mekânların Dönüşümü ve Kullanıcı Davranışı Üzerindeki Etkileri

Yan Etkinlik

Kentleri çözmek: Kentsel morfoloji perspektifinde planlama ve mimarlık uygulamaları

Tartışma

Kentin Çetrefilli Problemlerine Katılımcı Çözümler Tasarlamak

Atölye

The background of the page is a repeating geometric pattern of teal and white shapes, resembling a stylized maze or a series of interlocking L-shapes. In the center, there is a large teal square with a white border. Inside this square, the title is written in white, bold, uppercase letters.

KONUŞULANLAR & ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OTURUMLAR

AÇILIŞ OTURUMU: YENİDEN DÜŞÜN BİRLİKTE HAREKET ET

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
11.00-13.00
120 dk

PAYDAŞLAR

UN-Habitat
OECD
LSE Cities
UNDP
Argüden
Yönetişim
Akademisi

Moderatör

Nihal Eminoğlu Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Konuşmacılar

Philipp Rode Dr., İcra Direktörü, LSE Cities

Shipra Narang Suri Kentsel Uygulamalar Birimi Yöneticisi, UN-Habitat

Soo-Jin Kim Kentsel Politikalar ve İncelemeler Birimi Başkanı, OECD

Louisa Vinton Mukim Temsilci, UNDP Türkiye

Tahir Büyükkakın Doç. Dr., Başkan, Marmara Belediyeler Birliği
& Kocaeli Büyükşehir Belediyesi

ÖZET

“Yeniden Düşün Birlikte Hareket Et” temasıyla yola çıkan MARUF21’in açılış oturumunun gündemini, COVID-19 pandemisi, küresel iklim krizi, doğal afetler ve tüm bu kentsel tehditlerle birlikte değişen ve dönüşen planlama paradigmaları ile kriz yönetimi stratejileri oluşturmuştur. Küresel aciliyetlerin yönetiminin hem kentler hem de yerel ve merkezi yönetimler düzleminde tartışıldığı oturumda, pandemi sürecinden hareketle krizleri fırsata çevirebilecek kentsel politikalar ve kurumsal düzenlemelerden bağımsız olarak hızlı harekete geçmeye imkan tanıyacak olan yönetim modelleri üzerinde durulmuştur.

COVID-19 pandemisi, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’nın 2030 hedeflerine varılması konusunda belirsizlikleri beraberinde getirmiş ve kentlerin yatay, dikey ve çapraz yönetim konularında büyük zorluklarla karşı karşıya kalmasına neden olmuştur. Acil durum içerisindeyken mevcut durumu tanımlamak ve siyasi zorlukların da etkisiyle geri bildirim mekanizmalarını çalıştırarak duruma müdahale etmek oldukça güç bir hale gelmiştir. Bu vaziyet ise kentleri kurumsal düzenlemeler olmaksızın hızlı kararlar vermeye ve acil önlemler almaya iterek karmaşık aciliyetlerin yapılandırılma süreçlerinin

deneyimlenmesini sağlamıştır. Bu bağlamda bir fırsat olarak değerlendirilebilecek pandemi deneyimi, kentlere farklı durumlara adapte olma yeteneğini kazandırmanın önemini küresel ölçekte gözler önüne sermiştir.

Pandemi, iklim ve çevre krizi gibi acil deneyimlerin kazandırdığı bir diğer öğreti, yerel ve ulusal hükümet arasındaki iletişimin ve yetki paylaşımının sahip olduğu kritik önemdir. Yönetimde etkileşimli bir sistem, bütüncül bir finans modeli ve ulusal hükümet ile yerel yönetimin işbirliği, kentlerin kapsayıcı bir kalkınma modeli oluşturmasını sağlayacak en temel gerekliliklerdir. Ayrıca küresel ölçekte, kentlerin esnekliğini ve adaptasyonunu önceleyen bir planlama yaklaşımı ihtiyacıyla yüzleşmiş olmak, kullanılabilir yerel veri üretiminin kritik önemini ortaya koymuştur.

OECD ekonomik büyüme raporunun verileri, ülkelerin beklenen ekonomik büyümelerinin asimetrik şekilde gelişeceğini ve küresel toparlanmanın eşit olmayacağını; özellikle küresel ticaret ve sanayi sektörünün tehlike altında olduğunu göstermektedir. Buna karşılık, pandemi sürecinde birçok hizmetin çevrim içi olarak sunulmasından ötürü yapılan dijital teknoloji ve altyapı stratejileri, ülke ekonomileri üzerinde olumlu bir etki yaratmıştır. Özellikle evden çalışmayı mümkün kılan olanaklar için yapılan yatırımlar, kentsel tüketimin minimizasyonu açısından büyük bir adım olmuştur. Diğer yandan söz konusu altyapı yatırımları veri alanında da büyük ilerlemeleri beraberinde getirmiş; pandemi döneminde kurulan akıllı veri merkezlerinin kent sakinlerinin yaşam kalitesini ve güvenliklerini artırmasındaki önemini ortaya koymuştur.

Günümüz kentleri, pandemi dışında göç ve iklim krizi gibi kent üzerinde büyük dönüşümleri beraberinde getiren dinamiklerle yüzleşmektedir. Tarih boyunca, kentlerin karşılaştığı ekonomik, sosyal ve çevresel tahribat ve dönüşümler, yeni çözüm arayışlarını beraberinde getirmiş ve dolayısıyla kentsel paradigmaların değişmesini sağlamıştır. 70'li yıllara kadar parçacıl çözümlerin hakimiyetinde olan karar verme süreçleri, sürekli değişen küresel dinamikler karşısında yerini bütüncül düşünme yolunda bir arayışa bırakmıştır. Kriz durumları, ancak politika üretme süreçleri ve uygulama biçimlerinin yeniden düşünülmesi ve birlikte hareket edilmesi yoluyla bertaraf edilebilir.

Daha iyisi için en iyi buluşma noktasıdır MARUF.

Tahir Büyükakın

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kentsel sorunlara çözüm üretmek için MARUF21 ana temasını oluşturan "yeniden düşünmek" ve "birlikte hareket etmek" eylemlerinden vazgeçilmemelidir.
2. Kentlerin, acil durumlar karşısındaki sınırlı deneyiminden kaynaklanan, acil durumların anlamlandırılması ve ifade edilişindeki zorlukları küresel ölçekte yeniden değerlendirilmelidir.
3. Karmaşık acil durumların çözümü için:
 - i) sorunun kaynağını belirlemek
 - ii) sürecin yönetim şekillerini güncellemek
 - iii) yeni bilgiye ihtiyaç duyulan alanlarda çok az bilgi bulunduğu için yeni öğrenme sürecini hızlandırmak
 - iv) teknokratik yapıyı değiştirmek gerekir.
4. Teknoloji, kentleri olası acil durumlara hazırlamak için kentsel sistemlere etkin bir şekilde entegre edilmelidir.
5. Kentsel sorunlara karşı doğa odaklı çözümler benimsenmelidir.
6. Özellikle iklim değişikliği nedeniyle karşı karşıya kaldığımız afet ve acil durumlara müdahalede mevcut kentsel yönetim ve iletişim biçimleri değişmelidir.
7. Küresel afetler üzerine düşünme biçimimizi değiştirerek mevcut uygulamalarımızı sorgulamak üzere akademisyenlerle uygulayıcılar arasında ortak çalışma alanları oluşturulmalıdır.
8. Küresel ısınma problemine karşın yapılandırılacak yasal çerçeve küresel ölçekte sağlanmadan ulusal ölçekte sağlanamayacağından, üst karar mekanizmalarının oluşabilmesi ve işlemesi için küresel kurumların yapı ve etkileri tartışılmalıdır.
9. COVID-19 pandemisi süreci başta olmak üzere, çeşitli kriz zamanlarında hızlıca toparlanabilmek için gerçekleştirilen kısa vadeli uygulamalar yerine uzun dönemli dirençlilik yaklaşımı benimsenmelidir.
10. Şehirler, bugün dünyanın farklı kentlerinde hayata geçirilmiş 5 dakikada ulaşılabilir mekanlar, 10 dakikalık şehirler gibi uygulamalardan ilham alarak kriz zamanlarına hazırlıklı yeni vizyonlar ortaya koymalı ve erişilebilirlik üzerine yeni konseptler oluşturmaktadır.
11. İklim krizi, ekonomik kriz, pandemi gibi krizler esnasında döngüsel ekonomiyi sağlayabilmek için yerel üretim ve tüketim teşvik edilmelidir.
12. Küresel amaçların gerçekleştirilebilmesi için Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları pande-

mi ile birlikte düşünülerek yerelleşmelidir.

13. Yerel yönetimler, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşmayı bir misyon olarak benimsemeli ve bu doğrultuda farkındalığın, eğitim kapasitesinin ve teknik kapasitenin artırılması için yatırım yapmalıdır.

14. Kentlerin afet, salgın ve toplumsal değişimlere adaptasyonunu sağlamak için Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na dayalı bir kentsel dayanıklılık modeli inşa edilmelidir.

15. Yerel yönetimlerin otonom hareket edememesi, sorumlulukların bölünmesi ve siyasetleşmesi, bilgi boşluğu, deneyim eksikliği, inovasyon konusunda yeni bilgiye ihtiyaç duyulması gibi mücadele noktalarında, COVID-19 deneyimi fırsata çevrilerek ve idari, siyasi, finansal ve yönetsel zorluklar göz önünde bulundurularak teknokratik yapı iyileştirilmelidir.

16. Kamu otoriteleri tüm paydaşlara ulaşarak insan hakları, sosyal adalet konularında işbirliği içinde olmalı, başarısızlık alanlarından ders çıkararak harekete geçmelidir. Acil durumlar özelinde ise inovatif çözümler üretilmelidir.

17. Kompleks acil durumlar sırasında yurttaşların karar verme süreçlerine aktif katılımını sağlamak için merkezi yönetimin liderliğinde ve farklı paydaşların etkili işbirliği ile empati tabanlı bir yönetim modeli benimsenmelidir. "Herkes tek beden uyar" yaklaşımından uzak durularak ihtiyaca yönelik yaklaşımlarda bulunulmalıdır.

18. Vatandaşları sürece dahil ederek şehirlerin kendi çözümlerini üretebilmesi için aşağıdan yukarıya ve yukarıdan aşağıya yönetim biçimlerinin uyumlu çalışması sağlanmalıdır.

**Sürdürülebilir
Kalkınma Amaçları,
Yeni Kentsel Gündem,
Paris Antlaşması...
Bunların tümü yerel
yönetimler için aynı
zorluklara işaret ediyor
ve bu zorluklar ancak
birlikte göğüslenebilir.
Küresel gündemin
yerelleşmesi bu yüzden
çok önemlidir.**

”

Shipra Narang Suri

19. Yerel ölçekte çözüm üretmenin daha kolay olması sebebiyle küresel mücadelelerde yerel politikaların önü yasal, ekonomik ve bürokratik olarak açılmalıdır.

20. Kentlerin yeniden yapılandırılma süreci yerelden başlamalı, sivil inisiyatifler ve yerel yönetimler birlikte hareket etmelidir.

21. Birlikte hareket etmek için izlenmesi gereken dört adım şu şekilde uygulanabilir:

a.Bir adım geri at: Hiç kimse tek başına etkili hareket edemez, merkezi ve yerel yönetimler birbirinden bağımsız hareket edemezler. Bu sebeple yerelle etkileşimli hareket edilmesi gerekmektedir. Bu bakımdan BM'nin tüm birimleri de beraber çalışmalıdır.

b.Finans: Yerel yönetimlerin finansmana erişimi artırılmalıdır. Ulusal hükümetler yerel yönetimlere daha çok kaynak aktarmalıdır.

c.Kapasiteler: Kaynakların varlığı kadar bunların kullanılabilmesi için kurumsal kapasite de önem arz etmektedir. Bu sebeple kurumların ve personelin nitelik ve kapasitesi artırılmalıdır.

d.Veri: Yereldeki veriler ya ulaşılabilir, ya kullanışlı ya da kapsayıcı değildir. Kullanılabilir verilerin üretilmesi ve erişime açılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

22. Tüm toplulukların ihtiyaçlarına cevap veren kapsayıcı bir kalkınma modelini inşa etmek için merkezi ve yerel yönetimler işbirliği halinde çalışmalı, etkileşimli bir sistem oluşturmalı ve bütüncül bir finans modeli benimsemelidir.

23. Dünya Bankası'nın önümüzdeki yıllarda yerel yönetimlerin finansman kaybı yaşayacağı ön görüşünden hareketle, merkezi yöne-

timin yerel yönetimler için bütçe ayırması ve yerel yönetimlerin kapasite ve yatırımlarının düşüşüne engel olması gerekmektedir.

24. Yerel yönetimler, kentlere dirençlilik kazandırma konusunu önceliklendirmeli ve bu amaçla ulaşılabilir ve kullanılabilir yerel veriyi üretmek için çalışmalıdır.

25. Kentlerde insanların daha mutlu olabilmesi için her bir sorundan alınan dersler sindirilerek bunların nasıl pozitifte dönüştürülebileceği araştırılmalıdır.

Kendinizi doğanın efendisi olarak görmek yerine bir parçası olarak görürseniz doğa tabanlı çözümler bularak afetlerin yıkıcı etkilerinin önüne geçebilirsiniz.

Louisa Vinton

Tahir Büyükakın

Louisa Vinton

Philipp Rode

Shipra Narang Suri

Soo-Jin Kim

Nihal Eminoğlu

Artık büyük bir gerçeklikle karşı karşıyayız. Dünya genelinde, 2.000'den fazla yerel yönetim ve otorite iklim alanında olağanüstü durum ilan etti ve işte bu yeni bir konu, çünkü 10 sene önce böyle bir meseleyi tartışmıyorduk.

Philipp Rode

KENT AĞLARI : SAKİN OL VE DÜNYAYLA BULUŞ

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
15.00-16.30
90 dk

PAYDAŞLAR

ALDA
Energy Cities
EUROCITIES
POLIS

Moderatör

Sadun Emrealp Yönetişim Danışmanı

Konuşmacılar

Anna Lisa Boni Genel Sekreter, EUROCITIES

Antonella Valmorbida Genel Sekreter, ALDA

Karen Vancluysen Genel Sekreter, POLIS

Floriane Cappelletti İletişim ve Genel Koordinasyon Lideri, Energy Cities

Júlia López Ventura Avrupa Bölge Direktörü, C40 Şehirleri

ÖZET

Küreselleşmeyle birlikte kentlerin uluslararası etkileri ve temasları giderek artmıştır. Bu süreçte kentler arasındaki işbirliği ve diyalogu güçlendirmek, uluslararası arenada kentlerin çıkarlarını temsil etmek ve yerel yönetimlerin çalışmalarını iyileştirmeye yönelik araştırmalar yapmak üzere farklı bölgelere ya da temalara odaklanan uluslararası kent ağları kurulmuştur. Bu oturumda, söz konusu ağlar arasında yer alan Avrupa Yerel Demokrasi Birliği (ALDA), Avrupa Enerji Kentleri (Energy Cities), Avrupa Şehirler Birliği (Eurocities), C40 Kentleri (C40) ve Ulaşım İnovasyonu için Kentler ve Bölgeler Ağı (POLIS) temsilcileri kurumlarının çalışmaları hakkında bilgi vermiş ve bu ağların yerel yönetimlere sağladığı faydalara değinmişlerdir. Konuşmacılar, yerel yönetimlerin tek başına baş etmeye zorlandıkları problemleri bir ağ içerisinde birlikte hareket ederek, sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte çalışarak ve tecrübe paylaşımlarında bulunarak çözebileceklerini vurgulamışlardır. Ayrıca, yerel eylemlerin alternatif ve yenilikçi mecralar kullanılarak (sosyal medya, podcast vb.) görünür kılmanın önemi üzerine durulmuştur. Uluslararası kent ağları temsilcileri, çalışmalarından örnekler vererek kent ağlarına dahil olmanın yerel yönetimlere sağlayabileceği faydaları açıklamış ve ağların yerel yönetimlerin karşılaştığı zorluklara çözüm üretme noktasındaki hayati rolünü örnekler eşliğinde aktarmıştır. Oturumda odaklanılan temel meselelerden bir

diğeri ise yerel yönetimlerin farklı aktörlerle yürüttüğü işbirlikleri ve dahil olunan ağların yurttaşların kent deneyimini iyileştirmenin ötesinde sürdürülebilir ulaşım, sağlık, finans ve iklim değişikliği gibi konulara ilişkin çözümler konusundaki etkisi olmuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kendi dayanıklılığınızı inşa etmek ve karşı karşıya kalınan krizleri anlamak için ortak ağlar kurulmalı, bir ağın parçası olunmalı ve o ağda aktif olarak rol alınmalıdır.
2. Etkili ve ilham veren politika üretmek için geleneksel yolları takip etmekten ziyade ağ oluşturulmalıdır. Hedeflere ulaşmak ve etki yaratmak için birlikte ve koordine bir şekilde çalışmak gerekmektedir.
3. Yeni problemlerle baş edebilmek ve izolasyonun getirdiği hasarları ortadan kaldırmak için ağlara, bir araya gelmeye, en iyi örnekleri ve seçenekleri konuşmaya, sivil toplum ile birlikte çalışmaya ve insan etkileşimine ihtiyaç duyulmaktadır.

4. Yerel düzeyde güçlüklerle başa çıkmak amacıyla yönetiğimi değiştirmek için yerel ekosistemin aktörleriyle ortaklık içinde bir zihinsel dönüşüm gerçekleştirilmelidir.
5. Belediye başkanları iklim değişikliği ile ilgili olarak farklı sektörlerle yönelik hedef koymalı ve amaçlarına destek olabilecek projeler oluşturmalıdır.
6. Verilen kararlarda ve şehirlerdeki değişimlerde her zaman bilimsel gerçeklikler ve yaklaşımlar baz alınmalıdır.
7. İnovasyon sektöründe ortaya konulan çözümlerin yerel yetkililer tarafından uygulanması ve bu teknolojilerin kamu politikaları hedefleri ile uyumlaştırılması gerekmektedir.
8. Dünyada temel sorunlardan ikisi olan artan eşitsizlik ve yoksulluk konularında daha fazla çalışma yapılması gerekmektedir.

Etkili ve ilham verici politikalar üretmek istiyorsanız geleneksel yollara başvurmadan ziyade ağlar oluşturmalısınız.

Anna Lisa Boni

Birlikte ve koordineli çalışmak etki yaratmanın ve hedeflerimize ulaşmanın olmazsa olmaz şartıdır.

Antonella Valmorbida

Artık rekabet etmiyoruz; işbirliği yapıyoruz.

Julia Lopez Ventura

ÖĞRENDİKLERİMİZ: COVID-19 SONRASI KENTSEL YÖNETİŞİM

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
14.30-16.00
90 dk

PAYDAŞ

Argüden
Yönetişim
Akademisi

Moderatör

İnan İzci Dr., Akademik Kurul Üyesi, Argüden Yönetişim Akademisi

Konuşmacılar

Nuno F. da Cruz Dr., Araştırma Görevlisi, LSE Cities

Büşra İnce Kurumsal İletişim Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Erkin Erimez Dr., Akademik Kurul Üyesi, Argüden Yönetişim Akademisi

Ainara Fernández Tortosa Araştırma Görevlisi, UCLG

ÖZET

Yüksek nüfus yoğunluğunun, yoğun insan etkileşiminin ve birlikte yaşama pratiklerinin yanı sıra hali hazırda yaşanan birçok toplumsal eşitsizliğin mekânı olan şehirler, COVID-19 salgınının fiziksel ve toplumsal etkilerini en yıkıcı biçimde deneyimleyen alanlar olmuştur. Birleşmiş Milletler tarafından 2020 yılında yayınlanan raporlar, COVID-19 vakalarının yüzde 90'ının şehirlerde görüldüğünü gösterirken şehirlerin bu süreçte adeta birer afet merkezine dönüştüğünü ortaya koymaktadır. Pandeminin başlangıcından itibaren tüm dünya kentleri, sağlık krizlerinin yanı sıra salgının sebep olduğu pek çok sosyo-ekonomik problemle mücadele ederken yerel yönetimler, yurttaşlara en yakın idari birim olmaları dolayısıyla kriz yönetimindeki en kritik ve işlevsel özne olarak konumlanmıştır. Pandemi ile birlikte görünürlüğü ve aciliyeti giderek artan kentsel sorunlar ve çoklu krizler, günümüze değin reaktif bir yaklaşımla afet politikaları ekseninde tartışılan yerel yönetim politikalarının proaktif bir düzleme taşınması gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır. Dayanıklı kentlerin inşası için üretilecek olan kentsel politikaların ve uygulamaların sosyal eşitsizlikleri merkeze alan ve risklerin krizlere dönüşmesini engellemeyi amaçlayan bir risk yönetimi yaklaşımıyla yapılandırılması gerekmektedir. COVID-19 pandemisinin kentler ve yerel yönetimler üzerindeki etkilerinin

#Yönetişim #COVID19 #PolitikaOluşturma #YerelYönetim
#İletişim #Dayanıklılık#RiskÖnleme #RiskYönetimi

karşılaştırmalı kent araştırmaları ile derinlemesine incelendiği oturumda, salgın döneminin bir kazanımı olan kentsel yönetim konusundaki paradigma değişimi, küresel, ulusal ve kentsel ölçekte, uygulama örnekleri eşliğinde irdelenmiştir.

Oturumda, küresel ölçekte yerel yönetimler arasında işbirliği oluşturma amacıyla kurulan ve dünya genelindeki yerel yönetimleri tek çatı altında toplayan Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı (United Cities and Local Governments) partnerliğinde yürütülen çalışmalar aktarılmış; global krizler karşısında yerelin karakterini etrafıca analiz ederek yerel ihtiyaçlara yönelik eylem üretmenin önemi vurgulanmıştır. UCLG ve LSE Cities işbirliği ile yürütülen, küresel krizleri sosyal ve insani boyutlarıyla bütüncül olarak inceleyen ve dört ana politika metni içeren “Şehir ve Bölgeler için Acil Durum Yönetimi” isimli çalışmanın detayları açıklanmıştır. Bu çalışmanın aktarımı ile pandeminin kent yönetimleri üzerindeki etkileri irdelenmiş; COVID-19 ile birlikte uzun vadede derin toplumsal eşitsizliklere ve krizlere yol açacak olan iklim değişikliği, yoksulluk ve konut sorunu ile ilişkilenen durumlara yönelik acil durum planı hazırlamanın gerekliliği ortaya konmuştur. Çok düzeyli yönetim, yerel yönetimler için finansal otonomluk, kurumlar arası kooperasyon ve kurumların ve kentlerin dayanıklılığı ise politika metnlerinin aktarımında öne çıkan kavramlar olmuştur.

Oturumun Marmara Bölgesi ve İstanbul ölçeğindeki aktarımları, “Marmara Bölgesi Belediyeleri COVID-19 Pandemisi ile Mücadele Uygulamaları Veritabanı” araştırmasının ve “Dayanıklı Kent için Bütüncül Sosyal Hizmet Yönetimi” isimli çalışmaya ilişkin saha deneyimlerinin sunuşunu içermektedir. Marmara Bölgesi’nde yer alan belediyelerin pandemi boyunca iletişim ve inovasyon yatırımlarını artırarak hızlı bir dijitalleşme süreci başlattıkları vurgulanmış, söz konusu iletişim sürecinin detaylı analizi yapılmış ve yerel yönetimlerin benimsediği kriz yönetimi anlayışının geride bırakılarak risk yönetimine dayalı yaklaşımların benimsenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Kentsel dayanıklılık konusunda yerel yönetimlere uzun dönemli strateji altyapısı sağlamak amacıyla yürütülen diğer çalışmanın aktarımında ise Maltepe ve Sultanbeyli’de yürütülen saha araştırmalarının çıktıları paylaşılmış; kırılgan grupları odağına alan sosyal hassasiyeti yüksek risk yönetiminin önemi açıklanmıştır. Her üç ölçekte yapılan aktarımlar, tekil krizlerin ötesine geçerek çoklu krizlere yönelik çok katmanlı ve esnek çözümlerin gerekliliğine vurgu yaparken paydaş katılımı, işbirliği, şeffaflık ve veriye dayalı politika üretiminin önemini açıkça ortaya koymuştur.

Yerel yönetimlerde genellikle kriz yönetimi var ama olması gereken aslında risk yönetimi.

Büşra İnce

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yasal düzenlemeler ve denetim ile kamusal alanların kamu yararına kullanılması sağlanmalıdır.
2. Sağlıklı bilginin ve sağlıklı iletişimin öneminin farkına varılmalıdır.
3. Otonom bir şekilde karar verebilmek ve harekete geçebilmek gerekmektedir.
4. Çok düzeyli acil durum yaklaşımı gerçekleştirilmelidir.
5. Çok katmanlı bir yönetim için çevik yaklaşımlar adaptasyon gereklidir.
6. Meşruiyet ve güven inşa edilmelidir.
7. Krizden önce risk yönetimi ile sorunlar gelmeden önce nerelerden gelebileceğini anlamamız gerekmektedir. Yerel yönetimlerde genel olarak kriz yönetimi bulunsa da asıl olarak risk yönetimi yaklaşımı benimsenmelidir.
8. Dayanıklılığı, güvenliği ve refahı sağlamak için strateji ve politikalar kural bazlı değil ilke bazlı olmalı ve aynı zamanda kriz anında hızlı uyarlanabilir olmalıdır. Ayrıca katılımcı olması ve işbirliğini öngören bütünsel bir bakış açısını barındırması gerekmektedir.
9. Şehirlerde sosyal eşitsizlik hesaba katılarak dayanıklı kent politikaları ve dayanıklı yerel politikalar hazırlanması bir öncelik olarak görülmelidir.
10. Sadece karar verme değil uygulamanın da görülebilir olması ve stratejilerin herkesle birlikte gerçekleştirilmesi gerekmektedir.
11. Metropol yönetimi, ulusal yönetim ve yerel yönetim temsilcileri politik farklılıklarını kenara koyup birlikte çalışmalıdır.
12. Yerel yönetimlerin sahada direkt eyleme geçebilecek yetkileri olmalıdır.
13. Yerel yönetimlerin sadece halkla değil bütün devlet seviyelerinde yönetim sektörlerinde bir dayanışma olmalıdır.
14. Acil durumlar için yönetim yapısının oluşturulması ve yöneticilerin bu sisteme dahil olması çok önemlidir.
15. Gücün dağılımındaki değişme, farklı küme düzeyleri arasında dağılımların koordine edilmesi ve bu koordinasyonda farklılık yaratan konu ise bilgi talebi olmalıdır.
16. Koordinasyon mekanizmalarının kolaylaştırıcı olması için hem içselleştirici hem de toplumsal cinsiyet konusunda hassasiyet taşınması gerekmektedir.

COVID-19 GÜNLERİNDE YENİ KENTSEL GÜNDEM VE SKA 11 UYGULAMALARINDA İŞBİRLİĞİNE DAYALI YENİLİKÇİLİĞİN ROLÜ

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
17.00-18.30
90 dk

Moderatör

Tuna Taşan-Kok Prof. Dr., Coğrafya, Planlama ve Uluslararası Kalkınma Çalışmaları, Amsterdam Üniversitesi

Konuşmacılar

Serin Geambazu Dr., Kentsel Tasarım ve Peyzaj, Ion Mincu Mimarlık ve Şehir Planlama Üniversitesi

Gözde Şarлак-Krämer Öğretim Görevlisi & Araştırmacı, Kentsel Tasarım, HafenCity Üniversitesi Hamburg

Evren Uzer Dr., Şehir Planlama, Parsons Tasarım Okulu, the New School

ÖZET

Küresel gündeme benzeri görülmemiş bir halk sağlığı krizi olarak giren COVID-19 salgını, kamu sağlığını etkileyen en temel faktör olan kentlerin çıkmazlarını tüm çıplaklığıyla ortaya çıkarması yönüyle aynı zamanda bir kentleşme krizidir. Salgın ve sonrasında gelen yeni normal süresince devam eden “evde kal” çağrılarını, dünya çapında yaşanabilir konut, yaşanabilir çevre, temiz hava ve sağlıklı gıdaya erişemeyen grupların deneyimlediği mekânsal adaletsizliği en açık şekilde ortaya koymuştur. 2050 yılına kadar kentsel nüfusun iki katına çıkacağını öngören Yeni Kentsel Gündem, yoksulluk ve eşitsizlik tabanlı mekânsal ayrışmayı sürdürülebilir kalkınmanın önündeki en temel engellerinden biri olarak değerlendirir. Dolayısıyla Yeni Kentsel Gündem, tüm dünyada yerleşimlerde, yeterli yaşam standardı hakkı olarak uygun konut hakkının tam olarak yerine getirilmesini; güvenli içme suyuna, sağlık hizmetlerine; eğitim, altyapı, taşımacılık ve ulaşım, enerji, hava kalitesi ve geçim alanlarındaki kaliteli kamu mal ve hizmetlerine eşit erişim sunmayı taahhüt eder. Salgın ve sonrasındaki süreç boyunca ortak bir mücadele alanı olarak

#COVID19 #Yönetişim #Yenilikçilik
#KamusalMekan #KentselTasarım #SKA11

konut krizini deneyimleyen üç farklı kent pratiğinin aktarıldığı oturumda, Bükreş, Berlin ve New York tecrübeleri, Yeni Kentsel Gündem çerçevesinde irdelenmiştir.

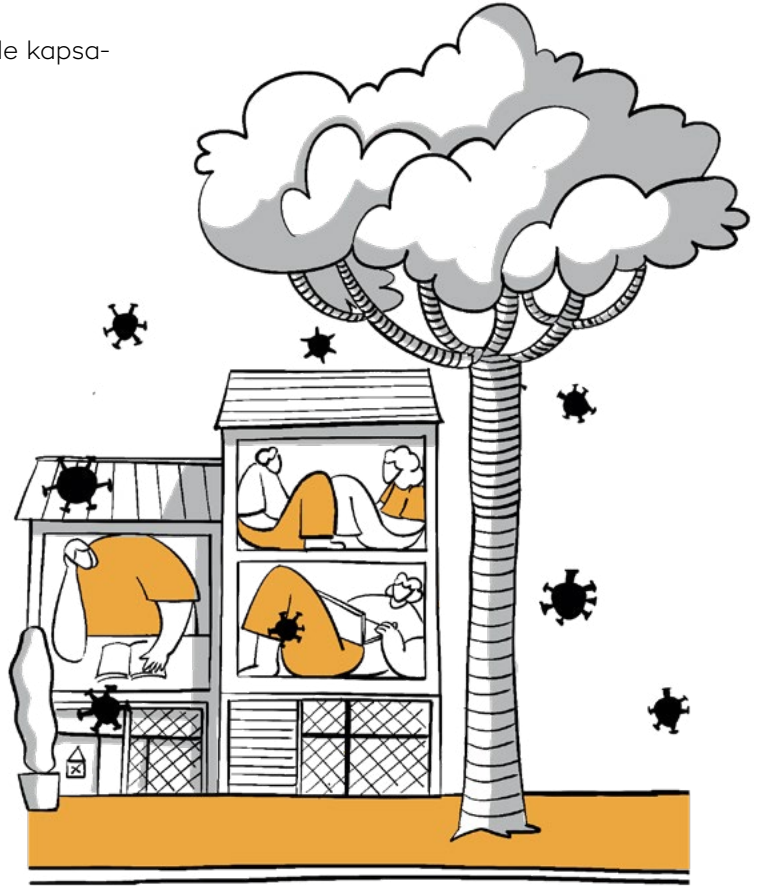
Bükreş deneyimi, ülkenin yüksek yoksulluk oranı ve mevcut konut sorunlarına karşın pandemi boyunca sivil toplum kuruluşlarının öncülüğünde yürütülen projeler ile doğrudan eylem politikaları, ortak çalışma, işbirliği ve sosyal değişim odaklı pratikleri ile öne çıkmaktadır. Aşılama sürecinde veri odaklı stratejilere dayanan bir çalışma ile evsiz kent sakinlerine öncelik verilmiş; yerel STK'lar ve özel sektörün işbirliği ile bir seyyar hastane ve kentin farklı mahallelerinde gıda bankası, sosyal mutfak ve toplum merkezi kurulmuştur. Berlin'in salgın tecrübesi ise yaşanabilir ve ödenebilir konutlara erişim imkanları çerçevesinde konut krizi etrafında şekillenmiştir. Sakinlerinin %83'ü kirada yaşayan bir kent olan Berlin'de kira fiyatlarının %37 oranında artmasıyla beraber çözüm arayışları başlamış ve işbirlikçi bir yönetim mekanizması olarak Koop5 platformu kurulmuştur. Bağlama özgü bir konut aktivizmi örneği olarak Koop5, konut krizi karşısında alternatif modeller üreten ve katılımcılığı temel olarak kolektif refahın inşası için çalışan bir ekiptir. Oturumun bir diğer deneyim aktarımı ise salgın boyunca adeta pandeminin başkenti olan New York'un konut krizi, bölgesel eşitsizlikler ve hava kalitesinin yetersizliği bağlamında, halihazırda var olan ve salgın sürecinde çok daha derinleşen sorunlarına yönelik çözüm arayışlarını içermiştir. Salgın boyunca kentin mücadele alanı olan evsizlik, yaşanabilir konut ve yaşanabilir çevreye erişilebilirlik sorunu kolektif mülkiyet kavramının tekrar gündeme taşınmasını sağlarken gönüllülük esaslı oluşumlar ve aktivizm faaliyetleri kentte yaygın olarak yürütülmüştür. Pandemi etkilerinin azaltılmasına yönelik çalışmalar, yerel ve federal yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliği ile yürütülmüş; sokakların ve açık alanların sağlıklılığı gözetilmiş ve sağlıklı gıdaya erişim bağlamında yerel üreticilere destek verilmiştir.

Oturum boyunca paylaşılan tüm deneyimler, kent hakkının kentsel kaynaklara erişimin ötesinde konumlandığını vurgulamakla birlikte salgının derinleştirdiği kentsel krizlere karşı çözümlerin yerel örgütlenmeler ve sivil girişimler aracılığıyla bulunduğunu belirtilmiştir. Bir paradigma değişikliği gerekliliğinin altını çizen aktarımlar, özellikle sivil inisiyatiflerin güçlendirilmesi, ağların oluşturulması, kamu kurumları ile yerel yapılanmalar arasında sağlam ilişkilerin tesis edilmesi ve açık veri sistemlerinin geliştirilmesi gerekliliğine odaklanmıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kentte yaşama hakkı sadece kentsel kaynaklara ulaşma hakkı demek olmadığından bireysel değil ortak haklar olarak görülmelidir.
2. İklim krizi, sağlık krizi ve ekonomik kriz gibi durumlar birlikte düşünülmeli ve eş zamanlı olarak entegre çözümler üretilmelidir.
3. Yerelden örgütlenmelere alan açılmalı, deneyim paylaşımı yapılmalı ve birlikte yenilikçi çözümler üretilmelidir.
4. Kamu katılımı sağlanmalı ve katılımcı bütçeler oluşturulmalıdır.
5. Karar alma süreçlerinde geniş ve bütüncül düşünülmelidir.
6. Şehir plancıları, farklı disiplinleri de kapsayacak donanımla yetiştirilmelidir.

7. Farklı kurumlar, STK'lar ve yerel halk bir araya gelerek sorunlara karşı çözümler geliştirmelidir.
8. Şehrin toplumsal hafızası için ağlar oluşturulmalı, var olan ağlar aktiveleştirilmelidir.
9. "Sürdürülebilir bir şehri standardize edebilir miyiz?" diye düşünülmeli ve bir paradigma değişimine gidilmelidir.
10. Faydaların ve yüklerin adaetli şekilde dağıtılması sağlanmalıdır.
11. İnsanların yaşadıkları yerde bir araya gelme alanları oluşturulmalıdır.
12. İnsanların nasıl değişimin bir parçası olabileceğine yönelik bilgilendirmeler yapılmalıdır.

COVID-19 GÜNLERİNDE DAYANIŞMAYI GÜÇLENDİRMEK

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
12.00-13.00
60 dk

Moderatör

Serkan Denli Dış İlişkiler Yöneticisi, Hayata Destek Derneği

Konuşmacılar

Kadem Ekşi İstanbul Şube Başkanı, Türk Kızılayı

Octavi de la Varga Genel Sekreter, Metropolis

Ezgi Demirdağ Yardımcı Ortak, McKinsey&Company

ÖZET

21. yüzyılın en büyük sağlık krizlerinden biri olan COVID-19 pandemisi, kentsel yaşama içkin günlük alışkanlıkları, sosyal pratikleri, ekonomik dinamikleri ve kentsel hareketliliği yapı bozumuna uğratmış ve bir sağlık krizi olmanın ötesine geçerek toplumsal ve kurumsal yapılanmaların işleyişini büyük ölçüde etkilemiştir. Salgın sürecinde birçok sektörde ekonomik faaliyetler durma noktasına gelmiş; gelir ve iş kayıpları yaşanmıştır. Özellikle nüfus yoğunluğunun ve hızlı kentleşmenin mekânı olan kentler için sosyal dayanışma ve yardımlaşma, salgının yıkıcı sonuçlarının bertaraf edilmesinde hayati bir rol üstlenmiştir. Günümüz kentlerinin yaşadığı krizler ve belirsizlik karşısında, yerel yönetimler, ulusal ve uluslararası kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ve yerel örgütlenmeler işbirliği yaparak kent sakinlerinin ekonomik ve sosyal açıdan maruz kaldıkları mağduriyeti gidermeye yönelik uygulamaları hayata geçirmiştir. Oturumda, salgın döneminde yerel yönetimlerin benimsediği dayanışma yaklaşımları, ulusal ve uluslararası kurumların toplumsal sağlık ve güvenliği koruma yönündeki çalışmaları ve salgının istihdam üzerindeki etkisi aktarılmıştır.

Küresel ölçekte sosyal dayanışmanın önemini ortaya koyan COVID-19 pandemisi sürecinde yapılan çalışmalar, kriz anlarında öncelikli ihtiyaç alanlarının hızlı iletişim, örgütlenme, yeterli kaynak sahipliliği ve esnek çalışma imkanlarına erişim olduğunu göstermiştir. Oturumda, krizler karşısında ağ ve ortaklıklar kurmanın ve akademi, STK, kamu kurumları ve girişimcilerin ko-

#İletişim #Yönetişim #COVID19 #İşbirliği #KentAğları
#Dijitalleşme #İstihdam #RiskYönetimi #YerelYönetim

ordineli ve verimli çalışma becerisinin önemi, iyi uygulama örnekleriyle açıklanmıştır. Salgının olumsuz sonuçlarının ancak söz konusu farklı paydaşların, sivil inisiyatif ve sosyal inovasyon entegrasyonunu sağlayan yenilikçi yaklaşımlarıyla bertaraf edilebileceği vurgulanmıştır. Dirençli kentler oluşturmanın, afet sonrası krizi yönetme stratejilerine değil; risk yönetme becerisine bağlı olduğunun altı çizilmiş ve salgın sürecinde Türkiye'nin sivil örgütlenme deneyimleri paylaşılmıştır.

Oturumun bir diğer konusu, salgının istihdam ve işgücü üzerinde yarattığı etki olmuş ve McKinsey Global Enstitüsü tarafından hazırlanan "COVID-19 Sonrası İşimizin Geleceği" raporu sunularak Türkiye'nin 2030 yılına dek işgücü ve istihdam dinamiklerinin olası dönüşümüne ilişkin öngörüler paylaşılmıştır. Rapor, pandeminin işgücü talebi ve sektörlerde ihtiyaç duyulan beceriler üzerinde bıraktığı kalıcı etki doğrultusunda iş hayatında uzaktan çalışmanın, sanal etkileşimlerin, otomasyon ve yapay zekâ teknolojilerinin yükselişe geçtiği bir gelecek senaryosu çizmektedir. Yerel ölçekte temel hizmetleri sağlama yükümlülükleri dolayısıyla salgınla mücadelenin en kilit aktörü konumunda yer alan yerel yönetimlerin dayanışma pratiklerine de yer verilen oturumda, METROPOLIS deneyimi üzerinden uluslararası düzlemde belediye ortaklıkları ve tecrübe paylaşımı platformlarının önemine değinilmiştir. Bulunduğu coğrafya farketmeksizin tüm belediyelerin, pandemi ile görünürlüğü artan sosyal eşitsizliklerle birlikte konut, güvenlik, ekonomi ve kamu hizmetlerine ilişkin sorunlarla mücadele ettiği belirtilmiş; bu süreçte yerel yönetimlerle ulusal yönetimlerin koordineli çalışmasının kritik rolü aktarılmıştır.

Farklı aktörlerin bir arada çalışmasıyla bütüncül ve dirençli şehirler yaratılabilir. Bu da yerel yönetimlerin süreci bir orkestra şefi gibi yönetmesiyle mümkün olabilir.

Octavi de la Varga

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kentlerin çevresel, ekonomik ve sosyal dayanıklılığı beraber düşünölmelidir.
2. Dirençli kentler için dirençli kurumlar kurulmalıdır.
3. Dirençli kentler yaratmada ekolojik kentlerin tasarlanmalıdır.
4. Şehirlerin büyümesi neticesinde artan eşitsizliklere yönelik düzenlemeler yapılması gerekmektedir.
5. Yerel yönetimlerin hesap verebilir ve şeffaf olması gerekmektedir.
6. Yerel hükümetlerin öncelikli vermesi gereken sosyal hizmetler gözden geçirilmelidir.
7. Kriz yönetiminden risk yönetimine geçiş

büyük önem taşıdığından geçmişte yaşanan deneyimlerden edinilen bilgi geleceğe aktarılmalıdır.

8. Afet ve acil durum planları düzenli olarak güncellenmelidir.
9. Afetlerde kullanılmak üzere geçici barınma alanları ve deprem parkları kurulmalıdır.
10. Toplum temel afet, bilinçli ve güvenli yaşam konularında bilinçlendirilmelidir.
11. Kamu ve özel sektör dijitalleşmeye yönelik ortaklıklar kurulmalıdır.
12. Şirketler nitelikli iş gücünü sürdürebilmek için çalışanlarındaki aidiyet ve değer duygusunu geliştirmelidir.
13. Otomasyon ve dijitalleşme ile gelecekte insanların iş yapış şekilleri değişeceği için insanların yeni yetkinlikler kazanması gerekmektedir.

ÇOCUK İŞİ: KENTİ ÇOCUKLAR İÇİN YENİDEN TASARLAMAK

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
10.00-11.00
60 dk

Konuşmacılar

Cecilia Vaca Jones İcra Direktörü, Bernard van Leer Vakfı

Selva Gürdoğan Kurucu Ortak, Superpool

ÖZET

Bir bebeğin dünyayla ilk etkileşimi, şehrin havasını solumaktır. Kentte düşük hava kalitesi, bebekler ve küçük çocuklar üzerinde yetişkinlere nazaran çok daha yıkıcı etkilere sebep olabilmektedir. Çocuk ölçeğinden uzak, yoğun yapılaşmaya sahip, sınırlı toplu taşıma seçenekleri sunan, güvenli olmayan ve motorlu taşıt odaklı bir anlayışla planlanan ve tasarlanan kentler, hem çocuklar hem de çocukların bakım verenleri konumundaki bireyler için kenti adeta zorlu bir mücadele alanına dönüştürmektedir. Yetişkinler için sağladığı olanaklarla çoğunlukla yaşamı zenginleştiren ve kolaylaştıran kentler, aynı imkânları çocuklar için sunmamakta ve toplumun hassas ve kırılgan gruplarından biri olan çocukların kent yaşamında maruz kaldığı birçok olumsuz etmen, bu hassas grubun sağlığına, ruhsal ve bedensel gelişimine yansımaktadır. Dünya nüfusunun yarısının kentlerde yaşadığı düşünüldüğünde, kentlerin yaşamının ilk yıllarındaki bir insan için fiziki bir yapılanmanın ötesinde sosyal bir oluşum ve bir öğrenme mekânı olduğu görülmektedir. Araştırmalar, erken çocukluk dönemindeki tecrübelerin etkilerinin yaşam boyu devam ettiğini ve dolayısıyla sağlıklı, güvenli ve çocuk ölçeğinde yapılandırılmış kentlerin çocukların geleceğinde sahip olduğu önemi ortaya koymaktadır. Tüm çocuklara yaşamda iyi bir başlangıç yapma fırsatı tanımayı hedefleyen ve erken çocukluk gelişimi alanında etki yaratacak yöntemlere ilişkin çalışmalar yürüten Bernard van Leer Vakfı'nın Kent95 isimli girişimi, bu gerçeklikten yola çıkarak çocukların yaşamlarının kritik önem taşıyan ilk beş yılını şekillendiren ortam ve fırsatlarda kalıcı değişiklikler yaratmayı hedeflemektedir.

95 cm, üç yaşındaki sağlıklı bir çocuğun boyunu ifade etmektedir. "Eğer bir kenti 95 cm'den görebiliyor olsaydınız neyi değiştirirdiniz," sorusu ile yola çıkan Kent95 yöneticileri, şehir plancıları, mimarlar ve yenilikçi girişimcilere, yani kent üzerinde etkisi olan tüm yetki sahiplerine, bu basit ve

etkili soruyu dünya çapında sormaktadır. Kente üç yaşındaki bir çocuğun gözünden bakan Kent95, mahallelerin bebekler, küçük çocuklar ve bakım veren bireyler için sağlıklı, etkili ve yaşanabilir hâle dönüştürülmesinin hem ekonomik kalkınmayı hem de güçlü toplumları inşa edeceği düşüncesi temelinde geliştirilmiştir. Kent95 girişiminin aktarımlarıyla şekillenen oturma, kenti çocuklar için yeniden tasarlanmasının önemi çeşitli proje örnekleri üzerinden derinlemesine irdelenmiştir.

Oturumda, çocukların sağlıklı sosyal bağlantılar kurma becerisinin sağlıklı bir çevrede yaşamasına bağlı olduğu vurgulanmış, çocukların ve bakım veren bireylerin kentteki hareketliliğini kolaylaştıracak kentsel tasarım pratiklerinin fiziksel ve zihinsel gelişimindeki rolüne değinilmiştir. Davranışsal bilimi merkeze alan araştırmalar, uygun, güvenli ve pozitif bağlantılar sunan bir çevrede büyümenin yetişkinlik döneminde sağlıklı bağlar ve ilişkiler kurma becerisi üzerinde büyük etkisi olduğunu göstermiştir. Mobilitenin rolüne büyük vurgu yapılan oturma, mahallelerin ve sokakların çocukların yürüyüş ve bisikletli ulaşım faaliyetlerini gözetecek şekilde tasarlanmasının gerekliliği tartışılmıştır. Çocukların kent ile kurdukları ilişkide bilhassa yaptıkları yolculukların önemine değinilmiştir. Bebeklerin kaliteli havaya duydukları ihtiyaç ve doğaya erişim imkânının sağlıklı gelişimleri açısından önemi açıklanmıştır. Çocukların kentte görünür kılınmasına ilişkin süreçlerin bilimsel gerçekliklere ve veriye dayalı çalışmalarla yürütülebileceği ortaya konmuş; birçok örnek eşliğinde yapılan aktarımlar ile çocuklar için kapsayıcı kentlerin inşasına yönelik kapsamlı bir yol haritası sunulmuştur.

**3 yaşında sağlıklı bir
çocuğun boyunda
olsaydınız şehirde
neyi değiştirirdiniz?**

Cecilia Vaca Jones

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Çocukların ve bakımını üstlenen kişilerin kamu alanlarına ihtiyaçları vardır. Bu nedenle buldukları mahallelerin ve sokakların iyi planlanması, ilgili kamusal alanların yürümeye ve bisiklet kullanımına uygun olması gerekmektedir.

2. Çocukların ve bakımını üstlenen kişilerin güvende hissedebilecekleri, keşfedebilecekleri alanların oluşturulması önemlidir ve “Neye ihtiyacımız var?” sorusuna odaklanmak kritik bir noktadır.

3. Bir bebeğin ilk etkileşimi şehrin havasıdır ve bu yüzden bebeklere iyi kalitede bir hava sağlandığından emin olunmalıdır.

4. Özellikle ileri yaştaki çocuklarda fiziksel ve zihinsel gelişimi sağlayıcı ve stres seviyelerini azaltıcı önlemlerden biri de doğaya olan erişimlerinin artırılmasıdır. Bu nedenle doğaya erişebilirliğin artırılması önem taşımaktadır.

5. Açık alanların tasarımında katılımcılık önemlidir ve bu ilkeye göre hareket edilmelidir.

6. Sağlık ve eğitim alanları üretilecek ve geliştirilecek politikalarda birlikte işleyecek bir sistem olarak düşünülmelidir.

ZAMANA DEĞER KATMAK: YAŞLILAR İÇİN KENTSEL POLİTİKALAR

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
10.00-11.30
90 dk

PAYDAŞ

65+ Yaşlı
Hakları Derneği

Moderatör

Murat Şentürk Doç. Dr., Sosyoloji, İstanbul Üniversitesi

Konuşmacılar

Tine Buffel Dr., Kıdemli Öğretim Üyesi, Sosyoloji, Manchester Üniversitesi

Mutlu Binark Prof. Dr., Bilişim ve Enformasyon Teknolojileri Ana Bilim Dalı Başkanı, Hacettepe Üniversitesi

Gülüstü Salur Dr., Kurucu & Yönetim Kurulu Üyesi, 65+ Yaşlı Hakları Derneği

Özgür Arun Doç. Dr., Yönetim Kurulu Başkanı, Senex Yaşlanma Çalışmaları Derneği

Ümit Uysal Başkan, Muratpaşa Belediyesi

Deniz Çağlayan Gümüş Dr., Erişilebilirlik Daire Başkanı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

ÖZET

Sosyal, ekonomik, psikolojik ve tıbbi etkileriyle en güçlü izleri kentsel alanda ikamet eden kırılğan topluluklar üzerinde bırakan COVID-19 salgınının sonuçlarını oldukça yıkıcı şekilde deneyimleyen gruplardan biri yaşlılar olmuştur. Salgın, yaşlılığın çok boyutlu yapısı ve sorunları ile birleştiğinde yaşlılara yönelik birçok kısıtlamayı beraberinde getirerek yaşlı bireylerin travmatize olmasına yol açacak bir ayrımcılığı ortaya çıkarmıştır. Salgın süresince yaşlılık odaklı mekânsal ve toplumsal ayrışmanın farklı boyutlarıyla konu edildiği bu oturumda, sürecin en dezavantajlı gruplarından biri olan yaşlıların refahının sağlanması için gerekli olan kentsel politikalara yönelik çözüm önerileri irdelenmiştir.

COVID-19'a karşı alınan tedbirlerin, nesiller arası ayrışmaya sebep olmayacak yöntemlerle ve yaşlıların haklarını ve ihtiyaçlarını koruyacak şekilde planlanması gerektiği düşüncesi üzerinden şekillenen oturumda yaşlı dostu kentsel ve mekânsal düzenlemeler ele alınmıştır. Virüsle mücadele

#Yaşlılık #COVID19 #PolitikaOluşturma
#KentHakkı #Kapsayıcılık

kapsamında getirilen kısıtlamalar, yaşlıların, hareket alanı kısıtlılığı, dijital eşitsizlikler, bilgiye ulaşma zorluğu, izolasyon, yalnızlık ve ölüm korkusu gibi birçok çıkmazla karşılaşmasına sebep olmuştur. Oturumda, yaşlı nüfus ile alakalı karar verme ve proje üretme süreçlerinde hak temelli ve katılım esaslı yöntemlerin benimsenmesi gerekliliği savunulmuş ve yaşlı dostu kentlerin niteliklerine ilişkin paylaşımlarda bulunulmuştur. Yaşlılık olgusunun insan hakları, erişilebilirlik, doğru bilgiye erişim, dijital sermaye ve yerel yönetimler boyutu ile ele alındığı oturum, birçok uygulama örneğinin aktarımı ile kapsayıcı kentlere kapsamlı bir bakış sunmuştur.

Türkiye’de şu üç gruba ne yapması gerektiği çok söyleniyor: çocuklar, kadınlar ve yaşlılar.

Özgür Arun

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yaşlılara hayatın her alanına dahil olabilecekleri kadar görünür olabilecekleri ortam sağlanmalıdır.
2. Yaşlıları içeren projeler hak temelli, kapsayıcı, etkisi gözlenebilir ve düşük maliyetli olmalıdır.
3. Üretilen tüm projeler okuma, duyma, hareketlilik, yön bulma alanlarını da içeren erişilebilirlik kapsamında yapılmalı; ihtiyaç temelli değil, hak temelli hizmetler ortaya çıkarılmalıdır.
4. Kent çeperlerinde ve kötü koşullu mahallelerde yaşayan yaşlılar için hizmetler artırılmalıdır.
5. Nitelikli kamusal medya yayıncılığına duyulan ihtiyacın artması sebebiyle kamu kanallarında ya da yerel yönetimlerin medya çalışmalarında yaşlılar için özel kanallar ve programlar oluşturulmalıdır.
6. Vatandaşlık ve hak tabanlı, yaş dostu kentler inşa edilmelidir.
7. İyileşme dostu toplumlar için yaş dostu topluluklar oluşturulması gerektiğinden yaşlılar arasındaki en hassas gruplar desteklenmelidir.

8. Kentlerin geleceğini planlarken yaşlı insanların kamusal düzeyde fikirlerini ve görüşlerini aktarılmasını sağlayacak mekanizmalar oluşturulmalıdır.
9. Yaşlıların topluma yaptığı katkılar daha görünür bir şekilde sunulmalıdır.
10. Türkiye İstatistik Kurumu Resmi İstatistik Programı içine bir yaşlanma araştırması dahil edilmelidir.
11. Nitelikli bilgi erişilebilir biçimde sunulmalıdır.
12. Türkiye Ulusal Yaşlanma Enstitüsü kurulmalıdır.
13. Yaşlılar ve kendilerine bakım veren ailelerin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar
14. COVID-19 süresince temel ihtiyaçlar adil ve ayrımcı olmayan biçimde karşılanmalıdır.

- Kronolojik yaşa bağlı olarak hayata geçirilen tüm yasaklar kısıtlamalar ve engeller kaldırılmalıdır.
15. Risk altındaki tüm yaşlıların ihmal, istismar ve suistimal edilmelerinin engellenmesi için tedbirler alınmalıdır.
 16. Yerel yönetimler tarafından kapsayıcı hizmet perspektifi ile sosyal servisler güçlendirilmelidir.
 17. Yaşlılık alanında halk sağlığı uzmanları, yerel yönetimler, mimarlar, geleceğin yaş dostu müdahale edici kişilerin birlikte çalışması gerekmektedir.
 18. Ailelerin yaş dostu müdahaleleri sosyal ve mekansal eşitsizlikleri üzerine çalışılmalıdır.

EV VE ÖTESİ: COVID-19 SONRASI KONUTU YENİDEN HAYAL ETMEK

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
10.00-11.30
90 dk

Moderatör

Ervin Sezgin Dr., Marmara Bölgesi Yerel Yönetimler Danışmanı, RESLOG
Türkiye

Konuşmacılar

Mats Jarnhammar Direktör, Living Cities Stockholm

Derya Adıgüzel Özbek Dr., İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı, İstanbul Kültür
Üniversitesi

Burcu Özdemir Sarı Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, Orta Doğu Teknik
Üniversitesi

Aurelie De Smet Araştırmacı, Leuven Katolik Üniversitesi

ÖZET

COVID-19 salgını dünya çapında kentsel, toplumsal ve bireysel yaşamları kaçınılmaz bir dönüşümle karşı karşıya bırakmış, salgınla başlayan “Evde Kal” çağrıları ise evin kullanım biçimine, anlamına ve konuta ilişkin çıkmazları tüm açıklığıyla ortaya çıkarmıştır. Küresel ölçekte konut trendleri ve piyasalarını değiştiren salgın süresince, bireylerin yaşamının temeli olan konuta ilişkin eşitsizlikler su yüzüne çıkmış ve ev olgusu, mekânsal adalet zemininde kendini yeniden inşa etmiştir. Konut kavramının yeniden inşasını toplumsal, ekonomik ve politik boyutlarıyla irdeleyen oturumda, çalışmak, okula gitmek, sosyalleşmek gibi eylemlerin evin sınırlarına taşınmış olmasının konut kullanımındaki etkisi farklı özneler üzerinden incelenmiştir.

Pandemi döneminde kent ölçeğindeki mobilitenin azalmış olması, konut bölgelerinde 15 dakikalık yürüyüş ile ulaşılabilen kamusal alanların ve mahallelerdeki kentsel donatıların önemini açıkça ortaya koymuştur. Oturumda, dönüşen mobilite algısının salgın sonrasındaki kentsel yaşama da yansıtacağı öngörülmüş ve mikro-mobilite kavramı üzerinden çoklu kullanıma imkan tanıyan ve yaya odaklı kamusal alanlara ilişkin önerilerde bulunulmuştur. Konut ölçeğinde ise değişen kullanım biçimlerinin getirdiği farklı

#EV #Konut #Mahalle #COVID19

ihtiyaçlara yanıt verecek farklı donatılar ve tasarımlar ele alınmıştır. Ayrıca sosyal izolasyon ve kısıtlamalar sonucunda evlerin kamusallığını artırma ihtiyacını ortaya çıktığı vurgulanmış; pandemi döneminde evin dış mekanla ilişkilenen bileşenlerinin büyük önem kazandığı belirtilmiştir.

Son olarak, Türkiye’de pandemi döneminde artan ev kiralari ve iş kayıplarının yol açtığı konut sorunları karşısında mağdur olan grupların hükümet tarafından farklı önlem ve programlarla desteklenmesi gerektiği ortaya konmuş; farklı hane halkı büyüklüğü ve gelir grupları için uygun kiralık konut seçeneklerinin geliştirilmesi önerilmiştir. Büyükşehirlerde yaşayan evsiz bireylerin koşullarının da değerlendirildiği oturumda, evsizlere yönelik üretilebilecek çözümler ve bu çözümlerden biri olan mobil evlerin tasarım yöntemleri ise ele alınan ana konulardan bir diğeri olmuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Toplumdaki herkes için daha erişilebilir ve dayanıklı bir ev sistemi oluşturulmalıdır.
2. Tepeden hükümetlerden gelen makro çözümler ile aşağıdan paydaşlardan gelen mikro çözümler sorunların çözümünde ortak bir noktada buluşturulabilmelidir.
3. Değişimler yönetsel otoriteler eliyle yapılabileceği gibi mahalle paydaşları tarafından birlikte hareket ederek de gerçekleştirilmelidir.
4. Eve daha fazla ihtiyacı olan insanlar ve evsizler için hızlı bir şekilde konut çözümleri bulunmalıdır.
5. Kamu politikaları ve şehirlerin planlamaları hem konut yapımını hem de düşük gelir grubunun yaşam standartları göz önünde bulundurularak yeniden yapılandırılmalıdır.
6. Tüm hane halkı için yeterli yaşam standardı garanti altına alınmalı, düşük gelir gruplu

hane halkı için spesifik önlem ve programlar yapılmalıdır.

7. Konut piyasasında hanehalkı ihtiyaçlarına duyarlı bir üretim desteklenmelidir. Türkiye’de son yıllarda artan tek kişilik ve iki kişilik hane halkları için daha az odalı ve daha küçük alternatif konutlar inşa edilebilir.
8. Hükümetler tüm konut politikalarını ev sahipliğine odaklamamalı, toplumdaki kiralık ev ihtiyacına yönelik çözümler üretmelidir.
9. Evsizler için mahallelerde portatif ev sistemlerinin kurulup yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.
 - Büyük şehirlerde boşta kalan ve kullanılan alanlar evsizler için portatif ev sistemleri ile kullanılabilir hale dönüştürülmelidir.
10. Araştırmacılar, mimarlar, inşaatçılar, tasarımcılar, evleri kullanacak insanlar, belediye yetkilileri gibi tüm paydaşlar evlerin tasarım ve yaratım sürecinde beraber üretmelidir.
11. Kullanıcıların konutlarına müdahale edebilme imkanları, onları psikolojik olarak da

destekleyeceğinden bitmiş konutlar yerine kullanıcısının müdahalesine imkan verecek yarı-tamamlanmış konutlar tasarlanmalıdır.

12. Kullanıcıların evlerini kendi ihtiyaçlarına göre yeniden organize edebilmelerine imkan veren tasarımlar yapılmalıdır.

13. Konutlarda kullanıcıların konut aidiyetlerini artıracak, konuta sistemsal müdahale imkanı tanıyan donatılar tasarlanmalıdır.

14. COVID-19 sonrası evin kamusal yönünün ön plana çıkması sebebiyle kullanıcıların evden sosyalleşebilmelerine imkan veren ev sistemleri tasarlanmalıdır.

15. Değişen mahremiyet anlayışına paralel olarak evlerde kendi kişisel alanını yaratmaya ve sosyalleşmeye imkan veren donatılar tasarlanmalıdır.

16. Kullanıcıların bahçe balkon ya da teras gibi evden dış mekanla ilişki kurabilecekleri evlere yönelmeleri sebebiyle yeni inşa edilecek evlerde balkon, teras, bahçe gibi donatılar bulunmalıdır.

17. Tamamlanmış ve dış mekan çözümlerinin yetersiz olduğu evler için evlerde dış mekan atmosferi yaratacak sonradan eklenebilecek balkon sistemleri geliştirilmelidir.

18. Kentlerde 15 dakikalık yürüme mesafeleri daha iyi tasarlanmalıdır.

19. Sokaklar otomobillere göre değil, mikro-mobilite imkanları doğrultusunda yaşlılar, çocuklar ya da yavaş yaşamak isteyenlerin ihtiyaçlarına uygun şekilde tasarlanmalıdır.

20. Gelecekte sokakların ulaşım altyapısı olmanın ötesinde evlerimizin salonları haline geleceğini düşünerek sokakta mahalle paydaşlarının sosyalleşmesine imkan sağlayan

kentsel tasarımlar yapılmalıdır.

21. Gelecekte yeniden kullanma, geri dönüşüm ve ortak üretim kavramlarının önemi artacağından ve bir şeyin tek bir kullanıma tahsis edilmesi devri sonlanacağından mekanlar, kullanım bağlamındaki bu esneklik ile yeniden düşünülmelidir.

22. Sokaklarda ve mahallelerde tüm paydaşların bir araya gelerek sanat, el becerisi ya da ustalık gerektiren bir alanda üretmelerine ve çalışmalarına imkan verecek kentsel donatılar tasarlanmalıdır.

- Örneğin akşamları kullanılmayan okul binaları farklı bir işlev için kullanılabilir.
- Yaşlı bireyler için oluşturulacak yaşam merkezleri üzerinde çalışılmalıdır.

POTANSİYELİ SERBEST BIRAKMAK: YEREL YÖNETİMLERİN GENÇLİK ÇALIŞMALARI

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
10.00-11.00
60 dk

Moderatör

Jan Schierkolk Mercator-İPM Araştırmacısı, İstanbul Politikalar Merkezi, Sabancı Üniversitesi

Konuşmacılar

Tarkan Oktay Prof. Dr., Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Melike Çakır Ölçme ve Değerlendirme Birim Sorumlusu, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi

Muhammed Mahli Kabine Koordinatörü, İslam İşbirliği Gençlik Forumu

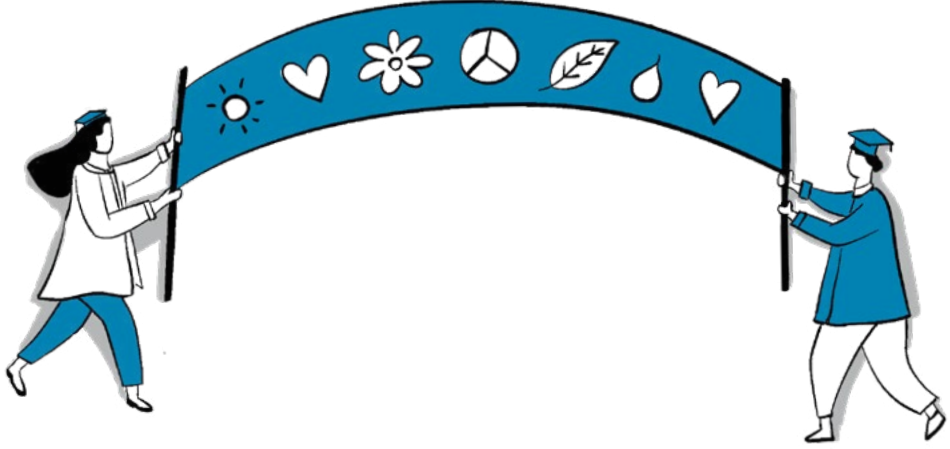
Aslıhan Çöpoğlu Stratejik Yönetim ve Planlama Büro Sorumlusu, Nilüfer Belediyesi

Annegret Warth Dr., Eğitim Müdürü, Stuttgart Belediyesi

ÖZET

Kent ve toplum ile doğrudan temas kuran yerel yönetimler, müşterek ihtiyaçları karşılama işlevinin ötesinde, bireylerin özgürleşmesi ve karar verme süreçlerine katılımını sağlayarak yerel demokrasinin kentsel alanda hayata geçirilmesini mümkün kılan kilit aktörlerdir. Dolayısıyla, yerel yönetimler, kapsayıcı politikalar üreterek ülkelerin geleceğinin teminatı olarak görülen ve toplumların dinamik ve üretken yüzü olan gençleri avantajlı konuma taşımalıdır. Özellikle yüksek genç nüfusa sahip ülkelerde, yerel yönetimlerin sadece eğitim, istihdam ve sosyal uyumla sınırlı kalmayarak gençlerin yönetime katılımı ve söz hakkını da gözeterek ortak gençlik bir politikası oluşturması gerekmektedir. İyi uygulama örnekleri üzerinden gençlik politikalarına ilişkin bir çerçeve çizmeyi amaçlayan oturumda, ulusal ve uluslararası düzlemde yürütülen gençlik çalışmaları paylaşılmış ve daha etkin gençlik hizmetlerinin sağlanmasına yönelik strateji ve öneriler sunulmuştur. Belediyelerin ve uluslararası organizasyonların hazırladığı Gençlik Eylem Planları ve Stratejik

Planların ele alındığı oturumda, özellikle gençlerin plan hazırlık süreçlerine katılımını sağlamak için geliştirilen modellere odaklanılmıştır. Belediyelerin başarılı olmuş gençlik hizmetlerinin paylaşımlarının yanı sıra gençlik dostu şehir, çocuk meclisi ve yönetim konuları üzerinde durulmuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yerel yönetimler, gençlik hizmetlerini daha etkin bir şekilde uygulayabilmek için mevcut durum analizi ve paydaşlarla işbirliğini içeren bir “gençlik stratejik planı” hazırlamalıdır.
2. Stratejik plan daha etkin ve sürdürülebilir olması için “gençlik hizmet modeli” haline getirilmelidir.
3. Gençlerin katılımını arttırmak için ihtiyaçlar gençlerle birlikte belirlenmeli ve genç bireyler stratejik planlama süreçlerine dahil edilmelidir.
4. Genç ve çocuk katılımının yanı sıra, katılımın bir karşılığı olması adına, yönetim yapıları sağlamlştırılmalıdır.
5. Gençlik hizmetleri alanında uygulanabilecek strateji önerileri:
 - a. Hizmetler kapsayıcı ve herkes için erişilebilir olmalıdır. Belediye hizmetlerinden daha fazla gencin yararlanması sağlanmalıdır. Gençlik diye nitelendirilen grup homojen tek bir gruptan oluşmadığı için yerel yönetimler hizmetleri tasarlarken kapsayıcı olmalıdır.
 - b. Yerel yönetimlerin verdiği hizmetler şehirlerin belli noktalarında yoğunlaşmaktadır. Bu sebeple hizmetlere erişim arttırılmalıdır.

c. Hizmetler çeşitlendirilmeli ve yeni uygulamalar geliştirilmelidir.

d. İnsan kaynağı, uzmanlardan yararlanma, bilgi işlem altyapısı, fiziki mekanlar gibi unsurlar kurumsal kapasiteyi oluşturmaktadır. Bu unsurlar yeterince dikkate alınmadığından hizmetlerde aksamalar yaşanabilmektedir. Bu sebeple gençlik alanında kurumsal kapasite geliştirilmelidir.

e. Paydaşlarla işbirliği ve koordinasyon geliştirilmelidir. Hizmetlerdeki etkinliği ve verimliliği artırmak ve tüm yükü yerel yönetimlere yüklememek için işbirliği ve koordinasyonun geliştirilmesi gerekmektedir.

f. Mevcut gençlik hizmetleri iyileştirilmelidir. Mevcut hizmetler zaman içerisinde donuklaştığı ve bazı kalite problemleri yaşanabile-

ceği için hizmetleri iyileştirmek önemli noktalardan birini oluşturmaktadır.

g. İyi hizmet üreten birçok belediyenin gençlere ulaşamadığı için hizmetlerinde aksaklıklar veya yetersizlikler yaşadığı düşünülürse belediyenin gençlerle iletişiminin geliştirilmesi önem arz etmektedir.

h. Gençlerin toplumsal yaşama katılımı ve ekonomik açıdan gelişimi desteklenmelidir. Yerel yönetimler gençlerin, iyi niyet değil kendi fikirlerini ortaya koyabilecekleri katılım süreçleri ve mekanizmaları oluşturmaktadır.

i. Hizmet süreçlerinde gençlerin daha aktif olması sağlanmalıdır. Yerel yönetimler gençlere yönelik hizmetleri tasarlarken ve değerlendirirken gençleri bu sürece dahil etmelidir.

Katılım önemli ama aynı zamanda yönetim yapılarının güçlendirilmesi de çok önemli.

”

Annegret Warth

İSLAM İŞBİRLİĞİ GENÇLİK FORUMU BELEDİYE GENÇLİK MECLİSLERİ BİRLİĞİ AÇILIŞ TOPLANTISI

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
15.00-16.30
90 dk

PAYDAŞ
ICYF

Moderatör

Muhammed Mahli Kabine Koordinatörü, İslam İşbirliği Gençlik Forumu

Konuşmacılar

Taha Ayhan Başkan, İslam İşbirliği Gençlik Forumu

Mehmet Duman Genel Sekreter, UCLG-MEWA

Hossein Kashiri Dr., Başkan Danışmanı, Youth Consultancy Pardis

Lucy Talgieh Belediye Meclis Üyesi, Bethlehem Belediyesi

Mahnaz Boghayeri Turizm Uzmanı, Golestan Belediyeler Birliği

ÖZET

İslam İşbirliği Teşkilatı'na bağlı olarak kurulan İslam İşbirliği Gençlik Forumu (ICYF) Belediye Gençlik Meclisleri Birliği'nin açılış toplantısı niteliğindeki oturumda, bölgesel diplomasının ve yerel yönetimler bünyesindeki gençlik çalışmalarının sürdürülebilir kalkınmayı sağlama konusundaki rolü ortaya konmuştur. Gençlik meclisleri, yerel yönetimler ve yurttaşlar arasındaki bir aracı platform olarak nitelendirilmiş ve sürdürülebilir kalkınma konusunda yaratılacak dönüşümlerin yereldeki gençlik ile başlayacağı vurgulanmıştır. ICYF eylem planı doğrultusunda yürütülen projenin amacı, gençlik meclisleri ve yerel yönetimlerin OIC (Organisation of Islamic Cooperation) üyesi olan ya da olmayan ülkelerde diplomasiyi güçlendirmesi ve yerel kalkınmaya destek olması olarak açıklanmıştır. OIC üyelerinden olan Filistin ve İran'dan, Beytullahim ve Golestan Belediyeler Birliği'nin tecrübeleri aktarılmış; her iki deneyim de gençlik örgütlerinin sahada geniş bir alana ulaşma ve dezavantajlı grupların kent yönetişimine katılımını destekleme potansiyellerini vurgulamıştır. Karar verme süreçlerindeki aktif rolü dışında, gençlik örgütlerinin yerel ve uluslararası ağlar kurma ve dolayısıyla toplumsal etkileşimi artırma konusundaki becerisinin de altı çizilmiştir. Belediyelerin gençlik topluluklarını

#Gençlik #İşbirliği #YerelYönetim #Katılım #Kapsayıcılık
#PolitikaOluşturma #Yönetişim #Topluluk

temel bir partner olarak değerlendirilmesi gerektiği düşüncesi üzerinden ilerleyen oturumda diplomasinin yaşanabilir kentlerin tesis edilmesi noktasındaki önemine kapsamlı bir bakış sunulmuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Barışın inşacıları olan gençler karar alma süreçlerine dahil edilmelidir.
2. Bunun için belediyelerde kurulan gençlik örgütlerinin rolleri artırılmalı, bir ağ oluşturulup gençler bir araya getirilmelidir.
3. Sorunlar gençlerin sürece dahil edilmediği müddetçe aşlamayacaktır, bu nedenle gençler süreç içerisinde aktif rol almalıdır.
4. Gençlik meclisleri çevrim içi ve fiziksel mekanlarda toplanmalı ve en iyi uygulamalar ile özellikle kriz alanlarındaki tecrübe paylaşımlarının yapılması sağlanmalıdır.
5. Yerel yönetimlerin gençlik meclisleri yoluyla güçlendirilerek yerel diplomasi etkinliği artırılmalıdır.
6. Gençler arası diyalogu geliştirecek ve yeni beceriler elde edebilecekleri ortamlar sağlanmalıdır.
7. Gençlik konseyleri aracılığıyla gönüllü çalışmaların dışında gençlerin istihdamını da sağlamak amaç edinilebilir.
8. Özellikle OIC ülkelerinden Filistin gibi işgal altındaki bölgelerde gençlerin sorunlarının merkeze taşınması; ekonomik, politik ve sosyal ihtiyaçlarının geri plana itilmemesi için gençlik konseylerinin devamlılığı sağlanmalıdır.
9. 'SKA 4: Nitelikli Eğitim, SKA 5: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, SKA 10: Eşitsizliklerin Azaltılması, SKA 8: İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme' vb. alanlarda gençlere yönelik politikalar oluşturulmalıdır.

YERELİN SESİNİ YÜKSELT: TÜRKİYE'DE KENT KONSEYLERİ DENEYİMİ

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
14.30-15.45
75 dk

PAYDAŞ

Türkiye Kent
Konseyleri Birliği

Moderatör

Savaş Zafer Şahin Prof. Dr., Tapu ve Kadastro Yüksek Okulu Bölüm Başkanı,
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konuşmacılar

Halil İbrahim Yılmaz Başkan, Ankara Kent Konseyi

Tülin Hadi Başkan, İstanbul Kent Konseyi

Nuray Akçasoy Başkan, Eskişehir Kent Konseyi

Mürsel Sabancı Başkan, Türkiye Kent Konseyleri Birliği & Balıkesir Kent
Konseyi

ÖZET

Kent konseyleri katılımı, uzlaşmayı, demokrasiyi esas alan, her türlü ayrımcılığı ve nefret söylemini reddeden, kent aidiyeti ve kentlilik bilincinin gelişmesi için çalışmalar yürüten hukuki altyapıya sahip platformlardır. Konseyler, kentin ortak yaşam ve mekânına ilişkin her konunun görüşüldüğü, tartışıldığı bir alan olmakla birlikte kentte yaşayan her topluluğun temsilinin yer aldığı bir buluşma alanı olma işlevine sahiptir. Yerelden yerele farklılaşmakla birlikte, temelinde demokratik katılımı kolaylaştırma ve geliştirme ilkesini benimseyen kent konseyleri odağında gerçekleşen oturumda, İstanbul, Ankara, Eskişehir ve Balıkesir Kent Konseyi başkanları, yerel düzlemde edindikleri tecrübeleri aktarmış ve bilgi paylaşımında bulunmuşlardır.

Türkiye'deki kent konseyleri, farklı illerin konseyleri arasındaki deneyim paylaşımı sağlamak ve ülkenin tüm kentlerinde iyi yönetimi temel alan bir işbirliği ağının gelişimine öncülük etmek için Türkiye Kent Konseyleri Birliğini kurmuştur. Konseyler, faaliyet gösterdikleri kentte yaşayan insanların kentin geleceğine yön veren karar mekanizmalarına katılımını artırmak ve aktif yurttaşlık bilincini geliştirmek için çeşitli çalışmalar gerçekleştirmektedir. Oturumda, kent konseylerinin kent yaşamında ve kriz durumlarında sahip

oldukları rol, uygulama örnekleriyle aktarılmış; kent konseylerinin hukuki altyapısı, çalışma prensipleri ve ilkeleri detaylandırılmıştır. Ayrıca dört konsey tarafından yerelde katılımı ve aktif yurttaşlık deneyimini mümkün kılan uygulamalar ve projeler paylaşılmış; kentin sorunlarını ortak akıl, uzlaşma ve diyalog zemininde çözüme ilkesiyle en etkili kurumsal katılım mekanizması olan kent konseylerine dair kapsamlı bir bakış sunulmuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kentlerin çok boyutlu sorunlarına kalıcı çözümler üretebilmek için kentsel yaşamın kalitesini artırmak üzere faaliyetler gösteren kent konseyleri ile farklı işbirlikleri geliştirilmelidir.
2. Kent konseyleri, kente ait aidiyeti ve kentlilik bilincinin gelişmesi için yürüttükleri çalışmaları çeşitlendirip kent geneline yaymalıdırlar.
3. Kent konseylerinin hukuki altyapısı güçlendirilmelidir.
4. Kent konseyleri kentsel problemlere çözüm üretilme süreçlerinde daha aktif rol almalıdır.

KADIN GİBİ YÖNET: KADIN BELEDİYE BAŞKANLARI FORUMU

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
15.00-16.30
90 dk

PAYDAŞ
NALAS

Moderatör

Marija Risteska Toplumsal Cinsiyet Danışmanı, NALAS

Konuşmacılar

Tatiana Badan Başkan, NALAS & CALM & Selemet Belediyesi

Şeyma Döğücü Başkan, Sancaktepe Belediyesi

Jasmina Palurović Başkan, Kruševac Belediyesi

Marta Mazurek Dr., Belediye Meclis Üyesi, Poznan & Üye, CEMR Cinsiyet Eşitliği Daimi Komitesi

Jana Belcheva Andreevska Başkan, Üsküp Merkez Belediyesi

Mariana Gâju Başkan, Romanya Komünleri Kadın Belediye Başkanları Ligi & Cumpăna Belediyesi

ÖZET

Sürdürülebilir kalkınma ve küresel refah düzeyinin artırılması ancak toplumsal cinsiyet eşitliğinin inşası ve kadınların güçlenmesi ile mümkün olabilir. Bu geniş kapsamlı dönüşümü sağlamak ve toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda sürdürülebilir politikalar üretmek, karar alma süreçlerinde kadınları aktif bir paydaş olarak içeren, şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim mekanizmasının kurulmasına bağlıdır. Kadınların seslerini, taleplerini, hak ve özgürlüklerini gözetken kentsel politikalar ve planlama yaklaşımları benimsedikçe kentlerin ev sahipliği yaptığı kırılğan gruplara karşı kapsayıcılığı artacaktır. Sürdürülebilir ve kapsayıcı bir kentsel çevrenin geliştirilmesi için gereken toplumsal cinsiyet merceğinin kentsel liderlik konusunda da aynı hassasiyetle uygulanması gerekmektedir. Fakat mevcut liderlik düzeninde kadınların sesleri, bakışları ve taleplerinin temsili yeterli değildir. NALAS tarafından yapılan anket çalışmasına göre dünya çapında kadınlar, belediye başkanlarının %5'inden daha azını oluştururken Güneydoğu Avrupa'da belediye başkanlarının %8'inden azı kadındır. Sayıları oldukça düşük olmasına karşın dünyanın dört bir yanındaki kadın belediye başkanları, COVID-19 döneminde sergile-

#Kadınlar #Eşitlik #BelediyeBaşkanları
#KentLiderliği #PolitikaOluşturma

dikleri tutum ve benimsedikleri ilkeler ile evrensel bir liderlik örneği göstermiştir. Birçok kadın lider, pandeminin kadınlar ve kız çocukları üzerindeki orantısız etkisini fark etmiş; empati odaklı yaklaşımları ve yenilikçi çözümler ile bu etkileri bertaraf edecek uygulamalar ortaya koymuştur. NALAS ve UNWOMEN işbirliğinde düzenlenen oturumda, kadın belediye başkanları kent yönetimine dair tecrübelerini aktarmış ve yerel yönetimlerin kadınların güçlenmesi ve kapsayıcı kentlerin inşa edilmesi konusunda sahip olduğu rol ve görevlere kapsamlı bir bakış sunulmuştur.

COVID-19 pandemisinin derinleştirdiği ve görünür kıldığı eşitsizliklerden biri olan toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin irdelendiği oturumda, kadınların yönetimde ve istihdamda yer alabilmelerinin ön koşulunun öncelikle kamusal alanda kendilerini güvende hissetmeleri ve hem hane içinde hem de hane dışında sahip oldukları hakların korunması olduğu vurgulanmıştır. Kadınların temel hak ve özgürlükleri konusunda yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi konusunda yerel yönetimlere büyük sorumluluk düşmektedir. Yerel yönetimler hem kentsel hem de kırsal alanda sahaya inmeli, kadınların ve kız çocuklarının koşullarını gözlemlemeli, gerekli veriyi toplamalı ve veriye dayalı politikalar üretmelidir. Sağlık ve eğitim hizmetlerine erişimden istihdama, kamusal alanların güvenliğinden kadına yönelik şiddetin önlenmesine değin birçok mücadele ve müdahale alanını kapsayan bu çalışma sahası, ancak yerel yönetimlerin hassasiyeti ve çabası ile başarıya ulaşabilir. Oturumdaki aktarımlar, kadınların her alanda eşit temsil edildiği ve kent hayatına aktif bir yurttaş olarak katılabildiği kentleri inşa etmenin yolunun toplumsal cinsiyet eşitliği prensiplerini plan ve programlarına dahil eden ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yaparak çalışmalar yürüten yerel yönetimlerden geçtiğini açıkça ortaya koymuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yerel yönetim alanında kadınların temsiliyeti artmalıdır.
2. Kadınların kamusal alana ve eğitim, sağlık, ulaşım gibi şehirdeki hizmetlere erişmeleri ve güvende hissetmeleri sağlanmalıdır.
3. Yollar ve parklar gibi kamusal alanlar da toplumumuzda henüz çoğunluğu kadın olan bebek arabalı ebeveynlerin kamusal alanda rahat hissedebileceği şekilde dizayn edilmelidir.
4. Yeşil alanlar, yaya yolları, bisiklet yolları kadınlar ve dezavantajlı grupları kapsayıcı şekilde yeniden tasarlanmalıdır.
5. Yerel yönetimler hane içi sosyal yardımları gözeterek bu alanda STK'larla işbirliği yapılmalıdır.
6. STK'lar arasında etkili ağlar ve diyalog ortamı oluşturularak politikaların ihtiyaçları karşılayıp karşılamadığı düzenli takip edilmelidir.
7. Uygulanacak politikaları anlamak için verilerden yararlanılmalı, ancak sadece verilere güvenerek değil, sahaya inerek de ihtiyaç analizi yapılmalıdır.

8. Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalı ve kadın ya da erkek olmak üzere dezavantajlı gruplara eşit fırsatlar sunulmalıdır.
9. İstihdamda kadınların önündeki engellerin ve bariyerlerin kaldırılması gerekmektedir.
10. Kadın girişimcilerin güçlendirilmesi ve sosyal ağların bir parçası haline getirilmesi için kadın girişimciler desteklenmeli, kadınların pazarlara ve ağlara erişimi sağlanmalıdır.
11. Kadın ve erkek çalışanlar arasında ücret eşitliğinin sağlanması gerekmektedir.
12. Afet ve krizlerin öncelikli olarak kırılgan bir grup olarak kadınları derin bir eşitsizlikle karşı karşıya getirmesine karşın muhtarlık gibi alt birimlerle koordine olarak afetlerin öncesi ve sonrası için bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır.
13. Özellikle kırsalda kadınların rahat hissettiği, hane içindeki güvenliklerini sağlayan yapılanmalar oluşturulmalıdır.

Genç kızlar eğitim alabildiklerinde yalnız olmadıklarını bilir ve erkeklerle eşit haklara sahip olmak için cesaretle mücadele ederler.

Mariana Gâju

Kadınlar zaten doğuştan birilerini yönetmeye, düzenlemeye, güvenliğini sağlamaya, temizliğini sağlamaya çok yatkınlar. Yaşadıkları şehirleri de bu özellikleri ile düzenlemek, güzelleştirmek durumundalar. Bu sebeple, bu işi kadınlar olarak en iyi biz yaparız diyorum.

Şeyma Döğücü

SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRLER İÇİN YÖNETİŞİM

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
16.00-17.30
90 dk

PAYDAŞ

Argüden
Yönetişim
Akademisi

Moderatör

Erkin Erimez Dr., Akademik Kurul Üyesi, Argüden Yönetişim Akademisi

Konuşmacılar

Özge Sivrikaya Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Elçisi, Marmara Belediyeler Birliği

Betül Çelikkaleli Dr., Genel Sekreter Yardımcısı, TÜRKONFED

Ayşe Köse Badur Dr., Kentleşme ve Yerel Yönetişim Çalışmaları Koordinatörü, İstanbul Politikalar Merkezi, Sabancı Üniversitesi

Gülçin Salıngan Dr., Direktör Yardımcısı, İstanbul Uluslararası Özel Sektör ve Kalkınma Merkezi, UNDP

İnan İzci Dr., Akademik Kurul Üyesi, Argüden Yönetişim Akademisi

Cansu Üttü Uzman, TÜSİAD

ÖZET

Etkili bir yönetim mekanizması, son yıllarda iklim krizi ve pandemi ile giderek derinleşen büyük krizler ile mücadele alanı olan kentlerin geleceğine dair karar verme ve politika üretme süreçlerinde hayati önem taşımaktadır. Yönetişim, kentlerin geleceğine ilişkin her sürecin temelinde yer almaktadır. Yönetişim, kentlerin geleceğine ilişkin her sürecin temelinde yer almaktadır. Uluslararası kuruluşlar, iş dünyası, STK, düşünce kuruluşu ve belediye birliği temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen oturumda, sürdürülebilir şehirler için yönetim konusu tartışılmış olup iyi bir yönetim kültürünün inşası için sürece dahil edilmesi gereken aktör ve paydaş önerileri, uygulama ve örnekler üzerinden aktarılmıştır.

Oturumda, STK, kamu ve özel sektör ayrımının günümüz kentlerinde bir karşılığının olmayışı ve geçmişe ait bu tutumun kentleri anlama ve yönetme konusundaki yetersizliği ve istikrarsızlığına değinilmiş; farklı aktörlerin işbirliği ve birlikte hareket etmenin gücü vurgulanmıştır. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nda da vurgulandığı üzere günümüzün oldukça girift kentsel

sorunlarının çözümü ancak güçlenen kurumlar ve bu kurumlar arasında geliştirilebilecek işbirlikleri ile mümkün olabilir. Belediyeler, kent sakinlerine yakınlığı sebebiyle kentsel yaşam kalitesinin sağlanmasında doğrudan rolü olan ve paydaş katılımı konusunda sahip olduğu potansiyel bakımından yerel demokrasinin yaygınlaşmasında kilit role sahip kamu kurumlarıdır. Yereldeki bireyler, kurumlar ve STK'lar ile ilişkiler kurma potansiyeli ve bu aktörler arasındaki uyum ve koordinasyonu tesis etme gücü ile belediyeler, sürdürülebilir kalkınma konusunda doğrudan etki sahibi olan mekanizmalar olarak karşımıza çıkar. STK'lar ise toplumsal farkındalığın inşasını sağlıyor olmanın yanı sıra sahip oldukları savunuculuk ve denetim yetkisi ile kamu kaynaklarının kullanım şekline ilişkin takip süreçlerini yürütebilirler. Kamu ve özel sektörü hem denetleyen hem de dengeleyen bir noktada konumlanan STK'lar, veriye dayalı bilgiyi üretebilme yönündeki donanımları ve yerel düzeydeki sivil dayanışmayı sağlama yetkinlikleriyle sürdürülebilir şehirlerin ana paydaşlarından biridir. Yönetişimin bir diğer bileşeni olan özel sektör, yatırım ve finansman gücü, teknik bilgisi, insan kaynağı ve yenilikçi bakış açısıyla kentlerin geleceği için oldukça üretken ve vizyoner bir yönlendirici olma potansiyelini barındırmaktadır. Küresel kalkınma politikalarının yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm ekseninde kurgulanması, şehirlerin döngüsellik prensibini içeren ekonomik planlama, temiz enerji, akıllı ve yeşil yapılar, veri analitiğine dayalı sistemler ve inovasyon temelli sosyal politikalar yönünden geliştirilme ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu noktada özel sektör, üretim ve tüketim kalıplarının değişmesi, yeşil dönüşüme hizmet eden altyapı sistemlerinin geliştirilmesi, tedarik zincirinin geliştirilmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında dönüştürücü bir güç olma potansiyeline sahiptir.

Kentlerin geleceğine ilişkin politika geliştirmek için gerekli adımları atmak ve eylemliliği esas alan bir kavrayış kazanmak düşünce kuruluşlarının varlığına bağlıdır. Sürdürülebilir şehir vizyonu ile doğrudan bağlantılı olan bu kuruluşlar, kentlerde özgür düşünce ortamının gelişmesine alan açar; yerel farkındalığı artırır; kente yaratıcı bir vasıf kazandırır; yerel bilginin üretilmesini ve yayılmasını sağlar. İyi yönetim kültürünün bir diğer bileşeni olan uluslararası işbirliklerinin yerel düzeye adaptasyonunun sağlanmasında ise düşünce kuruluşları önemli bir rol oynar. Günümüz kentlerinin çok boyutlu çıkmazları, ancak kamu, STK, özel sektör, yaratıcı endüstri ve düşünce kuruluşlarının uyumlu, barışçıl ve kapsayıcı birlikteliğinden doğan bakış açısının oluşturduğu incelikli bir yönetim kültürü ile bertaraf edilebilir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Belediyeler, kurumlar ve bireyler arasında koordinasyon ve işbirliği sağlamalıdır.
2. Belediyelerin gerekli ortaklıklar kurarak öncelikle diyalog ve farkındalık yaratması gerekir.
3. Kurumlar tarafından bilgi ve veri akışı sağlanmalıdır. Bilgi üretilmeli ve adil içerikler sunulmalıdır.
4. Yerel yönetimler tarafından açık veri platformları oluşturulmalı ve halkın bu konuda desteği alınmalıdır.
5. Yerel yönetimler tarafından yayınlanan dijital platformlara, veri yönetim modelleri ile şehir sorunlarına dair geri bildirimlerin toplandığı platformlar da eklenmelidir.
6. Şehirleri bekleyen risklerin topluma anlatılmasında önemli güce sahip olmalarından dolayı STK'ların sayısı artırılmalıdır.
7. STK'lar, diğer kuruluşlarla bir araya gelerek bütüncül yaklaşımlar oluşturmalıdır.
8. Sürdürülebilirlik konusunda tüm paydaşları, özellikle de şehir plancılar ve mimarları kapsayan bir platform oluşturulmalı ve uluslararası entegrasyon artırılmalıdır.
9. İstanbul'daki STK'lar bir araya gelerek İstanbul Sürdürülebilirlik Platformu gibi bir platform kurabilirler.
10. Anadolu kentlerinde farkındalık yaratılmasına ihtiyaç vardır. Bu bağlamda tematik ve kentleşme bazında düşünce kuruluşlarıyla işbirliği yapılmalı ve kaynak sorununa dair ortak çözümler üretilmesi gerekmektedir.
11. Yerel desteklenirken aynı zamanda mer-

kezi yapının da desteği alınmalıdır.

12. Yereldeki işbirliği önemlidir ancak özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki kalkınma problemlerine çözüm oluşturacak bilgi, yetenek ve kaynak paylaşımına da gereken önem verilmelidir.
13. Şehirlerde temiz ve yeşil enerji, teknoloji ve inovasyon konusunda iyileştirmeye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle özel sektör, temiz enerji gibi sürdürülebilir yatırım konularında gücünü kullanmalı, paydaşlar ve çalışanlar için öncülük değer yaratarak toplumun gelişimine katkı sağlamalıdır.
14. İş dünyası kuruluşları sürdürülebilir şehir çözümlerine yönelik olarak tüm paydaşları kapsayan diyalog forumları oluşturabilir. Paydaşlara özel sektör, kamu ve akademinin yanı sıra spesifik olarak şehir plancıları ve mimarlara da eklenmelidir.
15. Kapsayıcı iş modelleri belediye ve özel sektör tarafından önceliklendirilmelidir. Şirketler kuruluş aşamasında veya faaliyetlerini düzenleme konusunda finansal kapasite ve çevresel anlamda sürdürülebilir iş modelleri ile faaliyet göstermeye teşvik edilmelidir.
16. Şehir platformları, girişimcilik ekosistemine de katkı sağlaması bakımından çok önemlidir. Bu tür projeler belediyeler tarafından önceliklendirilerek desteklenmelidir.
17. Kamu ile özel sektör işbirliği ve joint-venture modeli faydalı olabilecek uygulamalardır. Ayrıca belediye iştirak modelleri önem taşımaktadır. Özellikle gelişmiş ülkelerde atık yönetimi gibi çevresel konularda yaygın olarak kullanılmaktadır.
18. Kamu, özel sektör ve STK'lar için strateji

ve eylem planları oluşturulmalıdır. “Şehirde tespit edilen bir sorun alanı özel sektörde de sorun alanı mı? Sürdürülebilirlik bir kentte öncelikliken özel sektörde de bu öncelikli midir?” gibi konular üzerinde değerlendirmeler yapılmalıdır.

19. Mevcut kaynakların bir kısmı gelecekteki olası durumlar için ayrılmalıdır.

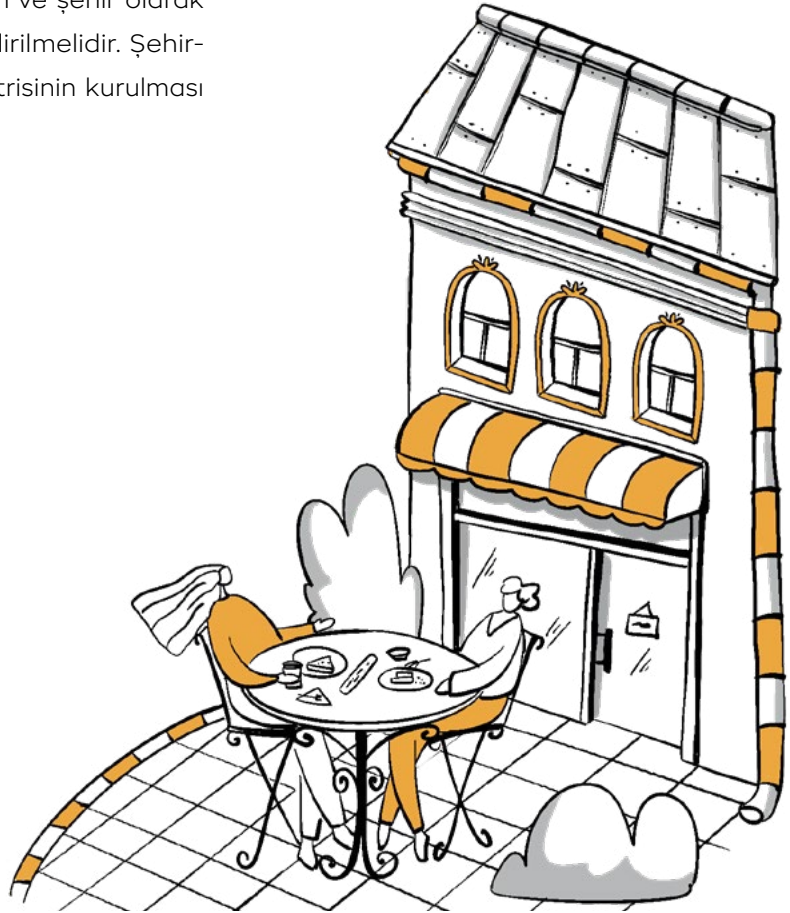
20. Müştereleşme, sürdürülebilir gelişmede iyi bir yönetişimin mümkün kılınması adına önem taşımaktadır. Kişi, kurum veya sektörler tekil çıkarlarından bağımsız olarak ortak çıkarları gözetmelidir. Bu bağlamda risk ve fayda algısı şehirler ölçeğinde yeniden gözden geçirilmelidir. Şehirler, yaşam alanı olarak görülmelidir. Kişi, kurum ve şehir olarak risk-fayda algısı değerlendirilmelidir. Şehirlere özgü risk ve fayda matrisinin kurulması gerekmektedir.

21. İzleme, denetleme ve değerlendirme yapılmalıdır. Bütüncül bakış açısı geliştirilmelidir.

22. Dönüşümsellik yani krizler ile dolu olan yeni dünyada düşünce, kaynak ve kararların dönüşümü gereklidir.

23. Adil dönüşüm önceliğinde akıllı, yeşil ve kapsayıcı kentler ön plana çıkmalıdır.

24. Öğrencilerin düşünce kuruluşlarında çalışması ve akademisyenlerin yerel çalışmalara katkı sağlaması kentte canlılık yaratacaktır.

YEREL YÖNETİMLERDE ENTEGRE İYİ YÖNETİŞİM YAKLAŞIMI

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
15.00-16.30
90 dk

PAYDAŞ

Argüden
Yönetişim
Akademisi

Moderatör

Erkin Erimez Dr., Akademik Kurul Üyesi, Argüden Yönetişim Akademisi

Konuşmacılar

M. Niall Sheerin Proje Koordinatörü, İyi Yönetişim Uzmanlık Merkezi, Avrupa Konseyi

İnan İzci Dr., Akademik Kurul Üyesi, Argüden Yönetişim Akademisi

M. Cemil Arslan Dr., Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği

Can Nurkan Akbal Strateji Geliştirme ve Dış İlişkiler Müdürü, Kadıköy Belediyesi

Mehmet Aktaş Strateji Geliştirme Müdürü, Sultanbeyli Belediyesi

Emre Karagöz Genel Sekreter, Nilüfer Kent Konseyi

Gönen Orhan Danışman, Şişli Belediyesi

ÖZET

İyi yönetim kavramı, Habitat II Konferansı'nın dönüştürücü sonuçlarından biri olarak Türkçeye kazandırılmış ve zaman içinde Türkiye'deki kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları tarafından kabul görmeye başlamıştır. Karar verme süreçlerinde etkileşimi ve uzlaşmayı esas alan bir kavram olan iyi yönetişimin temel gereklilikleri tutarlılık, sorumluluk, hesap verebilirlik, adillik, saydamlık, katılımcılık, etkinlik ve hukuka bağlılık ilkeleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde, Avrupa Konseyi'nin belirlediği on iki yönetim ilkesinin hayata geçirilmesi, entegre bir yaklaşımın geliştirilmesini ve uygulanmasını gerekli kılmaktadır. Yerel düzeyde entegre iyi yönetişimin gelişmesine yönelik iyi uygulamaların irdelendiği oturumda, uluslararası organizasyon, yerel yönetim ve kent konseyi temsilcileri bir araya gelmiş, yerel yönetimlerin entegre iyi yönetim yaklaşımları değerlendirilmiştir.

Belediyelerin mahalli müşterek ihtiyaç ve taleplere demokratik yollarla çözüm üreten kurumlar olarak tanımlandığı oturumda, entegre düşüncenin stratejik planlamadan başladığı belirtilmiş; entegre yönetim ise kamu, özel sektör ve STK'ların işbirliğine ve yurttaşların aktif katılımına dayalı bir model

olarak ele alınmıştır. Oturumda aktarılan deneyimler, bu ortaklıkların, ihtiyaçların belirlenmesi, faaliyetlerin planlanması ve izleme-değerlendirme süreçlerinin tamamında çok aktörlü bir anlayış ile hareket etmeyi sağladığını göstermiştir. İhtiyaçların entegre yönetim anlayışı ile tespit edilmesine ilişkin süreçler tüm paydaşların taleplerinin toplanmasını, kurumlar arası sistematik veri paylaşımını ve il ya da ilçenin durumunun net bir şekilde tespit edilmesini sağlamaktadır. Kent hakkı kavramını merkeze alan entegre iyi yönetim anlayışı, aynı zamanda farklı sosyal grupların temsiliyetini, kaynakların adil dağıtımını ve hizmette verimliliği mümkün kılmaktadır. Oturumda, entegre iyi yönetim, yerelde kalkınmanın anahtarı olarak tasvir edilmiş ve izleme değerlendirme aşamasının iyi yönetimdeki kritik rolü vurgulanmıştır. Bütüncül bir yaklaşımın toplumsal hayatın merkezi olan mahalle düzeyinden ele alınarak inşa edilebileceğinin altı çizilmiş ve mahalle örgütlülüğünün yerel demokrasinin sağlanmasındaki rolü aktarılmıştır. Oturumdaki paylaşımlar, bütünsel yönetim yaklaşımının mahalle düzeyinden başlayan stratejik planlar ve veriye dayalı politikalar ile mümkün olduğunu göstermiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Entegre iyi yönetim için yerel idarelerin taleplere yanıt vermesi ve kişilerin sürece dahil edilmesi gereklidir.
2. Entegre iyi yönetimde etik davranması ve şeffaf bir şekilde kararların alınması gereklidir.
3. Entegre iyi yönetim için yaratıcı ve değişim açık olunmalıdır.
4. 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi göz önünde bulundurmalı ve hesap verebilirlik ilkesine dikkat edilmelidir.
5. Aktif yurttaşlık etkin bir biçimde desteklenmelidir.
6. Entegre yönetim kurumsallaştırılmalı ve kurumsal süreçlere dahil edilmelidir. Strateji

geliştirme müdürlükleri aracılığıyla entegre yönetim, kurumsal kültür haline gelmelidir.

7. Entegre düşüncenin tüm belediyelerde hayata geçirilmesi için iyi örneklerin yerel ve küresel ölçekte paylaşılması gerekmektedir.
8. Stratejik planların gözden geçirilmesi ve iyi uygulamaların ödüllendirilmesi faydalıdır.
9. Stratejik plan, hazırlık sürecindeki katılım, yerel yönetim birimleri arasındaki ilişkiler, gözleme ve yeniden değerlendirme boyutlarıyla değerlendirilmelidir.
10. Sosyal hizmetler konusunda koordinasyon merkezleri kurulmalıdır.
11. İyi yönetimin sağlanması için belediye başkanlarının seçim baskısı nedeniyle hissettikleri stres azaltılmalı, hesap verebilirlik ve denetim mekanizmaları güçlendirilmelidir.

ŞİMDİ ŞEHİR EŞLEŞTİRME ZAMANI

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
10.00-11.30
90 dk

PAYDAŞ

T.C. Dışişleri Bakanlığı
Avrupa Birliği
Başkanlığı

Moderatör

Ahmet Hakan Atik Proje Uygulama Daire Başkanı, Avrupa Birliği Başkanlığı,
Dışişleri Bakanlığı

Konuşmacılar

Birgül Demirtaş Prof. Dr., Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Türk-Alman
Üniversitesi

Gülşad Yalpu Sektör Sorumlusu, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu

Cemal Baş Proje ve Finans Müdürü, Türkiye Belediyeler Birliği

Ömer Maz Bilgi İşlem Müdürü, Çorum Belediyesi

Gülşah Ayzit Strateji Geliştirme Müdürü, Nilüfer Belediyesi

ÖZET

Günümüz kentlerinin küreselleşme eğilimleri karşısında giderek çeşitlenen ihtiyaçları, yerel yönetimlerin kendi bünyelerinde benimsediği yönetim modellerinin yanı sıra ulusal ve uluslararası alanda kentler arasında ortaklık kurmayı, işbirliği geliştirmeyi, deneyim paylaşımını ve dayanışma ağlarının inşasını gerekli kılmaktadır. Dünyada oldukça uzun bir geçmişi olan, Türkiye'de ise başlangıcı 1960'lı yıllara uzanan kardeş şehir projesi, sürdürülebilir kalkınmanın kilit aktörleri olan yerel yönetimlerin uluslararası ortaklıklar kurmasına imkân tanıyarak daha güçlü idari yapılar kurulmasını ve sürdürülebilir eylemlerin ortaya konmasını sağlamaktadır. Farklı coğrafyalardaki yerel yönetimler arasında diyalog zemini oluşturarak sınır ötesi işbirliklerine, iyi uygulamaların transferine, bilgi aktarımına ve insan, diyalog, sermaye ve kültür akışına olanak tanıyan kardeş şehir uygulaması, yerel diplomasinin tamamlayıcı bir unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Oturumda, T.C. Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen, Türkiye ve Avrupa Birliği'ndeki yerel yönetimler arasındaki kardeş şehir ilişkilerini güçlendirmeyi ve yerel yönetimlerin AB bütünleşme sürecindeki rollerini artırmayı amaçlayan "Türkiye ve AB Arasında Şehir Eşleştirme Projesi" ele alınmıştır.

Oturumda, yerel diplomasi kavramının uluslararası ilişkiler literatüründeki yerine ve kardeş şehir ilişkisi geliştirmenin politik, ekonomik ve kültürel

#KentDiplomasisi #İşbirliği #KentAğları #YerelYönetim

sebeplerine değinilmiş; kardeş şehir uygulamalarının dünyada ve Türkiye'deki tarihsel gelişimi aktarılmıştır. T.C. Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı koordinasyonu ile 2014 ile 2020 yılları arasında yürütülen projenin amaçları, Türkiye ve Avrupa Birliği'nin süreçteki etkileri ve projenin başlangıç serüveni hakkında bilgi verilmiştir. AB Şehir Eşleştirme Projelerinin şehirleri sorunlara ortak çözüm aramaya teşvik etmeyi, toplumlara birbirine yaklaştırmayı ve yerel yönetimlerin ulusal politikada karar alma süreçlerini etkileme potansiyellerini artırmayı hedeflediği vurgulanmıştır. Ayrıca, projelerin AB müzakerelerinin yerelden de desteklenmesine katkı sunduğu ifade edilmiştir.

Projeye dahil olan Çorum ve Nilüfer belediyelerinin temsilcilerinin de konuşmacı olarak yer aldığı oturumda her iki belediyenin süreçteki deneyimleri ve proje kapsamında partnerleriyle yürüttükleri çalışmalar anlatılarak projenin somut çıktıları dinleyicilerle paylaşılmıştır. Konuşmacılar, projenin birlikte çalışma ve öğrenme kültürünün gelişimine ve işbirliklerinin kuvvetlenmesine katkı sunduğunu vurgulamıştır. Oturumda, önümüzdeki dönemde hayata geçirilecek olan ve iklim değişikliğine odaklanan projenin ikinci fazı "Yeşil bir Gelecek İçin Eşleştirme Projesi" hakkında da bilgilendirme yapılmıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Toplumlar arasındaki önyargıları yıkma, yereli zenginleştirme, altyapıyı güçlendirme, yerelin başka coğrafyalardaki kültürel tanıtımını yapma ve afetlerden etkilenen bölgelerde kentler arası dayanışmayı artırmadaki önemi sebebiyle kardeş şehir ilişkileri geliştirilmelidir.
2. Sürekli değişmekte olan gelişmeler açısından güncelliği korumak ve tekrarlardan kaçınmak için kentler kardeş şehir ilişkilerini çeşitli işbirlikleri ile zengin ve güçlü tutulmalıdır.

YAKINDAN TANIYALIM: YEREL YÖNETİM REFORMU PROJESİ III

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
14.30-15.30
60 dk

PAYDAŞ

Argüden
Yönetişim
Akademisi

Moderatör

Neslihan Yumukoğlu Proje Yöneticisi, LAR III Projesi, UNDP Türkiye

Konuşmacılar

Metehan Gültaşlı Kıdemli Uzman, LAR III Projesi, UNDP Türkiye

Antonella Valmorbida Genel Sekreter, ALDA

Erbay Arıkboğa Prof. Dr., Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Marmara Üniversitesi

Muhittin Acar Prof. Dr., Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Hacettepe Üniversitesi

Hüseyin Gül Prof. Dr., Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Süleyman Demirel Üniversitesi

ÖZET

LAR III (Local Administration Reform Project Phase III) Projesi, IPA fonları çerçevesinde AB tarafından finanse edilen ve UNDP tarafından yürütülen yerel yönetim reformuna destek projelerinin üçüncüsüdür. Bu proje serisinin ilk aşaması LAR I adıyla 2005-2007 yılları arasında; ikinci aşaması, LAR II adıyla 2009-2011 yılları arasında gerçekleştirilmiş olup üçüncü aşama olan LAR III ise 2018-2021 yılları arasında uygulanmıştır. LAR III, geçmiş projelerin çıktılarında da faydalanarak yerel yönetimlerin geliştirilmesine; kapasitelerinin artırılmasına; demokratiklik, katılımcılık ve şeffaflık niteliklerinin yükseltilmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. LAR III projesi, üç bileşenden ve her biri ayrı bir proje niteliğine sahip olan otuzun üzerinde alt faaliyetten oluşmaktadır. Birinci bileşen “Etkin ve Kaliteli Belediye Hizmet Sunumu”, ikinci bileşen “Büyükşehirlerde Kapasite Artırımı ve Yerelde Katılımın Arttırılması” ve üçüncü bileşen ise “Yerel Yönetim Sistemine Ait Yönetim Bilgi Sistemi Altyapısının Kurulması ve Güncellenmesi” başlığını taşımaktadır. Bu başlıklar altında yer alan her bir alt faaliyet, farklı uzmanların çalışmalarıyla yürütülmekte ve raporlanmaktadır. Bu oturum kapsamında, projenin farklı faaliyet alanlarında çalışan uzmanlar tarafından, 6360 sayılı yasal değişikliğin büyükşehirlerle, merkezi ve mülki idareye etkileri; kent merkezindeki ve

#YerelYönetim #Yönetişim #YerelKalkınma #Katılım
#KentLiderliği #Demokrasi #Kapsayıcılık #Mahalle

kırsaldaki mahalle yönetiminin sorunları başta olmak üzere belediye meclisleri ve yerel seçim sistemiyle ilgili farklı konular, bulgular ve öneriler paylaşılmıştır.

Ülkemizde 2014 yılında yürürlüğe giren 6360 sayılı Kanun ile büyükşehir belediyelerinin tanımı değiştirilmiş; büyükşehir belediyesi sayısı otuza çıkmış; statüsü değişen belediyelerin yetki ve sorumlulukları genişlemiş; fakat bu sistemselsel dönüşüm, zaman içinde yetki ve sorumluluk paylaşımına ilişkin aksaklıkların doğmasına neden olmuştur. Kanunun büyükşehir belediyelerinde yarattığı yapısal değişiklikler, büyükşehir belediyeleri ve ilçe belediyeleri arasında bir yetki karmaşasını ve sunulacak hizmetlerin sorumluluğuna ilişkin belirsizlikleri de beraberinde getirmiştir. Bu yetki karmaşasının çeşitli boyutlarının irdelendiği oturumda, 6360 sayılı Kanun ile kapatılan il özel idarelerine yönelik eleştiriler paylaşılmış ve mevzuat değişikliği yapılırken, ilgili yerleşim yerlerinin alanı ve nüfusu gibi faktörlerin gözeteilmesi gerektiği belirtilmiştir. Karar alma süreçlerinde, yerel yönetimlerin etkin bir şekilde yer alması gerektiği vurgulanmış; mevzuat değişikliklerinde ilgili paydaşların etkin katılımını sağlayacak mekanizmalara ve mevzuat uyumlanmasına yönelik görüşler aktarılmıştır.

Oturumda irdelenen bir diğer konu, yetki konusundaki ikiliğin yanı sıra büyükşehir ve ilçe belediyelerinin kendi bünyelerinde yaşanan sorunlardan biri olan belediye meclisi ve adil temsil sıkıntısı olmuştur. Belediye meclislerinin temsil yapısının hassasiyetle kurgulanması; yerel düzeyde, kırsal alanın ve mahallelerin belediye meclisinde temsil edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Oturum kapsamında, mahalle yönetimlerinin öneminin altı çizilerek yurttaşlara en yakın yönetim birimi olan mahalle yönetimlerinin sorunlarının çözülmesi ve etkinliğinin artırılması gerektiği belirtilmiştir. Mahalle yönetimlerinin, mahalleye ilişkin karar alma yetkilerinin olmaması eleştirilmiş; katılımcı bir yönetim anlayışının inşasında en etkin aracın mahalle temsili olduğu belirtilerek mahalle muhtarlıkların kurumsal yapılanmasına yönelik kapsamlı öneriler sunulmuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Büyükşehir belediyelerinde doğrudan seçilen bir meclisin olması durumunun ve meclis büyüklüklerinin gözden geçirilmesi; kadın, genç ve engellilerin temsiliyetinin mecliste artırılması gerekmektedir.
2. Yönetimde temsilde adalet ilkesinin sağlanması için ön seçim gibi daha demokratik bir sistem kurulmalı ve farklı katılım olanakları (mahalle meclisleri, kent konseyleri) geliştirilmelidir.
3. İlçe belediyelerinin yerel hizmetler noktasında daha fazla sorumluluk alma noktasında talepleri bulunduğundan katılımcı anlayışın gelişimine paralel olarak belediyelerin yeniden işlevlendirilmesi gerekmektedir.
4. 6360 sayılı Kanun sonrası merkezi ve taşra kuruluşlarında mevzuat değişimi ve uyumunun sağlanması; görev, yetki, sorumluluk bağlamında -özellikle imar- durumların yeniden dikkate alınarak ilgili hususların yetki sahibine verilmesi gerekmektedir.
5. 1981 Belediye Gelirleri Kanunu yeniden gözden geçirilmeli, bütçe gelirlerinin dağıtımında nüfus ve alan bilgisi dışında birden fazla etkene göre hareket edilmelidir.
6. Belediye meclisleri yerelde yönetimi etkileyen bir unsur olarak görüldüğünden belediye meclislerinde daha etkin kişiler var olmalıdır.
7. Bu bağlamda da bu kişilerin özellikle eğitimsel bazda daha iyi yetişmiş olmaları gerekmektedir.
8. Hem lokalde hem de şehir konseylerinde kişileri yetkin bir hale getirerek çeşitli yatırımlar

lar yapmak gerekmektedir.

9. Yereli daha etkin kılmak, problemlere daha yakın bir adım ile başlayabilmek için büyük bir önem taşıyan muhtarlıklar bir düzenlemeye ihtiyaç duymaktadır.
10. Mahalle yönetim sisteminin mali, idari, hukuki ve yönetim boyutlarıyla baştan ele alınarak yeniden kurgulanması gerekmektedir.
11. Özellikle yönetim yapısı yeniden kurularak tek başına muhtarın değil temsil heyetinin de etkin olduğu bir yönetim yapısına geçilmelidir.
12. Muhtarlıkların daha çoğulcu, daha kapsayıcı bir şekilde revize edilmesi, yerel düzeyde karar alma süreçlerinin güçlendirilmesi, yerel birimlerle olan iletişiminin artırılması gerekmektedir.
13. Gerekirse belediyelerin yardımcı bir organı şeklinde hareket etmelerini sağlayarak kuvvetlendirici bir politika uygulanmalıdır.
14. Mahalle muhtarlıklarında ihtiyar heyetinin işlevi güçlendirilmeli; yalnızca mahalle muhtarının işlev sahibi olduğu alışlagelmış kurumsal yapılanma, çoğulcu ve kapsayıcı bir temsil heyetini içeren yönetim kapısıyla yeniden kurgulanmalıdır.
15. İl özel idareleri konusunda çeşitli fikir ayrılıkları olsa da kapsamlı karşılaştırma ve değerlendirmelerin yapılması gerekmektedir.
16. Yerel yönetimler ve merkezi idare arasında kademeli, kontrollü ve kurallı bir veri paylaşımı akışı sağlanmalıdır.
17. Mahalli idari birimler arasındaki eşgüdüm ve uyumsuzlukla, açık ve net bir şekilde tanımlanmış koordinasyon ve planlama süreçleri aracılığıyla çözüme kavuşturulmalıdır.

TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLERİN YARARLANABİLECEĞİ FONLAR

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
17.30-19.00
90 dk

Moderatör

M. Cemil Arslan Dr., Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği

Keynote

Bülent Özcan Mali İşbirliği ve Proje Uygulama Genel Müdürü, AB Başkanlığı, T.C. Dışişleri Bakanlığı

Konuşmacılar

Çağrı Yıldırım Bilimsel Programlar Uzmanı, TÜBİTAK

İdil Gürsel Müdür Yardımcısı, Belediye ve Çevre Altyapısı, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)

Süleyman Bayezit Program Yönetim Birimi Başkanı, İstanbul Kalkınma Ajansı

Melis Aydemir Yıldız Dr., Kıdemli Proje Sorumlusu, Fransız Kalkınma Ajansı (AFD)

Tamer Kılıç Batı Balkanlar ve Türkiye Bölge Başkanı, ICMPD

ÖZET

Küresel ölçekte tüm dünya kentlerinin mücadele ettiği iklim krizi karşısında Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler tarafından ortaya konan politika ve yol haritalarının uygulanmasından sorumlu aktörlerin başında yerel yönetimler gelmektedir. Yerel yönetimler, büyük oranda kentlerin planlaması, enerji kullanımı ve bilhassa kentsel hareketlilik kaynaklı olan iklim krizi meselesinin çözümünde kilit bir role sahiptir. Bu nedenle yerel yönetimlerin inovasyon ve sürdürülebilirlik temelli projeler üretebilmek için ulusal ve uluslararası finansman kaynakları hakkında bilgi sahibi olması oldukça önemlidir.

Yerel yönetimlerin çalışmalarını mali açıdan destekleyen farklı türdeki kurumların sağladıkları destek mekanizmalarının değerlendirildiği oturumda, belediyelerin farklı türdeki sorunlara yönelik projeleri için başvurabilecekleri kaynaklar hakkında bilgi verilmiştir. Dünyanın en büyük sivil ARGE ve yenilik programı olan Ufuk Avrupa kapsamında açılan ve 2021 – 2027 döneminde

geçerli olacak yeni fon programı hakkında aktarım yapılmış; 2022 yılında söz konusu program kapsamında açılacak olan ve yerel yönetimlerin başvuru yapabileceği çağrılardan bahsedilmiştir. Avrupa Kalkınma Bankası (EBRD) ve Fransız Kalkınma Ajansı (AFD) temsilcileri, kurumlarının Türkiye'deki faaliyetlerine, stratejilerine, finansman araçlarına, yerel yönetimlere yönelik hibe ve kredi desteklerine, destek sağlanan proje alanlarına, kredileri kullanma kurallarına ve Türkiye'de desteklenen örnek projelere değinmişlerdir. Etkinlikte, İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA) hakkında bilgi verilmiş; kurumun destek enstrümanları ve hibe sağladığı projelerden bahsedilmiştir. Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) temsilcisi, AB'nin Türkiye'deki Mülteciler için Yardım Programı (FRIT II) kapsamında geliştirilen ve ICMPD tarafından yürütülen ENHANCER Projesi'ni aktarmış ve bu proje çerçevesinde belediyelerin başvurabileceği hibe çağrılarını hakkında bilgi vermiştir. Yerel yönetimlerin küresel gündeme uyum sağlayabilmelerinin bir koşulu olarak finansman kaynaklarını etkin ve doğru değerlendirmeleri gerekliliğinin vurgulandığı oturumda, fon ya da kredi desteklerinin Paris Anlaşması ya da Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları gibi uluslararası taahhütleri ve hedefleri besleyebilecek projelere sağlandığının altı çizilmiştir.

**Bir değişim dönemindeyiz. Buna
kayıtsız kalmak mümkün değil.
O yüzden herkesin ve en çok da yerel
yönetimlerin kendini bu sürece hızla
adapte etmesi gerekiyor.**

Bülent Özcan

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yerel yönetimler dünyadaki değişimin getirmiş olduğu yeniden yapılanmaya kayıtsız kalmamalı ve kaynakları doğru okuyabilmelidir.

2. Projelerin finanse edilebilmesi için iklim değişikliğine uyum ve azaltım stratejilerine katkıda bulunması ve farklı toplumsal gruplar arasındaki eşitliği desteklemesi gerekir.

3. Projelerin destek almasında belediyelerin üst yönetimince projelerin sahiplenilmesi, konuyla ilgili teknik uzmanlığa sahip olunması, yetkin personelin istihdamı, tecrübeli paydaşlarla işbirliği yapılması ve başarı hikayelerinin oluşturulması önemlidir.

4. Destek arayan projeler sadece mali yönden destek amaçlı kurgulanmamalı, sürdürülebilir bir modele sahip olmalıdır.

5. Başvuru yapılacak projelerin amaçları ile destek verebilecek kurumların öncelikleri uyumlu olmalıdır.

KAMU-STK İŞBİRLİĞİNE DAİR İYİ UYGULAMALAR

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
16.00-17.30
90 dk

PAYDAŞ
GIZ

Moderatör

Fulden Eskidelvan Bileşen Yöneticisi, Türkiye'deki Mültecilere ve Ev Sahibi Topluluklara Destek (SRHC) Projeleri Kümesi, GIZ

Konuşmacılar

Esmé Evelyn Bayar Proje Danışmanı, Suriyelilerin Entegrasyonu için Türk-Alman Değişim Projesi, GIZ

Halil İbrahim Akıncı Sosyal Destek Hizmetleri Müdürü, Sultanbeyli Belediyesi

Mehmet Erdönmez Strateji Geliştirme Müdürü, Küçükçekmece Belediyesi

Tamer Kılıç Batı Balkanlar ve Türkiye Bölge Başkanı, ICMPD

ÖZET

Küresel insan hareketliliğinin odağında kalan Türkiye kentlerinin göç ve sosyal uyuma ilişkin deneyimleri, mülteci nüfus ve yerleşik toplulukların uyumunun kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliklerinin niteliği ile doğru orantılı olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Topluluklar arasındaki bağı kuvvetlendirmek ve kırılan grupların yaşam kalitesini yükseltmek, STK'ların sahadaki rolünün güçlendirilmesine ve yerel aktörler arasındaki etkin işbirliklerinin tesisi yoluyla üretilen ihtiyaç temelli politikalara bağlıdır. Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ) ise bu alandaki çalışmalarını, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşmaya yönelik çabaların desteklenmesiyle yürüten; belediyeler, özel sektör ve STK'lar ile ortaklıklar kurarak çalışan ve uluslararası bir uzmanlık sunan öncü bir hizmet sağlayıcıdır.

GIZ işbirliği ile gerçekleştirilen oturumda, Mültecilere ve Ev Sahibi Topluluklara Destek (SRHC) Kümesi Projeleri kapsamında yürütülen çalışmaların paylaşımı sağlanmıştır. SRHC Kümesi Projeleri, eğitim, sosyal uyum, kapasite geliştirme ve istihdam ve beceri geliştirme olmak üzere dört temel faaliyet alanına odaklanmaktadır. SRHC küme projeleri dahilinde kamu sektörü ve STK ortaklıklarına dair iyi işbirliği uygulamalarına bir bakış sunmayı amaçlayan oturumda, Sultanbeyli Belediyesi ve Küçükçekmece Belediyesi tem-

silcileri söz konusu işbirliği süreçlerini aktarmış; salt başarılı deneyimleri değil karşılaşılan zorlukları ve öngörülmeleyen sonuçları da paylaşarak bütüncül bir değerlendirme yapmıştır.

Her iki belediyenin de göç konusundaki pratikleri, çoğunlukla iç göçle kurulmuş yerleşim yerlerine hizmet vermelerine karşın dış göçe ilişkin hazırlık ve tecrübeden yoksun olmalarının farkındalığı ile başlamış ve GIZ ile kurulan işbirlikçi süreçlerle etkin bir şekilde devam etmiştir. Sultanbeyli Belediyesi, göçmenlere danışmanlık hizmeti veren bütünleşik bir yapı kurma çabalarının yanı sıra veri konusuna hassasiyetle yaklaşarak ilçedeki mültecilerin demografik bilgilerini derlemiştir. Küçükçekmece Belediyesi ise özellikle çocuk ve gençlik çalışmaları üzerine eğilerek sosyal uyum konusunu küçük yaştaki göçmenler aracılığıyla gerçekleştirmeyi hedeflemiş ve mülteci nüfusa yardım yoluyla destek vermenin ötesine geçerek istihdam ve girişimcilik konusundaki kapasite gelişimine öncelik vermiştir. Tecrübelerini aktaran belediyeler, dezavantajlı gruplar için yürütülen çalışmalar ile kırılğan grupların refahını, mültecilere yönelik kariyer ve eğitim merkezleri ile istihdamı, sosyal marketler ve mutfak atölyeleri gibi projeler ile ortak üretimi ve meclisler ile katılımcı bir sosyal uyum pratiğini inşa etme çabalarını ortaya koymuştur.

Oturumda aktarılan deneyimler, göç ve sosyal uyum konularında, yerel yönetimlerin karşı karşıya kaldığı bütçe ve mevzuat kısıtlamalarını bertaraf etmenin en etkili yolunun belediyelerin uluslararası kurumlar ve STK'lar ile güçlü işbirlikleri tesis etmesi olduğunu göstermiştir. Söz konusu ortaklıklar için, belediye birlikleri ve büyükşehir belediyelerin koordinasyon konusunda önemli bir role sahip olduğu vurgulanmış ve belediyelerin geliştirdikleri projelerin Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile uyumlu olması gerektiğinin altı çizilmiştir.

**Uluslararası STK'larla işbirliğinin
geliştirilmesi yalnızca bir fon
alma ve fon verme süreci değil,
bir öğrenme süreci...**

Halil İbrahim Akıncı

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Sosyal uyum için ilgili paydaşlar birlikte çalışmalı ve tecrübe paylaşımında bulunmalıdır.
2. Kamu ve STK'lar arası ilişkilerin geliştirilmesinde Marmara Belediyeler Birliği, Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi gibi büyük kurumlar rol oynayabilir.
3. Kamu kurumları STK'ların varlığını ve önemini fark etmeli, STK'lar kendilerini kamuya daha iyi anlatmalı ve kamu ve sivil toplum arasındaki ilişkiler geliştirilmelidir.
4. Kamu-STK işbirliği alanında gösterilen faaliyetler mevzuata göre değil alınan inisiyatiflere göre gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda alanda kurumsallaşma ihtiyacı bulunmaktadır.
5. Avrupa'da olduğu gibi STK'ların kurumsal yapılarını güçlendirmek için belirli oranlarda fon desteği sağlanabilir.
6. STK'lar çalışmalarını kolaylaştıran ve yük alan kurumlar olmalıdır.
7. STK anlayışı hemşericiliğin ötesine geçmeli, hemşericilikten çok proje ve fikir üreten, destek sağlayan STK'lar oluşması gerekmektedir.
8. Toplumsal uyum konusunda siyasi parti liderlerinin kullandıkları ve özel bir öneme sahip olan dil, ayrıştırıcı değil aksine sosyal uyumu kolaylaştırıcı olmalıdır.
9. Yerel yönetimler siyasi açıdan oy endişesinden öte bir duyarlılığa sahip olarak kente ve topluma hizmet üretmelidir.
10. Fayda-maliyet açısından en etkili projeler olan istihdam projeleri projelerine daha çok önem verilmelidir.
11. Mültecilerin ihtiyaçları tepeden bir bakışla başkaları tarafından belirlendiğinde asıl ihtiyaçlar görülemediğinden mültecilere yönelik özel ihtiyaç analizleri yapılmalıdır.
12. Belediyeler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile uyumlu projeler üretmelidir.
13. İyi uygulama örnekleri daha fazla paylaşılmalıdır.
14. Bilgi, birikim, deneyim ve kapasite gelişimine ihtiyaç duyulmaktadır.

KENTİNE İYİ BAK: SAĞLIKLI ŞEHİRLER, SAĞLIKLI TOPLULUKLAR

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
15.00-16.30
90 dk

PAYDAŞ

Türkiye Sağlıkli
Kentler Birliği

Moderatör

Murat Ar Müdür, Türkiye Sağlıkli Kentler Birliği

Konuşmacılar

Alinur Aktaş Başkan, Bursa Büyükşehir Belediyesi & Türkiye Sağlıkli Kentler Birliği

Handan Türkoğlu Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, İstanbul Teknik Üniversitesi

Miriam Weber Kıdemli Politika Danışmanı & Sağlıkli Şehir Koordinatörü, Utrecht Belediyesi

Gül Sayan Atanur Prof. Dr., Peyzaj Mimarlığı, Bursa Teknik Üniversitesi

Marcus Grant Genel Yayın Yönetmeni, Cities & Health

ÖZET

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) sağlıkli olma halini yalnızca fiziksel olarak iyi olma hali olarak değil; hem beden hem de ruhen iyi olma durumu olarak kabul eder. Dünya nüfusunun büyük çoğunluğunun yaşadığı şehirler ise yalnızca bir yaşam alanı olmanın çok ötesinde, toplumların beden ve ruh sağlığına etkileyen sonsuz girift faktörü bünyesinde barındıran canlı birer organizmadır. Şehirler, ulaşım ağı ve arazi kullanımı kararlarının dışında, kent sakinlerinin soluduğu hava, tükettiği gıda, katılım sağladığı kültürel faaliyetler, aldığı eğitim ve sağlık hizmetleri gibi bireylerin beden ve ruh sağlığını doğrudan etkileyen pek çok alanı kapsar. Dolayısıyla sağlıkli toplumlar ile şehirlerin niteliği arasında çok güçlü bir orantı mevcuttur.

Dünya Sağlık Örgütü tarafından oluşturulan Sağlıkli Şehirler Ağı ve bu ağın ülkemizdeki durumu hakkında aktarımları içeren oturumda, sağlıkli şehir yaklaşımı ülkemiz ve dünyadan örnekler eşliğinde teorik ve pratik boyutlarıyla incelenmiştir. Sürdürülebilirlik ve kentsel yaşam kalitesi arasındaki ilişki, sağlıkli kent ve kentsel çevre bağlamında ele alınırken kapsayıcı bir planlama yaklaşımının ekolojik, sosyal ve ekonomik iyileşmeyi de odağına

alan bütüncül bir tutum benimsemesi gerekliliği vurgulanmıştır. COVID-19 döneminden edinilen küresel ve kolektif kent tecrübesi, nitelikli kamusal alanların ve açık yeşil alanların kent sağlığı ve dolayısıyla da toplum sağlığı için sahip olduğu güçlü rolü açıkça göstermiştir. Bu bağlamda sağlıklı kent planlamasına dair iyi uygulama örneklerinin paylaşıldığı oturumda öne çıkan bir örnek olarak Utrecht kenti incelenmiş; kentin planlamasında gözetilen kriterler, izlenen yollar ve stratejilere değinilmiştir.

Oturumun genel çerçevesine göre sağlıklı bireyler ve toplulukları mevcut kılmak için sağlıklı şehirler, mahalleler, sokaklar, yeşil alanlar planlamak gerekmektedir. Şehirlerin sağlık seviyeleri hava kirliliği, yeşil alan miktarı, konut miktarı, gelir seviyesi, suç istatistikleri gibi pek çok verinin derlenmesi ve analiz edilmesi sonucunda tespit edilebilir. Sağlıklı bir şehrin ölçümlerinde, hava kirliliği, suç istatistikleri, gelir seviyeleri, yeşil alan miktarı gibi objektif parametreler ve güvenlik algısı, komşuluk ilişkileri, belediye hizmetlerinin kalitesi gibi subjektif veriler kullanılır. Oturumda verilen bilgilere göre, bahsi geçen parametreler içerisindeki kişi başına düşen yeşil alan miktarı ve niteliği sağlıklı şehirler inşa etme sürecinde büyük bir ağırlığa sahiptir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Gelecek nesillere daha yaşanabilir dünya bırakabilmek için ulusal ve küresel düzeyde kapsayıcı, herkes için sağlık ve refahı merkezine alan, sürdürülebilir üretim ve tüketim dengesini sağlayan yapıların oluşturulması yolunda çalışılmalıdır.
2. Akılcı ve sürdürülebilir çözümler için kentin ve kentlinin sağlıklı bir yaşam alanında yaşama hakkı dikkate alınarak sağlıklı şehirler kapsamında gerçekleştirilecek projeler geliştirilmelidir.
3. COVID-19 sürecinde ekosistemin ve doğal alanların korunması, ekonomik açıdan canlı bir kent yaşamı sunulması ve toplumsal/

- sosyal eşitliğin sağlanması hususlarında sınıfta kalan dünyanın bu meseleler üzerine çalışmalarını yoğunlaştırması ve başarı sağlanabilmesi adına ilgili çalışmaların özellikle kentsel ölçekte desteklenmesi gereklidir.
4. Kentsel yaşam kalitesi ve sürdürülebilirlik konularını temel alan kamu politikaları belirlenmelidir. Karar alma süreçlerinde yerel yönetim ve merkezi yönetimin bu politikalara destek vermesi gerekmektedir.
5. Kısa vadeli çözümler yerine uzun vadeli çözümler için her daim yeşil alanlar korunmalı ve desteklenmeli; yeşil sistemler ile kentsel alanların ilişkisi sağlıklı bir şekilde kurulmalıdır.
6. Doğal bir hak olan yeşil alanlara erişim ve yeşil alanların kullanımı lüks olmaktan çıkarılmalıdır.

7. Yeşil alanlar, kentin görsel dekoru olarak görülmeğe öte, kentler için bir altyapı bileşeni olarak tanımlanmalıdır.

8. Doğal yeşil alanları nasıl üretmemiz gerektiği konusu tekrar düşünölmeli ve buna yönelik çalışmalar yürütölmelidir.

9. Kentsel planlama çalışmaları yapılırken insan ve gezegen sağlığı temel alınmalıdır. Bölgesel planlamaların yapılması desteklenmelidir.

10. Yenilenebilir enerji, su ve ayrıştırılmış su, sağlıklı atık sistemleri geliştirilmelidir.

11. Yapılarda ekolojik geri dönüşümlü malzeme kullanılmalı, geniş park ve yeşil alanlar erişilebilir olmalıdır.

12. İklim değışikliğinden kaynaklı karşılaşıcağımız tahribatı azaltmak için mevcut doğal çevre korunmalıdır.

13. Güvensiz, konforsuz, kalabalık, otomobille bağımlı yüksek bloklardan oluşan yaşam çevrelerinin insan sağlığı üzerinde olumsuz etkilerine karşı çalışmalar yapılmalıdır.

14. Fiziksel aktivitenin insan sağlığı üzerindeki olumlu etkisi göz önünde bulundurularak yaya ve bisiklet ulaşımını destekleyen kentsel mekanlar tasarlanmalı; yaya ve bisiklet kullanımı sürdürülebilir ve kapsamlı ulaşım planları ile güçlendirilmelidir.

15. Hava ve gürültü kirliliği gibi sebeplerden ötürü araç kullanımının azaltılmasına, bisiklet ve raylı sistem ulaşımının artırılmasına yönelik stratejiler belirlenmelidir.

16. Yalnızca eşitlikçi kentsel gelişme için değil aynı zamanda kamu sağlığı için de önemli olan sivil toplum güçlendirilmeli ve toplumsal ayrışma önlenmelidir.

17. Mevcut sağlıksız kent dokuları rehabilite edilmeli, düşük gelir grupları ya da gelir sahibi olmayan gruplar için satın alınabilir ve kiralanabilir konutlar üretilmelidir.

18. Sosyal hizmetler güçlendirilmelidir. Kentin eski kent merkezleri gibi bölgelerinde bulunan sosyal hizmet alanlarının dönüştürülmesi gibi yaklaşımlardan vazgeçilmelidir. Hastaneler ve okullar kent merkezlerinden çıkarılmayarak kamu alanları olarak devreye sokulmalıdır.

19. Kamu sağlığı için de önemli olan yerel ekonomiler desteklenerek herkese gelir ve istihdam olanağı sağlanmalıdır ve alternatif ekonomiler devreye sokulmalıdır.

20. Hem merkezi hem de yerel yönetimlerce ekonomik açıdan önemli olan yaşam ve iş ortamlarının kalitesi iyileştirilmelidir.

Denemekten ve başarısız olmaktan korkulmamalı, test ederek süreci devam ettirmek oldukça değerlidir.

”

Miriam Weber

SALGINLAR VE KENTLER: TARİH BOŞUNA YAŞANMIŞ BİR DENEY MİDİR?

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
16.00-17.30
90 dk

PAYDAŞ

Türkiye Sağlık
Kentler Birliği

Moderatör

Aslı Ceylan Öner Doç. Dr., Mimarlık, İzmir Ekonomi Üniversitesi

Konuşmacılar

Ian Klaus Kıdemli Araştırmacı, Küresel Şehirler, Chicago Council on Global Affairs

Ayyoob Sharifi Doç. Dr., Beşeri ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hiroşima Üniversitesi

Roger Keil Prof. Dr., Çevresel ve Kentsel Değişim Fakültesi, York Üniversitesi

Tim Soens Prof. Dr., Tarih, Antwerp Üniversitesi

ÖZET

Endüstri devriminden günümüze ivmesini giderek artırarak küresel krizlerin hem faili hem de mağduru olarak konumlanan kentleşme olgusu, 2020 yılında başlayan COVID-19 pandemisi karşısında derin kırılma noktalarıyla yüzleşmiştir. İnsanlık tarihindeki en büyük karantınayı deneyimlediğimiz pandemi süreci, kentlerin karşı karşıya olduğu iklim krizi, ekonomik eşitsizlikler, kırılma altyapı gibi birçok küresel krize yeni bir katman eklemiştir. Küresel salgın karşısında kentlerin tarihine ve geçmişte yaşanmış salgın süreçlerine bir bakış sunan oturumun genel çerçevesi, geçmiş deneyimlerin ışığında üretilmiş politikalar ile kentlerin krizler karşısındaki kapasitesini güçlendirme konusu etrafında şekillenmektedir.

Endüstri devrimi, kentlerdeki kontrolsüz nüfus artışıyla birlikte bu artışa bağlı olarak birçok salgın hastalığı da beraberinde getirmiştir. Tarihteki salgınlar, kentsel alanda yaşanan deneyimlerin ve salgın eşitsizliğinin sorumlusunun hastalığın etkenleri değil; kentlerin politika ve stratejileri olduğunu açıkça göstermiştir. Oturumda, salgın eşitsizliğinin bağlama ve siyasaya bağlı gelişen bir durum olduğu üzerinde durulmuş ve kentlerin bazı kesimlerinin savunmasız, bazı kesimlerinin ise salgınlara karşı daha dayanıklı oluşu

kentsel ceza olarak nitelenmiştir. Tarihteki salgınların öğrettiği bir diğer husus ise salgının etkileri ile yoksulluk arasında doğrudan bir bağlantı bulunmayışıdır. Kent parçalarının sahip olduğu sosyo-ekonomik koşullar ile salgının sonuçları arasındaki ilişki, sosyo-iktisadi eşitsizliklerin arkasındaki mekanizmadan yani gelir eşitsizlikleri ve mekânsal eşitsizliklerin bir sonucu olan yaşam koşullarının eşitsizliğinden kaynaklanır. Oturumda, kentsel ceza olarak nitelenen bu durumun doğru siyasa üretilerek bertaraf edilebileceği üzerinde durulmuş ve pandemi deneyimine odaklanılarak akıllı kent teknolojileri, bilgi ve iletişim altyapı yatırımlarının krizlerle başa çıkma sürecindeki kritik rolü irdelenmiştir.

COVID-19 pandemisi, kentler ve bulaşıcı hastalıklar arasındaki ilişkiselliği yeniden tanımlayarak mekânsal ve sosyal ağlar bağlamında dönüşen kent yaşayışında salgının kaçınılmaz hale geldiğini gösterdi. Pandeminin sunduğu bu kentsel mercek, krizlere müdahale sürecinde yurttaşların sahip olduğu aktif rolü, yerel yönetimlerin çok ölçekliliğini ve kapsayıcılığını açıkça ortaya koymuştur. Pandemi sürecinin yeni kentleşme örüntüsünü ve kentsel ağları anlamak için bir fırsat olarak değerlendirildiği oturumda, yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri ve kentlilerin, mevcut krizlere ulusal hükümet ve uluslararası kurumlardan daha hızlı cevap verme kapasitesine sahip olduğuna değinilmiş ve bu yerel aktörlerin krizlerdeki karar verici ve diplomatik rolü vurgulanmıştır.

COVID-19 pandemisinin gelecek yıllara bırakacağı en belirgin deneyimler, yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri ve kentlilerin birlikte hareket ederek mümkün kıldığı yerel kentsel uygulamalar ve akıllı kent altyapısının kentsel dirençliliğin inşasındaki rolü etrafında şekillenmiştir. Oturumdaki aktarımlar, bu süreçte, ulus-ötesi ağlarla örgütlenen yerel yönetimler ve sivil toplum örgütlerinin birçok küresel kriz için ulusal ölçekte etkiye sahip siyasa üretme kapasitelerini artırdığından bahsetmiş ve merkezîyetçilikteki çözümlenin etkisiyle kentlerin küresel sahnede güçlenen rolünün altını çizmiştir.

Kentler, her zaman hastalıklarla ilişkileri ve hastalıklara karşı geliştirdikleri müdahaleler ile tanımlanmıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kent yönetimlerinin, yerel örgütlenmelerin ve sivil toplum örgütlerinin işbirlikçi ağ kurma ve siyasa üretme kapasitesinin gün geçtikçe arttığı göz önünde bulundurularak pandemi gibi küresel ölçekli sorunların yönetiminde kentler, kentliler ve kentsel ölçekteki örgütlenmeler birer aktör olarak kabul edilmeli ve sürecin yönetişimdeki rolleri artırılmalıdır.
2. Pandeminin neden olduğu eşitsizliklerin önüne geçmek için yerel ve küresel ölçekteki cinsiyet, ırk ve sınıf eşitsizlikleri ele alınmalı ve buna yönelik yerel yönetim politikaları üretilmelidir.
3. Her bir salgında, salgından etkilenen gruplar, bunun sosyo-iktisadi ve mekansal dağılımı ve sonuç olarak salgının ürettiği eşitsizlik

farklı şekilde gerçekleştiğinden her bağlamın kendi içinde değerlendirilmeli ve bununla başa çıkmak için üretilecek kararlar bu bilgilere dayanarak üretilmelidir.

4. Salgın sürecinde savunmasız ve kırılgan gruplara ilişkin siyasa üretmedeki yetersizlik giderilmelidir.
5. Pandemiyle başa çıkmak için gerekli düzenlemeler yapılmalı ve olası salgınlar önlenmeli, oluşabilecek ihtiyaçlar ön görülmelidir.
6. Pandeminin oluşturduğu kriz sürecini daha iyi gözlemlene ve gerçek zamanlı izleme imkanı sunduğu için akıllı kent teknolojilerine, bu alandaki uygulamalarının avantaj ve dezavantajlarını birlikte değerlendirip olumsuz etkilerini azaltacak şekilde yeni akıllı şehir uygulamaları geliştirerek ve bu teknolojilerin suistimaline karşı önlemler olarak daha fazla yatırım yapılmalıdır.

SALGINLARA DİRENÇLİ KENTLER: EMSALSİZ ZORLUKLARA KARŞI DURMAK

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
10.00-11.30
90 dk

Moderatör

Cana Tülüş Türk Kıdemli Uzman, İstanbul Politikalar Merkezi, Sabancı Üniversitesi

Konuşmacılar

Muhammet İlkey Kaynak Danışman, Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı

Zeki Kılıçaslan Prof. Dr., Göğüs Hastalıkları, İstanbul Üniversitesi

Levent Atalı Doç. Dr., Spor Yöneticiliği, Kocaeli Üniversitesi

Souad Osseiran Dr., Araştırmacı, MiReKoç, Koç Üniversitesi

ÖZET

Pandemilerin yerleşmeler üzerindeki etkisi kronolojik sırayla incelendiğinde, bilim ve teknolojiye bağlı olarak yıkıcılık seviyesinin değiştiği; fakat salgın hastalıkların her çağda kentler üzerinde ekonomik, fiziksel ve demografik anlamda telafisi oldukça güç etkiler bıraktığı görülür. 2019 sonunda başlayan ve yayılım özelliği bakımından sosyo-mekansal bir süreç olarak tanımlanabilecek COVID-19 pandemisinin en derin etkileri de dünya nüfusunun çoğunluğuna ev sahipliği yapan kentler üzerinde gözlenmiştir. Günümüz kentlerinin salgına karşı mücadelesi ve dayanıklılığının artırılması konusunun kamusal yaşam, sağlık hizmetleri, dijitalleşme, sağlıklı kent altyapısı ve göç olgusu üzerinden değerlendirildiği oturumda, kent planlamasına entegre edilebilecek bilgi ve strateji tabanlı uygulamalara yönelik detaylı bir bakış sunulmuştur.

Salgınlara ve afetlere dayanıklı bir kent planlamasında kilit role sahip olan vizyon, öngörü ve krizlere hazır olma hali ancak doğru veriye dayalı politika ve stratejileri üretmek ile mümkün olabilir. Türkiye'nin sağlık yönetimi konusundaki deneyimleri ile başlayan oturumda, dijitalleşmenin imkânları ile üretilen HES ve diğer birçok uygulama üzerinden hastalığa ilişkin gerçek-

liklerin kentsel sistemler ile entegrasyonu incelenmiştir. Kamu sağlığının esas belirleyicisi olan kamusal yaşam alanlarının niteliği ve erişilebilirliğinin önemine ilişkin paylaşımlar, dirençli kentlerin kent sakinlerinin bedensel sağlıklılık haline imkan verecek yürüyüş ve spor alanlarını sunması gerekliliğini ortaya koymuştur. Bir kentin gelişmişlik seviyesi, sakinlerinin günlük hayatına bedensel egzersizi entegre etme seviyesi ile doğru orantılıdır ve yerel yönetimler bu konuyu spor ekosistemi yaklaşımıyla ele alarak kentin sportif hizmetlerini toplumun her kesimine hizmet edecek şekilde tasarlamalıdır.

Küresel ölçekte, mevcut olan tüm eşitsizlikleri derinleştiren pandemi sürecinin kırılğan ve dezavantajlı gruplar perspektifinden değerlendirildiği son kısımda, kentin göçmen sakinlerinin hem dil bariyeri hem de fiziksel olanaksızlıklar sebebiyle yaşadıkları zorlu ve güvensiz süreçler ele alınmıştır. Bütüncül ve kapsayıcı politikalar ile sınırları içinde yaşayan tüm grupları kapsayan bir kent inşasının, merkezi ve yerel yönetimlerin işbirliği ile mümkün olduğu vurgulanmış ve bu yönde uygulama önerilerinde bulunulmuştur. Oturumdaki tüm aktarımlar, küresel bir salgınla mücadele etmenin yolunun, yerel yönetimler ile ulusal hükümet arasındaki işbirlikleri, sektörel ortaklıklar ve güçlü bir yönetimden geçtiğini göstermiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kentlerin dirençliliğin sağlanması için nüfus yoğunluğu hususunda düzenlemeler olmalı, erişilebilir açık alan, yeşil alan, ormanlık alan planlaması yapılmalıdır.
2. Kriz durumlarında ve pandemilerde oluşacak ihtiyaçlara anında cevap verebilecek, ihtiyaca binaen dönüştürülebilecek modüler yapılar tasarlanmalıdır.
3. Sağlıklı yapı kavramı geliştirilmelidir.
4. Hava kirliliğinden sakınmak için belirli standartlar sağlanmalıdır.
5. Temiz su güvence altına alınmalı, gıda güvenliği sağlanmalıdır.

6. Kırılğan gruplar korunmalı; göçmenler, yaşlılar ve çocuklar kent tasarımlarında göz önünde bulundurulmalıdır.
7. Halk sağlığı kentlerin yapısıyla, yeşil alanlarıyla, bireylerin spor imkanlarına erişimiyle oldukça ilintili bir alan olduğu için kent planlama süreci halk sağlığı uzmanlarının da içinde bulunduğu çok sektörlü bir yapı tarafından yürütülmelidir.
8. Sağlıkla ilgili ve sağlığın entegre edildiği hizmetler apolitik bir öncelik olmalıdır.
9. Veri odaklı bir yönetim anlayışıyla sağlık alanında uzun vadeli planlar yapılmalıdır.
10. Büyük kentlerdeki yerel yönetimler ve sağlık meslek odaları arasında işbirliği kurulmalıdır.

11. Şehir dışına inşa edilerek erişilebilirliği kısıtlanan şehir hastaneleri ve tüm hastaneler herkes tarafından kolaylıkla erişilebilir mekanlar haline getirilmelidir.

12. Sağlık yönetiminde çok sektörlü ve bütünlüklü bir yaklaşım ve yönetim şekli gereklidir.

13. Spor izole bir etkinlik olmaktan çıkarılmalı ve kent hayatında sürekli olarak erişilebilir hale getirilmelidir.

14. Kent yaşamının spor ile entegre bir hale getirilmesi adına mahalle spor koçu kavramı geliştirilebilir; sportif kentler birliği kurulabilir.

15. Salgınlar için hazırlıklar, salgınlar kapıda belirince değil çok öncesinde başlamalıdır.

16. Pandemi yönetiminde, kurumlar arasında yönetim sağlanmalı, halkın desteğinin alınabileceği güven verici yaklaşım geliştirilmeli, yürütülen çalışmalarda bütüncül bir yaklaşım sergilenmelidir.

17. Pandemi gibi durumlarda sahada müdahaleyi sağlayabilecek sağlık çalışanı olan yeni bir disiplin geliştirilmelidir.

18. Sosyal politikalar geliştirirken toplum içerisindeki tüm gruplar ve alt kırılımları göz önünde bulundurulmalıdır.

19. Sosyal ve ekonomik eşitsizlik sağlıksızlık/hastalık ürettiği ve sosyal sermayenin az olduğu toplumlarda ölüm vakaları daha çok yaşandığı için sosyal ve ekonomik alanlarda iyileştirmeler yapılmalı ve eşitsizlikten sakınılmalıdır.

Aslında pandemiyle hastane ve yoğun bakımlarda değil, sahada başa çıkıyoruz.

”

Zeki Kılıçarslan

KENTLERDEKİ GENÇLERİN SAĞLIK EŞİTSİZLİKLERİNİN AZALTILMASI: MOBİL SAĞLIK UYGULAMALARININ ROLÜ

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
12.00-13.30
90 dk

PAYDAŞ

Columbia
Global Centers
İstanbul

Moderatör

Yanis Ben Amor Dr., Sürdürülebilir Kalkınma Merkezi İcra Direktörü, Columbia Üniversitesi

Konuşmacılar

Selma Karabey Prof. Dr., Halk Sağlığı, İstanbul Üniversitesi

Özge Karadağ Dr., Kıdemli Araştırmacı, Sürdürülebilir Kalkınma Merkezi, Columbia Üniversitesi

Damla İkbal Ceyhan SKA Koordinatörü, SDSN Youth

Nuhad Yazbik Dumit Doç. Dr., Hemşirelik Yüksek Okulu, Beyrut Amerikan Üniversitesi

ÖZET

REACH, Columbia Üniversitesi tarafından yürütülen ve dijital sağlık teknolojileri aracılığıyla kentsel alanda yaşayan göçmen ve yerel gençler arasındaki sağlık okuryazarlığı ve sağlık hizmetlerine erişim konularındaki boşluğu kapatmayı amaçlayan bölgesel bir girişimdir. Bu girişim kapsamında, gençlerin ve savunmasız toplulukların sağlık hizmetlerine ulaşımını artırmak amacıyla göçmen ve yerel gençler, yazılım geliştiriciler, akademisyenler, sağlık uzmanları ve STK'ların işbirliği ile üç dilli bir mobil sağlık uygulamasının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. REACH projesini yürüten akademisyen ve sağlık çalışanlarının katılımıyla gerçekleşen oturumda, gençler arasındaki sağlık eşitsizliklerini azaltma yöntemleri tartışılmıştır.

Göçmenlik olgusunun çözülmesi gereken bir sorun değil; yönetilmesi gereken bir insani gerçek olduğu vurgusu üzerinden ilerleyen oturumda, göçmenlik krizi olarak ifade edilen durumun ise aslında bir yönetim krizi olduğu belirtilmiştir. İnsanların içine doğduğu, yaşadığı ve yaşandığı şartlar olarak

#KamuSağlığı #Göç #Gençlik

ifade edilen sosyal sağlığın paranın, g¼c¼n ve varlığın yerel seviyedeki dağılı-
mından etkilendiği belirtilmiştir. Sağlık eşitsizliklerini azaltma y¼n¼ndeki en et-
kili araçların iyi kamu politikaları ve topluluk katılımı olduğundan bahsedilmiş;
insanların kendi sağlıkları ¼zerinde kontrol sağlamalarına imkân tanımanın ge-
rekliliği vurgulanmıştır.

K¼resel ¼lekte deneyimlenen g¼ y¼netimine ilişkin krizin ¼z¼mler-
inden biri olarak geliştirilen bu proje ile ihtiyacı olan herkesin sağlık sistemi-
ne erişim sağlayabilmesi amaçlanmıştır. Temel amacı genç g¼menlerin sağlık
hizmetlerine erişimini artırmak olan proje kapsamında yapılan çeşitli çalışmalar-
ın sonuç ¼r¼n¼ ise mobil bir aplikasyondur. L¼bnan ve ¼rd¼n'de de m¼ltecileri
destekleyen farklı projelerin y¼r¼t¼ld¼đ¼ne değinilen oturumda g¼ konusunda
genel bir yaklaşım çizilmiş; ardından T¼rkiye'deki m¼ltecilerin projeksiyonu orta-
ya konmuş ve onların hayatına dokunmak ¼zere ¼retilen proje ve proje ıktıları
detaylı olarak tartışılmıştır.

**Mevcut pandemiyi kontrol etmek ve daha iyi
bir gelecek inşa etmek için çoğu eşitsizliğin
insan yaratımı olduğunu ve sosyal ve
sağlıksal m¼dahaleler ile azaltılabileceğini
hatırlatmalıyız.**

¼zge Karadağ

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın önüne çıkan engellerin aşılması için yenilikçi bakış açılarına sahip olunmalı, bu bakış açılarıyla paralel ilerleyen çalışmalar yapılmalı ve akılcı kararlar alınmalıdır.
2. Nüfusun sağlığını artırarak sağlık eşitsizliğini azaltmak yönünde politikalar oluşturulmalıdır.
3. İhtiyaç duyulan iyi politikaların gerçekleştirilmesi noktasında topluluk katılımı sağlanmalı, sağlıklı bir kamu sağlığı politikası oluşturulmalı, destek mekanizması olmalı, komünite aksiyonları desteklenmeli, sağlık bakım hizmetleri yeniden oryantasyon sürecinden geçirilmeli ve kırılğan topluluklar kapsanmalıdır.

4. Dayanışma mekanizmalarının oluşturulması birçok sorunun üstesinden gelinmesine yardımcı olacaktır.

5. Bu alanda ortak bir platform oluşturulmalı, inovatif fikirler ortaya çıkarılmalı ve sorunlara uygun çözüm yolları bulunmalıdır.

6. Dil engelleri, düşük okuryazarlık, finansal sorunlar, cinsiyet eşitsizlikleri, mültecilere yönelik ayrımcılık, yüksek mobilite gibi sağlık erişiminde bilinmesi gereken temel engeller, işlevsel uygulamalar geliştirilerek çözülebilir.

HATAYA YER YOK: AFETLERE DİRENÇLİ KENTLER

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
10.00-11.30
90 dk

Moderatör

Azime Tezer Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, İstanbul Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar

Hitoshi Baba Dr., Kıdemli Danışman, JICA

Kenji Watanabe Prof. Dr., Afet ve Güvenlik Yönetimi Bölümü Başkanı, Nagoya Teknoloji Enstitüsü

Mehmet Nuray Aydınoğlu Emeritus Prof. Dr., Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi

Mikdat Kadioğlu Prof. Dr., Meteoroloji Mühendisliği, İstanbul Teknik Üniversitesi

ÖZET

İnsanlığın üretimi olan uygarlıkların doğup geliştiği kentler, var olduğu günden bugüne doğal veya beşeri kaynaklı afetler ile bir mücadele içerisinde. Kentlerin afet ve kriz durumlarına dirençli hale getirilmesi için uygulanabilecek çözüm önerilerinin aktarıldığı oturumun temel vurgusu, sürdürülebilir kalkınma temelinde bir afet yönetimi için farklı aktörlerin birlikte hareket etmesi gerekliliği olmuştur. Dirençli kentlerin inşasında kamu kurumlarının, yerel yönetimlerin ve özel işletmelerin birlikte plan yapması ve risk azaltımı yönündeki aksiyonların birlikte uygulanması gerektiği aktarılmış; İş Sürekliliği Yönetim Sistemi için farklı sektörlerin ortak bir strateji altında toplanmasının önemine değinilmiştir. 2011 yılında Tayland'da yaşanan sel felaketinden sonra tedarik zincirleri ve altyapıda yaşanan aksaklıkları ve bölgedeki üreticiler üzerindeki yıkıcı etkileri bertaraf etmek için geliştirilen Area BCM projesi üzerinden iş sürekliliğinin ve alt yapının korunmasını sağlayacak yöntemlerden bahsedilmiştir. Afetlere ilişkin risklerin kaynaklarının da tartışıldığı oturumda, risklerin bir kısmının eğitimde ve yönetmeliklerdeki aksaklık ve eksikliklerden ortaya çıktığı vurgulanmıştır. İklim krizinden kaynaklanan meteorolojik afetler nitel ve nicel veriler üzerinden incelenmiş; iklim değişikliğine sebep olan insan kaynaklı faaliyetlere ilişkin alınabilecek önlemler açıklanmıştır. Afetlere

dirençli kentler için risklerin sektörel bazda etrafıca analiz edilmesi, farklı paydaşların birlikte hareket etmesi ve ortak bir strateji belirlenmesine ilişkin yöntem önerileri oturumun genel çerçevesini oluşturmuştur.

**Türkiye'nin 112 milyar metreküp suyu var.
2023 yılında bunun 112 milyar metreküpünü
de kullanacağız. Yani yağın her damla
yağmur suyuna ihtiyacımız var.**

Mikdat Kadioğlu

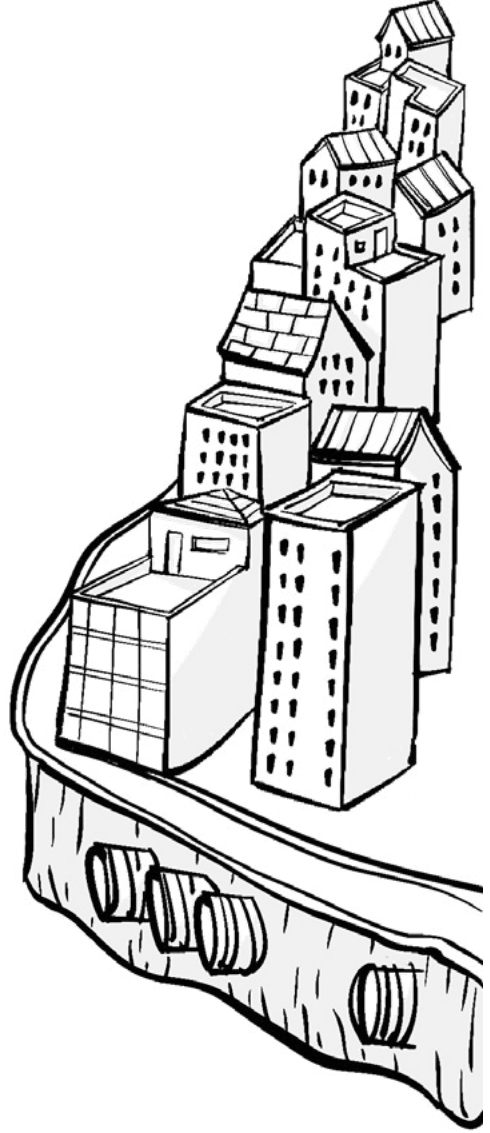
**Biz binalarımızı afetlere karşı
projelendirirken ve inşa ederken insan
hayatını doğrudan etkileyecek çok önemli
bir iş yaptığımızın sorumluluğunu duyuyor
muyuz? Esas soru budur.**

Mehmet Nuray Aydınoğlu

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yerel yönetimler başta olmak üzere kamu kurumları ve özel işletmeler arası işbirliği ile riskleri azaltmak amacıyla ortak aksiyonlar alınabilir.
2. Acil bir durumda, afetten etkilenmemek ve iş sürekliliğinin devam edebilmesi için paydaşlar sürekli diyalog halinde olmalı ve pratikte plan ve eylemlerin uygulanabilirliğini denetleyebilmelidir.
3. Yapı ve deprem mühendisliği konusunda inşaat mühendisliğinden ayrı olarak ihtisaslaşmak ya da lisansüstü eğitime yoğunluk verilmesi gerekmektedir.
 - Yapı-deprem mühendisliği bölümleri açılmalıdır.
 - Eğitimlerde usta çırak ilişkisinin önemi atlanmamalı, tecrübeler aktarılmalıdır.
4. Yağmur sularını caddelere vermek yerine hasat etmek, sarnıçlara toplamak gibi yaklaşımlar yaygınlaştırılmalıdır.
5. Şehir planlama çalışmalarında hava koridorlarına dikkat edilmelidir.
6. Ders kitaplarında sel gibi afetlere daha fazla yer verilmesi, afetler ve risklerle ilgili daha fazla farkındalık kazanılması sağlanmalıdır.
7. Afetlere dirençlilik üzerine çalışacak interdisipliner araştırma ofislerinin oluşturulmalıdır.
8. Su bütçesi yapılmalıdır.

ALTYAPIYI YENİDEN DÜŞÜNMEK: BÜTÜNCÜL VE DÖNGÜSEL BAKIŞ

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
17.00-18.30
90 dk

Moderatör

Ulaş Akın Dr., Kurucu Ortak, Urban EkoSystems Lab

Konuşmacılar

Sertaç Erten Kentsel Tasarım ve Planlama Hizmetleri Lideri, Arup

Charles J. Vörösmarty Dr., Çevre Bilimleri Girişimi Direktörü, The City College of New York

John Gentile Başkan, Cascadia Enerji Teknolojileri

Yasemin Kuytak Türkiye Temsilcilik Ofisi Direktörü, KfW IPEX-Bank

ÖZET

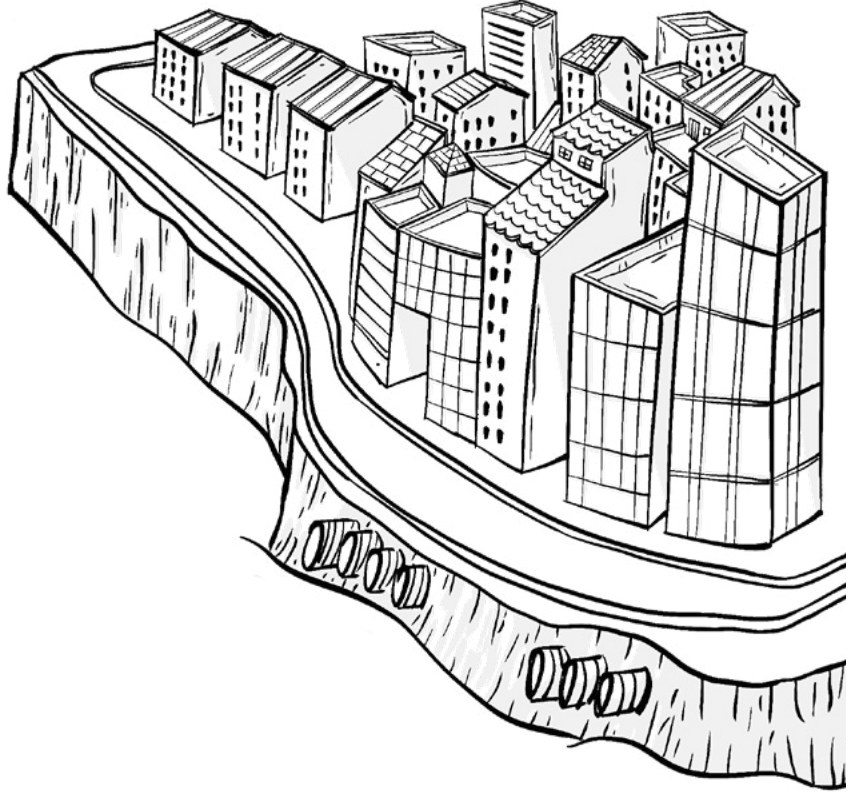
Küresel COVID-19 pandemisi, iklim krizi ve çevresel tehditler, dünya nüfusunun yarısına ev sahipliği yapan kentlerin altyapısını, bölgesel ölçekte, sosyo-çevresel etkileri ve döngüsel ekonomik modeller ile birlikte bütüncül bir yaklaşımla yeniden düşünmenin gerekliliğini ve aciliyetini ortaya koymaktadır. Yaşanan salgın, sel ve yangınlar, fiziki altyapıyı şekillendiren “insan altyapısı”, “beşeri sermaye” ve “doğaya uyumlu altyapı tarihi” gibi konuların, 21. yüzyılın döngüsel yaklaşımında ihmal edilen konular olduğunu açıkça göstermektedir. Kentsel altyapı konusunda kent ekosisteminin hem beşeri hem de çevresel ve doğal bileşenlerini gözeten kapsamlı bir bakış sunan oturumda, mühendislik ile kentsel tasarımın entegrasyonu, yenilenebilir enerji kaynakları ve bu kaynakların finansmanı ele alınmıştır.

2030 yılında yani on yıldan kısa bir süre içerisinde dünya nüfusunun %75'inin kentsel alanda yaşayacağı öngörülmekte ve bu projeksiyon, artan nüfusla beraber doğacak olan altyapı ve kaynak ihtiyacına işaret etmektedir. Mevcut altyapı yaklaşımları, kentsel ekosistemler üzerinde yıkıcı etkilerle sahip olmakla birlikte bilhassa su tedarik sistemleri kentsel tarım alanları için büyük tehdit oluşturmaktadır. Küresel bir kriz olan iklim krizinin tesirlerinin de en derin şekilde etkilediği alanlar kentler olmakta ve bu durum, iklim krizine yönelik uygulamaların yerel düzeyden başlatılmasını kaçınılmaz kılmakta-

#Altyapı #KentselTasarım #COVID19 #İklimDeğişikliği #İletişim

dir. Oturumda, kentin değişen ihtiyaçlarına cevap verecek altyapı sistemlerinin mühendislik, planlama ve tasarımın birlikte çalışması ile üretilebileceği vurgulanmıştır. Bir mekân yaratma süreci olan kentsel tasarımın, kentin değişen dinamiklerine paralel olarak değişmesi, etkili mühendislik ile birlikte çalışması ve bütünlüşük altyapı üstyapı birlikteliğini koordine etmesi gerektiği belirtilmiştir. Günümüzde altyapı ve üstyapı arasındaki sınırların kalktığından, altyapının tasarım ile birlikteliği sonucunda deneyime açık ve esnek mekânların ortaya çıktığından bahsedilmiş ve bu konu yeşil altyapı örnekleriyle detaylandırılmıştır.

Kentsel tasarımın yeniden imar bağlamında irdelendiği oturumda, projelerin ham maddesinin sürdürülebilirliği üzerinde durulmuş ve yenilenebilir bir enerji kaynağı olarak katı atıktan hidrojen üretimine ilişkin bilgi ve deneyim paylaşımı yapılmıştır. Sürdürülebilir altyapının bir diğer öncülü olan finansman konusunda çevresel ve toplumsal etki kriterleri paylaşılmış; Avrupa'da giderek artan "green washing" uygulamalarına yönelik benimsenen yaklaşımlardan bahsedilmiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yöneticiler, politika yapıcılar ve yatırımcılar bir araya getirilerek bütünsel bir bakış açısı ile sürdürülebilir çözümler üzerinde birlikte çalışmalıdır.
2. Geniş ölçekte akıllı kentler ve çözümler üzerinde durulmalı ve bunlar yerel ölçeğe uyarlanmalıdır.
3. SKA'ları gerçekleştirebilmek için kamu ve özel işverenlerin stratejik hedeflerini SKA'lar ile ilişkilendirmelerini sağlamak ve kurumları sürdürülebilir projelere yönlendirmek gerekmektedir.
4. İklim değişikliği her ne kadar küresel ol- sada esas bölgesel ve şehirsal ölçekte etki- leri olduğundan şehirlerin sürdürülebilir hale

getirilmesi ve yeşil altyapının sağlanması gereklidir.

5. Bütünleşik üstyapı-altyapı denilen bir- likteliği kentsel tasarım koordinasyonu- la birlikte yürütmek insanları başarılı kentsel çözümlere ulaştıracağından kentleşmeyi bü- tünleşik bir planlama yaklaşımıyla düşünmek gerekmektedir.
6. Altyapının yeniden üretildiği bir döngü ve etkili mühendislikle sürdürülebilir bir çevre için çalışmalıdır.
7. Çevre ve iklim standartlarına uyularak bun- lara yönelik çalışmalar gerçekleştirilmelidir.
8. Yerelde yerel kaynakların kullanılmasına ağırlık verilmeli, kentsel alanlarda önemli bir sorun olan doğal kaynakların korunmasına da dikkat edilmelidir.

Ulaşım yerine 'erişilebilirlik' yol yerine 'sokak' dememiz gerekiyor... 'İnsan altyapısı' olarak adlandırılan bir dünyaya geçiş yapmamız, esneklik sağlayan mekânlar oluşturmamız gerekiyor. Ve bu kavramları mühendislik jargonuna eklememiz gerekiyor.

Sertaç Erten

PAHA BİÇİLEMEZ DEĞER: SÜRDÜRÜLEBİLİR SU YÖNETİMİ

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
11.30-13.00
90 dk

Moderatör

İzzet Öztürk Prof. Dr., Çevre Mühendisliği, İstanbul Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar

Lütfi Akça Prof. Dr., Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Üyesi

Tuğba Ölmez Hancı Prof. Dr., Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı, İSKİ

Seda Ertan Kıdemli Çevre Yüksek Mühendisi, Arup

Kees Lakerveld Proje Finansman Direktörü, Royal HaskoningDHV

ÖZET

İklim değişikliği, hızlı kentleşme ve kentsel alandaki hızlı nüfus artışının etkileri, bir sosyo-ekolojik sistem olan kentlerin su ile kurduğu ilişkinin zarar görmesine sebep olmaktadır. İklim değişikliğinin etkisiyle giderek azalan suyun, sonlu ve kontrolü zor bir kaynak oluşu, kentlerde su kaynaklarının sürdürülebilir yönetiminin aciliyetini ve su yönetiminde bir paradigma değişikliğinin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Kentlerdeki su döngüsünde insan müdahalesinden kaynaklanan azalmayı engellemenin yollarının paylaşıldığı oturumda, su tasarrufunu sağlayacak uygulamalar, atık suyun değerlendirilmesini mümkün kılacak altyapı çalışmaları, sürdürülebilir kentsel drenaj pratikleri ve bu yöndeki projelerin finansman süreçleri ele alınmıştır.

Su ve atık su yönetimi, tedarik zinciri ve altyapı çalışmalarının yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeyde ele alındığı oturumda atık su rafineri yaklaşımı irdelenmiş; İstanbul İçme Suyu Kanalizasyon Master Planı'nın stratejilerine değinilmiştir. Doğal su dengesinin sürekliliğini ve efektif kullanımını sağlayan sürdürülebilir kentsel drenaj pratikleri iyi uygulama örnekleriyle detaylandırılmıştır. Temel bir ihtiyaç olan suyun geleceği, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları tarafından gözetilmekte; temiz suya erişim ve su ile doğrudan veya dolaylı olarak etkileşen pek çok konu "6" numaralı SKA başta olmak üzere her amacın kapsama alanında yer almaktadır. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik projelere finansman sağlama konusu da sürecin en

önemli aşamalarından birini oluşturmaktadır. Oturumda, finansman bulma konusu değerlendirilmiş; bu süreçte projelerin formülasyonunun güçlü bir şekilde oluşturulması ve risklerin etraflıca analiz edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Türkiye'nin su yönetimi alanında çalışan kurumları, kurumsal kapasite bakımından incelenmiş ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Devlet Su İşleri ve Sağlık Bakanlığı'nın yetki alanlarına dağılmış yönetimin parçalı yapısına yönelik çözümler geliştirilmiştir. İklim değişikliğinin sonuçları karşısında, parçalı bir yönetim yerine bütüncül bir yaklaşım benimsenmesi gerektiği ve su yönetimini ekonomik bağlamda denetleyecek ulusal bir kuruma ihtiyaç olduğu vurgulanmıştır. Yeraltı sularını korumanın önemine de değinilen oturumun temel vurgusu arıtma sistemlerinin etkisine odaklanmak yerine kaynağı korumayı önceliklendirmenin gerekliliği olmuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Dağınık, yerinde çözümler ve küçük arıtma tesisleri tercih edilmelidir.
2. Atıksuyu rafine etme yöntemiyle daha efektif bir şekilde kullanım sağlanmalıdır.
3. Atıksu giderlerini minimize etmek için enerji pozitif ve/veya enerji nötr uygulamalara geçilmelidir.
4. Atıksu rafinesi yöntemiyle tesisler kendi enerjisiyle idame ettirilmelidir.
5. Enerji ve hammadde kullanımında döngüsel yaklaşıma geçilmeli ve hem yenilikçi hem geri kazanım ağırlıklı prosesler tercih edilmelidir.
6. Kentsel drenaj projeleri ve derslerin içeriğinin peyzaj bölümleriyle entegrasyonu sağlanmalıdır.
7. Atıksu arıtma tesislerinin yer seçimi konusunda dikkatli karar alınmalıdır.
8. Suya duyarlı şehir kavramının geliştirilmesi için tüm paydaşların el ele vermesi, toplumun sürece katılımının sağlanması ve altyapının yenilenmesi için fırsatlar ortaya konulmalıdır.
9. Sürdürülebilir kentsel drenaj çözümlerinin suyun yönetiminde daha yaygın kullanılması için çalışmalar yapılmalıdır.
10. Su projelerinin finansmanı oluşturulurken sosyal, çevresel ve yönetsel açıdan değerlendirmeler yapılmalı, sağlam kanıtlar olmalı ve proje formülasyonu oluşturulurken ilgili adımlara dikkat edilmelidir.
11. Su ve atıksu yönetiminde, çevresel ve ekonomik düzenleyiciler oluşturularak bir bütüne hizmet edecek şekilde kurumların entegrasyonu sağlanmalı ve kurumsal kapasite güçlendirilmelidir.
12. İçme suyuna erişim herkesin hakkı olduğundan ticari kurumlar, meskenler gibi farklı kullanım amacına göre kademeli tarifeler yaygınlaştırılmalıdır.

13. Türkiye’de ulusal seviyede su tarifelerinin düzenlenebileceği bir altyapı oluşturulmalı ve bazı durumlarda tarifeleri ekonomik seviyede denetleyecek ulusal bir ekonomik kurum olmalıdır.

14. Su tarifelerinin yönetimini denetleyecek ve sürdürülebilir finansman ve sosyal adaleti sağlayacak bir kurumsal yapı oluşturulmalıdır.

15. İçme suyu kalitesini koruma çalışmalarında kaynak koruması en önemli öncelik olduğundan gerekli tüm önlemler alınarak içme suyu havzalarında, havza koruma planları tamamlanmalıdır.

16. Su politika bileşenleri bir araya getirilerek bütünsel yönetim çalışmalarına başlanmalıdır.

17. İstanbul’un suya duyarlılığını sağlamak için içme suyu arz ve talep dengesi sağlanmalıdır.

18. Yağmur suyu yönetimi ve döngüsel ekonomi faaliyetleri geliştirilmelidir.

19. Arıtılmış atık suyun yeniden kullanıma verilmesi için gerekli adımlar dikkate alınarak hareket edilmelidir.

20. Deniz suyunun arıtılarak yeniden kullanıma verilmesine yönelik faaliyetlere ağırlık verilmelidir.

21. Suyun yönetimi ve kullanımında, yeşil çatı, filtrasyon, geçirimli yollar, yağmur bahçeleri, doğal kanallar, depolama alanları, yağmur suyu sarnıçları gibi sürdürülebilir kentsel drenaj çözümleri tercih edilmelidir.

KENTLERİN ENERJİ FORMÜLÜNÜ YENİDEN YAZMAK

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
14.30-16.00
90 dk

Moderatör

Arif Künar Genel Müdür, VEN ESCO

Konuşmacılar

Brian Motherway Dr., Enerji Verimliliği Birim Başkanı, International Energy Agency (IEA)

Ayşegül Tekerekoğlu Enerji Yönetimi Şube Müdürü, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

Yael Taranto Kıdemli Enerji Analisti, SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi

Franziska Breyer İklim Nötrlüğü İdari Müdürü, Freiburg Belediyesi

Bünyamin Şimşek Teknoloji ve Çevreden Sorumlu Meclis Üyesi, Aarhus Belediyesi

ÖZET

Dünya nüfusunun yarısından fazlasına ev sahipliği yapan ve projeksiyonlara göre 2050 yılında bu nüfusun %70'ini barındıracak olan kentler, yeryüzündeki enerji kaynaklarının %78'inin tüketiminden sorumlu olmakla birlikte küresel sera gazı emisyonlarının %80'ini oluşturmaktadır. İnsan faaliyetleri ve kentsel sistemlerin devamlılığı için gerekli olan enerji üretiminin yaklaşık üçte ikisi, hala iklim değişikliği, biyoçeşitlilik kaybı ve çevre kirliliğinin başat faktörlerinden biri olan fosil yakıt kullanımı ile sağlanmaktadır. Dolayısıyla, insanlığın endüstri devrimi sonrasında başlayan fosil yakıt kullanımının yarattığı tahribatı bertaraf etme çabasının başrolünde, Antroposen'in hem başlatıcı unsuru hem de sonuçlarının mağduru olan kentler yer almaktadır. Kentlerin, ulaşım, konut, ısınma, aydınlatma ve endüstriyel üretim gibi temel enerji tüketim kalemlerinde, yenilenebilir enerji kaynakları ve alternatif enerji teknolojilerini destekleyecek bir planlama ve tasarım yaklaşımını benimsemesi, sürdürülebilir bir geleceğin inşası için hayati öneme sahiptir. Gezegeni iyileştirecek politikaları ve yaklaşımları tasarlama yolundaki ilk adım, hem sorunun hem de çözümün parçası olan kentlerin enerji politikalarını yeniden

#Enerji #Sürdürülebilirlik #AkıllıŞehir #Yenilikçilik
#İklimDeğişikliği #İklimKrizi #Sürdürülebilirlik #PolitikaOluşturma

düşünmek ve dönüştürmek olmalıdır. Uluslararası düzlemde enerji verimliliği ve dönüşümü için atılması gereken adımların irdelendiği oturumda, Almanya, Türkiye ve Danimarka'da yer alan kentlerin yerel eylemleri incelenmiş ve kentlerin enerji dönüşümü alanında yürüttüğü çalışmalar, verdiği taahhütler ve ilerlemeler tartışılmıştır.

Uluslararası Enerji Ajansı'nın aktarımı, 2021 yılı içerisinde enerji kullanımının ciddi oranda arttığını ve dünya çapında net sıfır karbon hedefine erişmek üzere yürütülen çalışmalara karşın kentlerin karbon emisyonlarının azaltımı hedefinden oldukça uzak bir noktada olduğunu ortaya koymuştur. Kentsel sistem içerisindeki her alanda enerji kullanımının incelikli analiz edilmesinin öneminden bahsedilmiş; kentsel alanda kullanılacak yenilenebilir enerji kaynaklarına ve bilhassa dijital elektrikli sistemlerin yaratacağı etkilere yönelik kapsamlı bir bakış sunulmuştur. Temiz enerjiye geçiş politikalarının, kentlerin iş gücü ve istihdamı üzerindeki etkisi ele alınan konulardan bir diğeri olmuş ve kentlerin enerji dönüşümü çok boyutlu yapısıyla değerlendirilmiştir. Kentlerin enerji politikalarının dönüşümü yerel düzeyde ortaya konacak eylemlerle tamamlanmalıdır. Bu noktada, Türkiye'de 2011 yılında İklim Değişikliği Eylem Planını hazırlayan ilk belediye olan Gaziantep, 2009 yılında konuya ilişkin alınan belediye meclisi kararlarının ardından on yılda karbon salınımını %50 oranında azaltan Aarhus ve iklim eylemi için hazırladıkları altı stratejik plan ile 2050 yılında karbon nötr bir kent olmayı hedefleyen Freiburg kentlerinin uygulamaları paylaşılmıştır.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, 2014 yılında Enerji Yönetimi Şube Müdürlüğü'nün kurulmasının ardından hız kazanan enerji dönüşümü çalışmalarını, organize sanayi bölgelerinde kaynak verimliliği, net sıfır karbon binalar, atıkların yeniden kullanımına ilişkin projeler, hayvansal atıktan enerji üretimi ve ekolojik köy projeleri ekseninde açıklamıştır. Tüm bu projelerin aktarımının yanı sıra, Gaziantep deneyimi, dönüşümün öncelikli olarak belediyeden başladığını bilhassa vurgulamış ve çevre dostu kamu binası olarak yapılanma süreçlerini aktarmıştır. Aarhus Belediyesi, 2030 ve 2050 yılları için oluşturdukları planlarla birlikte özellikle ısıtma sistemlerinde petrol ve kömür gibi fosil yakıtları devre dışı bırakan projeleri ve sektörler arası katılımı merkeze alan çalışmalarını paylaşmıştır. Freiburg deneyimi ise şehir planlama, sürdürülebilir ısı tedariki, yenilenebilir enerji, karbondioksitsiz mobilite, iklim dostu yaşam ve iklim dostu sanayi ve ticaret ilkeleriyle yapılandırılan iklim eylemi yol haritasını aktarmıştır. Yapısal boyutta tüketimi durdurmanın yanı sıra enerji üretebilen binalar üzerine yürütülen çalışmalarıyla öne çıkan Freiburg deneyiminin aktarımı, katılım ve farkında-

lığı önceliklendiren kamusal programlar aracılığıyla toplumun her kesimini dönü-
şüm sürecine dahil etme çabasının önemini açıkça gösterir niteliktedir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Dekarbonizasyon için her düzeyde önemli kararlar ve yeni önlemler alınmalıdır.
2. Net sıfır hedefine ulaşmak için güçlü ve zayıf yönlerin analiz edilmesi gerekmektedir.
3. Tüm ülkeler 2023 yılına kadar ölçeklendirme çalışmaları yaparak, enerjinin hangi alanda ne kadar kullanıldığını tespit etmeli, hızlı bir şekilde eylem planları oluşturarak bunları sonuçlandırmalıdır.
4. Kilit alanlarda verimli yatırımların yapılmasına, altyapıların güçlendirilmesine, teknolojilerin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
5. Dinamik, interaktif, dijital teknolojilerin kullanımının artmasıyla elektrik talebi artacak, güneş panelleri gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi daha da gündemde olacaktır.
6. Enerji verimliliğinin ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasının artırılması noktasında insanların rolünün en fazla olması nedeniyle bakanlıklar ve gerekli tüm kurum ve kuruluşlar ile birlikte konunun önemini altı çizilmeli ve ortak hareket edilmelidir.
7. Yaşanacak sürecin sonucunda ortaya çıkması beklenen bazı sektörlerde iş kayıplarının yaşanması, sosyal ve ekonomik kalkınmaya olan etkiler, insanların hayatlarında olacak değişimler, politikaların adil bir şekilde uygulanıp uygulanmadığı, kentlerin bu süreç-

te oynayacağı roller gibi faktörlerin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

8. Yapılan güncellemelerin ve gelişmelerin takibi konusunda sıkıntılar yaşanması nedeniyle bir yazılım sisteminin kurulması ve bu yazılım üzerinden herkesin takip edebileceği bir sistemin oluşturulması gerekmektedir.
9. İklim aksiyonu yalnızca çevresel bir mesele değil aynı zamanda toplum ve ekonomiyi de etkileyen bir mesele olduğundan konuyla ilgili çabaların artması gerekmektedir.
10. Enerji tüketiminin %40'ından hane halklarının sorumlu olması nedeniyle iklim aksiyonlarında bu durum göz önüne alınmalı ve hedef sıfır tüketim, hatta artı enerji yaratmak olmalıdır.
11. Güneş enerjisinin ve rüzgar enerjisinin nasıl dengeleneceği ve korunacağı önem arz etmektedir.
12. Nesli tükenmekte olan hayvanların da dikkatle korunması gerekmektedir.
13. Isıtmada ve ulaşımda yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı önem arz etmektedir.
14. Şehirlerde kullanılan enerji çeşitleri tamamen yenilenebilir enerji türlerinden oluşmalıdır.
15. İklim dostu mobilite önem arz etmektedir. Bisiklet yolları yaygınlaştırılmalıdır. Bu kapsamda araç paylaşma projeleri incelenmelidir. Toplu taşıma, araç ve bisiklet ortak kullanılmaya çalışılmalıdır.
16. Paris Anlaşması hedefleri doğrultusunda

küresel ısınmayı 1.5°C ile sınırlandırabilmek için yüzyıl ortasında sera gazı salınımlarının sınırlanması gerekmektedir.

17. Net sıfır hedefi için dönüşümün tüm alanlarını kapsayan, 2030 ve 2050 için net hedefler belirleyen yeni bir vizyona ihtiyaç duyulmaktadır.

18. Türkiye’de şehirlerin enerji dönüşümünde etkin rol alması, dönüşümün faydalarını azami düzeye çıkartmak ve bunların adil bir biçimde paylaşımını sağlamak için ulusal çözümlerle yerel ölçekteki çözümler bir arada değerlendirilmelidir.

19. 2030 ve 2050 yıllarına yönelik kapsamlı iklim aksiyon planlarında kentlerin ihtiyaçları ve rolleri özel olarak ele alınmalıdır.

20. Kentsel yenilenebilir enerji hedef ve prog-

ramları olan şehir sayısı artmalı ve il düzeyinde destekleme programları geliştirilmelidir.

21. Kent düzeyinde enerji yönetimine yönelik kurumsal kapasite geliştirilmeli, projelerin sosyal, ekonomik, finansal boyutlarıyla planlanması, değerlendirilmesi ve uygulanmasına yönelik kapasite geliştirilmelidir.

22. Enerji performans sözleşmesi kapsamında projeler daha aktif hale getirilmelidir.

23. Kardeş şehir ağlarını da genişleterek deneyimleri paylaşmak gerekmektedir.

24. Tartışmaların kamuya açılması, toplumun ve STK'ların katılımının sağlanması yoluyla kapsayıcı bir süreç yönetiminde bulunulması ve tabandan tavana bir yaklaşım geliştirilmesi gerekmektedir.

Türkiye'nin vizyonunda ithalata dayalı, karbon-yoğun bir yapı yerine yenilikçi, düşük maliyetli, daha temiz, daha güvenli ve düşük karbonlu bir yapı olmalıdır.

Yael Taranto

İKLİME DİRENÇLİ KENTLER İÇİN ENERJİ DÖNÜŞÜMÜ: TÜRKİYE'DEN BELEDİYE ÖRNEKLERİ

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
12.00-13.15
75 dk

PAYDAŞ

Litvanya
Büyükelçiliği

Moderatör

Daiva Matonienė Proje Takım Lideri, Litvanya Merkezi Proje Yönetim Ajansı
Tanay Sıdkı Uyar Prof. Dr., Makine Mühendisliği, Beykent Üniversitesi

Konuşmacılar

Vaida Stankevičienė Diplomat & Misyon Başkan Vekili, Litvanya Cumhuriyeti
Türkiye Büyükelçiliği
Lidija Kašubienė Direktör, Litvanya Merkezi Proje Yönetim Ajansı
Mindaugas Sinkevičius Dr., Başkan, Litvanya Belediyeler Birliği
Meryem Kayan Çevre Koruma Müdür Yardımcısı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Hasan Sarı Çevre Koruma ve Kontrol Müdürü, Bağcılar Belediyesi
Bükre Türksoy Proje Sorumlusu, UCLG-MEWA

ÖZET

Birleşmiş Milletler raporlarına göre 2020 yılı yerkürenin en sıcak ikinci yılı olarak kaydedilmiş; dünyadaki yangınların yüzde 22'sinin iklim değişikliğinden kaynaklandığı ve iklim krizinden dolayı sayısız hayvan ve bitki türünün yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığı tespit edilmiş durumda. Ayrıca dünyada her sene yaklaşık 8 milyon insanın hava kirliliğine bağlı hastalıklar sebebiyle hayatını kaybettiği gerçeği, iklim krizine yönelik acil kararlar alarak hava kirliliğini ortadan kaldıracak plan ve politikalar üretilmesini zorunlu kılmaktadır. Kritik derecede yükselmiş olan karbon emisyonlarının sebebinin ise kentler ve kentlerdeki faaliyetler olması, yerel yönetimlerin bu alandaki kaçınılmaz rolünü ve önemini açıkça ortaya koymaktadır. Oturumda, yerel yönetimlerin rolünü odağına alan ve Avrupa Birliği ve Almanya Federal Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı tarafından ortak olarak finanse edilen “Enerji Dönüşümü için AB: Batı Balkanlar ve Türkiye’de Belediye Başkanları Sözleşmesi Projesi” başlıklı projenin içeriği ve amaçları ele alınmıştır.

İklim değişikliğinin sebep olduğu problemler ve bu problemlerin kaynağı olan kentlerin konu edildiği oturumda, hava kirliliğinin kentler ve ekoloji üzerindeki yıkıcı hasarları ve yerel yönetimlerin enerji dönüşümü konusunda sahip olduğu sorumluluklar irdelenmiştir. Yerel yönetimleri, enerji dönüşümü ve yenilenebilir enerji kullanımına yönelik harekete geçirmek amacıyla geliştirilen Belediye Başkanları Sözleşmesi (Covenant of Mayors) tanıtılmıştır. Ayrıca projenin Türkiye ayağındaki pilot belediyeleri olan İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Bağcılar Belediyesi ve Litvanya kentleri ile Litvanya Belediyeler Birliğinin enerji dönüşümü konusundaki hedeflerinden, bu dönüşümü destekleyen çalışmalarından ve süreç içinde karşılaştıkları problemlerden bahsedilmiştir. Deneyim paylaşımları sonuncunda, kalıcı çözümlere ulaşmanın ancak işbirliklerinin güçlendirilmesiyle mümkün olacağı vurgulanmıştır. İstanbul örneği, bir yerel yönetimin, toplu taşıma teşviki ve bireysel araç kullanımını azaltma yönünde temiz ulaşım mekanizmaları geliştirilmesi gibi yöntemlerle karbon salınımı yüzde 40'lara varan bir oranda azaltmayı başarabileceğini göstermiştir. Oturumdaki paylaşımlar, yerel yönetimlerin kent sakinlerinin aktif bir şekilde dahil olduğu katılımcı ve çok paydaşlı projeleri ve bireysel aksiyonlar bir araya geldiğinde karbon nötr kentlere ulaşmanın mümkün olduğunu ortaya koymaktadır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. İklim ve enerji değişikliği için Belediye Başkanları Sözleşmesi daha fazla benimsenmelidir.
2. Şu anda dünyada gördüğümüz her meselelerin yerel olarak çıkması ve yine yerel olanı direkt etkiliyor olması sebebiyle, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın gerçekleştirilmesi için atılan adımlar dahil, problemlerin çözüme yerelden başlanmalıdır.
3. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na yönelik politikaları uygularken merkezi idareden bir emir gelmesini beklemek yerine yerel

bazda yapılacak çalışmalarını planlayarak harekete geçilebilir.

4. İklim değişikliği alanında ilerlemek için merkezi hükümetlerin, Birleşmiş Milletlerin veya diğer küresel aktörlerin harekete geçmesini beklemeden harekete geçilebilir.
5. Belediyeler, bu noktada deneyimlerini birbirleriyle paylaşarak ve işbirliği içinde ilgili sorunlara ortak çözümler geliştirmelidir.
6. Yerelde yapılacak çalışmalarda kamu ve özel sektörün işbirliği teşvik edilmelidir.
7. Kent bina stoğunda yeterli yalıtım olmadığı ve mevcut ısı sistemlerinde kullanılan enerjinin çoğu boşa gittiği için kurallara uygun bir şekilde kentsel dönüşüm çalışmalarının gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

Problemler doğanın sınırlarını aştığımız noktada başladı. Eğer bu küresel ölçekte sağ kalmak istiyorsak, artık her şeyi doğayla uyum içerisinde yapmamız gerekiyor.

Tanay Sıdkı Uyar

İKLİM EYLEMİ İÇİN KENTSEL KAPASİTEYİ GELİŞTİRMEK

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
17.00-18.30
90 dk

Moderatör

Osman Balaban Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar

Yunus Arıkan Küresel Savunuculuk Direktörü, ICLEI

Ayşen Erdinçler Prof. Dr., Çevre Bilimleri Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi & Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Kevin J. Halpenny Avrupa Komitesi Başkanı, World Urban Parks & Park ve Peyzaj Sorumlusu, Fingal İl Meclisi

Le-Yin Zhang Prof. Dr., Kentsel Ekonomik Kalkınma, University College London

ÖZET

Kentler, dünya üzerindeki toprakların yalnızca %2'sini kaplamasına karşın doğal kaynak tüketiminin %75'inden ve sera gazı salınımının %70'inden sorumludur. Bu boyutuyla iklim krizinin faili olan kentler, iklim değişikliğinin yıkıcı sonuçlarını en derin şekilde deneyimleyen kırılgan yapılanmalar olmaları nedeniyle aynı zamanda mağdur olarak konumlanmaktadır. Dolayısıyla kentler, iklim krizine yönelik atılacak adımlar, azaltım ve uyum eylemlerinde hareket noktasını oluşturmakta; bu doğrultuda yürütülecek çalışmalarda kentlerin planlaması, enerji kullanımı ve kentsel hareketlilik alanındaki yeniden yapılandırılmalar hayati rol oynamaktadır. Kentlerin sahip olduğu bu kritik rol, iklim krizine yönelik çözümlere giden yolda yerel eylemler ve dolayısıyla yerel yönetimlerden bağımsız yol kat edilemeyeceğini açıkça ortaya koymaktadır.

İklim krizi her ne kadar küresel bir sorun olsa da çözüme giden süreçlerin, yerel eylemler ile inşa edilebileceği düşüncesi üzerinden ilerleyen oturma, kentsel aksiyon kapasitesinin artırılması konusunda bir araştırma alanı açmıştır. İklim krizi ile mücadele kapsamında yerel hareketlerin önemi, Türkiye, Çin ve İrlanda'dan yerel yönetim deneyimleri eşliğinde irdelenmiş, kent-

#İklimDeğişikliği #Dayanıklılık #KapasiteGeliştirme
#İklimKrizi #YerelYönetim #DöngüselEkonomi
#KentDiplomasisi #Sürdürülebilirlik #RiskYönetimi

lerin karbon salınımını artıran faaliyet alanlarına yönelik çözümler tartışılmıştır. İstanbul, Türkiye'nin ekonomik dinamosu olarak nitelendirilmiş ve aldığı yoğun göç sonrası yaklaşık 20 milyon kentliye ev sahipliği yapan kentin karşı karşıya olduğu tehditlerden bahsedilmiştir. İklim krizi ile mücadele yoluyla İstanbul'u dirençli bir kent olarak yapılandırma yönündeki çalışmalar aktarılmış; İstanbul Büyükşehir Belediyesinin tarım, enerji, ulaşım, kültür sanat, eğitim alanlarındaki faaliyetleri aktarılmış ve İstanbul'un İklim Eylem Planı ile Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planı'nın detayları açıklanmıştır.

Dublin deneyimi, yerel eylemlerin en önemli aşamasının öncelikle kent sakinlerinde konuya ilişkin bilgi ve farkındalık inşası olduğunu göstermiştir. Yerel yönetimlerin çalışmalarının biyoçeşitliliğin karbon emisyonu ve su tutumu bağlamında değerlendirilmesi ekseninde yürütüldüğünden bahsedilmiş, bu doğrultuda gerçekleştirilen yeşil altyapı çalışmalarının etkileri aktarılmıştır. Çin deneyimi ise ulusal ölçekte yenilenebilir enerji kullanımının yasal arka planını, uygulama aşamalarını ve kurumsal yapılanmasını aktarmış ve dekarbonizasyon süreçleri ile ekonomik kalkınma arasındaki çok katmanlı ilişkiye kapsamlı bir çerçeve çizmiştir.

**Birileri dünyayı kirletecek,
başka birileri de temizleyecek...
Ancak bu tek yönlü etkileşim
sürdürülebilir değil.**

Yunus Arıkan

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kentler, atık yönetim uygulamalarının genişletildiği, yenilenebilir enerjinin yaygınlaştığı, enerji verimliliğinin arttığı, iklim değişikliği ile mücadelenin içselleştiği, kişi başına aktif yeşil alan miktarını yükseldiği, sürdürülebilir kentsel hareketliliğin merkezi olan örnek alanlar haline gelmelidir.

2. İnsanların iklim değişikliği ile mücadele konseptlerini anlamaları sağlanmalı ve çok spesifik bir şekilde bunu nasıl gerçekleştirebileceklerine yönelik bilgilendirmelerde bulunulmalıdır.

3. Geliştirilen politikalar eşitlik bazlı, insan ve doğa merkezli olmalıdır.

4. Dirençli gelişim ve döngüsel bir kalkınma sağlanmalıdır.

5. Yenilenebilir enerji kullanımına ağırlık verilmelidir.

6. Yerel düzeyde sürdürülebilirlik için emisyonlar düşürülmelidir.

7. Ağaç yetiştirme faaliyetleri geliştirilmeli ve artırılmalıdır.

8. Bir su arıtma trendi yaklaşımı belirlenmeli ve bu kapsamda küçük müdahalelerle düzenli bir şekilde su akışı belli yerlere yönlendirilmelidir.

9. Kent mobilyaları konusunda doğa dostu çözümlere başvurulmalıdır.

İstanbul'u atık yönetim uygulamalarının genişletildiği, yenilenebilir enerjinin yaygınlaştığı, enerji verimliliğinin arttığı, iklim değişikliği ile mücadelenin içselleştiği, kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarının yükseldiği, sürdürülebilir kentsel hareketliliğin merkezi olan örnek bir kent haline getirmek için çalışmalar sürdürülüyor.

Ayşen Erdinçler

İKLİM KRİZİNDE KİMSEYİ GERİDE BIRAKMAMAK

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
12.00-13.00
60 dk

PAYDAŞ
UNDP

Moderatör

Nuri Özbağdatlı İklim Değişikliği ve Çevre Portföy Yöneticisi, UNDP

Konuşmacılar

Hacer Foggo Kurucu, Derin Yoksulluk Ağı

Emine Didem Evcı Kiraz Prof. Dr., Çevre Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

ÖZET

İnsanın yeryüzündeki tüm sistemleri şekillendiren başat unsur haline gelmesi ile başlayan Antroposen çağının bir gerçeği olarak iklim krizi, artık biyofiziksel bir kriz olmanın çok ötesine geçerek tüm dünyada aşılması güç toplumsal ve ekonomik eşitsizliklere yol açmıştır. Kuruyan su kaynakları, değişen ekolojik örüntüler, yangın felaketleri, yok olan tarım alanları, ormanlar, habitatlar ve daha sayısız yıkıcı etkileriyle iklim krizi, mevcut şartların oluşmasına neden olan süreçlerde en az etkiye sahip olan kırılgan grupları büyük tehditlerle karşı karşıya bırakmaktadır. İklim krizi, adil ve eşit olmayan kaynak kullanımı, karar alma mekanizmalarının katılımcı süreçlere yer vermemesi ve üretim tüketim dengelerinin yol açtığı sosyal adaletsizliklerin bir sonucu olarak ortaya çıkan derin eşitsizlikler, uzun yıllardır süregelen uygulamaların geçersizliğini ve yeni yöntemler üretmenin aciliyetini ortaya koymaktadır. Küresel krizlerin bir sonucu olan çevresel eşitsizlikler ve derin yoksulluğun ele alındığı oturumda, iklim krizinin görülmeyen gruplarının mücadeleleri masaya yatırılmış ve eşitsizlikleri azaltmanın yöntemleri, yoksulluk ve sağlık boyutları üzerinden irdelenmiştir.

Oturum kapsamında, iklim krizi ile birlikte yoksulluk olgusunun boyutlarının çok farklı alanlara taşındığı ve günümüzde yoksulluğun gelirle ilgili bir mesele olmaktan uzaklaştığı belirtilmiştir. Derin yoksulluğun en çok etkilediği grupların durumu aktarılmış, iklim krizi kaynaklı eşitsizlikler saha tecrübelerinden verilen örneklerle görünür kılınmış ve bilhassa mevcut eşit-

#İklimDeğişikliği #Kapsayıcılık #İklimKrizi
#KamuSağlığı #KırsalGelişme #Sağlık

sizliklerden en çok etkilenen kırsal alan üzerinde durulmuştur. Türkiye’de Kırsal alanda yaşanan derin yoksulluk, kır nüfusunun temel geçim kaynağı olan tarım ve hayvancılığın iklim krizinden dolayı gördüğü zarar çerçevesinde açıklanmış; küresel krizler karşısında kırsal alanı gözeten ve koruyan uygulamaların yetersizliğine değinilmiştir. İklim krizi ve iklim krizi kaynaklı afetlerin temel insan hakkı olan temiz hava, temiz su, temiz gıda, eğitim ve sağlıklı konuta erişimin önünde oluşturduğu engeller ele alınmış ve sağlık olgusu, insan ve doğa arasındaki ilişkinin bir indikatörü olarak tanımlanmıştır.

Derin yoksulluğun Türkiye’deki portresini çizen aktarımlar, iklim krizi ve pandemi karşısındaki dirençliliği sağlama yönündeki süreçlerde sağlık çalışanlarının ve kritik altyapı alanında çalışanların önemini ortaya koymuştur. Krizler karşısında dirençliliği inşa etmenin yolu, kriz yönetimi süreçlerinde kentsel yaşamın sürekliliğini sağlayan sektörlerde çalışan toplulukların sağlamlık halini ve dirençliliğini korumaktan geçmektedir. İklim krizi, sağlık ve yoksulluk üçgeninde Türkiye’nin mevcut durumunun masaya yatırıldığı oturumda, karar alıcıların ve politika yapıcıların, kentte ve kırdaki yaşanan eşitsizliklere yönelik etkili politikalar geliştirebilmesinin ancak sahaya inip halkın sorunlarını yerinde tespit etmekle mümkün olabileceği önemle vurgulanmıştır. İklim krizinde kimsenin geride bırakılmadığı kapsayıcı politikaların inşası, eğitim, farkındalık, sosyal yatırım ve sağlıklı kent kavramları üzerinden incelenmiş; yerel yönetimler ve karar alıcılar için eşitsizliğin ve yoksulluğun bertaraf edilmesine yönelik kapsamlı bir yol haritası ve yönetim çerçevesi çizilmiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Dayanışma ağları güçlenmeli, krizler yoksul mahallelerde de anlatılabilmeli, toplantılara kapsayıcı bir katılım sağlanmalıdır.
2. Topluma yönelik özgürleştirici politikalar oluşturulmalı ve politikalar partiler üstü olmalı ve en önemlisi eğitim noktası güçlendirilmelidir.
3. Katılımın önündeki engellerin (internet, akıllı telefon sahipliğinin olmaması vb.) belediyeler tarafından nasıl kaldırılabileceğine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
4. Genç nüfusun kırsal alan konusundaki farkındalığı artırılmalı; toplumla ve geçmişle olan bağları güçlendirilmelidir.
5. Yoksulluğun yönetim yoluyla çözülebilmesi için siyaset üstü bir yaklaşım benimsenmeli ve devredilen yoksulluğun yok edilmesine yönelik politikalar üretilmelidir.
6. Derin yoksulluğun en çok etkilediği gruplar olarak karşımıza çıkan ve erken yaşta eğitimini yarıda bırakarak çalışmak durumunda kalan çocukların eğitime geri kazandırılması sağlanmalıdır.
7. Eşitsizliğe yönelik etkili politikalar üretilebilmesi için karar alıcıların sahada yaşanan yoksulluğu ve eşitsizliği yerinde görmesi, sahayı iyi bilmesi, anlaması ve mevcut eşitsizliklerin mağduru olan topluluklar ile diyalog içinde olması gerekmektedir.
8. Eşitsizlikleri azaltmak için öncelikle krizler karşısında uyum kapasitesi düşük olan bölgeler tespit edilmeli ve bu bölgelerde risk altında yaşayan toplulukların ihtiyaçlarını

giderecek politikalar belirlenmelidir.

9. Eşitsizliğe yönelik politikaların hayata geçirilmesine ilişkin çalışmalar aciliyet çerçevesinde değerlendirilmeli ve bu alanda üretilen plan, politika ve projelere öncelik verilmeli, bütçe ayrılmalı ve yürütülecek çalışmalar için istihdam planı yapılmalıdır.
10. Eşitsizliklere yönelik politika üretim süreçlerinde karar vericiler ve halk arasındaki aracılar olan kent konseyleri ve mahalle yönetim birimi olan muhtarlıklar güçlendirilmelidir.
11. Farklı toplulukların bilgiye erişimini doğrudan etkileyen dijital eşitsizlikler giderilmelidir.
12. Sosyal yatırımlar yapılmalı ve hiçbir grubun temel bir insan hakkı olan sağlıklı konutlarda yaşama hakkından mahrum bırakılmaması için sosyal konutlar inşa edilmelidir.
13. Erişilebilir temiz gıdayı sağlama yönünde dayanışma ağları kurulmalı, kent bostanları oluşturulmalı ve birlikte üretme kültürünün oluşması sağlanmalıdır.
14. Küresel krizler karşısındaki farkındalık ve bilinçliliğin inşa edilmesi için karar alıcılar da dahil olmak üzere toplumun her kesimine iklim değişikliği ve sağlık okuryazarlığı konusunda eğitimler verilmeli; sağlanan eğitimler ile toplumsal farkındalığın oluşması sağlanmalıdır.
15. Kentler, toplum sağlığını merkeze alan planlama yaklaşımları doğrultusunda planlanmalıdır.

İKLİM ADALETİ İÇİN YENİDEN VE BİRLİKTE

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
15.00-16.30
90 dk

Moderatör

Ahmet Cihat Kahraman Çevre Yönetimi Koordinatörü, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

Christina Voigt Dr., Hukuk Profesörü, Oslo Üniversitesi & Başkan, IUCN Dünya Çevre Hukuku Komisyonu

Antonio Benjamin Yargıç, Brezilya Ulusal Yüksek Mahkemesi

Klaas Kuitenbrouwer Kıdemli Araştırmacı, Ar-Ge, Het Nieuwe Instituut

Barış Doğru Yayın Yönetmeni, EKOIQ

Zerrin Savaşan Doç. Dr., Uluslararası İlişkiler, Selçuk Üniversitesi

ÖZET

İnsanlığın sonsuz büyüme arzusu ile sonlu kaynakların kırılganlığının karşı karşıya geldiği nokta, telafi edilmesi oldukça güç olan sonuçlarla yüzleşmenin ve yeryüzüne verilmiş zararların telafisi için harekete geçmenin gerekliliğini kaçınılmaz kılmaktadır. İklim değişikliğinin yıkıcı sonuçlarının farklı coğrafya ve sınıflardan toplumlar tarafından oldukça farklı seviyelerde deneyimleniyor olması, iklim adaleti konusunun şehir planlama, hukuk, sosyoloji ve mühendislik gibi farklı disiplinler tarafından çeşitli boyutlarıyla konu edilmesini sağlamıştır. İklim adaleti kavramının hem farklı toplumların deneyimine ilişkin boyutları hem de hukuki çerçevesi ile irdelendiği oturumda, bu kavram tarihsel sorumluluklar, adalet, rıza gibi kavramlar üzerinden incelenmiş ve iklim değişikliğine yönelik benimsenmesi gereken politikalara dair önerilerde bulunulmuştur.

Oturumda, iklim adaleti konusu, alansal ve zamansal boyutu olmak üzere iki farklı eksen üzerinden incelenmiştir. Konunun alansal boyutu, iklim krizinin ortaya çıkışında etki sahibi olmamasına karşın krizin etkilerine yıkıcı şekilde maruz kalan bölgeleri ifade etmekte; zamansal boyutu ise bugün gerekli önlemlerin tahsis edilmemesi durumunda gelecek nesillerin karşılaşacağı

İklim adaleti ne gerektirecek, neler ortaya çıkaracak sorularına ve konunun aciliyetine odaklanmak önemli. Hemen ve hızlı bir şekilde karbon nötralizasyonu yapılmalı ve eksiye geçilmeli.

Christina Voigt

durumlara karşılık gelmektedir. Zamansal ve alansal boyutu ile farklı eşitsizlikleri beraberinde getiren iklim değişikliğinin eşitlik, hakkaniyet, ortak sorumluluk ve yeterlilikler ilkeleri perspektifiyle ele alınarak mahkemeler tarafından değerlendirilmesi konusu da oturumun bir diğer tartışma alanını oluşturmuştur. İklim adaletinin sağlanması sürecinde mahkemelerin rolü konusunda farklı görüşler mevcut olmakla birlikte oturumdaki temel görüş, iklim değişikliğinin antropojenik bir değişim olmasından ötürü mahkemelerin bu konuda yaşamsal bir önem taşıdığı yönündedir.

İklim değişikliğinin alansal ve zamansal boyutu dışında bir diğer yansıması, farklı kırılganlıklara sahip sosyal ve toplumsal kesimlerin maruz aldığı eşitsizlik ve adaletsizliktir. İklim krizi, tüm dünyada bölgesel adaletsizliğin başat faktörlerinden biri olmakla beraber sorunun en büyük mağduriyetini ekonomik olanakları kısıtlı ve mobilite olanakları zayıf topluluklar deneyimlemektedir. Dolayısıyla otoriteler, iklim adaleti konusunu iklim krizi ile mücadelenin ötesine taşımalı ve bu süreci sosyal ve toplumsal gelişim mücadelesi tabanlı bir toplumsal sürdürülebilir kalkınma modeli ile ele almalıdır. Ayrıca, iklim krizinin yalnızca insan topluluklarını değil doğanın tüm bileşenlerini etkileyen bir mesele olduğunun farkına varılarak insan dışı yaşamın sesinin de temsil edildiği bir anlayış tesis edilmeli; doğanın ve yerel toplulukların haklarının korunduğu ekolojik bütünlük öncelikli uygulamalar inşa edilmelidir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. İklim adaletsizliği sorununun kırsaldan kente, birçok ölçekte ele alınması gerekmektedir.
2. İklim adaleti mutlaka toplumsal sınıflar, eşitsizlik ve yoksulluk açısından da değerlendirilmelidir.
3. Üretilen çözümlerin çeşitlenmesi ve daha kapsayıcı olması için iklim krizinin sosyal boyutları da ele alınmalıdır.
4. İklim krizi ile mücadele aynı zamanda toplumsal gelişim ve eşitsizliklerin azaltılması bağlamında ele alınmalıdır.
5. İklim krizinin canlılar üzerindeki etkisinin azaltılması ve daha az mağduriyet yaşanması açısından uyum ve mitigasyon politikaları oluşturulmalıdır.

6. Şeffaflık açısından bakıldığında, özellikle kimlerin iklim değişikliğinin bedelini ödeyeceği, olumsuz etkilerinin neticesinin nasıl telafi edileceği ve cinsiyetler arasındaki adaletsizliğin nasıl olacağı netleştirilmelidir.

7. Özellikle deniz seviyesindeki bulunan ve iklim krizinden daha çok etkilenecek olan küçük ada ülkelerinin ve az gelişmiş ülkelerin önlem alma konusunda yapılacak projelerine erişiminin artırılması ve desteklenmeleri gerekmektedir.

8. İklim adaleti için iklim değişikliğinin maliyeti ya da etkilerinin ayrımcı olmaması sağlanmalıdır.

9. İklim değişikliğinin yarattığı hasarları engellemek adına kentsel alanda güneş enerjisinden daha fazla yararlanmanın yolları aranmalı, kentlerde yenilenebilir enerji üretimi sağlamak için yapılara rüzgar duvarları entegre edilmelidir.

Toplumda adaletsizliğe ve eşitsizliğe maruz kalan kesim, aynı şekilde iklim krizinden de adil olmayan bir şekilde etkilenmektedir.

Barış Doğru

ÇÖP DEVRİMİ: A(R)TIKSIZ YAŞAM

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
14.30-16.00
90 dk

Moderatör

Sadiye Bilgiç Karabulut Sıfır Atık ve Atık İşleme Dairesi Başkanı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Konuşmacılar

Iain Gulland CEO, Zero Waste Scotland & Başkan, ACR+

Nilgün Kıran Cılız Prof. Dr., Sürdürülebilir Kalkınma ve Temiz Üretim Merkezi Müdürü, Boğaziçi Üniversitesi

Chris Underwood Katı Atık Stratejik Hizmetler Müdürü, Vancouver Belediyesi

Muhammet Saraç Genel Müdür, İZAYDAŞ

Ömer Kavlakoglu İş Geliştirme Müdürü, Evreka

ÖZET

Kaynakların kıt, ihtiyaçların sonsuz olduğu günümüz dünyasında, teknolojinin gelişmesi, dünya nüfusunun artışı ve tüketim alışkanlıklarının değişmesine bağlı olarak sürekli artan atık üretimi ve kaynak tüketimi; her yıl elektronik, plastik, cam ve daha birçok kategoriye ait milyarlarca ton atığın doğaya bırakılması, ekosistemdeki biyoçeşitliliği tehdit etmekte ve karbon ayak izini büyütmektedir. Dünya çapında 2020 yılında yaklaşık 2,2 milyar ton atık üretilmiş durumdayken, bu miktarın 2050'de artan kentsel nüfus oranı ve tüketim davranışlarına bağlı olarak yaklaşık 3,9 milyar tona çıkması öngörülmektedir. Bu durum, evrensel atık yönetimi hiyerarşisindeki basamakları ve bu basamakların önemini tekrar gözden geçirmeyi gerektirmekte; ekonomik kalkınmışlık ile üretilen atık miktarı arasındaki korelasyonu kırma zorunluluğunu kaçınılmaz kılmaktadır. Atık yönetiminin, kentsel bir sorunun ötesine geçirilmesi ve atığın etkilerine ilişkin bütüncül öngörüler çizilmesi suretiyle bir ekosistem konusu olarak ele alınması gerekmektedir. Döngüsel ekonomi yaklaşımı, küresel iklim değişikliğinin tetikleyici unsurlarından biri olan sınırsız atık üretiminin ekosistemi tehdit ettiği günümüz koşullarında, ekonomik büyümede kaynak kullanımını, çevresel kirliliği ve sera gazı emisyonlarını azaltan bir kalkınma modeli olarak karşımıza çıkmaktadır. Döngüsel ekonominin başat unsuru olan sürdürülebilir atık yönetiminin ele alındığı otu-

#Sürdürülebilirlik #Çevre #AtıkYönetimi #ÇevreHakkı #Yenilikçilik

rumda, Türkiye, Kanada ve İskoçya'da sıfır atık hedefiyle yürütülen uygulamalar ve girişimler, süreç ve sonuç ilişkisi perspektifinde aktarılmıştır.

Sürdürülebilir atık yönetimi süreci, verimi artıracak teknolojik gelişmeleri, bireyleri ve gelecek kuşakları bilinçlendirecek eğitim çalışmalarını; toplumu, kamu kurumlarını ve özel işletmeleri aktif bir paydaş olarak içeren bütüncül bir sistem inşa etmeyi elzem kılmaktadır. Oturumda, atığı bir kaynak olarak görerek atıktan maksimum verimi sağlamanın sürdürülebilir atık yönetiminin en önemli unsurlarından biri olduğu belirtilmiştir. Türkiye'de üst düzey politik düzlemde desteklenen ve ulusal planlarda yer edinen Sıfır Atık Projesi'nin detayları aktarılmış; Avrupa Birliği tarafından ilan edilen Yeşil Mutabakatta yer alan döngüsel ekonomi dokümanına ilişkin veriler paylaşılmıştır. İskoçya'da döngüsel ekonomi alanında faaliyet yürüten Zero Waste Scotland'ın bu bağlamdaki çalışmalarında topluma yeni bir istihdam alanı açmayı önceliklendiren yaklaşımının aktarımı ile çevreyi ve toplumu gözetken ekonomik kalkınma modeli konusuna kapsamlı bir çerçeve çizilmiştir. Ayrıca, İskoçya'da "Make Thing Last" (Her Şeyi Uzun Ömürlü Yapın) mottosuyla yürütülen, ürünlerin yeniden kullanılabilirliğini merkeze alarak tüm paydaşları sürece dahil edilen çalışmalar aktarılmıştır. Kanada'nın Vancouver kentinin deneyim aktarımında ise kentin gıda atığının önlenmesine ilişkin kamusal programları ve yapıların inşasında minimum malzeme kullanımı, yıkımında maksimum geri kazanım hedefi gibi öne çıkan özgün stratejilerinden bahsedilmiştir. Vancouver örneği, yerel yönetimlerin yurttaşların etkin katılımını sağlayan yenilikçi yöntemleri ve sivil inisiyatiflerle yürüttüğü işbirliği modellerinin aktarımıyla, sürdürülebilir atık yönetimi konusunda yerel yönetimlere yol haritası niteliğinde kapsamlı bir bakış sunmuştur.

Türkiye'den İZAYDAŞ ve Evreka platformunun katkılarıyla zenginleşen oturumda, atığı kaynağında ayrıştırmanın, yerleşim ve endüstri alanlarını atık yönetimi kriterlerine göre tasarlamının önemi vurgulanmış; atık yönetimine ilişkin süreçlerin eğitim ve farkındalık çalışmalarından bağımsız yürütülemeyeceğinin altı çizilmiştir. Ayrıca, veri temelli analiz, araştırma ve karar verme süreçleri, oturumun bir diğer konusu olmuştur. Tüm aktarımlar, sürdürülebilir atık yönetiminin inşası için temel düzeyden başlayan eğitimler yoluyla toplum ve birey bazında sürdürülebilir bir bilinç oluşturulmasının önemini kuvvetle vurgulamıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yeni oluşturulan Türkiye Çevre Ajansı sadece ambalaj ve depozito kanunlarıyla sınırlı kalmayıp, eğitim ve denetim hizmetlerinin yaygınlaştırılması amacıyla da yetkilendirilebilir.

2. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'ndaki göstergeler ürünler, servisler ve kişiler bazında karbon ayak izi, su ayak izi, kimyasal ayak izi ve ekolojik ayak izi hesaplamalarında da fayda sağladığından bu göstergeler ile birlikte yapılacak olan hesaplamalardan ortalama Türk insanının alışkanlıkları çerçevesinde nerede olduğunu göstermesi açısından yararlanılmalıdır.

3. Yeşil Mutabakat bağlamında özellikle ambalaj ile birlikte tekstil, çimento, demir-çelik endüstrisi ve elektronik atıklar önemsenmelidir.

4. Geri kazanım konusunda ciddi çalışmalar yapılması; verimin artırılması için atıkların ayrı toplanması sağlanmalıdır.

5. Atık konusunda sadece evsel atıkları ve evin içini düşünmekten ziyade bütüne bakmak, değer zinciri analizi ya da yaşam döngüsü değerlendirilmesi çalışmasının baz alınması gerekmektedir.

6. Yaşam döngüsü sıralamasında paydaş analizi ciddi olarak ele alınmalıdır.

7. Sürdürülebilir üretim ve tüketimin sağlıklı gerçekleştirilebilmesi için, tedarikçiler, üreticiler ve tüketicilerin bir arada çalışması gerekmektedir.

8. Her geri kazanım prosesi her zaman uygun olmayabileceğinden bunun yerine yeşil atıklardan biyogaz ve kompost elde edilmelidir.

9. Sıfır atık kapsamında gıda atıklarının azaltılması gerekmektedir.

10. Üretilen ürünün sürdürülebilir şekilde ih-

racatı yapılmak isteniyorsa, ambalaj içindeki ürünün hijyeninin sağlanması, ürün miktarı ve ambalaj arasındaki oranın uyumlu olması, ambalajdan ürünün çıkarıldığı zaman yüzde kaçının israf edilip edilemeyeceği belirlenmelidir.

11. Yapılacak yaşam döngüsü değerlendirilmesi ile, bir ürünü oluşturacak hammadde temininden, bu ürünün raf ömrünün bittiği veya tüketim aşamalarından sonraki atık-laşma sürecinden sonrasına kadar; ürünün bu süreçlerdeki su kullanımı, toksik etkileri, ötrofikasyon etkisi ve asidikasyon miktarı ile birlikte, son kertede insan sağlığı, kaynak tüketimi ve ekosistem sağlığının korunmasına odaklanması gerekmektedir.

12. Veri analizi atık yönetimi ve dögüsel ekonomi bağlamında ve kentlerde, yerel düzeyde ve bölgesel olarak sağlanmalıdır.

13. Yeni sistemlere ve teknolojilere yatırım yapılmalıdır.

14. Bölgesel ve yerel düzeyde geri dönüşüm

sistemleri geliştirilmelidir.

15. Geliştirilen çözümlerin toplumla işbirliği içerisinde olması ve en temelden en tepe noktaya kadar sıfır atık anlayışın benimsenmesi gerekmektedir.

16. Kelimedeki "atma" kavramının anlamından vazgeçilmesi gerekmektedir.

17. Tüm kaynak kullanımında yaşam döngü analizi yapılarak tüketim geri dönüşüme yöneltilmelidir.

18. Atık tesisleri ile yeni bir iş konsepti oluşturulmalıdır.

19. Gerek atık yöneticisi olarak sanayicinin denetlenmesi ile atıkların kayıt altına alınması, gerekse atık yönetimi halkasındaki İZAYDAŞ gibi firmaların denetimiyle, yasal gereklere uygun davranılması gerekmektedir.

20. Gereğince hazırlanmış bir altyapı ve eğitim çalışması sonrasında bir ödül-ceza sistemi uygulanmalıdır.

21. Atıktan kaçınma, atığın azaltılması ve yeniden kullanımına odaklanılmalıdır.

**Atık oluşana kadar bunu siz yönetirsiniz,
atık oluşuktan sonra o sizi yönetir.**

Muhammet Saraç

DÖNGÜYÜ TAMAMLAYALIM: NESİLLER ARASI ADALET İÇİN DÖNGÜSEL EKONOMİ

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
17.00-18.30
90 dk

Moderatör

Didem Eryar Ünlü Sürdürülebilirlik Koordinatörü, Dünya Gazetesi

Konuşmacılar

Emrah Alkaya Dr., Genel Müdür & Ortak, GTE Sürdürülebilirlik Araştırmaları ve Danışmanlığı

Şeyda Dağdeviren Hill Proje Yöneticisi, SKD Türkiye

Piotr Barczak Kıdemli Politika Sorumlusu, Avrupa Çevre Bürosu (EEB)

Marion Guénard Kıdemli Uzman, Döngüsel Büyüme Birimi, ICLEI

ÖZET

Gezegenin sunduğu kaynak ve malzemenin sınırlı oluşunu ihmal eden ve sırasıyla hammaddenin işlenerek ürüne dönüşmesi, tüketimi ve ardından elden çıkarılması adımlarına göre işleyen doğrusal ekonomi anlayışı, doğanın tamamlaması gereken döngüyü bir hayli çıkmaza sokmuş durumdadır. Lineer ekonomik modellerin yerküre, iklim ve ekolojik döngüler üzerinde bıraktığı tahribat, süregelen üretim ve tüketim modellerinin sorgulanmasına yol açmış ve hem kaynak tüketimini azaltan hem de sürdürülebilir atık yönetimini mümkün kılan döngüsel ekonomi anlayışının gelişmesine zemin hazırlamıştır.

Döngüsel ekonomi, atık oluşumunu en aza indirirken malzeme ve kaynakları kullanım ömürleri tamamlansa dahi ürün döngüsünün içinde korumayı; böylelikle hem ekonomik hem de toplumsal zeminde değer yaratan çok paydaşlı bir ekosistem oluşturmayı hedeflemektedir. Tüm paydaşların işbirliği halinde hareket ettiği ve şehir, sanayi, tarım üçgeninde şekillenen döngüsel ekonomi perspektifini benimsemiş iyi uygulamaların ve projelerin aktarıldığı oturumda, bu ekonomi modelinde geri dönüşümden ziyade atık önlenmesi ve emisyon azaltımının hedeflendiği vurgulanmıştır. Atık önlenmesi konusunda ise bilhassa plastik tasarımı ve üretimine ilişkin tüm süreçlerin gözden geçirilmesi ve malzeme ikamesi yoluyla sistemsel bir dönüşüme gi-

#DöngüselEkonomi #İklimDeğişikliği #KentHakkı #Sürdürülebilirlik

dilmesi gerektiği önemle belirtilmiştir. Düşük maliyetli üretimi ve yüksek mukavemeti sebebiyle birçok sektörde yoğun olarak kullanılan plastik, kullanım ömrünün oldukça kısa olması ve geri dönüştürülememesinden dolayı çok kısa süre içinde atık yükü haline gelmekte ve ciddi bir ekonomik kayba neden olmaktadır. Üretim yöntemlerinin değişmesiyle plastik kullanımının en düşük seviyeye getirilmesine ilişkin senaryo ile mevcut sistem kıyaslandığında 2040 yılına kadar denizlere ve okyanuslara sızan plastik hacminin %80 azalacağı, yıllık olarak 200 milyar dolar tasarruf sağlanacağı, sera gazı emisyonlarının %25 azalacağı ve 700 bin kişiye istihdam alanı açılacağı öngörülmektedir.

İklim krizine ilişkin çözüm arayışlarında sıfır karbon hedefine ulaşmak amacıyla yapılan çalışmalarda çoğunlukla enerji ve ulaşım alanları ön plana çıkmaktadır. Döngüsel ekonomi yaklaşımı ise iklim krizinin sebeplerini bütüncül bir bakışla ele almakla birlikte kaynakların verimli kullanımını merkeze alan ve tarım, ormancılık, inşaat ve sanayi sektörlerinin atıklarını ve zararlarını en aza indiren entegre çözümler sunar. Dolayısıyla sürdürülebilir bir ekonomik yapılanmanın inşasında şehirdeki tüm sektörlerdeki şirketler, KOBİ'ler ve STK'lar rol oynamakta; bahsi geçen sektörlerde döngüsel tasarım stratejilerinin benimsenmesi büyük önem arz etmektedir.

Şehirlerin, küresel kıta alanının sadece %3'üne tekabül etmesine karşın doğal kaynakların tüketimi, küresel emisyon ve küresel atığın başlıca sorumlusu olması, döngüsel ekonomik modellerin şehirler tarafından benimsenmesinin aciliyetini ortaya koyuyor. Şehirler, üniversiteler, araştırma ve inovasyona da ev sahipliği yapmaları sebebiyle döngüsellik bağlamındaki dönüşümler için katalizör olabilme potansiyeline sahiptir. Dolayısıyla döngüsel yaklaşımların şehirlerin yerel dinamikleri ve ihtiyaçları gözetilerek ulusal ve yerel politikalarla desteklenmesi, kurumsal ve bölgesel olarak entegrasyon çalışmalarının yürütülmesi gerekmektedir. Oturum boyunca farklı coğrafya ve bağlamlardan aktarılan bilgi ve deneyimler, döngüsel ekonominin hayata geçmesi için üretim zincirinde yer alan aktörlerden yerel ve ulusal sistemlere kadar tüm paydaşların çözüme dahil olması gerekliliğini vurgulamıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. İklim değişikliği ile mücadelede döngüsel ekonomi bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilmelidir.
2. Sadece gönüllü anlaşmalar, endüstriyel girişimlerle veya bireysel eylemlerle değil mevzuat düzeyinde de girişimlerde bulunmalıdır.
3. Önce ulusal düzeyde zorunlu hedefler belirlenmeli, devletler, şirketlerle birlikte döngüsel ekonomi süreçlerini destekleyerek hızlı hareket etmelidir.
4. Döngüsel ekonomiye geçişte entegre çözümler geliştirmek için bütüncül bakış açısı sağlanmalıdır.
5. Döngüsel ekonomide kaynaklar verimli kullanılmalı, tüketim azaltılmalı ve geri kazanım yoluna gidilmelidir.
6. Döngüsel ekonomide tüm ekosistem paydaşları işbirliği içinde hareket etmelidir.
7. Biyoçeşitliliğin sağlanması ve korunması için döngüsel ekonomide daha doğal çözümlerden yararlanılabilir.
8. Döngüsel ekonominin yerelleşerek şehirler kapsamında ele alınması için verilerin tek bir ağda toplandığı bir platform devreye sokulmalıdır.
9. Üretilen ürünlerin kullanım süresinin uzun olması sağlanmalıdır.
10. Kullanım ömrü dolan ürünün yeniden değer kazanması sağlanmalı ve atık oluşumu engellenmelidir.
11. Toplumda farkındalığı artırmak için özellikle sürdürülebilir üretim, mobilizasyon ve

diğer her türlü endüstri alanına yönelik eğitimler verilmelidir.

12. Çelik ve gıda üretimi geri dönüştürülebilir enerji kaynakları ile ikame edilmelidir.
13. Fosfor ve nitrojen içeren atıkların yeniden kullanımı için struvit gübresinin üretiminde kullanılmaları düşünülebilir.
14. Atık haline gelmiş ürünler, kamu alanlarının düzenlenmesinde veya şehir mobilyası tasarımında kullanılabilir.
15. Atık toplama altyapısının işlevsel hale getirilip geri dönüşüm teknolojileriyle desteklenmesi yoluyla kapasite olabilecek en yüksek seviyeye çıkarılabilir.
16. İş dünyasının desteği ile plastik üretiminde tüm süreçlerin ve tasarımın gözden geçirilmesi gerekmektedir.
17. Plastik meselesinde döngüsellik için farklı aktörleri bir araya getirecek platformlar oluşturulmalıdır.
18. Plastik kullanımını azaltmak için tek kullanımlık plastik ürünlerin kullanımı durdurulmalıdır.
19. Okullar ve kamusal alanlarda plastik su dağıtım yöntemleri ile plastik ambalaj kullanımını kontrol edilebilir.
20. İnşaat sektöründe daha dayanıklı ve geri dönüşüm süreçlerine daha uyumlu malzemeler kullanılabilir.
21. Binalar yıkılmadan önce denetim yapılmalı, kullanılabilir kısımları belirlenmelidir.
22. Türkiye’de biyoatık alanına yönelik gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

HABİTATIN ÖNEMİ: SÜRDÜRÜLEBİLİR EKOSİSTEM İÇİN BİYOÇEŞİTLİLİĞİ KORUMAK

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
11.30-13.00
90 dk

Moderatör

Ayşegül Selışık Temsilci Yardımcısı, FAO Türkiye

Konuşmacılar

Neil McCarthy CEO, World Urban Parks & Mosaic Insights

Nilüfer Oral Dr., Uluslararası Hukuk Merkezi Direktörü, Singapur Ulusal Üniversitesi

Dursun Baş Proje Koordinatörü, İstanbul Politikalar Merkezi, Sabancı Üniversitesi

Zeynep Bilgi Buluş Genel Müdür Yardımcısı, Doğa Koruma Merkezi

ÖZET

Bilim insanları, dünyada 8,7 milyon canlı türü olduğunu tahmin etmektedir. Yerkürenin 4,5 milyar yaşında olduğu düşünüldüğünde oldukça kısa bir süredir var olan insanlık, bu kısa mevcudiyet sürecinde iklim, ekolojik sistemler ve biyoçeşitlilik üzerinde telafisi güç bir tahribata sebep olmuştur. İnsan faaliyetlerinin, yeryüzü sistemleri üzerinde yönlendirici bir güç oluşu, jeolojik kronolojinin dahi yönünü değiştirerek insan çağı anlamına gelen Antroposen çağını başlatmıştır. İklim krizine bağlı afetler, küresel ısınma, ekolojik dengedeki bozulma ve birçok canlı türünün yok oluşu, biyolojik çeşitliliği korumayı ve mevcut tahribatın onarımını gözeten uygulamaların ve yasal araçların hayata geçirilmesinin aciliyetini ortaya koymaktadır. Kentlerin biyoçeşitlilik üzerindeki etkisinin tarihsel bağlamda incelendiği oturumda, şehir planlamanın ve hukuki araçların kullanılması aracılığıyla kent ve deniz ekosisteminin korunmasına yönelik kapsamlı bir çerçeve çizilmiştir.

Çevre sorunları, toplumsal ve biyofiziksel sistemler arasındaki karmaşık ilişkiler sonucu ortaya çıkmakta ve biyoçeşitliliği tehlike altında bırakmanın yanı sıra birçok mekânsal ve toplumsal etkiyi beraberinde getirmektedir. Gelişmekte olan ülkeler, kamu arazilerini çoğunlukla meta olarak değerlendiril-

#Biyöçeşitlilik #Sürdürülebilirlik #Ekosistem #Çevre #Dayanıklılık
#İklimKrizi #KamuSağlığı #KentselPlanlama #YerelYönetim

dirmekte ve kazanım odaklı yaklaşımlarla karasal ve sucul ekosistemlerin kullanım amacını değiştiren müdahaleler gerçekleştirilmektedir. Kentler ve ekosistem arasındaki tarihsel sürecin irdelendiği oturumda, kentlerin yalnızca kendi ekosistemleri üzerinde değil; aynı zamanda sınır ötesi ekosistemler üzerinde de büyük hasarlar bıraktığı vurgulanmış; ekosistemi onaran ve kentsel dirençliliği artıran uygulamaların coğrafyayı bütüncül bir yaklaşımla ele alması gerektiği belirtilmiştir. Biyolojik çeşitliliği koruma yönünde şehir planlama araçlarının rolü ve ekosistem hizmetlerinin uygulanmasına yönelik projeler aktarılmış; yerel yönetimlerin potansiyelleri ve sorumluluklarına yönelik bir yol haritası çizilmiştir.

Okyanuslar ve Akdeniz'deki biyolojik çeşitlilik kaybının da irdelendiği oturumda, su ekosisteminin korunmasında uluslararası anlaşmaların öneminin altı çizilmiş ve mevcut yasal çerçeve hakkında bilgi verilmiştir. Aktarımlar, biyolojik çeşitliliğin toplumsal, kültürel ve ekonomik bağlamda da büyük önem taşıdığını; kamu sağlığının ve çevresel adaletin ancak biyoçeşitliliğin korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması yoluyla mümkün olacağını göstermiştir. İnsanı, ekosistemin insan olmayan bileşenlerinden ayrı tutan planlama yaklaşımlarını eleştiren oturumda, doğayı ve biyolojik çeşitliliği kapsayan kentlerin bireylerin fiziksel ve zihinsel sağlığı üzerindeki etkileri, dünyadaki iyi uygulamalar üzerinden incelenmiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yerel iklimin düzenlenmesinde etkili olan mevcut ağaç varlığı korunmalı, ağaç envanteri mutlaka yerelde üretilmelidir.
2. Ağaç veri tabanının yaş, cins, yaprak tutuculuğu vb. verileri içerir hale getirilmesi sağlanmalıdır.
3. Kentsel dönüşüm faaliyetlerinde mevcut ağaç varlığının korunması gerekmektedir.
4. Ağaçlandırma gerçekleştirilirken konuma göre ağaç tipinin seçilmesi önem arz etmektedir. Rüzgar yollarının araştırılması ve kentin hava kanallarının tespit edilerek planların

buna göre oluşturulması üzerinde düşünölmelidir.

5. Şehirlerin karbon tutan alanları tespit edilmelidir.
6. İmar planlarında ekosistem servislerinin değerlendirilmesine mutlaka yer verilmelidir.
7. Yerel yönetimlerin bütün süreçleri tek başına yönetmesini beklemek yerine bu alanda istihdam yaratılarak paydaşlar artırılmalıdır.
8. Mevcut ekosistemin doğru tanınması, yanlış bilgilerin yayılmasını önlemek için eğitimsel süreçlerin planlanması gerekmektedir.
9. Kentsel alanlarla kırsal alanların birleştiği yerlerde bölünmeye sebep olan maden ocakları, otoyol altyapısı gibi alanların sebep

olduğu bölünmenin geçirgenliğinin artırılması ve bu geçirgenliğin artırılması için ilgili kurumlarca aksiyon alınması gerekmektedir.

10. Doğal altyapının kentsel mekan içerisinde artırılması, kent ve sokakların yörenin ekosistemiyle uyumlu planlanması gerekmektedir.

11. Kent içerisindeki parklarda sert zeminleri azaltılarak geçirgen zeminler artırılmalıdır.

12. Doğal bitki örtüsüyle parklar zenginleştirilmeli, canlı ekosistemin güçlenmesine yönelik bitkilendirme çalışmaları gerçekleştirilmelidir.

13. Yeşil alanlarda su tutma fonksiyonunun artırılması sağlanmalıdır.

14. Alt havza ekosistemlerinde geçirimsiz yüzey miktarının azaltılması, su drenajını geliştirecek alanların artırılması sağlanmalıdır.

15. Üstü kapanmış derelerde ekolojik resto-

rasyon ile su tutma kapasitesi geliştirilmelidir.

16. Üst havza mahallelerinde sel ve taşkın önleme hizmeti sağlayan ekosistemler güvence altına alınmalıdır.

17. Rekreasyon alanlarının cep parklarıyla donatılması ve parkların artırılması sağlanmalıdır.

18. Halk sağlığının korunabilmesi ve çevresel adaletin sağlanabilmesi için biyoçeşitliliğin doğru tanınması; tarımsal üretim, bitkisel üretim gibi süreçlerin doğru ilerletilmesi gerekmektedir.

19. Denizcilik alanlarında da dirençlilik artıracak ve koruma sağlayacak yeni uluslararası müzakereler düzenlenmelidir.

Gençlerin %50'sinden fazlası üzgün, kızgın, güçsüz, çaresiz ve suçlu hissediyor. Her 10 gençten 4'ü çocuk sahibi olmak istemediğini söylüyor; bu da onların geleceğe dair umutsuzluğunu gösteriyor. Peki bu gençler neden kaygılanıyorlar? Yükselen sıcaklık ve bu sıcaklığa bağlı sağlık sorunları, orman yangınları, ani ve yoğun yağışlar, sel ve taşkınlar, kuraklık, gıda ve su krizleri ve yaşam alanı kayıpları...

Zeynep Bilgi Buluş

EKOLOJİK DÖNÜŞÜM İÇİN KÜLTÜR VE SANAT

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
12.00-13.00
60 dk

PAYDAŞ
İKSV

Moderatör

Derin Altan Kurucu Ortak, Esmiyor

Konuşmacılar

Hande Pakker Doç. Dr., Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Bahçeşehir Üniversitesi

Yasemin Özcan Görsel Sanatçı & Yazar

Güneşin Aydemir Strateji Kurulu Üyesi, Buğday Derneği

ÖZET

Yerkürenin canlılığı mümkün kılan sistemlerinin antropojenik nedenlerle giderek yok olması ve doğanın üzerinde oluşan baskıyı kaldıramaması ile ortaya çıkan ekolojik krizin çevresel, ekonomik ve toplumsal alanda yarattığı yıkıcı sonuçlar, ekolojiji birçok disiplinin araştırma ve çalışma alanı haline getirmiştir. Yüzlerce yıldır insan ve doğa arasındaki giderek bozulan ilişkinin yol açtığı tafisi güç tahribatın çözümü, bu ilişkinin yeniden kurgulanmasına olanak sağlayacak onarma pratikleri ve köklü dönüşümler ile mümkün olacaktır. Sosyal, siyasal, kültürel ve ekonomik boyutlarıyla bütüncül olarak ele alınması gereken ekolojik kriz karşısında, kültür ve sanat pratikleri, sahip oldukları iletişim ve diyalog alanı yaratma gücü ile köklü sistemsel dönüşümlerin güçlü bir aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Kültür ve sanatın günümüz krizlerini çözme yönündeki kritik rolünü irdeleyen oturumda, ekolojik dönüşüm konusu, kültür sanat aktörlerinin sorumlulukları, yaratıcı ifade biçimleri ve sanatın toplumsal etkileşim yaratma gücü bağlamında incelenmiştir.

Ekolojik dönüşümün gerekliliği üzerinden ilerleyen oturumda, insan ve doğa arasındaki ilişkinin kopuşunun toplumsal düzeydeki tezahürleri üzerinde durulmuş ve bu alandaki köklü bir değişimin ancak zihinsel bir dönüşümle mümkün olabileceği belirtilmiştir. İklim krizinin yıkıcı sonuçları karşısında ekolojik anlamda bir paradigma değişiminin kaçınılmazlığına vurgu yapılmış ve mevcut tahribatı onarma çabasında kültür ve sanatın sunduğu imkanla-

#Sanat #Kültür #Ekoloji #İklimDeğişikliği #Yaratıcılık #Eşitlik

ra dair bir araştırma alanı açılmıştır. İKSV'nin 2021 yılında yayımlanan ve kültür sanat aktörlerine sürdürülebilirlik konusunda kapsamlı bir analiz ve yol haritası sunan “Ekolojik Dönüşüm İçin Kültür ve Sanat” raporu hakkında bilgi verilmiş; raporun çıkış noktası ve bulguları aktarılmıştır. Raporun, kültür ve sanat aktörlerinin ekolojik ayak izinin azaltımı ve kültür sanata içkin yaratıcılığın dönüştürücü gücü olmak üzere iki ana eksen üzerinden kurgulandığı belirtilmiştir. Kültür ve sanata içkin olan iletişim gücü ve diyalog yaratımının, günümüz krizlerini aşmayı mümkün kılacak dönüşümü başlatarak toplulukları harekete geçirebileceği vurgulanmış ve söz konusu dönüşümün temelinde adalet olgusunun yer aldığı belirtilmiştir. İklim krizi ve ekolojik krizin, dezavantajlı gruplar üzerinde bıraktığı etki itibarıyla çevresel bir sorun olmanın çok ötesine geçerek toplumsal ve kültürel bir mesele olarak değerlendirildiği oturumda, sanat, eşitlik, adalet ve ekolojiyi birlikte düşünmeyi sağlayan bir kanal olarak ele alınmıştır.

Doğada çeşitlilik esas, eşitlik de ancak çeşitlilikle mümkün doğada. Ekolojik kriz şu an var olan tek kriz değil. İnsanlık zaten bilim ve sanat gibi pek çok anlamda bir metodolojik krizin içindeydi, iklim krizi bizi bunların hepsini tekrar düşünmeye, yeni bir paradigma geliştirmeye itti.

Güneşin Aydemir

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Ekolojik dönüşüm için her şeyden önce çok boyutlu ve topyekün bütüncül bir dönüşüm sağlanmalıdır.
2. Ekolojik dönüşüm için katılımcı yaklaşım tesis edilmelidir.
3. Ekoloji, eşitlik ve katılımcılık kesişim alanları aynı zamanda kültür ve sanatın zeminine oturduğu için kültür ve sanat ekolojik dönü-

şümde bir araç olarak kullanılabilir.

4. Doğanın kendini onarma yeteneğini analiz ederek ve insanın ürettiği teknoloji ile yeniden yorumlayarak uyarlama yoluyla doğanın rejenerasyon yeteneğini hızlandırmamız gerekmektedir.
5. Dijital imkanlar sayesinde kültür ve sanat aktörleri tarafından enerji kullanımının azaltılması, mekanın daha ekolojik hale getirilmesi ve atık üretiminin en aza indirilmesi yoluyla ekolojik ayak izi azaltılabilir.

ÇEŞİTLİLİĞİN KÜRATÖRLÜĞÜNDE KÜLTÜREL ALAN

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
18.00-19.00
60 dk

PAYDAŞ
İKSV

Moderatör

Feyzi Baban Prof. Dr., Siyasal Çalışmalar ve Uluslararası Kalkınma, Trent Üniversitesi

Konuşmacılar

Kemal Vural Tarlan Göç ve Kültürel Çalışmalar Merkezi Genel Koordinatörü, Kırkayak Kültür

Omar Berakdar Kurucu & Direktör, arthereistanbul

Sabine Küper-Büsch Mahalla Festivali Sanat Yönetmeni, Diyalog Derneği

ÖZET

Küresel ölçekte ulus devlet anlayışının, toplumsal çeşitliliğin birlikte yaşama halini homojenleştirici bir çerçeve üzerinden tanımlaması, farklı kültürel, etnik ve dini kimliklerin barış içinde birlikte yaşayabilmesinin imkânlarına odaklanan araştırmalara ivme kazandırmış durumda. Farklılıkları anlamakta yetersiz kalan tekçi anlayış ile farklılıkların kamusal alandaki görünürlük talebinin çatışması, giderek çeşitlenen topluluklarda eşzamanlı olarak riskler ve fırsatlar yaratmaktadır. Marjinalize edilen veya göç yoluyla topluma yeni katılan grupların görünürlük talepleri ve birlikte yaşama sorunsalı, dünyanın da en güncel arayışlarından biri olarak yerini almıştır. Türkiye, 2011 yılından bugüne Suriye’de yaşanan toplumsal travma ve dönüşümler sebebiyle ülkesini terk etmek zorunda olan oldukça büyük bir nüfusa ev sahipliği yapıyor. Çok kültürlü ve çok kimlikli bir toplumda birlikte yaşamanın imkânlarını kültürel alanın gücünü kullanarak arayan toplulukların aktarımıyla şekillenen oturumda, kültür ve sanatın iyileştirici ve birleştirici gücü araştırılmıştır.

Kentte yaşayan farklı gruplara birbirini anlama ve tanıma zemini sağlayan bir temas alanı olarak kültür ve sanatın, insanların gönüllü olarak bir araya gelmesi noktasında büyük bir role sahip olduğu görülmüştür. Savaş sebebiyle İstanbul’a yerleşen Suriyeli sanatçılar tarafından kurulan kültür sanat merkezi Arthere İstanbul, Suriyeli ve Türkiyeli sanatçıların yan yana üre-

tebilmesine imkân tanıyan Kırkayak Kültür ve gezici bir sanat festivali olan Mahalla Festivali'ne ilişkin deneyimlerin aktarıldığı oturumda kültürel alanın farklı gruplar arasında bir iletişim aracı olma işlevi vurgulanmıştır. Her biri çeşitlilik ve çok kültürlülüğün beslenen pratikler, kente yeni gelenlerin kendilerine ait tarihsel ve kültürel birikimi de beraberinde getirdikleri düşüncesi etrafında şekillenen ve kültür ve sanatı ortak bir dil olarak kabul eden bir yaklaşıma sahiptir. Oturum boyunca paylaşılan deneyimler, göçmen sanatçıların "mülteci" kimliği yerine "sanatçı" kimlikleriyle tanınmaları ve desteklenmelerinin önemini ve kültürlerarası bir sanat alanı ile ortaya konan projelerin kentin kapsayıcılığını sağlama yönündeki gücünü vurgulamıştır. Bir uzlaşma ve anlaşma dili olarak kültür ve sanat, kentin yeni sakinleri ile yerleşik sakinleri arasında karşılıklı anlaşma ve dayanışma ağı oluşmasına imkân tanır. Barış içinde birlikte yaşamın yollarını arama yolunda araç olarak kültür ve sanatı kullanan üç deneyim, kültürel üretimin birbirine yabancı toplulukları, farklı hikayeleri ve kimlikleri empati tabanlı bir yolculukta bir araya getirerek çoğulculuğun gelişmesinde sahip olduğu gücü ortaya koymuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Sanat ve kültürün ulus devlet sisteminin toplulukları tek bir kimlik üzerinden değerlendirmesiyle marjinalleşen gruplar ve göçmen gruplar gibi farklı kültürel, etnik ve dini kimliklerin bir arada yaşama sorunsalını en iyi şekilde çözen alan olması sebebiyle yerel ve enternasyonal sanatçıların ortak noktalarda buluşmaları toplumsal korkuları ve önyargılı yaklaşımları kırarak karşılıklı anlayışı sağlayabilir.
2. Kültür ve sanat merkezlerinde çok dilli etkinlikler yapılması, çok dilli materyal üretimi

mültecilerin de dahil olduğu birçok farklı grubu daha kolay bir araya getirebilir.

3. Kültür ve sanat merkezlerinde, insan hakları, göç gibi farklı içeriklerle sanatsal etkinlikler hazırlanarak, bir araya gelen kesimler için bir sohbet alanı oluşturacak, tarihsel ve kültürel birikimlerinin paylaşılmasını ve "öteki" kimliğinin aşılmasını destekleyecek "birlikte yaşam" eksenli çalışma masaları oluşturulabilir.
4. Sanatsal etkinliklerin kültürel geçirgenliği pandemi döneminde azalmış olsa da bunların yayılarak daha farklı kesimlere ulaşabilmesi amacıyla dijital platformlara taşınması üzerine çalışılabilir.

KAMUSAL ALANDA SANAT

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
10.00-11.00
60 dk

PAYDAŞ
İKSV

Moderatör

Nilüfer Ergin Doğruer Prof. Dr., Heykel Bölümü, Marmara Üniversitesi

Konuşmacılar

Hüsamettin Koçan Prof. Dr., Kurucu & Mütevelli Heyet Üyesi, Baksı Kültür Sanat Vakfı

Ayşe Erkmen Sanatçı

ÖZET

Kamusal alanlar, toplumun tamamını kapsayan, toplumsal yaşayışın tabiatına içkin farklılıkların ifadesine ev sahipliği yapan ve farklılıklar arasındaki etkileşime olanak tanıyan çoğulcu kent mekânlarıdır. Kentin ortak deneyim üretim mekânları olan kamusal alana taşınan sanatsal pratikler, alana estetik değer kazandırmanın yanı sıra toplumun sanat eserleriyle etkileşim kurmasına olanak tanır ve toplum ile sanat arasında temas alanı oluşmasını sağlayarak kentin kültür belleğinin inşasına katkıda bulunur. Kamusal alanda sanat konusu Türkiye gündemine 1960'lı yıllarda girmiş ve çoğunlukla anıt heykel üzerinden algılanan ve yürütülen süreçler birçok çıkmazı da beraberinde getirmiştir.

1972 yılında Türkiye'deki siyasi temelli anıt heykeltıraşlık eğiliminin yönünü değiştiren bir girişim olarak Cumhuriyet'in ellinci yılında halkın sanat eserleri ile temasını artırmayı amaçlayan yirmi heykel projesi başlatılmıştır. 1973 yılında İstanbul'un çeşitli kamusal alanlarına yirmi heykeltıraşın eserlerinin yerleştirilmesiyle başlayan yeni paradigmanın ikinci büyük adımı ise 1992 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesinin açtığı Açık Alanlara Üç Boyutlu Çağdaş Sanat Yapıtları Yerleştirme Yarışması olmuştur. On heykeltıraşın gelecekte buldukları kamusal alanların şekillenmesinde büyük rol oynayacak üretimlerinin kentin farklı noktalarına yerleştirilmesini sağlayan yarışmanın İstanbul'un kazandırdığı eserlerden biri de oturumun konuşmacılarından Ayşe Erkmen'in Tünel Meydanı'nda yer alan "Açık Sütun" isimli eseridir. Uzun yıllardır kenti özgün sanat eserleri ile kavuşturacak girişimlerin gerçekleşmemesini eleştiren ve bu yönde güçlendirici öneriler üreten oturumda, Türki-

#Sanat #Kültür #KamusalMekan #Yaratıcılık
#KamusalHayat #KentselMiras #KültürelMiras

ye'nin kamusal alanda sanat üretme sürecine ilişkin tecrübeleri irdelenerek çok boyutlu bir tartışma alanı açılmıştır.

Kentlerin rant odaklı yaklaşımlarla sanat ve kültürden uzak birer oluşum olarak şekillendirilmesini eleştirmenin yanı sıra birçok çözüm önerisi sunan oturum, kültürel mirası koruyan ve kentte güncel sanat pratiklerine alan açan bir perspektif sunulmuştur. Kamusal alanda sanatsal pratiklerin güçlenmesinin ancak ortak yetki anlayışını benimseyen bir anlayış ve bağımsız, sivil alanın birikimlerinden yararlanan yönetim sistemleri ile mümkün olacağı belirtilmiştir. Kamusal sanatın güçlendirilmesine yönelik tekil girişimlerin kent hafızasında tutulması ve devam etmesi gerektiği vurgulanmış; anıt heykelcilik anlayışının ötesine geçen kamusal sanat pratiklerine ilişkin kapsamlı bir çerçeve çizilmiştir. Mimarlık mesleğinin ve mimarlık eğitiminin farklı bakış açılara ve formlara alan açması; sanat ve tasarımla bağ kurarak kentin kültürel anlamını çoğaltması gerektiği belirtilmiştir. Dünyadaki kamusal alan sergilerinden sanat eserlerine bütçe ayrılmasını zorunlu kılan uygulamalara değin birçok uluslararası örneğin aktarıldığı oturumda, sanatı kente taşıyacak cesaretlendirici pratiklerin yolları aranmış ve bu kapsamda yerel yönetimlere düşen sorumluluklar irdelenmiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kamusal alan tanımını genişletilerek sivil alanın sorumluluğa daha çok dahil olması sağlanmalıdır.
2. İtiraz ve öneri kanallarını diri tutmak, yenilikçi olmak ve gerekli altyapının sağlanması konusunda düşünmek ve çalışmak gerekmektedir.
3. Belediyelerin sanat konseyi kurması için bütçe sağlanması gerekmektedir.

4. Sanata ayrılan bütçeler folklorik nesnelere için değil, özgün sanat eserleri için kullanılmalıdır.
5. Gençlere sunulan özgürlük ve kendini var etme alanlarını genişletmek üzere belediyeler açık çağrı yaparak uzmanlardan oluşan bir değerlendirme kurulu ile yarışmalar düzenleyebilir.
6. MARUF gibi kamuya açık platformların yaygınlaştırılarak gerçekleştirilen eser ve projelerin kamuya anlatılması, mâl edilmesi gerekmektedir.

**Sanatın gidilen yerde değil, geçilen,
yaşanan yerde olması çok önemlidir.
Çünkü o zaman sanatın toplumsal
yaşamın içinde yaygınlaşmasının
yararlarını görmeye başlarız.**

Nilüfer Ergin Doğruer

**Kişi dışa yansımaya başladığı
zaman, kamusal alanın bir
parçası haline gelir.**

Hüsamettin Koçan

**Kamusal alanda yapılan sanatsal
işler ancak insanlarla bütünleşik
olduğu zaman anlam ifade ediyor.**

Ayşe Erkmen

ÖZGÜN-ŞEHİR: BİR SEMBOL NASIL OLUŞUR

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
16.15-17.45
90 dk

Moderatör

Aslı Ceylan Öner Doç. Dr., Mimarlık, İzmir Ekonomi Üniversitesi

Konuşmacılar

Paul Knox Ordinaryüs Profesör, Virginia Politeknik ve Devlet Üniversitesi

Andy Pratt Kültür Ekonomisi Profesörü, Londra Şehir Üniversitesi

Davide Ponzini Doç. Dr., Mimarlık ve Kent Çalışmaları, Milano Politeknik Üniversitesi

Celal Abdi Güzer Prof. Dr., Mimarlık, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Y. Erdem Güzelbey Başkan Vekili, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

K. Bülent Köstem Teknik Koordinatör, Cittaslow Türkiye

ÖZET

Küreselleşmenin, günümüzün hızlı kentleşme ve küresel akışlar doğrultusunda şekillenen kentleri üzerindeki en büyük tesirlerinden biri kültürel ve ekonomik homojenleşmeye sebep olmasıdır. Kentlerin özgünlükleri ve yerel kimliklerinin söz konusu homojenleşme karşısında kaybolma riskiyle karşı karşıya olduğu düşünülmekte ve kentsel özgünlük çoğunlukla tarihi ve kültürel mirasa atfedilmektedir. Ancak günümüzde, kentsel özgünlük kavramının, yaratıcı ekonomi ve yerel üretime ilişkin faaliyetleri de önemli bir bileşen olarak içeren çağdaş bir boyutu da bulunmaktadır. Kentsel özgünlük kavramının ve bu kavramın kentlerin yapılı, kültürel ve sosyal ortamındaki simgesel değerlerinin incelendiği oturumda, özgünlük ve kentleşme üzerine teorik çerçeve sunulmuş ve bu ekseninde Gaziantep ve İzmir'den iki örnek incelenmiştir.

Kentlerin yerel kimliği ve özgünlüğünün korunması konusunda kapsamlı bir bakış sunan oturumda, sembolizm ve özgünlük arasındaki ilişki irdelenmiş ve kentlerin yaratıcı çabalarının kentsel özgünlüğün inşasındaki rolünün altı çizilmiştir. Aktarımlara göre, kamusal sanat, kentte bir diyalog zemini oluşturmakta; kamusal alanın anlamını çoğaltarak katılımcılık yoluyla kentsel alandaki temsil çeşitliliğini sağlamaktadır. Oturumda, milyonlarca kişinin

#YerelYönetim #Mimarlık #İletişim #KentKimliği #KentLiderliği

yaşam alanı olan kentlerin, ayrılaşmış kent temsillerine sahip oluşu eleştirilmiş ve kentlerin markalaşması ve turizm odaklı yaklaşımlar ile şekillendirilmesinin tek tip bir kent algısı oluşturduğu belirtilmiştir. Bu yaklaşımın aksine sanatın gücünü, katılımcılığı ve çok paydaşlılığı içeren çoğulcu bir kent imajı inşa etmenin önemi vurgulanmıştır. Homojenleşmenin bir nedeni olan birbirinden farklı şehirlerin benzeş projelerle donatılması konusu üzerinden ilerleyen tartışmalar, her projenin bağlama özgü üretilmesi gerektiğini ve homojenleşme ve farklılaşmanın bağlama bağlı olduğunu göstermiştir. Kent üzerinde söz sahibi olan politika yapıcılar, ulus-aşan projelere engel olamasalar dahi bu projelerin bağlamla ve aktörle ilişkilerini iyi kurmalı ve bu yapıların farklı ölçeklerde yarattığı etkileri iyi analiz etmelidir.

Kent ölçeğinde özgünlük kavramının kentin yemek kültürünü, kentlilerin mekânı üretme ve tüketme biçimlerini, kentsel yapıları ve kentsel yaşayışı kapsayan çok katmanlı ve karmaşık bir yapı oluşturduğu düşüncesi etrafında şekillenen oturumda, sunulan teorik çerçeve İzmir ve Gaziantep örnekleri üzerinden pratik düzleme taşınmıştır. Dünyadaki en eski dokuzuncu şehir olarak kaydedilmiş Gaziantep'teki vaka çalışması, gastronomi festivalleri ve yerel odaklı yenilikçi uygulamaların kentin kimliğini, özgün değerini ve geleneksel yemek kültürünü yeniden üretme konusunda sahip olduğu rolü ortaya koymuştur. İzmir örneği ise Cittaslow modeli üzerinden büyük şehirlerde yaşam kalitesi yüksek; mikro-ekonomilerin desteklendiği, kültürünü, geleneğini ve yerel farklılıklarını koruyan bir kentsel yaşayışın imkânlarına ilişkin bir araç seti sunmuştur.

Kentlerde AVM, lüks kule benzeri yapılar yer aldıkça o kentlerin benzersizlikleri de kimlikleri de kayboluyor.

Paul Knox

Kamusal sanat, üretici ve tüketici arasındaki duvarı yıkıp diyalog yaratan katılımcı bir aktivitedir.

Andy Pratt

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Şehirlerin temsil ve tanıtım süreçlerinde şehirde yaşayan tüm paydaşlar bir araya gelmelidir ve tek tip bir kent imajı yerine şehirdeki tüm paydaşları yansıtan çoğulcu ve heterojen şehir temsilleri yaratılmalıdır.
2. Başarı ve kalıcılık için toplum ve kentte fiziksel ve zihinsel çalışma yapılmasının yanı sıra mahalle sakinlerinin davranışlarının incelenmesi gerekmektedir.
3. Politika yapıcılara özgün yapılar için mimarın kendisinin tek başına yapıyı ikonikleştiremeyeceğinin ve homojenleşmenin bağlama bağlı olduğunun fark ettirilmesi gerekmektedir.
4. Şehirler tasarımcılar, planlamacılar ve belediye başkanlarının birlikte çalıştığı süreç ve projeler ile inşa edilmelidir.
5. Yerel kimliğin kaybolması ve kamusal ilişkilerin pazarlama odaklı bir yapılanmaya girme risklerine karşın kentler, pazarlama ve turizm odaklı yaklaşımların aksine, yerel ve estetik

değerleri gözetilen ve geleneğin ev sahipliğine olanak tanıyan bir bakışla planlanmalı ve özgünlükleri korunmalıdır.

6. Şehirlerin, küreselleşme karşısındaki özgünlüklerini korumak için yerel belediyelerin desteği ile kendi geleneklerine dönmeleri ve bunların yeni tekniklerle ve şehirdeki paydaşların katılımı ile yeniden üretilmeleri sağlanmalıdır.
7. Kentlerin özgünlüklerini korumak için ayrıca sanatsal yaratıcılıktan faydalanılmalıdır.
8. Özellikle modern sanattaki seyircinin esere aktif katılımı fikri kentlerin özgünlüğünün korunmasına yardımcı olacaktır.
9. Kamusal sanat, diyalog yaratan ve kentin temsil çeşitliliğini sağlayan bir alan olarak benimsenmeli ve kent yaşamına aktif olarak dahil edilmelidir.
10. Hız ve tüketim odaklı anlayış yerine Cittaslow (Yavaş Şehir) modelinin getirdiği sakin, basit ve yerel bakış açısı ile büyük şehirlerdeki hayat kalitesi artırılmalıdır.
11. Cittaslow (Yavaş Şehir) felsefesi doğrultusunda, geleneğini ve kültürünü koruyan

rahat bir yaşam temposuna sahip, şenlik ve misafirperverlik duygularının hakim olduğu yerel farklılıkların korunduğu, mekan duygusunun güçlü olduğu, dayanıklı ve mikro-ekonominin desteklendiği, kent kimliğine sahip çıkan, kentine ve dünyaya karşı sorumluluk hisseden kentler oluşturulmalıdır.

12. Cittaslow (Yavaş Şehir) felsefesi doğrultusunda, kentlerin yerel değerlerine dönmeleri sağlanmalı, ancak bu durum içe kapanarak değil uluslararası bir ağ içinde ve teknolojik imkanlarla gerçekleşmelidir.

13. Cittaslow (Yavaş Şehir) felsefesinin büyük şehirler için de uygulanabilir olduğu yeni modeller geliştirilmeli, şehirlerin kendi kimliklerini koruyarak ve teknolojik imkanlardan faydalanarak herkes için kaliteli bir yaşam sunması sağlanmalıdır.

14. Kent çapında uygulanacak uzun vadeli kriter seti modeli oluşturmak ve pilot mahallelerde yavaşlığı denemek faydalı olabilir.

15. Kendi kendine yeten, mahalle sakininin temel mal ve hizmetlere zahmetsizce ulaşabildiği sağlıklı ve güvenli mahalleler oluşturulmalıdır.

16. Kentin ruhuna uygun, halkın katılımının olduğu, sorunları iyi tespit edilmiş, sorunlara paydaşlarla birlikte çözüm bulunmuş kent modelleri geliştirilmelidir.

17. Kültür, sanat ve spor gibi alanlarda kendine yeten, insanların etkileşime girebileceği, sokaklarında insanlarla karşılaşabileceği, orada mutlu olabileceği mahalleler; mahalle sakinleri ile birlikte tasarlanmalıdır.

18. Politika yapıcılar, mimarlar ve şehir plancıları, ulus-aşan projelere karşı çıkamaları da

bu projeleri bağlamla ve aktörle ilişkilendirmeli, hangi ölçekte etki yaptıklarını anlamalı, küreselleşme anlatısı yerine küreselleşme problemlerine odaklanmalıdır.

19. Post-truth, yani müdahale edilmiş bilgi dünyasında, mimari eserlere yönelik algılarımızın da yönlendirilmiş olması durumuna dikkat edilmeli ve uzmanlığın, popüler kültür karşısında önemini kaybetmemesi sağlanmalıdır.

Tek bir yapı, bütün kenti temsil edebiliyor ancak aslında bir yığılma kente özgünlüğü getiriyor.

”

Celal Abdi Güzer

KENTİN ÇETREFİLLİ PROBLEMLERİNE KATILIMCI ÇÖZÜMLER TASARLAMAK

ÇALIŞTAY

3 Ekim 2021
Pazar
14.30-18.00
210 dk

PAYDAŞ
ATÖLYE

Kolaylaştırıcılar

Begüm Ural Mimar, ATÖLYE

Ecem Çınar İç Mimar, ATÖLYE

Deniz Dönmez Tecrübeli Tasarım Stratejisti ve Servis Tasarımcısı, ATÖLYE

Emre Erbirer Yaratıcı Platform Yöneticisi, ATÖLYE

Aslı Sevinç Daver Tecrübeli Yönetici, Servis & Etkileşim, ATÖLYE

Barbaros Kaptanoğlu Öğrenme Tasarımcısı, ATÖLYE

ÖZET

Son yıllarda hızla değişen ve dönüşen küresel koşulların etkisiyle kentlerin karşı karşıya kaldığı sayısız çetrefilli problem, öngörülemez durum ve mücadele alanı, kent planlaması ve tasarımına ilişkin süreçlerde bir paradigma değişikliğinin benimsenmesi gerekliliğini açıkça ortaya koymaktadır. Bir tasarım yöntemi olarak topluluk odaklı tasarım anlayışı, uzmanların kentlilerin yaşadığı çevreye ilişkin tek yönlü karar verme süreçlerinin ötesine geçerek odağına katılımcılığı ve toplulukların yaratıcılığını alan işbirlikçi bir yaklaşım olarak karşımıza çıkar. Topluluk odaklı tasarım yaklaşımında, topluluklar, uzmanların sunduğu rehberlik, destek ve araç setleri aracılığıyla yaşadıkları çevreye ilişkin sorunları tespit etmekte ve çözüme giden süreçlere doğrudan katkı sunabilmektedir. Bu yaklaşım, uzmanların kolaylaştırıcılığı ile kullanıcıların kent mekânına ilişkin geri bildirimlerini almayı, kente ilişkin talep ve önerileri toplamayı ve kent sakinlerinin mekânsal tasarım süreçlerinin bir parçası olarak konumlanmasını amaçlar. Birlikte düşünmeye, işbirliği yapmaya ve kentsel sorunlara dair yeni tartışmalar, açılımlar ve kavrayışlar açmayı amaçlayan MARUF21 kapsamında, ATÖLYE tarafından tasarlanan ve MARUF'un ana mottosu "Çözüm Üreten Kentler"e topluluk odaklı tasarım lensiyle yaklaşmayı planlayan bir çalıştay düzenlenmiştir.

Çalıştayın ilk bölümünde ATÖLYE'nin geliştirdiği topluluk odaklı tasarım yaklaşımı ve topluluk teorisi üzerine bir sunuş gerçekleştirilmiştir. Toplu-

#Yaratıcılık #Topluluk #İşbirliği #KentselTasarım

luk kavramının anlamı, insanlık tarihi boyunca güvenlik sağlamaktan etki yaratmaya; topluluğun üyeleri arasındaki kan bağından, ortak ilgi alanlarına; tek mekana dayalı olmaktan daha akışkan veya mekansız olmaya doğru pek çok dinamiğe göre şekillenmiş ve evrilmiştir. İnsanlık tarihi kadar eski topluluk kavramı, günümüzde de insan odaklı tasarım anlayışının yerini gezegen odaklı tasarım anlayışına bırakmasıyla beraber değişmeye ve dönüşmeye devam etmektedir. ATÖLYE ise topluluk kavramını etkileyen dinamikleri anlamaya çalışarak yaratıcı topluluklar oluşturmayı; bu topluluklar aracılığıyla kentlerin ve dünyanın farklı problemlerine çözümler tasarlamayı ve etki yaratmayı hedeflemektedir.

Topluluk odaklı araştırma ve çalışma süreçleriyle sosyal, ekonomik ve ekolojik etki yaratmayı amaçlayan ATÖLYE uzmanlarının kolaylaştırıcılığı ile gerçekleşen çalıştayda, yerel yönetim, akademi, yaratıcı sektörler ve sivil toplum alanlarında çalışmalar yürüten katılımcılar yer almıştır. Çalıştay, topluluk odaklı tasarımın temellerine ve katılımcı kentsel tasarıma dair iyi örneklerin paylaşıldığı bir girişle başlamıştır. Ardından, katılımcıların kendi kentlerindeki çetrefilli problemleri tanımlaması ve çözüm önermek yerine çözüme gidebilecek topluluk odaklı araştırma, fikir üretme, uygulama, etki ölçümleme süreçleri kurgulaması yönünde ilerleyen bir süreç yürütülmüştür.

YAKINDAN TANIYALIM: AĞA HAN ÖDÜLLERİ

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
10.00-11.00
60 dk

Moderatör

Süha Özkan Prof. Dr., Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar

Saif Ul Haque Başkan, Bengal Enstitüsü

Ahmed Al-Ali Kurucu Ortak, X Architects

Farid Esmail Kurucu Ortak, X Architects

Emre Arolat Kurucu Ortak, Emre Arolat Mimarlık

Han Tümertekin Kurucu Ortak, Mimarlar ve Han Tümertekin

ÖZET

Aga Khan (Ağa Han) Mimarlık Ödülleri, İslam coğrafyasının yapılaşmış çevre kalitesini iyileştirmek ve geliştirmek amacıyla kurulan Ağa Han Vakfı tarafından, mimarlık, planlama, peyzaj tasarımı ve koruma alanında her üç senede bir verilen ödüllerdir. Verildiği coğrafyada üstün nitelikli tasarımları görünür ve sürdürülebilir kılarken yerel toplumların ihtiyaçlarını da karşılamayı amaçlayan ödüller, uluslararası mimarlık camiası tarafından ilgiyle takip edilmektedir. Ağa Han Mimarlık ödüllerini kazanmış ve ödül komitesinde jüri üyeliği yapmış mimarların katılımıyla gerçekleşen oturumda, ödül kazanan projeler, adaylık ve yarışma süreçleri ve Ağa Han mimarlık ödüllerinin tasarım ve mimarlık dünyasına katkıları tartışılmıştır.

Oturumun amacı, Türkiye'deki genç mimarlara Ağa Han Mimarlık Ödülleri'ni tanıtmak ve mimarlık mesleği için büyük anlam taşıyan bu ödülün, yeni nesiller aracılığıyla kentlere olumlu yönde yansımalarının önünü açmaktır. Oturumda, ödül alan projelerin süreç ve detaylarının paylaşılmasının yanı sıra konuşmacılar, Ağa Han Mimarlık Ödüller'i'nin mesleki yolculuklarındaki önemine ve değerine değinmişlerdir. Ayrıca, ödül alan projeler üzerinden doğa ile mimari proje arasındaki entegrasyona ilişkin aktarımlar, doğal döngüyü gözetken yaklaşım ve doğadan ilham alan yöntemler ile mimari ve tasarımın onarıcı bir etkiye sahip olabileceğini göstermiştir. Konuşmacılar, ödülün ka-

#Sanat #Mimarlık #ÖdülTöreni #Kültür

zanılmasının ardından yaşanan gelişmelere ilişkin deneyimlerini paylaşarak Ağa Han Mimarlık Ödülü'nün ve sürecin özgünlüğünü vurgulamış; bu ödülün genç mimarlara ilham olmasının yanı sıra güçlü bir ağ kurma ve bir araya getirme işlevi olduğu belirtilmiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Ağa Han Ödülleri'nin işleyişini ve süreci genç nesillere ilham olabilecek bir şekilde aktarılmalı, toplumsal varoluş sürecini ve doğa/mimari ilişkisini göz ardı etmeden gerekli çalışmalar yapılmalıdır.
2. Ağa Han Ödülleri'nin Türkiye'de mimarlık ve tasarım eğitimi gören genç mimarlar tarafından daha iyi tanınması sağlanmalıdır.
3. Bu ödülün varlığını sürdürmesi ve katkı sunanların kendi değerlerini de topluma daha fazla yansıtılabilmesi için Türkiye'de ve bütün dünyada çalışmalar yapılmalıdır.
4. Mimari çalışmalar, kalkınmanın bir aracı olmalıdır.
5. Mimari çalışmalarda şehirlerdeki doğal yapıların korunması ile ilgili konulara ağırlık verilmelidir.
6. Doğaya özgün müdahaleler ile doğal yaşam güzellikleri korunmalıdır.
7. Mimariye daha dengeli ve önemseyici bir bakış açısı sunularak genç mimarlara ilham olunmalıdır.
8. Genç mimarlara, ruhen ve entelektüel olarak kendi kurdukları mekanizmaları ve değerleri tamamen koruyabilecekleri, aynı zamanda yeni dünyanın mekanizmalarına ayak uydurabilecekleri yeni kanallar açmak gerekmektedir.

**Ödül almak bir şeyin bitişini temsil eder.
Ama Ağa Han bir başlangıçtı.**

Han Tümertekin

**Bu dünyayı hem demografik hem
sosyal hem entelektüel hem de
ekolojik olarak korumanın ve daha
ileriye götürmenin olumlu bir şekilde
ödüllendirildiği bir sistem Ağa Han.**

Emre Arolat

EN İYİSİNİ TOPLULUK BİLİR: MEKAN VE POLİTİKA TASARIMINDA YENİLİKÇİ YÖNTEMLER

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
14.30-15.30
60 dk

Moderatör

Atılım Şahin Topluluklar Direktörü, ATÖLYE

Konuşmacılar

Tahir Can Yarimoğlu Kurucu & Genel Koordinatör, Erişilebilir Kent Atölyesi

Gülşah Eker Çözüm Haritalama Yöneticisi, Hızlandırma Laboratuvarı, UNDP
Türkiye

Emre Güzel Kurucu Ortak, Roof Coliving

Tuğçe Akbulut Kurucu, Cross Change

Yaşar Adnan Adanalı Genel Koordinatör, Mekanda Adalet Derneği

ÖZET

Kapsayıcı, adil, sürdürülebilir ve erişilebilir kentsel mekanlara dair tasarım süreçleri, doğası gereği mevcut ve sabit üretim yöntemleri yerine etkileşim odaklı ve katılımcı araştırma yöntemlerini kullanmaktadır. Kentsel planlama süreçlerinde kalıcı bir sosyal etki, ancak yerelin bilgisini ve ihtiyacını önceleyerek birlikte üretme anlayışıyla hareket eden süreç ve aktörler ile mümkündür. Sivil katılım, disiplinlerarası araştırma pratikleri ve yerel toplulukları odağına alan oturumda, yerel toplulukların kentsel mekana ilişkin süreçlere dahil olmalarını sağlayan katılımcılık pratikleri değerlendirilmiştir.

Oturumda, topluluk tasarımı kavramının ilk kez 1960'lı yıllarda fiziksel çevreye karşı geliştirilen sorumluluk duygusunun kolektif hareket etme ihtiyacını ortaya çıkarması ile gündeme gelen bir konu olduğu belirtilmiştir. Günümüzde ise katılım süreçleri daha verimli bir şekilde organize edilmekte ve katılımcılar, kendi uzmanlık alanları doğrultusunda uygulama süreçlerinin çeşitli aşamalarına dahil olmaktadır. Özellikle teknoloji ve tasarımın entegrasyonunun, toplulukların kolektif hareket etme eğilimlerini büyük oranda değiştirdiğinden bahsedilmiştir. Günümüzde sosyal etki ve topluluk odaklı

#KamusalMekan #Katılım #MekanOluşturma
#PolitikaOluşturma #Yaratıcılık #Topluluk

gruplar, teknolojinin imkanlarını etkin şekilde kullanmakta ve toplumsal eşitlik konusunda inovatif süreçler yürütmektedir.

Topluluğa ait mekanları inşa etmenin yolunun, öncelikle topluluğu anlamak ve bilmekten geçtiği vurgulanmıştır. Topluluğa ait ve topluluğu inşa sürecine içkin olan ortak yaşam alanlarını tasarlayanın da geçmişi yok, geleceği ise var saymadan, bugün ve burada olarak mümkün olabileceği belirtilmiştir. Topluluklara ait ortak yaşam alanlarının, disiplinlerarasılığın sınırlarını aşarak disiplinler ötesi bir yaklaşım benimsemeyi ve tek bir tasarımcının çalışmasının sonucunda değil çokluğun diyaloguna imkan tanıyan süreçlerle inşa edilebileceği konusu oturumun belkemiğini oluşturmaktadır. Oturumdaki aktarımlara göre, kamusal alan, farklı kimlik ve kökenlere sahip bireyleri benzeş değerler etrafında bir araya getirmeyi sağlayacak bir diyalog alanı olma gücüne sahiptir. Topluluk konusundan ayrı düşünülemez olan katılımçılık meselesi ise kentin tüm yurttaşları için bir hak ve güçlendirici bir pratiktir.

**Kentler ancak herkesin katılımıyla
yaratıldıkları zaman herkes için bir
şeyler sağlayabilir.**

Emre Güzel

**Geçmişi yok saymadan, geleceği
var saymadan, bugün burada olarak
topluluk inşa edilmelidir.**

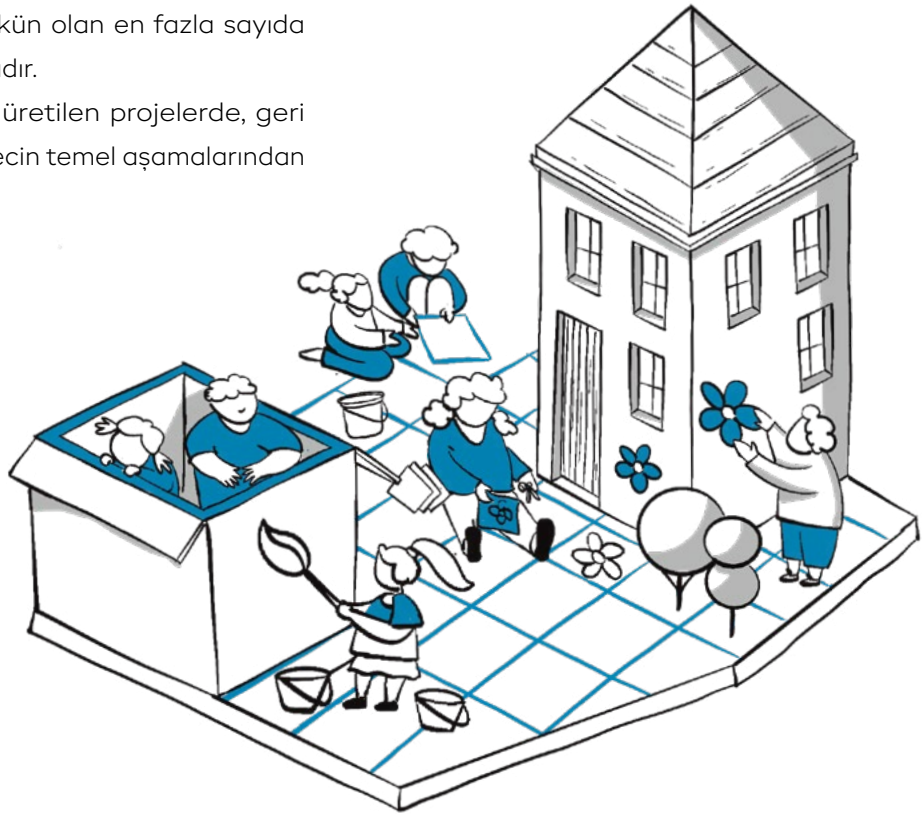

Yaşar Adanalı

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Tasarım süreçleri yerel toplulukların ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde planlanmalıdır.
2. Merkeziyetçi ve mülkiyetçi anlayışı değiştirmenin bir ön adımı olarak toplulukların kentleri birlikte tasarlamasına olanak sağlayan politikalar üretilmelidir.
3. Kentlerin sürdürülebilir ve herkes tarafından erişilebilir olması için, tıpkı ortak yaşama alanlarında olduğu gibi birlikte ve diyalog içinde tasarlanması sağlanmalıdır.
4. Kentsel mekana dair kararlar alınmadan önce kent sakinlerinin sürece etkin bir şekilde dahil olduğu çeşitli çalıştaylar ve atölyeler düzenlenmeli, böylece alanda yapılacak tasarım ile ilgili mümkün olan en fazla sayıda insanın fikri alınmalıdır.
5. Kentsel alanda üretilen projelerde, geri bildirim safhası sürecin temel aşamalarından biri olmalıdır.

6. Kente dair planlama ve tasarım süreçlerinde disiplinlerarası yöntemler benimsenmelidir.
7. Tasarım süreçlerinde çeşitli metotlardan faydalanarak yerele ve topluluğa ait özgün metotlar keşfedilmelidir.
8. Sosyalleşme anlayışı, yalnızca insanın bir başka insanla ilişkisi bağlamında ele alınmamalıdır; sosyalleşmenin aynı zamanda insanın doğayla ve diğer canlılarla ilişkisini de ifade eden bir kavram olduğu gözetilmelidir.
9. Mekanlar ve topluluklar, insanın farklı canlılar ve doğayla kurduğu bu ilişkisellik önceliklendirilerek kurgulanmalı ve daha sonra inşa edilmelidir.

KARŞILAŞMALARIN MUHİTİ OLARAK SOKAKLAR

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
16.15-17.30
75 dk

Moderatör

Alexis Şanal Partner, SANALarc

Konuşmacılar

Hayrettin Günç Program Yöneticisi, NACTO

Carlos Urrego Kentsel Tasarım Proje Koordinatörü, Bloomberg Initiative for Global Road Safety

Zeynep Yıldırım Şehir Plancısı & Yaya Erişim Şefi, İzmir Büyükşehir Belediyesi

Yılmaz Büyükerşen Prof. Dr., Başkan, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi

ÖZET

Sokaklar, hem kent hayatının akışını ve hareketliliğini mümkün kılan damarlar hem de kentin farklılaşan topluluklarının birbirine karıştığı çok sesli kamusal mekânlar olarak kentlerin kimliğini yansıtan en güçlü unsurdur. Bir karşılaşma mekânı olan sokakların, kentsel yaşamın kalitesini artırma konusundaki rolü her geçen gün önem kazanmaktadır. ABD, Kolombiya ve Türkiye'den kent paydaşlarının katılımıyla gerçekleştirilen oturumda, farklı toplumsal kesimlerden ve farklı yaş gruplarından kentlilerin gündelik yaşamdaki karşılaşma sahnesi olan sokaklar, dünyanın çeşitli kentlerindeki iyi uygulama örnekleri üzerinden irdelenmiştir.

Kentlerin kim ve ne için tasarlandığı konusunu odağına alan oturum, sokakların ve caddelerin motorlu taşıtları merkeze alan bir yaklaşımla tasarlanıyor oluşunun yarattığı mekânsal eşitsizlikler ve bu eşitsizlikleri bertaraf etmeyi sağlayacak yöntemler ekseninde şekillenmiştir. Sokaklar, toplumsal bağ ve ilişkileri barındırmaları ve pek çok kentsel hizmetin mekânı olmaları sebebiyle kentsel kamusal hayatın temeli olarak nitelendirilmiştir. Ayrıca, pandemi döneminde kamusal alan konusunda oluşan kolektif farkındalığın, sokakların kamu sağlığı ve kentsel yaşam kalitesi üzerindeki etkisini görünür kıldığı belirtilmiştir. Kent sakinlerinin ihtiyaçları yerine motorlu ulaşımın gerekliliklerini önceleyen yaklaşımların çelişkisi ele alınmış; sokakların kapsayıcı

#KamusalMekan #KentHakkı #KentselTasarım #Katılım
#Mahalle #Hareketlilik #Kapsayıcılık #Yaya

ve erişilebilir kamusal mekânlara dönüşümü, yerel uygulamalar üzerinden irdelenmiştir.

Bogota, İzmir ve Eskişehir örnekleri ekseninde sokakların tasarımına ilişkin karar alma süreçlerinde öncelikleri doğru belirlemenin ve katılımın önemi vurgulanmış; fiziksel mekâna yönelik kararların sosyal alışkanlıkları değiştirme yönündeki çabaları da gerekli kıldığı belirtilmiştir. Toplulukların sokağı kullanma kültürünü değiştirerek bisiklet ve toplu taşıma kullanımını yaygınlaştırma hedefi, çok paydaşlı, işbirlikçi ve katılımcı bir süreci gerektirmektedir. Sokağın çevresel, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirlik boyutlarıyla da ele alındığı oturumda, alternatif ulaşım biçimleri, tasarımda biyoçeşitlilik ve sokağın kültür ve sanata mekân olma potansiyeli üzerinde durulmuştur. Ayrıca sokak tasarımında araç odaklı yaklaşımların ekonomik boyutu tartışılmış; motorlu ulaşım altyapısına ayrılan bütçenin topluma fayda sağlayacak hizmetlere kanalize edilmesinin yaratacağı etki ortaya konmuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Mobilite, erişilebilirlik, çevresel sürdürülebilirlik, sosyal eşitlik, kamu sağlığı ve güvenliği, yaşanabilirlik ve yaşam kalitesi arasında bütünlüklü ve dengeli bir yaklaşım sağlanmalıdır.
2. Sokakların karşılaşma alanları olarak dönüşüme uğraması, toplumun, kişilerin ve yerel toplulukların ihtiyaçlarına odaklanılarak tüm kullanıcıların yaşam kalitesini yükseltmek için:
 - Sağlıklı sokakların yaratılması,
 - Çocuk ve yaşlıların güvenli ve sağlıklı alanlarda yürüyebilmesini sağlayan güvenilir sokakların oluşturulması,
 - Engelsiz mekanlardan aktif mekanlara doğru bir geçişin sağlanması,
 - Sadece mobilite adına değil, sokak kullanımıyla ilgili farklı işbirliği araçlarını ve aktif ulaşım, atık yönetimi gibi konular içeren sokakların kullarındaki dönüşümün sağlanması gerekmektedir.
3. Vergilerin çoğunun otomobil gibi motorlu araçlara yönelik altyapı hizmetlerine ayrıldığı bir ulaşım yaklaşımında, araç kullanmayan kentlilerin mağduriyeti ve bu durumun ekonomik kalkınmayı olumsuz anlamda ciddi oranda etkilemesine karşın, vergilerin büyük kısmı tarımsal üretim gibi topluma fayda sağlayacak farklı hizmetlerde kullanılmalıdır.
4. Sokaklar, kentliye tekrar kazandırılarak sahip çıkılması sağlanmalıdır.
5. Sokak kullanımında bisiklet ve toplu taşıma kullanımları artırılmalıdır.

6. Sokak tasarım süreçlerinde engelli bireylerin erişilebilirliği ve güvenliği, biyoçeşitliliğin ve ekonomik sürdürülebilirliğin gözetilmesi, dönüşümlerinin onaylayıcısı ve kullanıcısı olarak kentlinin ve sivil toplum katılımını da sağlanması gerekmektedir.
7. Denetleme için yetki sahalarının oluşturulup metrolardan, otobüs duraklarından, kent parklarından başlayarak insanların sokaklara eriştiği tüm mekanlarda erişilebilirlik üzerine denetlemeler yapılmalıdır.
8. Okul bölgelerinde yüksek yoğunluklu trafiğin olduğu alanlarda sadece yayaların güvenliğini sağlayacak alanlar değil, okullara belirli mesafelerden başlayan ve araçların yavaşlamasını sağlayan güvenli okul yollarının tasarlanması gerekmektedir.
9. Kentlileri bir araya getiren ve sokakların sosyal bağ sağlamaya ilişkin önemini hatırlatan etkinliklerin düzenlenebilir.

**Sokaklar bir kentin
kılcal damarları,
kentliler ise sinir
uçları gibidir.**

Yılmaz Büyükerşen

METROPOLLERİN DEĞİŞEN ÇEPERİ

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
16.30-18.00
90 dk

PAYDAŞ

AURA İstanbul

Moderatör

Eda Ünlü Yücesoy Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, İstanbul Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar

Lakshmi Rajendran Dr., Kıdemli Araştırmacı, Geleceğin Şehirleri, Anglia Ruskin Üniversitesi

Veronica Albarran Carrillo Araştırmacı, Meksika Ulusal Özerk Üniversitesi

Sinan Logie Öğretim Görevlisi, Mimarlık, Bilgi Üniversitesi

Tansel Korkmaz Doç. Dr., Mimarlık, Bilgi Üniversitesi

AURA İstanbul Araştırmacıları

ÖZET

Son yıllarda, kent morfolojisi ve planlama arasındaki etkileşimin giderek artmasıyla öne çıkan ve hem Türkiye’de hem de dünyada geleneksel bağlamının dışında tartışılmaya başlayan kent çeperi kavramı, tarihsel süreçte kentin büyümesine bağlı olarak kent içerisinde gömülü kalan eski kent sınırlarını ifade eder. Kent çeperleri, arazi kullanımlarındaki farklılık sebebiyle kent merkezlerinden oldukça farklı bir karaktere sahip olmakla beraber kent merkezlerinin ekoloji üzerindeki yıkıcı etkilerini minimize eden tampon bölgelerdir. Kent tarihinin ve kentsel ekolojinin ayrılmaz bir parçası olarak ele alınan kent çeperleri, Türkiye ve dünyada hızlı nüfus artışının bir sonucu olan yapılaşma ihtiyacı dolayısıyla kentleşme baskısı ve özgün kimliğini kaybetme riskiyle karşı karşıya kalabilmektedir. Oturumda, kültürel ve ekonomik yönden gelişmiş merkezler olma özelliği taşıyan metropollerin sınırlarının bulanıklaştığı çeperlerine odaklanılmış ve bu alanların değişimleri incelenmiştir. Oturumun ilk bölümünde, dünyadan çeşitli metropol çeperleri üzerine aktarım yapılmış; ikinci bölümde ise AURA İstanbul yürütücülüğünde gerçekleştirilen ve iklim krizinin geldiği noktada kırsal ve kentsel kalkınmanın yeni potansiyel stratejilerini tanımlamayı amaçlayan “Marmara Bölgesini Haritalamak: Bir Ön Biyopsi” atölyesinin çıktıları paylaşılmıştır.

Oturumda, gelişmekte olan ülkelerde kent merkezlerinin gelişimi için ciddi bir yatırım ve destek sağlanırken kent çeperlerinin gelişiminin ihmal edildiği belirtilmiş ve bu zıtlığın yeni politika ve planlamaları gerekli kıldığı vurgulanmıştır. Kent çeperlerinin kentsel ve kırsal özellikleri aynı anda bünyesinde barındırma özelliğini taşıdığı ve kentsel tarım için elverişli alanlara sahip olmaları nedeniyle kentin gıda üretimi için ciddi bir katkı potansiyeli sundukları ifade edilmiştir. Uluslararası araştırmacı ve uzman temsilcilerin katkılarıyla Hindistan ve Meksika'dan farklı kent çeperleri örneklerinin detaylı sunumu yapılmış ve bu örnekler bağlamında gelişmekte olan ülkelerde kent çeperlerinin karşı karşıya olduğu zorluklar masaya yatırılmıştır. Yapılan tespitlerin ardından öncelikli müdahale alanlarının belirlenmesine yönelik değerlendirmeler yapılmış; çeperlerin planlamasında yeni ölçekler, ilişki sistemleri, yönetim modeli, dirençli ve kapsayıcı gelişmeyi merkeze alan yenilikçi bir bakış açısının benimsenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Kent çeperlerine yalnızca kalkınma ve gelişme üzerinden bakmanın yanlış sonuçlar doğurabileceği belirtilmiş; çeperlerin bir parçalar bütünü olarak ilişkisel ve yerel ölçeklerde ele alınması gerektiği vurgulanmıştır. Bu alanlar, kendi içindeki aktörleri, gündelik hayatı ve yaşam biçimleri, ekonomik ve kültürel dinamikleri, arazi kullanımları ve mevcut faaliyetleri gözetken bir yaklaşımla gözlemlenmeli ve planlanmalıdır. Kent çeperlerinin, kapitalizm ve iklim krizi olmak üzere iki ana krizle mücadele ettiği belirtilmiş; her iki krizin de tarihsel boyutu ve kapsamlı bir perspektifle ele alınması gerektiği ifade edilmiştir. Bu farklı perspektiflerin, alandaki akışları anlamayı sağlayan ilişkisel yaklaşım ve bireysel deneyimleri merkeze alan fenomenal yaklaşımı içermesi gerektiği belirtilmiştir. Oturumun ikinci bölümünde ise "Marmara Bölgesi'ni Haritalamak: Bir Ön Biyopsi" atölyesi kapsamında, Dilovası-Altınova, Orhangazi-Gemlik, Biga, Gelibolu ve Çorlu bölgelerindeki kent çeperlerini ilişkisel ve fenomenal yaklaşımlar ile ele alan çalışmaların sonuçları ile bu alanlara yönelik detaylı analiz ve değerlendirmeler sunulmuştur.

Bir müdahaleye başlangıç ararken bunun bir yaratıcılık olmasını beklememeliyiz, başlangıç zaten orada, oradaki tehditler ve oradaki potansiyellerde. Mühim olan bunu iyi okuyabilmek ve iyi anlayabilmektir.

Tansel Korkmaz

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Dünyanın farklı yerlerinde gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda farklı süreçlerin gözlemlendiği kent çeperi araştırmaları, tüm benzerlik ve farklılıklarıyla hepsinin bir arada tartışılmalıdır.
2. Kent çeperlerine sadece kalkınma ve gelişme üzerinden bakılmamalı, bu kentsel alan, bir bütün içinde, aktörler ve arazi kullanımları ile birlikte düşünülmelidir.
3. Sürecin izlenmesi ve planlanması aşamasında, gündelik hayatın ve yaşam biçimleri de değerlendirilmenin bir parçası olmalıdır.
4. Gelişmekte olan ülkelerde kent merkezinin gelişimi ciddi bir destek alırken kent çeperinde böyle bir destek çoğunlukla görülmemesi sebebiyle yeni politika ve planlamalar üzerinde durulmalıdır.
5. Resmi olan ve resmi olmayan günlük dü-

zeydeki ilişkileri anlamlandırmada kırsal ve kentsel dikatomisinden bakan lensleri kullanılmalıdır.

6. Gelecek tahayyülü kurabilmek için dönüşümün trendleri ve kırılma noktaları ve bu dönüşümlerle ortaya çıkan imkan ve potansiyellerin yanında potansiyel tehditleri anlaşılmalıdır.
7. Farklı perspektifleri anlamak için networkleri ve akışları anlamayı sağlayan ilişkisel düşünce ve bireysel deneyimlerimiz üzerinden anladığımız ve tanımladığımız fenomenel yaklaşımlar üzerine çalışılmalıdır.
8. Farklı ölçeklerdeki müdahaleleri sıraya koymadan birlikte düşünmek, ikisi arasında gidip gelmeyi başaran bir düşünce sistemini kurmak gerekmektedir.
9. 2020'lerdeki Marmara Bölgesi sınırları anlaşılacak isteniyorsa kent ve kırsal karşılıklı ilişkisi ve dönüşümleri tarihsel bir perspektif içinde irdelenmelidir.

DEĞİŞİM İÇİN GENÇ PLANCILAR

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
12.00-13.30
90 dk

PAYDAŞ
ISOCARP

Moderatör

Zeynep Günay Doç. Dr., Yönetim Kurulu & Genç Planlama Profesyonelleri Programı Direktörü, ISOCARP

Konuşmacılar

Viviana Cordero CEO, Huasipichanga

Gamuchirai Mutezo Kurucu, Madam Waste Urban and Energy Planners

Mahak Agrawal Kamu Politikaları Sorumlusu, ITACUS

Khanh Nguyen Mimar & Kentsel Tasarımcı, Except Integrated Sustainability

Pierre Renault Şehir Plancısı & Tasarımcı, Egis Company

Tathabrata Bhattacharya Danışman & Proje Müdürü, Odisha Bridge & Construction Corporation

ÖZET

ISOCARP (Uluslararası Şehir ve Bölge Plancıları Birliği), 1991 yılından bu yana çeşitli platformlar aracılığıyla dünyanın dört bir yanındaki genç plancıları bir araya getirmekte ve mesleki yolculuğunun başındaki genç profesyoneller arasında fikir ve tecrübe alışverişinin oluşmasına olanak sağlamaktadır. Daha yaşanabilir, sürdürülebilir, kapsayıcı, yenilikçi ve sağlıklı şehirler için yeniden düşünme ve birlikte hareket etmenin yollarını araştıran oturumda, genç plancıların rolü ele alınmış ve ISOCARP gibi bilgi transfer platformlarının genç profesyonellere sağladığı katkı değerlendirilmiştir.

Oturumda genç plancılarının rolü, kent sakinlerine yaşam alanlarını iyileştirme yolunda gerekli araçları sağlamak, küresel krizlere karşı duyarlı olmak ve geleneksel planlama yöntemlerinin ötesine geçerek yeni yaklaşımlar inşa etmek olarak ifade edilmiştir. Ayrıca genç plancıların değişimi teslim almak yerine değişimin parçası olmaları, yaşanabilir şehirler planlama yolunda cesur davranmaları ve alışlagelmişin dışına çıkarak yenilikçi fikirler üretmeleri gerektiği vurgulanmıştır. ISOCARP gibi ağların genç plancılara katkısının ise farklı ülkelerden gelen plancılarla tanışma ve planlamanın bir gerekliliği olarak fikir ve tecrübe alışverişi yapma imkanı sağlamak, bireysel zorlukların üstesinden gelme konusunda destek vermek ve farklı disiplinler ile iletişim kurmaya olanak sağlamak olduğu belirtilmiştir.

#KentselPlanlama #Youth #TecrübeAktarımı

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kentlerin tasarlanma biçimleri eşitlikler kadar eşitsizlikleri de belirler, bu sebeple adaletin sağlanabilmesi için vatandaşlara güvenli alanlar ve şehirler sağlanmalıdır.

2. Çocuklar ve gençler de şehirlerin bir parçası olarak şehir hayatının farkında olan vatandaşlar oldukları için karar verme sürecine dahil edilmelidirler.

3. Sosyal kapsayıcılığın sağlanması için gençplancılarının entegre yaklaşım biçimiyle toplumun tüm kesimlerini kapsayacak şekilde plan hazırlaması gereklidir.

4. Sürdürülebilir şehirleri tasarlama işi tepeden inme bir şekilde yapılmamalı, süreç şehir sakinleri de işe katılarak aşağıdan yukarıya doğru yürütülmelidir.

5. Dezavantajlı gruplarla yapılan çalışmalarda göç deneyiminin yaratmış olduğu bilgi birikiminden yararlanılmalıdır.

COVID-19 GÜNLERİNDE GAYRİMENKULUN DEĞİŞEN DİNAMİKLERİ

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
16.30-18.00
90 dk

Moderatör

Ozan Önder Özener Doç. Dr., Mimarlık, İstanbul Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar

Kathy Pain Prof. Dr., Gayrimenkul ve Planlama, Reading Üniversitesi & Yardımcı
Direktör, GaWC

Mahir Mermer Kıdemli Direktör, JLL Türkiye

Erkan Sümer Genel Müdür Yardımcısı, Harmoni Gayrimenkul Değerleme ve
Danışmanlık

Ali Türel Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, Çankaya Üniversitesi

ÖZET

COVID-19 pandemisinin konut, çalışma ve ticaret gibi kentsel yapılanmayı şekillendiren temel kullanımların tamamı üzerinde yarattığı köklü dönüşümler, küresel ölçekte gayrimenkul sektörünü doğrudan etkilemiş ve sektördeki birçok dinamiğin değişmesine yol açmıştır. Çevrim içi çalışma olanağı, kentlerdeki ofis stoğunda kullanım yoğunluğunun azalmasına, ofislerin iç mekânlarının kullanım dinamiklerinin ve sunması gereken olanakların büyük ölçüde değişmesine neden olmuştur. İnsanların konutlardan ve konutların çevrelerindeki açık alanlardan beklentileri değişmiş; konutlar ve çevrelerindeki açık alanlar gün içerisinde en fazla zaman geçirilen mekanlara dönüşmüştür. Pandemi sürecinde evden çalışmayı ve kentsel hizmetlere erişimi mümkün kılan dijital araçlar ve alışveriş alışkanlıklarını doğrudan değişime uğratan e-ticaret sistemleri, pandemi sonrasında da devam edecek olan dışa bağımlılığı az bir toplumsal yaşayışı inşa etmekte. COVID-19 pandemisinin gayrimenkul sektöründeki etkilerini irdeleyen oturumda, Türkiye ve İstanbul'da pandeminin değiştirdiği tüm dinamiklerin gayrimenkul sektörü ile ilişkisi değerlendirilmiştir.

#Gayrimenkul #KentselEkonomi #COVID19

Oturumda, gayrimenkul sektörünün ekonomik kalkınma ve beşeri planlanmanın bir parçası olarak faaliyet gösterdiği vurgulanmış; COVID-19 döneminde ortaya çıkan davranışsal sapmalar ve değişen çalışma düzeninin ofis ve konut üretimindeki geleceği, hibrit iş hayatı, uydu ofisler ve dönüşen ihtiyaçlar üzerinden tartışılmıştır. Şehirlerdeki gayrimenkul yatırımlarının, yaşanabilirliği yüksek ve karbon emisyonunun daha düşük olduğu alanlara doğru yönelişe geçtiği ifade edilmiştir. Dünyada ve Türkiye’de giderek yaygınlaşan hibrit çalışma düzeninin getirdiği esnek ofis kullanımının, ofis tasarımına ilişkin yerleşik birçok alışkanlığı dönüştüreceği belirtilmiştir. Pandemi sonrasında, ofislerin iç mekân hava kalitesinin ve sosyal imkânlarının büyük önem kazandığı ifade edilerek pandemi öncesinde kalabalık ekipleri kaldırabilecek geniş kapasiteli ofisler ön plandayken pandemi dönemiyle birlikte farklı lokasyonlarda ve daha az kişi kapasitesine sahip ofis yapılanmalarının ortaya çıkacağı öngörülmektedir.

Pandemi döneminde çarpıcı bir yükselişe geçen e-ticaretin gayrimenkul sektöründeki yansımalarının değerlendirildiği oturumda, perakende ve mağaza sektöründe yaşanan düşüşe karşılık endüstri ve depolama sektörlerinde talebin oldukça arttığı ifade edilmiştir. Ayrıca gelecekte, küresel enerjinin ve sera gazı tüketiminin gayrimenkul yatırımcılarının vizyonunu belirlemedeki etkisi de tartışılan konular arasında olmuştur. Konut fiyatları endeksine, kredi-faiz oranlarının son yıllardaki durumuna ve geleceğine ilişkin değerlendirmeler yapılmış; pandemi koşullarının inşaat piyasası üzerindeki etkileri kapsamlı biçimde analiz edilmiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

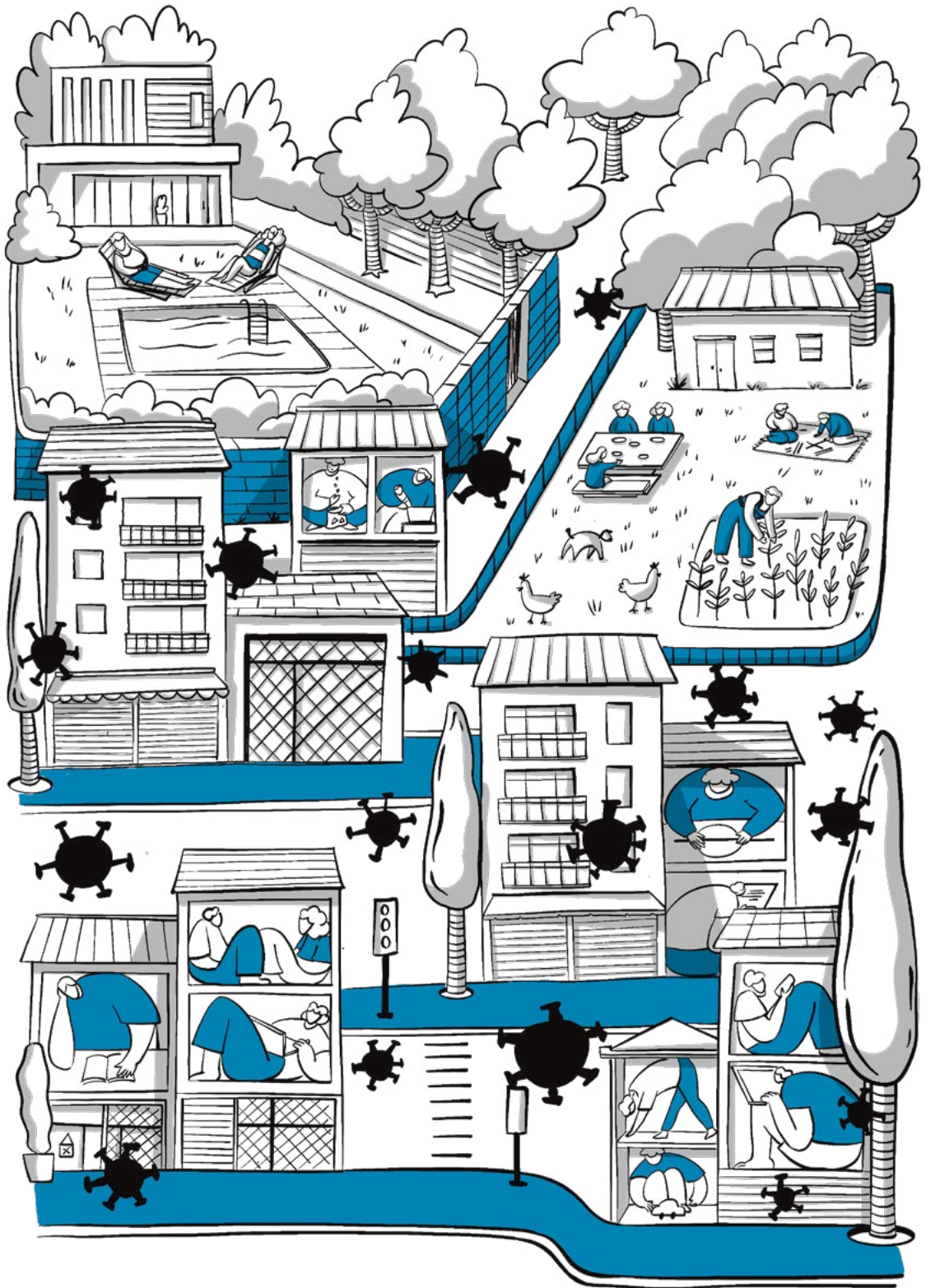
1. Türkiye’nin barınma amaçlı alan konusunda ilerleme kaydetmek üzere farklı ölçeklerde alternatif çalışmalar yürütmesi gerekmektedir.

2. Yoğunluk, bir arada yaşayan, belli bir alana mahsus olan insan kitlesi olmaktan farklı olarak ele alınmalı ve hangi yoğunluğun, hangi şehirde ve hangi alanlarda nasıl seyrettiğini incelenmelidir.

3. Ev ve konutlarda iç mekan hava kalitesinin iyi olmasına ve sağlıklı bir ortamı sağlayacak şehirleşme modelinin ortasında konumlanmış olmasına önem verilmelidir.

4. Özellikle hibrit çalışma şekliyle ofislere geri dönüş olsa da azalan ofis kullanımı ile birlikte, ev ve konutlarda barınmanın yanı sıra farklı amaçlarla kullanımların yaygınlaşacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

5. Ofisler esnek kullanımlı olacak şekilde yüksek kalitede tasarlanmalıdır.

VERDİĞİMİZ RAHATSIZLIKTAN DOLAYI ÖZÜR DİLERİZ: ŞEHİR ŞANTIYECİLİĞİ

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
12.00-13.00
60 dk

Moderatör

M. Cemil Arslan Dr., Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

Beste Ardiç Arslan İSG Komisyonu Başkanı, İstanbul Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası

İbrahim Edin Genel Müdür, UGETAM

Görkem Akyol Yönetim Kurulu Üyesi, Yaya Derneği İstanbul Girişimi

ÖZET

Sürekli olarak yeniden inşa edilen, çeşitlenen ihtiyaçlar doğrultusunda değişen ve dönüşen kentlerin her geçen gün artan nüfusu, başta ulaşım olmak üzere yeni konut, çalışma ve dinlenme alanlarına yönelik ihtiyacın devamlı artmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Dolayısıyla yeni yollar ve yapılara duyulan bu ihtiyaç, hâlihazırda aktif bir kent yaşamına sahip olan yerleşim yerlerinde şehir şantiyeciliğini ortaya çıkarmaktadır. Kentlerin giderek artan nüfusa yetebilmesi için yeni alanlar inşa edilirken, söz konusu yapılarla ilişkili olarak yol, altyapı, şebeke ihtiyacının yanı sıra mevcut alt ve üst yapının onarım ihtiyacı da doğmakta ve şehirler süreklilik arz eden şantiyecilik faaliyetlerine teslim olmaktadır. Yoğun kentsel doku ve yapı çevre içerisinde kurulan her ölçekteki şantiye, gerekli ve yeterli önlemler alınmadığı takdirde hem kent sakinlerini hem de şantiye çalışanlarını oldukça zorlu koşullarla karşı karşıya bırakmaktadır. Son dönemde sayıları giderek artan şantiyelerin kent ve kentli üzerindeki etkilerinin sağlık, güvenlik ve kent estetiği bağlamında irdelendiği oturumda, “şehir şantiyeciliği” konusu, kent sakinleri, şantiye çalışanları, politika yapıcılar ve işverenlerin perspektifinden değerlendirilmiş; yaya hareketleri, kentsel çevre kalitesi, iş güvenliği gibi konular özelinde masya yatırılmıştır.

#Şantiye #İşGüvenliği #Yaya #Güvenlik
#KamuSağlığı #Çevre #İşGücü #Yaya

Yapılı çevrede kurulan şantiyeler, kent dışında yürütülen şantiyecilik faaliyetleri ile kıyaslandığında çok daha büyük riskler taşımakta ve bu durum, kent yaşamı ile doğrudan temasta olmanın bir yükümlülüğü olarak ciddi ölçüde önlemler almayı gerekli kılmaktadır. Oturumda, kent merkezlerinde yürütülen şantiye faaliyetlerinin kentte yaşayan insanların gündelik yaşamları üzerindeki etkisi irdelenmiş ve yeterli önlem alınmadan başlayan süreçlerin doğurduğu yıkıcı sonuçlar açıklanmıştır. Şehir şantiyeciliği konusunda önemli çalışmalar yapan kurumların deneyimleri eşliğinde, şantiye süreçlerinin ideal yönetim, planlama ve koordinasyon süreçleri hakkında kapsamlı bir aktarım yapılmış; şantiye faaliyetlerinin kent sakinlerinin ve çalışanların güvenliğini tehlikeye atmadan başarıyla yürütülebileceği vurgulanmıştır. Şehir şantiyeciliğinin katılımcı ve kapsamlı bir süreç olduğunun altı çizilmiş; sorumluluk alanlarının farklılaşması dolayısıyla il ve ilçe belediyelerinin işbirliği halinde çalışması gerektiği belirtilmiştir. Konuya ilişkin uluslararası standartların da aktarıldığı oturumda, şantiye denetimlerinin bağımsız kuruluşlar tarafından yapılması gerektiği vurgulanarak Türkiye’de denetim konusunda yaşanan eksikliklere değinilmiştir.

Oturumun bir diğer konusu, kentsel yaşamın birçok alanında olduğu gibi şantiyecilik faaliyetlerinde de ihmal edilen yaya ve bisikletlilerin güvenliği olmuş; Avrupa Yaya Hakları Bildirgesi üzerinden yaya ve bisikletli hakları değerlendirilmiştir. Oturum boyunca, şantiyelerin kentten kopuk ve ürkütücü alanlar olmasının ötesine geçilerek katılımcı, şeffaf, takip edilebilir ve denetlenebilir şantiyecilik süreçlerinin inşa edilebileceği vurgulanmış; Türkiye’de şantiyecilik kültürünün gelişmesine yönelik kapsamlı bir bakış sunulmuştur.

**Ortada bir mesele varsa
bizim işimiz suçlu aramak değil
çözüm geliştirmek olmalı.**

M. Cemil Arslan

Yaya vatandaşın problemlerini öncelikli olarak dikkate almalıyız, şantiye sürecinde de önce güvenlik sonra estetik gelmelidir.

İbrahim Edin

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yol çalışmalarının doğru yönetilmesi araç ve insan kazalarının önlenmesi açısından çok önemlidir.
2. Sokaklarda, okul yakınlarında, hastane çevrelerinde, parkların ve anıtların yakın çevresinde yapılan şantiyelerde güvenlik önlemlerine daha fazla dikkat edilmelidir.
3. Halkın korunması için tehlikeli alanlarla kullanıcılar fiziksel açıdan net bir şekilde ayrılmalıdır.
4. Projeler hazırlık aşamasında bütüncül bir yaklaşımla ele alınmalı ve yapım ve onarım projeleri koordinasyon içerisinde etaplanmalıdır.
5. Yapı inşa edilirken çevreye zarar vermemesi sağlanmalıdır.
6. Düşen nesnelere, araçların çarpması, kazı

gibi alanlarda malzemenin düşmesi, gürültü, toz, titreşim, asbest ve tehlikeli kimyasallar gibi tehditlere karşı önlemler alınmalı ve kentliler korunmalıdır.

7. Şantiye giriş çıkışları kontrol altında tutulmalıdır.
8. Şantiyelerin girişlerine büyük bilgilendirme ve tanıtım panoları yerleştirilmelidir.
9. Şehirlerde yeterli ışıklandırma sağlanmalıdır.
10. Şantiye alanı gece karanlığında da fark edilebilir şekilde ışıklı hale getirilmelidir.
11. İskeleler ve makas köprüleri kurulmalıdır.
12. Trafik akışı şantiyeye göre yönlendirilmelidir.
13. İş makinalarının trafikteki seyir süreci iyi yönetilmelidir.
14. Araç ve yaya trafiği güvenlik, erişilebilirlik, şeffaflık içerisinde ele alınmalıdır.
15. Yol işgali ve yaya geçişleri planlanmalıdır.

MAHREMİYET VE GÜVENLİK ARASINDAKİ İNCE ÇİZGİDE YÜRÜMEK

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
18.00-19.00
60 dk

Moderatör

Ceren Sezer Dr., Öğretim Görevlisi, RWTH Aachen Üniversitesi

Konuşmacılar

Viviana Cordero CEO, Huasipichanga

Christa Reicher Prof. Dr., Kentsel Tasarım ve Avrupa Şehircilik Enstitüsü Başkanı, RWTH Aachen Üniversitesi

Ethan Kent İcra Direktörü, PlacemakingX

ÖZET

İklim değişimi, afetler, küresel krizler, dijitalleşme, sosyal ve demografik değişimler kamusal yaşamı ve kamusal mekânları sürekli olarak dönüştürmekte; bu dönüşüm ise kentsel toplulukların gündelik yaşayışı üzerinde oldukça büyük bir etki yaratmaktadır. Kamusal mekânların dönüşüm süreci, güvenlik ve mahremiyet arasındaki ilişkinin sağlanması, gerilim ve ikilemlerin aşılması ve kentsel kamusal mekânların mahremiyet temelli bir sürdürülebilir yaklaşımla yapılandırılmasının sınır ve imkânları konusunda birçok araştırma alanı açmıştır. Mahremiyet ve güvenlik arasındaki sınırdaki kamusal yaşam ve kamusal mekânların inşasına ilişkin kapsamlı bir bakış sunan oturumda, farklı coğrafya ve topluluklardan örnekler uygulamalar eşliğinde sosyal sermaye odaklı kentsel tasarım yaklaşımı irdelenmiştir.

Kamusal alanların kentin belkemiğini oluşturduğu düşüncesi üzerinden ilerleyen oturumda, place-making (mekân yaratma) hareketi ve place-making'in güvenli ve kapsayıcı kentler oluşturma konusunda sahip olduğu rol üzerinde durulmuştur. İşbirlikçi bir süreç olan place-making, kentleşme konusundaki baskın yönelimleri tersine çevirmekte; aynı mekânı kullanan bireyler arasındaki bağlantıyı kuvvetlendirerek kamusal alanların yeniden üretilmesini sağlayan demokratik süreçleri ifade etmektedir. Bu doğrultuda, güvenlik konusu öncelikli olarak kırılğan ve korunmaya muhtaç gruplar üze-

#Mahremiyet #Güvenlik #Dijitalleşme #SosyalEtki #KamusalHayat

rinden ele alınmış; kenti yaşlılar, çocuklar ve evsiz bireyler için güvenli ve kapsayıcı kılmayı çabalayan pratikler aktarılmıştır. Kentsel mekânların güvenliğini sağlayan tasarım uygulamalarının insani ölçeği benimseyen ve mekânın kullanıcı olan toplulukla çalışmayı gerektiren uzun soluklu ve çok katmanlı bir süreç olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca bu projelerin geçici bir etki yaratmanın ötesine geçerek köklü bir dönüşüm sağlaması konusunda yerel yönetimlerin sahip olduğu kritik rol ele alınmıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kamusal alanların, bütüncül ve pek çok disiplini içeren bir bakış açısı ile şekillenmiş doğru stratejilerle canlandırılması gereklidir.
2. Güvenli bölgeler ve şehirler yaratmak için işbirliği halinde çalışılmalıdır.
3. Kamusal alandaki güvenliği sağlamak için alanın kullanıcıları iyi analiz edilmeli ve hem kullanıcılar arasında hem de kullanıcılar ile mekân arasında bağ oluşmasını sağlayacak süreçler yürütülmelidir.
4. Yerel yönetimler, topluluk odaklı kentsel tasarım anlayışını benimsemeli ve bu alanda çalışan ekipler ile işbirliği halinde çalışmalıdır.
5. Marmara Bölgesi, Place Making in Europe ağı içerisinde yer almalıdır.

Herkesin harika bir yerde yaşama hakkı var ama daha önemlisi herkesin zaten mükemmel olan yaşam mekânlarına katkıda bulunma hakkı da var.

Ethan Kent

20. YÜZYIL MİRASI RİSK ALTINDA

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
17.00-19.00
120 dk

PAYDAŞ

DOCOMOMO
Türkiye

Moderatörler

Nilüfer Baturayoğlu Yöney Prof. Dr., Mimarlık, Mustafa Kemal Üniversitesi
& Genel Sekreter, DOCOMOMO Türkiye
Yıldız Salman Dr., Mimarlık, İstanbul Teknik Üniversitesi

Keynote

Aziza Chaouni Doç. Dr., Ekolojik Turizm Tasarlama Laboratuvarı Koordinatörü,
Daniels School of Architecture Landscape and Design

Konuşmacılar

Hatice Ayataç Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, İstanbul Teknik Üniversitesi
Olca Aydemir Dr., Başkan Danışmanı, Zeytinburnu Belediyesi
Ümran Aydın Mimar, KUDEB, Şişli Belediyesi
Sema Yırcalı Mimar, Tarihi Kültürel Miras Şube Müdürlüğü, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi
Dilşad Ergin İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanı, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi

ÖZET

Modern Mimarlık mirası, tanımlanmasında farklı ülkeler ve uluslararası uzmanlık örgütlerinin net bir anlaşmaya varamadığı bir kültür varlığı olarak 1990'ların başından bugüne mimari onarım alanında bir tartışma alanı olarak karşımıza çıkmaktadır. 1988 yılında, modern mimarlık mirasını bütüncül bir yaklaşımla ele almak, 20. yüzyılda öne çıkan modernizm hakkında farkındalık oluşturmak ve modern mimarlık, tasarım ve şehir plancılığı ürünlerini belgelemek ve korumak amacıyla uluslararası bir girişim olan DOCOMOMO (Documentation and Conservation of Buildings, Sites and Neighborhoods of the Modern Movement) kurulmuştur. 2002 yılında ise, DOCOMOMO bünyesinde Türkiye Çalışma Grubu oluşturulmuş ve Türkiye'deki modern mimarlık örneklerinin belgelenmesi ve korunması yönünde büyük bir adım atılmıştır.

DOCOMOMO Türkiye tarafından düzenlenen oturumda, ulusal ve uluslararası alanda modern mimarlık mirasının korunmasına ilişkin tecrübe paylaşımı yapılmış ve Marmara Bölgesi'ndeki yerel yönetimlerin bu alanda

#Mimarlık #KentselMiras #KültürelMiras
#Dayanıklılık #MarmaraBölgesi #KentselKoruma

yaptığı çalışmalar aktarılmıştır. Oturumun birinci bölümünde, Fas'ın Fez şehrinde bulunan Sidi Harazem isimli yapının korunmasına ilişkin süreç ile sürecin çıktıları paylaşılmış ve bu örnek aracılığıyla koruma sürecinde yerel halkı anlayarak yürütülen katılımcılık modellerinin önemi vurgulanmıştır. Okuma-yazma seviyesinin ve yerel yönetime karşı duyulan güvenin düşük olduğu bölgedeki koruma çalışmalarında, alanın kullanıcılarında kamusal bilinç, farkındalık ve güveni inşa edecek bir süreç benimsenmiş, görsel materyal ve oyunlar aracılığıyla alternatif katılımcılık uygulamaları üretilmiştir. Çocuklara ve kadınlara verilen eğitimler ve sanatçılar ile yapılan işbirlikleri ile Fez deneyimi, kültür mirasının korunmasında, yereli anlamaya yönelik araştırmaların, diyalogun, katılımcılığın ve çok paydaşlı süreçlerin önemini ortaya koymuştur.

Oturumun ikinci bölümünde, Marmara Bölgesi'ndeki yerel yönetimlerin modern mirasın korunması konusundaki yaklaşımları, uygulamaları ve projeleri bölgedeki büyükşehir, il ve ilçe belediyeleri tarafından aktarılmıştır. Yerel yönetimlerin paylaşımları, koruma çalışmalarında karşılaşılan ortak zorlukların, rant odaklı yaklaşımın tescil süreçlerinin önünde oluşturduğu engel, envanter yetersizliği ve kamuoyundaki bilinç ve farkındalık eksikliği olduğunu göstermiştir. Birer mimarlık mirası olan ve kentlerin hafızasını oluşturan yapıların, rant odaklı kararlar ile işlevlendirilmesinin büyük bir tehlike yarattığı ve koruma sürecinde tescil kadar önemli olan bir diğer hususun yerel eylemler olduğu belirtilmiştir. Bu nedenle yerel düzeyde bu yapıların korunmaya değer olduğu algısını yaratacak farkındalık çalışmaları yürütülmeli ve koruma alanlarında yaşayan kent sakinlerinin de sürecin içinde aktif rol alması sağlanmalıdır.

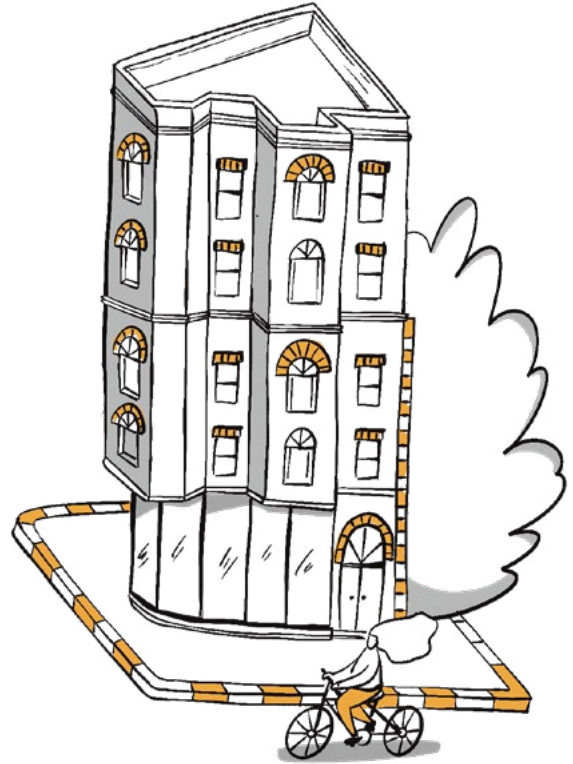
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Tarihi yapıların ve modern mimarlık mirasının önemini kamuya, karar vericilere ve ilgili diğer otoriteler fark ettirebilecek, koruma yaklaşımını benimsetebilecek politikalar üretilmeli ve eylemler gerçekleştirilmelidir.
2. Modern mimari mirasını etkileyebilecek tüm doğal, yapısal ve sosyo-ekonomik risklerin ortak bir çözüme kavuşturulması için yerelle birlikte düşünmek gerekmektedir.
3. Yıkım ve yeniden inşa yerine korumaya, parçacıl ve kapalı süreçler yerine açık ve katılımcı süreçlere öncelik verilerek kültür mirasına sağlıklı bir şekilde sahip çıkılmalıdır.
4. Her şeyden önce kentlinin kente olan aidiyet duygusunu yok etmemek için mimari ve kültürel miras korunmalı, özgün değerlere hassas bütüncül bir yaklaşım içinde olunmalı, yerel yönetimler mevcut eserler için detaylı envanter çalışmaları hazırlanmalıdır.
5. Yerel halkın modern mimari miras konusundaki farkındalığı artırılmalı ve süreçte anketler, çalıştaylar ve benzeri etkinlikler ile dahil edilmeleri gerekmektedir.
6. Mirası görünür kılmak için hazırlanacak projelerde üniversiteler, sanatçılar, yerel yönetimler, hükümet, kullanıcılar, sivil toplum kuruluşları başta olmak üzere tüm paydaşlar doğal, yapısal ve sosyo-ekonomik risklerin çözüme ulaşmasında ortak bir akıl oluşturmalıdır.
7. Modern mimarlık mirası meselesinin koruma mevzuatına eklenmesi için çalışılmalıdır.
8. Modern mimarlık mirası yapılarına dair

envanter çalışmaları artırılmalı, miras çerçevesindeki yapılar tescillenmelidir.

9. Tescil konusunda kriterler belirlenmeli, bu süreçlere katılım sağlanmalı ve kurumlar arası işbirliği yapılmalıdır.

10. Kültür rotaları oluşturarak 20. yüzyıl mirası ilişkilendirilerek farkındalık çalışmaları yapılmalıdır.

MİRASI HAK ETMEK: KENTSEL MİRAS VE KORUMA POLİTİKALARI

TARTIŞMA

1 Ekim 2021
Cuma
16.00-17.00
60 dk

Moderatör

İrem Kurtuluş Şehir Politikaları Uzmanı, Mimar, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

A. Ege Yıldırım Dr., Şirket Sahibi & Başkan, Ayşe Ege Yıldırım Koruma Planlama

Murat Gül Prof. Dr., Mimarlık Fakültesi Dekanı, İstanbul Teknik Üniversitesi

M. Ergün Turan Başkan, Fatih Belediyesi

ÖZET

İstanbul'un kadim kent tarihinden günümüze miras olarak kalan alanlar, insana, mekâna ve zamana dair çeşitliliğin izlerini taşıyan ve kolektif belleğin mekansallaşmasıyla oluşan alanlardır. Yerin ruhu kavramı ve yer ile kültürel bellek arasındaki ilişkisellik bağlamında değerlendirildiğinde, tarihi yarımada ve Fatih ilçesi, İstanbul'un en köklü kentsel ve kültürel miras alanları olarak karşımıza çıkar. Kentsel miras ve koruma kavramlarının tarihi yarımada ve Fatih özelinde irdelendiği oturumda, koruma yaklaşımları, sürdürülebilir kalkınma amaçları ve mirasın geleceğe aktarımına ilişkin meseleler yerel yönetimler perspektifinden ele alınmıştır.

Oturumda Fatih Belediyesinin koruma deneyimi aktarılmış ve kültürel mirasın korunması konusunda, yerel yönetimlerin uzmanlar ile işbirliği halinde çalışması ve bütüncül bir yaklaşımla tüm süreçlerde etkin rol alması gerektiği vurgulanmıştır. Kentsel ve kültürel mirası korumanın ancak bölgenin ev sahipliği yaptığı tüm medeniyetleri tanımakla ve eserleri anlamlı kılan insan faktörünü gözetmekle mümkün olacağı konusu ise oturumda vurgulanan bir diğer noktadır. İstanbul'un köklü geçmişini ve bugünün sosyal ve kültürel dinamiklerini karşılaştıran bir bellek birikim mekânı olarak Fatih örneği, salt anıtsal eserlerin korunduğu fiziksel bir koruma anlayışının yetersizliğini ortaya koymakta ve kültürel mirasın ancak somut ve somut olmayan değerlerin bütüncül bir şekilde ele alınmasıyla korunabileceğini açıkça göstermektedir. Tarihi yarımada; yapısal ve toplumsal zenginliği, çeşitliliği ve her daim

#Mimarlık #KentselPlanlama #KentselMiras
#PolitikaOluşturma #KentselKoruma

var olan insan hareketliliği ile canlı bir müze niteliği taşımakta olup bu mirasın korunması ise bellek ve yer kavramlarını yitirmemeye öncelik veren, tarihsel ve kültürel birikim ile beraber bugünkü yaşam koşullarını da dikkate alan, katılımcılık temelli bir anlayış ile mümkündür.

Fatih Belediyesinin koruma temelli eylemlerinin aktarıldığı oturumda, kültürel miras projelerinde eşgüdümlü işbirliği ve çok paydaşlılığın önemini altı çizilmiş ve mirasın sürekliliğinin kentsel bağlamla sıkı ilişkiler kurmuş iyi tasarımlar ile sağlanabileceği belirtilmiştir. Sosyal boyutu ve toplumsal hafıza işlevinden bağımsız değerlendirilemeyecek bir olgu olarak kentsel koruma, geçmiş ve gelecek topluluklar arasında bir köprü niteliğinde olmalı, güçlü bir toplumsal diyalog düzlemi sağlayarak tüm yerel aktörleri ve kent sakinlerini sürece dahil etmelidir.

**Kentsel mirasın korunması,
bölgenin ev sahipliği yaptığı
tüm medeniyetleri tanımakla
mümkün olacaktır.**

M. Ergün Turan

Kültür varlıkları da kaynaktır. Onları koruyarak idareli şekilde kullanmalıyız. Bir önceki nesle saygı duyulmalı ve bizden sonrakilere de bizi anlamalıdır. Mesele dengedir; mesele kentsel olgu içinde bağlamla ilişkiyi iyi kurabilen iyi tasarıma dayanmaktadır.

Ayşe Ege Yıldırım

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- 1.** Politika yapımcılar ve uygulamacılar, kente dair alınan kararlarda ve planlanan projelerde kentin ve sakinlerinin ihtiyaçlarını önceliklendirmelidir.
- 2.** Kentsel mirasın korunması konusunda etkili tanıtımlar yapılmalı ve ilgili paydaşlarla koordinasyon sağlanmalıdır.
- 3.** Kentsel mirasın korunmasında ve politika oluşturulmasında tarihten referans almak ve tarihi yorumlamak gerekir.
- 4.** Korumayı sağlamak için gerekli ve işleyen sistemler oluşturulmalıdır.
- 5.** Kentsel miras çalışmalarının sosyo-ekono-

mik kalkınmaya nasıl değer kattığı üzerinde durulmalıdır.

- 6.** Kalkınma adı altında mirasa zarar veren etkinliklerden sakınılması gerekmektedir.
- 7.** Korumanın, toplumun her kesimi tarafından benimsenmesi sağlanmalıdır.
- 8.** Gelecek kuşaklara saygı duyarak ve süreklilik içinde köprü niteliği taşıyan topluluklar olarak koruma görevi yerine getirilmelidir.
- 9.** Eserleri anlamlı kılan ve onlara değer katan insan faktörü unutulmamalıdır.
- 10.** Tarihi dokuyu koruyan plan ve projelerde yerel halkın koruma sürecine katılımı sağlanmalıdır.
- 11.** Yapı stoku çalışmaları yapmak öncelikli olmalıdır.

KÜLTÜREL MİRAS İÇİN DİJİTAL İMKÂNLAR

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
16.30-18.00
90 dk

Moderatör

Yunus Uğur Doç. Dr., Tarih, Marmara Üniversitesi

Konuşmacılar

Bülent Aydemir Kültür Portalı Koordinatörü, Kültür ve Turizm Bakanlığı

İsmail Erkam Tüzgen Genel Sekreter, İstanbul Kalkınma Ajansı

Nil Tuzcu Veri ve Tasarım Lideri, Growth Lab, Harvard Üniversitesi

Almila Akdağ Dr., Bilgisayar Bilimleri, Utrecht Üniversitesi

ÖZET

Ülkeler ve kentler için kültürel miras, tarih boyunca o coğrafyalar üzerinde var olmuş tüm yapıları, biriktirilen öğretileri, deneyimleri, toplumsal ilişkileri, tarihin yazılı olmayan bilgilerini, geçmişten günümüze inşa edilmiş olan toplumsal düzenleri; siyasi, sosyal ve kültürel birikimi ifade eder. Kentler, toplumların kolektif belleğini inşa eden tüm bu birikimlerin mekânsal izdüşümüdür. Dolayısıyla, kentlerin sahip olduğu bu birikimin ve somut değerler kadar somut olmayan değerlerin de ifadesi olan kültürel mirasın hem korunması hem de gelecek nesillere aktarılması gerekmektedir. Yenilenemez oluşu ve geçmişin öğretileriyle geleceğe ışık tutma özelliği, kültürel mirasın korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasını elzem kılmaktadır. Kentsel ve toplumsal belleğin en önemli parçası ve kentlerin sürdürülebilir gelişimine katkı sunan en önemli unsur olan kültürel mirasa açık erişimi sağlayacak olan çalışmalar, kentlerin ve toplumların geçmişini görünür kılar, toplumsal refahın gelişmesini sağlar ve ortak kolektif bilincin oluşmasına zemin sunar. Günümüzde kültürel mirasın korunmasına ve yaşayan bir zenginlik olarak kentin gündelik yaşamı ile uyumlu kılınmasına yönelik çok farklı teorik ve uygulamalı çalışmalar yapılmaktadır. Hızla gelişen dijital yaklaşım, yöntem ve araçların, kültürel mirasın herkesin erişimine açık ve etkileşimli biçimde sunulmasında ve dolayısıyla mirasın kent yaşayışı ile entegrasyonunda oldukça kilit bir rol üstleneceği görülmektedir. Kültürel mirası, kentsel sürdürülebilirliğin ayrılmaz bir

#KültürelMiras #Dijitalleşme #Yenilikçilik
#Tarih #Veri #KentselKoruma

parçası olarak ele alan oturumda gelişen enformasyon teknolojileri ve dijital araçların sunduğu olanaklar ile geçmişin mirasını, kent sakinlerinin kolaylıkla erişebileceği platformlar aracılığıyla erişilebilir kılma konusu mevcut uygulamalar eşliğinde tartışılmıştır.

Oturumda, kültürel miras konusundaki çalışmaların günümüze dek çoğunlukla koruma yaklaşımıyla yürütüldüğü fakat günümüzde mirasın ulaşılabilirliği ve kent sakinleriyle etkileşimli paylaşımına odaklanan yaklaşımların öne çıktığı belirtilmiştir. Bu yönde yürütülen çalışmaların kent aidiyeti ve belleği için taşıdığı önemin yanı sıra kentlerin geleceğinde söz sahibi olan karar vericilerin farkındalık ve bilincini artırması yönüyle de büyük bir role sahip olduğu vurgulanmıştır. Başta Türkiye Kültür Portalı ve İstanbul Urban Database olmak üzere farklı dijital uygulamalar ve İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından desteklenmiş olan üç farklı çalışmanın detayları aktarılmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan Türkiye Kültür Portalı, Türkiye'deki tüm illere ait zengin tarihi ve kültürel birikime ilişkin verileri güncel ve anlaşılır şekilde kullanıcılara sunan bir veri tabanıdır. İstanbul Urban Database ise İstanbul'un planlama tarihi ve kentsel belleğini karşılaştırmalı haritalar ve oldukça çeşitli veriler üzerinden aktaran çevrim içi bir kentsel veri tabanıdır. Birçok uygulama örneğinin paylaşımının sağlandığı oturumda, yaşayan miras konusunda dijital araçların sunduğu olanaklar etraflıca incelenmiş ve dijitalleşmenin fiziksel erişim kapasitesinin kültürel miras alanında sunduğu potansiyeller hakkında kapsamlı bir bakış sunulmuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Günümüzde kültürel mirasa erişim adına bir hayli dijital imkan sunulmaya başlanmış olsa da toplumda bu erişime dair farkındalığın ve talebin artırılması gerekmektedir.
2. Gelecek nesillere bırakılacak kültürel mirasın neler olduğu ve nasıl korunması gerektiği üzerine daha fazla düşünülmesi, çalışma yürütülmesi ve dijitalleştirerek kayıt altına alınması gerekmektedir.

3. Kültürel miras ve dijitalleşme alanında yürütülen projelere daha fazla katkı sunulabilir ve tamamlanan projelerin bilinirliği artırılabilir.
4. Oluşturulmuş dijital platformlar örnek alınarak sayıca artırılmalı ve sunulan dijital imkanlar geliştirilerek yeni aktarımlar sağlanmalıdır.
5. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından kurulan ve sanat, kültür ve turizm alanlarında bir dijital aktarım platformu olan "Türkiye Kültür Portalı" örnek çalışma olarak değerlendirilebilir.
6. Kültürel mirasın korunmasına dijital katkı sunan dronelar, yapılarda hasar tespiti başta olmak üzere çeşitli şekillerde kullanılabilir.

ŞEHİRLERİN DİJİTALLEŞMESİNDE İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
12.00-13.30
90 dk

Moderatör

Aslı Deniz Helvacıoğlu Doç. Dr., Uluslararası Ticaret & İnovasyon ve Rekabet Odaklı Kalkınma Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü, Boğaziçi Üniversitesi

Konuşmacılar

Şadi Yazıcı Başkan, Tuzla Belediyesi

Turan Hançerli Başkan, Avcılar Belediyesi

Fatih Gündoğan Dr., Genel Müdür, Asis Elektronik ve Bilişim Sistemleri

Suzanne Hoadley Kıdemli Müdür & Trafik Verimliliği Koordinatörü, POLIS

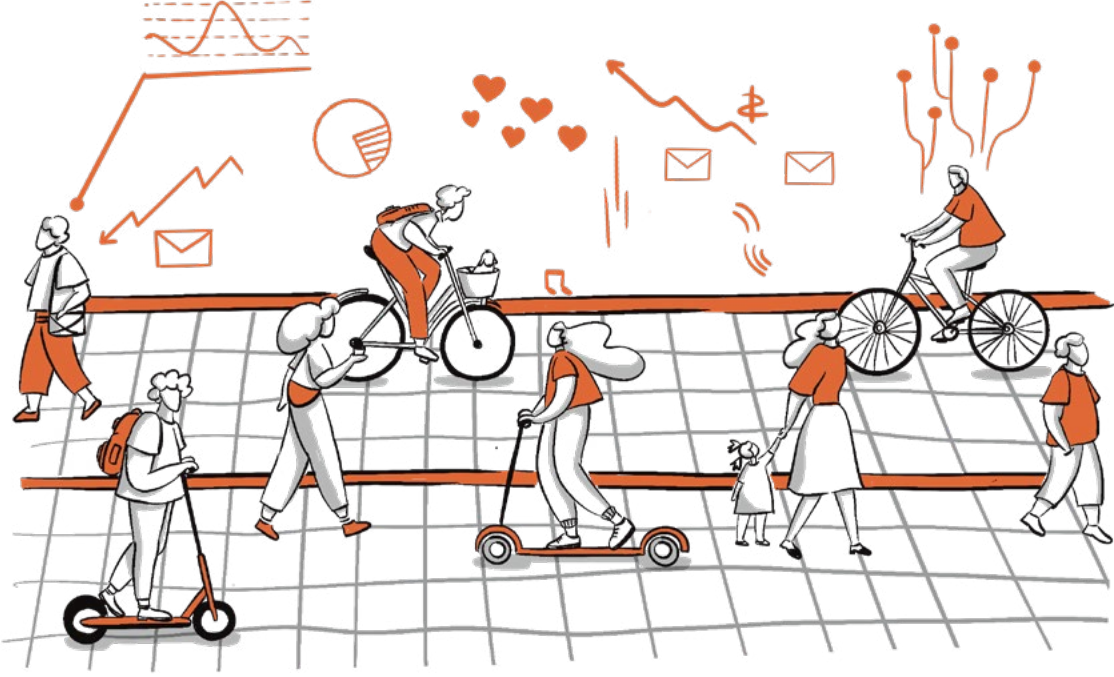
Veysel Çıplak Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı, Sakarya Büyükşehir Belediyesi

ÖZET

Dijitalleşme, kaynak kullanımındaki verimliliği artırma, zamansal tasarrufu sağlama, kurumların kapasitesini güçlendirme ve hizmet kalitesini yükseltme gibi faydalar başta olmak üzere kentsel alanda sayısız avantajı beraberinde getirmektedir. Akıllı şehirlerin inşasında dijitalleşmenin rolüne ve sunduğu fırsatlara odaklanan oturumda bu konuda çalışmalar yürüten yerel yönetim, özel sektör ve uluslararası kent ağlarından temsilciler bir araya gelmiştir.

Sürdürülebilir, akıllı ve dijital şehir konseptleri arasındaki farkların incelendiği oturumda, akıllı şehir kavramı, verimlilik odaklı dijitalleşme süreçlerini ve çevre odaklı sürdürülebilir uygulamaları içeren yaşanabilir şehirler olarak tanımlanmıştır. Dijitalleşme ve akıllı kent yaklaşımları, sınırlı kaynakların etkin ve verimli kullanılmasını, karbon ayak izi düşük ve çevre dostu uygulamaların yaygınlaşmasını ve kent sakinlerinin refahını artırmayı sağlamaktadır.

Şehirlerin ve verinin dijitalleşmesi, yönetim ve demokrasi, verimlilik, etkin kaynak yönetimi ve risk yönetimi gibi konular çerçevesinde tartışmaların sürdürüldüğü oturumda, şehirlerde bilgi ve iletişim teknolojilerinin uygu-

lama alanları ve akıllı şehir teknolojilerinin tarihsel süreci incelenmiştir. Yerel yönetimlerin yürütmekte olduğu araştırma ve uygulama projeleri aktarılmış; akıllı şehir uygulamalarının farklı ölçeklerdeki kullanım alanlarına değinilmiştir. İyi uygulama paylaşımının genel çerçevesini, yerel yönetimlerin arşivlerinin dijitalleştirilmesi, yönetim modellerinin kolaylaştırılması ve yurttaşların dijital okuryazarlığını geliştirme yoluyla kentsel hizmetlerin verimliliğinin artırılmasına hizmet eden projeler oluşturmuştur. Akıllı şehirleşmenin yerel yönetimler tarafından bir süreç olarak ele alınması ve stratejik bakış açısıyla planlanarak yönetilmesi gerektiğine ve nitelikli insan kaynağına yönelik ihtiyaca vurgu yapılmıştır. Öte yandan kentlerin akıllı şehirlere dönüşümünde verinin değeri ve oluşturabileceği katma değer örnekler üzerinden açıklanmıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Diğer tüm bileşenlerin ötesinde yönetim ve demokrasiyi tam ve doğru bir şekilde gerçekleştirilmek için veriye; veriyi sağlamak için ise teknolojiye ihtiyaç vardır.
2. Riskler iyi yönetilmeli ve önceliklerin, sorunların ve kaynakların belirlenerek çözüm araçları tasarlanmalıdır.
3. Şehirde geniş katılımlı bir uzlaşma ortamı yaratılarak teknolojik açıdan yararlanılabilecek öncelikler ve gelecekte ulaşılmak istenen konum belirlenmelidir.
4. Teknolojiyi kullanmak önemli olsa da özünde vatandaşı mutlu edecek ve kentteki sorunları çözecek uygulamaların ortaya konulmasına odaklanılmalıdır.
5. Vatandaşların nesnelerin interneti ile birlikte kent içerisinde birbiriyle haberleşen uygulamalardan faydalanması sağlanmalıdır.

6. Akıllı şehir yaklaşımını, vatandaş memnuniyetini en yüksek düzeyde sağlamak ve insanların yaşamını kolaylaştırmak için bir araç olarak ele almak gerekmektedir.
7. Akıllı şehir uygulamalarının en önemli katmanını olan kullanıcıların, ilgili teknolojiyi kullanabiliyor olması, internet erişiminin olması ve açık veriye erişebiliyor olması sağlanmalıdır.
8. Büyük veri ekipleri kurulması ve bu ekiplerin veriyi doğru analiz etmesi ile verinin istismar edilmesi ya da verinin eksik kalması gibi önemli problemlerin önüne geçilebilir.
9. Verilerin paylaşılması ve kurumlar arası veri erişimlerinin kolaylaştırılması gerekmektedir.
10. Verinin okunabilir, çözümlenebilir ve anlamlandırılabilir hale getirilmesi sürecinde dijitalleştirilmesi önemlidir.
11. Veri okuryazarlığını arttırmaya yönelik çalışmalar yapılması gerekmektedir.

İyi planlanmamış bir akıllı şehir yatırımı, şehri teknolojik bir çöplüğe dönüştürebilir.

Veysel Çıplak

AKILLI ŞEHİR TASARIMINDA DİJİTAL DÖNÜŞÜM YOLCULUĞU

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
10.00-11.30
90 dk

Moderatör

E. Emre Kanaat Dr., Yönetici Ortak, Radiant Yönetim Danışmanlığı

Konuşmacılar

Özlem Kestioğlu Kurumsal İşbirliğinden Sorumlu İcra Kurulu

Başkan Yardımcısı, Vodafone Türkiye

Gülşah Öztürk Belediye Dikey Satış Müdürü, Siemens Türkiye

Tina Martino Stratejik Pazarlama ve Zeka Müdürü, OCTO Telematics

Emre Özdal Kurumsal Satış Direktörü, Innova

Bülent Alabaş Genel Müdür Yardımcısı, İSBAK

ÖZET

Birleşmiş Milletler tahminlerine göre günümüz kentleri, dünya nüfusunun %55'ine ev sahipliği yaparken 2050 yılında bu oran %68'e yükselecektir. Kentlerin, giderek artan nüfusun mevcut sınırlı kaynaklar üzerinde yaratacağı baskıdan doğacak sorunlara çözümler üretebilmesi ise gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerini kent planlaması ve yönetiminde kullanma yeteneğine bağlı olacaktır. Akıllı Şehir kavramı, kent yaşamını derinden etkileyen sorunları dijitalleşmenin imkânları aracılığıyla çözme kapasitesine sahip olan ve hızla değişen koşullara teknolojinin olanaklarını kullanarak uyum sağlayabilen kentleri ifade eder.

Kentlerin dijitalleşmesi konusunda uzman ulusal ve uluslararası temsilcilerin katılımıyla gerçekleşen oturumda mevcut akıllı şehir yaklaşımları değerlendirilmiş, kentlerin veri üretme ve bu veriyi paylaşma kapasitesinin önemi üzerinde durulmuştur. Akıllı şehir olma yolunda ilerleyen bir kentte 5G ve IoT (nesnelerin interneti) teknolojisi için altyapı sistemlerinin kurulmasının gerekliliği vurgulanmış; nesnelere kesintisiz şekilde birbirine bağlayan bu teknolojinin hava kalitesinin takibi, enerji kaynaklarının efektif kullanımı ve afetlerle mücadele konusundaki rolü aktarılmıştır. Verilerin işlenmesi ve veri madenciliği ile tasarlanabilecek verimli altyapılar ve akıllı karar sistemleri ise oturumda odaklanılan bir diğer konu olmuştur.

#Dijitalleşme #Yenilikçilik #KentTeknolojileri #AkıllıŞehir #Altyapı

Akıllı şehir hedefine ulaşmak amacıyla önceliklendirilmesi gereken yatırımlar ve kentlerin dijital dönüşüme adaptasyonu konuları üzerinde derinleşen oturumda COVID-19 salgınının kentlerin dijitalleşme hızına büyük bir ivme kazandırdığının altı çizilmiştir. Dijital dönüşümün kentsel risk yönetimi, iklim değişikliğine bağlı afetler, şehir planlama, piyasa alanı yaratma, alt sistemler oluşturma ya da kentsel çekim alanlarını saptama gibi konular üzerinde fayda sağlayacağı belirtilmiştir. Son olarak, dijitalleşmenin kentsel nüfus artışına dayalı problemleri çözmeye yönelik fayda sağlayıcı kapasitesi üzerinde durulmuş; hem daha yaşanabilir bir dünya için hem de ekonomik ve sosyal kalkınmayı sağlayabilmek için veri paylaşımına imkan sunan dijital altyapı ile kentlerin birbirine bağlanmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

Pandeminin de etkisiyle dijital dönüşüm de büyük bir ivme kazandı. Dijital teknolojiyi reddedip geleneksel olanı tercih etmek gibi bir şansımız kalmadı. Artık 'dijital' olan belirleyici durumda olduğundan, ne tür yeniliklerin yaşamımızı nasıl kolaylaştıracağını düşünmeliyiz.

Tina Martino

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Nüfus artışına dayalı kentsel problemleri çözmek için teknolojiyi kullanmak ve akıllı şehirler oluşturmak gerekmektedir.
2. Akıllı şehirlere ulaşmak için dört ana ilke benimsenmelidir. Bunlar: sürdürülebilirlik, yaşam kalitesi, değişen teknoloji ve sistemlere adaptasyon ve değer yaratmaktır.
3. Şehirleri geleceğe yönelik olarak daha iyi planlamak için dijitalleşmeden faydalanılmamalıdır.
4. Akıllı şehirlere erişme sürecinde bilgi aktarımını artırmak için iletişim alanında gerekli yatırımların yapılması önceliklendirilmelidir.
5. Hem daha yaşanabilir bir dünya için hem de ekonomik ve sosyal kalkınmayı sağlayabilmek için veri paylaşımına imkan sunan fiber altyapısı ile kentler birbirine bağlanmalıdır.
6. Akıllı binalar ile daha az enerji tüketecek entegre sistemler tasarlamak gerekmektedir.
7. Kentlerde daha esnek çözüm üretimi için

mobilizasyon arttırılmalıdır.

8. Sesli adımlar, acil yardım butonu gibi uygulamalar ile engelli vatandaşların karıştırdıkları sorunlara hızlı çözüm üretilmesi sağlanmaktadır.
9. Akıllı trafik sistemlerindeki uygulamalar ile dijital yetkinlik analizi gerçekleştirmek mümkündür.
10. Verilerin işlenmesi ve veri madenciliği yardımıyla trafik yoğunluğu, halkın nerede oturup nerede çalıştığı, hangi yolları tercih ettiği, hangi yöne gittiği, halkın trafik haritaları gözlemlenerek optimize edilmesi için belediyelerle işbirliği yapılmalıdır.
11. Skyway city bileşeni ile birlikte Antalya ve Kars şehirlerinde örnek proje uygulaması gerçekleştirilmiştir ve bu projelerle akıllı kavşak, aydınlatma, otopark, Wi-Fi, kamera yönetim sistemleri ve bilgilendirme kioskuları faaliyete geçirilmiştir. Bu projeler kentte doğru karar alma sürecini hızlandırmıştır. Bu açıdan bu tarz uygulamalar diğer kurumlara örnek teşkil edebilir.

İşlerimizi daha verimli, kesintisiz ve hatasız yönetebilmemiz için iletişim teknolojilerini hayata geçirmemiz gerek.

Özlem Kestioğlu

VERİ! VERİ! VERİ! KİL OLMADAN TUĞLA YAPILMAZ

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
11.30-13.00
90 dk

Moderatör

Samet Keskin Şehir Politikaları Uzmanı & Veri Çalışma Grubu Yürütücüsü,
Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

Erol Özgüner Dr., Bilgi İşlem Dairesi Başkanı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

İlker Şahin Bilgi İşlem Dairesi Başkanı, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi

Bilal Eren Yönetim Kurulu Başkanı, Açık Veri ve Teknoloji Derneği

Hüseyin Can Ünen Dr., Yönetim Kurulu Üyesi, Yer Çizenler Herkes İçin
Haritacılık Derneği

ÖZET

Matematikçi ve veri bilimci Clive Humby, günümüz dünyasında verinin taşıdığı potansiyelin boyutlarını ve önemini “Veri, yeniçağın petrolüdür” ifadesiyle tasvir etmiştir. Tıpkı petrol gibi, veri de ancak ustalıkla işlenip rafine edildiği takdirde anlam kazanmakta ve değer üretmektedir. Günümüzde, dünya nüfusunun yarıdan fazlasının kentlerde yaşıyor oluşunun bir sonucu olarak kentsel sorunların giderek artması ve çeşitlenmesi, beraberinde kente ilişkin sorunları veriye dayalı stratejilerle çözme eğilimini getirmiştir. 2000’li yıllar öncesinde kent çalışmalarında veri kullanımı, imar, arazi kullanımı, ulaşım gibi sınırlı bir alanda gerçekleştirilmekteyken; günümüzde, sosyal, politik ve ekonomik değişkenlerin devingenliği kentsel politikaların sosyal politikalara içkin konuların tamamını kapsayacak şekilde genişlemesini ve kentsel çalışmalarda veri odaklı ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin kullanımını artırmıştır. Verinin kentsel politikaya dönüşme süreci, ham verilerin toplanması, verilerin yurttaşların beklentilerine cevap verecek şekilde kanıtlara dönüştürülmesi, kanıtların kente ilişkin kararları destekleyecek biçimde kullanılması ve son olarak verinin kentin tüm paydaşlarıyla paylaşımı olmak üzere dört temel aşamadan oluşmaktadır. Kentsel verinin paylaşılması da verinin üretimi kadar önem arz etmekte ve bu durum, kente ilişkin verilerin yerel yönetimler

#Veri #AçıkVeri #PolitikaOluşturma #Haritalama
#KentTeknolojileri #Yenilikçilik

tarafından herkese açık bir şekilde sunulmasını ifade eden açık veri kavramının önemini ortaya koymaktadır. Sivil toplum kuruluşu ve belediye temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşen oturumda, veri, verinin üretimi, açık veri ve veriye dayalı politika üretiminin kent yaşamına sunduğu katkılar, farklı aktörlerin tecrübe ve iyi uygulamaları eşliğinde etraflıca incelenmiştir.

Açık veri, herhangi bir telif hakkı ve patent gibi kontrol mekanizmalarına sahip olmayan, herkes tarafından özgürce kullanılabilen ve dağıtılabilen veri anlamına gelmektedir. Yerel yönetimlerin, kentsel verileri farklı sektörlerden paydaşlar tarafından anlaşılacak ve kullanılacak biçimde açık veri platformlarında yayınlaması, etkili kentsel politikaların geliştirilmesini; dolayısıyla daha kapsayıcı ve nitelikli kentsel hizmetler üretilmesini sağlamaktadır. Oturumda, katılımcılık ve işbirliği konusunda birçok potansiyeli barındıran açık veri, farklı paydaşların perspektifinden ele alınmış ve bilhassa yurttaşların veriye ulaşabilmesinin açıklık, şeffaflık, denetlenebilirlik ve politikaların geri bildirimlerinin sağlanması konusundaki önemi vurgulanmıştır. COVID-19 pandemisi sürecinde, verilerin kısıtlanmış olmasının sağlık ve altyapı konusunda yarattığı problemler ele alınmış; açık veri uygulamalarının mali açıdan da büyük tasarruf sağladığı ve oluşturduğu istihdam aracılığıyla ekonomik anlamda kentlere ciddi bir katkı sunduğu belirtilmiştir.

Oturumda, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin veri alanında yürüttüğü çalışmalar ve bu çalışmaların sonucunda elde edilen bulgular aktarılmış; çevrim içi belediyecilik uygulamalarının kent sakinlerinin sorunlarının tespit edilmesi, ardından bu sorunların hızlı ve etkili şekilde çözülmesindeki rolü vurgulanmıştır. Her iki belediyenin aktarımları, açık veri platformlarının kent sakinlerinin yaşam kalitesini büyük oranda artırdığını ve geçmiş verilerinin geleceğe ışık tuttuğunu göstermektedir. Birçok çeşitliliğe sahip coğrafyaların kümülatif yerleşim yerlerindeki her dinamikten sorumlu olan belediyelerin etkili veri kullanımı, kentin ulaşım, trafik, kirlilik problemlerinden kırsal alanda yetişen bitki envanterinin oluşturulmasına kadar geniş bir alanda kentsel bilgi kütüphanesi oluşmasını sağlamaktadır. İnsani yardım amaçlı sosyal çalışmalarda kullanılmak üzere açık ve özgür coğrafi veri kullanımını destekleyen bir STK olan Yer Çizenler Derneği ise açık veri kültürünün ulusal ve uluslararası düzlemde insani haritacılık alanındaki uygulamalar üzerindeki rolünü açıklamıştır. Ayrıca, uygulama örnekleri eşliğinde, özgür haritacılığın, tehlike altındaki bölgelerdeki risklerin azaltımında, doğal afetler ve insan sebepli felaketler sırasında insani yardımı kolaylaştırmada, kentin dezavantajlı ve kırılgan gruplarının ihtiyaçlarını giderme konusundaki potansiyeli ortaya konmuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Açıklık, şeffaflık, denetim, katılım, kendi kendini güçlendirme, devlet hizmetlerinin etkinliğinin iyileştirmesi, politikaların geri bildirimlerinin sağlanması için kamu verilerine etkin bir şekilde erişilebilmesi sağlanmalıdır.

2. Veri, veri yönetimi ve açık veri uygulamalarının istihdam yaratma kapasitesi de göz önünde bulundurulmalı ve buna yönelik gerekli adımlar atılmalıdır.

3. Şehir sakinlerinin daha konforlu yaşaması

için belediyenin daha pratik olması ve hızlı çözümler üretmesi gerektiğinden başta yerel yönetimler olmak üzere kamu kurumlarının veri yönetimi kapasitesi artırılmalıdır.

4. Verinin açık bir şekilde serbest lisanslı sunumu kadar katılımcı veri üretimi süreçleri de titizlikle ele alınmalıdır.

5. Verilerin hızlı ve etkin bir şekilde toplanması için katılımcı veri toplama yöntemlerinin benimsenmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir.

YEREL YEŞİL POLİTİKAYI VERİYLE YENİDEN DÜŞÜNMEK

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
16.15-17.45
90 dk

PAYDAŞLAR
TESEV, İYTE

Moderatör

Koray Velibeyoğlu Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

Konuşmacılar

İtir Akdoğan Dr., Araştırma Direktörü, TESEV

Cristian Mateo Loaiza Alfonso Hareketlilik Direktörü, Manizales Belediyesi

Özlem Taşkın Erten Dr., Bisiklet-Yaya Erişimi ve Ulaşım Planlama Müdürü, İzmir Büyükşehir Belediyesi

Johannes Müller Bilim İnsanı, Dijital Dayanıklı Şehirler, Avusturya Teknoloji Enstitüsü

Haluk Gerçek Prof. Dr., İstanbul SUMP Yerel Ekip Lideri, Arup

ÖZET

2050 yılında dünya nüfusunun %70'inin kent merkezlerinde yaşayacağı öngörülmekte ve bu durum, gelecekte oldukça yüksek nüfusa ev sahipliği yapacak kentlerin dayanıklılığını, kapsayıcılığını ve doğa ile ilişkisini güçlendirmenin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Dünyada birçok metropol, yaşanabilir ve sürdürülebilir bir yapılanmanın yollarını aramakta; iklim krizine ve ekolojik tahribata duyarlı planlar ve yaklaşımlar geliştirmektedir. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İYTE) ve Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfının (TESEV) birlikte düzenlediği oturumda veriye dayalı kentsel yeşil politika üretimi ve hatasız bir Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planı (SUMP) için veriye dayalı akıllı mobilite politikaları incelenmiştir.

Küresel iklim krizinin etkilerinin oldukça kritik bir boyuta ulaşması, kentsel alanda teknoloji yardımıyla bir gelecek vizyonu çizmeyi ve yenilikçi yaklaşımlar aracılığıyla hızlı çözümler üretmeyi kaçınılmaz kılmıştır. Bu noktada, mevcut durumu ve gelecek vizyonunu belirleme yönünde bir araç olarak devreye "veri" girmektedir. Verinin kullanım alanları ve veriye dayalı politika üretimini konu edinen oturumda Kolombiya'nın Manizales şehriden Viya-

#Hareketlilik #İklimDeğişikliği #Veri
#AkıllıŞehir #PolitikaOluşturma

na'ya ve İzmir'e uzanan geniş bir çerçevede, sürdürülebilir akıllı hareketlilik ve veri tabanlı yeşil politikaların şekillenme süreci irdelenmiştir. Verinin tek başına bir bilgi niteliği taşımadığı, uzmanların veriyi doğru şekilde işleme konusunda ki yetkinliğinin verinin elde edilmesi kadar önem arz ettiği vurgulanmıştır. Akıllı kent uygulamalarına ilişkin karar verme süreçleri ve yeşil politikaların belirlenmesinde verinin kilit rolü ele alınmış, veri yoluyla oluşturulmuş sıfır emisyonlu ulaşım sistemleri, iyi trafik yönetimi ve yenilikçi doğa çözümleri iyi uygulama örnekleri eşliğinde aktarılmıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Ülkemiz açısından akıllı kent teknolojilerine yaklaşıma iki açıdan dikkat edilmesi gerekmektedir:

- Şehirlerimizin teknoloji transfer eden şehirlerle rekabet edebilmeleri için teknolojiyi hızlıca transfer etmeleri gerekliliği
- İlgili teknolojinin insan ve toplum yararına hangi amaçlar için kullanıldığının açıkça tanımlanması

2. Teknoloji, idareciler tarafından akıllı şehirler için hızlı ve pratik bir çözüm olarak görülebilse de yerinde ve gerekli olmayan bu tür çözümler şehirleri teknoloji çöplüğü haline getirebileceğinden akıllı şehir üzerine yapılan çalışmaların sadece teknoloji odaklı olması gerekmektedir.

3. Akıllı karar verme süreçlerini tasarlayacak plan çalışmalarının yapılması, var olan bilgilerin kişilerin özelinden çıkarılıp anonim bir malzemeye dönüştürülerek işlenmesi gerekmektedir.

4. Yerel yönetimlerin yönetim hizmetlerini saydam, eşitlikçi bir şekilde sunmayı benimseme anlayışını akıllı kent uygulamaları ve veri paylaşımı konusunda benimsemeleri önemlidir.

5. Kamu sektöründeki mevcut kapalı sistem yerine tüm birimleri yatay ve düşey düzlemde kesen bir sistemin kurulmalıdır.

6. Verilerin nasıl bir sistem içerisinde, kiminle, kim tarafından paylaşılacağı ve bu süreçlerden kimlerin sorumlu olacağı net bir şekilde tanımlanmalıdır.

7. Veri tek başına bilgi anlamına gelmediği için verilerin nasıl işleneceğini bilen kişiler tarafından işlenmesi ve hassas verilerin korunması noktasında gerekli önlemlerin alınması önem arz etmektedir.

8. Akıllı kent uygulamalarına paydaşlarla birlikte katılımcı süreçler içerisinde müzakere edilerek karar verilmesi gerekmektedir.

9. Akıllı hareketlilik için zemin oluşturan plan ve politikaları hazırlamak ve uygulamak için bu projeleri uygulamış şehirlerle temasa geçilmesi yararlı olacaktır.

10. Akıllı araçların kullanılması ile verilerin yönetilmesi sayesinde toplu taşımada iyileştirmeler için faydalı veriler elde edilebilir.

11. Her kentin kendine özgü dinamiğinin olduğunu unutulmadan bir şehir için planlanan

Sürdürülebilir Şehir Hareketliliği Planı'nın (SUMP) bir diğerine uymayabileceği, bu konuda genel bir kalıp olmadığı için doğrudan uyarlamaların istenen sonuçları vermeyeceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Veri paylaşımı ve veri elleçlenmesi ile ilgili süreçler tamamlanmadan herhangi bir akıllı şehir planlamasının yapılması mümkün değil.

Haluk Gerçek

Veri bir hazinedir, hazineyi saklar kapalı kapılar ardında tutarsanız hiçbir anlamı olmaz.

Johannes Müller

DEMOGRAFİK KOMPOZİSYON VE KENT İSTATİSTİKLERİ

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
14.30-15.45
75 dk

Moderatör

Alim Arlı Doç. Dr., İnsan ve Toplum Bilimleri, İstanbul Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar

Ahmet Sinan Türkyılmaz Prof. Dr., Sosyal Araştırma Yöntemleri, Nüfus Etütleri Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi

Yunus Uğur Doç. Dr., Tarih, Marmara Üniversitesi

Esra Huri Bulduk Genel Koordinatör, İstanbul Planlama Ajansı

ÖZET

Kentlerin ortaya çıkışı ve kentleşme olgusu, en temel anlamıyla bir yerleşmenin nüfusundaki artış ve hareketlilik ile ilişkilenebilir; yerleşmelerdeki nüfus hareketliliği, mekânın ve toplumların tarihi, ekonomik, politik ve toplumsal hafızasına dair önemli izler ve anlamlar taşımaktadır. Bu nedenle, kentlerin demografik verilerinin etkili analizi hem kentlerin sosyo-ekonomik gelişimine ilişkin kapsamlı bir çözümleme alanı açmakta hem de bugünün kentsel politikalarına yön verecek önemli bir rehber niteliği taşımaktadır. Kentlerin nüfus yapısı ve istatistiksel veriler arasındaki ilişkinin tarihsel ve güncel boyutlarıyla tartışıldığı oturumda, nüfus dinamiklerini etkileyen temel faktörler, ulusal ve uluslararası hareketliliğin artışıyla kent tanımını yeniden düşünmeyi gerektiren göç temelli süreçler ve istatistiklerin yönetsel karar mekanizmalarına sağlayabileceği destekler üzerinde durulmuştur.

Oturumda, Türkiye'nin demografik açıdan genç bir ülke olduğu belirtilmiş ve özellikle 2000'lerde genç ve üretken nüfusun oldukça belirgin bir hal aldığı ifade edilmiştir. Demografiye dayalı veri çalışmalarının henüz yeterli seviyeye ulaşmadığı açıklanmış ve ülkenin demografik yapısına ilişkin tanımlamaların netleştirilerek entegre verilerden oluşan tutarlı bir sistem oluşturulmasının bu alandaki çalışmalar için büyük bir potansiyel yaratacağı belirtilmiştir. Türkiye'de adrese dayalı nüfus kayıt sisteminden kullanılan sayımın yanı sıra "Grid bölge" isimli sayım alanlarının oluşturulması gerektiği;

böylelikle il-ilçe-mahalle bölgelerindeki alt kırılımların daha sağlıklı biçimde tespit edilebileceği ifade edilmiştir.

Oturumun bir diğer konusu, geçmiş toplumlara ilişkin verilerin kültürel miras çerçevesinde kullanımı olmuş; kentin demografik tarihinin kent hafızası ve koruma ile ilişkisi tartışmaya açılmıştır. Kültürel miras konusunun çoğunlukla koruma odaklı ele alınmasına bir eleştiri getirilmiş; kent sakinlerinin bağ kurabileceği yaşayan bir kültürel mirası inşa etmenin imkânlarına değinilmiştir. Mekâna ilişkin veriler ile kentin hafızasının canlandırabileceği ifade edilmiş; tarihsel verilerin bugünle bağ kuracak biçimde yapılandırılması konusu detaylı öneriler eşliğinde açıklanmıştır.

Kentsel demografik verilerinin doğru analizi ile sosyal politika arasındaki ilişki, oturumun bir diğer odağı olmuş; İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından COVID-19 pandemisi sürecinde yürütülen demografik veri odaklı çalışmaların ve bu veriyi temel alarak üretilen politikaların aktarımı yapılmıştır. Kente ilişkin mekânsal karar verme süreçlerinde demografik verinin taşıdığı önem vurgulanmış; bölgesel istihdam ofisleri, kreşler ve sosyal yardım süreçlerine dair kararların bu veriler ışığında kurgulandığı ifade edilmiştir. Demografik verinin işlenmediği sürece politikaya dönüşemeyeceği vurgulanmış; verinin işlenme sürecinde kent mekânı ve kentin tarihsel süreciyle bağ kuran bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiği ifade belirtilmiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Sayım alanları oluşturulması gerekmektedir.
2. Grid alanlar oluşturularak il/ilçe bazında kır-kent ayrımı yapmak kolaylaşabilir.
3. Grid fazla mekanik olsa da, bu sayede yeni bilgi işlem teknolojileriyle değişkenleri birbirine benzetmek, farklı veri setlerinden gelen bilgileri entegre ederek daha sağlıklı bir sonuca varmak mümkündür.
4. TÜİK sistemindeki tanımların sebep olduğu kafa ve bilgi karışıklığının giderilmesi gerekmektedir.
5. Kendi içinde tutarlı resmi istatistik sistemi üretilmelidir.
6. Kültürel miras sadece geçmiş odaklı olmamalı, geçmişteki veriler kullanılarak canlı ve yaşayan bir miras oluşturulmalıdır.
7. Politika üretme aşamasında sadece resmi istatistik verilerine bağlı kalmadan çok katmanlı bir veri sistemi inşa edilmelidir.
8. Kentlerin geçmişe dair verileri dijitalleştirilmeli ve canlı olarak kent sakinlerine/turistlere sunulmalıdır.
9. Geçmiş ve bugün arasında dinamik bir bağ kurulmalı; çoklu kaynak kullanımı ile nitel veya nicel tüm kaynakları bir araya getirerek çok katmanlı analizler yapılmalıdır.
10. Sadece sayılara odaklanarak değil, sahadaki gerçek talepleri ve ihtiyaçları da tespit ederek bir karar destek mekanizması oluşturulmalıdır.
11. Açık veri portallarıyla, birden çok kaynaktan gelecek veriler ile şehrin bütününden sokaktaki alt kırılımlarına inilebilecek çok katmanlı veri setleri inşa edilmelidir.

KIRSAL İNSANİ GELİŞMEYİ YENİDEN DÜŞÜNMEK

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
14.30-15.30
60 dk

Moderatör

Jonathan Robinson Direktör, CIVIC & Kurucu Ortak, Impact Hub

Konuşmacılar

Haydar Çorum Başkan, Mihalıççık Belediyesi

Kemo Fatty Başkan, CIVIC Topluluk Katılımı Birimi

K. Bülent Köstem Teknik Koordinatör, Cittaslow Türkiye

ÖZET

Kırsal insani gelişme konusunun tarım, yaşam koşulları ve göç gibi birbiriyle oldukça ilişkili olan üç ana eksen üzerinden tartışıldığı oturumda, Türkiye ve Afrika'dan örnekler, uluslararası bir kent ağı olan Cittaslow perspektifinden incelenmiştir. Hem Türkiye hem de Gambiya tecrübesi, kırdan kente göçlerin kırsaldaki çevresel sorunlar, sosyal yetersizlik ve verimsizleşmeden kaynaklandığını göstermekte; uluslararası bir deneyim olan "Yavaş Kent" hareketinin tüm dünyada uygulanması ise kırsaldaki sorunların küresel bir nitelik taşıdığını kanıtlamaktadır. Bir küresel mesele olarak kırsal alandaki yaşam kalitesinin artırılması, verimliliği yüksek ve doğaya zarar vermeyen tarım yöntemlerinin benimsenmesi ile mümkün olabilir. Bu tarım yöntemlerine geçişte yerel yönetimlerin öncü ve destekleyici faaliyetleri hayati önem taşımaktadır. Yerel yönetimler ve yerel inisiyatifler, bu doğrultuda gerekli aksiyonu başlatmalı ve kırsal kalkınmayı sağlamak için halkın birlikte üretim yaptığı işbirliği ve çözüm odaklı bir kooperatifleşme modeli benimsenmelidir. Söz konusu kooperatif modeli ile tarımsal üretimden elde edilecek gelir, yerel halkı birlikte hareket etme konusunda teşvik edecek ve sorunların çözümüne dair karar verme süreçlerinin etkin bir yerel katılım ile yürütülmesine imkan tanıyacaktır.

Kırsal alanların, etkin ve sürdürülebilir bir tarımsal üretim ile kendi kendine yetecek şekilde planlanmasının yanı sıra üretici pazarları ile kentin ihtiyaçlarına da cevap verebilen, güçlü bir yönetim ve dayanışma altyapısına

sahip, üretim çeşitliliği ve sürekliliği sağlanan bir planlama modeli ile kurgulanması gerekmektedir. Kırsal alandaki üretimin araçlarla desteklenmesi, ürünlerin satışı için imkanlar yaratılması ve kırsal alandaki sosyal ve kültürel olanakların güçlendirilmesi üzerine önerilerin paylaşıldığı oturumda pandemi dönemi sonrası kentten kırsala göçün artışı ve iklim değişikliğinin kırsal alanda yarattığı olumsuz etkiler irdelenmiştir. Yaşam alanlarını kısıtlamanın yanı sıra tarımsal üretimi olumsuz etkileyen iklim değişikliğinin çözümünde yerel yönetimlerin yetersiz kaldığı ve küresel ölçekte çağrılara ve ülkeler arası çözüm yöntemlerine ihtiyaç duyulduğu ortaya konmuştur. Bu yöntemlerle kırsaldan kentlere, hatta kıtalara olan göçün nedenleri ortadan kaldırılarak kırsal nüfusun devamlılığı sağlanabilir ve dolayısıyla kentlerde oluşan radikal nüfus artışının önüne geçilebilir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kırsala bütünleşik bir bakış açısıyla yaklaşılmalı, toprağı ve insanı koruyan tarımsal yöntemlerin tekrar benimsenmesi sağlanmalı ve kırsaldaki üretimi şirketlerin baskısından kurtararak çiftçinin kâr elde edebileceğı şekle getirilmelidir.
2. İklim değışikliği, verimlilik ve tarım kanunları hakkında farkındalığı artırmak için bölgesel girişimlerde bulunulmalı ve mevcut girişimler ile işbirliği kurulmalıdır.
3. Uzman kişilerden oluşan teknik ekiplerle köylüye çeşitli eğitimler verilmeli ve süreçlerin yönetimine destek sağlanmalıdır.
4. Geliştirilen modellerin kırsalda yaşayan insanlara yüz yüze aktarılması ve uygulamalı örneklerin sunulması yardımıyla modellerin benimsenmesi sağlanabilir.
5. Ürün çeşitliliğı için üretim yapan köylüye eğitimler verilerek sermaye desteğı verilmektedir.
6. Ürünlerin kente ulaştırılması ve satışlarının kolaylaştırılması için küçük üreticiler üzerinden bir tarım ve dağıtım modeli oluşturulmalıdır.
7. Uzun yolculuklar yapmadan sofraya ulaşabilmesi için belediyenin ürettiğı ürünlerin yanı sıra köylerden gelen ürünler köy pazarlarında satılmalıdır.
8. Yerel yönetimler, tarımın kolaylaştırılması ve özendirilmesine yönelik teşvikler sağlamalıdır.
9. Belediyenin âtil kalmış uygun arazileri, tarım için kullanmak ve yararlanmak isteyen

köylülere kiralanarak üretim sağlanmalıdır.

10. Ekime başlamak isteyenlere belediyenin hazırladığı meyve fidanlarıyla yardım edilmiştir.
11. Üreticiler için kooperatifler kurulabilir.
12. Kente duyulan ihtiyacın azaltılabilmesi için merkez köylere belediye hizmet istasyonları kurulması, sosyal donatılar ve kültür merkezleri yapılması, yel değirmeni, tır kantarı gibi makine ihtiyacının karşılanması, dağ köylerinde süt toplamayı ve satışı kolay hale getirecek bir soğuk zincir kurulması gibi yaklaşımlarla kırsal alanda yaşayan insanların bu ihtiyaçlara erişimi kolaylaştırılabilir.
13. Konut üretimi konusunda, halka hem hazır, tek tip konut projeleri sunularak hem de hafriyat ve inşaat işlerini kolaylaştırma gibi desteklerle kırsala yerleşmek (tersine göç) isteyen insanlar için olanaklar oluşturulabilir.
14. İşbirliği ile birlikte çalışmayı öğrenmiş bir toplulukta modellerin daha verimli çalışması sebebiyle, kırsaldaki dayanışmanın artırılabilmesi için insanların bir araya getirilmesi ve komünite bilinciyle hareket etmelerinin sağlanmalıdır.

Pandemi ile birlikte
şehirlerin de ülkelerin de
sürdürülebilir olmadığı,
kendi kendilerine
yetmedikleri görüldü. Kargo
şirketleri olmazsa sebze,
meyveye ulaşım kısıtlı;
fırınlara kapalıysa ekmeğe
ulaşım zor. Bu sebeple 3 yıl
içerisinde bu yetersizliklerin
görülüp kentlerinin hem
kendi kendine yeten hem
de daha çok üreten bir
yaşam tarzına kavuşmaları
hayal ediliyor.

”

Bülent Köstem

İnsanlar bir araya gelerek
fikirlerini beyan edecekleri
ortamlar bulduğunda bu,
kalkınmayı sağlayan en
önemli etken oluyor.

”

Kemo Fatty

VARLIK İÇİNDE YOKLUK: GIDA POLİTİKALARINI YENİDEN DÜŞÜNMEK

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
10.00-11.30
90 dk

PAYDAŞLAR

İPA
İPM

Moderatör

Ümit Şahin Dr., İklim Değişikliği Koordinatörü, İstanbul Politikalar Merkezi, Sabancı Üniversitesi

Konuşmacılar

Fikret Adaman Prof. Dr., Ekonomi, Boğaziçi Üniversitesi

Florence Egal Kent-Kır Bağlantıları Uzmanı, UN-Habitat

Hilal Elver Prof. Dr., Küresel Seçkin Araştırmacı, Resnick Gıda Hukuku ve Politikaları Merkezi, California Üniversitesi

Zerrin Güleş Çevre Koruma ve Kontrol Müdürü, Nilüfer Belediyesi

Berkan Özyer Araştırmacı, Vizyon 2050 Ofisi, İstanbul Planlama Ajansı

ÖZET

Bir insan hakkı olarak gıda hakkı, ilk kez 1948 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve ardından 1966 BM Uluslararası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi'nde yerini almasına karşın günümüzde yaklaşık bir milyar kişi bu hakkın varlığını bilmeden veya hakkın imkânlarından yoksun şekilde açlıkla mücadele ederek yaşamaktadır. Araştırma ve raporlar, dünyada bir milyara yakın kişinin açlık ve beslenme yetersizliğiyle; iki milyardan fazla kişinin ise beslenme bozukluğu ile mücadele ettiğini göstermektedir. İklim krizi, savaşlar, ekonomik dalgalanmalar ve son olarak pandeminin tetiklediği açlık krizi ve gıda güvencesizliği, tüm dünyayı etkisi altına alırken serbest piyasa ekonomisinin gıdayı bir hak olarak değil bir meta olarak ele alması birçok sorunun kaynağını oluşturmaktadır. Krizler karşısında tarım ve gıda stratejileri üretilirken sistemin bütün olarak multidisipliner bir bakış ile ele alınması gerekmektedir. Bu doğrultuda gıda politikalarının küresel, ulusal ve yerel seviyede masaya yatırıldığı oturumda, gıda krizi, kentleşme, kent-kır bağlantıları ve üretim biçimleri, sürdürülebilirlik ve iklim krizi ana eksenleri üzerinden irdelenmiş; iyi uygulama örnekleri eşliğinde gıda alanında karşılaşılan zorlukların aşılmasında yerel yönetimlerin rolü tartışılmıştır.

#Tarım #Gıda #Ekoloji #İklimKrizi #PolitikaOluşturma
#Sürdürülebilirlik #Eşitlik #Ekosistem

Mevcut koşulların küresel bir yol ayrımı olarak nitelendiği oturumda gıdanın ekonomik bir meta değil bir hak olduğunun bilinciyle üretim biçimlerinin yeniden değerlendirilmesi gerektiğine vurgu yapılmış; tüketicinin gıda üretim zincirleri ile ilişkisinin kuvvetlendirilmesinin önemi vurgulanmıştır. Gıda politikalarının salgınlar, afetler, ekonomik krizler ve ekolojik problemlerden bağımsız ele alınamayacağı belirtilmiş; sürekli verimlilik artışına odaklanan monokültür anlayış dolayısıyla ekolojinin göz ardı edilmesinin son yıllarda ormansızlaşma ve biyolojik çeşitlilik kaybı gibi sorunlara yol açtığı ifade edilmiştir. Gıdaya ilişkin iyileştirme süreçlerinin bütüncül bir şekilde ele alınması ve üretim aşamasında olduğu kadar tüketim aşamasında da etkili bir dönüşüm yaratılması gerektiği belirtilmiş; tüketicinin gıda döngüsü konusundaki farkındalığı, bilinci ve yerel gıdaya odaklanan tüketim anlayışının gerekliliği vurgulanmıştır. Üreticinin görünmezliğine ve tarımsal verinin eksikliğine yönelik çözüm önerileri sunulan oturumda, Nilüfer Belediyesinin herkes için erişilebilir, eşit ve sağlıklı gıda hedefiyle başlattığı proje paylaşılmıştır. Belediyenin, topraklarının üçte ikisi tarım potansiyeli taşıyan bölgede toplumun tüm kesimlerini tarıma yöneltmek ve çiftçiye destek olmak amacıyla yürüttüğü uygulamalar, yerel yönetimlerin gıda alanındaki çalışmalarını için güçlü bir örnek teşkil etmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Mevcut gıda sistemlerinin bir dönüşümden geçirilmesi ve bunun sağlıklı beslenmenin önüne geçmeyecek şekilde tasarlanması gerekmektedir.
2. Gıda politikalarının modalaşmasının, dönemsel uygulamalar hale gelmesinin ve günlük siyasetin bir aracı olmasının önlenmesi ve geniş çerçeveli öneriler sunulması için çalışılmalıdır.
3. Tarım ve gıda stratejileri belirlenirken sadece teknik bir olay ya da yalnızca ziraat ve gıda mühendislerinin halledebileceği bir iş olarak, ekosistemleri de düşünerek.

4. Tarım ve gıda stratejileri belirlenirken çok farklı bakış açıları, disiplinler ve uzmanlar bir araya getirilmelidir.
5. Tarımı, hayatın odağında bütüncül bir sistem olarak düşünmek gerekmektedir.
6. Gıda zincirinde doğa ve insana öncelik veren, üretici ve tüketicinin haklarını adil bir şekilde koruyan, gelir ve cinsiyet eşitliğini gözeten, şeffaflık prensiplerine uyan, konunun tüm taraflarının dahil olduğu stratejiler belirlenmelidir.
7. Avukatların gıda politikalarının belirlendiği komisyonlarda yer alması gerekmektedir.
8. Kamu kurumlarında -örneğin okul ve hastane gibi kamu binalarında- taze ve yerel gıda kullanımı sağlanmalıdır.

9. Kısa gıda zinciri ile ilgili bilgilendirme yapılmalı; özellikle çocuklardan başlanarak gıdanın nereden geldiği ile ilgili farkındalık yaratılmalıdır.

10. Tüketicilerin yiyeceklerini doğrudan yerel üreticilerden almasını öngören, topluluk destekli tarım modelleri geliştirilmelidir.

11. Üretici pazarlarının sayısı ve kalitesi artırılmalı ve yerel pazarlara önem verilmelidir.

12. Güvenilir gıda tedariki konusunda çiftçilerin katılımı konusunun ele alınması gerekmektedir.

13. Büyük şehirlerin yanında yerel ve küresel arasında bağlantı sağlayan küçük ve aracı şehirlerde neler olup bittiğini göz ardı etmeden yerel demokrasilerin geliştirilmesine, merkezsizleşme ilkelerinin oluşturulmasına ve aynı zamanda hesap verebilirlik ile şirketleşmenin incelenmesine olanak sağlanmalıdır.

14. Toplumsal ve ekolojik maliyetlerin göz önünde bulundurulması, endüstriyel tarım maliyetlerinin hangi gruplara nasıl dağıldığı-

nin incelenmesi gerekmektedir.

15. Modernizasyonun getirdikleri ve götürdükleri birlikte değerlendirilmeli, teknolojinin kendisi kadar onu kullanan da önemli olduğundan emek ve teknoloji ilişkisi irdelenmelidir.

16. İklim krizine dayanıklı, doğa dostu ve istikrarlı bir tarımı desteklemek gerekmektedir.

17. Sahip olunan sorunların başka coğrafyalarda da yaşanmış problemler olduğu unutulmadan oldukça yaygın olan benzer sorunları aşmak için işbirliği yapmak, deneyim paylaşımında bulunmak ve diğer örneklerle bakmak gerekmektedir.

18. Meyve ve sebze pazarlarından çıkan atıklar ile kompost yapılarak toprak kalitesi artırılabilir.

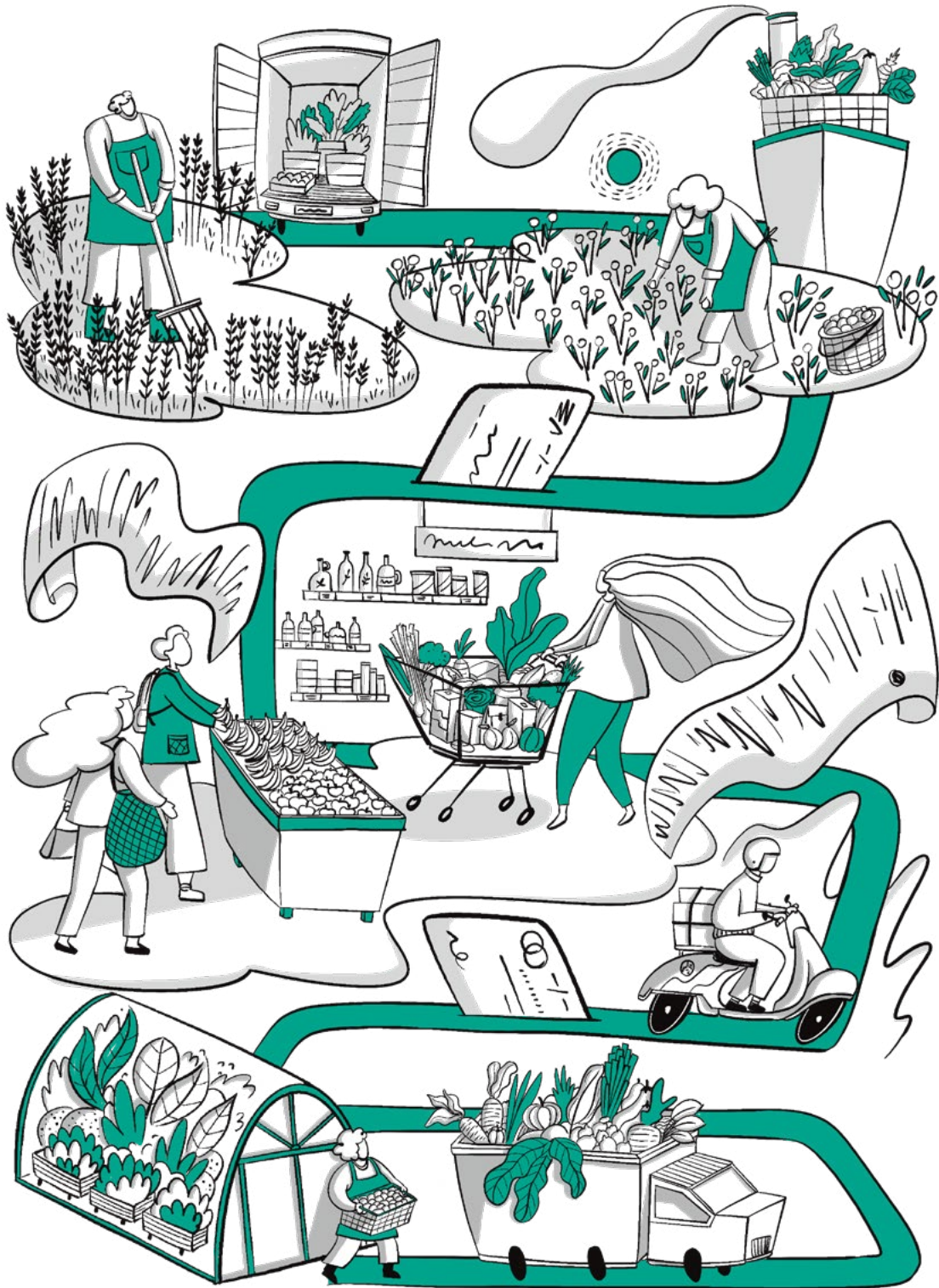
19. Veri eksikliği olan tarım ve gıda ile ilgili çalışmalar yapılmalıdır.

20. Mono-kültür yerine poli-kültürün gündeme alınması gerekmektedir.

Gıda meselesine çok disiplinli bakmak şart. Olay yalnızca teknik bir olay değil. Yalnızca ziraatçı ya da gıda mühendislerinin halledebileceği bir iş değil ve bir gruba emanet edilerek de gerçekleştirilecek bir iş değil; çok daha katılımcı mekanizmalarla oluşturulması şart.

Fikret Adaman

NE EKERSEN ONU BIÇERSİN: YERELDE SOSYAL POLİTİKALARI YENİDEN DÜŞÜNMEK

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
14.30-15.30
60 dk

Moderatör

Hasan Taşçı Dr., Başkan Yardımcısı, Esenler Belediyesi

Konuşmacılar

Volkan Yılmaz Doç. Dr., Kamu Politikaları, Dublin City Üniversitesi

Kemal Deniz Bozkurt Başkan, Esenyurt Belediyesi

İnci Parlaktuna Doç. Dr., İktisat, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Osman İpekçioğulları Kurucu, Kalbiselim Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Derneği

ÖZET

Günümüzün krizleri karşısında giderek artan gelir eşitsizliği, işsizlik, yoksulluk ve kentsel hizmetlere erişim konusundaki eşitsizlikleri bertaraf ederek sosyal adaleti tesis etmenin en önemli aracı olan sosyal politika, Türkiye’de dönüşen belediyeçilik pratikleri sonucunda, yerel yönetimlerin temel çalışma alanlarından biri olmuştur. Mahalli ve müşterek ihtiyaçları karşılamak amacıyla kurulmuş olan yerel yönetimler, yurttaşlara ve yerel düzeydeki kurum ve kuruluşlara en yakın yerel birimler olmalarının yanı sıra yerelin bilgisine en üst düzeyde vakıf olan yönetim mekanizmalarıdır. Dolayısıyla, kentleşme olgusunun beraberinde getirdiği sorunların kentlerde sosyal politikaya duyulan ihtiyacı giderek artırması, kentlerin işleyişi ve geleceğinin belirlenmesinde büyük role sahip olan yerel yönetimlerin sosyal politika alanında çalışmasını gerekli kılmaktadır. Yerel politika düzeyinde sosyal politika girişimleri ise, yereldeki kaynak ve hizmetlerin etkin bir yönetimle sunulmasını ve ihtiyaçların yerinde tespit edilmesini gerektirmekte; aynı zamanda, farklı deneyimleri ve toplulukları merkeze alarak düşünülmesi gereken bir çeşitlilik içermektedir. Yerel yönetim, akademi ve STK kökenli konuşmacıların katılımıyla gerçekleştirilen oturumda, sosyal politika, teorik ve pratik düzlemde incelenmiş; yerel yönetimlerin sosyal politika konusundaki rolü açıklanmış ve sosyal politika

#PolitikaOluşturma #SosyalEtki #Yönetişim
#Eşitsizlikler #YerelYönetim

kavramının toplumsal düzeydeki karşılıkları ele alınmıştır.

Sosyal politika üzerine çalışmanın devletin asli görevlerinden biri olarak nitelendiği oturumda, sosyal politikanın gelir eşitsizliği ve temel ihtiyaçları karşılayacak hizmetlere erişim konusunda yaşanan adaletsizlikleri giderme yönündeki en önemli adım olduğu vurgulanmıştır. Sosyal politika, kamu yararı ve sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde yönetilmesi gereken bir regülasyon alanı olarak ele alınmış; bu alandaki programların temel amaçlarından birinin yok-sulluk karşısında yurttaşların yaşamını öngörülebilir kılmak olduğu belirtilmiştir. Eşitsizlikleri gideren ve dezavantajlı grupların koşullarını iyileştiren bir araç olan sosyal politikanın yerelleşmesi üzerinde durulmuş ve yerelleşme konusu verimlilik, demokratiklik ve sürdürülebilirlik ilkeleri üzerinden açıklanmıştır. Ayrıca, sosyal politika ile kâr amaçlı özel sektör faaliyetlerinin insan sağlığına tehdit oluşturan yönlerinin sistemselsel olarak ortadan kaldırılabileceği ifade edilmiş; iklim değişikliği, pandemi ve doğal afet gibi risklere karşı önlem çalışmalarının da sosyal politika kapsamına girdiği belirtilmiştir.

Oturumda, sosyal politika alanındaki çalışmalarda hak temelli bir yaklaşım benimsenmesi ve hukuki dayanaklara göre hareket edilmesinin önemi vurgulanmış; sosyal politika konusunda merkezi yönetim ve yerel yönetimlerin işlevsel farklılıkları ele alınmıştır. Sosyal politika konusu, yönetim ve katılımçılık boyutlarıyla irdelenmiş; sivil topluma alan açan ve katılımcı demokrasiyi kumsallaştıran yönetim anlayışının sürdürülebilir kalkınmanın anahtarı olduğu belirtilmiştir. Oturumdaki aktarımlara göre, iyi bir yerel yönetim ve toplumsal dayanıklılığın inşası ancak mevcut sosyal sermayenin artırılması ile mümkün olabilir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yerel kaynakların yönetimi, demokratik katılımın gerçekleşebileceği yönetim modeliyle yürütülmelidir.
2. Vatandaşların toplumsal değişime ayak uydurulabilmesi için vatandaşlara gerekli eğitimin ve bilginin verilmesi gerekmektedir.
3. Vatandaşın sorgulama yapabilmesi, kaliteli hizmet beklentisini ve memnuniyetsizliğini dile getirebilmesi yönünde farkındalık kazanması adına gerekli çalışmalar yürütülmelidir.
4. Yerel düzeyde yürütülen işbirliklerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar desteklenmeli, işbirliği sağlayabilecek ekiplerin bir araya getirilebileceği ortamlar oluşturulmalıdır.
5. Belediyelerin mevcut sosyal sermaye bir-

rikimini arttırmak veya yeni sosyal sermaye oluşturmak için kanallar açmak, arayüzler ve araçlar oluşturmak iyileştirme adına atılacak adımlardır.

6. Yönetişim ilkeleri, sosyal sermayenin eksikliklerinin minimize edilmesinde kritik olduğundan eşitsizliklerin azaltılması adına yönetime dair katılımcılık, şeffaflık, hesap verebilirlik gibi ilkeler gözetilmelidir.
7. Sağlam ve demokratik yönetim yapısına sahip yönetimlerin sosyal sermaye oluşturması, yönetişimi daha güçlü kılacaktır.
8. Belediyeler sosyal sermaye birikimine sahip olmak için; kontrol etmek yerine katalizör görevi görmek, kısıtlamalar koymak yerine yol gösterici olmak ve tedarik edici olmak yerine ulaşılabilirlik konusunda kolaylaştırıcı olmak gibi roller üstlenmelidir.

Sosyal politika, toplumdaki eşitsizliği sistemsel olarak ortadan kaldırma çabasının bir adı; kâr amaçlı özel sektör faaliyetlerinin insan sağlığına tehdit oluşturan yönlerinin ortadan kaldırılması, bir düzenleme alanıdır.

Volkan Yılmaz

TÜRKİYE'Yİ KENTLERLE ANLAMAK: İMKÂNLAR VE TEHDİTLER

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
10.00-11.30
90 dk

PAYDAŞ
İPM

Moderatör

Ayşe Köse Badur Dr., Kentleşme ve Yerel Yönetişim Çalışmaları Koordinatörü,
İstanbul Politikalar Merkezi, Sabancı Üniversitesi

Konuşmacılar

Fuat Keyman Prof. Dr., İstanbul Politikalar Merkezi Direktörü, Sabancı
Üniversitesi

Fırat Genç Dr., Sosyoloji, İstanbul Bilgi Üniversitesi

Çağlar Keyder Prof. Dr., Sosyoloji, Koç Üniversitesi

Berrin Koyuncu-Lorasdağı Prof. Dr., Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi,
Hacettepe Üniversitesi

ÖZET

Son otuz yıllık dönemde Türkiye, küreselleşme dinamiklerinin mevcut ekonomik sistemlerin yönünü değiştirmesi ve ardından kırdan kente yoğun göç akışlarının etkisi ile hızlıca kentleşmiş; nüfusunun dörtte üçü kentlerde yaşayan kentli bir ülke konumuna gelmiştir. Türkiye'nin kısa bir süre zarfında deneyimlediği değişim ve dönüşüm süreci, çoğunlukla nüfusu, işgücünü ve sermayeyi çeken metropoller açısından incelenmiş ve kent ölçeğinde Anadolu coğrafyasında yer alan kentlerin dönüşüm sürecine ilişkin çalışmaların eksikliği, literatürde bir boşluk oluşmasına neden olmuştur. Araştırmacı ve akademisyenlerin konuşmacı olarak yer aldığı oturum, İstanbul merkezli kent çalışmalarının ötesine geçerek odağını Anadolu coğrafyasına çeviren Kentlerin Türkiye'si: İmkanlar, Sınırlar ve Çatışmalar ve Sekiz Kentin Hikayesi: Türkiye'de Yeni Yerellik ve Yeni Orta Sınıflar başlıklı kitaplar etrafında şekillenmiştir.

Oturumda İstanbul'un hem Marmara Bölgesi'ni hem de Türkiye'yi analiz etmedeki merkezi önemi vurgulanmış; şehrin küresel kent bölgesi oluşunun tarihsel gelişimi anlatılmıştır. Ayrıca küreselleşmenin yer bağımlı olduğuna dikkat çekilerek kentsel koalisyonların kentlerdeki varlığının ekonomik

büyüme ve toplumsal kalkınmayı başarmak için yeterli olmadığı konusu Konya ve İzmir kentleri karşılaştırılarak aktarılmıştır. Yeni yerellik kavramı ile kentleri değerlendirmede ekonomiye atfedilen merkezi rol eleştirilmiş; 21. yüzyılda kentlerin sorunlarının çözümündeki ana unsurların daha adaletli ve demokratik yönetim olduğu vurgulanmıştır. Ek olarak, Anadolu kentlerini metodolojik olarak anlamak için kentlerin küresel ve bölgesel bağlama oturtulması ve karşılaştırmalı çalışılması gerektiği vurgulanmış; kentlerin gelişimine merkezileşme ve neo-liberalleşmenin engel olduğu, daha kapsayıcı ve iklim politikalarına önem veren yönetim modelinin hayata geçirilmesi gerektiği öne sürülmüştür. Otorumda kent konseylerinin kente katılımı önemli bir mekanizma olduğunun vurgusu yapılmıştır

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Küreselleşmeyi anlayabilmek için yereli, yani her bir lokasyonun kendine özgü dinamikleri takip edilmelidir.
2. Yereli anlamak için sadece İstanbul çalışılmamalı, Anadolu şehirleri de çalışılmalıdır.
3. Kentler daha adaletli, demokratik bir yönetim çerçevesinde ele alınmalıdır.
4. Dünyanın gelişiminin odağındaki kent yöntemlerine uygun bir şekilde merkezi yönetimlerin yeniden yapılanması gerekmektedir.
5. Her durumda başarı getirmek zorunda

olmasa da ekonomik büyümenin sağlanması açısından kentsel büyüme koalisyonları bir gerekmektedir.

6. Bu tür olumsuzlukları ve çelişkileri anlayabilmek için kentsel büyüme koalisyonlarının karakterlerine, iç kompozisyonlarına, yapısına daha yakından bakılmalıdır.
7. Kent düzeyinde haklar ve sorumluluklar temelinde bir topluluk oluşturmak için kadınların kente katılım düzeyi iyileştirilmelidir.
8. Küresel dönüşüm için sadece kırılma grupları ya da toplumsal eşitliği değil iklim değişikliği ve küresel ısınmayı da merkeze alan bir yönetim anlayışı olmalıdır.

**Küresel şehir kendi etrafında bir
bölge oluşturur ve etrafındaki
bölgeyi de etkiler.**

Çağlar Keyder

**Kentler insanları esirleştirci değil
özgürleştirici mekânlar olmalı.**

Berrin Koyuncu-Lorasdağı

KÜLTÜRLERARASI ŞEHİRLER: FARKLILIKLARIMIZLA BİRLİKTE YAŞAMAK

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
14.30-16.00
90 dk

PAYDAŞLAR

ICC
RESLOG

Moderatör

Nihal Eminoğlu Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Keynotelar

Irena Guidikova Kapsayıcılık ve Ayrımcılıkla Mücadele Programları Başkanı, Avrupa Konseyi

M. Sinan Özden RESLOG Türkiye Ulusal Proje Yöneticisi, SKL International

Konuşmacılar

Mary Linch Entegrasyon Sorumlusu, Dublin Belediyesi

Lluís Torrens Sosyal İnovasyon Direktörü, Barcelona Belediye Meclisi

Mustafa Dünder Başkan, Osmangazi Belediyesi

İpek Sabah Aynal Başkan Danışmanı, Adana Büyükşehir Belediyesi

ÖZET

Uzun yıllardır, Ortadoğu başta olmak üzere dünyanın birçok yerinde yaşanan siyasal istikrarsızlıklar, iç karışıklıklar ve savaşlar, milyonlarca insanı, ülkesini terk etmek ve farklı ülkelere sığınma zorunluluğuyla karşı karşıya bırakmış; küresel çapta gerçekleşen kitlesel göç, Türkiye başta olmak üzere pek çok Avrupa ülkesinde toplumsal uyum ve bir arada yaşama modellerine ilişkin kapsamlı arayışları başlatmıştır. 2011 yılında Suriye’de başlayan iç savaşın ardından ülkesini terk etmek zorunda kalan mültecilerin yarısından fazlası Türkiye’ye sığınmış ve Türkiye’deki yerel yönetimler, zorunlu olarak göç eden kırılğan bir topluluğu karşılama ve bu topluluğun ihtiyaçlarını giderme sorumluluğuyla karşı karşıya kalmıştır. Göçün başlangıcından günümüze dek geçen on yılı aşkın sürede, Türkiye’ye sığınmış mültecilerin neredeyse tamamının kentlerde yerleşik bir hayat kurmuş olması karşısında yerel yönetimler, göç kaynaklı pek çok kentsel ve toplumsal soruna çözüm üretme sorumluluğunu üstlenmiştir. Belediyelerin sorumluluk alanı, hizmet sunumu

#SosyalUyum #Kapsayıcılık #Göç
#BirlikteYaşama #Kültür #YerelYönetim

ve kent planlamasına ilişkin meselelerin ötesine geçerek farklı kesimler arasında diyalog kurma ve bir arada yaşama modellerini inşa eden süreçleri içerecek şekilde genişlemiştir. Türkiye ve Avrupa'da yoğun göç alan şehirlerin belediye başkanları ve belediye temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşen oturumda, yerel yönetimlerin toplumsal uyumun sağlanması, birlikte yaşama olanaklarının yaratılması ve kapsayıcı hizmetlerin sunulması konusundaki rolü kültürlerarasılık kavramı ve "Kültürlerarası Şehirler Programı" üzerinden incelenmiştir.

Kültürlerarasılık kavramı, şehir yönetimlerinin, yoğun göç alan bölgelerde yaşayan farklı toplulukların bir araya gelmelerine ve etkileşim sağlamalarına zemin hazırlayacak yöntemler üretmesini öngören ve göçle beraber artan kültürel çeşitliliği zenginlik olarak değerlendiren bir yaklaşımdır. Avrupa Konseyi ve AB Komisyonu, farklı etnik, dinsel ve kültürel yapıların varlığının avantaja dönüştürülmesine ilişkin stratejileri içeren kültürlerarasılık modelini esas alan ve yerel yönetimlerin farklılıkları yönetebilmesine yardımcı olmayı hedefleyen "Kültürlerarası Şehirler Programı"nı başlatmıştır. Kültürlerarası Şehirler Programı üyesi olan belediyelerin tecrübelerinin aktarıldığı oturumda, belediyelerin göç, pandemi ve afetler gibi çok katmanlı ve ani şoklar karşısında dirençliliğini koruyabilmesinin yolunun birlikte yaşama pratiklerinin oluşmasına imkân sağlayacak elverişli ortamı inşa etmesinden geçtiği belirtilmiştir. Toplumsal uyum, yeni gelenin yerleşik olana, azınlık olanın çoğunluk olana uyum sağladığı bir birlikte yaşama pratiğinin aksine, her topluluğun kendi kimliğiyle toplumsal varoluşun içinde bulunması olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin aktif hemşehriliğin oluşmasına imkân tanıyacak elverişli ortamları sağlaması gerektiği belirtilmiş; bu doğrultuda yürütülecek çalışmalarda belediyelerin güçlendirme, kolaylaştırıcılık, harekete geçirme ve güven oluşturma rollerine ilişkin sorumlulukları açıklanmıştır.

Farklı grupların birbirini tanıması, anlaması ve ortak işler yapabilmesi için ortam yaratılmasına yönelik uygulamalar yürütülen Kültürlerarası Şehirler Programı üyesi kentlerde, yönetim, güvenlik ve istihdam konusunda büyük bir ilerleme kat edildiği belirtilmiştir. Kültürlerarası entegrasyonun, çeşitlilik, eşitlik ve etkileşim olmak üzere üç temel prensibe sahip olduğundan bahsedilmiş; kamusal alanların etkileşime uygun biçimde yeniden şekillendirilmesine yönelik öneriler paylaşılmıştır. Dublin ve Barcelona deneyimleri, etkin biçimde çalışan kent konseylerinin yerel yönetimler ve mülteciler arasındaki diyalogu sağlama noktasındaki etkili rolünü ortaya koymuştur. Türkiye'den Osmangazi Belediyesi ve Adana Büyükşehir Belediyesinin tecrübeleri ise toplumsal uyum çalışmalarında belediyelerin göç ana planı hazırlayarak bir göç birimi tesis etmesinin, STK'lar ile

birlikte yürütülen katılım çalışmalarının ve göçmenlere sağlanan istihdam olanaklarının hayati önemini açıkça göstermiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kentlerde toplu göçlerin etkisini azaltmak için yerel yönetimlerin göç planlaması yapmalıdır.
2. Kitlesele göçleri engellemek için göç veren ülkede sorunun kaynağına yönelik çözümler üretilmelidir.
3. Belediyeler göçün etkilerini karşılamak için rezilyans değerlendirmesi yapmalı ve bu değerlendirmeyi göç ana planlamasına yansıtmalıdır.
4. Göç planlaması yapılırken COVID-19 pandemisi, doğal afetler ve şok yaratabilecek diğer etkileri de hesaba katmak gerekmektedir.
5. Çok katmanlı şoklarla başa çıkabilmenin en önemli araçlardan biri birlikte yaşamak olduğundan yerel yönetimler birlikte yaşam için uygun ortamı oluşturmalıdır.
6. Belediyeler göç sürecinde toplumsal çatışmayı önlemek için aradaki iletişimi sağlayarak karşılıklı anlayışı güçlendirmelidir.
7. Belediyeler, birlikte yaşam için aktif hemşeriliğe uygun ortamı sağlamalıdır.
8. Kentte rezilyansın sağlanabilmesi için tüm aktörlerle birlikte hareket etmek gerekmektedir.
9. Bu anlamda belediyeler davranış değişikliğine gitmeli ve hizmetlerini yeniden kurgulamalıdır.
10. Diğer yandan belediyeler, gönüllü çalışmalara, işbirliklerine, yenilikçi fikirlere açık olmalıdır.
11. Var olan yönetmelikte yer alan vatandaşlık kavramı ve hizmet götürme konusunun, merkezi yönetimin, yerel yönetimlerin ihtiyaçları ve hizmetleri için kent göç aldığında, göçmen nüfus bu bütçe içerisine dahil etmeden kent nüfusunu baz alarak bütçe ayırması sebebiyle yetersiz kalan hizmetlerin güçlendirilebilmesi için yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

SURİYELİLER BAROMETRESİ

TARTIŞMA

2 Ekim 2021
Cumartesi
18.00-19.00
60 dk

Moderatör

Merve Ağca Uluslararası İşbirliği ve Göç Politikaları Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

M. Murat Erdoğan Prof. Dr., Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Türk Alman Üniversitesi

Kemal Kirişçi Prof. Dr., Kıdemli Araştırmacı, TÜSİAD & Türkiye Proje Direktörü, Brookings Enstitüsü

Ayhan Kaya Prof. Dr., Uluslararası İlişkiler & Avrupa Enstitüsü Müdürü, İstanbul Bilgi Üniversitesi

Elif Selen Ay İstanbul Saha Ofisi Müdürü, UNHCR

ÖZET

Türkiye, Suriye’de yaşanan iç savaşın ardından başlayan kitlesel göç sürecinin en önemli aktörlerinden biri olarak son beş yıldır dünya üzerinde en fazla göçmene ev sahipliği yapan ülke konumundadır. Yoğun bir iç göç dinamiğine sahip olan Türkiye, insani hareketliliklere aşına olan bir toplumsal yapıya sahip olmasına karşın 2011’den bugüne boyutları ve niteliği itibarıyla daha önce deneyimmediği bir süreci yönetme sorumluluğu ile karşı karşıya kalmıştır. Göçün yönetilebilmesi için yerel, ulusal ve küresel düzeyde işbirliği ve ortak sorumluluk paylaşımı yapılması gerekmektedir. Bu doğrultuda, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ve Suriyeli göçmenlerin, ortak toplumsal yaşama pratiklerini anlama amacıyla yürütülen Suriyeliler Barometresi isimli çalışma, toplumun düşünce ve algılarını ölçerek uyum içinde birlikte yaşama dair çerçeve sunmayı ve sosyal uyumu sağlama yönünde politik önerileri geliştirmeyi hedeflemektedir. İlhamını, Türkiye’de bu alandaki en kapsamlı sosyal uyum araştırması olan Suriyeliler Barometresi’nden alan tartışma oturumunda, COVID-19’un göçmenler üzerindeki etkisi ve güncel veriler ışığında yerel yönetimler ve sosyal uyum süreçleri tartışılmıştır.

Türkiye’deki Suriyelilerin neredeyse tamamı kent mültecileri olarak Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile birlikte yaşamakta ve 81 ile yayılmış

#SosyalUyum #Göç #Mülteciler #Veri #YerelYönetim

olan bu birliktelik hali, ülkede yeni bir sosyolojik gerçekliğin oluştuğunu göstermektedir. Oturumda, Suriyeliler Barometresi 2019'un verileri üzerinden Türkiye'de göç yönetimi, Suriyelilere yönelik toplumsal algı, yerli halkın göç gerçekliği karşısındaki tutumu ve mülteci meselesinin siyasi düzlemde yarattığı ayrışmalar ele alınmıştır. Barometre çalışmaları, 2017 yılında göçmenlerin misafirlik bağlamında kabul gördüğünü; fakat kentin yeni sakinlerinin kalıcılığının anlaşılmasıyla birlikte 2019 yılında yerel halkın tutumunun sertleştiğini göstermektedir. Bu noktada sosyal uyum sürecinin, hem göç eden topluluk hem de göç edilen coğrafyanın yerel halkına yönelik incelikle kurgulanması gereken bir süreç olduğu ve benimsenen göç politikalarının yerelin özelliklerin göre şekillendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Göç, mültecilik ve sosyal uyum meselesinin siyaset üstü konular olduğu belirtilerek sosyal uyum süreçlerinin hak temelli bir yaklaşımla ve mahalle düzeyinden başlayarak yerel ölçekten ulusal ölçeğe doğru şekillenen uyum politikalarıyla gerçekleştirilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir.

Sosyal uyum konusunda en önemli role sahip olan yerel yönetimlerin sivil toplum kuruluşlarıyla etkin işbirlikleri yapması gerektiği; insan hakları çerçevesinde yürütülen sosyal uyum çalışmalarının bir diğer amacının uyum sürecini bir ortak faydaya dönüştürmek olduğu belirtilmiştir. Oturumda, göç yönetimi ve sosyal uyuma ilişkin projelerde maddi imkânların yetersizliğine değinilerek uluslararası fonlar ve bu fonlar aracılığıyla yürütülmüş projelere yönelik bir çerçeve sunulmuştur. Sosyal uyumu sağlama yönündeki en önemli adımlardan birinin sosyal mesafeyi azaltmak olduğuna değinilen oturumun bir diğer odak noktası ise göçmenlerin istihdamı ve yerel yönetimlerin istihdam konusundaki rolü olmuştur.

**Farklılıklara rağmen birlikte yaşam
kültürünün geliştirilmesi için mülteci
politikalarında uyumun desteklenmesi
gerekmektedir.**

M. Murat Erdoğan

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Mültecilerle ilgili meseleler siyasallaşmamalı, uyum çalışmalarında yerel yönetimler ve merkezi yönetim işbirliği yapmalıdır.
2. Mülteci sayıları her bölgede eşit dağılmadığı için tek bir uyum politikası yerine yerelle özel uyum süreçleri geliştirilmelidir.
3. 1951 Sözleşmesi 70. yılında güncel durumu tam olarak kapsama niteliğinden yoksunlaşmıştır ve günümüzdeki mülteci sorunlarına karşılık veremediğinden Türkiye ve Türkiye gibi ülkelerin ortak çalışarak uluslararası camiaya baskı yapması ve sözleşmenin bağlayıcılığı noktasında güncellenmesi gerekmektedir.
4. Suriyeli göçmenlere dair yük paylaşımı ülkeler ve kentler arasında adilleştirilmelidir.
5. 2018 yılında kabul edilen Küresel Mutabakat'ta istihdam üzerine tavsiye edilen alanlara uyulmalıdır.
6. Sağlıklı bir gelecek için Türkiye tarafından mülteci girişi kontrol altına alınmalı ve 2011 yılından beri Türkiye'de yaşayan koruma altındaki Suriyeliler için uyum çalışmalarına ağırlık verilmelidir.
7. Suriyelilerin mülteci kamplarından çıkıp Türkiye geneline dağılmaya başlamalarından itibaren belirli noktalara yığılmalar olması sebebiyle ilerleyen zamanlarda görülebilecek gettolaşmaya riskine ve yükselen ırkçılık söylemlerine karşın özellikle belediye bazında ciddi entegrasyon çalışmaları yapılmalıdır.
8. Uyum konusunda dünyanın her yerinde

yapılan çalışmalar aynı etkiyi göstermediği için uyum konusu yerel olarak yürütülmeli ve uyum çalışmaları güçlendirilmelidir.

9. Uyum politikaları için önemli çalışmalar yapan örnek belediyelerin deneyimlerinden faydalanılarak bu çalışmalar artırılmalı; belediye birlikleri, stk'lar ve özellikle muhtarlıklar bu konuda etkin olarak faaliyet göstermelidir.
10. Belediyelerin stratejik planlarında göç ve mülteciler özel bir başlık altında yer almalıdır.
11. Kültürel ayrışmayı önleyici uyum çalışmaları yapılmalı, farklılıklara rağmen birlikte yaşama kültürünün geliştirilmesi için mülteci politikalarında uyum desteklenmelidir. gerekmektedir.
12. Akademinin mülteciler alanında daha etkin ve yetkin çalışmalar yapabilmesi için veriler araştırmacılarla paylaşılmalıdır.
13. Türkiye'deki mültecilerin kayıt dışı istihdamdan ziyade yasal şekilde istihdam piyasasına dahil edilmeleri sağlanmalıdır.
14. Mülteciler tarımsal alanda mevsimsel değil, kalıcı olarak istihdam edilmelidir.

MÜLTECİLERE KULAK VER: KAMUSAL YAŞAMA AKTİF KATILIM

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
12.00-13.30
90 dk

Moderatör

Josephine Whitaker Yılmaz Politika ve Program Geliştirme Danışmanı, Oxfam
KEDV

Konuşmacılar

Zakira Hekmat Dr., Kurucu Başkan, Afgan Mülteciler Dayanışma ve
Yardımlaşma Derneği

Sana Mustafa Ortaklıklar Direktörü, Asylum Access

Mohammed Badran Kurucu & Direktör, Syrian Volunteers Netherlands

Paul Power CEO, Avustralya Mülteci Konseyi

ÖZET

Göçmen topluluklar ve yerel halk arasındaki kesişim ve karşılaşmaların mekânı olan kentlerin kapsayıcılığını sağlamanın ve sosyal uyumu inşa etmenin en önemli adımlarından biri göçmen sakinlerin kentteki aidiyet duygusunu güçlendirmektir. Bu aidiyet duygusunu geliştirmek de göçmen nüfusun kentin yönetimine katılımını ve karar verme süreçlerindeki temsilini sağlamakla mümkün olabilir. Mültecilerin kamusal yaşama ve yönetim mekanizmalarına katılım konusunda karşılaştıkları zorlukların aktarıldığı oturumda, deneyim paylaşımının yanı sıra sosyal kutuplaşmayı önleyerek toplumsal adaleti tesis edecek uygulamalara kapsamlı bir bakış sunulmuştur.

Sosyal uyum ve kapsayıcılık, kentin yeni sakinlerine yalnızca mekânsal ölçekte imkânlar sağlamayı değil, aynı zamanda göçmen toplulukların kente ilişkin karar verme süreçlerine katılımını ve toplum içinde aktif rol almasını da kapsayan kavramlardır. Mülteci hak savunucularının deneyimleri etrafında şekillenen oturumda, mültecilerin yerleştikleri ülkelerde insan haklarından yararlanma, çalışma, mesleğini icra etme gibi konularda büyük engellerle karşılaştıkları dile getirilmiş ve mültecilerin kamusal yaşama katılımına ilişkin mekanizmaların yeniden düşünülmesi gerektiği belirtilmiştir. Göç olgusunun daima olumsuz bir algıya sebep olacak şekilde lanse edilmesi eleştirilmiş;

göç eden bireylerin beraberlerinde mesleki yetkinliklerini de getirdikleri ve dolayısıyla bu yetkinliklerden yararlanılabileceği ifade edilmiştir.

Oturumdaki aktarımlara göre, öncelikle yerelden; yani sokak, mahalle ve kent düzleminden başlayarak ulusal düzleme uzanan çok katmanlı bir katılım süreci inşa edilmeli ve göçmenlerin söz hakkı sahibi olmasını sağlayacak etkili politikalar üretilmelidir. Ayrıca bu konuda çok büyük etki alanına sahip olan medyanın, göç, göçmenlik ve mültecilik konularında benimsediği dilin değişmesi; göçmen ve mültecileri pasif ve edilgen bir özne olarak betimleyen üslubun dönüşmesi gerekmektedir. Başta medya olmak üzere, tüm iletişim kanallarında göç, göçmenlik ve mültecilik konuları hakkında yaratılan algı değişmeli; söz konusu iletişim kanallarının destekleri alınarak bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları yürütülmelidir. Mültecilerin seslerini duyurabilecekleri platformların varlığı, ancak belediyelerin koordinasyonunda ve diğer tüm kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası kuruluşların işbirliği ile yürütülen süreçler doğrultusunda hayata geçirilebilir.

**Mültecilerin kendi seslerini kendilerinin
duyurması adil olandır.**

”

Sana Mustafa

**Mülteciler dışlandığı ve yük olarak görüldüğü
müddetçe anlamlı katılımın gerçekleşmesi
beklenemez.**

”

Mohammed Badran

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Mültecilerin karar alma süreçlerine aktif katılımını öngören bir yönetim anlayışı benimsenmesi için doğru ve etkin işbirlikleri ile sistematik bir dönüşüm sağlanmalıdır.
2. Mültecilerin anlamlı katılımlarını sağlayabilmek amacıyla mevcut uygulamaların ne kadar başarılı olduğu ve nelerin yapılması gerektiğine ilişkin analizler yapılmalıdır.
3. Mülteci katılımı yerelden başlamalı ve yerel düzeyde kaynaşma ve işbirliği sağlanmalıdır.
4. Yerelde mülteci grupların kendilerini temsil etme imkanına ne ölçüde sahip oldukları araştırılmalıdır. Bu imkanlar iyileştirilmeli, mültecilerin talepleri ve çözüm önerileri bizzat kendilerinden dinlenmelidir.
5. Mülteci katılımını destekleyen politikalar, insan odaklı bir yaklaşımla ve mültecilerin fikirleri alınarak, tarafsız bir şekilde oluşturulmalıdır. Belediyeler, politika oluşturma ve uygulama süreçlerinde önemli aktörler arasındadır. Göç İdaresi ve belediyelerin işbirliğiyle mültecilerin kendilerini ifade edecekleri platformlar yaratılabilir.
6. Kentsel politikalar, mültecilerin kentlerin bir parçası olduğu göz önüne alınarak yeniden oluşturulmalıdır.

7. Şehirlerde yaşayan mültecilerin demografik yapıları ve topluma olası katkılarına dair analizler ve çalışmalar yapılmalıdır.
8. Mültecilerin sosyo-ekonomik ve eğitim düzeylerinin farklılık gösterdiği göz önünde bulundurulmalıdır. Mültecilerin başarılı girişimleri desteklenmeli, istihdama katılımları artırılmalıdır.
9. Mültecilerin entegrasyonu için sosyal uyumu destekleyen, eğitime katılımı artıran projeler üzerinde durulmalıdır.
10. Mülteci politikaları, mültecilerin yetkinlikleri ve yetenekleri göz önünde bulundurularak ve mülteciler katılımcı bir şekilde sürece dahil edilerek belirlenmelidir.
11. Göç alanında çalışan yerel STK'lar güçlendirilmeli ve çalışanları mülteci hukukuna dair gerekli donanımda olmalıdır.
12. Kamu, özel sektör ve sivil toplum çalışanları mültecilerle ilgili hukuki ve sosyolojik bağlam konusunda bilgilendirilmelidir.
13. Mülteci karşıtı söylemlerin katılım süreçlerine olumsuz etkileri sebebiyle kanaat önderlerinin seslerinin duyulması gerekmektedir.
14. Mültecilerin medyada ve sosyal medyada olumlu yönde görünürlüklerinin artması için çalışmalar yürütülmelidir.

GÖÇ YÖNETİMİNDE AKTİF HEMŞEHRİLİK

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
16.00-17.30
90 dk

PAYDAŞLAR
RESLOG
SKR

Moderatör

Marléne Hugosson Proje Müdürü, SKL International

Konuşmacılar

M. Sinan Özden RESLOG Türkiye Ulusal Proje Yöneticisi, SKL International

Souraya Hammoud RESLOG Lübnan Ulusal Proje Yöneticisi, SKL International

Abdulilah Zakaria Başkan, Jurd al-Qayta Belediyeler Birliği

Saad El-Din Wajih Saad El-Din Başkan, Kherbet Dawood Belediyesi

Akif Kemal Akay Başkan, Seyhan Belediyesi

Muammer Keskin Başkan, Şişli Belediyesi

ÖZET

Kentlerin durağanlığını ve statükoyu sürekli olarak değiştirerek dönüşümü kaçınılmaz kılan bir olgu olarak göç, yerel yönetimlerin değişimin sürekliliğini kabul etmelerini ve birlikte yaşamının imkanları üzerine araştırma yapmalarını sağlayan bir öğretidir. Belediyeler, göç olgusunu ancak barışçılık ve kapsayıcılık ilkeleri çerçevesinde birlikte yaşamayı mümkün kılacak koşulları oluşturarak yönetebilirler. Bu koşulları yaratmanın en etkili yollarından biri ise, kentin yerleşik sakinleri ile göçmenler için, ortak kamusal faydanın birlikte üretilmesine olanak sağlayacak elverişli ortamlar inşa etmeyi ifade eden “aktif hemşehrlik” nosyonunu oluşturmaktır. Aktif hemşehrlik, kent toplumunun daimi değişime adaptasyonunu sağlayan öncü bir unsur ve birlikte yaşamayı mümkün kılan bir yapı taşıdır.

Aktif hemşehrlik olgusunun Türkiye ve Lübnan deneyimleri üzerinden derinlemesine irdelendiği oturum, RESLOG projesi kapsamında farklı coğrafyalarda başlatılan uygulamaların bir etki değerlendirmesi olarak nitelenebilir. Yerel Yönetişimde Rezilyans Projesi (RESLOG), küresel insan hareketliliğinden oldukça yoğun olarak etkilenen Türkiye ve Lübnan'daki yerel yönetimlerin göç politikalarının yerel gerçeklikleri ve ihtiyaçları yansıtacak şekilde geliştirilmesini ve belediye düzeyinde bütüncül planlama ve yönetişimin iyileşti-

#BirlikteYaşama #Yönetişim #YerelYönetim #Göç

rilmesini amaçlayan bir projedir. Oturum kapsamında, kentleşme tarihi ağırlıklı olarak göçler ile şekillenmiş olan Türkiye ve Lübnan'ın RESLOG projesi kapsamında yürüttüğü çalışmalar, karşılaşılan zorlukların da aktarımı ile çok boyutlu olarak değerlendirilmiştir.

Lübnan ve Türkiye deneyimleri, her iki ülkenin farklılaşan zorlukları ve dinamiklerine rağmen pek çok ortak tanıklığa sahiptir. Oturumda, Lübnan ve Türkiye tecrübelerini aktaran yerel yöneticiler, aktif hemşehrilik düzleminde politika geliştirirken kentin yerleşik sakinleri ile göçmen sakinlerini eşit derecede gözettiklerine vurgu yapmış ve bu toplumsal ikiliğin ortadan kalkmasını sağlayarak barışçıl bir birlikte yaşama kültürünü inşa etme yönündeki çabalarını paylaşmıştır. İki ülkenin ortak tecrübesi, yerleşik halk ile mülteciler arasındaki iletişim ve diyalogu sağlayan en güçlü aracın birlikte üretmeyi ve öğrenmeyi mümkün kılan ortamlar olduğunu göstermiştir. Suriyeli göçmenler dışında Asya ve Afrika'nın farklı ülkelerinden gelen pek çok göçmene ev sahipliği yapan Şişli Belediyesi, bu diyalog zeminini Bilgi Evi, Dikim Evi, Kadın Dayanışma Merkezi ve Sosyal Mutfak Projesi gibi yerli halk ve göçmenlerin birlikte üreterek öğrenmesine alan açan modeller aracılığıyla gerçekleştirmektedir.

Lübnan deneyiminde ise kente gelen mültecilerin, yerli halk ve gönüllülerin etkili çalışmaları sayesinde, kamp deneyimi yaşamadan hızlı bir şekilde topluma entegrasyonları sağlanmış. Yerli halkın da etkin katılımıyla oluşturulan aktif hemşehrilik modelinin inşa sürecinde doğru ihtiyaç tespiti yapma yönünde çeşitli veri toplama çalışmaları yapılmış ve öğrencilerin nitelikli bir eğitim alması konusundaki çalışmalar önceliklendirilmiştir. Toplumsal uyum konusunun bütüncül bir bakışla ele alındığı oturumdaki aktarımlara göre, belediyelerin aktif hemşehrilik alanını yaygınlaştıracak çalışmalar yapabilmesinin birincil koşulu, kent konseyleri, STK'lar, toplum merkezleri ve bireysel girişimlerin birlikte ve uyum içinde çalışmasını mümkün kılacak bir model tesis etmektir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yönetişim konusunda belediye birlikleriyle daha aktif çalışmalar ve işbirliği yapılması gerekmektedir.
2. Sosyal uyum ve entegrasyon daha da hızlanması için gelen yabancı nüfusun yetkinlikleri hakkında veri ve bilgilerin entegrasyon çalışmaları yapan birimlere sağlıklı bir biçimde sağlanması önemli bir adımdır. Bu veriler sağlanabilirse sosyal uyum ve entegrasyon daha da hızlanacaktır.
3. Belediyeler göç olgusunu birlikte yaşamının koşullarını sağlayarak yönetebilirler. Bunun en iyi yollarından biri de aktif hemşerilik ve elverişli ortamları sağlamaktır.
4. Aktif hemşeriler gerek yerleşik kent toplumu olsun gerek göçmen olsun, dinamik ve

öncü unsurlar olarak birlikte yaşamı kurmanın yapı taşlarıdır. Belediyeler kenti yöneten aktör olarak bu dinamizme alan açmalıdır.

5. Belediyelerin kentte oluşturdukları hizmetlerle hemşerilerin etkinlik alanını zenginleştirme, kamusal faydayı büyütmeye, buna olanak verme ve zenginleştirmeleri gerekmektedir. Bunu kentteki hemşerilerin sayısını ve alanlarını büyüterek yapabilmeleri mümkündür. Kent konseyleri, belediyelerin toplum merkezleri, dernekler, STK'lar bu açıdan önemli bir alandır.

6. Mültecilerin buradaki hayata intibak etmeleri için çeşitli çalışmalar yapılmakta ve bu çalışmalar genelde eğitim üzerinden gerçekleştirilmektedir. Özellikle üretmek yapılan eğitimlerde daha fazla kaynaşma olacağı öngörülmekte olup bu tür çalışmaların yaygınlaştırılması yararlı olacaktır.

MÜLTECİ GİRİŞİMCİLER: KALKINMA VE SOSYAL UYUMUN ÖNCÜLERİ

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
14.30-15.45
75 dk

PAYDAŞ
İNGEV

Moderatör

Burcuhan Şener Uluslararası İşbirliği Koordinatörü & Göç Politikaları Merkezi Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

Vural Çakır Başkan, İNGEV

Arda Saygın Köstem Suriye Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Portföy Yöneticisi, UNDP Türkiye

Mahmut Osman Yönetim Kurulu Başkanı, Suriye Uluslararası İş Derneği

Sima Al Kanawati Şirket Sahibi, More Design

Razan Atassi Şirket Sahibi, Salt & Sugar

ÖZET

Küresel insan hareketliliğinin geldiği noktada, ülkesini terk etmek durumunda kalmış mültecilerin mücadele verdikleri temel alanlardan birini işgücüne katılım konusunda karşılaştıkları engeller teşkil etmektedir. Çalışma ihtiyacı ve iş arayışı içinde olan göçmenler, ucuz işgücü olarak görülmekte ve çoğunlukla ağır koşulları olan emek yoğun işlerde istihdam edilmektedir. Toplumun tamamını kapsayan, bütüncül ve gerçek bir sosyal uyumdan bahsedebilmek için yerel düzeyde sosyal yardım sisteminin ötesine geçen, özellikle kadın mülteciler başta olmak üzere tüm göçmenlerin ekonomik bağımsızlıklarını kazanmalarına zemin oluşturacak ekonomik ve yasal çerçevenin çizilmesi gerekmektedir. Son on yılda 5 milyonun üzerinde mülteciye ev sahipliği yapması dolayısıyla dünyada en yüksek göçmen nüfusa sahip ülkelerden biri olan Türkiye’de kendi iş yerlerini kurmuş yüzlerce göçmen ve mülteci kadın bulunmaktadır. Hassas grupların yaşam standartlarını geliştirmek, insana yakışır iş ve ekonomik büyüme sağlamak ve eşitsizlikleri azaltmak için çalışan bir sivil toplum kuruluşu olan İnsani Gelişme Vakfı (İNGEV) partnerliğinde gerçekleşen oturum, kalkınma ve sosyal uyumun öncüleri olan mülteci girişimcilerin deneyim paylaşımlarına sahne olmuştur.

#Mülteciler #Girişimcilik #İstihdam
#YerelKalkınma #Kadınlar #İşGücü

Oturumda, sosyal uyumu önceliklendiren bir ekonomik yaklaşımı inşa etmenin, siyasi argümanları bir kenara bırakarak hümanist bir perspektif benimsenmesi ve bu alanda rol sahibi olan tüm aktörlerin işbirliği içinde çalışmasının sağlanması ile mümkün olduğu belirtilmiştir. Birlikte yaşamayı esas alan bir ekonomik gelişme, siyaset üstü bir konu olmakla birlikte yerel yönetimler, STK'lar, üniversiteler ve uluslararası kuruluşların beraber hareket etmesini gerekli kılmaktadır. Mültecilerin kentteki işgücü ve istihdama katılmasının hem sosyal uyumu hem de ekonomik kalkınmayı sağlayacağı belirtilmiştir. Bireylerin yaratıcılığını ve potansiyellerini ortaya çıkarmakla birlikte kadın girişimciliği başta olmak üzere mülteci girişimciliğine alan açan bir formül geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu yolda karşılaşılabilecek ekonomik, siyasi, sosyal tüm engellerin ortadan kaldırılması sosyal uyumu sağlayacak temel adımlardan biri olacaktır. Oturumda Türkiye'de yaşayan mülteci girişimlerin karşı karşıya olduğu dil engeli, yasal mevzuatlar ve bürokrasi gibi zorluklar için çözüm önerileri sunulmuştur. Göçmen kadınların farklı sektörlerde girişimci olarak yer alması, sosyal uyumun bir parçası olmanın yanı sıra önemli bir ilham kaynağı olmuştur.

Girişimcilik, ucuz iş gücünün panzehiridir.

Arda Saygın Köstem

Biz yardıma muhtaç değiliz, devlete yük değiliz. Uygun koşullar sağlandığında kendi ayaklarımızın üzerinde durabiliyoruz.

Razan Atassi

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kente özel ve kente uygun girişimcilik, meslek edindirme ve dil eğitimleri üzerine çalışılmalıdır.
2. Siyaset üstü, insani gelişme merkezli, huzurlu ve erdemli bir kent için yeni sakinlerini ve şehrin eski sahiplerini de kapsayacak bir strateji oluşturulmalıdır.
3. Süreci insani boyutta değerlendirmek ve mültecilerin uyum sürecini olumlu etkileyecek istihdam olanaklarını artırmak gerekmektedir.
4. Alandaki tüm aktörlerin bir araya gelerek çalışması gerekmektedir.
5. Ticarete kayıt içi çalışmayı cesaretlendirecek düzenlemeler yapılmalıdır.
6. Faizi düşük veya faizsiz geri ödemeli krediler ile girişimciler desteklenebilir ve girişimcilik etkinlikleri arttırılabilir.
7. İş alanındaki mevzuatlar ve yönetmelikler farklı dillere çevrilerek girişimcilerin en çok yaşadığı dil problemi çözülmelidir.
8. Dil öğrenme konusu mültecilerin iş hayatına katılımı konusunda önemli bir engel olduğundan dil öğretmeyi amaçlayan programlar artırılmalıdır.
9. Bir arada yaşamayı kolay kılabilmek için mültecileri tehdit olarak görmeden ayrıştırıcı dilden uzak durulması gerekmektedir.
10. Mültecilerin iş hayatına dair geçmiş tecrübeleri yok sayılmamalı, hem başarılı sonuç alınması hem de kalkınmaya katkı sağlanması açısından kendi uzmanlık alanlarında çalışmalarını teşvik edilmelidir.

YEREL KALKINMA VE GÖÇ: İSTİHDAM PİYASASINDA MÜLTECİLER

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
16.30-18.00
90 dk

PAYDAŞ
TBB

Moderatör

Sümeyye Gedikoğlu Doğan Göç ve Uyum Merkezi Koordinatörü, Türkiye Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

Gökçe Uysal Doç. Dr., Araştırmacı, BETAM, Bahçeşehir Üniversitesi

Ömer Faruk Sarı Projeler Şube Müdürü, Ankara Büyükşehir Belediyesi

Seda Rass-Turgut Uyum, Sosyal Hizmetler ve Sivil Katılım Dairesi Başkanı, Osnabrück Belediyesi

Yasemin Soysal Entegrasyon Merkezi Şefi, Ham Belediyesi

Halil İbrahim Akıncı Sosyal Destek Hizmetleri Müdürü, Sultanbeyli Belediyesi

ÖZET

Dünya tarihinin en ciddi göç ve mülteci krizinin başlangıcından günümüze dek geçen on yılı aşkın sürede, sosyal uyum konusu, göçmenlere ev sahipliği yapan kentlerin toplumsal yaşamının her katmanına sirayet etmiş durumda. İstihdam ise göçün iradi ya da zorunlu, bireysel ya da kitlesel niteliğine bakılmaksızın sosyal uyum sürecinin en önemli parçalarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışma hakkı, temel bir insan hakkıdır. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 23. maddesine göre her şahsın çalışmaya, işini serbestçe seçmeye, adil ve elverişli çalışma şartlarına, işsizlikten korunmaya; hiçbir fark gözetilmeksizin eşit iş karşılığında eşit ücrete hakkı vardır. Ülkelere terk etmek zorunda kalarak birçoğu komşu ülkelere yerleşen, bir kısmı ise Avrupa'ya giden ve dil bariyeri sebebiyle çalışma hayatına girmekte büyük zorluklarla karşılaşan milyonlarca Suriyeli mültecinin istihdam piyasasına dahil olması noktasında, yerel yönetimler kilit bir rol oynamaktadır. Türkiye Belediyeler Birliği işbirliği ile düzenlenen oturumda, göçmen ve mültecilerin istihdam piyasasına dahil olma süreçleri ve yerel yönetimlerin bu süreçteki rolü yerel kalkınma perspektifiyle değerlendirilmiş; yerel ve uluslararası uygulama örnekleri eşliğinde açıklanmıştır.

#Mülteciler #SosyalUyum #YerelKalkınma
#Katılım #İstihdam #Göç #İşGücü

Mültecilerin işgücü piyasasına erişimlerinin önündeki engellerin analiz edildiği oturumda, eğitim seviyesi ve dil bariyerine ilişkin sorunlar ile Türkiye'deki yüksek işsizlik oranı mevcut engellerin başlıca sebepleri olarak belirtilmiştir. Yerelin dinamiklerine hakimiyet ve hem istihdama açık olan alanların hem de istihdam edilmeye ihtiyaç duyan mültecilerin tespiti konusundaki avantajlı konumları nedeniyle, yerel yönetimlerin istihdam piyasası içerisinde kolaylaştırıcılık ve mentorluk misyonlarını taşıdığı belirtilmiştir. Gelişmiş ülkelere göre işsizlik oranının yüksek olduğu Türkiye'de, belediyeler mültecilerin işgücü piyasasına erişimi noktasında oldukça belirleyici ve kritik bir işleve sahiptir. İşgücü piyasasına erişim konusunda yerel yönetimlerin oldukça etkin birer paydaş olarak görev yaptığı uygulamaların paylaşıldığı bölümde, Almanya'dan Osnabrück Belediyesi, Belçika'dan Ham Belediyesi, Türkiye'den ise Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Sultanbeyli Belediyesi mülteci nüfusun istihdam sürecine yönelik deneyimlerini aktarmıştır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin yürüttüğü birçok projenin öne çıkan faaliyetleri, dil eğitimi, mesleki eğitimler, kooperatifçilik ve toplumsal yaşam içerisinde dezavantajlı konumda olan kadın ve gençleri güçlendirme yönündeki çalışmalar olmuştur. Yirmi bin mülteciye ev sahipliği yapan, uluslararası fonlar aracılığıyla eşzamanlı birçok proje yürüten ve aynı zamanda Mülteciler Derneğini kurmuş olan Sultanbeyli Belediyesi, istihdamı sağlama yönünde hem yerel hem de mülteci sakinlere yönelik kurulan kariyer merkezinde yürütülen uygulamaları aktarmıştır. Sultanbeyli Belediyesi'nin kuvvetle vurguladığı bir diğer konu, göç verisinin ve söz konusu çalışmaların veriye dayanan bir yaklaşımla yürütülmesinin önemi ve etkililiği olmuştur. Yerel sakinlerinin %30'unun göçmen kökenli oluşu sebebiyle göç olgusu konusunda tecrübeli bir belediye olan Osnabrück Belediyesi, 2015 yılından itibaren kurulmuş olan yeterlilik merkezlerinden ve dil ve uyum eğitimlerinin yanı sıra belediyenin iş sahasındaki aktörlerle etkin işbirliğinden bahsetmiştir. Göçmen ve mültecilerin uyumu konusunda pek çok proje yürüten Ham Belediyesi ise kariyer merkezleri, dil ve sosyal uyum çalışmalarının yanında her göçmenin bir gönüllü yurttaş ile eşleştirilmesi biçiminde yapılandırılmış sosyal entegrasyon süreci ile öne çıkmıştır. Oturum boyunca yapılan aktarımlar, istihdamın sosyal uyumu tesis etme sürecindeki en kritik unsurlardan biri olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Düşük eğitim seviyesine bağlı olarak zorlaşan çalışma hayatının rahatlatılması için mesleki eğitim seviyesini artırılmalı ve Türkiye'de işgücü piyasasına dair mültecilerin de dahil olacağı sistem kurularak kayıtdışı istihdam önlenmelidir.

2. Yerel yönetimler tarafından gönüllülük çalışmaları desteklenmeli ve bütüncül bir yaklaşımla ulusal, uluslararası, kamu kurumları ile işbirliği yaparak istihdama giden yollar mültecilere açılmalıdır.

3. Personele ihtiyaç duyan iş yeri sahipleri ile işe ihtiyaç duyan mültecilerin birbirlerini bulmasını sağlayacak bir eşleştirme sistemi, özellikle belediyelerin rol alması ile desteklenmelidir.

4. Girişimciliğin desteklenmesine yönelik çalışma ve faaliyetler artırılmalıdır.

5. Çalışmaların arka planı, kalite takip ve değerlendirme unsurları ile faaliyetleri destekleyici çalışmalar göz ardı edildiğinden mesleki eğitim çalışmalarında kursiyer ve branş seçimi, istihdama yönlendirme, genel ve yumuşak becerilerin geliştirilmesi, kariyer ve meslek danışmanlığı süreçlerinin yürütülmesinde bütünlük sağlanmalıdır.

6. Dil eğitimi yaygınlaştırılarak, sosyal uyum güçlendirilerek, dışlanmaya yönelik önlemler alınarak, işgücü piyasasına dahil olmaktan çekinen genç mülteci kadınlara özellikle destek olunmalıdır.

7. İlgili mevzuat yeniden düzenlenmeli ve yerel yönetimler hukuki olarak rahatlatılmalıdır.

COVID-19 SONRASI EKONOMİ VE KENTLERE ETKİSİ

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
10.00-11.30
90 dk

Moderatör

Yiğit Evren Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, Yıldız Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar

Myounggu Kang Prof. Dr., Şehir Planlama ve Tasarımı, Seul Üniversitesi

Seher Alacacı Ariner Temsilci Yardımcısı (Program), UNDP Türkiye

Güven Sak Prof. Dr., Bölge Çalışmaları Programı Direktörü, TEPAV

ÖZET

Küreselleşmenin, üretimin ve sermaye birikiminin ana merkezi olan kentler, diğer ekonomik krizlerin aksine, COVID-19 pandemisi sonrası yaşanan ekonomik krizin yıkıcı etkilerini en derin şekilde deneyimleyen aktörler olmuştur. COVID-19 vakalarının %90'ı kentlerde görülmüş ve bu nedenle UN-HABITAT, kentleri salgının merkez üssü olarak nitelemiştir. Dünya nüfusunun yarısından fazlasına ev sahipliği yapan kentlerin yüksek nüfus yoğunluğu ve insan hareketliliği gibi aşırı kentleşmeye içkin dinamikleri, etkileşim yoluyla bulaşan COVID-19 virüsünün yayılımı için uygun zemini hazırlamış ve kentler, artan vakalar karşısında pek çok alanda kırılganlıklarıyla yüzleşmiştir. Oturum kapsamında, COVID-19'un bıraktığı etkiler ile mücadele eden pandemi kentlerinin karşı karşıya kaldığı kentsel ve toplumsal değişimler, ekonomik bağlamda değerlendirilmiş ve pandemi sürecinden kalan öğretiler ışığında kentlerin geleceğine yön verecek öneriler paylaşılmıştır.

Tarih boyunca salgın hastalıklar ile kent ve kent planlaması arasında çok sıkı bir ilişki var olmuştur. Günümüzde kullanılan kent ve kentleşme pratiklerinin tarih boyunca yaşanan pandemilerden çıkarılmış dersler sonucunda şekillendiği düşüncesi üzerinden gerçekleşen oturumda, COVID-19 pandemisinin günümüz kentleri için dirençli ve kapsayıcı kentler inşa etmek adına bir adım olabileceği belirtilmiştir. Kentlerdeki eşitsizliklerin artmasına ve belirginleşmesine sebep olan pandeminin olumsuz sonuçları ile zayıf yerel yönetim ve zayıf altyapı arasında oldukça yüksek bir korelasyon olduğu

#KentselEkonomi #COVID19 #YerelKalkınma
#Eşitsizlikler #İşGücü #İstihdam #Dayanıklılık

vurgulanmıştır. Pandemi döneminde kentlerde pek çok dezavantajlı grup oluşmuş ve asimetrik bir şekilde yayılan hastalık, daha kırılgan ve dirençsiz şehirlerde daha ciddi etkilere sebep olmuştur. Oturum kapsamında, eşitsizlikle mücadelenin ancak yerel düzeyde mümkün olduğu belirtilerek yerel koordinasyonun güçlenmesine yönelik öneriler paylaşılmıştır. Salgının sonuçlarıyla mücadelede yerel düzeyde bir yapı kurgulamanın önemini merkeze alan oturumda, yöresel üretim ve tüketimi temel alan yerel stratejiler ve yerelin ihtiyaçlarına yönelik kurgulanmış döngüsel ekonomi modelleri üzerinde durulmuştur. Doğrusal ekonomiden döngüsel ekonomiye yöneliş, mültecilere yönelik programlar, yeni istihdam alanlarına geçiş ve dezavantajlı gruplar için girişimcilik fırsatları gibi birçok gelişme ise pandemi döneminin kazanımları olarak nitelenmiştir.

Türkiye'nin zorluğu, çok merkeziyetçi üniter bir devlet olması. Yerel idare reformu şart. Daha güçlü yerel koordinasyon mekanizması şart.

Güven Sak

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yönetişim mekanizmaları, sosyal koruma, yeşil ekonomi ve dijitalleşme süreçleri yeniden tasarlanmalıdır.
2. Çok merkezi devlet düzeninden yerel odaklı bir yönetime geçilmelidir.
3. Yönetimler, herkesin ihtiyaçlarına kentteki sakinlere doğrudan dokunabilmek hizmet sunabilmek için yerel düzeyde yapılanmaya önem verilmelidir.
4. Kurumsal altyapılar kriz ve şok anları için her daim takip edilmelidir ve yerel koordinasyon merkezleri güçlendirilmelidir.
5. Dayanıklılığı artırmak için kurumlar ve bölgesel örgütlenmeler homojen bir ağ oluşturmalıdır.
6. Üretim ve tüketim yerel boyutlarda ele alınarak tedarik zinciri mümkün olduğunca kısaltılmaya çalışılmalıdır.
7. İnternet altyapısı ve ulaşım altyapısına yönelik çalışmalar arttırılmalı ve eşitsizlik hataları oluşturularak politika üretimine katkı sağlanmalıdır.

YATIRIMCILARIN GÖZÜNDEN START-UP'LAR

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
10.00-11.00
60 dk

Moderatör

Semi Hakim Kurucu Ortak & CEO, Kök Proje

Konuşmacılar

Cécile Lavigne İç Yatırım Müdürü, Business France

Aslıhan Kurul Türkmen Genel Sekreter, Endeavor Derneği

Gülsüm Çıracı Kurucu Ortak, Startupfon

Cem Baytok Kurucu Ortak, idacapital

ÖZET

Ülkelerin ekonomik büyüme ve sosyal kalkınması, büyük oranda girişimcilik faaliyetlerine ve girişimlerin büyüme performanslarına bağlıdır. Girişimciler, mevcut sorunları tespit eder ve bu sorunlara çözüm getirecek uygulamalar üretir; dolayısıyla yeni iş alanları yaratır ve ekonomik verimliliğin artmasını sağlarken birey ve toplulukların yaşam kalitesini olumlu yönde etkiler. Yaratıcı ve üretici bir özne olan girişimcilerin önündeki en büyük engelin ise fonlara ve finansmana erişim olduğu ifade edilmektedir. Bu oturumda, girişimcilerin yenilikçi fikirlerini destekleme amacıyla kurulmuş ve girişimlere hem finansman hem de mentorluk desteği sağlayan kuruluşların temsilcileri bir araya gelmiş; girişimcilik ekosistemini yatırım perspektifinden değerlendirmiştir.

Türkiye ekosisteminin uluslararası girişimcilik ekosistemi ile kıyaslanmasına imkân tanıyan oturumda, girişimlerin değerlendirilme sürecinde, girişimin bulunduğu evre, girişimcinin işi sahiplenme oranı, ürünün ve pazarın niteliği gibi parametrelerin öncelikli öneme sahip olduğu belirtilmiştir. Girişimcilik dünyasında yatırım sürecinin başlangıcı ve sonu olan tanımlı bir süreç değil; sürekli olarak devam edebilecek bir süreç olduğu vurgulanmış ve bu nedenle erken aşamada başlayan yatırım görüşmelerinin ve alınan geri bildirimlerin olumlu sonuçlar doğuracağına ilişkin paylaşımlar yapılmıştır. Oturumdaki en önemli vurgu ise start-up'ların çevresel ve sosyal bir katma değer

sunma işlevinin önemi üzerine olmuş; mevcut sorunlara duyarlı ve sorumlu girişimlerin yatırım sağlayan kuruluşlar için ön plana çıktığı belirtilmiştir. Girişimci için temas ettiği problemin büyüklüğü kadar üretilen çözümlerden fayda sağlayacak kitlenin büyüklüğünün de gözetilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir. Oturumdaki aktarımlar, küresel krizlere duyarlı, sorumlu üretim ve tüketimi önceliklendiren, karbon salınımını azaltan, enerji verimliliğine odaklanan, eşitsizlik ve yoksullukla mücadele eden start-up'ların ulusal ve uluslararası düzlemde sahip olduğu önemi ve potansiyeli açıkça ortaya koymuştur.

**Girişimci için problemin büyüklüğü
ve o probleme ürettiğimiz çözümden
faydalanacak kitlenin büyüklüğü
çok önemli. Bu kitle aslında sadece
mahallemiz, şehrimiz, bölgemiz, ülkemiz,
yakın coğrafyamız değil, olabiliyorsa
tüm dünya olmalı.**

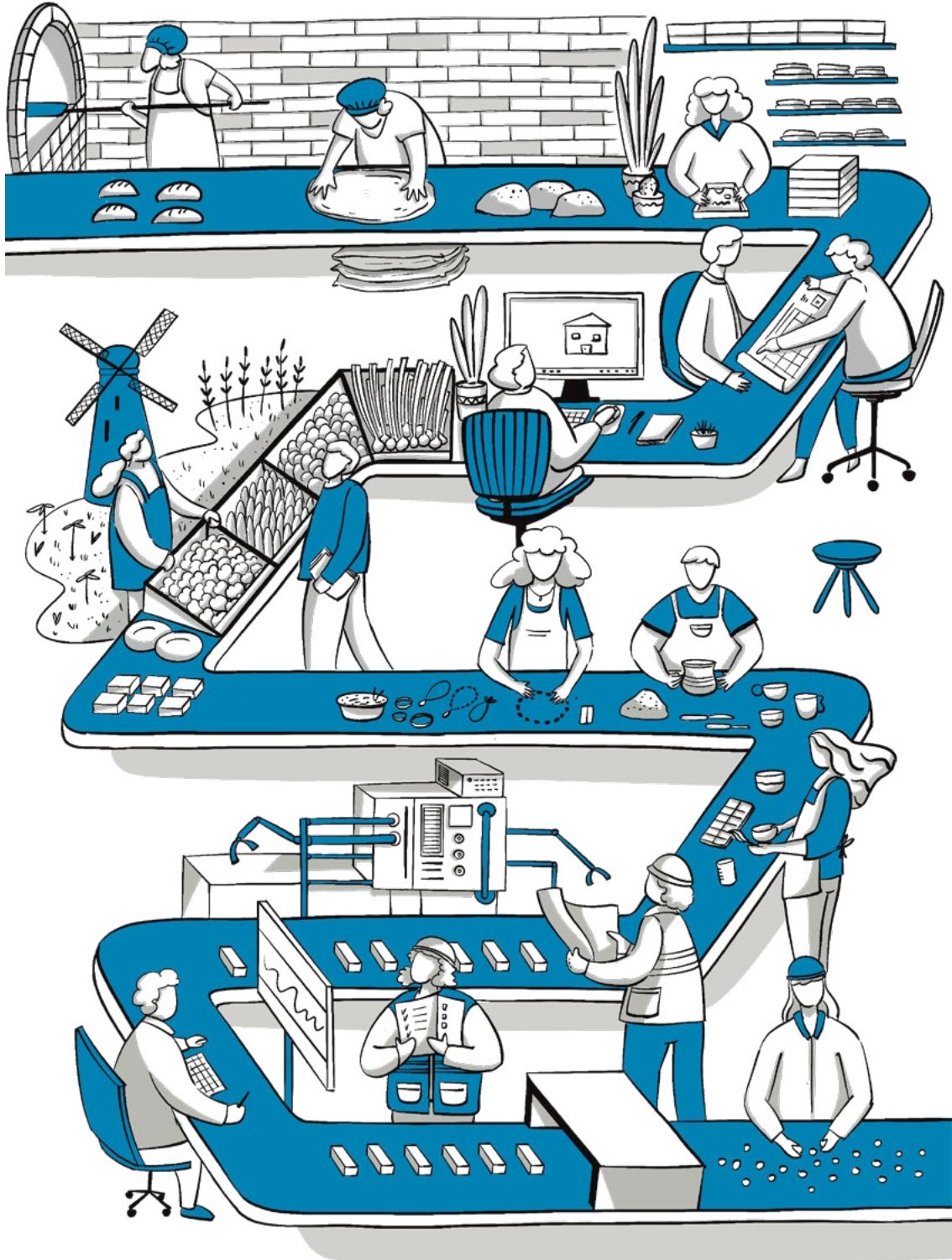

Cem Baytok

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Dünyayı gezmek ve bilmek, dünya görüşünü genişletmek, dünyadaki pazarın büyüklüğünü ve temel ihtiyaçlarının yanı sıra ortak paydalarını öğrenip bir iş modeli üretme aşamasına gelindiğinde Türkiye iyi bir test alanı olarak kullanılabilir.
2. Bir girişimci yatırıma ihtiyacı olduğu zaman bu girişime ne kadar para arıyorum, bu parayla ne kadar süre devam edebilirim ve bu rakamı verebilecek yatırımcılar kimlerdir gibi sorular üzerine çalışmalıdır.
3. Girişimciler henüz dijitalleşmemiş tüm sektörlerde yeni fırsat alanları yakalayabilirler.
4. Yatırımcılar t noktasındaki bir ana değil, bir zaman akışına yatırım yaptığı için girişimciler, yatırımcılar ile olabilecek en erken zamanda tanışmalıdır.

5. Yatırımcılar ile görüşme görevini ekipteki en yetkin kişi yapmalıdır.
6. Yatırımcılar ile görüşmeler yapılırken, yatırımcı uzayında hangi yatırımcının ne safhada ve ne kadar yatırım yaptığının araştırılarak bilinmesi gerekmektedir.
7. Gerçekleştirilen yatırımcı görüşmeleri olumlu geçmese bile geri bildirim almanın çok önemli olduğu idrak edilmelidir.
8. Fransa ekosistemine açılmak isteyenler için Fransa'da hükümetin inovasyona ve start-up'lara yönelik teşvik sunduğu çevre, akıllı şehir, gıda, havacılık, sağlık, dijital gibi çeşitli alanlardaki pazarlarda yer alınarak beraberinde hükümet desteği de kazanılabilir.

START-UP DÜNYASI: FIRSATLARLA DOLU BİR EKOSİSTEM

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
18.00-19.00
60 dk

Moderatör

Mehmet Onur Partal Birim Müdürü, T.C. Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi

Konuşmacılar

Serdar Gürbüz Yönetim Kurulu Üyesi, Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3)

Nihan Atik Gedikli Yönetim Kurulu Üyesi, AVVA

Yehia Badawy Kurucu Ortak, Rain

Safaa Ouchen CEO, MediAlaoui Agency

ÖZET

Son yıllarda adı sıkça duyulan “start-up”lar teknoloji, yaratıcılık, insan sermayesi ve fikri mülkiyet yoluyla küresel rekabet gücünün belirleyici bileşeni haline gelmektedir. Yüksek katma değerli ürün ve hizmet servisinin ülkelerin küresel ekonomideki rekabet gücü üzerindeki etkisi, hükümetlerin girişim sayısını artırmak ve girişimcilik ekosistemini desteklemek için stratejiler ve eylem planları hazırlamasını beraberinde getirmektedir. Yatırımların ekonomik faydaya dönüşmesinde oldukça kilit bir rol oynayan yenilikçi girişim ve start-up’lar, sağladıkları ekonomik dinamizm ve istihdam ile bölgesel kalkınmanın merkezinde konumlanıyor. Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Türkiye’den başarılı girişimcilerin deneyimlerinin aktarıldığı oturumda, dünyanın farklı bölgelerindeki start-up kurucularının hikâye ve motivasyonuna odaklanarak gelişmekte olan ülkelerdeki start-up’lara dair genel bir çerçeve çizilmektedir. Oturum boyunca tekstil, iletişim ve kriptopara alanlarında hizmet veren girişimciler ile destekçi kuruluşların bir araya gelmesi, start-up’ların kurulma süreçlerini farklı pencerelerden değerlendirme imkanı tanımıştır. Girişimcilerin tespit ettikleri sorunlar ve bu sorunları çözme yöntemlerine odaklanmanın yanı sıra bu ekosistemin mücadele alanlarına da değinen oturum çoğunluğun dışında kalan aktörlerin tecrübelerine de sahne olmuştur.

#Yenilikçilik #İşbirliği #StartUp #Ekosistem
#KentTeknolojileri #İşGücü

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Start-up'ların büyüme hikayeleri ve aldıkları dersler takip edilebilir hale getirilmelidir.
2. Start-up'lar kurulurken başarısızlık korkusu aşılmalı ve süreçte olabilecek başarısızlıklar geliştirici deneyimler olarak kabul edilmelidir.
3. “Bir işe ne kadar inanıyorsunuz?”, “Yola kimlerle devam ediyorsunuz?” gibi önemli soruların cevaplarını içten bir şekilde verebilmek için birlikte çalışılan kişilerin özverisinin tatmin edici olması, kısacası doğru ekibi kurmak gerekir.

4. Riskleri göz önünde tutarak iş planları yapmak önemlidir ama daha da önemlisi bir sonraki adımı atmaktır.

5. Bugün bir projeye başlamanın her zamankinden daha kolay olması ve bilgi toplamada fiziksel kısıtlamaların ortadan kalkmış olması start-up'lar açısından değerlendirilmelidir.

6. Girişimcilerin tutkulu oldukları alanı bulmaları ve bu alanda sabırla çalışmaları gerekir.

7. Start-up'lar için sabırlı olmak, yenilikleri takip etmek ve yenilikçi olmak en önemli özellikler olmalıdır.

**Girişimin kurulacağı ortakları seçmek
evlilikler kadar kritik.**

Serdar Gürbüz

KENTİ CİDDİ OYUNLARLA KEŞFETMEK

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
14.30-15.30
60 dk

Moderatör

Koray Velibeyoğlu Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

Konuşmacılar

Ekim Tan Dr., Kurucu & Direktör, Play the City

James Delaney Yönetim Kurulu Başkanı, Block by Block Foundation

Ulaş Akin Dr., Kurucu Ortak, Urban EkoSystems Lab

Andrea Betancourt Kıdemli Program Yöneticisi, Global Infrastructure Basel Foundation

ÖZET

Kentsel sorunların tanımlanması ve çözümlenmesine giden yolda bir araç olarak, kentin tüm paydaşlarının katılımının sağlandığı ciddi oyunların kullanımı üzerine bir araştırma alanı açan oturumda, tüm insan aktivitelerinin bir oyun olduğu kabulüyle geliştirilen ciddi oyun kavramının kent, kamusal alan ve mekan tasarımı üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir. Oyun kavramının tarihinde bir yolculuğa çıktığında, pek çok kültürde bir bilgelik unsuru olarak antik oyunlarla karşılaşmak kaçınılmazdır. Amaç hissi, kurallar, geri bildirim ve gönüllü katılım unsurları oyun kavramının evrensel dört ana unsurudur. Oyun oynama kültürünün insanlık halinin bir parçası oluşu, eğlence unsurunu içermesi, katılımcı ve yaratıcı süreçleri açığa çıkarması gibi faktörler oyunların kentin ciddi sorunlarının çözümünde bir araç olarak kullanımı fikrinin doğuşunda etkili olmuştur. Ciddi oyunlar ise şehir planlama, eğitim, sağlık, mühendislik ve siyaset gibi alanlarda, belirli amaç ve hedefler doğrultusunda, katılımı ve farklı görüşlerin birlikteliğini mümkün kılarak ciddi problemlerin çözümlerine yönelik bir yol haritası ortaya koymayı hedefleyen öğretici ve etkileşimli oyunlardır. İlk kez 2005 yılında ABD’de oynanmaya başlayan kent oyunlarında amaç, kentsel sorunlara dair kararlara, kentlerin tasarımı ve planlarına ilişkin süreçlere kentlilerin ve tüm paydaşların aktif katılımını sağlamaktır.

Farklı alanlarda faaliyet gösteren kent oyunu tasarımcılarının katılımıyla gerçekleşen oturumda, kent içindeki farklı paydaşların birbirinin rolünü üstlenme imkanı bulduğu kent oyunları, dünyanın farklı şehirlerinde uygulanmış örneklerin aktarımıyla açıklanmıştır. Ciddi oyunların en temel hedefi, gerçek verilere dayanan senaryoların yerel ve bölgesel ölçekte uzman ve uzman olmayan kişiler tarafından birlikte deneyimlenmesini sağlamak ve farklı paydaşları etkileyen ortak sorunlara yönelik yenilikçi ve katılımcı yaklaşımları inşa etmektir. Kentlilerin kent planlarına dair karar alma süreçlerine etkin katılımının sağlanması ve bu süreçlerin bir parçası olması, ciddi oyunların yerel yönetimler tarafından politika düzeyine çıkarılması ile mümkün olabilir. Günümüzün gelişen teknolojisinin kullanımı ile tasarlanan oyunlar aracılığıyla kentin tüm sakinlerini kapsayan bir katılımçılık süreci inşa edilebilir.

Kentsel tasarım ve planlama süreçlerinde ciddi oyunların etkilerinin irdelediği oturumda, oyunların yarattığı ortak paydada kent sakinleri, tasarımcılar ve yerel karar alıcıların bir araya gelerek iletişim kuracakları bir platform inşasının yaşanabilir ve erişilebilir kentlerin mevcudiyetini mümkün kılacağı vurgulanmıştır. Ciddi oyunlar, kente dair kararlarda farklı paydaşların müzakerede bulunacakları bir alan yaratması açısından oldukça kritik bir rol üstlenmektedir.

İki tür oyun kültürü karşımıza çıkmaktadır: tüketici oyunlar ve yaşatıcı oyunlar. Tüketici oyunlarda doğal kaynakları ve kültürleri tüketen insanlar karşımıza çıkmaktadır. Yaşatıcı oyunlar ise insan ve ekoloji merkezli kent oyunlarında mevcut.

Ulaş Akın

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yerel karar alıcılar, kent planlaması alanında kent politikalarını üretirken bölge sakinleri ve paydaşların katılımcı olduğu müzakere süreçlerini oyunlar vasıtası ile daha katılımcı ve eğlenceli hale getirmelidir.
2. Ciddi kentsel sorunların çözümlerini kolaylaştırmak için özellikle herkesin bildiği, ulaşılabilir ve kolay oyunların kent planlamasında tercih edilmelidir.
3. Yerel karar alıcılar, tasarımcılar ve kent sakinlerinin bir araya gelip kendi kentsel tasarımlarını tartışarak ortak bir kararda anlaşabilmeleri için oyunlardan yararlanılmalıdır.
4. Oyun oynayarak harcanan büyük enerjinin eğlenceli bir şekilde daha faydalı insan aktivitelerine dönüşmesi için tüketici oyunlar

oynamak yerine anlamlı projeler için yaşatıcı oyunlar oynanmalıdır.

5. Kentlerin, tüm sakinlerinin aidiyet hissedecekleri şekilde tasarlanması için kent planlamasına ilişkin oyunlar oynanırken bu oyunların öncesinde ve sonrasında kentteki diğer katılımcılarla fikir alışverişlerinde bulunulmalıdır.

6. Herkes için daha yaratıcı kentlere sahip olabilmek için oyunlar sırasında kent sakinlerinin kentteki farklı paydaşların rollerini üstlenmeleri sağlanarak kente ilişkin sorunların ve çözüm önerilerinin oluşumunda empati duygusu harekete geçirilmelidir.

7. Yaş ortalaması gittikçe düşmekte olan kentlerde gençlerin gelecekte kendi yaşayacakları şehirler için karar alma süreçlerine ciddi oyunlar yoluyla katılmaları sağlanmalıdır.

YAYA ÖNCELİKLİ ULAŞIM VE KAMUSAL MEKAN

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
11.30-13.00
90 dk

PAYDAŞ

WRI Türkiye

Moderatör

Bahar Aksel Dr., Şehir ve Bölge Planlama, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Konuşmacılar

Cansu Gaytancıoğlu Atölye ve Proje Koordinatörü, Onaranlar Kulübü

Mário J. Alves Genel Sekreter, Uluslararası Yaya Federasyonu & Ulaştırma ve Hareketlilik Uzmanı

Utku Cihan Ulaşım Dairesi Başkanı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Iman Abubaker Proje Müdürü, Gelişen Dirençli Şehirler, WRI Afrika

Ahmet Çelebi Ulaşım Dairesi Başkanı, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi

Buket Atlı Koordinatör, Temiz Hava Hakkı Platformu

ÖZET

Bir kenti yaşanabilir ve sürdürülebilir kılmamanın yolu kentte yürünebilirliği ve nitelikli kamusal mekânları inşa etmekten geçmektedir. Kentin mekânsal kalitesinin fiziksel ön koşulu olan yürünebilirliğin ve zengin kamusal mekânların sağlanması, kentlilerin fiziksel ve ruhsal sağlığına katkıda bulunacak; enerji tüketimini, hava ve gürültü kirliliğini azaltacak; dolayısıyla toplumsal yaşamı güçlendirecektir. Toplumun tamamına açık oluşu sebebiyle adil bir ulaşım yöntemi olan yürünebilirlik, kentte kapsayıcılığı, eşitliği ve çevresel adaleti sağlaması yönüyle toplumsal değerlerin oluşmasına katkı sağlar. Ayrıca, yürünebilir kent mekânları ve sanatsal müdahalelerle zenginleşen kamusal alanlar, buldukları bölgede yer alan ticari faaliyetleri canlandırır ve aktif ulaşım türlerini teşvik eder. Kentlerde yaya odaklı ulaşım mekanizmaları ve dinamik kamusal mekânların inşası için çalışan yerel yönetim, akademi ve sivil toplum temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşen oturumda, günümüz kentlerinin koşulları doğrultusunda yürünebilirlik ve kamusal mekân olguları irdelenmiştir.

COVID-19 pandemisi, kentlerin omurgasını oluşturan yaya öncelikli ulaşım ve kamusal mekânların gündelik yaşantının merkezinde yer almasını sağlayarak yaya haklarının gündeme gelmesi ve ulaşım sisteminin değişmesi gerekliliğini açıkça ortaya koymuştur. Oturumda, mevcut koşulların yaya haklarını gözetecek şekilde dönüşmesi için öncelikle trafik sakinleştirici önlemler yoluyla yayaların ve kırılğan grupların güvenliğini artırmayı amaçların düşük hız bölgelerinin (DHB) oluşturulması gerektiği belirtilmiştir. Hız yönetimi için önemli bir strateji olan düşük hız bölgeleri, trafik kazalarının önlenmesinden gürültü ve hava kirliliği seviyelerinin düşürülmesine, kentin sosyalleşme alanlarının artmasından kent sakinlerinin mekânsal aidiyetinin güçlenmesine değin farklı düzeylerde iyileştirici etkiler sağlayacaktır.

Oturumda ele alınan bir diğer konu, Türkiye'deki kentlerin hava kalitesi ve mevcut ulaşım mekanizmaları ile hava kirliliğinin ilişkisi olmuş; toplam karbon emisyonunun yaklaşık %20'sinin ulaşım kaynaklı olduğu belirtilmiştir. Ulaşım ile doğrudan ilişkisi olan hava kirliliğinin iklim değişikliği ile ilişkisi aktarılmış ve bu alandaki çalışmalarda ulaşım politikalarının önemine ilişkin kapsamlı bir çerçeve sunulmuştur. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yaya dostu ulaşım pratikleri aktarılmış; her iki yerel yönetimin hazırladığı Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planı (SUMP) açıklanmıştır.

Araç odaklı ulaşım altyapılarının yaya öncelikli politikalarla iyileştirilmesine yönelik bir yol haritası niteliğindeki aktarımlar, "yaya" kavramının evrenselliğini, kapsayıcılığını ve kentteki herkesin yaya olduğunu vurgulamıştır. Yaya öncelikli ulaşım mekanizmalarının şehir demokrasinin inşasında kritik bir öneme sahip olduğu ve ulaşım piramidindeki önceliğin sırasıyla yayalar, bisikletli ulaşım ve toplu ulaşım verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Yaya kavramı, kente ilişkin meselelerde daima çözümün bir parçasıdır. Yayayı merkeze alan ulaşım politikalarında yürünebilirliğin ölçümüne ilişkin önerilerin de yer aldığı oturumun bir diğer konusu tasarım ve onarma pratikleri yoluyla birey ve mekân arasındaki diyalogu artıracak kamusal alanların inşası olmuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kentin tamamını kapsayan, adil ve eşitlikçi ulaşım yöntemlerinin yaygınlaşmasını sağlamak için kentler üzerinde yetki sahibi olan liderlere yönelik yaya odaklı ulaşım mekanizmaları ve nitelikli kamusal mekânların bir siyasi taahhüt aracı olabileceğinin farkındalığını yaratacak çalışmalar yürütülmelidir.
2. Şehir demokrasisi açısından yayaların haklarının olduğu politika yapıcılara hatırlatılması ve politika yapıcılar, trafik konusunda araç temelli yaklaşımdan ziyade kapsayıcı bir yaya profili (çocuk, yaşlı, engelli, hamile vb.) tanımlamalı ve kentsel alanlar da buna göre yapılandırılmalıdır.
3. Şehirlerde yayalara öncelik veren ulaşım politikaları stratejik bir şekilde, paydaşlar ile katılımcı bir yaklaşım ekseninde planlanmalıdır.
4. Kentin yöneticileri yaya ulaşımını öncelleyen, bir ulaşım modu olarak yürümenin ve yaya olmanın stratejisini belirleyen “Yaya Ulaşım Eylem Planı” hazırlanmalıdır.
5. Yayalaştırma politikalarının bir gerekliliği olarak şehir merkezlerindeki araç trafiğini azaltacak politikalar geliştirilmeli ve özel araçlara teslim olmuş kentlerde alternatif

toplu taşıma, ara toplu taşıma sistemleri ve mikromobilite imkanları artırılmalıdır.

6. Yayalarla ilgili veriler sistematik bir şekilde ölçülmelidir.
7. Düşük hızlı bölgelere dair uygulamaların geliştirilmesinde öncelikle düşük maliyetli geçici tedbirlere odaklanılmalıdır.
8. Düşük hızlı bölgelerin tasarlanma sürecinde tüm kullanıcı tipleri dikkate alınmalı; hız azaltımı uygulamalarında yaya geçitlerinden geçen yayalar, sokaklarda oynayan çocuklar, sürücüler bir kullanıcı hiyerarşisi düşünülerek tasarıma dahil edilmelidir.
9. Şehirlerdeki hava kalitesinin iyileştirilmesi ve önlemlerin alınması için doğru ölçüm verileri bilinmelidir.
10. Hava kirliliği verileri Avrupa Birliği ve Dünya Sağlık Örgütü mevzuatına uygun kriterlere göre sistematik olarak ölçülmeli ve elde edilen geçerli verilerden (kirleticinin kaynağı) hareketle şehirler, “temiz hava eylem planları” oluşturmalıdır.
11. Bireyler, kentsel mekanlarla ilgili sorunlar karşısında öncelikle yaşadıkları alanı sahiplenmeli ve kendi iç dinamiklerinden hareketle, kurumsal yapılara bağımlılıktan ziyade katılımcı bir yaklaşımla mizahi ve yaratıcı uygulamalarla buralara müdahale edebilmektedir.

COVID-19 GÜNLERİNDE BİREYSEL SAHİPLİK Lİ ULAŞIM İŞLETMELERİNİN KURUMSALLAŞMASI

OTURUM

OTURUM

3 Ekim 2021, Pazar

16.00-17.30

90 dk

PAYDAŞ

UITP

Moderatör

Kaan Yıldızgöz Kıdemli Direktör, Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği (UITP)

Konuşmacılar

Feyzullah Gündoğdu Genel Müdür, Kayseri Ulaşım

Joachim Bergerhoff Takım Lideri, SMMR Projesi, GFA

Angel Molinero Danışman, Meksika Ulaştırma ve Hareketlilik Birliği

Sinem Dedetaş Genel Müdür, İstanbul Şehir Hatları

ÖZET

COVID-19 pandemisinin yayılmasını önlemek amacıyla alınan tedbirler, tüm dünya kentlerinde yerleşik kentsel sistemleri ve toplumsal yaşayışı köklü değişimlerle yüz yüze getirmiş; bireysel ve kolektif olarak sosyal mesafeyi korumaya ilişkin alınan önlemler, bilhassa kent içi toplu ulaşım sistemlerinin kullanımını oldukça derinden etkilemiştir. Sosyal mesafeyi koruma ve kişiler arası temastan kaçınma gibi önceliklerin toplumsal yaşayışın bir parçası haline gelmesiyle birlikte toplu taşımaya olan talep bir hayli azalmış ve bireysel ulaşım araçlarına yönelme eğilimi çarpıcı şekilde yükselmiştir. Toplu taşıma araçlarına yönelik talepteki bu dramatik düşüş ve bireysel ulaşım araçlarının kullanımındaki artışın sebep olduğu problemler, toplu taşımaya ilişkin hizmetlerin dönemin koşullarıyla birlikte yeniden ele alınması gerekliliğini açıkça ortaya koymaktadır. Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği (UITP) işbirliği ile düzenlenen oturumda, Türkiye ve dünyadan vaka çalışmaları eşliğinde bireysel sahiplikli ulaşım işletmelerinin kurumsallaşma süreçleri anlatılmış; COVID-19 pandemisinin toplu ulaşım sektörü üzerindeki etkileri tartışılmış ve toplu ulaşım hizmetlerinde kurumsallaşma çalışmalarını şekillendirecek prensipler aktarılmıştır.

#Ulaşım #Altyapı #COVID19 #Hareketlilik

Oturumda, Türkiye ve dünyadan hem karayolu hem de deniz yolu alanında çalışmalar yürütmekte olan uzmanlar ve yerel yönetim temsilcileri, farklı kentlerin toplu taşıma konusunda karşılaştıkları ortak problemler olan kent merkezinde yoğunlaşma, hizmet kalitesi ve güvenlik gibi ortak sorunlara değinmiştir. Farklı kentler ve farklı ulaşım modlarının kurumsallaşma sürecinde karşılaştığı çeşitli sorunlar tanımlanmış ve bu sürece ilişkin tecrübeler paylaşılarak çözüm önerilerine ilişkin kapsamlı bir yol haritası sunulmuştur. Uzmanlar, kurumsallaşma sürecinde çok paydaşlılığın önemini vurgulamış, işletme sahiplerinin ihtiyaçlarının ve beklentilerinin gözetildiği entegrasyona dayalı politikaların sağlanması gerektiğini aktarmışlardır. Üretilen politikaların verimlilik esasına da dayanmasının gerekliliği belirtilmiş; bu perspektifle yapılandırılan süreçler aracılığıyla kazanılan kamu kaynağı ve azaltılan karbon emisyonu gibi faydalara dikkat çekilmiştir. Sektörün özellikle de COVID-19 pandemisiyle yaşadığı olumsuz koşullar detaylı biçimde irdelenmiş, karar alıcıların sektöre destek olma yönünde atması gereken adımlara ilişkin örnekler paylaşılmıştır.

Ayrıca, pandemi dönemi ile birlikte bireysel sahiplikli ulaşım hizmetlerinin mevcut koşullara hızlı adaptasyonuna ve dayanıklılığına ilişkin örnekler paylaşarak kamu sektörüne örnek teşkil edebilecek uygulamalara değinilmiştir. Son olarak, uzmanlar yaşanan pek çok sorunun ortak olmasının yanı sıra her bölgenin ve kentin farklı gelişim süreçlerinden geçtiğinin ve farklı dinamiklere sahip olduğunun altını çizmiş, kurumsallaşma sürecinin tek bir reçete ile sağlanamayacağını ve yerel ihtiyaçlara özgü ulaşım politikalarının geliştirilmesi gerekliliğini belirtmişlerdir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Bireysel sahiplikli ulaşım sistemleri, kent merkezlerinde yoğunlaşarak trafik ve çevre sorunlarına yol açtığı için kurumsallaşma sürecinde bireysel sistemlerin merkezlere aktarma istasyonları aracılığıyla bağlanarak merkezdeki arz fazlasının önüne geçilmelidir.

2. Trafikteki araç sayısı verimlilik esası gözetilerek azaltılmalı, kilometre başına düşen yolcu sayısı artırılmalıdır.

3. Ulaşım sektörünün karbon emisyonu üzerindeki payı unutulmamalı, yönetimler politikalarını iklim değişikliğini gözeterek belirlemelidir.

4. Kurumsallaşma süreci, bireysel işletmecilerin de sürece katıldığı çok paydaşlı bir şekilde yürütülmelidir.

5. Kurumsal ulaşım sektörü, bireysel sahiplikli işletmelerin adaptasyon ve rezilyansından yararlanmalı, süreci informal sistemi kaldırmak yerine mevcut sisteme entegre ederek yürütmelidir.

6. Her bölgenin ve kentin gelişim süreci ve dinamikleri farklıdır. Bu sebeple kurumsallaşma sürecinde tek bir reçete olmadığı unutulmamalı, yerel ihtiyaçlara yönelik interdisipliner ulaşım politikaları geliştirilmelidir.

7. Sübvansiyona dayalı sistem kamu zararına yol açmaktadır, bu sebeple yerine sürdürülebilir bir ulaşım modeli getirilmelidir.

8. Deniz taşımacılığında benzer araçlar kullanılarak filo birliği sağlanmalı, bu sayede iskele birliği mümkün kılınarak hem hizmet kalitesi artırılmalı hem de verimlilik sağlanmalıdır.

ULAŞIMIN GELECEĞİNİ YENİDEN DÜŞÜNMEK: OTONOM VE BÜTÜNLEŞİK?

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
17.00-18.30
90 dk

PAYDAŞ

WISE-ACT

Moderatörler

Eda Beyazıt İnce Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, İstanbul Teknik Üniversitesi

Nikolas Thomopoulos Dr., Başkan, WISE-ACT

Konuşmacılar

Amalia Polydoropoulou Prof. Dr., Denizcilik, Ticaret ve Taşımacılık, Aegean Üniversitesi

Siegfried Rupprecht İcra Direktörü, Rupprecht Consult - Forschung & Beratung

Miloš Mladenović Dr., Yapılı Çevre, Aalto Üniversitesi

Karel Martens Prof. Dr., Ulaşım Planlama, Technion-İsrail Teknoloji Enstitüsü

Floriea Di Ciommo Dr., Eş-Direktör, cambiaMO

ÖZET

Kentler ve toplumların ulaşım konusundaki eğilim ve beklentileri, bilgi ve iletişim teknolojilerinde kaydedilen gelişmelere paralel olarak dönüşmekte ve bu daimi etkileşim, akıllı ulaşım sistemlerindeki ilerlemeyi sürekli kılmaktadır. Alternatif yakıtlı araçlar ve paylaşımlı araçlar gibi inovatif yöntemlerin ardından yeni bir ulaşım modu olarak gündemde olan otonom araçlar, otomatik kontrol sistem donanımları ile insan faktörüne ihtiyaç duymadan yolu, trafik durumunu ve çevre şartlarını algılayarak yolculuk edebilen araçlardır. Oturum kapsamında, otonom ve bağlantılı ulaşımın (ACT – Autonomous and Connected Transportation) geniş kapsamlı etkilerini ve kullanım senaryolarını araştıran uluslararası bir ağ olan WISE-ACT grubu, otonom araçların geleceğini, ulaşım davranışları, ulaşım adaleti, toplumsal cinsiyet, sürdürülebilir kentsel ulaşım planları (SUMP – Sustainable Urban Mobility Plans) ve yönetim boyutlarıyla tartışmıştır.

Yeni ulaşım teknolojilerinin geleceğine ilişkin senaryoları öngörebilmek, yolcu davranış ve kararlarına ilişkin nitel ve nicel verilerin toplanması ve bu

#Hareketlilik #KentTeknolojileri
#Ulaşım #Yenilikçilik #Altyapı

yolla yolcu davranışlarının doğru analiz edilmesiyle mümkün olabilir. WISE-ACT ekibinin son beş yılda dünyanın farklı kentlerinde gerçekleştirdiği 80'den fazla sürüşün sonucunda topladığı verilerin sunulduğu oturumda, otonom ve bağlantılı ulaşım (ACT) konusu ulaşım adaleti zemininde değerlendirilmiş ve maliyeti, kredi kartı sahipliğini gerektirmesi, güvenlik konusundaki belirsizlikleri gibi özelliklerinin otonom ulaşım araçlarının kapsayıcılığını etkileyebileceği belirtilmiştir. Kentlerin benimsedikleri ulaşım sistemlerinin yerleşimlerin çehresini ve toplumların alışkanlıklarını derinden etkilediği göz önünde bulundurulduğunda, ACT'ye geçiş sürecinde farklı toplulukların ihtiyaçlarının gözetildiği katılımcı bir süreç yürütmek oldukça kritik bir öneme sahiptir.

Yerel yönetimler, kentlerde yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan sürdürülebilir ulaşım modlarının benimsenmesinde dönüştürücü bir rol oynar. Oturumda yerel yönetimlerin bu dönüştürücü rolü etkin kullanmaları için daha proaktif olmaları gerektiği ve ACT'nin mevcut ulaşım sistemlerini güvenli hale getirebilme yönünde önemli bir fırsat olabileceği tartışılmıştır. Ayrıca, ACT'nin kentlerdeki mevcut ulaşım sistemlerinin sosyal, fiziksel ve ekonomik sorunlarını çözüme ulaştıracak sihirli bir değnek olmadığı vurgulanmış; kentlerdeki otomobil merkezli ulaşım sistemlerinde köklü bir değişim yapmak planlama ve yönetim biçimlerini yeniden düşünmek noktasında sunduğu potansiyele dikkat çekilmiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Ulaşım sisteminin omurgası daima toplu taşıma üzerinden olmalı, ACT sistemi de bu doğrultuda oluşturulmalıdır.
2. Otonom sistemler tasarlanırken karar alıcılar bunu "Otomasyon, kentlerde hangi sorunları çözebilir ve politikalara nasıl entegre edilebilir?" sorularının ekseninde düşünmelidir.
3. Otomasyona yönelik planlama veri analizine dayanmalı ve ilgili süreçlere tüm paydaş-

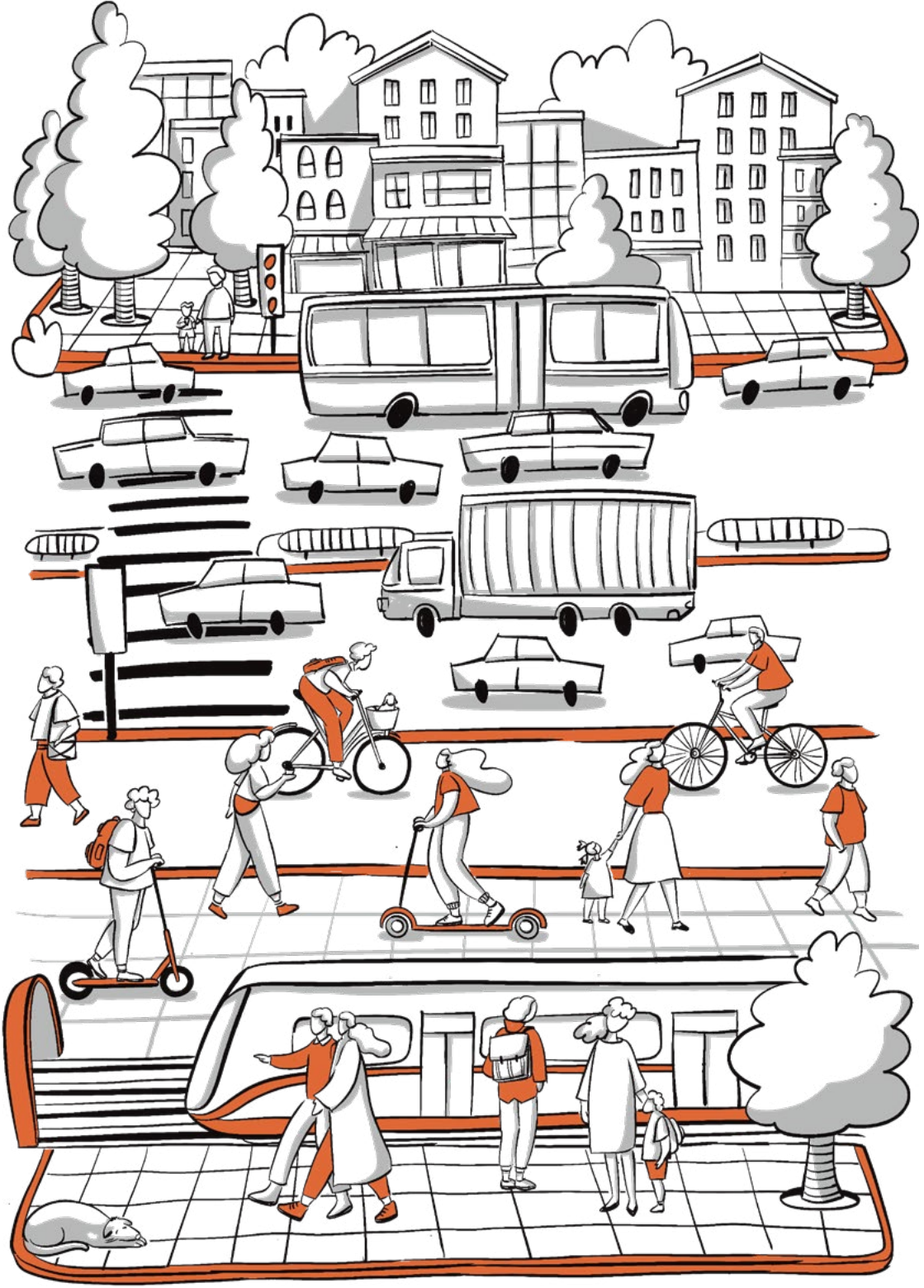
ların katılımı sağlanmalıdır.

4. DEI (Diversity-equity-inclusion) kapsamında eğitimli kadınlar planlama sürecine dahil edilmelidir.
5. ACT'nin gelecekte kullanılacağından emin olursa da şimdiden herkes tarafından erişilebilir, yasal dayanağa sahip, iklime zarar vermeyen bir sistem olarak tasarlanması gerekmektedir.
6. ACT'ye yönelik yaklaşımlar zaman içinde değişeceği için otonom araçların çalışacağı ortamları anlamak üzere uygulamalı alan çalışmaları yapılmalıdır.

**Ulaşım politikaları teknolojiden değil
insanlardan yola çıkarak oluşturulmalı.
Teknolojiden yola çıkılıyor ise, ona
en çok ihtiyacı olan insanlar için
sunabilecekleri talep edilmeli.**

Karel Martens

COVID-19 GÜNLERİNDE BİSİKLETLİ ULAŞIMI YENİDEN KEŞFETMEK

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
14.30-15.30
60 dk

Moderatör

Şule Serter Başkan Yardımcısı, Aktif Yaşam Derneği

Konuşmacılar

Lucy Mahoney Dr., Yürüyüş ve Bisikletten Sorumlu Kıdemli Müdür, C40

Fernanda Rivera Yol Güvenliği ve Kentsel Hareketlilik Genel Müdürü, Meksiko Belediyesi

Seçil Öznur Yakan Kurucu Ortak, Bisikletli Kadın İnisyatifi

Tanzer Kantık Sürdürülebilir Ulaşım Projeleri Koordinatörü, İSPARK

ÖZET

Uluslararası sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimlerden temsilciler ve aktivistlerin katılımıyla düzenlenen bu oturumda, kentsel hareketliliğin sınırlandırılmasına neden olan COVID-19 pandemisi sürecinde bisikletli ulaşımın geçirdiği dönüşüm ele alınmıştır. Kent içi ulaşım yöntemlerinin küresel ölçekte yeniden değerlendirildiği pandemi döneminde, bisikletli ulaşım tecrübeleri de önceki döneme kıyasla radikal değişikliklere uğramıştır. Bisiklet ulaşımının temel bir ulaşım türü olarak görülerek diğer ulaşım araçlarıyla entegrasyonunun sağlanması konusu, COVID-19 döneminin gündemde olan ulaşım meselelerinden biri olmuştur. Bu dönemde, pop-up bisiklet yollarının inşası, kamusal alanların etkin kullanımının artışı ve her yaş ve cinsiyetten bisiklet kullanıcısının güvenle yola çıkışı gibi gelişmeler, toplumların bisiklet kültürüne uyum sağlamasını hızlandıran etkenler olarak karşımıza çıkar. Bu gelişmelerin yanı sıra, pandemi sürecinde yaygınlaşan paylaşımlı bisiklet uygulamasının da ulaşım yoksulluğu sorununa bir çözüm olabileceği düşünülmektedir. Bisiklet okulları ve bu alanda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları aracılığıyla, bisikletli ulaşımında güvenlik konusu başta olmak üzere bisiklet kullanımı hakkında verilen eğitimlerin, her yaş ve cinsiyetten bireyin bisikletli ulaşımında aktif olarak yer almasını sağladığı görülmektedir. Ayrıca çeşitli iletişim kampanyaları ile bisiklet kullanımına dair olumlu bir kolektif algı geliştirilmesi,

#COVID19 #BisikletSürme #Sağlık #Hareketlilik #Ulaşım

toplumdaki yönelimi derinden etkilemektedir. İstanbul özelinde gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilecek olan bisiklet odaklı uygulamaların da yer bulduğu oturumda, kentte bisikletli kadın olma teması Bisikletli Kadın İnisiyatifi deneyimi üzerinden tartışılmıştır. Uygulama düzeyindeki bu paylaşımlar, bisikletin iklim ve çevre krizi karşısındaki rolünü, birey ve toplum sağlığı üzerindeki olumlu etkilerini, sosyo-kültürel bir araç olarak toplumsal hayatı canlandırmadaki işlevini ve bu etkilerin kentlerin mekânsal kalitesini artırma noktasındaki katalizör görevini açıkça göstermektedir. Kentin ve kentlinin hem sosyal hem mekânsal düzeydeki yaşam kalitesini artıracak bir araç olarak bisikletli ulaşımın teşvikini sağlayacak politikaların bisiklet kullanımı konusundaki etkisinin vurgulandığı oturumda, bisiklet kullanıcıları dışında trafikteki bütün paydaşların bisiklet kültürü kavramını benimsemesi gerektiği belirtilmiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması için kentsel altyapılar hazırlanmalıdır.
2. Bisiklet kullanımının teşvik edilmesi ve ekonomik anlamda erişilebilir hale getirilmesi için bisiklet paylaşım programları oluşturulmalıdır.
3. Bisiklet kullanıcıları için özel ayrılmış yollar oluşturulmalı, toplu taşıma araçlarına ayrılmış şeritlerin yanlarına bisiklet kullanıcıları

için özel şeritler yerleştirilmelidir.

4. Okul çevrelerindeki yolların belirli saat aralıklarında kapatılıp bisiklet kullanımına açılmalıdır.
5. Bisiklet kullanımının artırılması için pop-up bisiklet yollarının oluşturulmalıdır.
6. Kadın bisiklet sürücülerinin güvenliği için ayrı çalışmalar yapılmalıdır.
7. İstanbul'da kıyı şeridinde var olan bisikletli ulaşım sistemi iç kesimlerde de yaygınlaştırılıp Marmaray ve metro istasyonları ile entegre hale getirilmelidir.

SÜRDÜRÜLEBİLİR KENTLER İÇİN ÇÖZÜMLER: ANKARA, BURSA VE İSTANBUL'DAN PROJE UYGULAMALARI

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
15.00-16.30
90 dk

PAYDAŞLAR

UN-Habitat
UK FCDO Turkey
ARUP

#İşbirliği #YerelKalkınma #SKALAR #Sürdürülebilirlik

Moderatör

Zeynep Karamanlı, Ticaret Müdürü, Birleşik Krallık İstanbul Başkonsolosluğu

Konuşmacılar

Jamie Banks Refah Bölümü Başkanı, Birleşik Krallık İstanbul Başkonsolosluğu

Klas Groth Kıdemli Şehir Plancısı, UN-Habitat

Pinar Çağlın Kıdemli Şehir Plancısı, UN-Habitat

Cem Budak Direktör & Midland Bölgesi Altyapı Grup Lideri, Arup

Johnny Ojeil Direktör, Arup

Oliveira Tiago Direktör Yardımcısı, Arup

Ersoy Pehlivan Akıllı Şehirler ve Topluluklar Lideri, Arup

Haluk Gerçek İstanbul SKHP Yerel Ekip Lideri, Arup

Işık Süngü Proje Koordinatörü, Arup

Sertaç Erten Doç. Dr., Kentsel Tasarım ve Planlama Hizmetleri Lideri, Arup

Ali Köşker Coğrafi Bilgi Sistemleri Şube Müdürü, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Emel Günay Ulaşım Planlama Müdürü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Ethem Torunoğlu Kültür ve Sosyal İşler Müdürü, Çankaya Belediyesi

Ömer Faruk Yaren Şehir Plancısı, Ankara Büyükşehir Belediyesi

ÖZET

Birleşik Krallık Hükümeti tarafından fonlanan ve 10 ülkeden 19 şehri iyileştirmeyi hedefleyen “Küresel Şehirlerin Geleceği Programı (Global Future Cities Programme) kapsamında Türkiye’de uygulanmış projelerin aktarımının yapıldığı oturumda, İstanbul’un Katılımcı Şehir Planlama Projesi ve Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planı, Ankara’nın Bisiklet Master Planı ve Sağlıklı Sokaklar Projesi, Bursa’nın ise Akıllı Şehir Stratejisi ve Eylem Planı’na ilişkin süreç ve proje çıktıları açıklanmıştır. Program, özel sektör, akademi ve meslek

örgütlerini sürecin içine etkin şekilde dahil etmesi bakımından yerel yönetimler ve farklı paydaşlar arasındaki işbirliği ve kolektif üretim adına oldukça güçlü bir örnek olarak karşımıza çıkmaktadır. Her aşamasında kapsayıcı ve katılımcı süreçleri esas alan program, kentsel planlama, ulaşım ve kentsel dayanıklılığı içeren üç sac ayağı etrafında şekillenmiştir. Program kapsamında uygulanan projelerde kentsel refahın, katılımcı ekonomik ilerlemenin ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması önünde engel oluşturan faktörlerin bertaraf edilmesi hedeflenmiştir. Tüm paydaşların katılımı ve kapsayıcı bir anlayışla yürütülen projelerde öncelikli olarak temsiliyeti yetersiz toplumsal gruplar gözetilmiş ve bu grupların karar verme süreçlerine etkin bir şekilde dahil edilmesine ilişkin çalışmalarına büyük önem verilmiştir.

Oturumda, kentlerin coğrafya, topografya, iklim, ekonomik durum, demografik ve sosyo-kültürel yapı açısından farklılık göstermelerine karşın benzer zorluklarla karşı karşıya kaldıkları vurgulanmış; onları daha dirençli hale getirmek, kentsel hizmetleri daha adil bir şekilde sunmak, bu hizmetleri herkes için erişilebilir kılmak ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) ile uyumlu bir şekilde “kimsenin geride bırakılmaması” için çalışmalar yürütmek gerektiğinin altı çizilmiştir. Bu kapsamda hazırlanacak projeler ile hedeflenen etkinin sağlanması için katılımcı planlama yaklaşımları benimsenmeli, farklı aktörlerin işbirliği sağlanmalı ve planlama süreçlerine şeffaflık ve kapsayıcılık ilkeleri esas alınmalıdır. Oturumda değinilen bir diğer konu ise sürdürülebilir kentsel hareketliliğin sağlanması için eşitlikçi ve düşük maliyetli projelerin üretilmesi gerekliliğidir. Bu doğrultuda bisikletli ulaşım gibi sürdürülebilir ulaşım yöntemlerinin toplum tarafından benimsenerek kent kültürünün bir parçası olmasına ilişkin süreçler uygulama örnekleriyle detaylandırılmış, UN-Habitat tarafından hazırlanan SKA Değerlendirme Aracı tanıtılmış ve SKA'ların yerelleştirmesine yönelik çalışmalarından bahsedilmiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. İklim krizi, pandemi ve göç gibi zorluklarla mücadele edebilmek için kentleri daha dirençli, daha yaşanabilir ve kentsel hizmetleri herkes için erişilebilir hale getirmek gerekmektedir.
2. Projelerin başarıya ulaşabilmesi için katılımcı yaklaşımla ve paydaşların ortak görüşleriyle ortaya çıkması gerekmektedir.
3. Sürdürülebilir projelerin devamlılığı ve başarısı için tüm paydaşlar arasında bilgi alışverişi ve karşılıklı destek sağlanmalıdır.

4. Sürdürülebilir kentsel hareketlilik için eşitlikçi ve düşük maliyetli projeler üretilmeli, paydaş katılımı ilkesi benimsenmeli, sürecin tümü şeffaflıkla yönetilmelidir.
5. Kentsel hareketlilik söz konusu olunca cinsiyetler arasında bir dışlama olmamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.
6. Bisiklet kültürünün benimsenmesi için bisikletin her kesim tarafından görünür kılınması gerekmektedir. Bunun için de uygun altyapı sağlanmalı, bisiklet yolları inşa edilmeli, bisiklet parkları planlanmalı, ortak kullanıma hizmet eden bisiklet hizmeti sunulmalıdır. Ayrıca bisiklet sahipliği için mali destek sağlanmalıdır.

YENİ KENTSEL GÜNDEM VE SKA 11 UYGULAMALARINDA ÜNİVERSİTELERİN ROLÜ

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
16.00-17.30
16.00

Moderatörler

Gülden Erkut Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, İstanbul Teknik Üniversitesi
Zeynep Enlil Prof. Dr., Şehircilik Anabilim Dalı Başkanı, Yıldız Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar

Bruce Stiftel Emeritus Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, Georgia Teknoloji Enstitüsü
Roberto Rocco Doç. Dr., Şehircilik, Delft Teknoloji Üniversitesi
Hassan Radoine Prof. Dr., Mimarlık, Planlama ve Tasarım Okulu Direktörü, Muhammed VI Polytechnic Üniversitesi
David Evans Kapasite Geliştirme ve Eğitim Başkanı, UN-Habitat

ÖZET

Birleşmiş Milletler tarafından yirmi yılda bir düzenlenen; insan yerleşimleri, kentleşme, yaşanabilir kentlerin inşası, kent hakkı ve konut hakkı konularında uluslararası işbirliği yoluyla küresel ölçekte etki yaratmayı amaçlayan Konut ve Sürdürülebilir İnsan Yerleşimleri (HABITAT) konferanslarının üçüncüsü, 2016 yılında Ekvador'un başkenti Quito'da gerçekleştirilmiştir. HABITAT III sonunda, dünya çapında sürdürülebilir kentsel gelişme ve kalkınmanın sağlanmasına yönelik bir yol haritası olan ve Gündem 2030 ile doğrudan ilişkilenen Yeni Kentsel Gündem (New Urban Agenda) ortaya çıkmıştır. Yeni Kentsel Gündem, kentlerin ve yerleşmelerin planlama, tasarım, yönetim ve finansman şekillerini yeniden ele almayı, dünyada yoksulluğun ve eşitsizliğin tüm boyutlarına son vermeyi, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir kentsel gelişmeyi mümkün kılarak kentsel dirençliliği artırmayı ve çevrenin korunmasını sağlamayı hedeflemektedir. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın uygulamalarında şehir ve bölge plancılarının sahip olduğu kritik role odaklanan oturumda, Yeni Kentsel Gündem'in üniversitelerin planlama bölümlerine yansımaları ele alınmıştır. Farklı kentlerin karşılaştırmalı detaylı analizleri eşliğinde, insan

#Üniversiteler #SKA11 #İşbirliği #Sürdürülebilirlik
#Kapsayıcılık #Eşitsizlikler #KentselPlanlama

odaklılığı, sürdürülebilirliği, şeffaflığı, kapsayıcılığı, yerelliği ve yönetişimi öne çıkaran bu bildirinin hedeflerinin hayata geçirilebilmesine yönelik uygulamaları yönetecek insan kaynağını yetiştiren kurumların kapasitesi değerlendirilmiş ve kapsamlı öneriler sunulmuştur.

Oturumda, OECD ülkeleri ile Afrika ve Asya kıtalarında yer alan kentler, SKA 11'e ilişkin gelişmeler bakımından değerlendirilmiş; Asya ve Afrika kentlerinde gözlemlenen başarısız tablonun bu kıtalarda şehir plancısı yetiştiren okulların eksikliği olarak ifade edilmiştir. Öte yandan yerleşmeler ile ilgili sorunların bir diğer temel sebebinin kentlerin planlanmasında çok paydaşlı ve çok sesli süreçlerin eksikliği olduğu dile getirilerek planlama eğitiminin paydaş katılımını temel alan bir yaklaşımla yeniden düşünülmesi gerektiği vurgulanmıştır. Yeni Kentsel Gündem'in insan yerleşimlerinin dayanıklılığı ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına ilişkin vurgusu doğrudan sosyal eşitliğe, sosyal ve mekânsal adalete işaret etmektedir. Dolayısıyla planlama disiplini, fiziksel mekân tasarımı ve ekonomik kalkınmaya yönelik uygulamaların ötesine geçmeli; kentlerde sosyal adaleti ve eşitliği tesis etmenin bir aracı olmalı ve kentsel uygulamaları insan hakları odağı ile kurgulayacak bir yaklaşımı benimsemelidir. Yeni Kentsel Gündem'in temel vurgusu olan sürdürülebilir gelişmenin bileşenlerinin incelendiği oturumda, sosyal dayanıklılığı ve sosyal inovasyonu tesis etmeyen bir kentte sürdürülebilirlikten bahsedilemeyeceği vurgulanmıştır. Planlama disiplinin sosyal adalet, kapsayıcılık ve kent hakkı kavramları ile "kimseyi geride bırakma" mottosunu ayrılmaz bir parça olarak benimsenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Oturumun bir diğer odak noktası yerellik olmuş; kapsamlı örnekler eşliğinde planlamanın yerelin ve dönemin gereksinimlerine cevap veren bütüncül bir süreç olarak tasarlanması gerektiği belirtilmiştir. Planlama sabit ve kalıplaşmış bir uygulamalar bütünü olarak değil, yerel paydaşların katılımını önceliklendiren, yerelin bilgi ve deneyiminden faydalanan ve yerel dinamikleri plan ve projelere entegre edebilen kapsayıcı bir süreçtir. Bu doğrultuda Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları gibi küresel eğilimlerin yerelleştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Planlama eğitimi veren üniversiteler, Yeni Kentsel Gündem'in yarattığı bu paradigma değişimini özümsemeli, eğitim sistemine adapte etmenin yollarını aramalı ve şehir planlama bölümlerini yaratıcı ve yenilikçi düşünce sistemleri ile donatılmış birer canlı laboratuvara dönüştürmelidir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Master planlama yerine süreç planlaması yaklaşımına ağırlık verilmelidir.
2. Ulusal lider planlama stratejisi yerine katılımcı planlamalar önceliklendirilmelidir.
3. Planlama tepeden inmece değil aşağıdan yukarı gerçekleşmelidir.
4. Planlama anlayışında küresel kuzeyin istedikleri değil, yerel ihtiyaçlar ve sinerji göz önünde bulundurulmalıdır.
5. Fiziksel tasarımlar yerine arazinin; altyapı, istihdam, kültür ve ulusal kaynakları ile entegre edilerek kullanılması gerekmektedir.
6. Geleceğe yönelik projeksiyonlar yapmak

yerine gelecek için planlama yapılmalıdır.

7. Adalet, şehir planlama eğitiminin temelinde olmalıdır.
8. Planlama süreçleri katılımcı olmalı, sürdürülebilirlik ve sosyal sürdürülebilirlik arasındaki bağ unutulmamalıdır.
9. Plancuların geliştirilmesi, eğitilmesi ve yetiştirilmesi için uluslararası kuruluşların ve STK'ların adım atmaları gerekmektedir.
10. Farklı zorluklarla karşı karşıya olursa da sürdürülebilirliğe doğru dramatik bir geçiş yapılmalıdır. Bu geçişin hem acil hem de adil olması gerekmektedir.
11. Metropolizasyon kulağa hoş gelse de iletişim, sosyal konut ve yaşam ile ilgili pek çok sorun ortaya çıkmaktadır. Bu yüzden bu

metropolizasyondan uzaklaşip şehirlerimizi gerçekleştirebildiğimiz ölçüde yaşanabilir boyutlardaki şehirlere dönüştürmemiz gerekmektedir.

12. YKG'de süreçlere plancı profesyonellerin de dahil edilmesi gerektiği söylene de bu her zaman mümkün olamasa ve YKG'yi uygulamak için yeterli gücümüz bulunmasa da YKG'deki prensiplerin 21. yy'a uygun olarak takip edilmesi gerekmektedir.

13. YKG ile alakalı raporlama oranları çok düşük olduğundan ve üye devletler raporlama konusunda çeşitli zorluklarla uğraştığından bu konuda UN Habitat ve YKG platformu tarafından üye devletlere sunulan teknik destek artırılmalıdır.

14. YKG ile alakalı araştırma ve kaynak desteğine ihtiyaç duyulduğundan akademi ve üniversiteler bu alanda ihtiyaç duyulan çözümün bir parçası olarak yer alabilir.

15. Mimari planlama okullarında insanların öğrenme kapasitesi nasıl geliştirilebilir, yeni planlama yöntemlerine yeni bakış açıları getirilmesi nasıl sağlanabilir konularına odaklanması gerekmektedir.

16. Planlamaya sadece tek bir yönden değil; sosyal, ekonomik ve ekolojik açıdan bakış sağlanmalıdır.

17. Akıllı teknolojiler konusunda da bölgeye özel gözlemler yapılarak çalışılmalıdır.

18. Özellikle günümüzde en önemli olan hususlardan biri bölgelerin ya da kentsel sistemlerin nasıl çalıştığına özel olarak incelenmesi ve holistik bir yaklaşımla ele alınması gerektiğidir.

19. Sürdürülebilir şehirlerin için üniversitelerin kendileri canlı laboratuvarlar haline gelebilir mi konusu üzerine kafa yorulmalıdır.

20. Kendi yerel bilginizi geliştirmediğiniz, topluluk katılımını entegre bir şekilde sağlamadığınız, inovasyon ve girişim etrafında bir ekosistem yaratmadığınızda hiçbir fark ve faydadan söz edilemeyeceğinden üniversitelerin odaklandıkları konular da yeniden düşünülmelidir.

21. Planlama insanların çıkarı ve şehirlerdeki haklarını muhafaza etme yönünde kullanılabilir, yaşamlar, gereksinimler ve istekler bu şekilde geliştirilebilir ve şehir ortak bir zemin olarak kavramsallaştırılabilir.

KENTLERİN SEYİR DEFTERİ: SKA YOLCULUĞUNDA GÖNÜLLÜ YEREL RAPORLAMA

OTURUM

1 Ekim 2021
Cuma
17.00-18.30
90 dk

PAYDAŞLAR

İNGEV
UN SDSN Turkey
UN-Habitat

Moderatör

Bahar Özay Koordinatör, UN SDSN Türkiye

Konuşmacılar

Camilo Andres Quiroz Hinojosa Kentsel ve Bölgesel Mekan Direktörü,
Kolombiya Konut, Şehir ve Bölge Bakanlığı

Hüseyin Keskin Başkan, Sultanbeyli Belediyesi

Ramon Canal Oliveras Dr., Gündem 2030 Barselona Direktörü, Barselona
Kent Konseyi

Ruhisu Can Al Genel Koordinatör, İzmir Sürdürülebilir Kentsel Gelişim Ağı

Vural Çakır Başkan, İNGEV

Tamer Atabarut Dr., Direktör, UN SDSN Türkiye

ÖZET

COVID-19 pandemisi ile dünyadaki tüm kentlerin bulunduğu coğrafyadan bağımsız olarak küresel bir krizin parçası olması, küresel ve yerel meseleler arasındaki sınırların kalktığını açıkça ortaya koymuş ve küresel krizler karşısındaki en güçlü çözümlerin yerel çabalarla mümkün olduğunu göstermiştir. 2050 yılında dünya nüfusunun %70'ine ev sahipliği yapacağı öngörülen kentlerin yoksulluk, işsizlik, göç, su kıtlığı, iklim krizine bağlı doğal afetler gibi meseleler karşısındaki direnciliğini ve sürdürülebilirliğini sağlama konusunda SKA'ların yerelleşmesinin rolü oldukça kritiktir.

Yerelleşme, SKA'ların ve hedeflerin kentlerin ihtiyaçları ve özelliklerine paralel olarak geliştirilmesi için yerel düzeyde stratejilerin belirlenmesi, uygulanması ve takip süreçlerini içerir. SKA'lara ilişkin sonuçlar almayı sağlayacak somut mekanizmalar, araçlar, uygulamalar ve süreçleri kapsayan yerelleştirme, yereldeki STK, özel sektör, akademi, araştırma merkezleri ve kamu kurumları gibi pek çok farklı aktörün birlikte çalışmasını gerektirmektedir. Kentlerin SKA'ları yerelleştirme sürecinde sistematik yöntemlerden biri ola-

arak kullanılmaya başlanan Gönüllü Yerel Gözden Geçirme Raporları (Voluntary Local Reviews, VLR), yerel yönetimlere ilerlemelerini düzenli olarak kaydetme, takip etme ve gözden geçirme imkânı vermenin yanı sıra bu çalışmalar esnasında karşılaşılan zorlukları paylaşma fırsatını sağlamaktadır.

Gönüllü Yerel Gözden Geçirme Raporları'nın öneminin Kolombiya, Almanya ve Türkiye kentlerinin deneyimi ışığında aktarıldığı oturumda, SKA'ların yerelleştirilmesinin önemine ilişkin gerekçeler, yerel raporlar ile ulusal raporların etkileşiminin önemi ve ulusal raporlama süreçlerine yerel yönetimlerin dahil olmasını sağlayacak yöntemler paylaşılmıştır. Oturum kapsamında aktarılan deneyimler aracılığıyla kimseyi geride bırakmama ilkesini tüm boyutlarıyla sahiplenen proje ve raporlama süreçlerinin insani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma üzerindeki etkisi irdelenmiştir. Oturumdaki örnekler, kentlerin çok katmanlı sorunlarına yönelik sürdürülebilir kentsel politikaların ve yerel raporlama süreçlerinin ancak veri kullanımı, kanıta dayalı politika üretimi ve katılımcı yöntemler ile mümkün olduğunu göstermektedir.

**Gönüllü Gözden Geçirme Raporları
(VLR) bizim için küresel amaçlara
ne kadar yaklaştığımızı ve 2030
gündeminin neresinde olduğumuzu
izleyebileceğimiz bir seyir defteridir.**

Hüseyin Keskin

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. 2030 Hedefleri'ne erişmek için çalışmalara yerelden başlayıp ülke geneline doğru hareket edilmelidir.
2. Krizlerle mücadele için kentlerin yapılarının kapsayıcı olması birincil olarak sağlanmalıdır.
3. SKA'ların ve göstergelerinin yerelleşmesi ve bu yerelleşmenin yerel yönetimlerin yetkileri ve aldıkları inisiyatifler ile bütünleşmesi gereklidir.
4. SKA'ların küresel sorunlara yerelde çözüm geliştirmek ve yerelde kalkınmanın sağlanabilmesi için sunduğu yöntemin sağlıklı uygulanabilmesi için birbirinden bağımsız çalışan tüm kurum ve kuruluşların bütüncül bir yaklaşımla işbirliği yapması gerekmektedir.
5. SKA'ların 169 alt hedefinin gerçekleşmesi için her türden kurumlar arasında sürdürülebilir şekilde koordinasyon sağlanmalıdır.

**Şehirler de insanlar gibi
değişen ve gelişen bir yapıya
sahiptir ve bu değişimi
nasıl yönettiğimiz oldukça
önemlidir.**

Ramon Canal Oliveras

ULUSLARARASI DENEYİM PAYLAŞIMI: YENİLİKÇİ PLANLAMADA İYİ ÖRNEKLER

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
11.30-13.00
90 dk

PAYDAŞ

İstanbul
Planlama Ajansı
(İPA)

Moderatör

Burcu Özüpak Güleç Vizyon 2050 Ofisi Koordinatörü, İstanbul Planlama Ajansı

Konuşmacılar

Oriol Estela Barnet Genel Koordinatör, Barselona Büyükşehir Stratejik Planı

Rashid Seedat İcra Direktörü, Gauteng City-Region Observatory

Yimin Wu Plançı, Planlama Araştırma Laboratuvarı, Pekin Belediyesi Şehir Planlama ve Tasarım Enstitüsü

ÖZET

Dünyanın giderek küreselleşmesiyle beraber teknoloji gelişmekte, ekonomik modeller çeşitlenmekte, kentler büyük göçler almakta ve hem artan nüfus hem de iklim değişikliğinin getirdiği birçok çıkmaz karşısında kentler, yerel ölçekte çevresel sorunlara duyarlı, katılımcı ve yenilikçi çözümler yaklaşımına yönelmektedir. İPA işbirliği ile düzenlenen oturumda, İstanbul, Barcelona, Pekin ve Gauteng kentlerinin stratejik planlama departmanlarının temsilcileri bir araya gelmiş; kentlerin yerel özelliklerini ve çevresel duyarlılığı önceliklendirme konusunda ortaklaşan, yaratıcı ve yenilikçi yaklaşımlarını aktarmışlardır. Oturumda deneyimleri aktarılan her bir kentin planlama süreçleri, karşılaşılan zorluklar ve tecrübeler ekseninde incelenmiş; planların odak noktası olan kent hakkı ve katılımcılık konularını gözetilen uygulamalar paylaşılmıştır.

Türkiye ekonomisinin %30'una tekabül eden ekonomisi, deprem ve sel karşısındaki riskleri ve yüksek göçmen nüfusu ile İstanbul'un geleceğinin salt teknik planlar ile şekillendirilemeyeceği; bir mega şehir olarak sahip olduğu çok çeşitli soru ve potansiyellerin ancak ortak katılımı gözetilen bilimsel süreçlerle ele alınması gerektiği belirtilmiştir. İstanbul'un vizyonunu belirlemek adına yapılan araştırma ve veri analizlerinden bahsedilmiş; tüm paydaşları

kapsayan, disiplinlerarası ve ölçekler arası bir plan üretmenin aşamaları incelenmiştir. İstanbul'un yenilikçi planlama anlayışı, toplumun her kesiminin talep ve ihtiyaçlarını gözetmeyi ve beklenmedik senaryolara karşı esnek bir yapılanma sağlamayı önceliklendirmiştir.

Barcelona deneyiminde, kentin sınırları içinde yer alan yerel yönetimlerin sayısı ve çeşitliliğinin fazlalığı, kentin tüm stratejilerinde işbirliği ve kooperasyonun; kamu ve özel sektör paydaşlığının odak nokta olmasını sağlamıştır. Barcelona'nın büyükşehir stratejik planı, yerel ve ulusal hükümetle birlikte akademi, sendika, STK ve özel sektör gibi birçok yapıyı içinde barındıran bir ekosistem olup yurttaş düzleminde de katılım platformlarının çeşitliliğini gözetmektedir.

Pekin deneyimi, bilimsel ve teknolojik yeniliklerin desteklenmesi yoluyla ekonomik kalkınmayı sağlamayı hedeflemekte ve Pekin kentinin tarihi ve kültürel mirasını korumaya odaklanan bir sürdürülebilir şehircilik anlayışını benimsemektedir. Kentin doğa ile uyumu ve kamu hizmetlerinin artırılması yoluyla sağlıklı bir kent inşa etmeyi amaçlayan stratejik planı ile Pekin deneyimi, Paris ile işbirliği ile çalışılıyor olması yönüyle de bir uluslararası işbirliği bağlamında bir iyi uygulama örneği olmaktadır.

Gauteng deneyimi ise 2055 yılı için hazırlanan planda, Apartheid mücadelesinin dönüm noktalarından biri olan ve 1955'te imzalanan Özgürlük Sözleşmesi'nin 100. yılının büyük önem taşıdığını aktarmıştır. Bu doğrultuda yapılan çalışmaların farklı etnik köken, demografik yapı ve sosyo ekonomik duruma sahip yurttaşların yoğun katılımıyla yürütüldüğü paylaşılmış ve planın temel eksenlerinin eşitlikçi büyüme, sürdürülebilir altyapı ve sosyal katılımcılık olduğu belirtilmiştir. Eşitlikçi büyüme, sosyal kapsayıcılık, iyi yönetim ve paydaşlar arası işbirliğini benimseyen Gauteng planının hazırlanma sürecinde kapsayıcı büyüme konusunu etkileyen tüm etmenler nedensellik ve bağlantılar perspektifiyle incelenmiş ve bu analiz süreçleri veri odaklı bir yaklaşım ve haritalama yöntemiyle yürütülmüştür. Planlama sürecini lineer bir süreç olarak değil daima bir önceki adımlara tekrar dönmeyi gerektiren esnek ve katılımcı bir yapı olarak ele alma anlayışı ise Gauteng planlamasının karakteristik özelliklerinden biri olarak öne çıkmıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Şu an yaşadığımız şehirde gerçekleştirilen kalkınma süreçlerini çoktan tecrübe etmiş şehirleri bulup onlardan öğrenmek adına diğer şehirlerin iyi uygulamaları incelenerek bilgi ve tecrübe alışverişi sağlanmalıdır.
2. Kentsel uygulamaların süreç yönetiminde, tüm paydaşlarla bilgi ve tecrübe aktarımı yapılması ve verilerin paylaşılması sağlanmalıdır.
3. Stratejik planlama konusunda, yılda bir kere ilgili sektörlerden temsilciler bir araya gelerek planlarını ve vizyonlarını paylaşabilmelidir.
 - Örneğin İspanya'nın Barcelona bölgesi içerisinde de çok fazla belediye bulunduğu için ilgili planlar birbirleriyle paylaşılmaktadır.
4. Veri, uzmanlık ve tecrübe sunularak hem ulusal hem uluslararası platformlarda problemlerin konuşulması, tartışılması ve etkileşimde bulunulması gerekmektedir.
5. Politikalarla projeleri ve eylemleri birlikte üretmeye teşvik ederken bir yandan da sanal öğrenme ve demokratik katılıma odaklanılmalıdır.
6. Toplum platformları, katılım platformları, medya platformları ve aktif olarak dinlenip bilgi alınabilecek gözlemcileri ve araştırma merkezleri planlama süreçlerinde katılımı artırabilir.
7. Geleceği düşünmek ve geleceği planlamak konusunda, katılıma dayalı stratejik planlama modelleri üretilmelidir.
8. Bilimsel ve teknolojik yeniliklerin destek-

lenmesi hedeflenerek ekonomik kalkınma güncel ve sağlıklı tutulmalıdır.

9. Beklenmedik ve ani durumlara karşı, kentlerin esnekliğinin artırılması gerekmektedir.
10. Kapsayıcı büyüme ve eğitim, sağlık, sosyal kapsayıcılık gibi alanlarla nedensellik ilişkilerini ele almak, gelecek vizyonlarının yanı sıra geçmişten de dersler çıkarmak, hem COVID-19'un yarattığı etkiyi hem de gelecekte olabilecek potansiyel krizleri planlama sürecinde göz önünde bulundurmak gerekmektedir.
11. Sürdürülebilir şehircilik ile beraber insanla doğa arasındaki uyum artırılmalıdır.
12. Kamu hizmetlerinin artırılması ve daha sağlıklı hale getirilmesi gerekmektedir.
13. Yaşam standartları ve kaliteleri üst seviyeye çıkarabilmek için kamu tesislerinin var olan alanlarını artırılabilir veya yeni kamu tesisleri inşa edilebilir.

Planlama bazen bazı yönetimler için çok çekici bir alan olmayabiliyor. Ama stratejik planlar olmadan karşılaşılan zorlukların birçoğunun üstesinden gelinemeyecek.

Oriol Estela Barnet

İYİ UYGULAMA ÇARŞISI

OTURUM

2 Ekim 2021
Cumartesi
12.00-13.30
90 dk

Moderatör

İrem Kurtuluş Şehir Politikaları Uzmanı, Mimar, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

Erhan Akcan Gençlik ve Spor Hizmetleri Müdürü, Esenler Belediyesi

Dilara Kara Mimar & Proje Yöneticisi, Herkes İçin Mimarlık

Melda Horoz Ulaşım Planlama Müdür Yardımcısı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Yasemin Gözkonan Kahveci Sosyal Destek Hizmetleri Müdürü, İzmit Belediyesi

Zeliha Çürüksulu Sosyal Girişimcilik Merkezi Koordinatörü, Nilüfer Belediyesi

Öznur Sarıahmetoğlu Sosyal Destek Hizmetleri Müdürü, Şişli Belediyesi

İlknur Altıbağ Ziraat Mühendisi, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi

ÖZET

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın her birinin kentlerle kurduğu ilişki, kentlerin ve kente içkin her bileşenin sorumluluğunu taşıyan yerel yönetimlerin, amaçların gerçekleştirilmesi yolunda sahip olduğu rolü ve yükümlülüğü ortaya koymaktadır. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın en önemli paydaşlarından biri olan yerel yönetimlerin amaçlara yönelik yürüttüğü projelerin aktarıldığı oturumda, sosyal, ekonomik ve çevresel problemlere çözüm olarak üretilmiş yedi proje iyi uygulama örneği olarak paylaşılmıştır.

Oturum kapsamında Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Nilüfer Belediyesi, Esenler Belediyesi, Şişli Belediyesi, İzmit Belediyesi ve Herkes için Mimarlık temsilcileri ürettikleri projeleri sunmuştur. Yerel yönetim ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin detaylı olarak tanıttığı projelerin her birinin sürdürülebilirlik ilkesi çevresinde şekillendiği belirtilmiştir. İyi uygulama olarak aktarılan projeler; Nadir Kafe, Boğada, Tıbbi Aromatik Bitki Yetiştiriciliği Projesi (Tabip), İstanbul Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Projesi, Alzheimer Yaşam Evi, Nilüfer Sosyal Girişimcilik Merkezi ve Mahalle Mutfakları isimli projeler olmuştur.

Projelerin kamusal sağlık, endüstriyel üretimden uzak ve güvenilir gıdaya erişim, dayanışma, kadın istihdamı, hastalık dönemlerinde geniş kapsamlı dayanışma, yaşam kalitesinin artırılması, sosyal girişimciliğe destek,

#YerelYönetim #İşbirliği #Sürdürülebilirlik #Girişimcilik
#SosyalEtki #SosyalUyum #YerelKalkınma

tarımsal kalkınmaya katkı sunma, öğrencilere uygulama alanı sunma gibi işlevleri olduğu gözlenmiştir. Ayrıca paylaşılan proje ve girişimler, kamusal alanların yenilenmesi, verimliliğin artırılması, düşük karbon salımlı kentsel hareketliliğin inşası ve iklim değişikliği ile mücadele alanlarında da önemli adımlar atmış ve yerel kalkınma için oldukça yapıcı bir rol üstlenmişlerdir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. İyi uygulama çalışmalarının bilinirliğinin artırılması için daha fazla çalışma yürütülmeli ve bu tarz çalışmaların benzer sorunlar yaşayan yerler için öncü olması sağlanmalıdır.
2. Yerel halkın projelerde katılımı artırılarak projelerin etki değeri yükseltilmelidir.
3. Proje tasarımlarında alt grupların varlığı göz ardı edilmemeli, proje kapsamında desteklenebilecek tüm grupları kapsayacak projeler tasarlanmalıdır.
4. Projelerde, gelişen teknolojiden maksimum fayda sağlanmalıdır.
5. Gelişime katkı sunacak çalışmaların sürdürülebilir olmasına dikkat edilmelidir.
6. İyi bir uygulamanın her bölgede etkinliği aynı olmayabileceği göz önünde bulundurularak uygulamalar ihtiyaca binaen planlanmalı ve gerçekleştirilmelidir.

KENT FORUMLARI: ŞEHİRLERİN GELECEĞİ İÇİN BULUŞMA NOKTALARI

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
16.15-17.30
75 dk

PAYDAŞ

UN-Habitat

Moderatör

Burcuhan Şener Uluslararası İŞbirliği Koordinatörü & Gök Politikaları Merkezi Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

Ezgi Kückük Çalışkan Program Koordinatörü, Marmara Urban Forum, Şehir Planlama Koordinatörü & Şehir Politikaları Merkezi Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Vanessa Vardon Direktör, Pritzker Küresel Şehirler Forumu

Norliza Hashim CEO, Urbanice Malaysia

Mikhail Sverdlov Organizasyon Komitesi Birinci Başkan Yardımcısı, IMBRICS Forum

Wataru Kawasaki World Urban Forum Koordinatörü, UN-Habitat

Katerina Belikova Yardımcı Program Direktörü, Moskova Kent Forumu

ÖZET

İlk kez Birleşmiş Milletler tarafından 1976 yılında düzenlenen HABITAT toplantılarıyla başlayan ve günümüzde dünyanın pek çok yerinde sürdürülebilir kentsel gelişmeyi inşa etme amacıyla gerçekteŐirilen kent forumları, yerel yönetim, özel sektör, akademi ve sivil toplum alanında uzman olan tüm paydaşları ve kent sakinlerini bir araya getirmeyi hedeflemektedir. Son yüzyıl, kentlerin tarihinde eŐi görölmemiŐ biçimde hızlı kentleşmeye, kentlerin nüfusunun dramatik Şekilde artışına, kapitalizmin kentler üzerindeki yıkıcı etkilerine, derin toplumsal eŐsitsizliklere, çevresel krizlere, afetlere ve büyük çapta küresel insan hareketliliklere sahne olmaktadır. 2050 yılında kentleşme olgusunun 21. yüzyılı dönüŐtürecekt temel eğilim olduğu öngörüsü göz önüne alındığında, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir planlamaya, yÖnetime ve istihdam olanaklarına sahip kentlerin inşası için araştırma, tartışma ve iŐbir-

#KentForumları #TecrübeAktarımı #KentAĞları
#İŞbirliği #İletişim #PolitikaOlulŐturma

liği zemini oluşturan kent forumlarının önemi açıkça ortaya çıkmaktadır. Kent forumlarının kentleşme ve politika oluşturma süreçleri üzerindeki etkisini araştırmayı hedefleyen oturumda, bölgesel, ulusal ve uluslararası kent forumlarının temsilcileri bir araya gelmiştir. Kent forumlarının kentsel gelişime ve farklı ölçeklerde politika üretimine sunduğu katkılar, forumların sahne olduğu tartişmaların karar verme aşamalarında dikkate alınma oranı ve forumların kentsel politikalar üzerindeki iyileştirici etkisini artırmanın yolları ele alınmiştır.

İki bölüm halinde gerçekteşen oturumun ilk bölümünde forum temsilcileri tarafından forumların içeriği, konsepti ve amaçları hakkında bilgi verilmiş; çeşitli paydaşların bir araya gelmesiyle oluşan diyalog zemininin politika üretimindeki somut etkilerinden bahsedilmiştir. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları gibi küresel hedef ve eğilimlerin yerelleştirilmesinin önemi vurgulanmış ve bu doğrultuda yöntem önerileri paylaşılmıştır. Oturumun ikinci bölümü ise forumlarda elde edilen sonuçların ve toplanan verilerin yayınlanmasına ve karar vericiler için eyleme dönüşmesine ilişkin süreçleri içermiştir. Kent forumlarının farklı paydaşlar arasında ağ kurma, çeşitli işbirliklerine zemin oluşturma ve yalnızca günümüz sorunlarına değil geleceğin kentsel sorunlarına ilişkin öngörüde bulunarak çözümler üretebilme potansiyeli, forumların öne çıkan işlevleri olarak ele alınmiştır. Dünyadaki farklı kent forumlarının, aynı formatı tekrar etmemeye özen gösteren bir anlayışla kurgulanması gerektiğinin altı çizilerek her forumun bir önceki forumun inşa ettiği birikimi zenginleştirmesinin önemi vurgulanmıştır. Ayrıca, kent forumlarının yalnızca organizasyonun gerçekteřitđi süreç ile kısıtlanmaması ve kent sakinlerini de kapsayacak bir yöntem ve süreç tasarımı ile sürekliliği olan dengeli bir diyalog ortamı yaratılması gerektiği ifade edilmiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kent forumları, sadece küresel hedefleri yerelleştirme değil, yerel politikaları ortak dile dökme ve yerel sorunları anlama çabasında olmalıdır.
2. Kent ile ilgili çalışmaların, forumdan foruma, konferanstan konferansa değil, devamlı

ve dengeli bir tartışma içerisinde devam etmesi sağlanmalıdır.

3. Forumlarda kent sakinlerinin, toplumdaki farklı bireylerin de bir araya gelebileceği tartışma ortamları oluşturulması gerekmektedir.
4. Forumlar, farklı işbirliklerine açık olarak kentlerdeki girişimleri artırmalı ve teşvik etmelidir.

Forumlar, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın küresel taahhütlerini yerel aksiyonlara çevirme konusunda önemli organizasyonlardır.

”

Wataru Kawasaki

Bir kent forumu ile gerçek anlamda istediğimiz şey, kentteki tüm paydaşlar arasında eşitliği sağlayabilmek, çok sesliliği yaşatabilmek, birbirimizi anlayabilmek ve alternatif çözüm önerilerini birlikte bulabilmek.

”

Ezgi Küçük Çalışkan

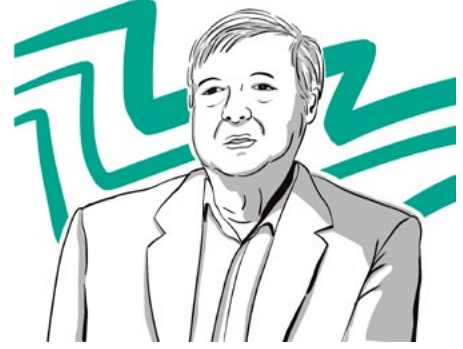
1. GÜN TEMATİK KONUŞMASI

KEYNOTE

1 Ekim 2021
Cuma
14.00-14.30
30 dk

Konuşmacı

İlhan Tekeli Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Profesörü & Sosyal Bilimci,
Orta Doğu Teknik Üniversitesi

ÖZET

İlhan Tekeli, MARUF21'in tematik başlığı olan "Yeniden Düşün, Birlikte Hareket Et" perspektifinden Türkiye'deki belediyeçilik pratikleri, belediye başkanlığı ve komünite olgusunu irdelenmiştir. Türkiye'de belediyeçilik anlayışı ve belediye başkanlığı, dünyada değişmekte olan tüm dinamiklerle birlikte, yeniden düşünülmesi gereken bir alandır. Yasalar ile belirlenmiş ve sınırlanmış olan belediyeçilik anlayışı, mahalli ve müşterek ihtiyaçları karşılamak üzerine kurulmuş olup söz konusu ihtiyaçların karşılanması halinde kentteki yaşam kalitesinin artacağı düşüncesi etrafında şekillenmiş durumdadır. Bu sebeple, belediyelerin seçim süreçlerinde, adaylar belirli hizmetleri sunacaklarına dair söylemlerde bulunur ve bu hizmet alanlarında rekabet içine girerler. Fakat, sürekli yenilenen, gelişen ve ihtiyaçların değişimine sahne olan bu dünyada alışlagelmiş ve kabul gören klasik belediyeçilik anlayışının sahip olduğu bakış açılarını tıpkı MARUF'un tematik başlığında da belirttiği gibi "yeniden düşünmek" ve bu anlayışın günümüzdeki yeterliliğini sorgulamak gerekmektedir.

Dinamik bir belediyeçilik anlayışı, yerelin zamanla değişen müşterek ihtiyaçlarını önemsemelidir. Oysaki, belediyelerin yasalar tarafından belirlenmiş olan oldukça statik ve değişmez olan görev tanımı, kent sakinleri

tarafından oluşturulmuş komünitelerin ihtiyaçlarına cevap vermekte yetersiz kalmaktadır. Bu yetersizliğin sebebi ise yaşam kalitesi konusunun yanlış kavramsallaştırılmış olmasıdır. Bu durum ise, belediyenin toplumu atomistik bireylerden yani birbiriyle ilişki kurmaksızın kendi tüketim ve ihtiyaçlarıyla ilgilenen bireylerden oluştuğunu varsaymasından kaynaklanır. Halbuki antropolojik açıdan da incelendiğinde insanın daima diğer insanlarla ilişki içinde olduğu yani atomistik bir canlı olmadığı görülür. Heidegger'e göre "İnsan Dasein'da (toplum içinde, ötekilerle birlikte varlık) var olmaktadır". Yani birey anlamlı yaşamını bir komünite içinde gerçekleştirir.

Komünite, belli sınırlar içerisinde yüz yüze ilişkileri bulunan insanlardan oluşur ve hem farklılıkların birbiriyle ilişki kurduğu hem de ortak üretimin paylaşıldığı bir topluluk olma halini ifade eder. Toplumsal olarak oldukça önemli olan komünite duygusu içinde insanlar yalnızca tüketmekle kalmaz; üretmekten ve üretimini paylaşmaktan da mutluluk duyar. Bu hissi oluşturan iki önemli unsur ise karşılaşma ve aidiyet kavramlarıdır. Türkiye'deki klasik belediyeçilik anlayışı ise komünite olgusunu yalnızca mahalle olarak ele almaktadır. Fakat bu oldukça yetersiz bir yaklaşımdır. Komünite olgusu, belediyeler tarafından mahalle düzeyi ve kent düzeyi olmak üzere iki farklı ölçekte ele alınmalıdır. İkinci düzeydeki, yani kent düzeyindeki komünite olgusunun ihmali, ne yazık ki kentlerde bir parçalanmayı beraberinde getirmektedir.

Komünite konusundaki sorunların belediyeçilik yoluyla çözümü ancak belediyeyi kent düzeyinde bir komünite haline getirmekle mümkün olabilir. Bu amaç doğrultusunda elbette ki belediyenin hizmeti üretme şekli, komünitenin sabit olmayan hizmet ihtiyacı ve birey çeşitliliğine göre değişecek ve dönüşecektir. Komünite, tek bir kimlikten oluşmaz; çok kimlikli bir yapıya sahiptir. Bu durum, komünitedeki hizmetlerin niteliğinin insanların çeşitliliği ve etkileşimine göre değişmesini beraberinde getirir. Katılımcı hizmet üretimi, komünitenin oluşmasını sağlayan tekel noktalardan biridir ve bu şekilde oluşturulan bir komünite anlayışı sosyal sermayenin ve performansın artmasını sağlayacaktır.

Kent düzeyinde komünite olgusunu geliştirmenin en önemli araçlarından biri kamusal alanlar oluşturmak ve mevcut kamusal alanları zenginleştirmektir. Kamusal alanların yalnızca fiziksel inşası değil; aynı zamanda toplulukların zaman geçirmesine, sosyalleşmesine, etkinlik düzenlenmesine olanak tanınmasına öncelik verilmelidir. Kamusal alanlar, fiziksel planlamayı önceliklendirerek değil duygusal etkileşimleri ön plana alarak üretilmelidir. İnsanların kamusal alanda var olması, komüniteyi kolektif bir özne haline getirir. İçinde bulunduğumuz pan-

demokratik koşulları, kamusal alanda var olmanın ve etkileşimin önemini, dolayısıyla da yerel yönetimlerin bu konudaki stratejilerinin sahip olduğu gücü açıkça göstermiştir. Belediyeler tarafından faaliyet çeşitliliğine olanak tanıyan kamusal alanlar oluşturulduğu takdirde tesadüfi karşılaşmalar ve kent sakinlerinin etkileşimleri, kent düzeyindeki komüniteyi oluşturacaktır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Ülkemizde kabul gören belediyeçilik anlayışı dünyanın ve toplumların değişen dinamiklerine göre yeniden düşünülmelidir.
2. Belediye, kent düzeyinde bir komünite haline getirilmelidir.
3. Kent düzeyinde komünite olgusunu geliştirmenin en önemli araçlarından biri olarak etkin kamusal alanlar oluşturulmalıdır.
4. Mevcut kamusal alanlar, sosyal etkileşime

ve komünite hissinin oluşumuna imkan verecek şekilde zenginleştirilmelidir.

5. Kamusal alanlar, toplulukların zaman geçirmesini, sosyalleşmesini, etkinlik düzenlemesini ve topluluklar arası etkileşimi sağlayacak şekilde tasarlanmalıdır.
6. Belediyelerin hizmet üretimi, komünite içindeki çok kimlikliliği gözetecek şekilde planlanmalıdır.
7. Komünitede yer alan bireylerin çeşitliliğine ve sabit olmayan hizmet ihtiyacına yönelik katılımcı bir hizmet üretim biçimi benimsenmelidir.

Bir belediye başkanının o kentin kimliğinden, kentin bütünlüğünden, o kentte aidiyetten ve kentin dünyadaki performansından söz edebilmesi için parçalanmış hizmetler üretme stratejisinden kentin bütününde bir komünite oluşturma stratejisine sıçraması gerekir.

İlhan Tekeli

2. GÜN TEMATİK KONUŞMASI

KEYNOTE

2 Ekim 2021
Cumartesi
14.00-14.30
30 dk

Konuşmacı

Charles Landry Kurucu, Comedia

ÖZET

Yaratıcı Kent kavramının kurucusu olarak bilinen Charles Landry tarafından gerçekleştirilen konuşmada "yaratıcı bürokrasi" kavramı ele alınmıştır. Yaratıcı bürokrasi kavramı üzerinden kamu idarelerinde bürokrasinin yeniden ele alınarak sistemsal açıdan yaratıcılıkla entegrasyonunu mümkün kılacak yöntemler üzerine bilgi aktarımı yapılmıştır.

Kentlerin en önemli parçası olan kent yönetimi, bürokrasi ve bürokratlar olmadan işleyemez. Bu noktada bürokrasinin yaratıcı bir alana dönüşmesindeki en önemli aksiyonlardan biri, kamu idarelerinin yenilikçiliğe alan açacak bir bürokratik sistem olarak yapılandırılmasıdır. Landry'ye göre yaratıcı bir bürokrasi kültürünün inşası için liderlik düzeyinde bir yapılandırılmaya gidilmelidir. Dolayısıyla yaratıcı bir sistemi planlama aşamasında yenilikçi çözümlere ve farklı düşüncelere açık, esnek, açık fikirli ve yaratıcı süreçlere önderlik edebilecek yöneticilere ihtiyaç vardır.

Yaratıcı kamusal sistemin benimseyeceği en temel ilkeler açık yönetim ve şeffaflık olmalı; ayrıca bu yeni organizasyon toplumun her kesimine etkin şekilde hizmet edebilecek şekilde planlanmalıdır. Kamu yönetimi alanında yaratıcı düşünmek hem krizleri fırsata dönüştürme hem de gerçekleşmesi imkansız olduğu düşünülen durumları mümkün kılma noktasında

oldukça kilit bir role sahiptir. Bu sistem krizinin ortasında ve yaşadığımız kırıl-gan dünyada, içinde bulunduğumuz pandemiye de düşündüğümüzde, krizlerden birer fırsat yaratmak için çabalanması gerektiğini görürüz. Daha yaşanabilir bir dünya var etmenin yolu yaratıcı çözümler ve fırsatlardan, dolayısıyla da yeni bir kamusal sistem ve yeni paydaşlardan geçmektedir.

Yaratıcı bürokrasi, olumlu değerlerin ortaya çıkarılması ve bu değerlerin kamu yönetiminin her aşamasına sirayet etmesine imkan vermeyi ifade eder. Böylesi bir bürokrasi, iyi olanın mevcudiyetini korur ve güçlendirirken; artık işlemez ve zarar verir konumda olan unsurların sistemden çıkarılmasına dayalıdır. Bu sistemin yaratım sürecinde kamuya hizmet etmekte olan tüm aktörlerin büyük bir rolü vardır. Kamu yönetimi alanında rol sahibi olan aktörlerin açık fikirli olduğu kadar içsel dinamiklerin farkında olacak içgörüyeye de sahip olması gerekir. Yaratıcı fikirlerin yok olup gitmemesi, bu alanda söz sahibi olan bireylerin öngörülü olma becerilerine, farklı alanların bilgilerini entegre edebilme kabiliyetine, duygusal zekasına, teknik becerilerine ve de en önemlisi işbirliğine yatkınlığına bağlıdır. İşbirliği ve disiplinler arası düşünme ve çalışmaya açıklık, bu sürecin en temel iki gerekliliğidir.

Yaratıcı bürokrasiyi sağlama yolunda üç amaç vardır. Bu amaçlardan ilki kamu yararını gözetmek, ikincisi bürokrasi kavramının sahip olduğu olumsuz imajı değiştirmek ve üçüncüsü ise gençlerin bürokrasiyi değiştirebilme güçleri olduğuna inanmalarını sağlayarak bu alanda yer almalarına imkan vermektir. Hedeflenen noktaya ulaşmak için yapılacak planlamaların esnek bir yöntemle üretilmesi, stratejik olarak ilkelendirilmiş olması, modifikasyona ve dönüşüme açık bir şekilde tasarlanması gerekmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kamu idarelerinde bürokrasi yeniden ele alınıp sistemsel açıdan yaratıcı hale getirilmelidir.
2. Yaratıcı bir bürokrasinin inşa süreci, olumlu değerlerin güçlendirilmesi ve bu değerlerin kamu yönetiminin her aşamasına sirayet etmesine; faydalı olmayan ve işlemez durumdaki unsurların ise sistemden çıkarılmasına imkan vermelidir.
3. Daha yaşanabilir kentler elde edebilmek için kamu yönetimi alanında yaratıcı düşünmeye imkan verecek bir yapılandırılmaya gidilmelidir.
4. Yaratıcı bir bürokrasi için liderlik seviyesinde yapılandırılmaya gidilmeli ve bu seviyede açık fikirli, yaratıcı süreçlere öncülük edebilme kabiliyetine sahip yöneticilerin var olması sağlanmalıdır.
5. Kamu yönetimi alanında krizleri fırsata dönüştürmeyi başarabilen ve imkansız gibi görünen durumları imkanı hale getirebilen yeteneğine sahip olan yöneticiler bulunmalıdır.
6. Kamu yönetimi alanında söz sahibi olan aktörler, öncelikli olarak işbirliğine ve disiplinlerarası çalışma ve düşünmeye açık olmalıdır.
7. Yaratıcı bir bürokrasiyi mümkün kılmak için yapılan planlama çalışmaları, geleceğin belirsizliğini gözeterek esnek, dönüşüme ve modifikasyona açık yöntemlerle yürütülmelidir.
8. Kamu yönetiminde açık yönetim ve şeffaflık ilkeleri temel değerler olarak benimsenmeli ve bu ilkeler teknolojinin sağladığı imkanlar ile işler hale getirilmelidir.
9. İyi fikirlerin yok olup gitmemesi için kamuya hizmet eden aktörlerin açık fikirleri olması; öngörülü olma, farklı bilgileri entegre edebilme, duygusal zeka, teknik ve jenerik becerilere ve en önemlisi de işbirliğine yatkınlık gibi özelliklere sahip olması gerekmektedir.

Yaratıcı bürokrasi kavramı,
'hayır ve çünkü'den
'evet ve öyleyse'ye nasıl
dönüşebiliriz, sorusunun
cevabındadır. Bunun için
de stratejiye dayanan
projeler ve eleştirel bir
kitle gerekir. Sistem ve
organizasyon girift bir yapı
haline gelmeli; bürokrasi
kültürü değişmelidir.
Halihazırdaki kurallar
vizyonu sınırlandırmamalı,
aksine vizyon kuralları
şekillendirmelidir.

Charles Landry

3. GÜN TEMATİK KONUŞMASI

KEYNOTE

3 Ekim 2021
Pazar
14.00-14.30
30 dk

Konuşmacı

Bekir Ağırđır Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi, KONDA Araştırma ve Danışmanlık

ÖZET

Bekir Ağırđır, keynote konuşmasında yerel yönetimlerin günümüzdeki kapsamını ve sorumluluklarını, metropolleşme ve yerel yönetimlerde açık veri kullanımı meseleleri üzerinden incelemiştir. Ağırđır'a göre pandemi süreci, görünür kıldığı problemler ile birlikte yerel yönetimlerin, yönetim biçimi ve veri kullanımı konusundaki problemleri, eksiklikleri, kapasite ve yeterliliklerini yeniden düşünmek için önemli bir fırsat olarak değerlendirilebilir.

Yerleşim mekanları, bugüne kadar sanayi toplumunun teorisi, bilgi ve kendine özgü modellemeleri ekseninde hep kır ve kent olarak iki farklı biçim üzerinden tanımlanmıştır. Günümüzde ise, metropolleşme konusunu, sanayi toplumunun ürettiği bu ikiliğin çok daha ötesinde bir konu olduğunun fark edilmesi ve buna göre hareket edilmesi gerekiyor. Metropol, geniş bir coğrafyaya yayılmış; çoklu hayatların mevcudiyetini mümkün kılan; mekânsal doku ile beraber kültürel, toplumsal doku ve gündelik yaşam pratikleri anlamında farklılaşan pek çok kümenin bir arada bulunduğu bir idari birimdir. Dolayısıyla, metropoller ve küçük-orta ölçekteki kentlerdeki yerel yönetimlerin kapsam ve sorumluluğu birbirinden oldukça farklıdır. Metropollerde, belediyelerin, rutin hizmet üretiminin çok ötesinde yeni bir yaklaşım, organizasyon modeli ve ulusal yönetim ile yerel yönetim arasındaki sorumluluk paylaşımı ve dağılımı üzerine çalışması gerekmektedir.

Ağırdır'a göre yerel yönetimler, kır-kent ikiliğine dayanan formülasyonları geride bırakmalı ve köy, mahalle gibi en küçük yerleşim birimlerinden başlayarak tüm idari birimlerin yetki ve sorumluluk dağılımını yeniden tasarlamalıdır. Ayrıca belediyeler, tüm ölçeklerdeki idari birimlerin alanlarını, alanların birbiriyle ilişkilerini yeniden tanımlamalı ve kentlilerin karar verme süreçlerine etkin katılımını mümkün kılan demokratik-katılımcı bir yerinden yönetim modeli inşa etmelidir.

Türkiye'nin yerel yönetimlerle ilgili en belirgin problemlerinden biri ise metropol ve bölge kavramlarının kapsam ve tanımlarının net olmamasıdır. Kentlerin problemleri yalnızca ilgili kentin yönetim merkezinin sorumluluğunda değil; mevcut bölgedeki tüm kentlerin kapsamı ve sorumluluğundadır. Yenilikçi bir yönetim şemasına ihtiyacımızı gösteren bu konunun yerel yönetimleri ilgilendiren kısmında ise "açık veri" ve "akıllı kent" konuları karşımıza çıkar. Akıllı kent meselesi yalnızca dijitalleşmeden ibaret olmayıp kentin yaşamına dair verileri üretme; bu verileri işlenir hale getirme ve oluşturulan bilgi ile kentteki yaşamı kolaylaştırırken kent yönetimine katılımı sağlama gibi süreçleri mümkün kılan bir mekanizmayı ifade eder. Bu nokta ise yine yerel yönetimlerin yönetim felsefesindeki açılımlara bağlı olmakla birlikte yerel bürokrasinin etkin ve nitelikli çalışmasını gerektirmektedir.

Yerel yönetimler, enformasyon teknolojilerini araç olarak kullanarak çevre kirliliğinden iklim değişikliğine, göç ve sosyal uyum meselesinden kentteki güvenlik ve konut meselesine değin pek çok konuya temas ederek bu problemlerin çözümüne giden yolda adımlar atabilirler. Ayrıca, yerel yönetimler, kentler için endüstriyel üretime dayanmayan ve enformasyon teknolojilerini araç olarak kullanan yeni ekonomik modeller tasarlamalıdır. Yerel yönetimlerin, kent üzerinde söz hakkı olan tüm aktörlerin müdahil olduğu etkin süreçlerle bir kent mutabakatı, vizyonu ve yeni açılımlar üzerine yoğunlaşması gerekmektedir. Türkiye'de ve dünyada pandeminin görünür kıldığı tüm problemler, giderek kalıcılaşan yoksulluk ve adaletsizlik, ancak yeni açılımlar ve işbirliklerinden doğacak olan ekonomik modeller ve ortak bir vizyon ile çözüme ulaştırılabilir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

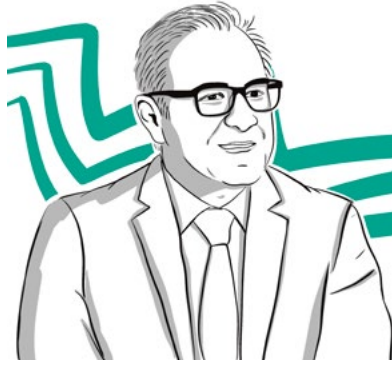
1. Kentteki tüm yurttaşların, yaşadıkları yerleşim yerleri için yürütülen planlama çalışmalarının karar verme süreçlerine aktif katılımının sağlandığı yeni demokratik, katılımcı bir yönetim mekanizması inşa edilmelidir.
2. Yerel yönetimler, kır-kent ikiliğine dayanan yönetim şemalarını geride bırakmalı ve köy, mahalle gibi en küçük yerleşim birimlerinden başlayarak tüm idari birimlerin yetki ve sorumluluk dağılımını yeniden tasarlamalıdır.
3. Yerel yönetimler en küçük yerleşim biriminden başlayarak yerleşim yerlerinin alanlarını ve bu alanların birbiriyle ilişkilerini tanımlamalıdır.
4. Problemlerin çözümü için demokratik ve katılımcı yöntemler tasarlanmalı, yönetim şeması “yerinden demokratik yönetim” ekseninde yeniden organize edilmelidir.
5. Kentlerin gelecek vizyonları için, yerel yönetimler kentin geleceğinde rolü olan tüm aktörleri bir araya getirmeli ve ortak bir muhtabakat üretilmelidir.
6. Yerel yönetimler, akademi, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları gibi aktörleri kente dair karar verme süreçlerinin tümüne dahil etmelidir.
7. Kentler için yerel yönetim ve ulusal yönetim arasındaki yetki ve sorumluluk paylaşımı yeniden çözümlenmelidir.
8. Yerel yönetimler enformasyon teknolojilerini etkin kullanmalı, açık veri politikaları belirlemeli ve bu araçlar aracılığıyla kentler için yeni ve ortak bir vizyon oluşturulmasına olanak tanınmalıdır.

9. Yerel bürokrasinin verimliliğini ve daha etkin çalışmasını sağlamak adına, yerel yönetimlerin çalışma sistemine performans ölçümü, performans yönetimi, performansta belirli kriterleri sağlama gibi modeller entegre edilmelidir.
10. Belediyelerin somut ve soyut kapasitelerinin kullanım verimliliğini ölçmek için yeni sistemler tasarlanmalıdır.
11. Yerel yönetimler, sağladıkları hizmetleri sayısal veriler aracılığıyla kamuya açarak şeffaf ve hesap verebilir süreçler yürütmelidir.
12. Yerel yönetimler, enformasyon araçlarını kullanarak yeni ekonomik modeller, stratejiler üretmeli ve kent ekonomisine katkıda bulunmalıdır.
13. Özellikle kentlerin ekonomi ve güvenlik konularında sorumluluk paylaşımı öncelikli olarak geliştirilmelidir.
14. Metropollerin içindeki entelektüel kültürel sermayedeki yoğunlaşmayı da dijital ekonomiye kanalize etmek gibi ikili strateji ve hedefler belirlenmelidir.

**Türkiye'nin
problemlerinden biri
metropol ve bölge
tanımlarının olmaması.
Dolayısıyla İstanbul'un su
problemini konuşurken
Tekirdağ'ı, Kocaeli'yi
ve hatta Bolu'yu dahil
etmeden konuşmanın
ve çözümlerin mümkün
olmadığını düşünüyorum.**

Bekir Ağır

M. Cemil Arslan

Ahmet Mümtaz Taylan

ŞEHİR KONUŞMALARI

SÖYLEŞİ

3 Ekim 2021
Pazar
13.00-14.00
60 dk

Moderatör

M. Cemil Arslan Dr., Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacı

Ahmet Mümtaz Taylan Oyuncu, Yönetmen, Yazar

ÖZET

MARUF21, son yıllarda yaşanan pek çok kriz ve toplumsal travmanın kentler üzerindeki yıkıcı etkilerinin açıkça gözlemlendiği bir dönemde, kenti her boyutu ve bileşeniyle yeniden düşünmeyi, kente ilişkin sorunları anlarken ve çözerken kentin bir parçası olan tüm birey ve topluluklarla birlikte hareket etmeyi ilke edinmiştir. Birlikteliği ve farklılıkların birlikte hareket etmesinin gücünü odağına alan bir çerçeve ile yola çıkan MARUF21 kapsamında düzenlenen Şehir Konuşmaları'nın bu yılki konuğu sanatı aracılığıyla farklılıkların bir arada barışçıl bir yaşam inşa etmesinin imkânlarını araştıran, kentte birlikte yaşama kültürünü aktaran tiyatro ve sinema sanatçısı, yönetmen ve yazar Ahmet Mümtaz Taylan olmuştur. Konuşma kapsamında, kente ve mimarlığa dair duyduğu tutku, kenti anlama ve anlatma çabası, çok sesliliğin gücüne olan inancı ile bilinen değerli sanatçı Ahmet Mümtaz Taylan, Marmara Belediyeler Birliği Genel Sekreteri M. Cemil Arslan'ın sorularını yanıtlamıştır. Şehirler, birlikte yaşama kültürü, kent hafızası ve kültürü inşa eden süreçleri odağına olan bu derin sohbet, kentlerin problemlerine çözüm ararken gözden kaçırılmaması ve yeniden düşünülmesi gereken alanların altını çizmekte; kentler için harekete geçme konusunda yol haritası niteliğinde kapsamlı bir bakış sunmaktadır.

Ahmet Mümtaz Taylan'a göre, ölçeği fark etmeksizin her insan yerleşmesi, doğasında bir arada yaşamayı ve bu birlikteliğin getirdiği karmaşık ilişkiler ağını barındırmaktadır. Kentlerin, kasabaların ve tüm yerleşkelerin daimi bir dinamizme tabi olan ruhu, toplumsal yaşayışta da kendini göstermekte ve birlikte yaşama kültürü, iletişim, samimiyet ve saygı duyma halini mümkün kılmakla inşa edilebilmektedir. Bireyin hâlihazırdaki sınırlı gücü, bilgisi ve yalıtılmışlığı ancak diyaloga, farklı fikirlere, farklı birey ve topluluklara açık olduğu ölçüde kırılabilmektedir.

#BirlikteYaşama #Kültür #KamusalHayat #KentKimliği #YerelYönetim

**Bir şehri tanımak istiyorsanız önce
kaybolmayı başaracaksınız o şehirde.
Bir şehirde kaybolmadan o şehrin
ruhuna ilişkin fikir edinmek bile
mümkün değil.**

Ahmet Mümtaz Taylan

Taylan, kapsayıcı kentleri inşa edecek sürece ilişkin görüşlerinin aktarımında, öncelikle kent sakinlerinin bireysel sorumluluklarına değinmiş; kent içerisinde var olan görünmez duvarları yıkmanın ancak kenti bütünüyle sahiplenmekle mümkün olacağını belirtmiştir. Taylan'a göre bireysel sorumluluk ve sahiplenme bilinci dışındaki bir diğer faktör ise kent sakinlerinin yalnızca yerel seçimlerde oy vermenin ötesine geçerek bir kentli olarak taleplerde bulunması ve sunulan hizmetleri takip ederek geri bildirim sağlamasıdır. Kentlilerin, bireysel girişimleri ve çabaları aracılığıyla kent yönetimindeki etkinliklerini artırması gerekmektedir.

Kentte yaşayan bir vatandaş olarak sadece oy vererek değil aynı zamanda denetleyerek, yüksek sesle talep ederek, makul, mantıklı, çoğunluğu ilgilendiren insan odaklı taleplerde bulunarak ve o talepleri takip ederek o kentin bir parçası olunabileceğini söyleyen Taylan, kısaca birey kendi payına kentlilik bilinci meselesini halletmeli, benimsemeli, içselleştirmeli, uygulamalı diye altını çiziyor. Taylan diyor ki, yaşadığınız kenti yaşamalısınız. Daha doğrusu bulunduğunuz kenti yaşamayı öğreneceksiniz. Herkes birbirine karışmalı. Sokakları, sahilleri, o pek az olan yeşil alanlarımızı birlikte kullanmalı, keyfini çıkartmalı. Birlikte kullanılmalı, birlikte yararlanmalı, birlikte şikâyet etmeli. Çünkü biz kentliler olarak bir arada durmayı başarırızsa birlikte talep edildiğinde, hangi yönetici bunun aksi bir davranış, tutum veya yönetim anlamında ısrarcı olabilir ki, diye ekliyor Taylan.

Yerel seçimler, kentlilerin yerel seçimlerdeki karar mekanizmaları, belediye başkanlarının farklı ölçeklerdeki sorumlulukları ve kent konseylerine ilişkin derin paylaşımlara sahne olan konuşma boyunca öne çıkan kavramlar, kamu-sallık, kapsayıcılık, katılımcılık ve diyalog olmuştur. Sadeliği ve sahiciliği korumanın iletişimi güçlendirdiğini; rekabetin ise sadece sağlıklı olduğu sürece, çok çalışıp, çok düşünüp, yeni çözümler üretip yaratıcı olarak mümkün olduğunu vurgulamıştır. Taylan'a göre her kent, kentin sorunlarına ilişkin bir diyalog zemini kurmayı hedeflemeli ve düzenli aralıklarla kentin tüm sakinlerine açık olan kurultaylar düzenlemelidir. Konuşma boyunca kentler ve kentlere ilişkin sorunların çözümü, hem yerel yönetim hem de birey ölçeğinde değerlendirilmiş; kentlilik bilincini içselleştirmiş olan bireylerin dönüştürebilecek potansiyele sahip olduğu sıklıkla vurgulanmıştır.

Bir belediye başkanından proje dinlerken, projenin ne kadar çılgın olduğuyla değil de kimler tarafından, ne şekilde, hangi finansmanla, hangi donanımla, hangi birikimle, hangi gelecek öngörüsüyle yapıldığını bilmek isterim. Mesela bu şehirde ayda bir defa bu kentin bir sorunuyla ilgili büyük bir kurultay düzenlenmesi gerekmez mi? Yeterince şey konuşulmuyor, konuşuluyorsa da kentlinin haberi yok. Belediyecilik halkla ilişkiler kaleminin en üst noktada icra edilmesi gereken bir kurumdur diye düşünüyorum.

Ahmet Mümtaz Taylan

TARTIŞMALAR

BİR KENTSEL YÖNETİŞİM ÖNERİSİ: ÖZGÜRLEŞTİRİCİ DEMOKRASİ

TARTIŞMA

2 Ekim 2021
Cumartesi
18.00-19.00
45 dk

Konuşmacılar

Selahattin Yıldırım Eski Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği

Erbay Arıkboğa Prof. Dr., Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Marmara Üniversitesi

Zülfiye Yılmaz Dr., Anayasa Hukuku, Bilkent Üniversitesi

Kelmend Zajazi İcra Direktörü, NALAS

ÖZET

Kökeni Antik Yunan'a değin uzanan ve asırlardır tartışılan bir kavram olarak "demokrasi", içerisinde toplumsal, ekonomik, ekolojik ve kültürel katmanlarla birlikte sayısız dinamiği barındırıyor. Günümüzde birey ölçeğinden küresel ölçeğe kadar katlanarak büyüyen krizler bütünü ve sistemsel değişimler, demokrasi anlayışının da bugünün meselelerine temas edecek ve çözüm getirecek şekilde dönüşmesini gerekli kılmaktadır. Dünyada yaşanan sayısız krize biz çözüm önerisi olarak ortaya konan "özgürleştirici demokrasi" kavramının tüm boyutları ve içerdiği öğelerle masaya yatırıldığı bu oturumda, konuya ilişkin kapsamlı bir sunuş yapılmış ve ardından üç değerlendirci uzmanın görüş ve katkılarıyla zengin bir tartışma ortamı oluşturulmuştur.

Özgürleştirici demokrasi kavramı, tüm insanların, tüm canlı varlıkların ve yaşayan sistemlerin birlikte var olabilmelerinin ifadesi ve ortak akla dayalı açık bir sistem olarak tanımlanmıştır. Tabandan yola çıkan, bireyden başlayarak yerel, bölgesel, ulusal ölçeğe ve ardından yeryüzü ailesine varan bir özyönetim tablosu olarak tariflenen yeni demokrasi modelinin temel öğelerinden biri özgürleştirici angajmandır. Bu kavram, bireylerin ve grupların baskı, şiddet, politik engeller, ayrımcılık, sömürü, önyargı ve dogmatizmden kurtarılarak özgürleştirilmesini ifade eder. Bu doğrultuda özgürlük, demokrasinin anahtarı olarak ifade edilmiş; İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi merkeze alınarak insan hakları temelinde özgürlük kavramına kapsamlı bir çerçeve çizilmiştir. Özgürleştirici demokrasinin diğer öğeleri ise etik, insan onuru ve ahlaki, diyalojik ilişki, adalet ve eşitlik, barış, eleştirel yaklaşım, umut, toplumsal cinsiyet eşitliği, aktif

#Demokrasi #Yönetişim #Topluluk #BirlikteYaşama
#Eşitlik #Kapsayıcılık #KentHakkı #Topluluk

yurttaşlık, yeni belediyecilik, ekolojik perspektif, ruhaniyet olarak ifade edilmiş ve her bir öge teorik arka planı ile birlikte kapsamlı bir şekilde açıklanmıştır.

Oturumda, özgürleştirici demokrasi kavramının özünde insan temelli anlayışın ötesine geçen çoklu özne temelli bir yaklaşım olduğu ve eşitliğin içinde doğduğu koşullara bakılmaksızın hiçbir bireyin düşük yaşam standartlarına sahip olmaması anlamına geldiği ifade edilmiştir. Eleştirel yaklaşımın sabit olan tüm düşünce ve uygulama anlayışlarını reddederek özgürleşmeye alan açtığı ve demokrasi kavramına yeni ve yaratıcı bir soluk getirdiği belirtilmiştir. Özgürleştirici demokrasi düşüncesinin düşünsel arka planının yanı sıra uygulama alanlarına ve kentsel düzlemdeki yansımalarına ilişkin bir araştırma alanı da açan oturumda toplumları ve farklı grupları birbirine bağlayan ağ kurma meselesi ve yeni belediyecilik anlayışı irdelenmiştir.

Ruhaniyet bize umutsuzluğun olduğu yerde umut, karanlığın olduğu yerde aydınlık, üzüntünün olduğu yerde neşe verir.

”

Selahattin Yıldırım

Özgürleştirici demokrasinin yapması gereken şeylerden bir tanesi, bireylerin korkularını güvence altına almak ve özgürlüğü daha görünür kılmaktır.

”

Kelmend Zazaji

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Hem yerel hem ulusal hem de evrensel düzeyde yeni bir anlayış dönüşümü sağlanmalıdır.
2. Küresel çapta ortaya çıkan çok katmanlı krizlere uluslararası düzeyde getirilen çözüm önerilerine karşılık “özgürleştirici demokrasi” de bir çözüm olarak ele alınabilir.
3. Özgürleştirici demokrasi, bireylerin haklarını güvence altına almak ve özgürlüğü daha görünür kılmak için bir araç olarak kullanılabilir.
4. Özgürleştirici demokrasi kavramı çerçevesinde, demokrasi anlayışında özellikle insan temelli anlayıştan çoklu özne anlayışına ge-

çilmelidir.

5. Tüm sabitlenmiş düşünce ve uygulama sistemlerini reddederek demokrasi için özgürleşme ile yeni yaratıcı olanı amaçlayan eleştirel yaklaşım benimsenmelidir.
6. Krizlerin küresel boyutlarını düşündüğümüzde ortak bir vizyon ile toplumları birbirine bağlayabilmek için ağ kuruluşlar kurulmalı ve yerelleşmelidir.
7. Yukarıdan aşağıya bir yaklaşım yerine yerel ağlar ile hareket edilmelidir.
8. Toplumdaki azınlık grupların ve farklı kimliklerin dışlanması sonucu oluşabilecek yeni gruplaşmaların toplumsal entegrasyon açısından doğurabileceği olumsuz durumlara karşın, kapsayıcılığa yönelik faaliyetler gerçekleştirilmelidir.

Demokrasi dediğimiz şey en basit hâli ile toplum olarak bir iktidarı nasıl oluşturacağız, iktidarı nasıl sınırlandıracağız ve iktidar ile toplum arasındaki ilişkileri nasıl kuracağız, sorularına cevap aramaktır. Burada toplumla kastettiğimiz de sadece insanları değil, tüm canlıları kapsıyor.

Erbay Arıkboğa

KENTLERİ ÇÖZMEK: KENTSEL MORFOLOJİ PERSPEKTİFİNDE PLANLAMA VE MİMARLIK UYGULAMALARI

TARTIŞMA

3 Ekim 2021
Pazar
11.30-13.00
90 dk

Moderatör

Ezgi Küçük Çalışkan Şehir Planlama Koordinatörü & Şehir Politikaları Merkezi
Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

Vitor Oliveira Dr., Başkan, ISUF & PNUM, Porto Üniversitesi

Ayşe Sema Kubat Prof. Dr., Başkan, TNUM & İstanbul Teknik Üniversitesi

Karl Kropf Dr., Kıdemli Öğretim Görevlisi, Oxford Brooks Üniversitesi & Kurucu,
Built Form Resource

Tolga Ünlü Prof. Dr., Genel Sekreter, ISUF, İkinci Başkan, TNUM, Çukurova
Üniversitesi

Olgu Çalışkan Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

ÖZET

Kentler, fiziksel, zamansal ve toplumsal ilişkilerden meydana gelen; farklı dönemlerin, toplumların ve politikaların izlerini taşıyan çok katmanlı örüntülerdir. İlişkisel bir örüntü olan kent mekânını, parça-bütün ilişkisini, kentin çevresi ve geçmişiyle olan bağlantısını gözetmeden tekil bir özne olarak ele alan yaklaşımlar, çevresiyle bağlantısı kopuk ve bütünsellikten uzak kentsel mekânların üretilmesine neden olmaktadır. Kentsel morfoloji disiplini, temel araştırma nesnesi olarak söz konusu kentsel örüntüye; mekânın fiziksel biçimlenmesine ve kent dokusuna yön veren yapısal faktörlere, süreçlere ve aktörlere odaklanan, kente ve topluma ilişkin birçok disiplini kapsayan bir araştırma ve çalışma alanıdır. 1994 yılında kurulan Uluslararası Kentsel Form Semineri (ISUF; International Seminar on Urban Form) çatısı altında başta Avrupa olmak üzere dünyanın farklı noktalarında kentsel morfoloji üzerine çalışan araştırmacılar arasına Türkiye araştırmacıları da dahil olmuş ve bu

#KentselMorfoloji #KentselPlanlama #KentselTasarım
#Mimarlık #KamusalMekan #KentKimliği

araştırmacılar, Türkiye Kentsel Morfoloji Ağını (TNUM) kurmuşlardır. Hem ISUF hem de TNUM araştırmacılarının katkılarıyla gerçekleşen oturumda, kentsel morfoloji araştırmalarının mekân üretim pratiklerine sunduğu ve sunabileceği katkılar Türkiye’den ve dúnıyadan çeşitli örnekler ile tartışmaya açılmıştır.

Oturumda, kentsel morfolojinin, planlama ve tasarım süreçleri ile kentin geçmişi arasında köprü kurma işlevi taşıdığı ve değişen toplumsal ihtiyaçlara cevap verirken tarihsel bağlamından kopmayan mekânların üretimini mümkün kıldığı belirtilmiştir. Mevcut kentsel dokuların ve parçaların biçimine ve dönüşümüne dair bir repertuar sunan kentsel morfolojik araştırmalar, kentsel gelişme, büyüme ve yenileme süreçlerinde bir üst çerçeve oluşturarak geçmişten gelen bilgi ile geleceğin şekillenmesini sağlamaktadır. Oturumda, kentsel morfolojinin, kentin biçimsel bilgisini sağlaması yönüyle şehir planlama ve mimarlık uygulamaları üzerindeki yönlendirici rolü ve kentsel sorunların çözümüne ilişkin süreçlere sunduğu katkı ortaya konmuştur. Aynı zamanda morfolojik araştırmaların, kent parçalarının tarihselliği ile sosyo-iktisadi ve politik dönüşüm süreçlerinin fiziksel çevre üzerinden saptanabilmesi; yere ve topluma özgü yerel bilginin üretilmesi konusunda sunduğu imkânlar değerlendirilmiştir.

Kent morfolojisinin planlama, tasarım ve mimarlık alanlarındaki uygulamalara dahil edilmesinin yaratacağı potansiyelleri açığa çıkaran tartışmalar, morfolojik araştırmaların aynı zamanda Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’na ulaşma noktasında kilit bir role sahip olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, kentsel morfolojinin şehirlerin performatif niteliklerini ölçme, değerlendirme ve denetleme işlevleriyle planlama ve mimarlık uygulamalarına bir çerçeve oluşturduğu belirtilmiş; Taksim Meydanı’nda yürütölmüş bir çalışma üzerinden teorik çerçevenin uygulama alanındaki ıktıları aktarılmıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kentlerde planlama ve tasarım kararları yapılı çevrenin özelliklerine göre geliştirilmelidir.
2. Kentleri tasarlarken dünyanın birçok coğrafyasındaki farklı şehirlerden ilham almak mümkün olsa da her tasarım belirli bir örüntüyü takip ettiğinden kentsel bir soruna çözüm arayışında bu ilhamları ve referansları yerel bilgi ile harmanlamanın dengesini kurabilmek ve çoğunluğun çıkarını gözetmek esastır.
3. Morfolojik bilgiyi şehir planlama disiplinine aktarmak, bir alanın yeniden planlanması ve tasarlanması konusunda yol göstericidir.
4. Kentsel morfoloji, kentsel alana müdahale edilmeden önce çözüm üretmede güçlü bir araç olarak ele alınmalı ve kentsel bilgi üretme yöntemi olarak kullanılmalıdır.
5. Kentsel morfoloji, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşmak için kentsel ölçekte yapılan müdahaleler ile iklim değişimi, enerji sorunu, sağlıklı kentler, eşitsizlikle mücadele konularında altlık sunacak yerel bilgiyi üretmek için etkin olarak kullanılmalıdır.
6. Kentsel morfoloji ile tasarım, planlama ve mimari pratikler arasındaki ilişkiselliği ve bütünleşmeyi artıracak daha net, cesur ve açık referanslara ihtiyaç duyulmaktadır ve bu referanslar da yapılı çevrenin ve kentsel biçimin performatif kalitesi üzerinden çerçeveselenmelidir.
7. Kentsel morfoloji, kentsel çevrenin hareketlilik, faaliyet ve algılanma gibi birtakım

temel operasyonel özelliklerinin ve kullanımının sürdürülebilirlik performansını ölçmek için daha duyarlı araçlar ve yöntemler geliştirmelidir.

- Bu performatif özellikler çeşitlilik ve uyumluluk, adaptasyon ve değişim, esneklik ve dirençlilik, erişilebilirlik ve entegrasyondur.
8. Kentsel morfoloji kapsamında mekân dizim yöntemiyle mimar, tasarımcı ve plançıların gerçekleştirdikleri tasarımların nasıl bir toplumsal etki yarattığını kavraması oldukça önemlidir.
 9. Morfolojik süreçler ile kentsel tasarım uygulamaları arasındaki ilişkinin daha iyi açıklanmasına katkı sağlamak için mekân dizimi tekniği ile gerçekleştirilmesi mümkün olan sayısal yaklaşımlardan yararlanılmalıdır.
 10. Hem yatay hem de dikey bütünleşme ve hareketliliğe duyarlı ve bunu ölçebilen yeni yöntemler ve araçlarla, kentlerde artan hareketlilik ve karmaşıklaşan alt yapı sistemleri, kentsel mekanların sadece yeryüzünde değil, yer altında da çok katmanlı analizler yapılmalı ve kentsel mekanının farklı seviyelerine hitap eden kamusal programlar geliştirilmelidir.

Kentsel morfoloji, kentin evriminin genel bir resmini sunabilir ya da şehrin bütünü yerine daha spesifik bir kısmını, daha detaylı bir biçimde ortaya koyabilir.

Vítor Oliveira

Kentsel morfoloji ve şehir planlama disiplinleri birlikte çalıştığında sürdürülebilir kalkınma için kentsel çözümleri bulmak da mümkün olacaktır.

Olgu Çalışkan

DIYALOG MARMARA

BAŞKANLAR KONUŞUYOR: MARMARA İÇİN YENİDEN VE "BİRLİK"TE

DİYALOG

MARMARA

2 Ekim 2021

Cumartesi

12.00-13.30

90 dk

Moderatör

Yücel Yılmaz Başkan, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi

Konuşmacılar

Alınur Aktaş Başkan, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Ülgür Gökhan Başkan, Çanakkale Belediyesi

Recep Gürkan Başkan, Edirne Belediyesi

Lokman Çağırıcı Başkan, Bağcılar Belediyesi

Hasan Akgün Dr., Başkan, Büyükçekmece Belediyesi

Mustafa Özacar Başkan, Gelibolu Belediyesi

ÖZET

Marmara Bölgesi'nin karşı karşıya olduğu sorunların bütünsel bir yaklaşımla ele alınması ve bölgenin geleceğine ilişkin etkili kalkınma politikalarının belirlenmesi ancak bölgesel işbirliği ve ortak akıl ile mümkün olabilir. Bölgenin çevresel, sosyal ve ekonomik mücadele alanlarını derinden etkileyen küresel sorunları birlikte yönetmek için bir diyalog zemini sağlamayı amaçlayan oturumda, bölgede yer alan belediyelerin başkanları bir araya gelmiş ve bölgenin öncelikli problemlerine yönelik çözüm önerileri ortaya konmuştur.

Marmara Bölgesi'nin sanayi, turizm ve tarım sektörlerinde öncü bir bölge olduğu vurgulanmış, başta Marmara Denizi'ndeki müsilağ sorunu olmak üzere, deprem, hava ve su kaynaklarının kirliliği gibi sorunların çözümüne yönelik bir bakış sunulmuştur. Bölgedeki çevresel sorunların çözüme ulaşması için ulusal ve uluslararası işbirliklerinin benimsendiği, bütüncül bir yaklaşımla hareket edilmesi gerekliliği, oturumda ön plana çıkan konulardan olmuştur. Belediyelerin, sorunların çözümüne yönelik planlar üretmesi ve uygulaması için finansal kaynak sağlanması gerektiği belirtilmiş, çeşitli kaynak, hibe ve fonlarla finansman eksikliklerinin önüne geçilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir. Bölgesel sorunların çözümü için birlikte düşünme ve birlikte hareket etmenin önemi ise oturumun genel çerçevesini oluşturmuştur.

#KentLiderliği #MarmaraBölgesi #MarmaraDenizi
#KentAğları #BelediyeBaşkanları #İşbirliği

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Tüm sorunların bütüncül bir şekilde ele alınması gerekmektedir.
2. Hem ulusal hem uluslararası kaynakların tespit edilen sorunların çözümü için aktarılması ve kullanılması gerekmektedir.
3. Paris Anlaşması'nın onaylanmasını takiben Dünya Bankası, AB, OECD gibi çeşitli kurumlar ile işbirliği geliştirilerek kaynak talep edilebilir.
4. Sorunların çözülmesi için ihtiyaç duyulan kaynaklar Marmara Belediyeler Birliğine aktarılabilir.
5. Marmara Denizi'nin müsilağdan temizlen-

mesi için organize olunmalı, hep birlikte çalışılmalı ve mücadele verilmelidir.

6. Çevre için günü değil geleceği kurtarmaya yönelik, siyaset dışına çıkarak hep birlikte hareket edilen çözümler üretilmelidir.
7. Marmara Belediyeler Birliğinin varlığı, gerekli işbirliklerinin kurulması ve devam ettirilmesi noktasında stratejiktir.
8. Marmara Denizi'nin temizlenmesi için oluşturulan 22 maddelik eylem planı harfiyen uygulanmalıdır.
9. Temiz su kaynakları ile ilgili olarak daha derin bir çalışma yapılmalı, korunması gereken temiz su kaynakları için kirliliğe karşı önlem alabilmek ve kaynakları korumak adına master planlar hazırlanmalıdır.

**Tabiatın bize sunduğunu topluma
ve doğaya geri kazandıramadığımız
müddetçe gelecek için çok iyi
şeyler söyleyemeyiz.**

”

Hasan Akgün

Marmara Bölgesi, Türkiye'nin kalbidir.

”

Ülgür Gökhan

10. Ergene Nehri kirliliği ile ilgili bilim heyetinin kurulması ve bu konuda incelemeler yapılması, devlet yetkililerinin de Ergene Nehri kirliliğinin ortadan kalkması için yapılacak çalışmalara kredi sağlaması gerekmektedir.

11. Mevzuat değişikliği yapılarak bütün belediyelerde evre mühendisi istihdam edilmesi şartı sağlanmalı, tüm belediyelerde evre müdürlükleri kurularak çevreye karşı işlenen suçlarda ilgili evre müdürlüklerine yaptırım

uygulama gücü verilmelidir.

12. Bakanlıklar ve belediyelerin işbirliği ve diyalog ortamının geliştirilmesi, doğru planlama adımları için devlet desteğinin artırılması gerekmektedir.

13. Bölgeye doğru artan g konusunda planlamaların yapılması gerekmektedir.

14. Deprem ve doğal afetlerin üstesinden gelebilmek için kentsel dönüşüm yolu ile yapaşma ile ilgili tedbirler alınmalıdır.

**Problemler vardır, kişileri bağlar;
problemler vardır, toplumları, ülkeleri
bağlar. evre ile ilgili yapılan bir hata ise
tüm canlıları bağlar.**

”

Lokman ağırcı

**İklim değişikliği ile beraber Antartika'da
buzulların erimesi Edirne'yi elbette
ilgilendiriyor, Marmara'daki müsilaj Yeni
Zelanda'yi ilgilendirmiyor mu? Bugün
ilgilendirmiyorsa yarın ilgilendirecek. evre,
siyasetin dışında, yaşamın tümünü etkileyen,
etnik köken, inanç ayrımı, siyasi görüş ayrımı
yapmayan bir alan.**

”

Recep Gürkan

KENTSEL PROBLEMLERİN ÇÖZÜMÜNDE BÖLGESEL YAKLAŞIM: MARMARA BÖLGESİ MEKANSAL GELİŞME STRATEJİK ÇERÇEVE BELGESİ

DİYALOG

MARMARA

1 Ekim 2021

Cuma

14.30-15.30

60 dk

PAYDAŞ

İstanbul Teknik

Üniversitesi

Moderatör

M. Cemil Arslan Dr., Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

Mehmet Ocakçı Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, İstanbul Teknik Üniversitesi

Fatih Terzi Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, İstanbul Teknik Üniversitesi

Gülden Erkut Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, İstanbul Teknik Üniversitesi

ÖZET

Kentsel ve bölgesel planlama tarihine bakıldığında, dönemin çevresel, siyasi, sosyal ve beşeri koşulları ve bu koşulların toplumsal düzeydeki etkileri dönüştükçe planlama anlayışlarının da günün ve toplumun ihtiyaçlarına paralel olarak değiştiği görülür. Günümüzde ise küresel ve yerel ölçekteki kentsel sorunlar arasındaki sınırların muğlaklaşması, hızlı bir devinim gösteren teknolojik gelişmeler, iklim değişikliği ve demografik dönüşümler, planlama disiplininde bir paradigma değişiminin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Kentlerin interaktif, yenilikçi ve sorunlara hızlı çözüm üreten yapılanmalara ihtiyaç duyduğu gözetilmeli; bölgeler arası sosyo-ekonomik gelişmişlik farklarını azaltılmasını ve yerelin farklı aktörlerle işbirliği yapma kapasitesinin güçlendirilmesi önceleyen eylem odaklı, esnek ve katılımcı stratejik belgeler üretilmelidir. Oturumda, bu perspektif doğrultusunda üretilen ve Marmara Bölgesi için bir ilk olan Marmara Bölgesi Mekânsal Gelişme Stratejik Çerçeve Belgesi'ne (MSÇB) ilişkin bilgilendirme yapılmış; belgenin Birleşmiş Milletler Kalkınma Amaçları doğrultusunda bölgenin mevcut sorun ve potansiyelleri için bir yol haritası niteliği taşıdığı vurgulanmıştır.

#MarmaraBölgesi #BölgePlanlama
#MekansalGelişme #PolitikaOluşturma

MSÇB, Marmara Belediyeler Birliği üyesi illere ek olarak Bolu, Düzce ve Eskişehir'i de kapsayarak bütüncül bir yaklaşım ortaya koyan ve SKA'ların yanı sıra 11. Kalkınma Planı, Çevre Düzeni Planları ve bölgedeki beş ayrı kalkınma ajansının bölge planları ile ilişki kuran yönlendirici bir belgedir. Belgenin amacı bölgenin mevcut durumdaki sorun ve potansiyellerini değerlendirerek bölgeye yönelik gelecek öngörülerini ve olası mekânsal gelişme stratejilerini ele almak ve yerel yönetimlerle işbirliği içinde bölge ve ülke kalkınmasına katkı koyacak bir yol haritası oluşturmaktır. Stratejik planlama yaklaşımı temel alınarak katılımcı süreçlerle oluşturulan MSÇB, stratejik eksenler, hedefler ve projeler ile mekânsal düzeyde etki yaratmayı mümkün kılan bir mekanizma ortaya koyar. Kentsel sorunların çözümünde bölge düzeyi ve havza yaklaşımını benimseyen çalışma, 5 alt bölge ve 14 ili kapsamaktadır. Nüfus ve yerleşmeler sistemleri, ekonomi ve özel uzmanlaşma bölgeleri, ulaştırma ve lojistik, doğal yapı, iklim değişikliği ve enerji altyapısı eksenleri üzerinden oluşturulan çerçeve belgesi, tematik ve ilişkisel bir yaklaşım ile üretilmiştir.

Katılımcılık ve veri odaklı bir çalışma süreci ile oluşturulan MSÇB'nin vizyonu "Güçlü yerel işbirliği ve ağları ile üretimde verimliliği, yenilikçiliği ve küresel rekabeti önceleyen, doğal ve kültürel varlıkları ile sürdürülebilir, dayanıklı ve kapsayıcı yerleşmelere sahip Marmara" olarak belirlenmiştir. Beş eksen, yirmi bir hedef ve kısa vadede uygulanabilir yetmiş bir projeden oluşan çalışma, bölgede sosyal adaletin sağlanması suretiyle beşeri sermayenin kapsayıcı şekilde güçlendirilmesini hedeflemektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kapsayıcı ve güçlü sosyal yapı ile yüksek yaşam kalitesinin sağlanması için, kent ve bölge planlamasında interaktif, daha hızlı tepki veren ve yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesi, bölgeler arası sosyo-ekonomik gelişmişlik farklarının azaltılması, yerel ile işbirliği kapasitesinin artırılması, katma değeri yüksek ve yenilikçi üretim yapısının geliştirilmesi, iklim ve ekolojik hassasiyetlerin gözetilmesi gerekmektedir.
2. Geleneksel yaklaşım yerine tematik ve ilişkiyel yaklaşımın benimsenmesi gerekmektedir, nitelikli katma değer yaratma, istihdam yaratma, sosyal eşitsizlikleri azaltma, tarım ve gıda güvenliğinin sağlanması, çevre ve ekonominin sürdürülebilir gelişimi, yaşanabilir ve sağlıklı yapılı çevre yaratma, dezavantajlı grupları güçlendirmeye yönelik adımlar atılmalıdır.
3. MSÇB'de olduğu gibi bölge odaklı çalışmalar kentler arasındaki ilişkileri dikkate alarak küresel, ulusal ve bölgesel düzeydeki diğer belge ve planların tamamıyla ilişki kurulmalıdır.
4. Politika üretiminde eylem odaklı, katılımcı ve esnek olunmalıdır.

BÖLGEYE ALTERNATİF BAKIŞLAR

DİYALOG
MARMARA

3 Ekim 2021
Pazar
14.30-15.45
75 dk

Moderatör

Ayda Eraydın Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar

Ferhan Gezici Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, İstanbul Teknik Üniversitesi

Erkan Polat Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama, Süleyman Demirel Üniversitesi

Özlem Altinkaya Genel Dr., Mimarlık ve Yapılı Çevre Fakültesi, Delft Teknik Üniversitesi

ÖZET

Türkiye'nin lokomotif bölgesi olan ve ülke nüfusunun yaklaşık üçte birine ev sahipliği yapan Marmara Bölgesi, ülke ekonomisinin neredeyse yarısını oluşturmakla birlikte Türkiye'nin dünya ekonomisindeki bütünleşme alanını teşkil etmekte ve sunduğu birçok fırsatın yanı sıra bölgesel olarak pek çok sorunla mücadele etmektedir. Marmara Bölgesi'nin geleceği, 1920'li yıllardan itibaren ulusal politikalarla ve 1960'lı yıllardan günümüze dek geçen süreçte ise bölgesel politika ve planlar aracılığıyla kurgulanmaya çalışılmıştır. Bölgenin geleceğine yönelik planlar tarihsel olarak incelendiğinde, 1980 öncesinde bölge ve bölge planlamayı merkeze alan yaklaşımların benimsendiği; 1980-2000 yılları arasında bölgesel gelişmede yerel aktörlerin ağırlık kazandığı görülür. 2000-2020 yılları arasındaki süreçte ise bölgenin geri planda kaldığı, kentlerin öne çıktığı ve neoliberal politikaların farklılaştığı bir planlama anlayışı ile karşılaşılmaktadır. Temel olarak bu üç farklı döneme ait farklı yaklaşımların izlerini ve yansımalarını taşıyan bölgede, 2020 yılı sonrasında, ekonomik, sosyal ve mekânsal açıdan dayanıklılık, yeşil ekonomi, dijitalleşme, yenilikçi sağlık hizmetleri ve eşitlikçi bir toplumu merkeze alan yeni bir dönemin başlaması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Marmara Bölgesi'ni farklı boyutlarıyla irdeleyen ve bölgenin geleceği için bir çerçeve oluşturacak tartışmaların öne çıkmasını hedefleyen oturumda, bölgesel ekonomi ve bölgesel planlama düzleminde analitik yaklaşımlar ortaya konmuş; bölgenin planlama tarihi sebep ve sonuçlarıyla derinlemesine incelenmiştir.

Oturumda, kritik öneme sahip olan bölgenin, neoliberal politikalar,

#MarmaraBölgesi #BölgePlanlama #Tarih
#KentseleEkonomi #İşbirliği #MekansalGelişme

1999 Marmara Depremi, 2001 ekonomik krizi, tüm dünyada ekonomiyi durma noktasına getiren pandemi, yüksek nüfus ve yoğun ekonomik aktiviteler sonucu oluşan müsilaj ve bir çok çevre sorunuyla derin bir mücadele içinde olduğu belirtilmiştir. Söz konusu koşulların yarattığı değişimlerin eşitsizlik, emeğin gelirden aldığı payın azalması, işsizlik, mevcut yapı ile yeni koşullar arasındaki uyumsuzluk gibi sorunlara yol açtığına dikkat çekilmiş ve bölgenin alternatif bir bakış açısı ile ele alınmasına duyulan ihtiyaç kuvvetle vurgulanmıştır. Oturumdaki aktarımlara göre, bölgesel eğilimleri şekillendiren faktörleri etraflıca analiz eden, küresel gelişmeleri gözetererek yerelin dinamikleri ile bütünleştiren yeni bir bakış açısına ihtiyaç duyulmaktadır. Kurgulanacak yeni yaklaşımın, otomasyon teknolojilerinin üretim mekânları ve çalışma biçimi üzerindeki etkisi; dijitalleşmenin kamu hizmetleri ve geleneksel bölge yapısı üzerinde yaratacağı değişimler; akıllı kent yaklaşımı ve yeşil gündem ile bölgenin ekonomik dinamikleri arasındaki ilişkiye ilişkin tartışmaları merkeze alan bir niteliğe sahip olması gerekmektedir.

Oturumda, kentsel ve endüstriyel alanlar ile birlikte zengin bir coğrafi çeşitliliği ve birbiriyle çatışan birçok dinamiği barındıran bir bölge olarak tariflenen Marmara Bölgesi için yürütölmüş olan çalışmaların aktarımı yapılmış ve bölgesel planlar arasındaki uyumsuzluk problemine yönelik çözüm önerileri paylaşılmıştır. Güney Marmara Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan Bölge İçin Stratejik Mekânsal Planlama çalışmasının, mekânsal planlama örgüsü aracılığıyla bölgeler arasındaki bütünleşmeyi sağlama yönünde benimsediği metodolojik yaklaşım açıklanmıştır. Oturum boyunca, bölge için üretilen analitik yaklaşımların bölgedeki tüm aktörleri kapsayan bir işbirliği modelini benimsemesi gerektiğinin alt çizilmiş; Marmara Belediyeler Birliğinin öncülüğünde merkezi politikaların ötesine geçerek bölgedeki farklı ölçekteki kentlerin ihtiyaçlarını gözeten bir sistem kurulmasının önemi kuvvetle vurgulanmıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Marmara Bölgesi'nin dinamiklerini anlamak, geçmiş eğilim ve politikaları yeniden değerlendirmek, bölge içindeki dengelerin yeniden kurularak bölgenin bütünlük bir şekilde değerlendirilmesini sağlamak gerekmektedir.

2. Kentlerin sorunlarını kendi içlerinde ve tek başlarına çözmelerinin zorluğundan hareketle kentsel meseleler ülke ve bölgelere yönelik politikalar bölgesel ölçekte ele alınmalıdır.

3. Marmara Belediyeler Birliği ve Marmara Bölgesi içerisindeki yerel yönetimlerin güçlenmesi, inisiyatifler alması, işbirliği halinde çalışabilmesi, çözüme yönelik alternatifleri üretebilmesi ve öncü model olabilmesi önem arz etmektedir.

4. Rekabetçi avantajlar yerine işbirlikçi politikaların geliştirilmesi ve bu politikaların bölge bütününde yerel ve bölgesel düzeyde ele alınması gerekmektedir.

5. Bu politikalar, merkezi ve tek tip politikalar yerine bölge ihtiyaçlarına yönelik model ve öncü olabilecek yaklaşımlar geliştirmeli, işbirliğine dayalı yönetim ve kendini yenileyen bir gelişme anlayışına sahip olmalıdır.

6. Yerel yönetimlerin kendi kaynaklarını yaratabilmesi ve kapasitesinin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

7. Birtakım hususların metropoller üzerinden anlamlandırılması anlayışının değiştirilerek orta ölçekli kentlerin hizmet erişimleri ve yaşanabilirliğinin ciddi anlamda ele alınması gerekmektedir.

8. Artan nüfus ve planlama zorluklarına rağmen bölgede ve bölgeler arasında sürdürülebilir ve bütünsel bir planlama dilinin geliştirilmesi gerekmektedir.

9. Yeni bir mekânsal planlama dilinin, yeni bir metodolojinin ve yeni bir plan türünün oluşturulması (planguage) sağlanmalı ve planlama dili üzerine yaşanan sınır çakışması tartışılmaya açılmalıdır.

10. Entegre planlama anlayışının geliştirilmesi ve ekolojik perspektifin çok acil şekilde en üst noktaya çekilmesi gerekmektedir.

11. Bölgeye yapılan altyapı yatırımlarının, yeni liman alanları ve mega ölçekli projelerin bölgesel ölçekte etkilerinin azaltılması sağlanmalıdır.

12. Kent-kır alanlarının nasıl dönüştüğüne bakılarak mekânsal değişim anlamaya çalışılmalıdır.

13. Mekânsal değişimin bölgesel ölçekte ve çevresel sürdürülebilirlik açısından ne ifade ettiğinin anlaşılması gerekmektedir.

14. Kırsal ve kentsel alanların iç içe geçerek hibritleşmesi ve İBBS1 bölge düzey sınırlarıyla anlaşılacak türde hibritleşmelerin tespit edilmesi sebebiyle ivedilikle özellikle de Marmara Denizi'nin geleceği için işbirliği yapılmalıdır.

15. Kocaeli-Sakarya hattında "sprawl" denilen kırsal alanlarda saçaklanmaların tespit edilmeli, sadece ekonomik bir bölge olması sebebiyle neden böyle bir saçaklanmanın olduğunun anlaşılması ve bu alanların deprem kuşağına denk gelmesi sebebiyle çalışmalar yapılmalıdır.

PLAY MARMARA "DENİZİ"

DİYALOG MARMARA

2 Ekim 2021
Cumartesi
10.00-11.30
90 dk

PAYDAŞLAR

Play the City
MARMOD
T.C. Çevre, Şehircilik
ve İklim Değişikliği
Bakanlığı

Moderatörler

Ezgi Küçük Çalışkan Şehir Planlama Koordinatörü & Şehir Politikaları Merkezi
Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Ahmet Cihat Kahraman Çevre Yönetimi Koordinatörü, Marmara Belediyeler
Birliği

Konuşmacılar

Ekim Tan Dr., Kurucu & Direktör, Play the City

Barış Salihoğlu Prof. Dr., Deniz Bilimleri Enstitüsü Müdürü, Orta Doğu Teknik
Üniversitesi

Gürsel Erul Su ve Toprak Yönetimi Daire Başkanı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

ÖZET

Etrafındaki yerleşkelerde 25 milyondan fazla insana ev sahipliği yapan Marmara Denizi, hem bu ciddi nüfusun faaliyetleri hem kentsel ve endüstriyel alanların baskısı sebebiyle ekosisteminin bozulması tehlikesiyle karşı karşıya kalmış durumda. Yüksek nüfuslu kentsel yerleşmeler ve endüstriyel alanlara ait atıkların tamamının doğrudan ve dolaylı olarak Marmara Denizi'ne bırakılıyor olması, deniz ekosisteminde telafisi güç sorunlara yol açmıştır. 2021 yılında başlayan ve bir doğal afet olarak değerlendirilen müsilaj sorununun nedenlerinin irdelendiği oturumda, müsilajın evsel ve endüstriyel atıklar, biyoçeşitlilik kaybı, aşırı balıkçılık, kıyı şeridindeki tahribatlar; tüm bu etkiler sebebiyle artan azot ve fosfor seviyesi ve daha pek çok beşeri faaliyetin sonucu olduğu belirtilmiştir. 22 maddeden oluşan ve Marmara Denizi'nin geleceğine yönelik bir yol haritası niteliği taşıyan Marmara Denizi'ni Koruma Eylem Planı'ndan bahsedilmiş; denizin kirlenmesinde tarım, sanayi ve insan yerleşimlerinin etkisinin dışında gemi atıklarının ve Karadeniz'den gelen kirliliğin de rolü tartışılmıştır.

Ayrıca oturumda, ilki MARUF19 kapsamında gerçekleştirilen "Play Marmara" oyununun devamı olan ve MARUF21 kapsamında "Play Marmara Denizi" olarak kurgulanan oyunun çıktıklarına yönelik aktarımlar gerçekleştirilmiştir. "Play Marmara", belediye başkanları, kalkınma ajansı temsilcileri, aka-

#CiddiOyun #MarmaraDenizi
#MarmaraBölgesi #Su #Yenilikçilik

demisyen, uygulamacı ve öğrencilerin katılımıyla Marmara Bölgesi'nin sorunlarına odaklanan bir ciddi oyundur. 2021 yılında yeniden kurgulanan Play Marmara "Denizi" ise noktasal ve yayılı kaynaklar aracılığıyla Marmara Denizi'yle buluşan atık suyun sürdürülebilir yönetimine bağlı olarak deniz suyunda ortaya çıkan değişikliklere ve deniz ekosistemindeki farklılıklara odaklanmıştır. Oturumda, Play Marmara "Denizi" oyununun ve sürecin bir parçası olarak yürütülmüş olan etkileşimli anket çalışmasının sonucunda elde edilen bulgu, görüş ve yaklaşımlar katılımcılar ile paylaşılmıştır.

Müsilaj oluşumunu tetikleyen en temel neden, ortamdaki organik madde birikiminin insan kaynaklı yollar ile artmasıdır.

Bariş Salihoğlu

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Marmara Denizi'nin müsilajdan kurtulması için, eylem planı çerçevesinde de yer aldığı gibi, karasal ve şehir kirlilik girdilerine odaklanılmalı ve özellikle denize yapılan girdiler kontrol altına alınmalıdır.

2. Yaşanabilecek senaryoların öngörülmesi açısından Marmara Denizi Bütünleşik Modelleme Sistemi (MARMOD) altyapısı geliştirilmeli ve mevcut durumunun ortaya konularak doğru sonuçlara ulaşılabilmesi için Marmara Denizi'nin dijital ikizinin oluşturulmalıdır.

3. Çanakkale Boğazı suyunun Marmara Denizi'nin oksijen seviyesini düzeltmesi konusunda olumlu katkıları olabilmesi için Çanakkale Boğazı'ndan Marmara Denizi'ne olan girdiler yarı yarıya azaltılmalıdır.

4. 5-6 yıl içerisinde Marmara Denizi oksijen seviyesinin olumlu şekilde etkilenebilmesi için İstanbul Boğazı'na gerçekleşen şehir deşarjlarının ve Karadeniz girdisinin sıfıra indirilmesi gerekmektedir.

5. 5-6 yıllık bir süre içerisinde Marmara Denizi ekosistemi istenilen seviyeye ulaşabilmesi için mevcut stratejilerle uyumlu şekilde uygulanabilir senaryo olan noktasal deşarj-

ların %75 oranında ileri arıtmaya tabii tutulması, karasal girdilerin de iyileştirilerek %40 oranlarında yükler azaltımı sağlanmalıdır.

6. Marmara Denizi için kurgulanan farklı çözüm senaryolarından en uygulanabilir ve öncelikli olan uygulamalar şunlardır:

- Güney Marmara Havzası yayılı yükleri azaltılmalıdır.
- Kuzey Marmara Havzası noktasal yükleri azaltılmalıdır.
- Güney Marmara Havzası noktasal yükler azaltılmalıdır.

7. Akarsu ve dere yataklarında tampon noktaların oluşturulması ve sulak alan bölgelerinin geliştirilmesi ile yayılı kirliliklerin kontrol altına alınması için çalışmalar devam ettirilmelidir.

8. Deniz çöpü ve sıfır atık uygulaması ile Marmara Denizi'ne kıyısı olan 7 ildeki yerleşimler için eylem planının hayata geçirilmesi gerekmektedir.

9. Marmara Denizi'ne karadan ve denizdeki gemilerden yapılan atık deşarjları ayrıntılı olarak kontrol edilmelidir.

10. Aynı zamanda arıtma tesisleri yenilenecek ileri arıtma tesislerinin sayısı artırılmalıdır.

11. İnsan faaliyetlerinden ve kanalizasyon atık sularından kaynaklanan kirliliğin azaltılması için öncelikli olarak deşarj standartlarında kısıtlamalar yapılmalıdır.

12. Belediyelerin atık su arıtma sistemlerinin ileri biyolojik arıtmaya çevrilmesi ve atıkların yeniden kullanılmasını sağlayan sistemlerin oluşturulması gerekmektedir.

MARMARA'NIN GENÇLERİ

DİYALOG

MARMARA

1 Ekim 2021

Cuma

18.00-19.00

60 dk

PAYDAŞ

Kentsel Strateji

#Gençlik #MarmaraBölgesi #Yaratıcılık

Moderatör

Ali Faruk Göksu Kurucu Ortak, Kentsel Strateji

Konuşmacılar ve Çalıştaya Katkı Sağlayanlar

Ahmet Furkan Akyıldız Sakarya Üniversitesi, Makine Mühendisliği

Aleyna Melissa Cümrü Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Aleyna Sanbur Bursa Uludağ Üniversitesi, Biyoloji

Ali Emre Soner İstanbul Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

Başak Serra Can İstanbul Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

Berkay Karanfil Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

Buket Çelik Akdeniz Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

Büşra Sümeyye Fişek Süleyman Demirel Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

Can Çağlayan

Ceren Balmumcu İstanbul Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

Ceren Önler İstanbul Teknik Üniversitesi, Endüstriyel Tasarım

Çağla Pırlı Demir İstanbul Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

Derya Tekin İstanbul Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

Dilara Balcı İstanbul Teknik Üniversitesi, Jeofizik Mühendisliği

Dilara Meva İlhan Kahramanmaraş Sosyal Bilimler Lisesi

Ebrar Keskin Akdeniz Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

Edanur Gümüş Yıldız Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Esmâ Konukcu İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Tarih

Ezgi Çiftçil Yıldız Teknik Üniversitesi, Matematik Mühendisliği

Fatma Eren İstanbul Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

Furkan Sarı İstanbul Kültür Üniversitesi

Hüseyin Şahin İstanbul Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

İlayda Dağlıoğlu Yıldız Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

İpek Arısoy İstanbul Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

Mehtap Keskin Yıldız Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

Melike Akdoğan Akdeniz Üniversitesi, Turizm Rehberliği

Merve Akar Kocaeli Üniversitesi, Çevre Mühendisliği

Merve Özkal Gebze Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama
Muhammet Halil Demirel Balıkesir Üniversitesi, Coğrafya
Nagehan Çeltikci Akşemsettin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
Necibe Konukcu Gebze Teknik Üniversitesi
Rabia İnce İstanbul Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama
Selma Kübra Şişman Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
Serra Çelik Maltepe Üniversitesi, Mimarlık
Sevde Kolunsağ İstanbul Üniversitesi, Sosyoloji
Simay Gedik Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama
Yusuf Barakat Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkileri
Zeynep Demirel Marmara Üniversitesi, İngilizce Mütercim Tercümanlık
Zeynep Nur Gün İstanbul Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama

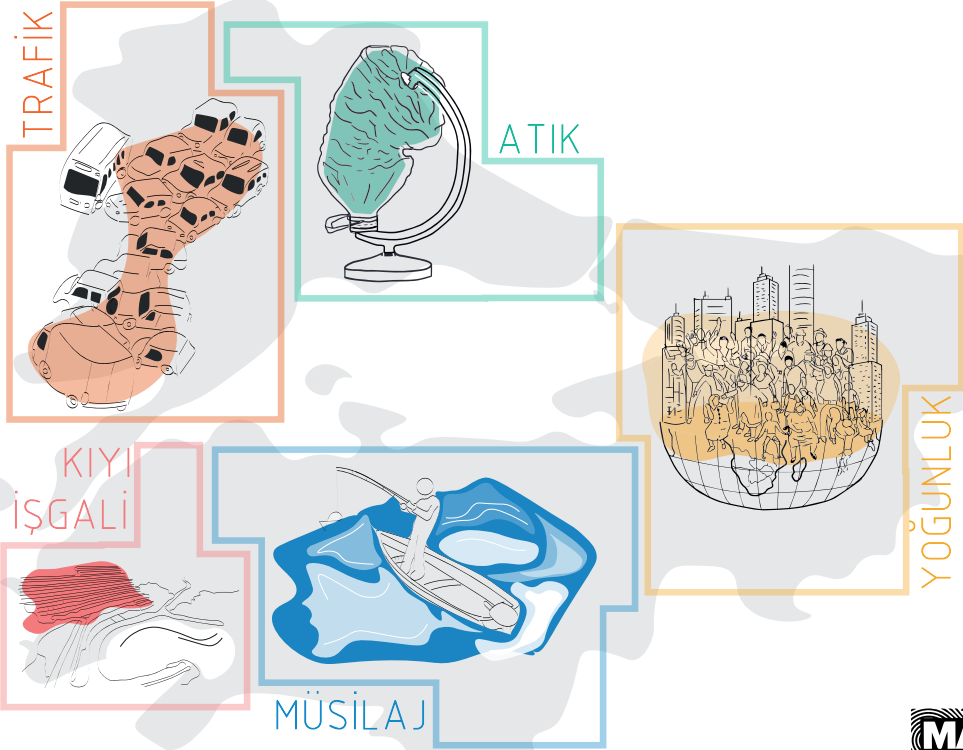
Kolaylaştırıcı

Büşra Yılmaz Şehir Politikaları Uzmanı, Sosyolog, Marmara Belediyeler Birliği

ÖZET

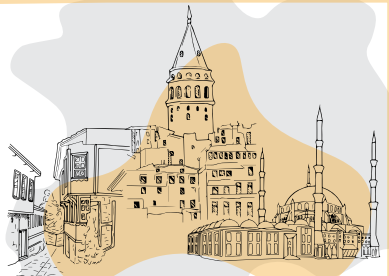
MARUF on the Go kapsamında Kentsel Strateji işbirliği ile düzenlenen Marmara'nın Gençleri ön çalışması, Marmara'nın farklı bölgelerinde yaşayan, her biri farklı disiplinlerden gelen ve bölgeyi kişisel deneyimleri aracılığıyla analiz eden öğrenci ve gençlerin çalışmalarından oluşmaktadır. "Gençler nasıl bir Marmara hayal ediyor?" sorusuyla yola çıkan Marmara'nın gençleri, "Marmara 'biz'im, biz geleceğiz." mottosuyla bölgenin geçmişi ile geleceği arasında bir köprü kurgulamıştır. Marmara için dinamik, yenilikçi ve yaratıcı çözümler arayan topluluk, Sormak, Keşfetmek, Davet etmek, Tasarlamak ve Geri Bildirim aşamalarından oluşan katılımcı bir yöntem ile "Daha Yaşanabilir bir Marmara" için açık çağrı oluşturmuştur. Bu çağrının ve oturum öncesinde yürütülen anket sonuçlarının aktarıldığı oturumda, toplanan verilerin detaylı bir sunumu yapılmış; Marmara Bölgesi'nin değerleri konusunda kamuoyu ve genç ekip tarafından belirtilen fikirler benzerlik ve farklılıklarıyla ele alınmıştır. Ayrıca bölgeyi beş duyu üzerinden analiz eden ve her duyuya ait öne çıkan beş değeri haritalandıran ekip, oturum kapsamında bu çalışmanın sonuçlarını katılımcılarla paylaşmıştır.

MARMARA'NIN 5 SORUNU

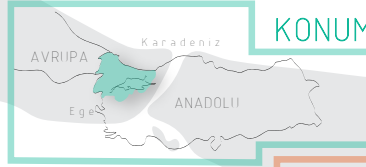
MARMARA'NIN 5 FIRSATI

TARİHİ ZENGİNLİK

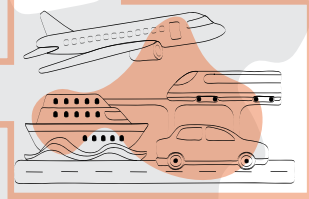

JEOPOLİTİK

KONUM

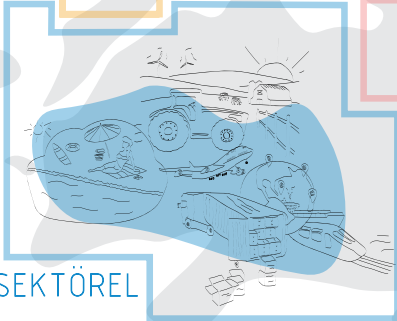

ULAŞIM

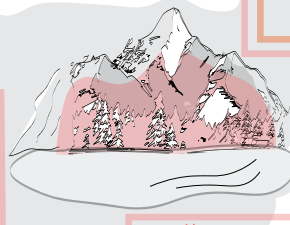

SEKTÖREL

ÇEŞİTLİLİK

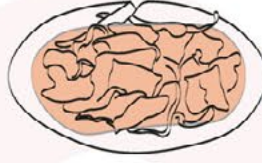
DOĞAL
GÜZELLİK

TAT

EDİRNE CİĞERİ

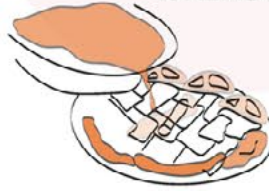
TEKİRDAĞ RAKISI

VEFA BOZACISI

SUSURLUK
AYRANI

BURSA
İSKENDERİ

5 DU

MARMARA'N

SİMİT

GALATA
KULESİ

BAHARAT

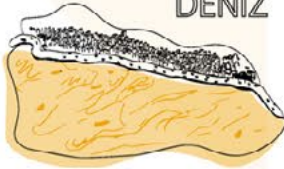
ZEYTİN

KAZ DAĞLARI

K
O
K
L
A

DENİZ

TAZE ÇEKİLMİŞ KAHVE

GÖR

DOKUN

BURSA İPEĞİ

KAPLICALAR

DENİZ

İZNİK ÇİNİSİ

HEREKE HALISI

YU İLE
İN DEĞERLERİ

ZEKİ MÜREN

MARTILAR

BOĞAZLAR

ULUDAĞ

SEYYAR
SATICILAR

SOKAK
SANATÇILARI

ADALAR

ŞEHİR SESİ

D
U
Y

YARIŞMALAR

DOKTORA ÇARŞISI

YARIŞMA

2 Ekim 2021
Cumartesi
17.30-19.00
90 dk

#Üniversiteler #ÖdülTöreni

Moderatör

Büşra Yılmaz Şehir Politikaları Uzmanı, Sosyolog, Marmara Belediyeler Birliği

Jüri Üyeleri

Hasan Akgün Dr., Başkan, Büyükçekmece Belediyesi

M. Cemil Arslan Dr., Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği

Aslı Ceylan Öner Doç. Dr., Mimarlık, İzmir Ekonomi Üniversitesi

Yunus Uğur Doç. Dr., Tarih, Marmara Üniversitesi

Alan Coday Prof. Emeritus, Yapı Mühendisliği ve Yapılı Çevre, Anglia Ruskin Üniversitesi

Thanos Stasinopoulos Dr., Mimarlık, İzmir Ekonomi Üniversitesi

Ayşe Özbil Torun Doç. Dr., Mimarlık ve Yapılı Çevre, Northumbria Üniversitesi

Emin Yahya Menteşe Dr., Araştırmacı, Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi

Yarışmacılar

Ali Burak Aslan Şehir ve Bölge Planlama, Gazi Üniversitesi

Aslı Havlucu Oğuz Şehir ve Bölge Planlama, Gazi Üniversitesi

Aynur Uluç Şehir ve Bölge Planlama, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Ayşe Gül Soydan Gürdal Şehir ve Bölge Planlama, Gazi Üniversitesi

Ayşe Kaşıkırık Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, İstanbul Üniversitesi

Azem Kuru Şehir ve Bölge Planlama, İstanbul Teknik Üniversitesi

Begüm Sakar Şehir ve Bölge Planlama, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Bilge Aydın Şehir ve Bölge Planlama, İstanbul Teknik Üniversitesi

Bora Okan Çevre Mühendisliği, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

Burcu Aslan Okat Jeodezi ve Jeoinformasyon Mühendisliği, Kocaeli Üniversitesi

Cenk Cihangir Mimarlık, Trakya Üniversitesi

Ebru Kurt Özman Beşeri Coğrafya, Planlama ve Uluslararası Kalkınma, Amsterdam Üniversitesi

Elif Kırpık Şehir ve Bölge Planlama, Yıldız Teknik Üniversitesi

Elis Dinçer İktisat, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Gremina Elmazi Mimari Tasarım Sorunları, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Lima Najjar Peyzaj Mimarlığı, İstanbul Teknik Üniversitesi

Mürşit Sönmez Peyzaj Mimarlığı, İstanbul Teknik Üniversitesi

Özlem Tepeli Türel Şehir ve Bölge Planlama, İstanbul Teknik Üniversitesi

Özlemnur Ataol Şehircilik ve Şehir Mimarisi, Eindhoven Teknoloji Üniversitesi

Prabath Suranga Morawakage Muhasebe, Finans ve Ekonomi, Griffith Üniversitesi

Shaza Alsallomy Mimarlık, Bursa Uludağ Üniversitesi

ÖZET

Doktora Çarşısı, üniversiteler bünyesinde yürütülen doktora tezlerine katkı sunmak amacıyla kurgulanmış bir yarışmadır. Devam etmekte olan doktora tezlerinin sadece 3 dakika içerisinde, İngilizce dilinde canlı olarak araştırmacıları tarafından sunulduğu bu yarışmada amaç yoğun akademik çabalarla sürdürülen doktora araştırmalarının hangi problemlere nasıl yaklaşıldığını ve hangi araçlarla çözüm önerisi oluşturulduğunu ve araştırmanın özgün yanını kısıtlı süre zarfında en etkili şekilde ifade edebilme becerisini ölçmektir.

MARUF21 kapsamında ikinci kez gerçekleştirilen yarışmada, 21 araştırmacı kendilerine verilen 3'er dakikada çevre, iklim değişikliği, biyoçeşitlilik, sürdürülebilirlik, kentleşme, ulaşım, dayanıklılık, altyapı, sosyal hizmetler, göç, kentsel tasarım, akıllı şehircilik, yerel yönetimler, yönetim, kamu sağlığı alanlarında yürüttükleri doktora tez çalışmalarına dair sonuçları üzerinden değerlendirilmiştir. Yapılan sunumlar akademisyenler ve belediye başkanlarından oluşan bir jüri tarafından değerlendirilmiştir.

Jüri değerlendirmesi sonucunda "Cities for Children: Supporting Children and Caregivers in Participatory Urban Planning" başlıklı tez sunumu birinci seçilmiş ve 1000\$ ile ödüllendirilmiştir.

"Contextualizing Urban Climate Justice: Impacts of Climate Change on Vulnerable Communities in Turkey" ve "Geography of Social Networks: The Case of Creative Class in Tomtom Neighbourhood" başlıklı tez sunumları ise mansiyon ödülü olan 250\$ ile ödüllendirilmiştir.

BAŞAKŞEHİR LIVING LAB - MARMARA URBAN FORUM GİRİŞİMCİ GÜNÜ 13

YARIŞMA

2 Ekim 2021
Cumartesi
14.30-18.30
240 dk

PAYDAŞ

Başakşehir
Living Lab

Moderatör

Ömer Onur Genel Koordinatör, Başakşehir Living Lab

Konuşmacılar

Ersin Pamuksüzer Kurucu, Angel Effect

M. Cemil Arslan Dr., Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği

Yasin Kartoğlu Başkan, Başakşehir Belediyesi

Jüri Üyeleri

Bahadır Buldur Stratejist, Tomorrowism

Bekir Temel Bilgi İşlem Müdürü, Başakşehir Belediyesi

Berke Çavuşoğlu Yönetici, Bodrum Living Lab

Buğra Karahan Kurucu Ortak, Bodrum Living Lab

Burak Coşkun BT Stratejisi ve Yönetişim Başkan Yardımcısı, Vakıf Katılım

Cem Önce Eğitim&Danışman, Istanbul Business School

Deniz Erel Yönetici, Workinlot

Eray Yüksek Kurucu Ortak, Tomorrowism

Erol Teberoğlu Mentor, Freelans

H. Can Tunçsav Koordinatör, Başakşehir Living Lab

Hasan Akkaya Kurucu Ortak&CEO, Bodrum Girişimcilik

Orhan Bayram Kurucu Ortak&CEO, Helo

Osman Arlı Kurucu Ortak, Bodrum Angels

Ömer Karabayraktar Akıllı Şehircilik ve İnovasyon Şefi, Başakşehir Belediyesi

Serdar Atalay Baş Mühendis, Bitnet

Sena Cebe Girişimcilik ve Ticarileştirme Ofisi Müdürü, Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi

Talha Kılıç Öğretmen, Ulus Özel Musevi Lisesi

Yılmaz Çakır Yürütme Kurulu Üyesi, Başakşehir Living Lab

Ziya Bahtiyar Fen Projeleri Koordinatörü, Özel Şişli Terakki Lisesi/Fen Lisesi

#StartUp #ÖdüTöreni #Yenilikçilik #Yaratıcılık

Yarışmacılar

Abdussamed Çetin, Baran Akın, Cenk Tunç, Eda Tosun, Erhan Demircioğlu, Fatih Alp Yiğit, Hakan Aktan, İbrahim Balaban, İbrahim Baybara, Onat Ercan, Osman Raif, Seda Çakır, Sena Dönmez, Sinem Erbakış, Yasir Uludağ

ÖZET

Büyük bir genç nüfusa sahip bir ülke oluşu nedeniyle Türkiye, girişimcilik alanında önemli bir potansiyel barındırmakta ve bu durum klasik belediyeçilik anlayışının değişmesini; yerel yönetimlerin de girişimcilik ekosisteminin bir parçası olmasını beraberinde getirmektedir. 2013 yılında Başakşehir Belediyesi bünyesinde kurulmuş olan Başakşehir Living Lab, Türkiye'nin ilk Living Lab'i olma özelliğiyle yerel yönetimler ve girişimcilik arasındaki sıkı ilişkinin önemli bir örneğidir. Girişimcilerin fikir aşamasından üretim aşamasına kadar desteklendiği bir teknoloji ve inovasyon merkezi olan Başakşehir Living Lab ve Marmara Belediyeler Birliği işbirliği ile Marmara Urban Forum Girişimci Günü 13 kapsamında girişimcilerin proje ve ürünlerini tanıttığı bir yarışma düzenlenmiştir.

Yarışma kapsamında girişimcilerin, yatırımcılar, mentorlar ve girişimcilik ekosisteminde yer alan kurum ve kuruluşların temsilcileri ile bir araya gelmesi ve katma değer sağlayan projelerini sunmaları amaçlanmış; bu yarışma girişimciler için aynı zamanda bir ağ kurma alanı olmuştur. Ön değerlendirmenin sonunda 15 kişinin finale kaldığı yarışmada, girişimler farklı disiplinlerden gelen jüri üyeleri tarafından 4 kategoride değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda, 3. Derece Ödülü ve bir MARUF Özel Ödülü de dahil olmak üzere girişimcilere toplam 17.500 TL ödül verilmiştir

Yarışma kapsamında ödül alan proje ve katılımcıların listesi aşağıda yer almaktadır:

- 1.'lik Ödülü: Vizyosoft – Fatih Alp Yiğit ve ekibi
 - 2.'lik Ödülü: Oksihidrojen – Erhan Demircioğlu ve Ekibi
 - 3.'lük Ödülü: Yarıyo – Cenk Tunç ve Ekibi
- MARUF Özel Ödülü: Biplant – Hakan Aktan ve Ekibi

MARMARATHON: YABAN İÇİN KENT

YARIŞMA

3 Ekim 2021
Pazar
10.00-13.00
180 dk

PAYDAŞLAR

Kentsel Strateji
Superpool
WWF Türkiye
Zemin İstanbul

#YabanHayat, #ÖdülTöreni, #Yaratıcılık, #Yenilikçilik, #Gençlik, #Ekoloji,
#Biyçeşitlilik, #Ekosistem, #Kapsayıcılık, #YerelYönetim

Moderatör

Görsev Argın Eğitim ve Projeler Müdürü, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

Yasin Çağatay Seçkin Prof. Dr., Park, Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Elif Kendir Beraha Dr., Mimarlık, İstanbul Bilgi Üniversitesi

Jüri Üyeleri

Selva Gürdoğan Kurucu Ortak, Superpool

Ali Faruk Göksu Kurucu Ortak, Kentsel Strateji

Ahmet Yaşar Yıldız Orman Mühendisi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Nilay Dökümcü Kurumsal İşbirlikleri Yönetmeni, WWF Türkiye

Ecem Çuhacı Küçük Girişimcilik Koordinatörü, Zemin İstanbul

Ali Küçükler Eğitim Koordinatörü, Zemin İstanbul

Yarışmacılar

Ayşenur Semiz, Baran Bağ Bağcı, Bekir Beki, Derya Tekin, Ebru Hanna Balık, Edanur Öztürk, Egenur Bakkal, Eylül Ergün, Ezgi Yılmaz, Gizem Çal, Kadriye Dirik, Lara Su Baykan, Merve Gülsün, Nurşah Kavi, Onur Umut Akyüz, Önder Can Asal, Raşan Buğur, Resul Aslıbay, Serra Güzelyıldız, Sümeyye Yıldız, Şeyda Ertürk, Şeymanur Kaşkavalcı

ÖZET

Yeryüzündeki insan kaynaklı faaliyetlerin kentsel alana yansıyan boyutları olan sanayileşme, yanlış arazi kullanımı, kaynakların aşırı tüketimi ve kentin insan olmayan bileşenlerini incelemeyen politikaları, kentsel habitat ve yaban hayatı büyük tehditlerle karşı karşıya bırakmaktadır. Geldiğimiz noktada, iç içe geçen sonsuz alt sistemden oluşan doğayı, kente dair meselelerden ayrı tutan yaklaşımları bir kenara bırakıp insanı ve canlı bileşen-

leri kapsadığı kadar insan olmayan bileşenleri de kapsayan bütüncül çözümler aramak gerekmektedir. Bu nedenle, kentler ile yaban hayat üzerine “yeniden düşünmek” ve “birlikte hareket etmek” için MARUF21 kapsamında, bir MARUF on the GO etkinliği olarak Marmarathon: Yaban için Kent isimli bir ideathon düzenlenmiştir. Marmarathon kapsamında, kuş göç yollarından ekolojik köprülere, denizdeki hayalet ağlardan endemik bitkilere kadar doğa ile kentin temas ettiği her noktayı yeniden düşünmek ve yaban hayatı desteklemek için birlikte yaratıcı fikirler üretmek üzere bir açık çağrıya çıkmıştır. Farklı disiplinlerden bir araya gelen katılımcılar iki gün boyunca birlikte çalışarak yaban hayat için sürdürülebilir, dayanıklı, yaratıcı, kapsayıcı, yenilikçi ve sağlıklı çözümler aramıştır. Marmarathon: Yaban için Kent oturumu, konuya ilişkin sunuşlar ile başlamış; Marmarathon katılımcılarının proje aktarımlarıyla devam etmiş ve jüri değerlendirmesinin ardından Marmarathon’a katkı sunan mentorların süreç değerlendirmeleriyle sonlanmıştır.

Oturumda, İstanbul Bilgi Üniversitesinde “Yabankent” teması ile kurgulanan yüksek lisans stüdyosunun araştırma çalışmaları ve yönteminden bahsedilmiş; mimarlık ve tasarım perspektifinden, insan odaklı gelişmiş kentlerde hep beraber yaşayabilmenin olasılıklarının yaratımı üzerine bir süreç aktarımı gerçekleştirilmiştir. Ardından İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin “Yeşil İstanbul” ve “Yaban İstanbul” çalışmaları üzerinden İstanbul’un yeniden yabanlaştırılması için yürütülen süreç aktarılmış ve kent ile yaban hayat arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi konusu ekolojik, teknik, sosyal ve çevresel boyutlarıyla incelenmiştir. İBB’nin yaban hayat konusundaki çalışmaları kent ile yaban hayatı barıştırma yönünde dört aşamadan oluşan bir yol haritası sunmaktadır. Bu aşamalar, yaban hayatı alandan uzaklaştıran tehditleri bertaraf etmek, yaban hayatın alanda rahat hissedebileceği ortamı sağlamak, bu çalışmaları tamamladıktan sonra gözlem yapmak ve son olarak da bu dengenin bozulmasının başat aktörü olan insanlar üzerine çalışmak olarak ifade edilmiştir. İncelikle kurgulanmış bilinçlendirme çalışmalarını, farkındalık programlarını ve eğitimleri kapsayan son aşamanın sürecin en önemli aşamalarından biri olduğu ifade edilmiştir. Yaban hayat ile kent ve kentli arasındaki tahrip olmuş ilişkiyi onarmanın; kentleri yaban hayat için yaşanabilir ve güvenli habitatlar olarak yeniden inşa etmenin yolu, kent sakinlerinin yaban hayatı anlamasını, öğrenmesini ve empati yoluyla bağ kurmasını mümkün kılacak canlı okulları tesis etmekten geçmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kentsel sistemler ve doğal sistemleri uyumlu noktaya taşıyacak tasarım süreçlerinde araştırma tabanlı ve yenilikçi yöntemler benimsenmelidir.
2. Yaban hayatı koruma konusunda sistemsel ve yaklaşımsal bir dönüşüm sağlanmalıdır.
3. Yaban hayat ve ekoloji konusundaki sorunların çözümüne giden süreçler, gençlerin de söz söyleyebileceği ve fikir üretebileceği şekilde kurgulanmalı; çözümler, gençlerle birlikte çalışılarak tasarlanmalıdır.
4. Yaban hayat çalışmalarında öncelikli olarak yaban hayatı anlamak çok kritik olduğu için farklı uzmanlıklara sahip ekipler bir araya gelmeli ve kentsel alanda yaban hayatı ilgilendiren konularda gerekli kararlar verilmeli; bu kararların uygulanma aşamalarında ise ilgili uzmanlardan destek alınmalı ve tüm süreçler konunun farklı alanlardaki uzmanları ile yürütülmelidir.
5. Yaban hayat konusu her disiplinin bir arada düşünerek ve çalışarak adım atabileceği bir konu olduğundan her disiplinden uzmanın bir arada olduğu ve fikir ürettiği platformlar inşa edilmelidir.
6. Çocukların yaban hayat hakkındaki bilgi ve deneyim sahibi olması sağlanmalıdır.
7. Doğa, ekoloji ve yaban hayat ile ilgili farkındalık konusundaki en önemli dönemin çocukluk dönemi olduğu gözetilerek çocuklara yönelik özel programlar kurgulanmalıdır.
8. Yaban hayat ve kent konusunda çözüm

arayışlarından ziyade yerinde doğa koruma anlayışı benimsenmelidir.

9. Yaban hayat konusunda yürütülen projelerde, doğal sermayeyi korumak, daha iyi üretmek, daha akılcı tüketmek, adil kaynak yönetimi ve finansal akışları yeniden yönlendirmeyi ifade eden “tek dünya yaklaşımı” benimsenmelidir.
10. Yaban hayat çalışmalarında, hırpalanmış ve hasar görmüş çeşitli pilot uygulama alanları belirlenmeli ve bu alanlarda onarıcı yöntemlerle yürütülen çalışmalar başlatılarak konu hakkında farkındalık uyandırılması sağlanmalıdır.
11. Kentin mevcut ve planlanan yeşil alanları, yaban hayatın bu alanları tercih etmesini sağlayacak şekilde tasarlanmalıdır.
12. Yaban hayatı anlamak; toprağın geçirgenliği, kimyasal malzeme kullanımı, aydınlatma gibi konuların her biri detaylı şekilde planlanmalı ve yeşil alanlar, yaban için gerekli yaşam alanını sağlayacak şekilde organize edilmelidir.
13. Korularda, yaban hayvanları için koruma alanları oluşturulmalıdır.
14. Göçmen kuşlar için konaklama yeri olabilmesi sebebiyle karayolu peyzajı, doğru kesitlerle ve aşağıdan yukarı doğru yoğunlaşan bitki örtüsüyle zengin bir flora oluşturacak şekilde tasarlanmalıdır.
 - a. Bu durum hem göçmen kuşların konaklayabileceği ve kendi besinini bulabilecekleri bir alan sağlar, hem de kuşların karayolunda hayatını kaybetmesini önler.
 - b. Aynı zamanda köprü ve karayolları için

Yabanın kente getirilmesi ya da yabancıla kenti buluşturma kavramları, kapsamlı çalışmaları içeriyor. Sadece tek bir meslek disiplininin ya da birkaç meslek disiplininin çözebileceği konular değil. Bu nedenle biz kendimize bir yol haritası belirledik. Bu yol haritamızda önceliklerimiz ise sırasıyla yabancı alandan uzaklaştıran tehditlerden kurtulmak, yabancıların tekrar kendini bu alanda rahat hissedebileceği ortamı sağlamak ve bunu sağladıktan sonra da gözlemlemek... Bu ortamın bozulmasının ve bu noktaya gelmemizin temel nedeni ise insan. Bunun için insanı önce eğitmek, önce insanı bilinçlendirmek gerekiyor.

Yasin Çağatay Seçkin

yapılacak bu çalışmalar, ekolojik koridorlar oluşmasını da sağlar.

15. Yaban hayat ve kent arasındaki ilişkiyi güçlendirmek için yapılan çalışmaların en önemli aşaması halkın tüm bu çalışmaları sahiplenmesi olduğundan farkındalık çalışmaları hızlandırılmalıdır.

16. Yaban hayat ile ilgili projeler için detaylı bir kimlik çalışması yapılmalı ve bu kimlik çalışmaları ile halkın yaban hayatı tanınması ve yaban hayata duyulan ihtiyacı anlaması sağlanmalıdır.

17. Halkın yaban hayat ile ilgili bilgi ve farkındalık sahibi olması, yaban hayat ile bir bağ kurması ve konuyu sahiplenmesi sağlanmalı ve süreç boyunca kullanıcılarla mümkün olduğunca bir araya gelinmelidir.

18. Yerel yönetimlerin kent ve yaban hayatı ilişkisini güçlendirme çalışmalarını yürüten birimin her çalışanına yaban hayata dair eğitimler verilmelidir.

19. Yaban hayat ve ekoloji çalışmalarında görev alan tüm personelin konu ile ilgili detaylı eğitim alması, bilgi ve donanım sahibi olması sağlanmalıdır.

20. Akademi ve STK'lar ile işbirlikleri çerçevesinde kuş gözlemleri gibi halkın yaban hayat hakkında farkındalık ve bilgisini artıracak etkinlikler ve kamusal programlar düzenlenmelidir.

21. Kent sakinleri ve farklı paydaşların bir araya gelmesiyle yürütülen ve kent ekosistemlerini konu alan çalıştaylar düzenlenmelidir.

22. Yaban hayatı koruma bakış açısıyla yürütülen projeler iklim krizini de göz önünde bulundurmalı ve projelerin enerji boyutundaki

çalışmalarında yeşil enerji kullanımına önem verilmelidir.

23. Yeşil alanlardaki aydınlatma çalışmalarında, yüksek aydınlatma kullanılmamaya ve alanın tamamının aydınlatılmasını önlemeye yönelik tasarım yapılmalıdır.

a. Söz konusu alanlarda karanlık noktalar oluşması hem yaban hayvanlarının uyku alanı hem de bitkilerin fotosentez süreçlerinin dengelenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

24. Kentsel alanda yaban hayatı koruma çalışmaları kapsamında ışıklandırma konusunda planlama çalışmaları yapılmalı ve hayvanların yoğun ışıktan dolayı hayatlarını kaybetmesinin önüne geçilmelidir.

25. Yeşil alanlardaki otların budama sıklığına çok dikkat edilmeli; alandaki kelebek, arı ve diğer tüm canlıların otlar ve çiçekler ile kurduğu ilişki gözlemlenmelidir.

26. Yaban hayat için önemli habitatlar olan koru gibi alanlarda sessizlik ölçümüne önem verilmeli ve bu alanlarda yaban hayatı olumsuz etkileyecek gürültü seviyelerine sebep olan etkinliklerin gerçekleşmesi önlenmelidir.

27. Kent içindeki yaban hayatın çeşitliliğini gözeten, doğru ve etkili tabelalandırma çalışmaları yapılmalıdır.

28. Yerel yönetimler, yaban hayatı en çok etkileyen fiziksel faktörler olan aydınlatma ve ses konusunda çalışmalar yapmalı, detaylı rehberler hazırlanmalıdır.

29. Halkın korular ve ormanlardaki hayvanları beslememesi yönünde bilinçlendirme çalışmaları yürütülmelidir.

30. Medya ve habercilik anlayışının yaban

hayat ve doğanın tahribatı konusunda farkındalık yaratma yönünde bir yapılanmaya gitmesi gerekmektedir.

31. Bütün meslek gruplarının yaptığı çalışma ve üretimlerin doğaya bir şekilde katkı sağlama ya da zarar oluşturma şeklinde etkileri olabildiğinden tüm meslek gruplarının akademik eğitim sürecinde doğa ve ekolojiye dair derslere yer verilmelidir.

32. Tüm belediyeler ve paydaşlar siyaset üstü bir düzlemde buluşmalı ve konu ile ilgili etkili farkındalık çalışmaları yapılmalıdır.

Yaban hayatı düşünmek, biz mimarlar ve tasarımcılar için düşünüşü dönüştürmeyi gerektiriyor.

”

Elif Kendir Beraha

EĞİTİMLER

KAMUSAL YAŞAM VERİSİ ARAÇLARI: BÖLÜM I

EĞİTİM

1 Ekim 2021
Cuma
18.00-19.00
60 dk

PAYDAŞ

Gehl

Eğitmen

Olivia Flynn Tasarımcı, Gehl New York & San Francisco

ÖZET

Altmış yılı aşkın mesleki pratiğini 21. yüzyıl kentlerinin yaşanabilir, sürdürülebilir, sağlıklı ve insan odaklı bir yaklaşımla planlanmasına adanmış mimar, kentsel tasarımcı ve şehir plancısı Jan Gehl, mimari teknokratik anlayışa tümüyle karşı çıkan ve yapıları çevre ile insan arasındaki ilişkiyi iyileştirmeye odaklanan bir model geliştirmiştir. Gehl, Kopenhag, New York, Melbourne gibi motorlu araçları merkeze alan bir anlayış ile planlanmış birçok metropolü, insan ve yaya odaklı bir planlama ile yeniden yapılandırmış ve şehir planlama disiplininde köklü bir paradigma değişimini başlatmıştır. Jan Gehl, altmış yıllık tasarım, planlama, stratejik danışmanlık, yayıncılık ve araştırma pratiklerinin sonucunda, kentlerin kamusal yaşam alanlarını anlamak ve analiz etmek için bir metodoloji ve uygulama geliştirmiştir.

Gehl tarafından geliştirilen ve kullanıma açılan metodoloji, kent sakinlerinin günlük aktivitelerini ve rutinlerini görünür hale getirmeye yardımcı olmakla birlikte kentin karar vericilerine, kamusal mekanların tasarımı için estetik kaygıların ötesinde kullanıcı deneyimine dayalı önemli bir veri ve araç sağlar. Gehl Lensi olarak adlandırılan yöntemin kullanım amaçları ve uygulama tekniklerini aktaran bu eğitim, iki bölümden oluşmaktadır. Eğitimin birinci bölümünde, Gehl Lens metoduna bir giriş yapılmış ve katılımcıların kendi çevrelerindeki kamusal yaşam hakkında veri toplamaları için geliştirilen web tabanlı uygulamanın temelleri aktarılmıştır. Ayrıca, sırasıyla kamusal yaşam, kamusal yaşam verisi araçları ve kamusal yaşam uygulaması konuları temel sorular eşliğinde ele alınmıştır.

Kamusal yaşam insanların kenti deneyimlemeye, keşfetmeye, şekillendirmeye, paylaşmaya ve kent ile bağlantı kurmaya davet edildikleri nok-

tada birlikte oluşturdukları bir olgudur. Kamusal yaşamı anlamının yolu, mekanda yaşanmış deneyimlere odaklanmaktan, insanların ihtiyaçını anlamaktan yani gözlem yapmaktan geçmektedir. Gehl ekibinin kamusal yaşam verilerini toplamak için geliştirdiği araç seti, mekânın kullanıcı profili, kullanıcıların yaş grubu, mekandaki aktiviteler, kullanıcıların duyu durumu, tasarımın olumlu ve olumsuz yönleri, mekânın tercih edilme ya da edilmeme sebepleri gibi pek çok parametreyi içermektedir. Kamusal yaşama ilişkin gözlem, verinin toplanması ve verinin analizi aşamaları, kullanıcı deneyimi ve mekânın özellikleri arasındaki ilişkiyi açıkça ortaya çıkarması yönüyle araştırma sürecinin en kritik parçasıdır.

Tasarımda, ondan faydalanması gereken insanları devre dışı bırakırsak tasarlanan mekânı kullanmaz ve onu yok sayarlar.

Olivia Flynn

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Bir kamusal mekan, insanların o mekânı benimseyebilmesi için kullanıcılara dair gözlemlere ve onlarla kurulacak diyaloglara; odak grup çalışmalarından, alan anketlerinden, online anketlerden ve sosyal medya analizlerinden ortaya çıkacak verilere göre tasarlanmalıdır.

2. İyi mekanlar tasarlamak ve insanları bu mekanlara davet edebilmek için mevcut mekanları iyi gözlemek gerekir.

• Gehl ekibinin belirlediği 12 kent kalite kriteri ile kamusal mekan incelenebilir. Bunlar, kişinin kendini güvende ve güvenli hissetmesi, mekanın mikro-kliması, mekanın yürüme, oturabilme ve durabilme için imkan sağlaması, konuşmaya, duymaya, izlemeye ve gözlemlemeye olanak vermesi ve farklı aktiviteler sunması olarak sıralanabilir. Bir kamusal mekanda tüm bunlar sağlanıyorsa son olarak insan ölçeğine, kimliğe ve estetiğe bakılmalıdır.

3. Bir kamusal mekânı anlamak için cephe analizi yapılmalıdır.

- İnsanın iyi hissetmesi için saatte 1000 uyarın alması gerekir ki bu da 4 sn'de bir, yeni bir uyarın demektir ve yaklaşık 6 m'de bir yeni bir uyarana tekabül eder. İyi kentsel cephe buna benzer bir ritme sahip olmalıdır. Ticari fonksiyonlarla donatılı hareketli cephelelerin sardığı caddelerde kendimizi daha iyi hissederken kör cephele sokaklarda aldığımız yolun daha uzun gelmesi veya huzursuzluk hissi oluşması sebebi de bu konuyla ilişkilidir.

4. Kamusal alana dair çalışmaların öncesinde farklı kentsel kullanıcıların gözünden test yürüyüşleri yapılabilir, özellikle de farklı yaşları kapsamak için mekanın ışıklandırmasına bakılabilir.

- Örneğin, küçük çocuklu ailelerin kullanımı için ışık çok önemlidir.

5. Farklı grupların mekanı nasıl deneyimlediğini anlamak için hedefli online anketler ve sosyal medya üzerinden mekan kullanımına ve kullanan kişilerin duygularına dair büyük veri analizleri yapılabilir.

6. Gehl ekibinin geliştirdiği Kamusal Yaşam uygulaması, kamusal mekan tasarımı öncesi çalışmalarda gözlemler için bir araç olarak kullanılabilir.

- Uygulama yardımı ile mekanda hareket eden ve duran insanların, yaş, cinsiyet ve mekandaki aktivite verileri toplanarak analiz edilebilir.

KAMUSAL YAŞAM VERİSİ ARAÇLARI: BÖLÜM II

EĞİTİM

3 Ekim 2021
Pazar
17.00-18.00
60 dk

PAYDAŞ

Gehl

Eğitmen

Olivia Flynn Tasarımcı, Gehl New York & San Francisco

ÖZET

Kamusal Yaşam Verisi Araçları eğitiminin birinci bölümünde, Gehl Lens metodu ve veri toplamak için geliştirilmiş olan web tabanlı yazılıma ilişkin aktarım yapılmış; ardından uygulama aşamasına geçilerek eğitim katılımcıları dış mekânda yaptıkları analizleri uygulama arayüzüne işlemişlerdir. Eğitimin ikinci bölümünde, katılımcıların iki oturum arasındaki sürede yakın çevrelerinden topladıkları kamusal yaşam verileri birlikte gözden geçirilmiş ve Gehl metodunun uygulanışına ilişkin kapsamlı bir çerçeve çizilmiştir. Oturum, katılımcıların topladıkları veri üzerinden kamusal yaşam verisini kullanma biçimlerine, tasarıma dair problemlere veri odaklı çözüm bulma yöntemlerine ve mevcut analizler için bir aktarım metodu olarak hikayeleştirme konusuna odaklanmıştır.

Kamusal Yaşam Verisi Araçları, mevcut kamusal mekânlardaki değişimi gözlemlenmek için kullanılabilir. Örneğin COVID-19 pandemisi öncesi ve sırasında, kamusal mekân kullanımındaki değişikliği anlamak için Danimarka'nın dört kentinde (Kopenhag, Helsingor, Horsens, Svendborg) bir kamusal yaşam verisi araştırması yapılmıştır. Bu araştırmanın sonucunda, pandeminin kamusal mekânda tercih edilen aktiviteler ve kullanıcı yaş grupları üzerindeki etkisi somutlaştırılmış; kentlerin rekreasyonel amaçlı kullanımının arttığı tespit edilmiştir. Kamusal mekan kullanımında ise aktivite çeşitliliği çok değişim de kullanıcı profilinin değiştiği; çocuk ve yaşlıların kamusal alan kullanımının büyük ölçüde arttığı gözlemlenmiştir. Araştırmanın raporuna covid19.gehlpeople.com sitesinden ulaşılabilir.

Kamusal yaşam verisinin oldukça kritik bir role sahip olduğu bir diğer alan ise kamusal mekân tasarımıdır. Gehl ekibinin Amerika'nın Lexington ve Philadelphia kentlerinde yürüttüğü çalışmalar, kamusal mekân tasarım

#Veri #KamusalHayat #KamusalMekan #Katılım
#KentselTasarım #COVID19

sürecinde, tasarım öncesinde ve geçici pilot uygulamalar esnasında toplanan verinin etkili ve canlı bir kamusal mekânın inşasındaki önemini ortaya koymuştur. Kamusal yaşam verisini toplamak kadar önemli bir diğer adım ise verinin, veri sonucunda mekânda yapılan çalışmanın ve sürecin olumlu etkilerinin hikâye anlatıcılığı (storytelling) yöntemi ile kullanıcılara aktarımı ve veriye dayalı başarılı uygulamaların sosyal etkisini görünür kılmaktır. Eğitim, mekânın uzmanının tasarımcı değil kullanıcılar olduğunu ve mekâna ilişkin en doğru yönlendirmeyi ancak kullanıcıların yapabileceğini vurgulamıştır.

Kamusal Yaşam Verisi Araçları ile başarılı veya başarısız olması farketmeksizin tüm kamusal mekân uygulamalarının etki analizi yapılabilir; olumlu veya olumsuz etkileri veri ile kanıtlanabilir ve tüm bu süreç hikâyeleştirme yoluyla kullanıcıya aktarılabilir. Bu hikâyeler, kamusal mekânların yaşam öyküsünü tüm boyutlarıyla aktaracak ve başarılı bir kamusal mekân tasarımının gerekliliklerinin farkedilmesini sağlayacaktır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. İyi bir kamusal tasarım için kamusal mekan tasarımının öncesinde kamusal yaşam verisi toplamak, bu veri üzerinden bir çalışma yürütmek ve tasarımın işlerliğini yine veri ile kanıta dayalı bir şekilde sunmak gerekmektedir.
2. Kamusal mekanın daha çok kullanılması için mekan tasarım sürecinde küçük ve ucuz bir pilot çalışma gerçekleştirilmeli ve bu pilot sırasında toplanan kamusal yaşam verisi ile nihai tasarımı yapılmalıdır.
3. Kamusal mekanda hangi kullanıcı gruplarının nereleri benimsediği ve sahiplendiğini anlamak için sosyal medya analizi yapılabilir.
4. Çocuk oyun alanlarında su elementi oyun alanının bir parçası olarak kullanılmalıdır.
- a. Gehl ekibinin Lexington kentinde yaptığı

araştırmaya göre Lexington kentinde yapılacak bir kamusal mekan tasarımı öncesi yapılan araştırmada kentte yaşayanların %18'inin 14 yaş altı olmasına rağmen kamusal mekânı kullananların yalnızca %5'inin bu yaş grubunu oluşturduğu saptanmış ve çocukların kentteki deneyimleri gözlemlendiğinde süs havuzunun oyun alanı olarak kullanıldığı farkedilmiştir. SplashJAM isimli pilot çalışması kapsamında müdahale edilecek parkın içine su oyun alanı kurulmuş ve akabinde kamusal yaşam verisi araçları ile parkın kullanımın nasıl değiştiği gözlemlenmiş. Öncesinde saat başına sadece bir kişi mekânı kullanırken bu sayının 23'e yükseldiği görülmüştür.

5. Güvenlik sorunu olan kamusal mekanlar aktif ve hareketli kent mobilyaları ile canlandırılarak mekanın kullanım dinamiklerinin değişmesi sağlanabilir.

- a. Ekibin bir diğer çalışmasında, Philadelp-

hia'da geceleri suçun arttığı ve güvenlik konusunda sıkıntılı bir atıl mekan için kamusal mekan tasarımı yapılmadan önce alana hareket ettirilebilir kent mobilyaları yerleştirilmiş ve bunun yaya hareketini nasıl değiştirdiği gözlemlenmiştir. Pilot çalışma sırasında toplanan veri sonucunda insanların dinlendirici ve eğlendirici aktivitelere ihtiyacı olduğu anlaşılmış bunun için özel oturma grupları tasarlanmış. 1 yıl sonunda alanın kullanımı %130 artmış.

6. Kullanıcılarla paylaşmak çok önemli olan tasarımın pozitif etkileri hikaye anlatımı (storytelling) yöntemi ile aktarılabilir.

a. İyi bir hikaye anlatımı için dikkat edilmesi gereken dört şey; akılda kalıcılık, sayısallaştırma, görselleştirme ve insanlaştırmadır.

b. Hikayeyi akılda kalıcı bir halde sunmak

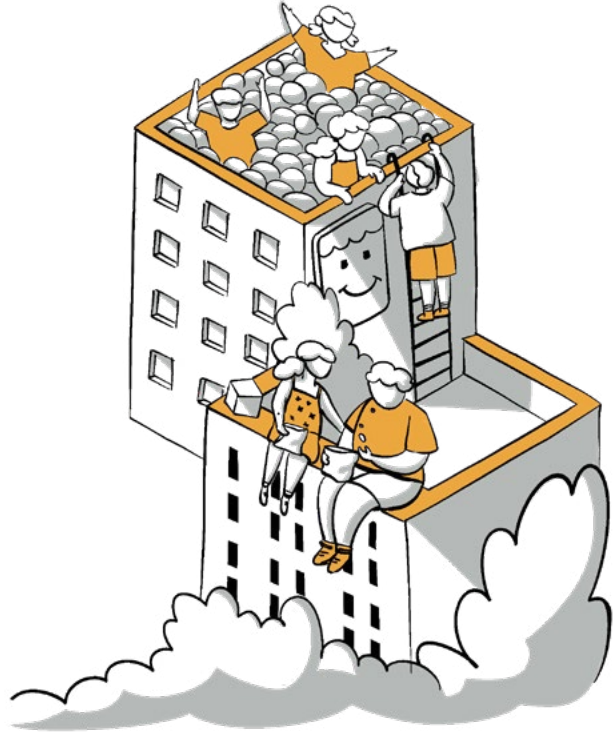
için her yaş grubunun anlayabileceği bir dil kullanılmalı ve proje hakkında hiçbir bilgi sahibi olmayan kişi bile başlıklara baktığında bir çıkarımda bulunabilmelidir.

c. Hikaye, sayısal veriler ile desteklenmeli, en can alıcı verilere odaklanılmalıdır.

d. Sadece söylemek yeterli değildir, grafiklerle göstermek de önemlidir.

e. Görsellerin kullanımı hikaye anlatımında çok önemlidir. Bazen bir fotoğraf pek çok şeyi anlatabilir. Özellikle kamusal mekanları fotoğraflarken insan kullanımını vurgulamak çok önemlidir.

f. Hikaye her zaman alıntılar ve anekdotlar ile desteklenmeli ve insan deneyimleri paylaşılırken kişilerin mekan hakkındaki düşüncelerine yer verilmelidir.

OYUN KURUCULUK 101: ÇOCUK OYUNUNU YENİDEN DÜŞÜNMEK

EĞİTİM

2 Ekim 2021
Cumartesi
17.30-19.00
90 dk

PAYDAŞ

Pop-Up
Adventure Play

Eğitmenler

Suzanna Law Dr. Direktör, Pop-Up Adventure Play

Morgan Leichter-Saxby Direktör, Pop-Up Adventure Play

ÖZET

Oyun kuruculuk (Playwork), çocukların gelişimini ve iyi oluş halini, oyun aracılığıyla çeşitli bağlamlarda desteklemeye yönelik özel bir yaklaşımdır. Araştırmalar, oyunun çocukların sağlığı ve gelişimi için hayati önemini ve dolayısıyla sağlıklı ilişkiler, çevreler ve toplulukların inşasında sahip olduğu rolü ortaya koymaktadır. Birleşik Krallık merkezli Pop-Up Adventure Play ekibi, çocuk oyunlarını sağlıklı bireyler, aileler ve topluluklar için bir katalizör olarak gören ve çocukların kent içinde oyuna erişimini mümkün kılmak için çalışan, kâr amacı gütmeyen bir kuruluştur. Pop-Up Adventure Play'in kurucuları ve oyunun dünyayı değiştirebilecek kadar güçlü bir araç olduğuna inanan oyun savunucuları tarafından verilen eğitimde, oyun kuruculuk hareketlerinin tarihi, oyun kuruculuğun temel teorisi ve mekânsal pratikleri aktarılmıştır.

Oyun kuruculuk kapsamında dünyanın çeşitli yerlerinde farklı amaçlarla macera oyun alanları (adventure playground) kurulmuş ve bu alanlarda çocuklara yönelik deneyim alanları yaratılmıştır. Çocukların istedikleri zaman, istedikleri şekilde, içlerinden geldiği gibi oynayabildikleri bu alanları farklı materyal ve formlar ile oluşturmanın mümkün olduğu gösterilmiş ve bu süreçte en önemli faktörün malzeme değil; mekân, zaman ve izin üçlüsü olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca, çocuklar materyalleri kendi amaçları dışında, farklı işlevlerde kullanarak keşfetmeyi öğrenmekte ve bu sayede yaratıcılıklarını harekete geçirmektedir. İyi oyun alanları, çocuklar için her türlü ifade ve deneyimi mümkün kılarak onlara eğlence, özgürlük ve esneklik sunan mekânlardır. Birçok farklı insanı ve topluluğu bir araya getiren bu oyun alanları, etkileşime imkân tanıyarak diğer insanlarla iletişim kurmayı, farklılıkları görmeyi ve farklılıklar arasında güvenli bağlar kurmayı sağlayan bir diyalog alanı olmaktadır.

#Çocuklar #KamusalMekan #MekanOluşturma
#Yaratıcılık #Topluluk #Kapsayıcılık

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Çocuklar için iyi oyun alanları çok basit malzemeler ile kolayca oluşturulabilir.

a. Dünyanın farklı kentlerinde farklı malzemeler ile ve bazen de çocuklar ile birlikte kurulan Macera Oyun Alanları (Adventure Playground) bunun için iyi bir örnektir.

2. Klasik çocuk oyun alanlarının sunduğu olanaklardan çocukların bir süre sonra sıkılması ile bunun çocuk parklarındaki tehlikeyi artırması ve çocukların bir oyun alanının yapımında aktif görev alması ve/veya alan daha tehlikeliymiş gibi hissetmeleri durumunda, oynarken daha dikkatli davranıp ve kendi emniyet değerlendirmelerini başarılı bir şekilde yapmaları sebepleriyle, konveksiyonel bir çocuk parkına göre daha az yaralanmaların görüldüğü farklı ve basit materyaller ile oluşturulmuş macera oyun alanları üzerine çalışılmalıdır.

3. Kamusal mekanlara, pop-up macera oyun

alanları gibi oyun alanları geçici ya da kalıcı olarak kurulabilir.

a. Özellikle çocukların oyun alanlarına erişimi olmayan mahallelerde uygun bir kamusal mekana belli sıklıklarda (örneğin haftanın aynı günü) ve basit malzemeler ile oyun alanları kurulabilir.

b. Okul bahçesi gibi yerlere yerleştirilen ve oyun malzemeleri içeren konteynerler belli saatlerde açılarak çocuklara oyun alanı ve malzemesi sunulabilir.

4. Etkili sonuçlar alabilmek için mükemmel bir oyun alanını yaratmaktan öte küçük fikirler ile başlayarak topluluğun onu geliştirmesini sağlamalıdır.

- Pop-up macera oyun alanları oluşturmak için anahtar kavramlar: Küçük başla, hemen başla ve devam et.

5. Çocukların hem iletişim kurmalarını hem de daha dikkatli bir şekilde oynamalarını sağlayabilmek için oyun kuruculuk açısından oyun alanlarında farklı yaş gruplarının birlikte oynamaları teşvik edilmelidir.

Oyun, özgürce seçilen, kişisel olarak yönlendirilen ve içsel olarak motive edilen bir süreçtir. Daha basit ifade etmek gerekirse oyun, (çocukların) istedikleri zaman, istedikleri gibi, nasıl isterlerse öyle olmalıdır.

Suzanna Law

BİSİKLETLİ ULAŞIM PLANLAMASI

101: ALTYAPI, YOL GÜVENLİĞİ VE İLETİŞİM

EĞİTİM

2 Ekim 2021
Cumartesi
10.00-13.00
180 dk

PAYDAŞ

WRI Türkiye

Eğitmenler

Merve Akı Kentsel Hareketlilik Yöneticisi, WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler

Celal Tolga İmamoğlu Kıdemli Yönetici, Ulaşım ve Yol Güvenliği, WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler

Damla Özlüer Proje Koordinatörü, Myra Ajans

ÖZET

Bisikletli ulaşım, uzun yıllardır Türkiye’de gerek yerel gerek merkezi yönetimlerce teşvik edilmesine rağmen bir ulaşım türü olarak algılanamamış; bir rekreasyon ve spor aracı olarak değerlendirilmiştir. Farklı bakanlıkların hibe çağrılarına karşın ulaşım amaçlı güvenli ve bütünleşik bir bisiklet ağı, şehirlerimizde uygulamaya geçirilememiştir. WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler’in işbirliği ile düzenlenen bu eğitimin temel amacı, bisikletin kent içi ulaşımında sahip olduğu payın artırılabilmesi için güvenli ve entegre bisiklet altyapısı ile doğru sürdürülebilir ulaşım iletişimi stratejilerinin geliştirilmesi konusunda yerel yönetimlere bir yol haritası sunmaktır.

Üç kısımdan oluşan eğitimin birinci kısmında bisikletli ulaşım planlamasının Türkiye’deki kanun ve yönetmeliklerdeki yeri aktarılmış; ikinci kısımda, bisikletli ulaşımın mevcut ulaşım sistemi içerisindeki yeri net bir şekilde analiz edilerek yol güvenliği unsurlarını kapsayan çözümler aktarılmıştır. Bisikletli ulaşım altyapısı değişim, erişilebilirlik ve sürdürülebilirlik kavramları üzerinden açıklanmış; güvenli, bütünleşik, erişilebilir ve etkileşimli bisiklet yolları tasarlanmasının gerekliliği üzerinde durulmuştur. Son bölümde ise, sürdürülebilir ulaşımın iletişim boyutu bisiklet odağında irdelenmiş; trafikte bisikletli ulaşım kültürünün gelişmesini teşvik edecek iletişim yaklaşımları paylaşılmıştır. Sürdürülebilir bir proje olarak bisikletli ulaşımın iletişimi için dikkat edilmesi gereken unsurlar sosyal fayda iletişimi başlığı altında açıklanmıştır.

#BisikletSürme #Ulaşım #KentselPlanlama
#Sağlık #iletişim #Güvenlik

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yıllardır cevaplanmaya çalışılan “Şehir merkezinde, yollara ne kadar araç sığdırabiliriz?” sorusu yerine, “İnsanlara şehir merkezindeki yol ağları üzerinde nasıl hareketlilik sağlayabiliriz?” sorusu sorulmalıdır.

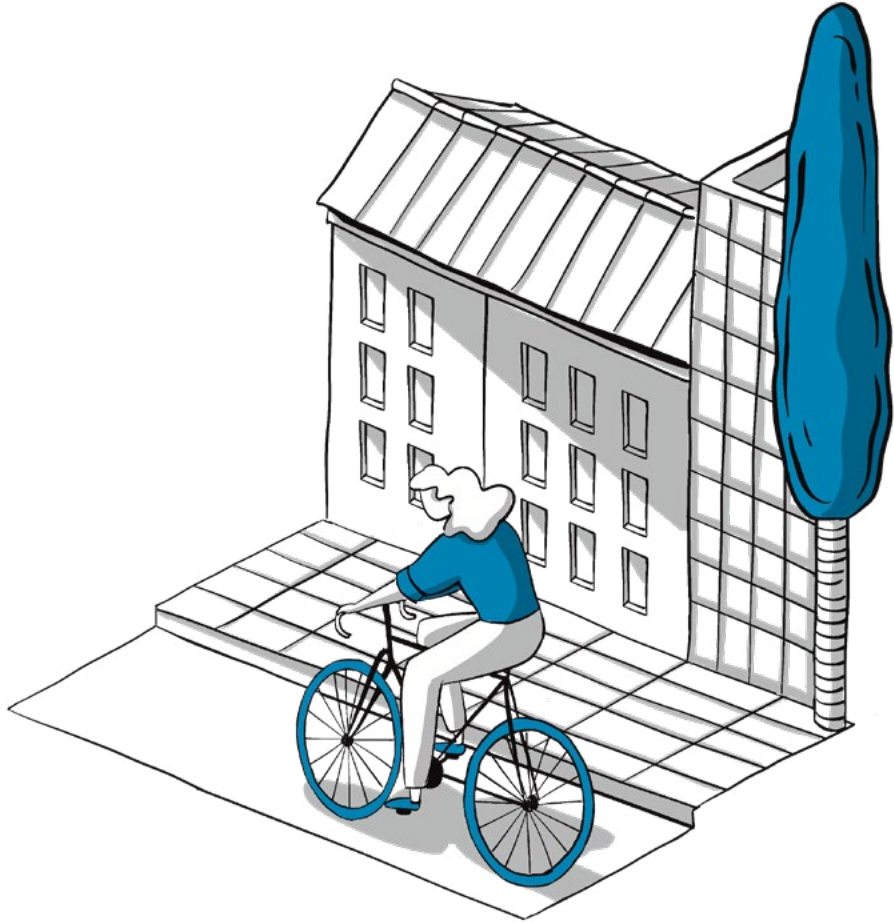
2. Kullanıcılar arasında bir önceliklendirme yapılmalı ve bütün plan ve projelerin yayalar, toplu taşıma kullanıcıları ve bisikletliler gibi en savunmasız kullanıcıya öncelik verilerek gerçekleştirilmelidir.

3. Sürdürülebilir ulaşım için benimsenecek 3 temel yaklaşım şunlardır:

- (1) Önle: motorlu taşıtla yapılan yolculuk sayılarını ve uzunluklarını azalt.
- (2) Değiştir: daha sürdürülebilir ulaşım türlerini tercih et.
- (3) İyileştir: teknoloji ve operasyonu iyileştir.

4. Bisikletli ulaşımın güvenli ve erişilebilir olması için bisiklet yolları bütünleşik ve kesintisiz bir ağ olarak planlanmalıdır.

5. Bisikletli ulaşımı desteklemek için güvenli bisiklet yolları tasarlanmalıdır. Bunun için dikkat edilmesi gerekenler:

- (1) Bisikletlinin güvenli yolculuğu için hareket ve alanla ilgili temel ihtiyaçlar;
- (2) bisikletler için bütünleşik, güvenli ve kesintisiz bir rota sağlaması planlanan bisiklet ağıları;
- (3) bisikletliler için daha iyi bir görüş ve gerçek güvenlik sağlayan korumalı bisiklet yolları;
- (4) bisikletliler için çatışmaların azaltılmasını sağlamak adına kavşak noktalarında önlemler;
- (5) düşük hızlara ve düşük trafik hacmine sahip alanlarda paylaşımlı bisiklet sokakları ve
- (6) yeşil rotalar boyunca sokak-dışı bisiklet yollarıdır.

6. Bisikletli ulaşım başta olmak üzere sürdürülebilir kent içi ulaşımın iletişimini yaparken strateji, hedef kitlede ve bölgede sunulan alternatife yönelik iletişim bariyerleri göz önüne alarak belirlenmeli ve buna uygun bir sosyal fayda iletişimi yürütülmelidir.

7. Sosyal fayda iletişiminde hedef kitle kampanyayı bir kere destekledikten sonra konunun savunucusu da olabildiği için sosyal fayda iletişimi sürecin en başından itibaren planlanmalıdır.

8. Hem yayaların, hem toplu taşıma akslarının hem de bisikletli ulaşımın güvenli ve erişilebilir olarak beraber düşünülüp tasarlanması gerekir.

9. Güvenli bir bisiklet yolu için, diğer araçlarla bisikletliler arasında tampon bölgeler oluşturulmalıdır.

10. Kent içinde bisiklet yolu tasarlarırken ilk öncelik bir tarafa dayalı tek yönlü bisiklet

yolu yapmak olmalı, çift yönlü yollar ise çok zor durumda kalınırsa yapılmalıdır.

- Eğer ölçülen motorlu taşıt hızı 30 km'den ve günlük motorlu trafik hacmi 200'den az ise paylaşımlı bisiklet yolu yapılabilir. Taşıt hızı 40 km ve motorlu trafik hacmi 6.000 ve üzeri ise bisiklet yolu yapılabilir. Motorlu trafik hacmi 10.000 ve taşıt hızı 50 km ve üzeri ise ayrılmış bisiklet yolu yapılabilir. Taşıt hızları 60 km ve üzeri olduğu durumlarda bir banket ile ayrılmış bisiklet yolu yapılabilir.

11. Kavşak geçişlerinde "bike box" denilen, bisikletlinin trafik ışıklarında motorlu taşıtlara göre avantaj sağlamasını ve güvenli olarak beklemesini sağlayan bisiklet kutuları yerleştirilmelidir.

HAVA KALİTESİNİ ÖLÇMEK: AIRBEAM SWAP

EĞİTİM

1 Ekim 2021
Cuma
16.30-17.30
60 dk

PAYDAŞLAR

Bernard van Leer
Foundation
HabitatMap

Eğitmenler

Ankita Chachra Politika İçin Bilgi Direktörü, Bernard van Leer Vakfı

Michael Heimbinder Kurucu & Genel Müdür, HabitatMap

ÖZET

Hava kirliliği, dünya üzerindeki çocukların %93'ünün bir temel hak olan temiz havadan mahrum kalarak zehirli hava solmasına ve neredeyse 17 milyon bebeğin azami ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri bir çevreden 6 kat daha kötü koşullarda yaşamasına yol açacak kadar kritik boyutlara ulaşmış durumdadır. Bu durumun bilinciyle oluşturulan AirBeam Swap projesi ve her çocuğun hayata yeterince iyi koşullara sahip sağlıklı bir çevrede hayata başlangıç yapabilmesini hedefleyen Bernard van Leer Vakfı tarafından yürütülen eğitim; konuya ilişkin farkındalık yaratmayı ve hava kirliliğinin insan sağlığı üzerindeki yıkıcı etkilerini vurgulayarak harekete geçme çağrısında bulunmayı amaçlamaktadır.

Eğitim kapsamında, yerel hava kalitesinin özellikle çocukların sağlığı üzerindeki kritik etkileri, hava kalitesini ölçme ve izleme yöntemleri ve bu konuda farkındalığı artırmaya yönelik çalışmaların çözüme yönelik geliştirilecek politikalar için önemi ele alınmıştır. Bu çerçevede, eğitim partnerlerinden Bernard van Leer Vakfı'nın 0-5 yaş arasındaki çocukların ve ebeveynlerinin gözünden şehir deneyimini inceleyen ve bu konuda karar alıcılara politika önerileri getirmeyi amaçlayan Urban95 girişiminden bahsedilmiştir. 0-5 yaş aralığı, çocuğun geleceğinde uzun vadeli etkiler oluşturacak en önemli dönemlerden biridir ve bu süreçte çocukların temel ihtiyaçlarından biri de sağlıklı ve korunaklı bir çevredir. Eğitim esnasında basit bir uygulama ile yeni doğan bir bebeğin yetişkinlere göre çok daha hızlı olan nefes alma frekansı katılımcılar ile birlikte deneyimlenmiş ve sağlıklı hava kalitesinin onları ne derecede etkileyebileceği ortaya konulmuştur.

#HavaKalitesi #Sağlık #Çocuklar #Veri

Eğitimnin ikinci kısmında ise New York merkezli HabitatMap tarafından tasarlanmış olan ve gündelik yaşam içinde hava kalitesini ölçmeyi sağlayan AirBeam cihazı tanıtılmış; Urban95 kapsamında geliştirilen, yerel hava kalitesi ve bunun çocukların sağlığı üzerindeki etkileri konusunda farkındalık yaratmayı amaçlayan AirBeam Swap projesinin aktarımı yapılmıştır. Proje kapsamında kişiler, yaşadıkları çevredeki yerel hava kalitesini, havadaki parçacıkları toplayarak analiz eden AirBeam cihazı ve akıllı telefon yardımıyla toplayabilir, bir açık veri platformu üzerinden topluluk ile paylaşabilir ve hava kalitesini mekâna ve zamana bağlı olarak gözlemleyebilir. Bu proje ile, yerel hava kalitesi konusunda farkındalığın artırılması ve bu sayede yerel ve merkezi yönetimlerin evre politikalarında değişiklik yapması için gerekli baskının sağlanmasıyla hava kalitesinin arttırılması hedeflenmektedir. Eğitimin sonunda katılımcılar bu uluslararası topluluğun bir parçası olmak üzere davet edilmiştir.

AirBeamSwap, teknolojiyi insanların bireysel kullanımına sunuyor. Önceden hava kalitesini sadece yönetimler, bilim insanları ve akademisyenler lbiliyorlardı, nk kullanılan araçlar oldukça pahalıydı... Artık AirBeam gibi cihazlar sayesinde insanlar bunu lbiliyor. Bu bir anlamda bilimi demokratikleştirme süreci.

Michael Heimbinder

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Hava kalitesini takip etmede oldukça önemli olan açık veriden yararlanmak üzere ülkeler için geliştirilmiş hava kalitesi endekslerini uyarlayarak karşılaştırılabilir bir hale getiren platformlardan yararlanılabilir.

- Plume Labs'ın Dünya Hava Haritası (<https://air.plumelabs.com/en/>) ve IQ Air (<https://www.iqair.com/>) bunlardan bazılarıdır.

2. Kolay taşınabilir bir cihaz olan AirBeam ile yerel hava kalitesi, kent sakinleri tarafından kolaylıkla ölçülebilir ve izlenebilir.

- Bu yöntem ile hava kalitesi, zamana ve mekâna bağlı olarak anlık olarak toplanabilir, haritalanabilir ve HabitatMap in online Air-casting haritası üzerinden paylaşılabilir.

- Hava kalitesi hakkında farkındalığı artırmak için veri toplamak oldukça önemlidir. The New York Times'in AirBeam kullanarak yaptığı bir çalışma kapsamında, dünyanın

en kirli havaya sahip şehirlerinden biri olan Hindistan'ın New Delhi şehrinde farklı sosyo-ekonomik gruplardan iki çocuğun bir gün boyunca maruz kaldıkları hava kirliliği ölçülmüş ve eşitsizliğin boyutları veri ile kanıtlanarak çarpıcı bir farkındalık kampanyasına dönüştürülmüştür. (<https://www.nytimes.com/interactive/2020/12/17/world/asia/india-pollution-inequality.html>).

3. Hava kalitesi ile ilgili eşitsizlikleri ortadan kaldırmak için, farkındalık artırmak ve politika değişikliklerini sağlamak üzere bilimsel olan bilgi demokratikleştirilmeli ve bunu hem ölçebilecek hem de izleyebilecek teknolojiler kent sakinlerinin kullanımına sunulmalıdır.

4. Yerel yönetimler hava kalitesine dair toplanan verilere dayalı politikalar üretebilir ve hava kalitesini yükseltebilirler.

- Örneğin New York yerel yönetimi, yerel hava kalitesi verilerine dayanarak çöp toplama kamyonlarının güzergahlarını yeniden organize etmiş ve hava kalitesini arttırmıştır.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İÇİN RAPORLAMA

EĞİTİM

1 Ekim 2021
Cuma
14.30-16.00
90 dk

PAYDAŞ
CDP

Eğitmenler

Lea Busch Katılım Sorumlusu, Şehirler, Eyaletler ve Bölgeler, CDP

Tanyeli Sabuncu İklim ve Enerji Programı Kıdemli Uzmanı, WWF Türkiye

Ayşen Erdinçler Prof. Dr., Çevre Bilimleri Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi & Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Şükran Nurlu İklim Değişikliği ve Çevre Koruma Dairesi Başkanı, İzmir Büyükşehir Belediyesi

ÖZET

Dünya enerjisinin üçte ikisinden fazlasını tüketen ve CO₂ emisyonlarının %70'inden fazlasını oluşturan kentler, iklim değişikliği ile mücadelede oldukça önemli bir yere sahiptir. İklim değişikliklerine yönelik hazırlanan bu raporlama eğitimi, ilişkisel üç kısımdan oluşmaktadır. İlk olarak, iklim değişikliklerinden dolayı şehirlerin karşı karşıya kalabilecekleri çevresel tehlikeleri ve riskleri tespit etmeye çalışan ve farklı ülkelerdeki şehirlerden veri toplayarak sistematik bir şekilde raporlama yapan CDP kuruluşu hakkında bilgi verilmektedir. Kâr amacı gütmeyen; iklim, çevre riskleri ve etkileri üzerine dünyanın farklı ülke ve şehirlerinden sistematik bir şekilde veri toplayan; şirketlerin, bölgelerin ve yatırımcıların çevresel etkilerini ölçerek acil eylem bulunmaya çağıran global ve çevresel bir raporlama kuruluşu olan CDP, şehirlere iklim konusunda halihazırda ne durumda olduklarını ölçebilecekleri esnek bir metodoloji ile yapılandırılmış bir anket ve veri sistemi sunmaktadır. CDP-ICLEI Birleşik Raporlama sistemi uygulanan bölge için yaygın olan riskleri ve tehlikeleri belirlemektedir. Bu risklere yönelik uyum eylemleri ve azaltım önlemleri şehirlere rapor ile detaylı bir şekilde bildirilmektedir. Raporlama sürdürülebilir iklim politikaları açısından oldukça faydalı çıktılara sahiptir.

Eğitimin ikinci kısmında, CDP verilerini işbirliği halinde kullanan ve doğa koruma kuruluşlarından biri olan WWF'in organize ettiği "Tek Dünya Kentleri Yarışması"nın (OPCC, One Planet City Challenge) şehirler için önemi vurgulanmıştır. Paris İklim Anlaşması ile de ortaya konulan 1.5° ile uyumlu iklim hedeflerinin belirlendiği bu yarışmadaki raporlama sonucunda şehirlere

doğa temelli çözümler ve enerji gibi alanlarda kapasite geliştirici materyaller ve workshoplar sunulmakta; şehirlerin verileri ise CDP/ICLEI'nin ortak raporlama sistemine yönlendirilmektedir.

Eğitimin son kısmında ise belediyelerin iklim değişikliği konusunda dirençli şehirler oluşturabilmek için ulusal ve uluslararası ağlara dahil olmasının önemi vurgulanmış ve Türkiye'den CDP sistemine dahil olan İstanbul ve İzmir Büyükşehir Belediyelerinden gelen temsilciler kendi deneyimlerini aktarmıştır. Her iki şehirde de "İklim Eylem" planları hazırlanarak iklim değişikliğinin oluşturabileceği olası etkilere karşı dirençliliği artırma hedefine yönelik proje ve programlar geliştirilmektedir. Eğitimde genel olarak iklim değişikliğinden dolayı şehirlerin karşı karşıya kaldıkları risklerin raporlama verileri ile nasıl tespit edilebileceğine yer verilmiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kent yönetimleri, iklim planları veya eylemleri ve bunlara yönelik hedeflerin artırılması yönünde çalışmalar yapmalıdır.
2. Belediyeler, Global Covenant of Mayors (GCoM), CDP, C40 benzeri uluslararası ağlara üye olarak iklim değişikliği konusunda mevcut durumlarını (sera gazı envanteri) sistematik bir şekilde tespit etmeli; iklim eylem planları hazırlamalı ve hazırlanan raporlar doğrultusunda şehrin direncini artırmaya yönelik azaltım eylemlerini uygulamalıdır.
3. Kentlerde iklim krizi ve etkilerine yönelik doğa ile uyumlu bölgesel proje çözümleri geliştirmelidir.
4. İklim ile ilgili konularda ortaya çıkan risklere karşı belediyeler, mevcut konumlarını belirleyip ve ilerlemelerini takip edebilmek üzere CDP Birleşik Raporlama sistemine

dahil olarak yereldeki sorunları bildirmeli ve bu sorunlara ilişkin iklim uyum eylem planları hazırlamalıdır.

5. Şehirlerin yaşadığı doğal felaketlerden hareketle doğaya karşı değil doğayla birlikte, doğayı da kent hayatına dahil edecek şekilde, farkı kurumların destek olduğu strateji eylem planları hazırlanmalıdır.
6. Şehirler, sel ve su baskınları, çok yüksek sıcaklıklar, su kıtlığı gibi tehlikeler yaygın risklere karşı erozyon önleyici arazi yönetimi, sulama geliştirme sistemleri, taşkın ve sıcaklık haritalama gibi uyum eylemleri gerçekleştirmelidir.
7. Şehirler, WWF tarafından organize edilen ve 1.5°C ile uyumlu iklim hedeflerine ulaşmak için, uluslararası bağımsız jüriler tarafından raporlamasının yapılabileceği "Tek Dünya Kentleri Yarışması (OPCC, One Planet City Challenge)" benzeri platformlara katılım sağlayabilirler.

DAYANIKLI ŞEHİRLER İÇİN DOĞA TEMELLİ ÇÖZÜMLER

EĞİTİM

3 Ekim 2021
Pazar
14.30-16.30
180 dk

PAYDAŞ

Orta Avrupa
Üniversitesi

Eğitmenler

Laszlo Pinter Prof., Çevre Bilimleri ve Politikaları Bölüm Başkanı, Orta Avrupa Üniversitesi (CEU)

Dora Almasy Dr., Araştırmacı, Çevre Bilimleri ve Politikaları, Orta Avrupa Üniversitesi (CEU)

Sara Maia Araştırmacı, Çevre Bilimleri ve Politikaları, Orta Avrupa Üniversitesi (CEU)

Judit Boros Araştırmacı, Çevre Bilimleri ve Politikaları, Orta Avrupa Üniversitesi (CEU)

Attila Katona Araştırmacı, Çevre Bilimleri ve Politikaları, Orta Avrupa Üniversitesi (CEU)

Jennifer Lenhart Dr., Küresel Lider, WWF Cities, WWF İsveç

ÖZET

Doğa Temelli Çözümler (DTÇ, Nature Based Solutions), iklim değişikliği kaynaklı biyoçeşitlilik kaybı ve ekolojik tahribat sebebiyle birçok çevresel riskle karşı karşıya kalan kentlerin dayanıklılığının artırılması hususunda oldukça önemli bir potansiyel sunmaktadır. İlhamını ve kaynağını doğadan ve doğal döngülerden alan DTÇ, yeşil çatı, duvar ve koridorlardan, kent parkları, nehir restorasyonu ve kıyı yenileme projelerine değin uzanan geniş bir uygulama alanına sahiptir. Kentsel alanda pek çok farklı ölçek ve biçimde uygulanabilecek olan DTÇ, çevresel ve sosyal faydalarının yanı sıra; ekonomik olarak da oldukça uygun maliyetli uygulamalardır. Ayrıca bu uygulamalar, iklim değişikliğinin kent üzerindeki etkilerini bertaraf etme, kentte biyoçeşitliliğin korunması, kent sakinlerinin refahı gibi sürdürülebilirliğe ilişkin pek çok sorunu çözme potansiyeline sahiptir. Orta Avrupa Üniversitesi (Central European University) işbirliği ve WWF-İsveç'in katkıları ile gerçekleştirilen eğitimde, DTÇ'nin dayanıklı şehirlerin inşa sürecine sunabileceği katkılara ilişkin kapsamlı bir bakış sunulmuştur. Eğitimde farklı DTÇ türleri, bu çözümlerin zorlukları ve faydaları açıklanmış ve dünyanın farklı kentlerinden iyi uygulama örnekleri

#Dayanıklılık #Doğa #MekanOluşturma #PolitikaOluşturma
#Biyçeşitlilik #Ekoloji #Ekosistem #İklimDeğişikliği
#Sürdürülebilirlik

sunulmuştur. Eğitimin içeriği, AB finansmanlı Horizon 2020 Naturvation araştırma projesi kapsamında oluşturulmuş veri tabanı Urban Nature Atlas (Kentsel Doğa Atlası) bulguları baz alınarak tasarlanmıştır.

Eğitimde, DTÇ'nin yeşil altyapı, doğa temelli uyum, ekosistem temelli uyum gibi farklı kavramları kapsayan şemsiye bir kavram olduğu ifade edilmiştir. Tüm bu farklı kavramların ortak noktası doğayı kullanarak ve doğadan öğrenerek sürdürülebilir bir gelecek ve dayanıklı sistem oluşturmaktır. Kentteki hava kalitesi, ekonomik kalkınma, habitat oluşturma, su yönetimi, sosyal uyum, sağlık ve üretim gibi çeşitli sürdürülebilirlik sorunlarına yanıt verebilen DTÇ'nin yalnızca fiziksel müdahalelerden oluşan bir süreç olmadığı; ayrıca yönetim ve kültürel mühendislik anlamında bir kavramsallaştırma sürecini ifade ettiği vurgulanmıştır. Her kentin yerel dinamiğinin farklı oluşu, kentlerin biyofiziksel ihtiyaçlarını da farklılaştırmakta ve bu durum, bir kentte uygulanmış bir DTÇ'nin farklı bir kente uygulanamamasına sebep olmaktadır. Dolayısıyla bütünüyle yerelin ihtiyaçlarının gözetilmesini elzem kılan DTÇ uygulamalarında yerel yönetimler oldukça önemli bir role sahiptir. Eğitim boyunca, yerel yönetimlerin bölgesel risklere karşı kentlerin dayanıklılığını artırma konusunda DTÇ'ye odaklanmaları gerektiği ifade edilmiştir.

Eğitim, Naturvation projesinin bir parçası olarak kurgulanan ve kentsel alandaki DTÇ uygulamalarının ilham verici örneklerini sunan etkileşimli ve çevrim içi veri tabanı Urban Nature Atlas (UNA) hakkında detaylı aktarımları içermiştir. Eğitim kapsamında Milano, Melbourne, Tianjin, Malmö ve UNA'da yer alan pek çok farklı kentten DTÇ örnekleri sunulmuştur. DTÇ kapsamında kent ile doğa arasında bağ kurmanın yöntemleri aktarılmış; kentlerde dayanıklılığın inşasını sağlamanın yolunun öncelikle kentlerin iklim değişikliğindeki olumsuz rolünü doğru analiz edebilmekten geçtiği belirtilmiştir. Kentler planlanırken insan ve doğa arasındaki ilişkiyi sürdürülebilir kılacak sosyo-ekolojik koridorlar geliştirilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir. Eğitim kapsamında yapılan aktarımlara göre iklim değişikliğine yönelik atılacak adımların etki yaratabilmesi için öncelikle kentler üzerine çalışılmalıdır. Değişim, ancak kentlerden başladığı takdirde anlamlı bir çabayı ifade edecektir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. İklim değişikliğinin yaratabileceği risklere karşın 1.5°C hedefine uygun olarak şehirlerin daha konforlu hale gelmesini sağlayacak ve aynı zamanda biyoçeşitliliğin zenginleşmesine imkan sunacak doğa temelli çözümler geliştirilmelidir.
2. Şehirlerin dayanıklılığını artırma sürecinde, vatandaşların aktif katılım ve fayda sağlayabildiği ve hibrit bir yönetim anlayışla işleyen doğa temelli çözümler, yerel yönetimler ve karar vericiler tarafından anlaşılmalı ve benimsenmelidir.
3. Yerel yöneticiler ve karar vericiler şehirlerin dayanıklılığını artırma noktasında sürdürülebilir yeşillendirme çalışmaları yapmalıdırlar.
4. Şehir konusunda karar verici konumunda olanlar, şehrin atıl noktalarını doğa ile bütünleştirerek vatandaşların sosyalleşebilecekleri alanlara dönüştürmelidirler.
5. Şehirler, iklim değişikliklerinin artan etkilerine karşın, insanların doğa ile buluşmasını sağlayabilecek bir yaklaşımla yeniden düşünülmalıdır.
6. Şehirler küresel iklim değişikliği karşısında şehirlerinin neler ile karşı karşıya kalabileceklerini ölçmelidirler.
7. Yerel yönetimler şehirlerde insanların okula

ve işe gidebilmeleri için daha sürdürülebilir ve güvenli ulaşım alanları inşa etmelidir.

8. Yerel yönetimler şehirlerin içinde araçlara ayrılan alanlardan pay alarak basit ve ucuz bir ulaşım aracı olan bisiklet ve yayalar için sosyo-ekolojik koridorlar oluşturmalarıdır.
9. Planlama yapılırken nasıl daha fazla doğaya yatırım yapılabilir şeklinde düşünülmelidir.
10. Şehirlerde yaşayanların doğa ile buluşmasını sağlayabilecek, sürdürülebilir yaşam tarzının da uygulandığı, katılımcı kamusal mekanlar (park, merkez vb.) oluşturulmalıdır.
11. Şehirlerde yaşlı bireylerin psikolojik, fizyolojik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri terapi bahçeleri oluşturulmalıdır.
12. Şehirlerde kırsal alana gitmeden doğa ile teması güçlendirecek girişimler desteklenmelidir.
13. Doğa temelli çözümler yaklaşımına uygun olarak beton çatıların yerine biyoçeşitliliğin artmasına ve bölgesel ısınmanın düşmesini olanak sağlayacak yeşil çatı tasarımları geliştirilmelidir.
14. Şehirler iklim, çevre ve biyoçeşitlilik konusunda uluslararası projelere ve yarışmalara (OPCC gibi) katılarak mevcut risklerinin ne düzeyde olduğunu görmeli ve diğer şehirlerin benzer sorunlar ile nasıl mücadele ettiğini deneyimlemelidir.

YAN ETKİNLİKLER ►

KENTSEL KALKINMA GİRİŞİMLERİ OLARAK HİZMET KOOPERATİFLERİ

YAN

ETKİNLİK

1 Ekim 2021

Cuma

14.30-15.30

60 dk

PAYDAŞ

Urban.koop

Kolaylaştırıcı

Batuhan Akkaya Kurucu Ortak, Urban.koop

ÖZET

Kentlerin gelişme ve kalkınma sürecinde kilit bir role sahip olan ortak üretim (co-production, co-act), kamusal hizmetin üretiminde kamu kurumu dışındaki yapıların sürece dâhil olarak kaynak oluşturması anlamını taşır. Kooperatifler, gerek hizmet üretim süreci gerekse hizmetten elde edilen gelirin dağılımı açısından ortak üretim sürecinde önemli bir işlev ve role sahip olan yapılardır. Sürdürülebilir kentsel gelişim için hizmet kooperatifleri kent yönetimi danışmanlığı, tasarım ve planlama hizmetleri, topluluk katılım programlarının kürasyonu vb. hizmetleri üretme ve tasarlama potansiyeline sahiptir. Bu alanlar gelişmekte olan şehir yönetimlerinin en çok insan kaynağına ihtiyaç duyulan alanları arasındadır. Bu oturumda "kentsel gelişim için hizmet kooperatiflerinin yapısı nasıl olmalı?" sorusu tartışılmış; kent çalışmaları alanında faaliyet gösteren kooperatifler kendi deneyimlerini yerel yönetimler ile paylaşmış; oturumun ikinci yarısında ise yerel yönetimler ile hizmet kooperatifleri bir araya gelerek ortak bir hizmet sunumu modeli üzerine fikir geliştirmiştir.

#İşbirliği #KentselGelişme #AğKurma

KENTTE EŞİTLİK

YAN

ETKİNLİK

2 Ekim 2021

Cumartesi

14.30-15.30

60 dk

PAYDAŞLAR

Boğaziçi Üni.

Marmara Üni.

İstinye Üni.

Konuşmacılar

Pınar Gökçin Özuyar Dr. Öğr. Üyesi, Uluslararası Sürdürülebilirlik UYG-AR Merkezi Müdürü, İstinye Üniversitesi

Tamer Atabarut Dr. Öğr. Üyesi, Yaşamboyu Eğitim Merkezi ve UNSDN Türkiye Direktörü, Boğaziçi Üniversitesi

Refika Bakaoğlu Prof. Dr., UNDP İstanbul Uluslararası Özel Sektör Gelişim Merkezi Danışma Kurulu Üyesi, Sürdürülebilir Büyüme ve Kalite Bilim Dalı Başkanı, Marmara Üniversitesi

ÖZET

Kentte eşitlik konusu fırsat yaratmada eşitlikten yaş grupları arasında ve yaş grupları içinde eşitliğe; yeşil ve kamusal alandan ulaşım; kentsel dönüşümden kurum içi ve kurumlar arasında eşitliğe, sağlıkta eşitlikten iklim değişikliğine uyumda eşitliğe kadar sosyal hakları içeren çok geniş bir alanı kapsar. Eşitlik konusunda BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları kapsamında farklı alanlarda birçok çalışma yürütülmektedir. Üniversitelerin bu alanda yürüttüğü eğitim ve araştırma çalışmalarında bütüncül bir yaklaşıma gereksinim duyulmaktadır. Üniversitelerin üzerine düşen sorumluluklar konusunda işbirliği yapan İstinye Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi ve Marmara Üniversitesinin katkılarıyla gerçekleştirilen etkinlikle eşitlik konusu ve bu konuda yerel yönetim ve STK ortaklığında yürütülen çalışmalar irdelenmiştir.

#Kapsayıcılık #Eşitlik #SKAAlar #Üniversiteler

YENİLİĞİN GENÇ RUHU

YAN
ETKİNLİK

2 Ekim 2021
Cumartesi
16.00-17.00
60 dk

PAYDAŞ
AnkaraAks

Konuşmacı

Cemre Gökpınar AnkaraAks Kurucusu, Genel Koordinatörü

ÖZET

Ankara Aks, Ankara’da kültür, sanat, mimarlık ve tasarım başlıkları altında faaliyet gösteren üniversite topluluklarını tek bir çatı altında toplayan ve kent için üretim yapan bir sosyal girişimdir. Mevcut küresel krizler ve kaynakların sınırlılığı karşısında doğa ile uyumlu yeni bir düzene ve alışkanlıklara ihtiyaç olduğu düşüncesinden hareketle yola çıkan Ankara Aks, tasarım, sanat, mimarlık ve şehir planlama disiplinlerinde eğitim gören öğrencilerin katılımıyla “Geçmiş-Günümüz-Gelecek” olarak üç aşamalı bir kurgu oluşturmuştur. Bu kurgu doğrultusunda gerçekleştirilen bir dizi etkinlik neticesinde “Yenilik Manifestosu” adında yeni bir söylem olarak ortaya konmuştur. Amacı, geçmişi düşünerek, bugünü şekillendirip doğayı ve kültürü yarınlara sürdürmek olarak tarif edilen Yenilik Manifestosu çerçevesinde gerçekleştirilen etkinlikte, kültür, sanat tasarım ve mimarlık alanında çalışma yürüten katılımcılar bir araya gelmiştir. Etkinlik, tüketimin azaltıldığı, tasarımın standartlaşmaktan uzakta kapsayıcı bir niteliğe sahip olduğu ve doğaya karşı olmak yerine doğayla bütünleşen bir geleceğin inşası ekseninde çok sesli ve disiplinlerarası bir tartışmaya sahne olmuştur.

#İşbirliği #Yenilikçilik #Gençlik

ÇEVRESEL ADALET VE KORUMADA İLİŞKİLERİN VE GÜVEN İNŞASININ ROLÜ

YAN
ETKİNLİK

3 Ekim 2021
Pazar
16.15-17.45
90 dk

PAYDAŞ
Ohio Devlet
Üniversitesi

Kolaylaştırıcı

Melinda McClimans Yardımcı Direktör, Orta Doğu Çalışmaları Merkezi, Ohio Devlet Üniversitesi

Rebecca L. Gianotti Dr., Küresel Su Enstitüsü, Ohio Devlet Üniversitesi

Malini Srikrishna Kurucu Ortak & İnsan Kaynakları Grup Başkanı, Milan Global Ulaş Akin Dr., Kurucu Ortak, Urban EkoSystems Lab

Charles J. Vörösmarty Dr., İnşaat Mühendisliği, City College of New York

ÖZET

Çevresel adalet ve koruma temelli çalışmalar, yerel ve ulusal yönetimler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve akademi alanlarında var olan pek çok aktörü ve yerel toplulukları içeren oldukça geniş çaplı bir paydaş ekosistemi ile işbirliği halinde çalışmayı gerekli kılmaktadır. Dolayısıyla, bu alanda yürütülen çalışmaların gerektirdiği güçlü ortaklıkların inşası için tüm paydaşlar ile güven ve diyalog zemini üzerinde şekillenen çok katmanlı bir iletişim sürecine ve eşitlikçi ilişkilere ihtiyaç duyulmaktadır. MARUF21 kapsamında, Ohio Eyalet Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Merkezi ve Küresel Su Enstitüsü işbirliği ile düzenlenen networking etkinliği, çevre adaleti ve su çalışmaları alanında uzman kolaylaştırıcıların rehberliğinde yürütülmüş ve çevre adaletine ilişkin çalışmalarda işbirliği kurulan paydaşlar ile karşılıklı güvene ve etkileşime dayalı süreçleri yönetmeye dair bilgi ve deneyim paylaşımı sağlanmıştır.

Farklı coğrafyalarda çevresel adalet üzerine çalışan katılımcılara bir yol haritası sağlamayı hedefleyen etkinlikte, Afrika'da kırsal topluluklar ile uzun süre su erişimi üzerine çalışmış uzmanlar, yerel topluluklar ile çalışırken güçlü ortaklıklar kurma ve karşılıklı güveni inşa etme konusundaki deneyimlerini aktarmıştır. Güveni inşa etmenin sağlıklı ve etkili biçimde kurulan diyaloglardan geçtiği belirtilmiş ve yerel halkın yaşadığı güvensizlik sorunlarının çoğunlukla yerine getirilmeyen vaatlerden kaynaklandığı ifade edilmiştir.

#Su #ÇevreHakkı #AğKurma #İşbirliği #Güven

Dolayısıyla yerel topluluklar ile çalışırken etkili bir diyalogun yanı sıra yürütülen çalışmanın takibinin sağlandığı bütüncül bir yaklaşım inşa edilmelidir. Aynı zamanda kırsal alanda yapılan çalışmalarda karşılıklı öğrenme kanallarını açık tutmanın ve yerel bilginin rehberliğinde hareket etmenin önemi, vurgulanan konular arasında yer almıştır.

Etkinliğin bir diğer odak noktası yerel ve ulusal hükümet, akademi, sivil toplum ve özel sektör gibi çok farklı alanlarda yer alan paydaşları sürece dahil etmenin anahtar noktaları olmuştur. Uzmanların deneyimleri eşliğinde gerçekleştirilen interaktif etkinlikte, dünyanın farklı bölgelerindeki yaşayan topluluklar ile yürütülen suya erişim ve gıda güvenliği çalışmalarından hareketle güçlü paydaş ilişkilerinin dönüştürücü rolüne ilişkin somut örnekler sunulmuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Uzmanlar çevresel adalet, çevresel koruma ve suya erişim projelerinde toplumla, yerel ve ulusal hükümetler ile ortaklık kurmaya çalışmalıdır.
2. Çevresel adalet ve çevresel koruma projelerinde daha bütünsel düşünme sağlanmalıdır.
3. Ekip oluşturmak, farklı alanlarda yapılan çalışmaların bağlantılarını bilmek için işe doğru bir zihinsel yapıyla başlanmalıdır.
4. Güvenilir ilişkiler kurabilmek için üst düzey diyaloglar oluşturulmalıdır. Paydaşlar sınırlarını iyi bilmeli ve neye ulaşmak istediğini net bir şekilde belirlemelidir.
5. Proje çalışmalarında ilerlerken teknolojik gelişmeler, erişilebilirlik meseleleri ve iletişim süreci dikkate alınarak adım atılmalı ve doğru tespitler için insanların beklentileri

dinlenmelidir.

6. Paydaşlar daha iyi tanınmalı ve kendi aralarındaki diyaloglarda verilen her söz tutulmalıdır.
7. Her zaman tarihsel ve mevcut güç dengelerinin farkında olunmalıdır.
8. Yerel halka, söylenen işi yapıldığını göstererek güven kazanılmalıdır.
9. Disiplinlerarası proje uygulamalarında (küresel su sistemi projesi, karbon projesi gibi) paydaşlar, projeye başlamadan önce eğitim almalı ve bu sürece medya da dahil edilmelidir.
10. Proje takibi, izlenmesi veya sorunlara yönelik çözümlerin oluşturulmasında iyi yönetim sağlanmalı ve karar alma mekanizmaları birlikte çalışmalıdır.
11. Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 6'da da bahsedildiği gibi suyun temininin, sürdürülebilir ve hakkaniyetli yapılması sağlanmalı ve evrensel su güvenliği oluşturulmalıdır.

KÜRESELLEŞME SONRASI KAMUSAL MEKÂNLARIN DÖNÜŞÜMÜ VE KULLANICI DAVRANIŞI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

YAN
ETKİNLİK

3 Ekim 2021
Pazar
10.00-11.00
60 dk

PAYDAŞ
Fenerbahçe
Üniversitesi

Moderatör

Şen Yüksel Doç .Dr., Mimar, Beykent Üniversitesi

Konuşmacılar

Feride Önal Prof. Dr., Mimar, Fenerbahçe Üniversitesi

Ali Kılıç Dr. Öğretim Üyesi, Kent Plancısı, Yıldız Teknik Üniversitesi

Osman Ağa Önal Psikiyatrist, Kadıköy Belediyesi

ÖZET

İnsan ve çevre arasındaki ilişki, kültürel, fiziksel ve algısal birçok değişkenin karşılıklı etkileşimleri sonucunda şekillenmektedir. Bir arada yaşamının, farklılıklar arasındaki iletişim ve etkileşimin mekânı olarak kentler, kent sahipliliği bilinci ekseninde ortak bir kimlik oluşturma işlevi başta olma üzere birçok toplumsal işlevi üstlenen bir karşılaşma yeri niteliğini taşır. Bu tanım doğrultusunda kentin kamusal mekânları, politik, kültürel ve sosyal çeşitliliği içermeleri; geçmiş, bugün ve gelecek arasında bağlantı kurmaları ve kamusal kültürü oluşturmaları nedeniyle kentsel yaşayışın temel unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Siyasi ve sosyal açıdan tüm toplumları derinden etkileyen küreselleşmeye içkin dinamikler, kentlerde ve kamusal alanlarda birçok dönüşümü beraberinde getirmiştir. Siyasi ve ekonomik değişimlerin kamusal alan kullanımı üzerindeki niteliksel ve niceliksel etkilerinin analiz edildiği oturumda, Türkiye’de kamusal alan olgusunun geçirdiği anlamsal ve fiziksel değişimler ele alınmış; kentli ve kamusal mekân arasındaki ilişkinin dönüşümü tartışılmıştır.

1980’ler, Türkiye’de kamusal alan, kamusal fayda ve kamusal alanın kullanım değeri konularındaki anlayışın büyük oranda kırılmaya uğradığı bir eşik olarak karşımıza çıkmaktadır. Küreselleşme ve kapitalizmin etkisiyle de-

#Sağlık #KamusalHayat #Kapsayıcılık #KentHakkı #KentKimliği
#Yaşlılık #Eşitsizlikler #KamuSağlığı #KamusalMekan

gişen siyasi ve ekonomik dinamiklerin mekânsal yansımaları, 1980 sonrasında kamu binalarının niteliğinin değişmesi, kamusal mülkiyetlerin özelleşmesi ve kıyıların özel kullanıma tahsis edilmesi gibi dönüşümler şeklinde kendini göstermiştir. 1980'lerin öncesi ve sonrasındaki anlayışın karşılaştırılarak aktarıldığı oturumda, bu dönüşüm sürecine dahil olan aktörler ve kullanılan yasal araçlar aktarılmıştır. Kamusal mülkiyetin kent sağlığı için önemi vurgulanmış; 1980'ler sonrasında kamu yararının niteliği örseleyen uygulamalarının kentin çehresini değiştirme süreci anlatılmıştır. Oturumdaki aktarımlar, özelleştirme süreçlerinin kentsel donatı alanları ve kamusal alanlar arasındaki dengeyi bozduğunu, kamusal alanların ticarileştirilmesiyle bu alanların erişilebilirliğinin ve kapsayıcılığının azaldığını göstermiştir.

Oturumda, kapsayıcılık ve erişim konusu, kentte yaşayan yaşlı ve engelli bireyler üzerinden irdelenmiş; kamusal faydayı gözeten ve kırılğan grupların erişimine olanak veren kamusal alan tasarımı konusunda detaylı bir çerçeve çizilmiştir. Giderek değişen, kısıtlanan ve sağlıklı bir kent deneyimi sunamayan kamusal mekânların, birey ile kent mekânı arasındaki ilişki üzerindeki yıkıcı etkisi açıklanmış; mekânsal aidiyetsizlik konusu fobi boyutuna ulaşabilecek psikolojik etkiler doğrultusunda incelenmiştir. Kamusal alanlar, bireylerin duygu ve davranışları üzerinde oldukça güçlü bir etkiye olmakla beraber; sağlıklı bir deneyim sunmadıkları takdirde klinik düzeyde agorafobi boyutuna varan sorunlara sebep olabilmektedir. Oturumda kamusal alanın psikolojik etkileri ve bireyin mekâna aidiyeti kapsamlı şekilde tartışılmış; yaşlı dostu kentlerin kamusal alanlarına ilişkin tasarım çözümleri sunulmuştur.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kentlerin herkes tarafından kullanılabilir olması için 3 ana başlığa dikkat edilmelidir.

a. Cadde ve sokaklar: Tabelaların boyutları yaşlıların veya tekerlekli sandalyede oturanların görebileceği yükseklikte olmalıdır. Caddelerde yaya geçidi tasarımının yüksek kaldırım ile sonlanmaması önemlidir. Merdiven olan yerlerde rampaların yapılması gerekmektedir. Görme yetileri azalan bireyler için aydınlatma da önemli konulardan biridir.

b. Meydan ve parklar: Oturma ve dinlenme yerleri, yürüyüş alanları görselliğe önem verilerek tasarlanmalıdır. Spor ve egzersiz, yeme-içme ve alışveriş gibi imkanların çoğaltılması gerekmektedir. Döşeme kaplamalarına kullanım rahatlığı ve görsellik bakımından dikkat edilmelidir.

c. Konutlar arası boşluklar: Konutlar arası alanlar dışarı çıkmayı teşvik edici olmalıdır. Buralarda oturma, dinlenme, sosyalleşme, yürüyüş, spor alanları yer almalıdır ve bu alanlar herkesin kullanımına uygun olmalıdır.

2. Fiziksel çevre, azınlıkta olan gruplar da dikkate alınarak tasarlanmalıdır.

3. Ev koşullarının fiziksel ve psikolojik gereksinimlere uygun olması, ulaşım olanaklarının

sorunsuz ve her saatte olması, kaldırımlar, yeşil alanlar, yaya geçişleri gibi dış mekânlarda uygun koşulların yaratılması, sosyal katılımın sağlanması için etkinliklerden haberdar edilmesi ve katılıma destek verilmesi, toplumda saygı görme, topluma dahil edilme, çalışma yaşamına katılım için yarı veya tam zamanlı, profesyonel veya gönüllü çalışma ortamlarının yaratılması, iletişim ve bilgilendirme kapsamında her türlü bilgiye kolayca ulaşabilme olanağı sunulması, toplum desteği ve sağlık hizmetleri konusunda evlerde veya kurumlarda çözümler sunulması gibi hususlara dikkat edilmelidir.

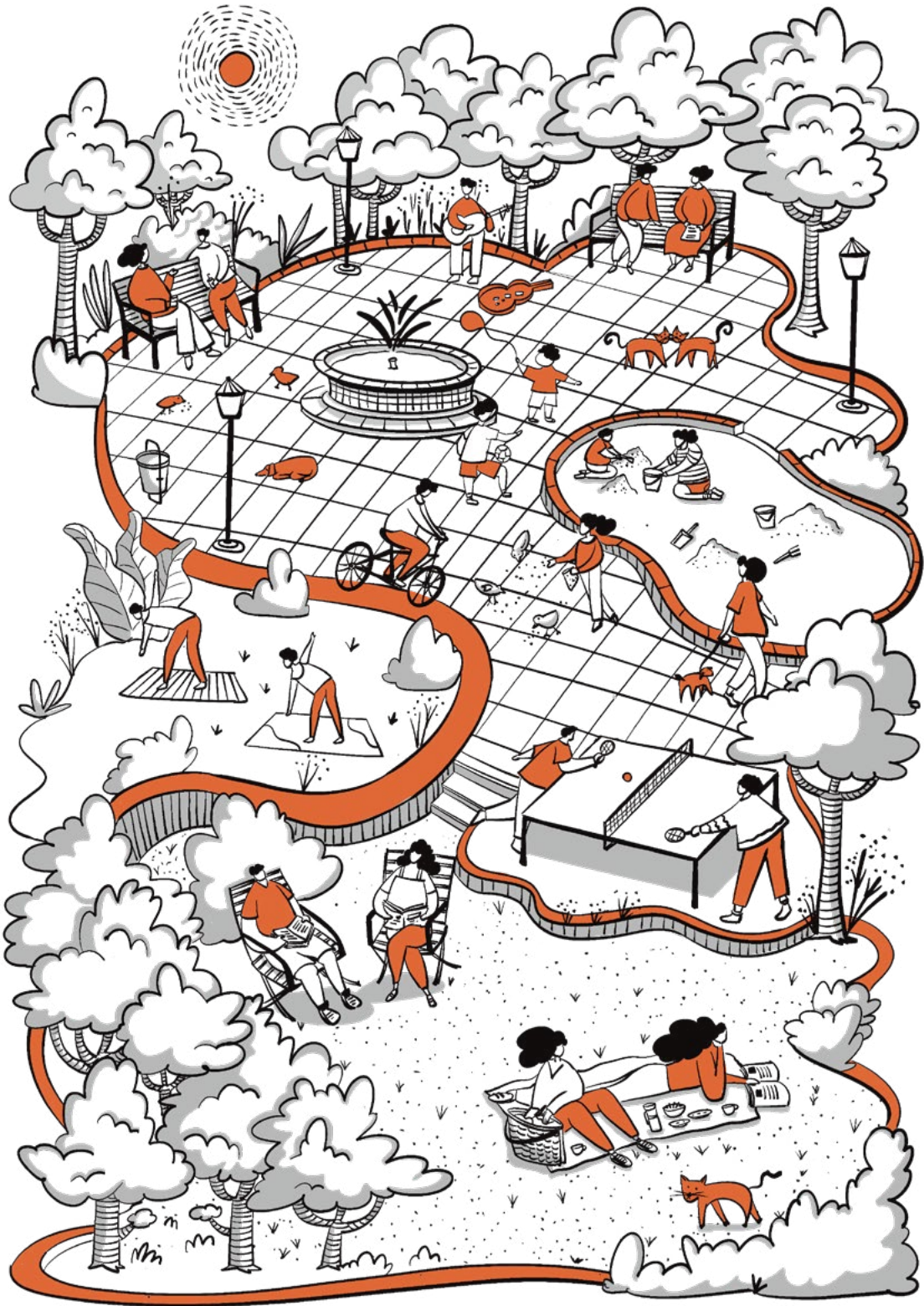
4. Kamusal alan kullanımının yasa ve yönetmeliklerle amaca uygun bir şekilde kullanılması ve denetlenmesi gerekmektedir.

5. Özel mülkiyetlerde, tehlike oluşturabilecek tadilatların yapılmasını engelleyecek önlemler alınmalıdır.

6. Kıyı şeridinin kamusal anlamda kullanılabilirliğine dair denetleme uygulaması getirilmelidir.

7. Kamusal alanın kullanıcı bireyler tarafından benimsenebilmesi için kullanıcı ve mekân arasında dinamik bir etkileşim olmalıdır.

8. Kamusal alanın denetçileri kullanıcıları olmalıdır ve mekânlarda cinsiyet ayrımının önüne geçecek şekilde hareket edilmelidir.

YOUNDTABLE

YOUNDTABLE

YUVARLAK
MASA

1 Ekim 2021
Cuma
19.00-19.45
45 dk

Moderatör

İtir Akdoğan Dr., Araştırma Direktörü, TESEV

Konuşmacılar

Rümeysanur Erikli Doğan Marmara Üniversitesi, Öğrenci (Doktora)

Gizem Seyhan İstanbul Teknik Üniversitesi, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Elif Yavuz Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Öğrenci (Yüksek Lisans) -
Yeditepe Yayınevi, Editör

Mehmet Avcı Mezitli Belediyesi, Harita Mühendisi

Zeynep Elif Demirel Marmara Üniversitesi, Öğrenci (Lisans)

Hatice Nur Gümüş Yıldız Teknik Üniversitesi, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Gökçe Küçük İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Berkay Çakır Çankaya Üniversitesi, Öğrenci (Lisans)

Sena Türe Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Muhammad İrfan Akdeniz Üniversitesi, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Muntasyir Al Wafi Yıldız Teknik Üniversitesi, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Maaz Ahmed Yıldız Teknik Üniversitesi, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Kolaylaştırıcı

Özge Sivrikaya Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Elçisi, Marmara Belediyeler
Birliği

YUVARLAK
MASA

2 Ekim 2021
Cumartesi
19.00-19.45
45 dk

Moderatör

Alim Arlı Doç. Dr., İnsan ve Toplum Bilimleri, İstanbul Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar

Rümeysanur Erikli Doğan Marmara Üniversitesi, Öğrenci (Doktora)

Mehmet Avcı Mezitli Belediyesi, Harita Mühendisi

Zeynep Elif Demirel Marmara Üniversitesi, Öğrenci (Lisans)

Hatice Nur Gümüş Yıldız Teknik Üniversitesi, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Esra Çelikoğlu

Gökçe Küçük İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Berkay Çakır Çankaya Üniversitesi, Öğrenci (Lisans)

**YUVARLAK
MASA**

3 Ekim 2021
Pazar
18.00-18.45
45 dk

#Gençlik #Yaratıcılık #Sağlık #Kapsayıcılık
#Yenilikçilik #Dayanıklılık #Sürdürülebilirlik

Mohamman Romadhon Mubarak Necmettin Erbakan Üniversitesi, Öğrenci (Lisans)

Muhammad İrfan Akdeniz Üniversitesi, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Şevval Aksoy

Sena Seçi Süleyman Demirel Üniversitesi, Öğrenci

Maaz Ahmed Yıldız Teknik Üniversitesi, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Hande Nur İpek İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Uzman (SUMP)

Betül Soysal TÜSİAD, Uzman Yardımcısı

Kolaylaştırıcı

M. Selim Pulcu Eğitim ve Projeler Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Moderatör

M. Cemil Arslan Dr., Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

Rümeysanur Erikli Doğan Marmara Üniversitesi, Öğrenci (Doktora)

Zeynep Elif Demirel Marmara Üniversitesi, Öğrenci (Lisans)

Hatice Nur Gümüş Yıldız Teknik Üniversitesi, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Esra Çelikoğlu

Gökçe Küçük İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Berkay Çakır Çankaya Üniversitesi, Öğrenci (Lisans)

Sena Türe Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Şevval Aksoy

Maaz Ahmed Yıldız Teknik Üniversitesi, Öğrenci (Yüksek Lisans)

Betül Soysal TÜSİAD, Uzman Yardımcısı

Mehmet Avcı Mezitli Belediyesi, Harita Mühendisi

Melike Güngörür İstanbul Teknik Üniversitesi, Öğrenci (Lisans)

Kolaylaştırıcılar

Özge Sivrikaya Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Elçisi, Marmara Belediyeler Birliği

M. Selim Pulcu Eğitim ve Projeler Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

ÖZET

MARUF21, kentin tüm paydaşlarının katılımını odağına alan kavramsal çerçevesi doğrultusunda, kente ve bölgeye ilişkin meselelerin çözümünde gençlerin fikirlerini görünür kılma amacıyla gerçekleştirilen üç YoundTable oturumuna sahne olmuştur. Forumda her gün sonunda düzenlenen oturumlar, kente ilişkin meselelerle ilgilenen, kent üzerine düşünen ve üreten gençlerin yuvarlak masa formatında bir araya gelmesini sağlamıştır. Gün boyunca oturumları takip eden gençler, oturumları, kendilerine en ilginç gelen noktalar ve bunların sebeplerini, oturumun içeriğinin gençleri kapsayıcılık oranı ve farklı olması gerektiğini düşündükleri alanlar üzerinden etraflıca değerlendirmiştir.

Katılımcılar, kendilerine ilginç gelen alanları çoğunlukla forum boyunca düzenlenen etkinliklerin çeşitliliği, konuların ve konuşmacı profillerinin zenginliği çerçevesinde değerlendirmiştir. Ayrıca, oturumlarda ele alınan konuların hem küresel hem de yerel ölçekte incelenmiş olması ve toplumdaki tüm grupları kapsayıcı bir anlayışı teşvik etmesi ise forumun gençler için öne çıkan özelliklerinden olmuştur. Katılımcıların bu alanda vurguladığı bir diğer konu ise, alanında uzman isimlerin bir araya getirilmesi ve bu uzmanların erişilebilir kılınmasının araştırmaları ve tezleri için ihtiyaç duydukları birçok soruya cevap vermiş olmasıdır.

Oturumların kentteki gençleri kapsayıcılık oranına ilişkin tartışmada ise katılımcılar, konusu doğrudan gençler ile ilgili oturumların kapsayıcılık bağlamında tatmin edici düzeyde olduğunu belirtmiş; fakat farklı konuları içeren oturumlarda gençlerin bir paydaş olarak ele alınmadığı eleştirisini paylaşmıştır. Ayrıca, katılımcılar, oturumlarda gençlerden bahsedilirken kullanılan dilin değişmesi gerektiği yorumunu getirmiş; toplumun geleceği olarak ifade edilmek yerine kentlerin ve toplumların bugünü olan aktif bir özne olarak değerlendirilmeyi talep etmişlerdir.

Katılımcıların daha farklı olmasını tercih ettikleri konulara ilişkin tartışmada, konuşmacıların ağırlıklı olarak akademisyen olması eleştirilmiştir; STK'lar ve farklı sektörlerden daha fazla konuşmacı olması ve sektörel bir dengeyi gözetilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Cinsiyet ve coğrafya dengesi de benzer eleştiri ve önerilerin getirildiği bir diğer konu olmuştur. Katılımcılar, Asya ve Afrika kıtalarından daha fazla sayıda konuşmacı olabileceğini belirtmiş ve gelecek yıllar için coğrafi temsilin dengeli bir şekilde sağlanmasına yönelik önerilerde bulunmuştur. Ayrıca, MARUF'un etkileşime daha fazla imkan tanıyan bir yapı benimsemesi ve farklı aktörler arasında ağ kurmayı sağlayacak efektif araçlar içermesi gerektiği iletilmiştir. Oturumların ağırlıklı olarak bugünün meselelerine

odaklanan bir yapıda olması ise katılımcıların farklılık talep ettikleri konulardan biridir. Buradan hareketle, bir sonraki MARUF'ta geleceğe ilişkin senaryoları da merkezine alan oturum ve etkinliklerin gerçekleştirilmesine ilişkin talepler dile getirilmiştir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. MARUF'ta gençlere yönelik kapsayıcılığının artırılması için gençler, doğrudan gençler ya da gençlik ile ilgili olmayan oturumlarda da sosyal paydaş olarak ele alınabilir.
2. Gençlerin konuşmacı olarak dahil olacağı oturumlarda onlara toplumun dışında yaşayan bireylermiş gibi davranılmamalıdır.
3. Toplumsal ve mekansal çalışmaların ve uygulamaların tümünde, gençler özelinde ayrı tutum sergilenmesinden ziyade gençlerin süreçlere direkt entegre olmaları sağlanmalıdır.
4. Eş seslilik sağlanması açısından MARUF konuşmacıları arasına STK ve diğer sektörlerden konuşmacılar da daha fazla dahil edilmelidir.
5. Uluslararası bir kent forumu olan MARUF'ta Asya ve Afrika bölgelerinin daha iyi temsil edilebilmesi için bu kıtalardan daha fazla konuşmacıya yer verilmesi gerekmektedir.
6. Bir sonraki MARUF'ta etkileşimleri artırarak daha güçlü bir etkileşim ivmesi yakalanabilmesi için online etkinliklerde kullanılan farklı efektif networking araçlarından yararlanılabilir.
7. MARUF21 oturumları ağırlıklı olarak bugünün meseleleri ile ilgili olsa bu forumda geleceğe dair senaryolara da yer verilmesi gerekmektedir.
8. PhD Showcase gibi gençleri içine alan ve yönlendirici çalışmalar yüksek lisans düzeyindeki öğrenciler için de yapılabilir.

KAPANIŞ OTURUMU

KAPANIŞ OTURUMU

OTURUM

3 Ekim 2021
Pazar
18.45-20.00
75 dk

Moderatör

M. Cemil Arslan Dr., Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar

Tahir Büyükkakin Doç. Dr., Başkan, Marmara Belediyeler Birliği & Başkan, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi

Aslı Ceylan Öner Doç. Dr., Mimarlık, İzmir Ekonomi Üniversitesi

Alim Arlı Doç. Dr., İnsan ve Toplum Bilimleri, İstanbul Teknik Üniversitesi

İtir Akdoğan Dr., Araştırma Direktörü, TESEV

Tarkan Oktay Prof. Dr., Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Ezgi Küçük Çalışkan Şehir Planlama Koordinatörü & Şehir Politikaları Merkezi Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Burcuhan Şener Uluslararası İşbirliği Koordinatörü & Göç Politikaları Merkezi Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Görsev Argın Eğitim Müdürü & Proje Koordinatörü, Marmara Belediyeler Birliği

ÖZET

MARUF21'in kapanış oturumunun ana çerçevesini forumun ürettiği kamusal fayda ve forumun çıktılarının özellikle yerel yönetimlere sunduğu somut katkılara dair sorular oluşturmuştur. Bu oturumda MARUF koordinatörleri ve MARUF21'in yürütme kurulu üyeleri forumun hazırlık sürecini de dahil ederek bütüncül bir değerlendirme yapmış ve gelecekte gerçekleştirecek forumların içerik ve biçimine yönelik önerilerini paylaşmıştır.

MARUF21'de temalar net sınırlarla ayrılmamış, forum, adil yaşanabilirliği temel alan ve birbiriyle kesişen altı ana eksen ışığındaki 111 adet konu çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Bu eksenler ise sağlıklı, kapsayıcı, sürdürülebilir, dayanıklı, yaratıcı ve yenilikçi kentlerdir. Kentin tüm kullanıcılarını kapsayacak politikalar üretilmesine zemin sağlamak ise forumun ana motivasyonu olmuştur. MARUF21'in pandemi şartları dolayısıyla çevrim içi gerçekleştirilmiş olması, kapasitesinin daha kapsamlı ve daha odaklı olmasını sağlarken

#Dayanıklı #Kapsayıcı #Yaratıcı
#Yenilikçi #Sağlıklı #Sürdürülebilir

forum öncesinde parçacıl çalışmalar ve yan etkinlikler düzenlenmesini olanaklı kılmıştır. Forum, zengin bir konu çeşitliliğini içermesinin yanı sıra küresel, ulusal, yerel ve bölgesel ölçekte de dikkate değer bir gündeme zemin olmuştur.

MARUF, kentin tüm paydaşlarını bir araya getirmek, farklı aktörler arasında ağlar kurmak ve iyi uygulamaları geniş kesimlerce bilinir kılmak için verilen bir çaba ve paylaşım alanıdır. Yalnızca üç gün ile sınırlı olmayan forum kapsamında, oturumlar dışında, bir sertifika programı, iki çalıştay, iki atölye, bir ideathon, bir ciddi oyun ve altı eğitim düzenlenmiş; forum boyunca 500'den fazla konuşmacıya ev sahipliği yapılmıştır. Yerel yönetimler için göç, doğa tabanlı çözümler, çocuklar için oyun kuruculuk, hava kalitesi, kamusal yaşam, iklim değişikliği ve raporlama, bisikletli ulaşım konularında ulusal ve uluslararası pek çok işbirliği ile kurgulanmış olan vizyon odaklı eğitim programlarıyla MARUF21, hem yerel yönetimler hem de kentin tüm paydaşları için zengin bir öğrenme alanı olmuştur. Dinamik, çok sesli ve çeşitlilik odaklı bir öğrenme alanı olma özelliği ile COVID-19 pandemisinin pek çok mücadele alanı ile karşı karşıya bıraktığı kentlerin daha yaşanabilir, dirençli ve sürdürülebilir mekanlara dönüşmesi yönünde atılmış bir başlangıç adımı niteliğindedir.

Yerel yönetimler arasında bilgi akışının sağlanmasını önceliklendiren ve forum süresince “yönetişim” kavramını önemle vurgulayan bir süreç olarak MARUF21, Türkiye’de kentsel gündemin yenilenip zenginleştirilmesine ve uluslararası ölçekte işbirliklerinin ve fikir alışverişlerinin artırılmasına zemin hazırlamıştır. MARUF’u özgün ve nitelikli kılan en önemli özelliği disiplinler arası ve ölçekler arası üretimi gözeterek kurgulanmış olmasıdır. Hem yerel hem de bölgesel ölçekteki meselelerin derinlemesine ele alındığı bu forumda, sorunlara odaklanmak yerine mevcut durumu derinlemesine analiz ederek çözümleri önceliklendirme niteliği, MARUF’un karakteristik özelliği olarak öne çıkmaktadır.

Sadece şu an konuştuğumuz bu yayının yapılması bile şeffaflık açısından tüm kamu kurumlarına çok iyi bir örnek.

İtir Akdoğan

Alim Arlı

Aslı Ceylan Öner

İtir Akdoğan

Tarkan Oktay

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. MARUF'un farklı disiplinleri buluşturmak konusunda nadir görülen bir model ortaya koyması dolayısıyla forum kapsamında net sınırlarla ayrılmayan, eksenler ve etiketler çerçevesinde kurgulanan mevcut konsept korunmalı ve devam ettirilmelidir.
2. Forumun içerik zenginliği konusunda benimsenmiş olan bakış açısı güçlendirilerek devam ettirilmelidir.
3. Etkinlik zenginliği güçlendirilirken katılımcı tipolojisinin çeşitlenmesine de önem verilmelidir.
 - a. Gelecek yıllarda kent sakinleri de MARUF'a katılabilir. Bu konudaki uygulama çalışmalarına İstanbul'un kent sakinleri dahil edilerek başlanabilir.
4. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve MARUF'ta yer alan etkinlikler arasındaki eşleştirmeler geliştirilmeli ve bundan sonraki forumlarda da devam ettirilmelidir.
5. Gelecek yıllarda veri yönetimi ve kent istatistikleri alanındaki çalışmalar daha da zenginleştirilmeli ve bu alanda proje üretimi sağlayacak süreçler yürütülerek bu bilgilerin uygulamada yarattığı etkiler görünür kılınmalıdır.
6. MARUF on the GO kapsamı zenginleştirilerek sürdürülmeli ve bir sonraki MARUF on the Go'da tematik çalışmalara yer verilmelidir.
7. MARUF'un uluslararası alandaki temsilini güçlendirecek çalışmalar yürütülmelidir.
8. MARUF kapsamında mevcut sorunlara yönelik sorular soran daha çok oturum kur-

gulanmalıdır.

9. MARUF21'in salt oturumlardan oluşmayan ve farklı formatlardaki etkinliklerin gerçekleşmesine de imkan tanıyan konseptini daha da etkili kılmamanın en önemli yolu, forum sonrası sürece kent sakinlerini de dahil etmek olacaktır.
10. Mevcut konuya teknik çerçevenin dışına çıkarak düşünsel düzeyde katkı sağlayacak, meselelere disiplinler üstü bir düzlemde yaklaşacak uzmanların katılımıyla oturumlar zenginleştirilmelidir.
11. MARUF'a, küresel ölçekteki yeniden ya-

Kentleri dirençli ve sürdürülebilir hale getirirken katılımcı, demokratik ve yaratıcı bir duruş sergilemek gerekli. Yeni neslin sürece katılımında MARUF21 çok değerli bir rol aldı.

Aslı Ceylan Öner

pılanmayı bütün boyutlarıyla ele alabilecek ve mevcut sisteme eleştiri getirebilecek oturumlar eklenmelidir.

12. MARUF'a çok farklı coğrafyalardan konuşmacıların katılımıyla gerçekleşen ve kent yönetimi, kentsel rejimlerin arka planı gibi konuları derinlemesine tartışan oturumlar eklenmelidir.

13. Doktora Çarşısı gibi etkinliklerde yüksek lisans öğrencilerine de yer verilebilir.

14. Gençlerin MARUF'a katılımı konusunda önem verilmeli ve gençlerin katılımını destekleyecek daha fazla program planlanmalıdır.

15. Gençlerin katılımıyla gerçekleşen programlarda, gençler, "geleceğin liderleri", "geleceğin sahipleri" olarak değil, "bugünün ortağı, bugünün paydaşı" olarak ele alınmalıdır.

16. MARUF, fiziksel olarak gerçekleştirilmeye başlandığı zaman da çevrim içi kapasitenin sunduğu imkanlardan yararlanılmaya devam edilmelidir.

17. MARUF, önümüzdeki yıllarda hibrit olarak gerçekleştirilebilir.

18. Her biri ayrı öneme sahip olan MARUF'a hazırlık süreci, forum süreci ve MARUF sonrası süreçlerinden elde edilen çıktılar yerel yönetimlere, merkezi yönetime, STK'lara, kent sakinlerine ve katılımcılara aktarılmalıdır.

19. MARUF, sınırlı sürede gerçekleşen bir etkinlik ve oturumlar dizisi olarak değil, öncesi ve sonrası ile etki yaratan ve kamuoyuna hitap eden bir süreç olarak ele alınmalı ve bu doğrultuda tasarlanmalıdır.

MARUF'un önemi, yerel gündemlerle küresel gündemleri bir arada kucaklayıp yerelden bakışı yansıtan, çok boyutlu ve insani şehirler arayışı olan bir çalışma olmasında.

”

Tarkan Oktay

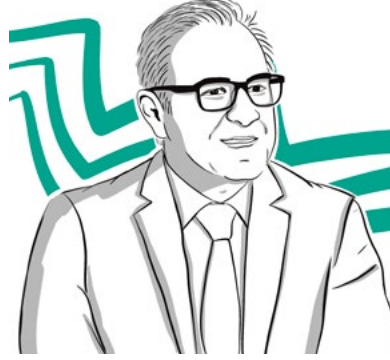
MARUF bir süreç, ancak yapılan etkinliğin sonrası daha da önemli. Burada elde edilenleri kamuoyuna mal edecek devam niteliğinde etkinlikler yapmak gerek.

”

Alim Arlı

Tahir Büyükkakın

M. Cemil Arslan

Burcuhan Şener

Ezgi Küçük Çalışkan

Görsev Argın

DEĞERLENDİRME

4.1. İSTATİSTİKİ BİLGİLER

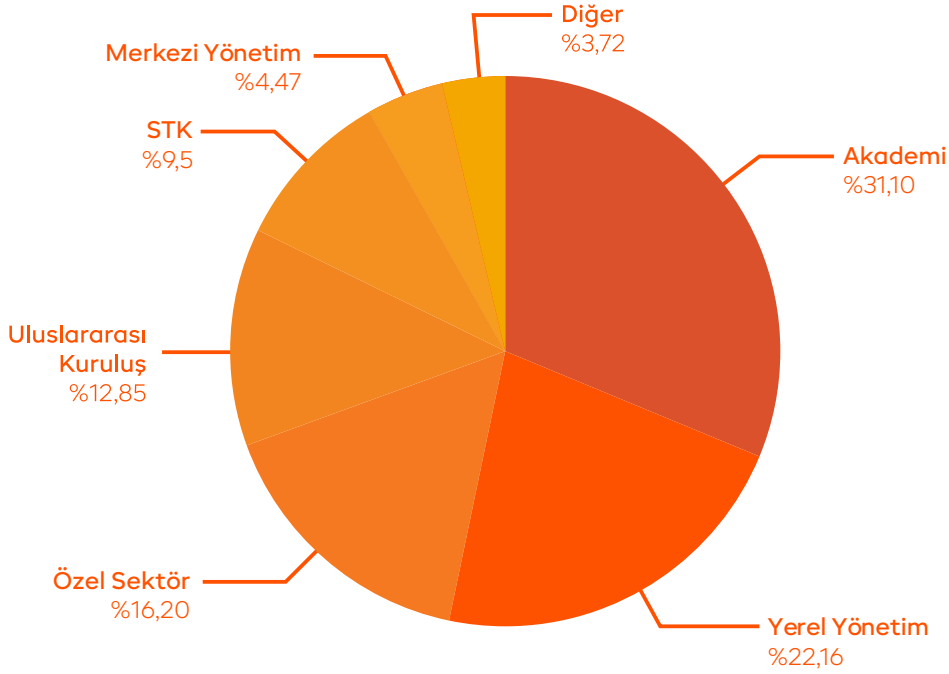
KONUŞMACI İSTATİSTİKLERİ

Konuşmacı
Sayısı **537**

Grafik 1. Konuşmacı Dağılımı

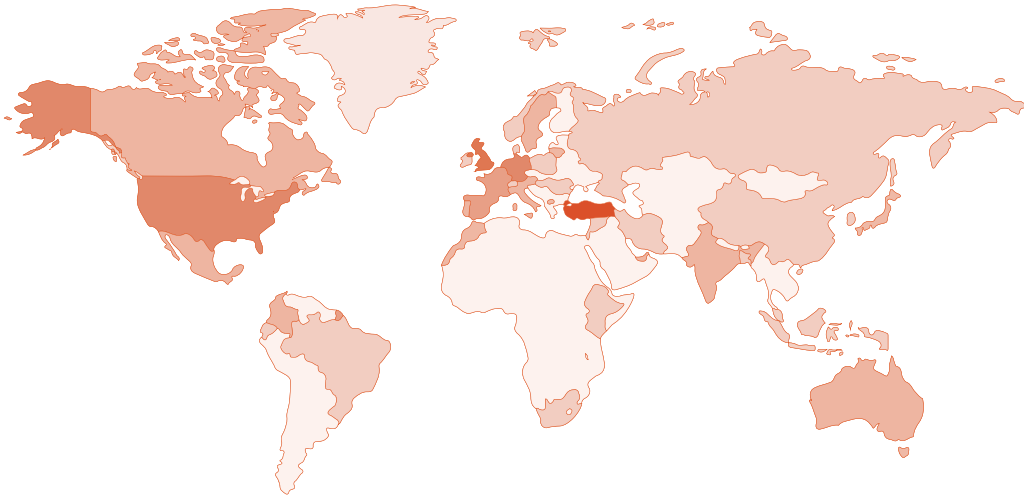
Grafik 2. Konuşmacıların Sektörel Dağılımı

Konuşmacıların Ülke Sayısı

52

Grafik 3. Konuşmacıların Ülke Dağılımı

0 1-3 3-6 6-10 10-17 17-25 25-367

Türkiye	366	Kuzey Makedonya	3	Etiyopya	1
Birleşik Krallık	23	Litvanya	3	Gambia	1
ABD	16	Meksika	3	Güney Kore	1
Almanya	10	Portekiz	3	İskoçya	1
Hollanda	10	Endonezya	2	İsrail	1
Fransa	8	Filistin	2	İsviçre	1
Belçika	7	Güney Afrika	2	Kenya	1
İspanya	6	İran	2	Moldova	1
Hindistan	5	İrlanda	2	Norveç	1
İtalya	5	Macaristan	2	Polonya	1
Avustralya	4	Malezya	2	Singapur	1
Avusturya	4	Romanya	2	Suriye	1
İsveç	4	Rusya	2	Vietnam	1
Japonya	4	Sırbistan	2	Yunanistan	1
Kanada	4	Bangladeş	1		
Lübnan	4	Brezilya	1		
Birleşik Arap Emirlikleri	3	Çin	1		
Fas	3	Danimarka	1		
Kolombiya	3	Ekvador	1		

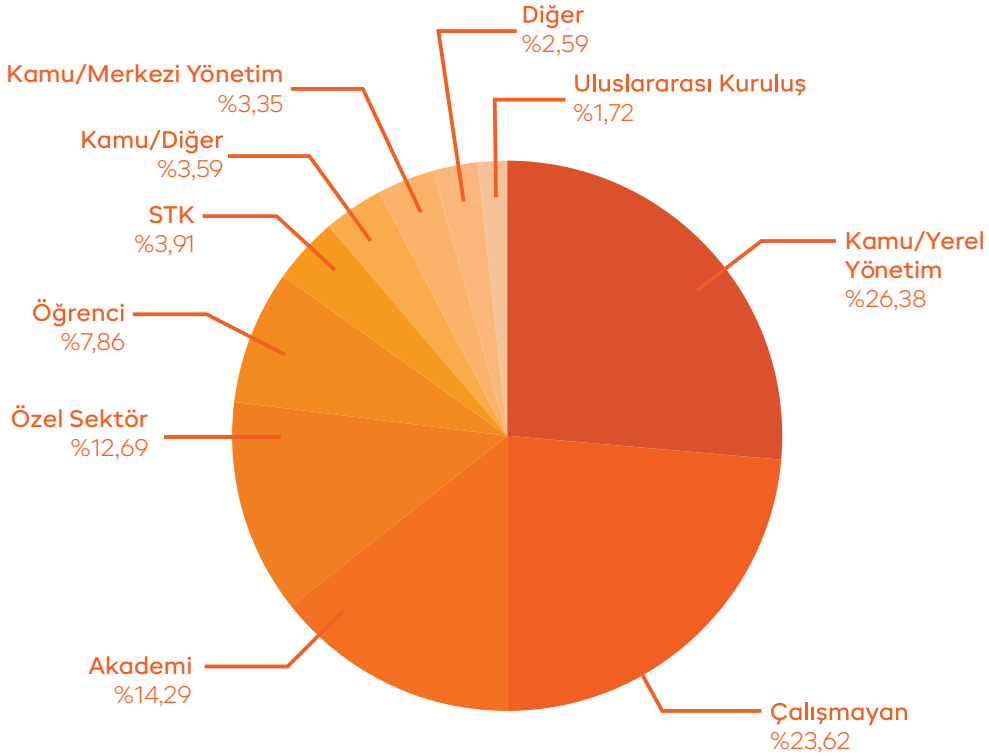
Oturumları Takip Eden Kişi Sayısı

8057

Grafik 4. Oturumları Takip Eden Kişi Dağılımı

Grafik 5. Oturumları Takip Eden Kişilerin Sektörel Dağılımı

4.2. ÇÖZÜM ÜRETEK KENTLER

MARUF “Çözüm Üreten Kentler” ana mottosunu, kentlerin yüzleşmekte oldukları problemlerin üstesinden yine ancak kentler olarak gelebilecekleri düşüncesinden almaktadır. MARUF’un sorunlara çözümler aramak ve bu çözümleri birlikte üretme gayesi, forumun çıktıları ve forumlar arasında geçen süreçte kent yöneticileri ile kent tasarımcılarının aldığı yolu, kentlilerin kentsel üretime katılımını ve kentler arası ilişkilerin güçlenmesini takip etmektedir.

MARUF21 kapsamında 1000’den fazla çözüm önerisi sunulmuştur. Bu önerilerin bir kısmı genel ilkeler, bir kısmı ise daha detaylı veya yere özgü öneriler ortaya koymaktadır. Bu yıl, özellikle programdaki eğitimler yoluyla ilgili katılımcıların somut çözüm önerilerine dair hızlı bir öğrenme akışı sağlanmıştır. Atölyeler, çalıştaylar ve Play Marmara gibi özel çalışmalar yoluyla bölgeye dair alternatif öneriler ve değerlendirmeler ortaya çıkmıştır.

4.3. DEMOKRATİK FORUM

MARUF, yerel yönetim liderleri, akademisyenler, STK ve özel sektör temsilcileri gibi farklı çalışma birimlerinden, farklı profesyonel arka planlardan, farklı statülerden ve çeşitli ülkelerden bir araya getirdiği konuşmacı kitlesi ile özgür, adil ve paylaşımcı bir tartışma platformu yaratmaya çalışmaktadır. Çok sesli ve çok renkli yapısını, yine çeşitli siyasi partilere mensup ve farklı ölçeklerdeki kentlerin belediye başkanlarının Marmara Bölgesi ve Marmara Denizi’nin bugünü ve geleceği için işbirliği halinde çalıştığı MBB’den alan MARUF, bu yaklaşımı forum öncesi, esnası ve sonrasında devam ettirmiştir.

Verilere göre (bkz. Bölüm 4.1) MARUF21, kadın ve erkek konuşmacı dengesi açısından adil bir tablo sunmuştur. Konuşmacıların ülkesel dağılımı da dengesiz bir sonuç göstermemektedir. Hatta forumun çevrim içi düzenlenmesinin verdiği imkânla gerek sayı gerekse ülke çeşitliliği olarak da daha fazla konuşmacının katkısının alınması mümkün olmuştur. Ulusal ve uluslararası ölçekten ve farklı sektörlerden paydaşların bir araya getirilmesiyle zenginleştirilen içerikler sayesinde, eksenleri arasında yer alan kapsayıcılığı sağlamak üzere uzmanların görüşlerini dikkate alan detaylı çalışmalar yürütülmüş ve kentsel ölçekteki hemen her konuya değinmeye çalışılmıştır. Açık çağrı yolu ile oluşturulan yan etkinlikler, forum programında gözden kaçabilecek önemli kent meseleleri ve paydaşlarını forum gündemine almak için iyi bir olanak sunmuştur. Herkese açık ve herkes tarafından ücretsiz bir şekilde erişilebilir olan MARUF21, çevrim içi yayın

esnasında tüm oturumlarda Türkçe-İngilizce ve İngilizce-Türkçe simültane çeviri hizmeti sunmuştur. Bune ek olarak ayrıca oturma takiplerinin ihtiyaç duyduğu bazı oturumlarda özel olarak Arapça, Sırpça ve Rumence; açılış oturumu, keynote konuşmalar ve kapanış oturumunda işaret dili desteği sağlamıştır.

4.4. ÖZGÜN FORUM

MARUF21, gençlerin aktif katkısını almayı hedefleyerek belirli yaş aralıklarına ve genç yaş kategorisine giren gönüllü veya seçilmiş kentliler ile altı farklı çalışmaya sahne olmuştur.

Marmara'nın Gençleri (Atölye + Panel): MARUF on the Go kapsamında "Yeniden Düşün, Birlikte Hareket Et" başlığı altında Marmara Bölgesi'nde yaşayan ve bölgenin sorunlarına duyarlı, çözüm odaklı eleştirilerde bulunan gençler bir araya gelerek atölyelerde, beş duyu yoluyla Marmara Bölgesi'ne dair hislerini ortaya koymuşlardır. Marmara'nın geçmişini, bugününü ve geleceğini değerlendiren çalışmalar yürüten gençler, Marmara'ya dair beş sorunu ve beş fırsatı belirlemişlerdir. Sonrasında gençler arasında yapılan anketler ile gençlerin gözünden Marmara'nın beş duyuyu nasıl anlaşıldığı ortaya konmuştur. Forum esnasında düzenlenen panelde ise atölye çıktıları katılımcıların eleştirilerine açılmıştır.

Marmarathon (Yarışma): WWF-Türkiye, Zemin İstanbul, Superpool ve Kentsel Strateji işbirliği ile gerçekleştirilen "Marmarathon: Yaban için Kent" ideathon formatında düzenlenen bir yarışmadır. Marmarathon kapsamında, kuş göç yollarından ekolojik köprülere, denizdeki hayalet ağlardan endemik bitkilere kadar doğa ile kentin temas ettiği her noktayı yeniden düşünmek ve yaban hayatını desteklemek için birlikte yaratıcı fikirler üretmek üzere bir davet oluşturulmuştur. Farklı disiplinlerden bir araya gelen katılımcılar iki gün boyunca birlikte çalışarak, yaban hayatı için sürdürülebilir, dayanıklı, yaratıcı, kapsayıcı, yenilikçi ve sağlıklı çözümler aramıştır. MARUF on the Go kapsamında 28-29 Eylül 2021 tarihlerinde çevrim içi olarak gerçekleşen Marmarathon sonucunda ortaya çıkan fikirler, MARUF21 esnasında sunularak jüri tarafından değerlendirilmiş ve jüriden en yüksek puanı alan ilk üç grup ödüllendirilmiştir.

Marmara Bölgesi'ni Haritalamak: Bir Ön Biyopsi (Atölye + Panel): MARUF on the Go kapsamında MBB ve Aura İstanbul işbirliği ile gerçekleşen atölye, birçok aktöre ev sahipliği yapan, farklı dengelerin ve ilişki ağlarının kurulduğu Marmara Bölgesi'ne özgün bir açıdan ışık tutmuştur. 14 genç araştırmacıdan oluşan ekip Eda Yücesoy, Tansel Korkmaz ve Sinan Logie eşliğinde Marmara

Bölgesi'nde saha araştırması yapmıştır. Marmara Denizi havzasını çevreleyen ekolojik koridorlar boyunca insan faaliyetleri ve doğal kaynaklar arasındaki stres noktalarını belgelemiştir. Bu araştırmayla iklim krizi ve kapitalosenin bu kritik çağında, kırsal ve kentsel kalkınmanın yeni potansiyel stratejileri tanımlanmıştır.

Girişimci Günü (Yarışma): Başakşehir Living Lab – Marmara Urban Forum Girişimci Günü 13'te, girişimcilerin yatırımcılar, mentorlar ve girişimcilik ekosisteminde yer alan kurum ve kuruluşların temsilcileri ile bir araya gelerek katma değer sağlayan projelerini sunması ve iş ilişkilerini geliştirme ortamı sağlanması amaçlanmıştır. Jüri karşısında projelerini anlatarak değerlendirilen 15 kişiden dördü yarışma kapsamında ödüllendirilmiştir.

Doktora Çarşısı (Yarışma): Marmara Bölgesi ve Marmara Denizi'ne dair üretilen fikirlerin ve yapılan çalışmaların neticelendirilmesi, ülkemize ve akademi dünyasına kazandırılması verilen emeklere değer katar ve gelecek nesiller için de kalıcı bilgi birikimi oluşturur. Doktora Çarşısı MARUF21 kapsamında Marmara Bölgesi'nde yürütülen akademik çalışmaları göz önünde tutmak, yaygınlaştırmak ve yeni çalışmalara ilham kaynağı olmaları için bir fırsat sunmuştur. 21 araştırmacının yürüttükleri doktora tezlerini 3'er dakikada sunduğu panelde, sunumlar çoğunluğu akademisyenlerden oluşan yerli ve yabancı jüri üyeleri tarafından değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonunda 1 araştırmacı 1.lik ödülü; 2 araştırmacı ise mansiyon ödülünü almaya hak kazanmıştır.

YoundTable (Yuvarlak masa toplantısı): MARUF yapıcı eleştirilere açık ve çalışmalarına değer katan fikirlere büyük önem addeden bir yapı olmak üzere yola çıkmıştır. MARUF21'de bu eleştirilerin gençler tarafından yapılması istenmiştir. Bu kapsamda YoundTable, MARUF21'i gençlerin değerlendirmesine açmıştır. Forum boyunca her günün sonunda katılımcı gençler bir araya gelerek "Oturumların en dikkat çekici kısmı neydi?", "Oturumlar gençleri yeterince kapsıyor muydu?" ve "Siz olsaydınız neyi farklı yapardınız?" soruları ekseninde forumu değerlendirmişlerdir.

Böylece hem gençlerin aktif rol aldığı, hem ürünlerini ve fikirlerini ortaya koydukları bir organizasyon oluşturulmuş hem de forumu yakından izleyerek değerlendirme yapabilmelerine olanak sağlanmıştır.

MARUF21'e dair katılımcı profilleri incelediğimde katılımın çoğunluğunun gençler tarafından yapıldığı görülmektedir. Genel yaş ortalaması 36 olan MARUF21 katılımcılarının %47'sinin 30 yaş ve altı olduğu görülmektedir.

4.5. ULUSLARARASI FORUM

Şehirlerin karşı karşıya oldukları risklerin ve sorunların yanında, bunlara ilişkin çözüm önerilerini, iyi uygulamaları, şehirlerin küresel yönetim mekanizmalarındaki mevcut rollerini ve gelecek projeksiyonlarını tartışmak üzere farklı seslerin bir araya geldiği, küresel ve yerel bilgilerin paylaşımına zemin hazırlayan bir platform olan MARUF hem Türkiye'nin şehircilik alanındaki tecrübesinin yurt dışına aktarılması hem de yurt dışındaki iyi uygulama örneklerinin paylaşılması açısından oldukça önemli bir yerel diplomasi aracı olmuştur. BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda, kentsel hizmetler ve kent yönetimi konusunda farklı yaklaşımları bir arada değerlendiren MARUF21 kapsamında 52 ülkeden 500'ün üzerinde konuşmacı ağırlanmıştır. Bu ülkeler; Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, Avusturya, Bangladeş, Belçika, Birleşik Arap Emirlikleri, Birleşik Krallık, Brezilya, Çin, Danimarka, Ekvador, Endonezya, Etiyopya, Fas, Filistin, Fransa, Gambiya, Güney Afrika, Güney Kore, Hindistan, Hollanda, İran, İrlanda, İskoçya, İspanya, İsrail, İsveç, İsviçre, İtalya, Japonya, Kanada, Kenya, Kolombiya, Kuzey Makedonya, Litvanya, Lübnan, Macaristan, Malezya, Meksika, Moldova, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Rusya, Sırbistan, Singapur, Suriye, Vietnam, Yunanistan ve Türkiye'dir.

En kapsamlı uluslararası kent forumlarından biri olan MARUF21'de kent forumlarının ve uluslararası kent ağlarının önemine vurgu yapılarak uluslararası işbirliklerine zemin oluşturmak hedeflenmiştir. MARUF, yalnızca şehirlerin yerelde karşılaştığı zorlukları tartışmak için değil, aynı zamanda bunlara küresel ölçekte çözüm aramak ve iyi uygulamaları çoğaltmak için de çaba göstermektedir. Bu maksatla başta Dünya Kentsel Forumu (World Urban Forum-WUF) olmak üzere farklı kıtalardaki ve ülkelerdeki kent forumlarıyla irtibat kurularak dünya genelinde kent forumları arasında deneyim paylaşımı sağlanmıştır. Ayrıca küresel, tematik ve coğrafi uluslararası kent ağları foruma davet edilerek şehirlerin birbirinden öğrenme süreçleri desteklenmiştir.

MARUF21'in başarısı paydaşlarının değerli katkılarıyla şekillenmiştir. MARUF21'e destek veren 113 partner arasındaki Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı gibi 78 ulusal partnerin yanı sıra 35 uluslararası partnerin katkısı oldukça büyüktür. UN-Habitat, ICLEI, CDP, Energy Cities, Metropolis, Eurocities, WRI, UNDP, WWF, Avrupa Konseyi Kültürlerarası Şehirler, UITP, ALDA, NALAS gibi uluslararası pek çok sivil toplum kuruluşu, üniversite, kalkınma ajansı, yerel yönetim birliği, kent ağı MARUF21'in partnerleri arasında yer almıştır. Uluslararası partnerlerin özellikle içerik, konuşmacı ve

tanıtım katkıları forumun kapsayıcılığını büyük ölçüde artırmıştır. UN-Habitat'ın ve diğer uluslararası partnerlerin resmi web siteleri ve sosyal medya hesapları üzerinden MARUF21'i duyurmasıyla Avrupa'dan Amerika'ya, Afrika'dan Asya'ya kadar dünyanın çeşitli yerlerinde kent meselelerine ilgili duyan pek çok kişi ve kuruluşun foruma katılımı sağlanmıştır. MARUF21'in uluslararası ölçekte pek çok farklı sektör ve uzmanlık alanından gelen konuşmacılarının ve partnerlerinin katkıları, forumu planlama sürecinden itibaren oldukça katılımcı ve kapsayıcı kılmıştır.

4.6. ANALİZ:

KÜRESEL İLE YERELİ BULUŞTURAN FORUM

Günümüz dünyası, yoksulluk, açlık, sosyal eşitsizlik, doğal afetler gibi geçmişten beri süregelen problemler ile birlikte modern çağın ürettiği ya da derinleştirdiği iklim krizi başta olmak üzere çeşitli sosyal, çevresel ve ekonomik problemlerle karşı karşıyadır. Tüm canlı türlerinin bugününü ve geleceğini tehdit eden bu tür problemlere karşı uluslararası arenada yıllardır farkındalık uyandırma çalışmaları yapılmakta, araştırmalar yürütülmekte, politika belgeleri ve yol haritaları hazırlanmaktadır. Yılların birikimiyle olgunlaşan adımların en kapsamlısı 2015 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda atılmış ve 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi kabul edilmiştir. Dünyayı daha adil, eşit, refah, yeşil ve dayanıklı bir gezegene dönüştürmeyi hedefleyen ve "Küresel Gündem" olarak da adlandırılan bu uluslararası çerçevenin içerisinde toplumların eylemlerine rehberlik edecek evrensel ve bütünlük 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacı (SKA) yer almaktadır. SKA'lar en genel şekliyle, "İnsan", "Yerküre", "Refah", "Barış" ve "Ortaklık" olmak üzere 5 ilkeye hizmet etmektedir.

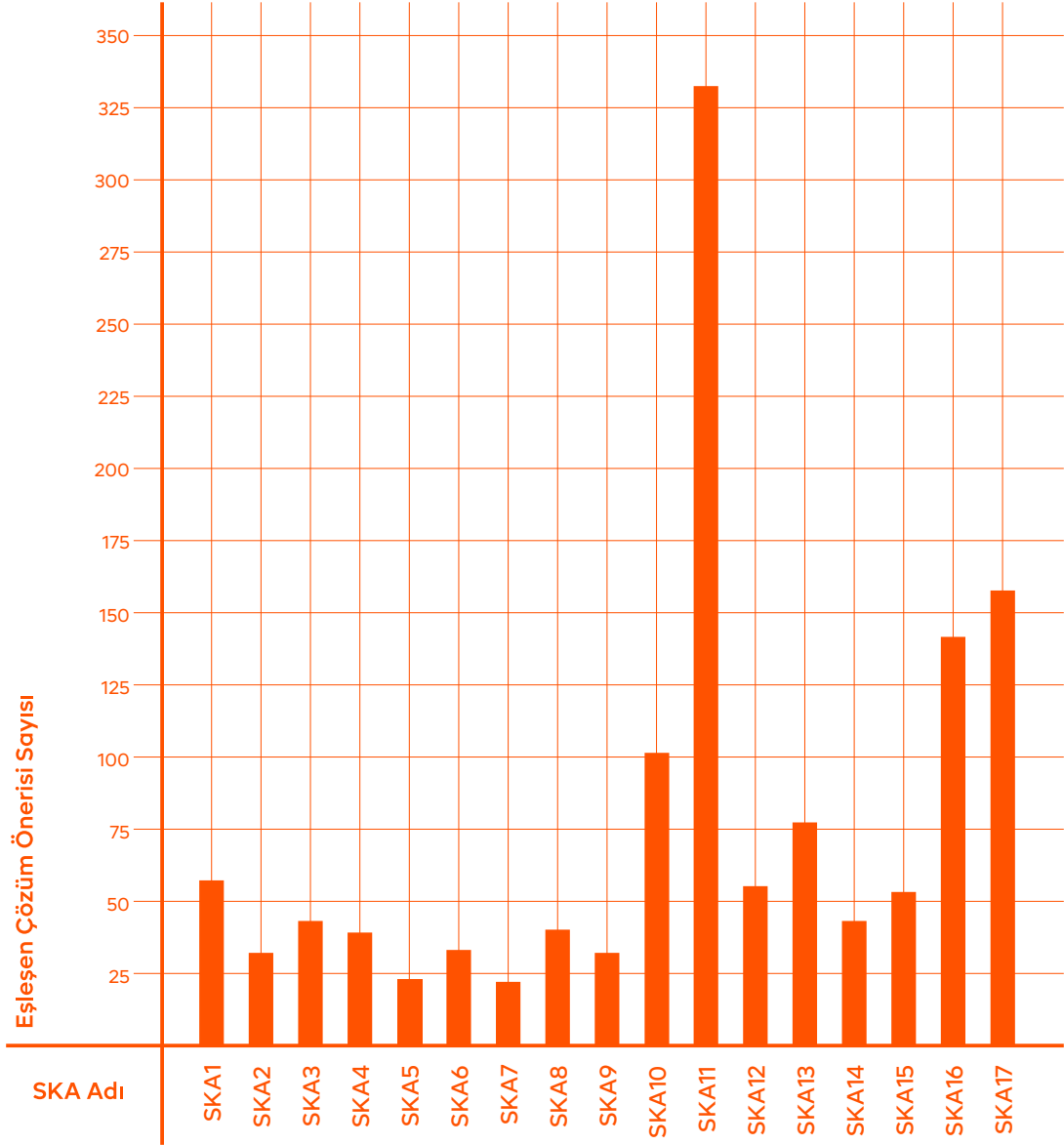
Dünya nüfusunun %56'sını barındıran kentler, süregelen çevresel, ekonomik ve sosyal problemlerin önemli bir kısmının üretildiği veya sürdürüldüğü mekânlardır. Bu açıdan bakıldığında, bu mekânlarda yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşların gösterdiği çaba, SKA'lara ulaşılmasında kritik öneme sahiptir. Özellikle içinde olduğumuz Eylem Onyılı içinde bu çabaların daha da artırılması gerekmektedir. Bu süreci besleyecek adımların bir kısmı kurumların ve bireylerin bireysel davranış değişikliği şeklindedir. Öte yandan bireysel çabalar, sürdürülebilir bir dünyaya erişilmesi için yeterli değildir. SKA kapsamındaki amaçların ya da alt hedeflerin çok yönlü yapısı, kurum içindeki birimler arasında, kurumlar arasında

ya da farklı seviyedeki yönetim seviyeleri arasında ortak ve koordineli çalışmayı, diyalogu, görev paylaşimini ve işbirliğini gerekli kılmaktadır.

İlk olarak 2019 yılında gerçekleştirilen MARUF, bu diyalogu geliştirmek ve sorunlara birlikte çözüm bulmak için oluşturulmuş bir platformdur. Kentlerin sürdürülebilir kalkınma idealine ulaşılmasındaki başat rollerinin farkındalığıyla SKA'ları rehber seçerek ve ona katkı sunmayı amaçlayarak şekillenmiştir. Kent paydaşlarını sürdürülebilirlik sorunlarının çözümü için bir araya getiren MARUF19'un 12 teması SKA'lar doğrultusunda belirlenmiştir ve forum çerçevesinde farkındalık çalışmaları yürütülmüştür. Benzer bir şekilde MARUF21'in 6 ana eksenini ve oturum içerikleri de 2030 Gündemi merkeze alınarak belirlenmiştir. Öte yandan MARUF21'de ilkinden farklı olarak Küresel Gündem'e yönelik farkındalığı artırmak ve iyi uygulamaları yaygınlaştırmak için doğrudan SKA çerçevesine odaklanan oturumlar düzenlenmiştir.

Bu oturumlara ek olarak MARUF21'in her bir oturumu, SKA'lar kapsamında ele alınan konulara ve onlara ilişkin sorunlara değinmiştir. Mevcut rapor çevresinde MARUF21 oturumlarında konuşmacılar tarafından bu sorunlara yönelik dile getirilen çözüm önerilerinden hareketle SKA analizi yapılmıştır. Çalışma kapsamında her bir çözüm önerisi doğrudan ya da dolaylı olarak katkı sundukları bir ya da birden çok SKA ile eşleştirilmeye çalışılmıştır. Bazı öneriler çok genel bir durumu ifade ettiği için ya da SKA çerçevesi kapsamında ele alınmadığı için herhangi bir SKA ile ilişkilendirilmemiştir. Sonuç olarak eşleştirme yapılan çözüm önerileriyle bir veri seti oluşturulmuş ve çözüm önerilerinin SKA analizleri yapılmıştır.

Yapılan analize göre çözüm önerilerinin en çok katkı sunduğu amaç, önemli bir farkla SKA 11: Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar olmuştur. Toplam 80 oturumda bu amaca yönelik çözüm önerisi dile getirilmiştir. Özü itibarıyla kentlerin sorumluluk ve rollerini odağına alan forumda SKA 11'e yönelik çözüm önerilerinin oran olarak daha fazla olması beklenen bir sonuçtur. SKA 11'i, SKA 17: Amaçlar için Ortaklıklar amacı takip etmektedir. "Yeniden Düşün, Birlikte Hareket Et" mottosuyla ortak sorunların çözümü için işbirliği yapılmasını belirgin bir şekilde teşvik eden ve farklı sektörlerden birçok kurumu buluşturarak onların diyalog ve ortaklık kurmasına zemin hazırlayan MARUF21'de konuşmacıların SKA 17'yi destekleyecek çözüm önerilerini dile getirmesi de benzer şekilde şaşırtıcı olmayan bir sonuçtur. Bu iki SKA'dan sonra en çok çözüm önerisiyle ilişkilendirilen diğer üç amaç sırasıyla SKA 16: Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar, SKA 10: Eşitsizliklerin Azaltılması ve SKA 13: İklim Eylemi amaçları olmuştur (bkz. Grafik 6).

Grafik 6. Çözüm önerilerinin SKA'larla ilişkilendirilmesi

4.7. GELİŞTİRİLMESİ GEREKENLER

Şapkayı önümüze koyarak baktığımızda MARUF21'in çevrim içi olarak gerçekleştirilmesi ve oldukça geniş yelpazede bir konu çeşitliliği sağlamasına rağmen izleyicilerin bölgesel dağılımının geliştirilmesi gerektiği söylenebilir. 2019'a göre yerel yönetim alanından izleyici oranı artmış olsa da MARUF'un potansiyelinin daha büyük olduğu ve buna yoğunlaşılması gerektiği görülmektedir. Katılımcıların foruma daha aktif bir şekilde dâhil olmaları konusu da forum esnasındaki değerlendirmelerde belirtildiği gibi beklenen gelişim alanlarından biridir. Forumda daha somut çözüm önerilerinin ve işbirliği fırsatlarının yer aldığı alanların da çoğaltılması ve bunun üzerine daha detaylı çalışılması gerektiği saptanmıştır. Özellikle COVID-19 pandemisi koşulları sebebiyle forumun çevrim içi yapılması, tabiiyle fiziksel mekanların kullanımını engellemiş, kısacası forumun kente fiziki yayılımı sağlanamamıştır. Ancak tüm bu sıraladığımız alanlar 2023'te üçüncü kez düzenlenecek MARUF'ta başardıklarımız hanesinde yer almak üzere üzerinde çalıştığımız konulardır. Özellikle bu yıl itibarıyla başlatılan MARUF on the Go gibi MARUF'a doğru ısınma ya da hazırlık etkinliklerinin yanı sıra MARUF sonrası ve MARUF'lar arası izleme çalışmaları üzerine odaklanılmasının gerekliliği de anlaşılmaktadır.

MBB BAŞKANI TAHİR BÜYÜKAKIN'IN MARUF21 KAPANIŞ KONUŞMASI

MARUF21 KAPANIŞ OTURUMU

3 Ekim 2021, Pazar

Aslında kapanış konuşması yerine "Hadi, yeniden baŐlayalım!" diyerek başlamak istiyorum. Yani yarından itibaren bir sonraki MARUF için çalışmalara baŐlama konuşması olsun bu. Çünkü gerek bir önceki MARUF gerekse bu MARUF, gerçekten hem akademik camiada hem uygulamacılar arasında, yerel ve bölgesel boyutta, küresel boyutta çok ciddi bir ses getirdi. Bu toplantımızın sadece online gerçekleşmesine rağmen oldukça etkili bir toplantı olduğunu düşünüyorum. Giderrek daha önemli sonuçlar ortaya çıkacak diye düşünüyorum. Belki iyi tarafları söylemek, onları unutmamak lazım ama bu tür değerlendirme oturumlarında bundan sonra yapılacaklar, boş kalan kısımlar üzerine konuőmak daha faydalı olabiliyor.

Bilimsel toplantıların belki de en önemli eksikliği Şu oluyor; konuŐuluyor ve gidiliyor. İcraya dökme konusunda bir sıkıntı var, orada bir mekanizma yok. Bunu aslında açılış konuşmasında da farklı bir düzlemde söylemiőtım. Burada ortaya atılan fikirlerin hayata geçip geçmemesine dair bir dizi çalışmalar yapılmalı. Yani bir MARUF bittikten sonra diğeri baŐlayana kadar bizim orada ortaya atılan ilginç fikirler üzerinde neler yapmamız gerektiğii, hangisi hayata geçer, hangisi hayata geçmez ya da geçirilebilmesi için ne tür aksiyonlar alınması gerektiğii konusuna bir mekanizma oluşturmamız gerekiyor diye düşünüyorum. Belki yarından itibaren bunun üzerinde düşünmemizde fayda var. Mesela akademisyen arkadaşlarımızdan bir grup burada ortaya atılan fikirleri, farklı önerileri bir izleme çerçevesinde içine alıp pilot belediyeler seçerek orada uygulama örnekleri geliŐtirebilirler.

Bir zamanlar akademide bulunmuş bir arkadaşınız olarak söylüyorum. Bizler kendimizce çok emek verir, çok güzel çalışmalar yaparız ama o çalışmalar hayata geçtiğii kadar anlam ifade eder yönetsel düzeyde. Hayata geçmediğii zaman bir Şey değiiŐtirmiyorsunuz. Dolayısıyla o mekanizmaları kurmayı ben artık daha

fazla önemsiyorum. Bir tarafta kavramsallaştırılan, çerçevesi çizilen, altında bir felsefesi olan bir yönetime yönelik çalışmalar var. Öbür tarafta günlük ihtiyaçları hızla yönetmeye çalışan bir yapı var. Bize bir arayüz lazım. Akademisyenlerin masanın bir tarafına oturup yıldan yıla, iki yıldan iki yıla literatürdeki yenilikleri anlattıkları ya da literatüre katkı yaptıkları toplantıların ötesinde bir çalışma da olmalı. Mesela yıllar önce Kocaeli Büyükşehir Belediyesi bir sempozyum yapmıştı, sosyal hizmetler alanında bir konuydu bu. Orada sonrasında bu toplantı dağılıp gitmesin, burada ortaya atılan fikirlerden bir proje çıksın denmişti. Ne demek istediğimi bu örnekte anlatmak istiyorum. Şöyle oldu; mesela Milenyum Kalkınma Hedefleri var, bebek ölüm oranlarının azaltılması lazım. Bunlar erişilmesi gereken hedefler. Konuşuldu, akademisyenler bahsetti... Peki ne olacak? Evet bebekler ölmemeli, ne yapacağız? Kim takip edecek? Veya belediyeler ne yapacak? Şöyle bir şey oldu; nasıl ete kemiğe büründü, annelerin hamileliğinin son üç ayında ve doğumdan sonraki ilk üç ayda bebek ölüm oranlarını düşürüleceğine inanılan aşı takibi ve hamilelik takibi sürecine ilişkin bir prosedür oluşturuldu, belediye diline çevrildi ve dendi ki annelere süt verilecek. Kime verilecek ama, hangi anneye? Hamileliğinin son 3 ayındaki ve doğumun ilk 3 ayındaki anneye. Sağlık ocağına gitmek zorunda olacaklar. Bunları ancak sağlık ocağına gittiklerinde aldıkları bir kartla, fişle teslim alabilirler. Öyle olunca mesela çocuk ölüm oranlarının azaltılmasına ilişkin belediyelerin bir icra alanı ortaya çıkmış oldu. Eğer böyle bir şey yapabilirsek, arkadaşlarımız masanın bir tarafında belediyelerde yüksek lisans ve doktorasını yapmış olanlar tercihen, ama yoksa bile akademiye yatkın arkadaşlar arasından seçilerek ortak bir masa oluşturulabilir. Oralarda atölye çalışmaları yapıldıktan sonra dönem dönem encümeninde, bizim encümen toplantılarımızda büyükşehir belediye başkanları da var biliyorsunuz, onların katılımıyla somut proje örnekleri, önerileri geliştirilebilir, pilot projeler hayata geçebilir. Böylelikle ete kemiğe bürünmüş olur akademik çalışmalar diye düşünüyorum. Belki yeni dönemde, bir sonraki MARUF'a kadar olan dönemde bunun hayata geçirilmesi Marmara Belediyeler Birliği açısından da ciddi bir katkı olacaktır. Önerim de şöyle; akademisyenlerden bir grup, belediye bürokratlarından tercihen yüksek lisans-doktora yapmış olanlardan bir grup düzenli atölye çalışmaları yaparlarsa oradaki çalışmalar projeye dönüştürülebilir.

Ben Şu ana kadar MARUF'a katkı sağlayan katılımcılara, bu organizasyonu düzenleyen arkadaşlarımıza, arkada gerçekten çok ciddi bir ekip çalıŐıyor, hepsine teşekkür ediyorum. Bu değerlendirme oturumunda değerli katkılar yapan hocalarımıza teşekkür ediyorum. MARUF'a destek veren kişi ve kurumlara, konuŐmacılarımıza, özgün çalışmalarda yer alan gençlerimize, teknik ekibe teşekkür ediyorum. İnŐallah önümüzdeki iki yıllık periyotların arasındaki süreçte, tüm zamana yayılan ve uygulama geliştirmeye öncülük yapan, yaşayan MARUF olur.

Herkese çok çok teşekkür ediyorum, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

SON SÖZ

YA DA YENİDEN DÜŞÜNMEK, BİRLİKTE HAREKET ETMEK İÇİN İLK SÖZ

Yerküre başta iklim krizi, sağlık krizi, ekonomik kriz olmak üzere çoklu bir kriz durumu yaşıyor...

Tarih boyunca kriz ve çatışma durumları hep yaşanagelmıştır. Kıtık, dışlanma, açlık, savaş, eşitsizlik gibi durumlar ilk defa karşılaşılan problemler değil. Ne var ki belki de tarihin hiçbir döneminde, krizleri ortadan kaldırma olanaklarının bu kadar bol olduğu ancak kullanılmadığı/kullanılmadığı bir dönem olmamıştır.

Eğitim düzeyinden teknolojik ilerlemeye, sermaye bolluğundan üretim artışına kadar her alanda hızı ve yoğunluğu gittikçe artan bir ilerleme/çoğalma görülmektedir. İki dünya savaşından çıkarılan derslerle gerek çatışmaları önlemek gerekse kalkınma ve gelişmeleri desteklemek üzere nerdeyse tüm ülkelerin üye olduğu uluslararası kurumlar ve işbirliği ağları kurulmuştur. Devletler arasındaki bu işbirliği ağları, 20. yüzyılın ortalarından itibaren kentler arasında da kurulmuş ve yaygınlaşmış, başta kardeş kent ilişkileri olmak üzere, kentler arasında kültürel, sosyal, ekonomik ve çevresel alanlarda işbirliği imkânları gelişmiştir.

Gelgelelim, ne bahsedilen alanlardaki ilerleme ne de uluslararası ve kentler arası ağlar ve kurumlar yeterince etkili çözümler geliştirememiştir. Toplam üretim ve finansal sermaye muazzam düzeyde artmış olmasına rağmen gelir dağılımı eşitsizliği azalmamış, tersine artmış; uluslararası kurumların varlığına rağmen insanlığa karşı suçlar işlenmeye devam etmiş, on milyonlarca insan mülteci olarak yerinden edilmiş, ayrımcılık, düşmanlaştırma ve dışlama farklı biçimleriyle ortaya çıkmış, kentler ve bölgeler arasındaki dengesizlik giderilememiştir.

İklim değişikliğinden hava kirliliğine, ayrımcılıktan kentsel mekânın ayrıştırılmasına, hava-su-toprak gibi doğal kaynakların kirlenmesinden güvenlik riski ve yoksulluğun artışına kadar kentin sunduğu imkânların yanında ciddi, yaygın ve sofistike problemlerin de devam ettiği; temiz, güvenli, sağlıklı ve çoğulcu bir kentsel yaşamın gittikçe daha hayati bir önem kazandığı gün gibi ortadadır. Üstelik COVID-19 pandemisi ile birlikte daha önce tasavvur edilemeyecek kadar derin, kapsamlı, yaygın ve uzun zamana yayılan bir alt-üst oluş ile karşı karşıyayız.

Buna ilave olarak mevcut yöntem, yönetim sistemi ve paradigmaların, geniş toplum kesimleri için kabul edilebilir, kapsayıcı, adil ve eşitlikçi bir çözüm geliştiremediği de açıktır.

Küreselleşmenin sunduğu olanakların yanında salgın hastalıklar ve teknolojik tehditler gibi risklerin hızlıca ve çok geniş alanlarda etkili olması; yeni düşünme, planlama, yöntem ve yönetme biçimlerine başvurma zorunluluğu doğurmaktadır.

Kamusal mekân, halk sağlığı, şehir teknolojileri, enformel sektör çalışanları, sosyal devlet uygulamaları, göçmen ve mülteciler, ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik, gıda ve su, pandemi döneminde evde zorunlu kalmanın oluşturduğu psikolojik sıkışma ve “ev”in özel durumu gibi yaşam kalitesini doğrudan ilgilendiren konuların yeniden, ancak başka bakış açıları ile irdelenmesi gerekir.

MARUF en temelde özgür birey, üretken kurumlar, sorumlu devlet, yetkin yerel yönetimler, demokratik ve kapsayıcı kurumlar, kaliteli yaşam, sorumlu üretim ve tüketim, adil bölüşüm, sağlıklı ve korunmuş çevre, güvenli ve canlı yaşam alanları için çaba göstermektedir.

Bu bağlamda MARUF21 “Re-think, Co-act / Yeniden Düşün, Birlikte Hareket Et” teması ile kapsayıcı, sağlıklı, yenilikçi, yaratıcı, dirençli ve sürdürülebilir kentler çabasının başarıya ulaşması için çözüm arayışını ifade etmektedir.

İnsanlığın iyilik durumu, yapıp etmeleri kadar yapmama etmeme hallerine de bağlıdır. Sanayi Devrimi’nden itibaren ölçek ekonomisi, üretim artışı, sınırsız tüketim, doğaya hâkimiyet kurma arayışı, güçlü olma yarışı gibi eylemler ürettiği faydaların yanı sıra bugün yüz yüze olduğumuz birçok problemin sebebi de olmuştur.

Bu nedenle insanlığı yeniden durup düşünmeye, soluklanmaya, sorgulamaya, birlikte başka yaşamlar ve gelecek kuşaklar için sorumluluk almaya davet ediyoruz ve yüksek sesle herkese çağrı yapıyoruz:

YENİDEN DÜŞÜN, BİRLİKTE HAREKET ET!

Dr. M. Cemil Arslan
MBB Genel Sekreteri
MARUF Genel Koordinatörü

Raporun dijital ve geniş versiyonu için
lütfen linki ziyaret edin:
mbb.bb/maruf21rapor

Oturum videoları için lütfen
linki ziyaret edin:
mbb.bb/maruf21videolari

